

मुनिश्रीलावण्यविजयनिर्मित

धातुरत्नाकर

DHĀTURATNĀKARA

OF

MUNI LĀVAṆYA VIJAYA

VOL. IV

YANLUVANTA

NĀMDHĀTU

पुस्तकमिदं राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य पुनर्मुद्रणयोजनायां प्रकाशितम्।

मुनिश्रीलावण्यविजयसूरिविनिर्मित

धातुरत्नाकर

DHĀTŪRATNĀKARA

OF

MUNI LĀVAṆYA VIJAYA SŪRI

चतुर्थ भाग

यङलुवन्त प्रक्रिया

नामधातु प्रक्रिया

पुनरीक्षित संस्करण

राष्ट्रिय-संस्कृत-संस्थान

मानित विश्वविद्यालय

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया,

जनकपुरी, नई दिल्ली - ११००५८

The firm will replace the copy/copies free of cost if any defect is found

प्रकाशक :

प्रो. वेम्पटि कुटुम्ब शास्त्री

कुलपति

राष्ट्रिय-संस्कृत-संस्थान

मानित विश्वविद्यालय

(मानवसंसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार के अधीन)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया,

जनक पुरी, नई दिल्ली - ११००५८

योजनासमन्वायक

प्रो० आर. देवनाथन्

प्राचार्य, (दिल्ली परिसर)

डॉ० प्रकाशपाण्डेय

सहायक निदेशक (शोध एवं प्रकाशन)

द्वितीयं पुनर्मुद्रितसंस्करणम् : २००६

मूल्यम् : रूप्यकाणि १६६५.०० (१-५ भाग)

मुद्रकः

परिमल पब्लिकेशन्स

27/28, शक्तिनगर

दिल्ली - 110007 (भारत)

अर्जुन सिंह
ARJUN SINGH

मानव संसाधन विकास मंत्री
भारत
नई दिल्ली ११० ००१
MINISTRY OF
HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT INDIA
NEW DELHI- 110001

सन्देश

संस्कृत साहित्य में अनेक ग्रन्थरत्न विद्यमान हैं जिनका पठन-पाठन एवं अनुसन्धान इस राष्ट्र में सहस्रों वर्षों से चला आ रहा है। वेद, शास्त्र, स्मृति एवं पुराण जैसे विशाल ग्रन्थ संस्कृत वाङ्मय का अंग हैं। यह वाङ्मय समय-समय पर प्रतिष्ठित विद्वानों द्वारा परिश्रम एवं आर्थिक व्यय से अंशतः प्रकाशित भी हुआ है। किन्तु समय के साथ इन ग्रन्थों की मुद्रित पुस्तकें छात्रों, विद्वानों एवं सामान्यजनों को दुर्लभ होने लगी हैं। अतः इन दुर्लभ सुसम्पादित ग्रन्थों का पुनर्मुद्रण कर न्यूनतम मूल्य पर उपलब्ध कराने की योजना मानव संसाधन विकास मंत्रालय एवं उसके अंगभूत राष्ट्रिय-संस्कृत-संस्थान के द्वारा कार्यान्वित की गयी है।

मैं आशा करता हूँ कि इस दूरगामी उपक्रम से संस्कृत के विद्वान्, छात्र एवं संस्कृतप्रेमी सामान्यजन लाभान्वित होंगे तथा संस्कृत के ज्ञान, वैभव का विस्तार होगा। साथ ही मैं यह भी कामना करता हूँ कि राष्ट्रिय-संस्कृत-संस्थान इस योजना में अन्य महत्वपूर्ण ग्रन्थों को भी प्रकाशित कर संस्कृत की श्रीवृद्धि करेगा।

(अर्जुन सिंह)

सर्वतन्त्रस्वतन्त्र-शासनसम्राट्-सूरिचक्रचक्रवर्त्ति जगद्गुरुतपागच्छाधिपति-भट्टारक

भव्याब्ध्यामदवृद्धिचन्द्रसदृशं, श्रीनेमिसूरीश्वरं ।
सम्यग्दर्शनबोधदानसदनं, चारित्रभानूदयम् ॥
जैनेन्द्रागमतत्त्वनन्दनघनं, लावण्ययोगालयं ॥
भो दक्षास्त्रिविधं हितं प्रणमत, प्रज्ञाप्रमोदक्षमम् ॥ १ ॥

आचार्य श्रीविजयनेमिसूरीश्वरः

सूरिपद सं. १९६४ ज्येष्ठ शु. ५ भावनगर

गणिपद सं. १९६० कार्तिक कृष्ण ७ वल्लभीपुर (वळा) : पन्थासपद सं. १९६० मागशर शु. ३ वल्लभीपुर (वळा)

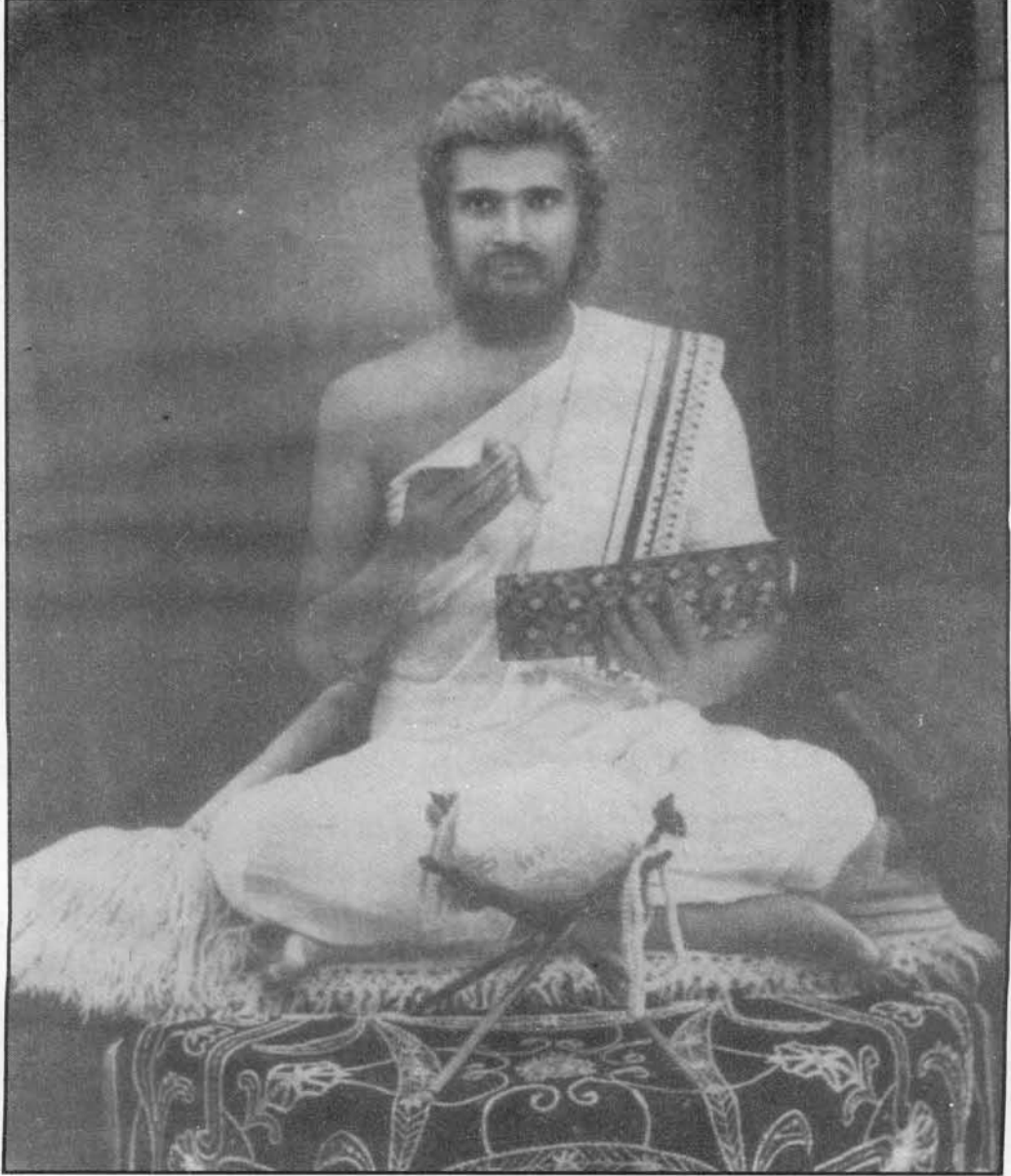
जन्म सं. १९२९ कार्तिक शु. १ मधुमती (महवा) : दीक्षा सं. १९४५ ज्येष्ठ शु. ७ भावनगर

तपोगच्छाधिपति—सर्वतन्त्रस्वतन्त्र—शासनसम्राट्—सूरिचक्रचक्रवर्ति—जगद्गुरु—भट्टारकाचार्यवर्य—

श्रीमद्विजयनेमिसूरीश्वरपट्टालङ्कार—

व्याकरणवाचस्पति—शास्त्रविशारद—कविरत्न—निरुपमव्याख्यानसुधावर्षि—विबुधशिरोमणि—धातुरत्नकर—

तिलकमञ्जरीटीकाद्यनेकग्रन्थप्रणेता—

गणितपद-वि. सं. १९९० मागशर पदयासपद-वि. सं. १९९० मागशर उपाध्याय पद-वि. सं. १९९१ जेठ
आचार्यपद-वि. सं. १९९२ वैशाख सुद ८, भावनगर ॥ सुद १०, भावनगर ॥
वद १२, मठुवा (काठीयावाड) ॥ मृद ४, अमदावाद ॥

भट्टारकाचार्यश्रीमद्विजयलावण्यसूरीश्वरः ॥

“न्यायव्याकरणागमेषु ललिते, काव्ये तथा छन्दसि । साहित्यप्रभृतौ प्रबन्धगगने यद्वीकराः विस्तृताः ॥
प्रत्युत्पन्नमतिः प्रसादमदनं, व्याख्यानवाचस्पतिः । सोऽयं दक्षप्रमोददो विजयते, लावण्यसूरीश्वरः ॥१॥”

जन्म-वि. सं. १९५३ भाद्रपद वद ५ दीक्षा-वि. सं. १९७२ अषाढ सुद ५ वडी दीक्षा-वि. सं. १९७३ मागशर
प्रवर्त्तकपद-वि. सं. १९८७ कार्तिक (प्रायः) वीरद (काठीयावाड) ॥ सादवा (मारवाड) ॥
सुद ३ सादवी, (मारवाड) ॥ वद २, अमदावाद ॥

श्रीतपोगच्छाधिपति-शासनसम्राट्-सूरिचक्रचक्रवर्ति-सर्वतन्त्रस्वतन्त्र-जगद्गुरुश्रीपद्मिजयनेमिसूरीश्वरपट्टालंकार-व्याकरणवाचस्पति-

शास्त्रविशारद-कविरत्न-श्रीमद्विजयलावण्यसूरीश्वर-

शिष्यरत्नविद्वद्भार्यमुनिश्रीदक्षविजयशिष्यरत्नविद्वद्भार्यबालमुनिश्रीसुशीलविजयविरचितं

॥ श्रीनेमिसूरीश्वराष्टकम् ॥

यज्ज्ञानं च निबन्धसिन्धुतरणे, नौकानिभं वर्त्तते।
यद्वाणी शुभमानसाम्बुजरवि-नार्थसंबोधिनी॥
यत्कीर्तिः किल दिक्षु विस्तृततरा, चंद्रोज्ज्वला सर्वदा।
वन्देऽहं शुभपालपद्मयुगलं, तं नेमिसूरीश्वरम्॥१॥
यस्य क्षान्तिरनल्पकोपशमने, धाराधराभा वरा।
नानाशिष्यप्रशिष्यवृन्दसहितं, सद्बोधिरत्नप्रदम्॥
दुर्दान्तप्रतिवादिवादनपुणं, सम्राट्पदालङ्कृतं।
वन्देऽहं शुभपादपद्मयुगलं, ते नेमिसूरीश्वरम्॥२॥
नानातर्कपरायणं गुणयुतं, लावण्यलीलालयं।
न्यायव्याकरणादिशास्त्ररचना-नैपुण्यभाजां वरम्॥
तीर्थोद्धारधुरन्धरं मुनिवरं, चारित्ररत्नाकरं।
वन्देऽहं शुभपादपद्मयुगलं तं नेमिसूरीश्वरम्॥३॥
वैराग्यद्रुमवर्धने जलधरं, श्वेताम्बराग्रसेरं।
भव्यानामुपकारकारकुशलं सिद्धान्तपारङ्गतम्।
नानादर्शनदर्शनामलधियं सद्ब्रह्मचर्याञ्जितं।
वन्देऽहं शुभपादपद्मयुगलं तं नेमिसूरीश्वरम्॥४॥
गीतार्थानुसृते तथाऽऽगमगते, पात्रं यथि प्रोद्यतं।
विद्वद्वृन्दसुवन्दितामलगुणं, विद्वत्सभाभासुरम्॥
यद्वाचा विमलाचलादिप्रभृतेः, संघा वरा निर्गता।
वन्देऽहं शुभपादपद्मयुगलं तं नेमिसूरीश्वरम्॥५॥
नन्दीवर्धनकारितप्रतिमया, श्रीवर्द्धमानप्रभो।
रम्ये काननमण्डिते मधुपुरे रत्नाकरालङ्कृते॥
वर्षारम्भदिने महोदयकरं, यज्जन्म जातं शुभं।
वन्देऽहं शुभपादपद्मयुगलं तं नेमिसूरीश्वरम्॥६॥
लक्ष्मीचन्द्र इति श्रुतस्सुजनको, यस्यास्ति धर्मोद्यत-

श्रुवाचारविचारचारुचरिता, माता च दीपालिका।
वाग्दक्षो हि सतां प्रियो गुणनिधिः श्रीबालचन्द्रोऽनुजो।
वन्देऽहं शुभपादपद्मयुगलं तं नेमिसूरीश्वरम्॥७॥
येषामीक्षणतोऽपि यान्ति विपुलं, भाग्योदयं सज्जना।
भूपालावलिमौलिपूजितपदाम्भोजं च दिव्याकृतिम्॥
सम्पूर्णैन्दुसुमण्डलाभवदनं, चन्द्रार्धभालस्थलं।
वन्देऽहं शुभपादपद्मयुगलं तं नेमिसूरीश्वरम्॥८॥

(स्रग्धरावृत्तम्)

नानाविद्याब्धिदेवाचलविमलधिया-मुक्तिसौभाग्यभाजां।
श्रीमद्भावावण्यसूरीश्वरप्रगुरुसतां, दक्षनाम्नो गुरोश्च॥
आसाद्यानुग्रहं चाष्टकमिदममलं, श्रीसुशीलेन दृढ्यं।
नित्यं भव्यात्मनां वै श्रुतिषठनकृतां मोददानाय भूयात्॥१॥
॥इति श्रीनेमिसूरीश्वराष्टकम्॥

प्रकृतिग्रहणे यङ्लुबन्तस्यापि ग्रहणम्

यस्माच्छब्दाद्यः प्रत्ययो विधीयते सा तस्य प्रकृतिः सा चात्र सामर्थ्याद्धातुरूपैव ग्राह्या यङ्लुबन्तत्वस्यान्यत्रासम्भवात्, एवमुत्तरन्यायेऽपि वाच्यम्। यस्य धातोः केवलस्य यत् कार्यमुक्तं तत् तस्य यङ्लुबन्तस्यापि स्यात्, तेन प्राणिदत्ते इत्यत्र केवले इव यङ्लुबन्तेऽपि दाणि परे “नेर्इमादा०” (२.३.७९) इति नेर्नो णः सिद्धः यथा-प्राणिदादेति। सत्ताकरं चास्य “एकस्वरादनुस्वारेतः” (४,४,४५) इति बृहत्सूत्रवचनम्। तथाहि। अनुस्वारेतस्तावत् कृगादिधातवः ते च सर्वेऽप्येकस्वरा एव भवन्ति, न त्वनेकस्वरः कश्चिदप्यनुस्वारेदस्तीत्ययः “अनुस्वारेतः” इत्येतावताऽपि सूत्रेण सरति। अथेत्थं ब्रूषे, अस्ति हनादेशो वधधातुरदन्तत्वादनैकस्वरः स्थानिवद्भावाद्यानुस्वारेद्य, तत्प्रयोगेषु चावधीदित्यादिषु इङ्निषेधो न दृश्यते; “अनुस्वारेतः” इत्येतावदेव च सूत्रं यदि क्रियते यदा अवधीत् इत्यादिषु इङ्निषेधः प्रसज्यते इति चेत्तर्हि तस्येङ्निषेधनिवृत्त्यर्थम् “अवधानुस्वारेतः” इति सूत्रमस्तु, “एकस्वरानुस्वारेतः” (४,४, ५६) इत्येतावत्तु किमर्थम्? एवं सूत्रकृतिर्हि तदैव सार्थिका स्याद्यदि न केवलमेको वधधातुः किन्त्वन्येऽपि बहवो धातवोऽनेकस्वरानुस्वारेतः स्युर्नत्वन्यथा, तादृशाश्च बहवो धातवस्तदैव सम्भवेयुः यदि कृगादीन् यङ्लुबन्तीकृत्यैष न्यायः स्फोर्यते। तद्यथा कृधातुर्यङ्लुबन्तत्वे चर्कृ इत्यादिरूपत्वादनैकस्वर एतन्न्यायस्फोरणादनुस्वारेद्येति, ततश्च चर्करितेत्यादावधीदित्यादावपि चेङ्निषेध-निवृत्त्यर्थत्वाद् “एकस्वरादनुस्वारेतः” इति सूत्रकृतिः सार्थिका स्यात्। तदेवमिमं न्यायं विनाऽनुपपद्यमानमनेकस्वरानुस्वारेद्धातुबाहुल्यं विनाऽनुपपद्यमानम् “एकस्वरादनुस्वारेतः” (४,४,५६) इति बृहत्सूत्रकरणमिमं न्यायं ज्ञापयति। चटुलक्षायमग्रेतनेनापोद्यनत्वात्॥

तिवा श्वाऽनुबन्धेन निर्दिष्टं यद् गणेन च।

एकस्वरनिमित्तं च पञ्चैतानि न यङ्लुपि॥१॥

निर्दिष्टमिति तिवेत्यादिचतुर्षु योज्यम्। ततश्च तिवादिर्निष्टमेकस्वरशब्दमुच्चार्य विहितं च कार्यं विवक्षितधातोर्यदि यङ्लुप् स्यात् यदा न स्यात्। पूर्वोणातिप्रसंगे प्राप्ते तन्निषेधपरोऽयं न्यायः। तत्र तिवा निर्दिष्टं द्विधा-अलुप्तेन लुप्तेन च। तत्रालुप्तेन यथा-“न कवतेर्यङः” (४-१-४८) इति कस्य चत्वनिषेधः। अयं कोकूयते इत्यादौ स्याद्यौकवीतीत्यादौ तु न। लुप्तेन यथा-“डे पिबः पीप्स्” (४.१.३३) इति पीप्यादेशः। अयं पिबतेः केवलस्य स्याद्यथा पिबन्तं प्रायुक्त अपीप्यत्, यङ्लुबन्तस्य तु न स्याद्यथा पापतं प्रायुक्त अपापयत्। शवा निर्दिष्टं यथा- “निसस्तपेऽनासेवायाम्” (२.३.३५) इति निसः सस्य षत्वम्। इदं निष्टपतीत्यादौ स्यान्नस्तातपीतीत्यादौ तु न। अनुबन्धेन निर्दिष्टं यथा- “गापास्थासादामाहाकः” (४-३.९६) इति एत्वम्। इदं हेयादित्यादौ स्याज्जहायादित्यादौ तु न। गणेन निर्दिष्टं त्रिधा-संख्यया आदिशब्देन बहुवचनेन च. तत्र संख्यया यथा- “तेर्ग्रहादिभ्यः” (४-४-३३) इत्यनेन ग्रहादिभ्यः

परस्याशितस्तिप्रत्ययस्यादौ “स्ताद्यशितो०” (४-४-३२) इत्यनेन प्राप्तस्य इटोऽनुज्ञाविधिः। स भणितिः इत्यादौ स्यात् बम्भाणिरित्यादौ तु न। एकस्वरनिमित्तं यथा “एकस्वरादनुस्वातेः” (४-४-५६) इतीङ्निषेधः। अयं शक्त इत्यादौ स्यात् शाशकित इत्यादौ तु न। ननु शाशकित इत्यादावेकस्वरत्वाभावादेव “एकस्वरादनुस्वारेतः” (४-४-५६) इतीङ्निषेधः प्राप्नोति, परमेतन्म्यानेन निषेधात् स्यात्। व्यक्तिकरं त्वस्य तत्तत्सूत्रेषु तिवादिनिर्देशा एव। तथाहि। तिवादिनिर्देशास्तावत्तत्सूत्रेषु कृतास्तेषां च विशेषः प्रायोऽन्यः कोऽपि न, एतावांस्तु दृश्यते, तदुत यङ्लुबन्तप्रयोगेषु तत्तत्सूत्रोक्तकार्याणि न सन्तीति ततोऽर्थापत्त्या ज्ञायते-एतदर्थमेवैते कृता इति। तरलत्वं त्वस्याद्ये पञ्चमे चांशे च। दृश्यते शेषेषु च दृश्यते। तत्र द्वितीये यथा-अपादित्यादाविव अपापादित्यादावपि “पिबैतिदाभूस्थः सिचो लुप्परस्मै न चेद्” (४-३-६६) इत्यनेन शब्दनिर्दिष्टोऽपि सिचो लुबिङ्निषेधश्चाभूताम्। तृतीये यथा-नृत्त इत्यादाविव नरीनृत्त, इत्यादावपि “डीयश्चैदितः क्तयोः” (४,४,६१) इत्यनेनानुबन्धनिर्दिष्टोऽपि इङ्निषेधोऽजनि। तुर्ये यथा-स्प्रष्टा इत्यादाविव स्पर्शेयङ्लुपि रागमे तिवि पस्प्रष्टि इत्यादावपि “स्पृशादिसृषो वा” (४,४,११२) इत्यनेन गणनिर्दिष्टोऽप्यदागम आगात्॥

॥ १ भू सत्तायाम् ॥

वर्तमाना, लट्, Present

बोभवीति/बोभोति	बोभूतः,	बोभुवति।
बोभवीषि/बोभोषि	बोभूथः,	बोभूथ।
बोभवीमि/बोभोमि	बोभूवः,	बोभूमः ॥

सप्तमी, विध्यर्थ, लिङ् Potential.

बोभूयात्,	बोभूयाताम्,	बोभूयुः।
बोभूयाः,	बोभूयातम्,	बोभूयात्।
बोभूयाम्,	बोभूयाव,	बोभूयाम् ॥

पञ्चमी, आज्ञार्थ, लोट्, Imperative.

बोभवीतु/बोभोतु/बोभूयात्	बोभूताम्	बोभुवतु।
बोभूहि/बोभूतात्	बोभूतम्,	बोभूत।
बोभवानि,	बोभवाव,	बोभवाम् ॥

ह्यस्तनी, लङ्, Imperfect.

अबोभवोत्/अबोभोत्	अबोभूताम्,	अबोभवुः।
अबोभवोः/अबोभोः	अबोभूतम्,	अबोभूत।
अबोभूवम्,	अबोभूव,	अबोभूमः ॥

अद्यतनी, लुङ्, Aorist.

अबोभोत्,	अबोभोताम्,	अबोभूवन्।
अबोभोः,	अबोभोतम्,	अबोभोत।
अबोभूवम्,	अबोभूव,	अबोभूमः ॥
केचित्तु-		
अबोभूवीत्/अबोभोत्	अबोभूताम्,	अबोभूवुः।
अबोभूवीः/अबोभोः	अबोभूतम्,	अबोभूत।
अबोभूवम्,	अबोभूव,	अबोभूमः ॥

परोक्षा, लिट्, Perfect ॥

बोभवाञ्चकार,	बोभवाञ्चक्रतुः,	बोभवाञ्चक्रुः।
बोभवाञ्चकर्थ,	बोभवाञ्चक्रथुः,	बोभवाञ्चक्र।
बोभवाञ्चकार/बोभवाञ्चकर,	बोभवाञ्चकृव,	बोभवाञ्चकृम् ॥

बोभवाम्बभूव,	बोभवाम्बभूवतुः,	बोभवाम्बभूवुः।
बोभवाम्बभूविथ,	बोभवाम्बभूवथुः,	बोभवाम्बभूव।
बोभवाम्बभूव,	बोभवाम्बभूविव,	बोभवाम्बभूविम् ॥
बोभवामास,	बोभवामासतुः,	बोभवामासुः।
बोभवामासिथ,	बोभवामासथुः,	बोभवामास।
बोभवामास,	बोभवामासिव,	बोभवामासिम् ॥

आशीः, लिङ्, Benedictive.

बोभूयात्,	बोभूयास्ताम्,	बोभूयासुः।
बोभूयाः,	बोभूयास्तम्,	बोभूयास्त।
बोभूयासम्,	बोभूयास्व,	बोभूयास्मः ॥

श्रुतनी, लुट्, I-Future

बोभविता,	बोभवितारौ,	बोभवितारः।
बोभवितसि,	बोभवितस्थः,	बोभवितस्थ।
बोभवितस्मि,	बोभवितस्वः,	बोभवितस्मः ॥

भविष्यन्ती, लट्, II-Future.

बोभविष्यति,	बोभविष्यतः,	बोभविष्यन्ति।
बोभविष्यसि,	बोभविष्यथः,	बोभविष्यथ।
बोभविष्यामि,	बोभविष्यावः,	बोभविष्यामः ॥

क्रियातिपत्तिः, लृङ्, Conditional.

अबोभविष्यत्,	अबोभविष्यताम्,	अबोभविष्यन्।
अबोभविष्यः,	अबोभविष्यतम्,	अबोभविष्यत।
अबोभविष्यम्,	अबोभविष्याव,	अबोभविष्यामः ॥

२ पां (पा) पाने॥

- व० पा-पेति/पाति, पीतः, पति। पेषि/पासि, पीथः, पीथ।
पेमि/ पामि, पीवः, पीमः॥^१
- स० पापी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- प० पा-पेतु, पातु, पीतात्, पीताम्, पतु, पीहि, पीतात्, पीतम्, पीत, पानि, पाव, पाम॥
- ह्य० अपा-पात्, पातातम्, पुः, पेः, पाः, पीतम्, पीत्, पाम्, पीव, पीम॥
- अ० अपा-पात्, पाताम्, पुः, पाः, पातम्, पात्, पाम्, पाव, पाम॥
- प० पापा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- आ० पापेया-त्, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्मा॥
- श्र० पापिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- भ० पापिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- क्रि० अपापिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३ घ्रां (घ्रा) गन्धोपादाने।

- १ जा-घ्रेति, घ्राति, घ्रीतः, घ्रति, घ्रेषि, घ्रासि, घ्रीथः, घ्रीथ, घ्रेमि, घ्रामि, घ्रीवः, घ्रीमः॥
- २ जाघ्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-घ्रेतु, घ्रातु, घ्रीतात्, घ्रीताम्, घ्रतु, घ्रीहि, घ्रीतात्, घ्रीतम्, घ्रीत्, घ्राणि, घ्राव, घ्राम॥
- ४ अजा-घ्रेत्, घ्रात्, घ्रीताम्, घ्रुः, घ्रेः, घ्राः, घ्रीतम्, घ्रीत्, घ्राम्, घ्रीव, घ्रीम॥
- ५ अजाघ्रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- अजा-घ्रात्, घ्राताम्, घ्रुः, घ्राः, घ्रातम्, घ्रात्, घ्राम, घ्राव, घ्राम॥
- ६ जाघ्रा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाघ्रेया, जाघ्राया-त्, स्ताम्, सुः। स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ जाघ्रिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

। यहाँ जो प्रथम, मध्यम तथा उत्तम पुरुष का विभाग दिखाया गया है, सर्वत्र वैसा ही जानना चाहिए।

- १ जाघ्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

- १० अजाघ्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत,

४ ध्मां (ध्मा) शब्दाग्निसंयोगयोः॥

- १ दा-ध्मेति, ध्माति, ध्मीतः, ध्मति, ध्मेषि, ध्मासि, ध्मीथः, ध्मीथ, ध्मामि, ध्मीवः, ध्मीमः॥
- २ दाध्मी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दा-ध्मेतु, ध्मातु, ध्मीतात्, ध्मीताम्, ध्मतु, ध्मीहि, ध्मीतात्, ध्मीतम्, ध्मीत्, ध्मानि, ध्माव, ध्माम॥
- ४ अदा-ध्मेत्, ध्मात्, ध्मीताम्, ध्मुः, ध्मेः, ध्माः, ध्मीतम्, ध्मीत्, ध्माम्, ध्मीव, ध्मीम॥
- ५ अदाध्मास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाध्मा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दाध्मेया-त्, स्ताम्, सुः। स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ दाध्मिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाध्मिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाध्मिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५ ध्वां (स्थ्वा) गतिनिवृत्तौ॥

- १ ता-स्थेति, स्थाति, स्थीतः, स्थति, स्थेषि, स्थासि, स्थीथः, स्थीथ, स्थामि, स्थीवः, स्थीमः॥
- २ तास्थी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ता-स्थेतु, स्थातु, स्थीतात्, स्थीताम्, स्थतु, स्थीहि, स्थीतात्, स्थीतम्, स्थीत्, स्थानि, स्थाव, स्थाम॥
- ४ अता-स्थेत्, स्थात्, स्थीताम्, स्थुः, स्थेः, स्थाः, स्थीतम्, स्थीत्, स्थाम्, स्थीव, स्थीम॥
- ५ अता-स्थात्, स्थाताम्, स्थुः, स्थाः, स्थातम्, स्थात्, स्थाम्, स्थाव, स्थाम॥
- ६ तास्थ्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तास्थेया-त्, स्ताम्, सुः। स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ तास्थिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तास्थिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतास्थिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६ मां (मा) अभ्यासे।

- १ मा-मेति/माति, मीतः, मति। मेषि, मासि, मीथः, मीथ। मामि, मीवः, मीमः॥
- २ मामी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मा-मेतु/मातु, मीतात्, मीताम्, मनु। मीहि/मीतात्, मीतम्, मीत्। मानि, माव, माम॥
- ४ अमा-मेत्, मात्, मीताम्, मुः, मेः, माः, मीतम्, मीत्, माम्, मीव, मीम॥
- ५ अमान्मास्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ माम्ना-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामेया (भाम्नाया)-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ माम्निता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ माम्निष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमाम्निष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

७ दांम् (दा) दाने॥

- १ दा-देति, दाति, तः, दति। देषि, दासि, त्थः, त्थ। देमि, दामि, दः, दम्॥
- २ दाद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दादेतु-दादतु/दात्तात्, दाताम्, दादतु। देहि/दात्तात्, दातम्, दात्। दादा-नि, व, म॥
- ४ अदा-देत्/दात्, ताम्, दुः। देः/दाः, तम् त। दाम्, द, दम॥
- ५ अदा-दात्, दाताम्, दुः। दाः, दातम्, दात। दाम्, दाव, दाम॥
- ६ दादा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दादेया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ दादिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८ जिं (जि) अभिभवे॥

- १ जे-जयीति/जेति, जितः, ज्यति। जयीषि/जेषि, जिथः, जिथ। जयीमि/जेमि, जिवः, जिमः॥
- २ जेजि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जे-जयीतु/जेतु/जितात्, जिताम्, ज्यतु। जिहि/जितात्, जितम्, जि। जयानि, जयाव, जयाम॥
- ४ अजे-जयीय, जेतु, जिताम्, जयुः, जयीः, जेः, जितम्, जित्, जयम्, जिव, जिम॥
- ५ अजेजाय्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेजया-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेजीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ जेजयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेजयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेजयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

९ जिं (जि) अभिभवे॥

- १ जे-जयीति, जेति, जितः, जियति, जयीषि, जेषि, जिथः, जिथ, जयीमि, जेमि, जिवः, जिमः॥
- २ जेजि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जे-जयीतु, जेतु/जितात्, जिताम्, जियतु। जिहि, जितात्, जितम्, जित्। जियाणि, जयाव, जयाम॥
- ४ अजे-जयीत, जेतु, जिताम्, जयुः, जयीः, जेः, जितम्, जित्, जयम्, जिव, जिम॥
- ५ अजेजाय्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेजया-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेजीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ जेजयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेजयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेजयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१० क्षिं (क्षि) क्षये॥

- १ चे-क्षयीति, क्षेति, क्षितः, क्षियति, क्षयीषि, क्षेषि, क्षिथः, क्षिथ, क्षयीमि, क्षेमि, क्षिवः, क्षिमः॥
- २ चेक्षि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चे-क्षयीतु, क्षेतु, क्षितात्, क्षिताम्, क्षियतु, क्षिहि, क्षितात्, क्षितम्, क्षित, क्षयाणि, क्षयाव, क्षयाम॥
- ४ अचे-क्षयीय, क्षेतु, क्षिताम्, क्षयुः, क्षयीः, क्षेः, क्षितम्, क्षितु, क्षयम्, क्षिव, क्षिम॥
- ५ अचेक्षाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ चेक्षया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेक्षीया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चेक्षयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्षयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्षयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

११ दुं (दु) गतौ॥

- १ दो-दवीति/दोति, दुतः, दुवति। दवीषि, दोषि, दुथः/ दुथ। दवीमि, दोमि, दुवः, दुमः॥
- २ दोदु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दो-दवीतु, दोतु, दुतात्, दुताम्, दुवतु। दुहि, दुतात्, दुतम्, दुत्। दवानि, दवाव, दवाम॥
- ४ अदो-दवीत, दोतु, दुताम्, दवुः। दवीः, दोः, दुतम्, दुत्। दवम्, दुव, दुम॥
- ५ अदोदाव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ दोदवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोदूया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ दोदविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोदविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोदविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१२ दुं (दु) गतौ॥

- १ दो-दवीति, द्रोति, द्रुतः, द्रुवति, द्रवीषि, द्रोषि, द्रुथः, द्रुथ, द्रवीमि, द्रोमि, द्रुवः, द्रुमः॥
- २ दोदु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दो-दवीतु, द्रोतु, द्रुतात्, द्रुताम्, द्रुवतु, द्रुहि, द्रुतात्, द्रुतम्, द्रुत्, द्रवाणि, द्रवाव, द्रवाम॥
- ४ अदो-दवीत, द्रोतु, द्रुताम्, द्रवुः, द्रवीः, द्रोः, द्रुतम्, द्रुत्, द्रवम्, द्रुव, द्रुम॥
- ५ अदोदुव-त्, ताम्, नृ, तम्, त, म्, अदोदुवा-व, म॥
- ६ द्रोदवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोदूया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ दोदविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोदविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोदविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३ शुं (शु) गतौ॥

- १ शो-शवीति, शोति, शुतः, शुवति, शवीषि, शोषि, शुथः, शुथ, शवीमि, शोमि, शुवः, शुमः॥
- २ शोशु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शो-शवीतु, शोतु, शुतात्, शुताम्, शुवतु, शुहि, शुतात्, शुतम्, शुत्, शवानि, शवाव, शवाम॥
- ४ अशो-शवीत, शोतु, शुताम्, शवुः, शवीः, शोः, शुतम्, शुत्, शवम्, शुव, शुम॥
- ५ अशोशाव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ शोशवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशूया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ शोशविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४ सुं (सु) गतौ॥

- १ सो-सवीति, सोति, सुतः, सुवति, सवीषि, सोषि, सुथः, सुथ, सवीमि, सोमि, सुवः, सुमः॥
- २ सोसु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सो-सवीतु, सोतु, सुतात्, सुताम्, सुवतु, सुहि, सुतात्, सुतम्, सुत, सवानि, सवाव, सवाम॥
- ४ असो-सवीत्, सोत्, सुताम्, सवुः, सवीः, सोः, सुतम्, सुत्, सवम्, सुव, सुम॥
- ५ असोसुव-त्, ताम्, नुः, तम्, त, म्, असोसुवा-व, म॥
- ६ सोसुवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोसूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ सोसुविता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोसुविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोसुविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५ धुं (धु) स्थैर्ये चा॥

- १ दो-ध्रवीति, ध्रोति, ध्रुतः, ध्रुवति, ध्रवीषि, ध्रोषि, ध्रुथः, ध्रुथ, ध्रवीमि, ध्रोमि, ध्रुवः, ध्रुमः॥
- २ दोध्रु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दो-ध्रवीतु, ध्रोतु, ध्रुतात्, ध्रुताम्, ध्रुवतु, ध्रुहि, ध्रुतात्, ध्रुतम्, ध्रुत, ध्रवानि, ध्रवाव, ध्रवाम॥
- ४ अदो-ध्रवीत्, ध्रोत्, ध्रुताम्, ध्रुवुः, ध्रवीः, ध्रोः, ध्रुतम्, ध्रुत, ध्रवम्, ध्रुव, ध्रुम॥
- ५ अदोध्राव-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दोध्रवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोध्रूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ दोध्रुविता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोध्रुविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोध्रुविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६ सुं (सु) प्रसवैश्वर्ययोः॥

- १ सो-सवीति, सोति, सुतः, सुवति, सवीषि, सोषि, सुथः, सुथ, सवीमि, सोमि, सुवः, सुमः॥
- २ सोसु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सो-सवीतु, सोतु, सुतात्, सुताम्, सुवतु, सुहि, सुतात्, सुतम्, सुत, सवानि, सवाव, सवाम॥
- ४ असो-सवीत्, सोत्, सुताम्, सवुः, सवीः, सोः, सुतम्, सुत्, सवम्, सुव, सुम॥
- ५ असोसाव-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सोसवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोसूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ सोसविता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोसविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोसविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७ स्मं (स्म) चिन्तायाम्॥

- १ सरि-स्मरीति, स्मर्ति, स्मृतः, स्म्रति, स्मरीषि, स्मर्षि, स्मृथः, स्मृथ, स्मरीमि, स्मर्मि, स्मृवः, स्मृमः॥
  - २ सरिस्म-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
  - ३ सरि-स्मरीतु, स्मर्तु, स्मृतात्, स्मृताम्, स्म्रतु, स्मृहि, स्मृतात्, स्मृतम्, स्मृत, स्मराणि, स्मराव, स्मराम॥
  - ४ असरि-स्मरीत्, स्मः, स्मृताम्, स्मरुः, स्मरीः, स्मः, स्मृतम्, स्मृत, स्मरम्, स्मृव, स्मृम॥
  - ५ असरिस्मार्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ सरिस्मरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
  - ७ सरिस्मर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
  - ८ सरिस्मरिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ सरिस्मरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आव, आम॥
  - १० असरिस्मरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥
- ॥ पक्षे-सरिस्थाने, सरी, इति, सर-इति च ज्ञेयम्॥

१८ गृ (गृ) सेचने॥

- १ जरि-गरीति, गर्ति, गृतः, प्रति, गरीषि, गर्षि, गृथः, गृथ, गरीमि, गर्मि, गृवः, गृमः॥
- २ जरिगृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जरि-गरीतु, गर्तु, गृतात्, गृताम्, ग्रतु, गृहि, गृतात्, गृतम्, गृत्, गराणि, गराव, गराम॥
- ४ अजरि-गरीत्, गः, गृताम्, गरुः, गरीः, गः, गृतम्, गृत्, गरम्, गृव, गृम॥
- ५ अजरिगार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरिगरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जरिग्रिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जरिग्रिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जरिग्रिष्व्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरिग्रिष्व्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ पक्षे-जरि स्थाने, जरी-इति, जर इति च ज्ञेयम्॥

१९ घृ (घृ) सेचने॥

- १ जरि-घरीति, घर्ति, घृतः, प्रति, घरीषि, घर्षि, घृथः, घृथ, घरीमि, घर्मि, घृवः, घृमः॥
- २ जरिघृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जरि-घरीतु, घर्तु, घृतात्, घृताम्, घ्रतु, घृहि/घृतात्, घृतम्, घृत्, घराणि, घराव, घराम॥
- ४ अजरि-घरीत्, घः, घृताम्, घरुः, घरीः, घः, घृतम्, घृत्, घरम्, घृव, घृम॥
- ५ अजरिघार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरिघरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जरिघ्रिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, ख, घ॥
- ८ जरिघ्रिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, घि, खः, घः॥
- ९ जरिघ्रिष्व्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरिघ्रिष्व्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ पक्षे-जरि स्थाने, जरी, इति, जर-इति च ज्ञेयम्॥

२० औस्व (स्व) शब्दोपतापयोः॥

- १ सरि-स्वरीति, स्वर्ति, स्वृतः, स्त्रति, स्वरीषि, स्वर्षि, स्वृथः, स्वृथ, स्वरीमि, स्वर्मि, स्वृवः, स्वृमः॥
- २ सरिस्वृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सरि-स्वरीतु, स्वर्तु, स्वृतात्, स्वृताम्, स्त्रतु, स्वृहि, स्वृतात्, स्वृतम्, स्वृत्, स्वराणि, स्वराव, स्वराम॥
- ४ असरि-स्वरीत्, स्वः, स्वृताम्, स्वरुः, स्वरीः, स्वः, स्वृतम्, स्वृत्, स्वरम्, स्वृव, स्वृम॥
- ५ असरिस्वार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सरिस्वरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सरिस्वर्था-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, ख, स्म॥
- ८ सरिस्वरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्वि, खः, स्वः॥
- ९ सरिस्वरिष्व्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असरिस्वरिष्व्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अत, अम, आव, आम॥

॥ पक्षे-सरि स्थाने, सरी, इति, सर्-इति च ज्ञेयम्॥

२१ द्व (द्व) वरणे॥

- १ दरि-द्वरीति, द्वर्ति, द्वृतः, द्वति, द्वरीषि, द्वर्षि, द्वृथः, द्वृथ, द्वरीमि, द्वर्मि, द्वृवः, द्वृमः॥
- २ दरिद्वृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरि-द्वरीतु, द्वर्तु, द्वृतात्, द्वृताम्, द्व्रतु, द्वृहि, द्वृतात्, द्वृतम्, द्वृत्, द्वराणि, द्वाव, द्वराम॥
- ४ अदरि-द्वरीत्, द्वः, द्वृताम्, द्वरुः, द्वरीः, द्वः, द्वृतम्, द्वृत्, द्वरम्, द्वृव, द्वृम॥
- ५ अदरिद्वार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दरिद्वरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरिद्वर्था-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, ख, द्व॥
- ८ दरिद्वरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, द्वि, खः, द्वः॥
- ९ दरिद्वरिष्व्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरिद्वरिष्व्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ पक्षे-दरि स्थाने, दरी, इति, दर्-इति च ज्ञेयम्॥

२२ ध्वं (ध्व) कौटिल्ये॥

- १ दरि-ध्वरीति, ध्वर्ति, ध्वृतः, ध्वरति, ध्वरीषि, ध्वर्षि, ध्वृथः, ध्वृथ, ध्वरोमि, ध्वर्मि, ध्वृवः, ध्वृमः॥
- २ दरिध्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरि-ध्वरीतु, ध्वर्तु, ध्वृतात्, ध्वृताम्, ध्वरतु, ध्वृहि, ध्वृतात्, ध्वृतम्, ध्वृत, ध्वराणि, ध्वराव, ध्वराम॥
- ४ अदरि-ध्वरीत्, ध्वः, ध्वृताम्, ध्वरुः, ध्वरीः, ध्वः, ध्वृतम्, ध्वृत, ध्वरम्, ध्वृव, ध्वृम॥
- ५ अदरिध्वार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दरिध्वरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरिध्वर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरिध्वरिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरिध्वरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरिध्वरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ पक्षे-दरि स्थाने, दरी, इति, दर्-इति च ज्ञेयम्॥

२३ ढं (ढ) कौटिल्ये॥

- १ जरि-ह्वरीति, ह्वर्ति, ह्वृतः, ह्वरति, ह्वरीषि, ह्वर्षि, ह्वृथः, ह्वृथ, ह्वरोमि, ह्वर्मि, ह्वृवः, ह्वृमः॥
- २ जरिह्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जरि-ह्वरीतु, ह्वर्तु, ह्वृतात्, ह्वृताम्, ह्वरतु, ह्वृहि, ह्वृतात्, ह्वृतम्, ह्वृत, ह्वराणि, ह्वराव, ह्वराम॥
- ४ अजरि-ह्वरीत्, ह्वः, ह्वृताम्, ह्वरुः, ह्वरीः, ह्वः, ह्वृतम्, ह्वृत, ह्वरम्, ह्वृव, ह्वृम॥
- ५ अजरिह्वार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरिह्वरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जरिह्वर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जरिह्वरिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जरिह्वरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरिह्वरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ पक्षे-जरि स्थाने, जरी इति, जर्-इति च ज्ञेयम्॥

२४ सं (सृ) गतौ॥

- १ सरि-सरीति, सर्ति, सृतः, स्रति, सरीषि, सर्षि, सृथः, सृथ, सरीमि, सर्मि, सृवः, सृमः॥
- २ सरिसृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सरि-सरीतु, सर्तु, सृतात्, सृताम्, स्रतु, सृहि, सृतात्, सृतम्, सृत, सराणि, सराव, सराम॥
- ४ असरि-सरीत्, सः, सृताम्, सरुः, सरीः, सः, सृतम्, सृत, सरम्, सृव, सृम॥
- ५ असरिसार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सरिसरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सरिस्रिया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ सरिसरिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सरिसरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असरिसरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥ अम्, आव, आम

॥ पक्षे सरि-स्थाने, सरि-इति, सर्-इति, च ज्ञेयम्॥

२५ ऋं (ऋ) प्रापणे॥

- १ अरि-यरीति, यर्ति, यृतः, य्रति, यरीषि, यर्षि, यृथः, यृथ, यरोमि, यर्मि, यृवः, यृमः॥
- २ अरियृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ अरि-यरीतु, यर्तु, यृतात्, यृताम्, य्रतु, यृहि, यृतात्, यृतम्, यृत, यराणि, यराव, यराम॥
- ४ आरि-यरीत्, यः, यृताम्, यरुः, यरीः, यः, यृतम्, यृत, यरम्, यृव, यृम॥
- ५ आरियार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ अरियरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ अरिस्रिया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। स्म, स्व, स्मा॥
- ८ अरियरिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अरियरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० आरियरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

इ वर्णस्य इयादेशेन 'रि' इति 'री' चागमे सामान्येव रूपाणि।

ऋ (ऋ) प्राणणे॥

- १ अररीति-अरति, अर्ऋतः, आरति, अररीषि, अरर्षि, अर्ऋथः, अर्ऋथ, अररीमि, अरर्मि, अर्ऋवः, अर्ऋमः॥
- २ अर्ऋ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ अररीतु-अरतु, अर्ऋतात्, अर्ऋताम्, आरतु, अर्ऋहि, अर्ऋतात्, अर्ऋतम्, अर्ऋत, अरराणि, अरराव, अरराम॥
- ४ आ-ररीत्, रः, ऋताम्, ररुः, ररीः, रः, ऋतम्, ऋत्, ररम्, ऋव, ऋम॥
- ५ आरार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ अररा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ आरिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ अररिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अररिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० आररिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

२६ तृ प्लवनतरणयोः। (बाहुलकादत्रेत्वाभावः)

- १ ता-तर्ति, तीर्तः, तिरति, तर्षि, तीर्थः, तीर्थ, तर्मि, तीर्वः, तीर्मः॥
- २ तातीर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ता-तर्तु, तीर्तात्, तीर्ताम्, तिरतु, तीर्हि, तीर्तात्, तीर्तम्, तीर्त, तराणि, तराव, तराम॥
- ४ अता-तः, तीर्ताम्, तरुः, तः, तीर्तम्, तीर्त, तरम्, तीर्व, तीर्म॥
- ५ अतातार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तातरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तातीर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ तातरीता, तातरिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ताररिष्य, तातरिष्य-अति, अतः, अन्ति, अयि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातरिष्य, अतातरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

२७ ट्थे (थे) पाने॥

- १ दा-धेति, धाति, तः, धति, धेषि, धासि, त्थः, त्थ, धेमि, धामि, ध्वः, धमः॥
- २ दाष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दा-धेतु, धातु, तात्, ताम्, धतु, धेहि, दात्तात्, दात्तम्, दात्त, दाधानि, दाधव, दाधाम॥
- ४ अदा-धेतु, धात्, ताम्, धुः, धेः, धाः, तम्, त, धाम्, ध्वः, धमः॥
- ५ अदा-धात्, धाताम्, धुः, धाः, धातम्, धात, धाम्, धाव, धाम॥
- ६ दाधा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाधेया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाधिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाधिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाधिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

२८ दैव् (दै) शोधने॥

- १ दा-देति, दाति, दीतः, दति, देषि, दासि, दीथः, दीथ, देमि, दामि, दीवः, दीमः॥
- २ दादी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दा-देतु, दातु, दीतात्, दीताम्, दतु, दीहि, दीतात्, दीतम्, दीत्, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अदा-देतु, दात्, दीताम्, दुः, देः, दाः, दीतम्, दीत्, दाम्, दीव, दीम॥
- ५ अदादास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दादा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दादाया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दादिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

२१ ध्यै (ध्यै) चिन्तायाम्॥

- १ दा-ध्येति, ध्याति, ध्योतः, ध्यति, ध्येषि, ध्यासि, ध्योथः, ध्योथ, ध्येमि, ध्यामि, ध्योवः, ध्योमः॥
- २ दाध्यो-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दा-ध्येतु, ध्यातु, ध्योतात्, ध्योताम्, ध्यतु, ध्योहि, ध्योतात्, ध्योतम्, ध्योतु, ध्यानि, ध्याव, ध्याम॥
- ४ अदा-ध्येत्, ध्यात्, ध्योताम्, ध्युः, ध्येः, ध्याः, ध्योतम्, ध्योतु, ध्याम्, ध्योव, ध्योम॥
- ५ अदाध्यास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाध्या-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाध्येया, दाध्याया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाध्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाध्यिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाध्यिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३० ग्लै (ग्लै) हर्षक्षये॥

- १ जा-ग्लेति, ग्लाति, ग्लोतः, ग्लति, ग्लेषि, ग्लासि, ग्लोथः, ग्लोथ, ग्लेमि, ग्लामि, ग्लोवः, ग्लोमः॥
- २ जाग्ली-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-ग्लेतु, ग्लातु, ग्लोतात्, ग्लोताम्, ग्लतु, ग्लोहि, ग्लोतात्, ग्लोतम्, ग्लोतु, ग्लानि, ग्लाव, ग्लाम॥
- ४ अजा-ग्लेत्, ग्लात्, ग्लोताम्, ग्लुः, ग्लेः, ग्लाः, ग्लोतम्, ग्लोतु, ग्लाम्, ग्लोव, ग्लोम॥
- ५ अजाग्लास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाग्ला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाग्लेया, जाग्लाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाग्लिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाग्लिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाग्लिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३१ म्लै (म्लै) गात्रविनामे॥

- १ मा-म्लेति, म्लाति, म्लोतः, म्लति, म्लेषि, म्लासि, म्लोथः, म्लोथ, म्लेमि, म्लामि, म्लोवः, म्लोमः॥
- २ माम्लौ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मा-म्लेतु, म्लातु, म्लोतात्, म्लोताम्, म्लतु, म्लोहि, म्लोतात्, म्लोतम्, म्लोतु, म्लानि, म्लाव, म्लाम॥
- ४ अमा-म्लेत्, म्लात्, म्लोताम्, म्लुः, म्लेः, म्लाः, म्लोतम्, म्लोतु, म्लाम्, म्लोव, म्लोम॥
- ५ अमाम्लास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ माम्ला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ माम्लेया, माम्लाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ माम्लिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ माम्लिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमाम्लिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३२ छै (छै) व्यङ्करणे॥

- १ दा-छेति, छाति, छीतः, छति, छेषि, छासि, छीथः, छीथ, छेमि, छामि, छोवः, छोमः॥
- २ दाछी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दा-छेतु, छातु, छीतात्, छीताम्, छतु, छीहि, छीतात्, छीतम्, छीतु, छानि, छाव, छाम॥
- ४ अदा-छेत्, छात्, छीताम्, छुः, छेः, छाः, छीतम्, छीतु, छाम्, छोव, छोम॥
- ५ अदाछास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाछा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाछेया, दाछाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाछिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाछिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाछिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३३ त्रै (त्रै) स्वप्ने॥

- १ दा-देति, दाति, दीतः, दति, द्रेषि, दासि, दीथः, दीथ, द्रेमि, दामि, दीवः, दीमः॥
- २ दाद्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दा-द्रेतु, दातु, दीतात्, दीताम्, द्रतु, दीहि, दीतात्, दीतम्, दीत्, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अदा-द्रेत्, दात्, दीताम्, दुः, द्रेः, द्राः, दीतम्, दीत्, दाम्, दीव, दीम॥
- ५ अदाद्रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाद्रा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाद्रेया, दाद्राया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाद्रिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाद्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाद्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३४ त्रै (त्रै) तृप्ता॥

- १ दा-धेति, धाति, धीतः, धति, धेषि, धासि, धीथः, धीथ, धेमि, धामि, धीवः, धीमः॥
- २ दाद्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दा-धेतु, धातु, धीतात्, धीताम्, ध्रतु, धीहि, धीतात्, धीतम्, धीत्, धाणि, ध्राव, ध्राम॥
- ४ अदा-धेत्, धात्, धीताम्, धुः, धेः, ध्राः, धीतम्, धीत्, ध्राम्, धीव, ध्रीम॥
- ५ अदाध्रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाध्रा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाध्रेया, दाध्राया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाध्रिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाध्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाध्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३५ कै (कै) शब्दे॥

- १ चा-केति, काति, कीतः, कति, केषि, कासि, कीथः, कीथ, केमि, कामि, कीवः, कीमः॥
- २ चाकी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चा-केतु, कातु, कीतात्, कीताम्, कतु, कीहि, कीतात्, कीतम्, कीत्, कानि, काव, काम॥
- ४ अचा-केत्, कात्, कीताम्, कुः, केः, काः, कीतम्, कीत्, काम्, कीव, कीम॥
- ५ अचाकास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३६ गै (गै) शब्दे॥

- १ जा-गेति, गाति, गीतः, गति, गेषि, गासि, गीथः, गीथ, गेमि, गामि, गीवः, गीमः॥
- २ जागी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-गेतु, गातु, गीतात्, गीताम्, गतु, गीहि, गीतात्, गीतम्, गीत्, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अजा-गेत्, गात्, गीताम्, गुः, गेः, गाः, गीतम्, गीत्, गाम्, गीव, गीम॥
- ५ अजागास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जागेया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३७ रै (रै) शब्दे॥

- १ रा-रेति, राति, रीतः, रति, रेषि, रासि, रीथः, रीथ, रेमि, रामि, रीवः, रीमः॥
- २ रा-री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रा-रेत्, रातु, रीतात्, रीताम्, रतु, रीहि, रीतात्, रीतम्, रीत्, रानि, राव, राम॥
- ४ अरा-रेत्, रात्, रीताम्, रुः, रेः, राः, रीतम्, रीत्, राम्, रीव, रीम॥
- ५ अरा-रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ रा-रा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रा-राया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रा-रिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रा-रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरा-रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३८ ऋ (ऋ) संघाते च॥

- १ ता-ऋति, ऋति, ऋतः, ऋति, ऋषि, ऋसि, ऋथः, ऋथ, ऋमि, ऋमि, ऋवः, ऋमः॥
- २ ता-ऋ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ता-ऋत्, ऋतु, ऋतात्, ऋताम्, ऋतु, ऋहि, ऋतात्, ऋतम्, ऋत्, ऋनि, ऋव, ऋम॥
- ४ अता-ऋत्, ऋत्, ऋताम्, ऋयुः, ऋयेः, ऋयाः, ऋतम्, ऋत्, ऋम, ऋव, ऋम॥
- ५ अता-ऋस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ ता-ऋ-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ता-ऋया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ता-ऋता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ता-ऋष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अता-ऋष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

३९ स्तै (स्तै) संघाते च॥

- १ ता-स्त्येति, स्त्याति, स्त्यूतः, स्त्यति, स्त्येषि, स्त्यासि, स्त्यूथः, स्त्यूथ, स्त्येमि, स्त्यामि, स्त्यूवः, स्त्यूमः॥
- २ ता-स्त्यी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ता-स्त्येत्, स्त्यात्, स्त्यूतात्, स्त्यूताम्, स्त्यत्, स्त्यूहि, स्त्यूतात्, स्त्यूतम्, स्त्यूनि, स्त्याव, स्त्याम॥
- ४ अता-स्त्येत्, स्त्यात्, स्त्यूताम्, स्त्युः, स्त्येः, स्त्याः, स्त्यूतम्, स्त्यात्, स्त्याम्, स्त्यूव, स्त्यूम॥
- ५ अता-स्त्यास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ ता-स्त्या-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ता-स्त्येया, ता-स्त्याया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ता-स्त्यता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ता-स्त्यिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अता-स्त्यिष्य-अन्, अताम्, अत्, अः, अतम्, अत, अम, आव, आम॥

४० खै (खै) खदने॥

- १ चा-खेति, खाति, खीतः, खति, खेषि, खासि, खीथः, खीथ, खेमि, खामि, खीवः, खीमः॥
- २ चा-खी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चा-खेत्, खात्, खीतात्, खीताम्, खत्, खीहि, खीतात्, खीतम्, खीत्, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अचा-खेत्, खात्, खीताम्, खुः, खेः, खाः, खीतम्, खीत्, खाम, खीव, खीम॥
- ५ अचा-खास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चा-खा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चा-खाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चा-खिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चा-खिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचा-खिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४१ क्षै (क्षै) क्षये॥

- १ चा-क्षेति, क्षाति, क्षीतः, क्षति, क्षेपि, क्षासि, क्षीथः, क्षीथ, क्षेमि, क्षामि, क्षीवः, क्षीमः॥
- २ चाक्षी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चा-क्षेतु, क्षातु, क्षीतात्, क्षीताम्, क्षतु, क्षीहि, क्षीतात्, क्षीतम्, क्षीत्, क्षाणि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अचा-क्षेत, क्षात्, क्षीताम्, क्षुः, क्षेः, क्षाः, क्षीतम्, क्षीत्, क्षाम्, क्षीव, क्षीम॥
- ५ अचाक्षास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ चाक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाक्षेया, चाक्षाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाक्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४२ जै (जै) क्षये॥

- १ जा-जेति, जाति, जीतः, जति, जेषि, जासि, जीथः, जीथ, जेमि, जामि, जीवः, जीमः॥
- २ जाजी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-जेतु, जातु, जीतात्, जीताम्, जतु, जीहि, जीतात्, जीतम्, जीत्, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अजा-जेत्, जात्, जीताम्, जुः, जेः, जाः, जीतम्, जीत्, जाम्, जीव, जीम॥
- ५ अजाजास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ जाजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाजाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४३ सै (सै) क्षये॥

- १ सा-सेति, साति, सीतः, सति, सेषि, सासि, सीथः, सीथ, सेमि, सामि, सीवः, सीमः॥
- २ सासी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सा-सेतु, सातु, सीतात्, सीताम्, सतु, सीहि, सीतात्, सीतम्, सीत्, सानि, साव, साम॥
- ४ असा-सेत्, सात्, सीताम्, सुः, सेः, साः, सीतम्, सीत्, साम्, सीव, सीम॥
- ५ असासास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ सासा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सासाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४४ स्रै (स्रै) पाके॥

- १ सा-स्रेति, स्राति, सीतः, स्रति, स्रेषि, स्रासि, सीथः, सीथ, स्रेमि, स्रामि, सीवः, सीमः॥
- २ सास्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सा-स्रेतु, स्रातु, सीतात्, सीताम्, स्रतु, सीहि, सीतात्, सीतम्, सीत्, स्रानि, स्राव, स्राम॥
- ४ असा-स्रेत्, स्रात्, सीताम्, सुः, स्रेः, स्राः, सीतम्, सीत्, स्राम्, सीव, सीम॥
- ५ असास्रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ सास्रा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सास्रेया, सास्राया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्रिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४५ श्रै (श्रै) पाके॥

- १ शा-श्रैति, श्राति, श्रोतः, श्रति, श्रैषि, श्रासि, श्रीथः, श्रोथ, श्रैमि, श्रामि, श्रोवः, श्रीमः॥
- २ शाश्रौ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शा-श्रैतु, श्रातु, श्रोतात्, श्रोताम्, श्रतु, श्रीहि, श्रोतात्, श्रोतम्, श्रोत, श्रानि, श्राव, श्राम॥
- ४ अशा-श्रैत्, श्रात्, श्रोताम्, श्रुः, श्रैः, श्राः, श्रोतम्, श्रोत, श्राम्, श्रोव, श्रीम॥
- ५ अशाश्रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शाश्रा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्रैया, शाश्राया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्रिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४६ पै (पै) शोषणे॥

- १ पा-पैति, पाति, पीतः, पति, पैषि, पासि, पीथः, पीथ, पैमि, पामि, पीवः, पीमः॥
- २ पापी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पा-पैतु, पातु, पीतात्, पीताम्, पतु, पीहि, पीतात्, पीतम्, पीत, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अपा-पैत्, पात्, पीताम्, पुः, पेः, पाः, पीतम्, पीत, पाम्, पीव, पीम॥
- ५ अपापास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पापा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४७ ओवै (वै) शोषणे॥

- १ वा-वेति, वाति, वीतः, वति, वैषि, वासि, वीथः, वीथ, वैमि, वामि, वीवः, वीमः॥
- २ वावी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वा-वेतु, वातु, वीतात्, वीताम्, वतु, वीहि, वीतात्, वीतम्, वीत, वानि, वाव, वाम॥
- ४ अवा-वेत्, वात्, वीताम्, वुः, वेः, वाः, वीतम्, वीत्, वाम्, वीव, वीम॥
- ५ अवावास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वाविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वाविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवाविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४८ णौ (सै) वेष्टने॥

- १ सा-स्नेति, स्नाति, स्नीतः, स्नाति, स्नेषि, स्नासि, स्नीथः, स्नीथ, स्नेमि, स्नामि, स्नीवः, स्नीमः॥
- २ सास्नी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सा-स्नेतु, स्नातु, स्नीतात्, स्नीताम्, स्नातु, स्नीहि, स्नीतात्, स्नीतम्, स्नीत, स्नानि, स्नाव, स्नाम॥
- ४ असा-स्नेत्, स्नात्, स्नीताम्, स्नुः, स्नेः, स्नाः, स्नीतम्, स्नीत्, स्नाम्, स्नीव, स्नीम॥
- ५ असास्नास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सास्ना-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सास्नेया, सास्नाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्निता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्निष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्निष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

४९ फक्क (फक्क्) नीचैर्गतौ॥

- १ पाफ-क्कीति, क्ति, क्तः, क्कति, क्कीषि, क्षि, ख्षि, क्थः, क्थ, क्कीमि, क्क्मि, क्क्वः, क्क्मः॥
- २ पाफक्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाफ-क्कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्कतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, क्कानि, क्काव, क्काम॥
- ४ अपाफ-क्कीत्, क्, ग्, क्ताम्, क्कुः, क्कीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, क्कम्, क्कव, क्कम्॥
- ५ अपाफक्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पाफक्का-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पाफक्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पाफक्कता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पाफक्किष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपाफक्किष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५० तक्क (तक्क) हसने॥

- १ तात-क्कीति, क्ति, क्तः, क्कति, क्कीषि, ख्षि, क्षि, क्थः, क्थ, क्कीमि, क्क्मि, क्क्वः, क्क्मः॥
- २ तातक्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-क्कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, क्कानि, क्काव, क्काम॥
- ४ अतात-क्कीत्, क्, ग्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, क्कम्, क्क, क्कम्॥
- ५ अताताक्क, अतातक्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तातक्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातक्कता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातक्किष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातक्किष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५१ तक्कु (तक्कु) कृच्छ्रजीवने॥

- १ तातङ्क-क्कीति, क्ति, क्तः, क्कति, क्कीषि, क्षि, ख्षि, क्थः, क्थ, क्कीमि, क्क्मि, क्क्वः, क्क्मः॥
- २ तातङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तातङ्क-क्कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, क्कानि, क्काव, क्काम॥
- ४ अतात-ङ्क्कीत्, न्, ङ्क्ताम्, ङ्कुः, ङ्कीः, न्, ङ्क्तम्, ङ्क्त, ङ्कम्, ङ्कव, ङ्कम्॥
- ५ अतातङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातङ्का-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तातङ्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातङ्कता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातङ्किष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातङ्किष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५२ शुक्क (शुक्क) गतौ॥

- १ शो-शुकीति, शोक्ति, शुक्तः, शुक्ति, शुकीषि, शोख्षि, शोक्षि, शुक्थः, शुक्थ, शुकीमि, शोक्मि, शुक्तः, शुक्मः॥
- २ शोशुक्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शो-शुकीतु, शोक्तु, शुक्तात्, शुक्ताम्, शुकुतु, शुग्धि, शुक्तात्, शुक्तम्, शुक्त, शुकानि, शुकाव, शुकाम॥
- ४ अशो-शुकीत्, शोक्, शोग्, शुक्ताम्, शुक्कुः, शुकीः, शोक्, शोग्, शुक्तम्, शुक्त, शुक्म, शुक्त, शुक्म॥
- ५ अशोशोक्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशोका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शोशुक्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशोक्कता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशोक्किष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशोक्किष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५३ बुक्क (बुक्क) भाषणे॥

- १ बोबु-क्कीति, क्ति, क्तः, क्कति, क्कीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, क्कीमि, क्क्म, क्क्वः, क्क्मः॥
- २ बोबुक्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बोबु-क्कीतु, क्तु, क्कात्, क्काम्, क्कतु, ग्धि, क्कात्, क्कम्, क्त, क्कानि, क्काव, क्काम॥
- ४ अबोबु-क्कीत्, क्, ग्, क्काम्, क्कुः, क्कीः, क्, ग्, क्कम्, क्त, क्कम्, क्क्व, क्क्म॥
- ५ अबोबुक्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बोबुक्का-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बोबुक्क्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बोबुक्कता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बोबुक्किष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबोबुक्किष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५४ राख (राख) शोषणालमर्थयोः॥

- १ रारा-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, ख्षि, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिमि, ख्वः, ख्वः॥
- २ राराख-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रारा-खीतु, क्तु, क्कात्, क्काम्, खतु, ग्धि, क्कात्, क्कम्, क्त, खाणि, खाव, खाम॥
- ४ अरारा-खीत्, क्, ग्, क्काम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्कम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अराराख-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ राराखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ राराख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ राराखिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ राराखिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अराराखिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५५ लाख (लाख) शोषणालमर्थयोः॥

- १ लाला-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिमि, ख्वः, ख्वः॥
- २ लालाख-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाला-खीतु, क्तु, क्कात्, क्काम्, खतु, ग्धि, क्कात्, क्कम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अलाला-खीत्, क्, ग्, क्काम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्कम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अलालाख-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ लालाखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालाख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालाखिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालाखिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालाखिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५६ द्राख (द्राख) शोषणालमर्थयोः॥

- १ दाद्रा-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिमि, ख्वः, ख्वः॥
- २ दाद्राख-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाद्रा-खीतु, क्तु, क्कात्, क्काम्, खतु, ग्धि, क्कात्, क्कम्, क्त, खाणि, खाव, खाम॥
- ४ अदाद्रा-खीत्, क्, ग्, क्काम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्कम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अदाद्राख-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दाद्राखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दाद्राख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाद्राखिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाद्राखिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाद्राखिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५७ धाख (धाख) शोषणालमर्थयोः॥

- १ दाधा-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, ख्वः, ख्वः॥
- २ दाधाख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाधा-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, खाणि, खाव, खाम॥
- ४ अदाधा-खीत्, क्, ग्, क्ताम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अदाधाख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाधाखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दाधाख्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाधाखिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाधाखिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाधाखिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५८ शाख (शाख) व्याप्तौ॥

- १ शाशा-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, ख्वः, ख्वः॥
- २ शाशाख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाशा-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अशाशा-खीत्, क्, ग्, क्ताम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अशाशाख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशाखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशाख्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशाखिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशाखिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशाखिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

५९ श्लाख (श्लाख) व्याप्तौ॥

- १ शाश्ला-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, ख्वः, ख्वः॥
- २ शाश्लाख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्ला-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अशाश्ला-खीत्, क्, ग्, क्ताम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अशाश्लाख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्लाखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्लाख्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्लाखिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्लाखिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्लाखिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६० कक्ख (कक्ख) हसने॥

- १ चाकक्-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, ख्वः, ख्वः॥
- २ चाकक्ख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाकक्-क्खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्खतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, क्खानि, क्खाव, खाम॥
- ४ अचाक-क्खीत्, क्, ग्, क्ताम्, क्खुः, क्खीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, क्खम्, क्ख्व, क्ख्व॥
- ५ अचाकक्ख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकक्खा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकक्ख्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकक्खिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकक्खिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकक्खिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६१ नख (नख्) गतौ॥ ६२ णख (नख्) गतौ॥

- १ नान-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिमि, ख्वः, ख्वः॥
- २ नानख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अनान-खीत्, क्, ग्, क्ताम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अनानाख्, अनानख्-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ नानखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानखिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानखिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानखिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६३ वख (वख्) गतौ॥

- १ वाव-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिमि, ख्वः, ख्वः॥
- २ वावख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अवाव-खीत्, क्, ग्, क्ताम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अवावाख्, अवावख्-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ वावखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावखिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावखिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावखिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६४ मख (मख्) गतौ॥

- १ माम-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिमि, ख्वः, ख्वः॥
- २ मामख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अमाम-खीत्, क्, ग्, क्ताम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अमापाख्, अमापाख्-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ मामखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामखिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामखिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामखिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६५ रख (रख्) गतौ॥

- १ रार-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिमि, ख्वः, ख्वः॥
- २ रारख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अरार-खीत्, क्, ग्, क्ताम्, खुः, खीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, ख्व॥
- ५ अरापाख्, अरापाख्-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ रारखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारखिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारखिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारखिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६६ लख (लख्) गतौ॥

- १ लाल-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, ख्वः, खमः॥
- २ लालख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अलाल-खीत्, क्, ग, क्ताम्, खुः, खीः, क्, ग, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, खम्॥
- ५ अलालाख्, अलालख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालखिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालखिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालखिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६७ मखु (मख्) गतौ॥

- १ मामङ्-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, ख्वः, खमः॥
- २ मामङ्ख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामङ्-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अमाम्-ङ्हीत्, न्, इक्ताम्, ङ्ङुः, ङ्ङीः, न्, इक्तम्, इक्त, ङ्ङुम्, इङ्ख, इङ्खम्॥
- ५ अमामङ्ख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामङ्ख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामङ्गिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६८ रखु (रख्) गतौ॥

- १ रारङ्-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, ख्वः, खमः॥
- २ रारङ्ख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रारङ्-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अरार-ङ्हीत्, न्, इक्ताम्, ङ्ङुः, ङ्ङीः, न्, इक्तम्, इक्त, ङ्ङुम्, इङ्ख, इङ्खम्॥
- ५ अरारङ्ख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारङ्ख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारङ्गिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

६९ लखु (लख्) गतौ॥

- १ लालङ्-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, ख्वः, खमः॥
- २ लालङ्ख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लालङ्-खीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, खानि, खाव, खाम॥
- ४ अलाल-ङ्हीत्, न्, इक्ताम्, ङ्ङुः, ङ्ङीः, न्, इक्तम्, इक्त, ङ्ङुम्, इङ्ख, इङ्खम्॥
- ५ अलालङ्ख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालङ्ख्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालङ्गिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

७० रिखु (रिख्) गतौ॥

- १ रेखि-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खिम, खवः, खमः॥
- २ रेखिख-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रेखि-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अरेखि-ङ्गीत्, न्, ङ्गाम्, ङ्गुः, ङ्गीः, न्, ङ्गम्, ङ्ग, ङ्गम्, इख्व, इख्म॥
- ५ अरेखिख-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेखिङ्गा-ञ्ङकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रेखिङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेखिङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रेखिङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरेखिङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

७१ वल्गु (वल्गु) गतौ॥

- १ वावल्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, गोमि, गिम, ग्वः, ग्मः॥
- २ वावल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावल्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अवावल्-गीत्, न्, क्ताम्, गुः, गोः, न्, क्तम्, क्त, गम्, ग्व, ग्म॥
- ५ अवावल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावल्गा-ञ्ङकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावल्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावल्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावल्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावल्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

७२ रगु (रङ्ग) गतौ॥

- १ ररङ्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, गोमि, गिम, ग्वः, ग्मः॥
- २ ररङ्ग-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ररङ्ग-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अररङ्ग-ङ्गीत्, न्, ङ्गाम्, ङ्गुः, ङ्गीः, न्, ङ्गम्, ङ्ग, ङ्गम्, इङ्ग्व, इङ्गम्॥
- ५ अररङ्ग-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ररङ्गा-ञ्ङकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ररङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ररङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ररङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अररङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

७३ लगु (लङ्ग) गतौ॥

- १ लालङ्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, गोमि, गिम, ग्वः, ग्मः॥
- २ लालङ्ग-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लालङ्ग-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अलालङ्-ङ्गीत्, न्, ङ्गाम्, ङ्गुः, ङ्गीः, न्, ङ्गम्, ङ्ग, ङ्गम्, इङ्ग्व, इङ्गम्॥
- ५ अलालङ्ग-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालङ्गा-ञ्ङकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

७४ तगु (तङ्ग) गतौ॥

- १ तातङ्-गोति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः ॥
- २ तातङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ तातङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम ॥
- ४ अतातङ्-ङीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्गीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गम्, ङ्गव, ङ्गम् ॥
- ५ अतातङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ तातङ्ङा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातङ्ङ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ तातङ्ङिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ तातङ्ङिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अतातङ्ङिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम ॥

७५ श्रगु (श्रङ्ग) गतौ॥

- १ शाश्रङ्-गोति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः ॥
- २ शाश्रङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ शाश्रङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम ॥
- ४ अशाश्र-ङ्गीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्गीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गम्, ङ्गव, ङ्गम् ॥
- ५ अशाश्रङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ शाश्रङ्ङा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्रङ्ङ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ शाश्रङ्ङिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ शाश्रङ्ङिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अशाश्रङ्ङिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम ॥

७६ श्लगु (श्लङ्ग) गतौ॥

- १ शाश्लङ्-गोति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः ॥
- २ शाश्लङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ शाश्लङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम ॥
- ४ अशाश्ल-ङ्गीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्गीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गम्, ङ्गव, ङ्गम् ॥
- ५ अशाश्लङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ शाश्लङ्ङा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्लङ्ङ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ शाश्लङ्ङिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ शाश्लङ्ङिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अशाश्लङ्ङिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम ॥

७७ वगु (वङ्ग) गतौ॥

- १ वावङ्-गोति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः ॥
- २ वावङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ वावङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम ॥
- ४ अवाव-ङ्गीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्गीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गम्, ङ्गव, ङ्गम् ॥
- ५ अवावङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ वावङ्ङा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावङ्ङ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ वावङ्ङिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ वावङ्ङिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अवावङ्ङिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम ॥

७८ मगु (मङ्ग) गतौ॥

- १ मामङ्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, गीमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ मामङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिथ, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अमामङ्-ङीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्गीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गम्, ङ्गव, ङ्गम्॥
- ५ अमामङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

७९ स्वगु (स्वङ्ग) गतौ॥

- १ सास्वङ्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, गीमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ सास्वङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास्वङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिथ, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ असास्वङ्-ङीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्गीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गम्, ङ्गव, ङ्गम्॥
- ५ असास्वङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सास्वङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सास्वङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्वङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्वङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्वङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८० रिगु (रिङ्ग) गतौ॥

- १ रेरिङ्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, गीमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ रेरिङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रेरिङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिथ, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अरेरिङ्-ङीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्गीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गम्, ङ्गव, ङ्गम्॥
- ५ अरेरिङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरिङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रेरिङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरिङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रेरिङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरेरिङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८१ लिगु (लिङ्ग) गतौ॥

- १ लेलिङ्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, गीमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ लेलिङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लेलिङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिथ, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अलेलिङ्-ङीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्गीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गम्, ङ्गव, ङ्गम्॥
- ५ अलेलिङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लेलिङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लेलिङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लेलिङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लेलिङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलेलिङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८२ त्वगु (त्वङ्) कम्पने चा॥

- १ तात्वङ्-गीति/क्ति, क्तः, गति। गीषि, खि, क्षि, कथः, कथ। गोमि/ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ तात्वङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात्वङ्-गीतु/क्तु/क्तात्, क्ताम्, गतु। ग्धि/क्तात्, क्तम्, क्त। गानि, गाव, गाम॥
- ४ अतात्वङ्-ङीत्, न्, ङ्गम्, ङुः। ङीः, न्, ङ्गम्, ङ्। ङम्, ङ्व, ङ्म॥
- ५ अतात्वङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तात्वङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तात्वङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तात्वङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तात्वङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतात्वङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८३ युगु (युङ्) वर्जने॥

- १ योयुङ्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ योयुङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ योयुङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अयोयु-ङीत्, न्, ङ्गम्, ङुः, ङीः, न्, ङ्गम्, ङ्। ङम्, ङ्व, ङ्म॥
- ५ अयोयुङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ योयुङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ योयुङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ योयुङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ योयुङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयोयुङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८४ जुगु (जुङ्) वर्जने॥

- १ जोजुङ्-गीति/क्ति, क्तः, गति। गीषि/खि/क्षि, कथः, कथ। गोमि/ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ जोजुङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोजुङ्-गीतु/क्तु/क्तात्, क्ताम्, गतु। ग्धि, क्तात्, क्तम्। गानि, गाव, गाम॥
- ४ अजोजु-ङीत्/न्, ङ्गम्, ङुः। ङीः, न्, ङ्गम्, ङ्। ङम्, ङ्व, ङ्म॥
- ५ अजोजुङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोजुङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोजुङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोजुङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोजुङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोजुङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८५ वुगु (वुङ्) वर्जने॥

- १ वोवुङ्-गीति, क्ति, क्तः, गति, गीषि, खि, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ वोवुङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वोवुङ्-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अवोवु-ङीत्, न्, ङ्गम्, ङुः, ङीः, न्, ङ्गम्, ङ्। ङम्, ङ्व, ङ्म॥
- ५ अवोवुङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वोवुङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वोवुङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वोवुङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वोवुङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवोवुङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८६ गघ्य (गघ्) हसने॥

- १ जागम्-घीति/गिध, गधः, घति। घोषि, जाघ-खि, क्षि जागम्-गधः, गध। घीमि/घिम, घ्वः, घमः।
- २ जागम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जागम्-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, गिध, गधात्, गधम्, गध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अजा-गघीत्, घक्, घग्, गग्धाम्, गघुः, गघीः, घक्, घग्, गग्धम्, गग्ध, गग्यम्, गग्य, गग्यम्॥
- ५ अजागघ्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागघ्या-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागघ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागघ्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागघ्यिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अधः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागघ्यिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८७ दघु (दङ्) पालने॥

- १ दादङ्-घीति, गिध, गधः, घति। दाधङ्-घीषि, खि, क्षिः दादङ्-गधः, गध। घीमि/घिम, घ्वः, घमः।
- २ दादङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दादङ्-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, गिध, गधात्, गधम्, गध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अदा-दङ्घीत्, घन् दङ्गधाम्, दङ्घुः, दङ्घीः, घन्, दङ्गधम्, दङ्गध, दङ्गम्, दङ्घ्व, दङ्घम्॥
- ५ अदादङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दादङ्गा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दादङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दादङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अधः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८८ शिघु (शिङ्) आघ्राणे॥

- १ शेशिङ्-घीति, गिध, गधः, घति, घोषि, खि, क्षिः गधः, गध, घीमि, घिम, घ्वः, घमः।
- २ शेशिङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेशिङ्-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, गिध, गधात्, गधम्, गध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अशेशि-ङ्घीत्, न् ङ्गधाम्, इधुः, ङ्घीः, न्, ङ्गधम्, ङ्गध, ङ्गम्, इध्व, इध्म॥
- ५ अशेशिङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेशिङ्गा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेशिङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेशिङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशिङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अधः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशिङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

८९ लघु (लङ्) शोषणे॥

- १ लालङ्-घीति, गिध, गधः, घति, घोषि, खि, क्षिः गधः, गध, घीमि, घिम, घ्वः, घमः।
- २ लालङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लालङ्-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, गिध, गधात्, गधम्, गध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अलाल-ङ्घीत्, न् ङ्गधाम्, इधुः, ङ्घीः, न्, ङ्गधम्, ङ्गध, ङ्गम्, इध्व, इध्म॥
- ५ अलालङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालङ्गा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अधः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१० शुच (शुच) शोके।।

- १ शो-शुचीति, शोक्ति, शुक्तः, शुचति, शुचीषि, शोक्षि, शुक्थः, शुक्थ, शुचीमि, शोचिम्, शुचः, शुच्यः॥
- २ शोशुच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शो-शुचीतु, शोक्तु, शुक्तात्, शुक्ताम्, शुचतु, शुग्धि, शुक्तात्, शुक्तम्, शुक्त, शुचानि, शुचाव, शुचाम॥
- ४ अशो-शुचीत्, शोच, शोग्, शुक्ताम्, शुचुः, शुचीः, शोच, शोग्, शुक्तम्, शुक्त, शुचम्, शुच्य, शुच्यम्॥
- ५ अशोशोच-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्य, इष्यम्॥
- ६ शोशोचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशुच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशोचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशोचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशोचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

११ कुच (कुच) शब्दे तारे॥

- १ चो-कुचीति, कोक्ति, कुक्तः, कुचति, कुचीषि, कोक्षि, कुक्थः, कुक्थ, कुचीमि, कोचिम्, कुच्यः, कुच्यः॥
- २ चोकुच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-कुचीतु, कोक्तु, कुक्तात्, कुक्ताम्, कुचतु, कुग्धि, कुक्तात्, कुक्तम्, कुक्त, कुचानि, कुचाव, कुचाम॥
- ४ अचो-कुचीत्, कोच, कोग्, कुक्ताम्, कुचुः, कुचीः, कोक्, कोग्, कुक्तम्, कुक्त, कुचम्, कुच्य, कुच्यम्॥
- ५ अचोकोच-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्य, इष्यम्॥
- ६ चोकोचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकोचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकोचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकोचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१२ क्रुञ्च (क्रुञ्च) गतौ॥

- १ चोक्रु-ञ्जीति, झि, कः, चति, झीषि, झि, कथः, कथ, झीमि, ज्मि, च्वः, च्वः॥
- २ चोक्रुच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोक्रु-ञ्जीतु, इत्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, झानि, झाव, झाम॥
- ४ अचोक्रु-ञ्जीत्, न्, क्ताम्, चुः, झीः, न्, क्तम्, क्त, झम्, च्व, च्वम्॥
- ५ अचोक्रुज्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्य, इष्यम्॥
- ६ चोक्रुञ्चा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्रुच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्रुञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्रुञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्रुञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३ कुञ्च (कुञ्च) कौटिल्याल्पीभावयोः॥

- १ चोक्रु-ञ्जीति, झि, कः, चति, झीषि, झि, कथः, कथ, झीमि, ज्मि, च्वः, च्वः॥
- २ चोक्रुच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोक्रु-ञ्जीतु, इत्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, झानि, झाव, झाम॥
- ४ अचोक्रु-ञ्जीत्, न्, क्ताम्, चुः, झीः, न्, क्तम्, क्त, झम्, च्व, च्वम्॥
- ५ अचोक्रुज्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्य, इष्यम्॥
- ६ चोक्रुञ्चा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्रुच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्रुञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्रुञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्रुञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४ लुञ्ज (लुञ्ज) अपनयने॥

- १ लोलु-ञीति, ङ्ङि, क्तः, चति, ङीषि, ङ्ङि, क्थः, क्थ, ङीमि, ङ्ङिम, च्वः, च्मः॥
- २ लोलुच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलु-ञीतु, इक्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क्त, ङानि, ङाव, ङाम॥
- ४ अलोलु-ञीत्, न्, क्ताम्, चुः, ङीः, न्, कम्, क्त, ङम्, च्व, च्म॥
- ५ अलोलुञ्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलुञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लोलुञ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलुञ्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलुञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलुञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५ वञ्जू (वञ्ज) गतौ॥

- १ वनीव-ञीति, ङ्ङि, क्तः, चति, ङीषि, ङ्ङि, क्थः, क्थ, ङीमि, ङ्ङिम, च्वः, च्मः॥
- २ वनीवच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वनीव-ञीतु, इक्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क्त, ङानि, ङाव, ङाम॥
- ४ अवनीव-ञीत्, न्, क्ताम्, चुः, ङीः, न्, कम्, क्त, ङम्, च्व, च्म॥
- ५ अवनीवञ्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वनीवञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वनीवञ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वनीवञ्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वनीवञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवनीवञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६ चञ्जू (चञ्ज) गतौ॥

- १ चाच-ञीति, ङ्ङि, क्तः, चति, ङीषि, ङ्ङि, क्थः, क्थ, ङीमि, ङ्ङिम, च्वः, च्मः॥
- २ चाचच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-ञीतु, इक्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क्त, ङानि, ङाव, ङाम॥
- ४ अचाच-ञीत्, न्, क्ताम्, चुः, ङीः, न्, कम्, क्त, ङम्, च्व, च्म॥
- ५ अचाचञ्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाचञ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचञ्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७ तञ्जू (तञ्ज) गतौ॥

- १ तात-ञीति, ङ्ङि, क्तः, चति, ङीषि, ङ्ङि, क्थः, क्थ, ङीमि, ङ्ङिम, च्वः, च्मः॥
- २ तातच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-ञीतु, इक्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क्त, ङानि, ङाव, ङाम॥
- ४ अतात-ञीत्, न्, क्ताम्, चुः, ङीः, न्, कम्, क्त, ङम्, च्व, च्म॥
- ५ अतातञ्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तातञ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातञ्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८ त्वञ्जू (त्वञ्ज) गतौ॥

- १ तात्व-ञीति, झि, कः, चति, ञीषि, झि, कथः, कथ, ञीमि, ज्मि, च्वः, च्मः॥
- २ तात्वच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात्व-ञीतु, इक्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, ञानि, ञाव, ञाम॥
- ४ अतात्व-ञीत्, न्, क्ताम्, चुः, ञीः, न्, क्तम्, क्त, ञम्, च्व, च्म॥
- ५ अतात्वञ्ज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तात्वञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तात्वच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तात्वञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तात्वञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतात्वञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९ मञ्जू (मञ्ज) गतौ॥

- १ माम-ञीति, झि, कः, चति, ञीषि, झि, कथः, कथ, ञीमि, ज्मि, च्वः, च्मः॥
- २ मामच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-ञीतु, इक्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, ञानि, ञाव, ञाम॥
- ४ अमाम-ञीत्, न्, क्ताम्, चुः, ञीः, न्, क्तम्, क्त, ञम्, च्व, च्म॥
- ५ अमामञ्ज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०० मुञ्जू (मुञ्ज) गतौ॥

- १ मोमु-ञीति, झि, कः, चति, ञीषि, झि, कथः, कथ, ञीमि, ज्मि, च्वः, च्मः॥
- २ मोमुच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमु-ञीतु, इक्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, ञानि, ञाव, ञाम॥
- ४ अमोमु-ञीत्, न्, क्ताम्, चुः, ञीः, न्, क्तम्, क्त, ञम्, च्व, च्म॥
- ५ अमोमुञ्ज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमुञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मोमुच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमुञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमुञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमुञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०१ मुञ्जू (प्रञ्ज) गतौ॥

- १ मोमु-ञीति, झि, कः, चति, ञीषि, झि, कथः, कथ, ञीमि, ज्मि, च्वः, च्मः॥
- २ मोमुच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमु-ञीतु, इक्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, ञानि, ञाव, ञाम॥
- ४ अमोमु-ञीत्, न्, क्ताम्, चुः, ञीः, न्, क्तम्, क्त, ञम्, च्व, च्म॥
- ५ अमोमुञ्ज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमुञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मोमुच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमुञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमुञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमुञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०२ मृचू (मृच) गतौ॥

- १ मो-मृचीति, प्रोक्ति, मुक्तः, मृचति, मृचीषि, प्रोक्षि, प्रोखि, मृक्थः, मृक्थ, मृचीमि, प्रोचिमि, मृच्चः, मृच्चमः॥
- २ मोमृच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमृचोक्तु, मोमृच-चीत्, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अमो-मृचीत्, प्रोक्, प्रोग्, मुक्ताम्, मृचुः, मृचीः, प्रोक्, प्रोग्, मुक्तम्, मुक्त, मृचम्, मृच्च, मृच्चम॥
- ५ अमोमृच-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमृचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमृच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमृचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमृचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। अमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमृचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०३ म्लुचू (म्लुच) गतौ॥

- १ मो-म्लुचीति, म्लोक्ति, म्लुक्तः, म्लुचति, म्लुचीषि, म्लोक्षि, म्लुक्थः, म्लुक्थ, म्लुचीमि/ म्लुचिमि, म्लुच्चः, म्लुच्चमः॥
- २ मोम्लुच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोम्लोक्तु, मोम्लु-चीत्, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अमो-म्लुचीत्, म्लोक्, म्लोग्, म्लुक्ताम्, म्लुचुः, म्लुचीः, म्लोक्, म्लोग्, म्लुक्तम्, म्लुक्त, म्लुचम्, म्लुच्च, म्लुच्चम॥
- ५ अमोम्लोच-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोम्लोचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोम्लुच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोम्लुचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोम्लोचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। अमि, आवः, आमः॥
- १० अमोम्लोचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०४ ग्लुञ्ज (ग्लुञ्ज) गतौ॥

- १ जोग्लु-ञ्जीति, ङ्ङि, कः, चति, ङ्गीषि, ङ्ङि, कथः, कथ, ङ्गीमि, ङ्गिमि, च्वः, च्वमः॥
- २ जोग्लुच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोग्लु-ञ्जीत्, इत्, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क, ज्ञानि, ज्ञाव, ज्ञाम॥
- ४ अजोग्लु-ञ्जीत्, न्, क्ताम्, चुः, ङ्गीः, न्, कम्, क, ज्ञम्, च्व, च्वम॥
- ५ अजोग्लुञ्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोग्लुञ्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोग्लुञ्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोग्लुञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोग्लुञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। अमि, आवः, आमः॥
- १० अजोग्लुञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०५ षस्य (सञ्ज) गतौ॥

- १ सास-ञ्जीति, ङ्ङि, कः, जति, ङ्गीषि, क्षि, कथः, कथ, ङ्गीमि, षिमि, ष्वः, ष्वमः॥
- २ सासञ्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-ञ्जीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, गिध, क्तात्, कम्, क, ज्ञानि, ज्ञाव, ज्ञाम॥
- ४ असास-ञ्जीत्, क्, ग्, क्ताम्, ङ्ङुः, ङ्गीः, क्, ग्, कम्, क, श्चम्, श्च्व, श्चम॥
- ५ असासञ्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासञ्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासञ्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। अमि, आवः, आमः॥
- १० असासञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०६ गृच् (गृच) स्तेये॥

- १ जो-गृचीति, ग्रीक्ति, गृक्तः, गृचति, गृचीषि, ग्रीक्षि, गृक्थः, गृक्थ, गृचीमि, ग्रीचमि, गृच्चः, गृचमः॥
- २ जोगृच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोग्रीक्त्, जोगृ-चीत्, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अजो-ग्रीक्, ग्रीग्, गृचीत्, गृक्ताम्, गृचुः, गृचीः, ग्रीक्, ग्रीग्, गृक्तम्, गृक्त, गृचम्, गृच्च, गृचम॥
- ५ अजोग्रीक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोग्रीचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगृच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोग्रीचिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोग्रीचिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोग्रीचिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०७ ग्लुच् (ग्लुच) स्तेये॥

- १ जो-ग्लोक्ति, ग्लुक्तः, ग्लुचति, ग्लुचीषि, ग्लोक्षि, ग्लुक्थः, ग्लुक्थ, ग्लुचीमि, ग्लोचमि, ग्लुच्चः, ग्लुचमः, ग्लुचिम्॥
- २ जोग्लुच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोग्लोक्त्, जोग्लु-चीत्, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, कम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अजो-ग्लुचीत्, ग्लोक्, ग्लोग्, ग्लुक्ताम्, ग्लुचुः, ग्लुचीः, ग्लोक्, ग्लोग्, ग्लुक्तम्, ग्लुक्त, ग्लुचम्, ग्लुच्च, ग्लुचम॥
- ५ अजोग्लोच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोग्लोचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोग्लुच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोग्लोचिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोग्लोचिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोग्लोचिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१०८ म्लेछ (म्लेछ) अव्यक्तायां वाचि॥

- १ मेम्ले-च्छीति, छि, छः, छति, छीषि, क्षि, छः, छ, छीमि, शिम, रँव, छ्वः, रमः॥
- २ मेम्लेच्छ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेम्ले-च्छीत्, छु, छात्, छाम्, छत्तु, छि, छात्, छम्, छ, छानि, छाव, छाम॥
- ४ अमेम्ले-च्छीत्, द, ड, छाम्, छ्वुः, छीः, द, ड, छम्, छ, छम्, छ्व, रँव, रम॥
- ५ अमेम्लेच्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेम्लेच्छा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेम्लेच्छया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेम्लेच्छिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेम्लेच्छिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेम्लेच्छिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

मेम्लेच्छयात्-इत्यादौ यकारस्य सानुनासिकत्वे
मेम्लेश्यादित्यपि बोध्यमेव सर्वत्र यादौ प्रत्यये॥

१०९ लछ (लछ) लक्षणे॥

- १ लाल-च्छीति, छि, छः, छति, छीषि, क्षि, छः, छ, छीमि, शिम, छ्वः, रँव, रमः॥
- २ लालच्छ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-च्छीत्, छु, छात्, छाम्, छ्वु, छि, छात्, छम्, छ, छानि, छाव, छाम॥
- ४ अलाल-च्छीत्, द, ड, छाम्, छ्वुः, छीः, द, ड, छम्, छ, छम्, छ्व, रँव, रम॥
- ५ अलालच्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालच्छा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालच्छया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालच्छिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालच्छिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालच्छिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ यादौ प्रत्यये लालश्यादित्याद्यपि बोध्यम्॥

११० लाछु (लाञ्छ) लक्षणम्॥

- १ ला-लाञ्छति, लांष्टि, लांष्टः, लाञ्छति, लाञ्छीषि, लाञ्छि, लांष्टः, लांष्ट, लाञ्छमि, लांश्मि, लांच्छः, लांश्च, लांश्मः॥
- २ लालाञ्छ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ला-लाञ्छीतु, लांष्टु, लांष्टात्, लांष्टाम्, लाञ्छतु, लाञ्छि, लांष्टात्, लांष्टम्, लांष्ट, लाञ्छानि, लाञ्छाव, लाञ्छाम॥
- ४ अला-लाञ्छीत्, लान्, लांष्टाम्, लाञ्छुः, लाञ्छीः, लान्, लांष्टम्, लांष्ट, लाञ्छम्, लाञ्छ, लांश्च, लांश्म॥
- ५ अलालाञ्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालाञ्छा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालाञ्छया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालाञ्छिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालाञ्छिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालाञ्छिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ लालाञ्छयादित्यादौ लालाश्यादित्यादि॥

१११ वाछु (वाञ्छ) इच्छायाम्॥

- १ वा-वाञ्छति, वांष्टि, वांष्टः, वाञ्छति, वाञ्छीषि, वाञ्छि, वांष्टः, वांष्ट, वाञ्छमि, वांश्मि, वांश्च, वांश्मः॥
- २ वावाञ्छ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वा-वाञ्छीतु, वांष्टु, वांष्टात्, वांष्टाम्, वाञ्छतु, वाञ्छि, वांष्टात्, वांष्टम्, वांष्ट, वाञ्छानि, वाञ्छाव, वाञ्छाम॥
- ४ अवा-वाञ्छीत्, वान्, वांष्टाम्, वाञ्छुः, वाञ्छीः, वान्, वांष्टम्, वांष्ट, वाञ्छम्, वाञ्छ, वांश्च, वांश्म॥
- ५ अवावाञ्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावाञ्छा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावाञ्छया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावाञ्छिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावाञ्छिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावाञ्छिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ वावाञ्छयादित्यादौ वावाश्यादित्यादि॥

११२ होछ (होछ) लज्जायाम्॥

- १ जेहो-छीति, छि, छः, छति, छीषि, क्षि, छः, छ, छीमि, शिम, च्छः, शँच, शमः॥
- २ जेहोछ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेहो-छीतु, छु, छत्, छाम्, च्छु, छि, छत्, छम्, छ, छानि, छाव, छाम॥
- ४ अजेहो-छीत्, द, द्, छाम्, च्छुः, छीः, द, द्, छम्, छ, च्छम्, च्छ, शँच, शमः॥
- ५ अजेहोछ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेहोछा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेहोछया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहोछिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहोछिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहोछिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ जेहोछयादित्यादौ जेहोश्यादित्यादि॥

११३ हुछ (हुछ) कौटिल्ये॥

- १ जो-हूछति, होति, हूर्तः, हूछति, हूछीषि, होषि, हूर्थः, हूर्थ, हूछीमि, होमि, हूर्छः, हूर्च, हूर्मः॥
- २ जोहूछ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-हूछीतु, होतु, हूर्तात्, हूर्ताम्, हूछतु, हूर्छि, हूर्तात्, हूर्तम्, हूर्त, हूछानि, छाव, छांम॥
- ४ अजो-हूछीत्, होः, हूर्ताम्, हूर्छुः, हूछीः, होः, हूर्तम्, हूर्त, हूर्छम्, हूर्छ, हूर्च, हूर्मः॥
- ५ अजोहूछ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोहूछा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोहूछया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोहूछिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोहूछिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोहूछिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥ जोहूछयादित्यादौ, यकारस्य सानुनासिकत्वे जोहूश्यादित्यादि॥

११४ मुछा (मुछ) मोहसमुच्छाययोः॥

- १ मो-मूछीति, मोति, मूर्तः, मूछति, मूछीषि, मोषि, मूर्थः, मूर्थ, मूछीमि, मोमि, मूछः, मूर्वः, मूर्मः॥
- २ मोमूछ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमोर्तु, मोमू-छीतु, तात्, ताम्, छतु, हिं, तात्, तम्, तं, छानि, छाव, छाम॥
- ४ अमो-मूछीत्, मोः, मूर्ताम्, मूछुः, मूछीः, मोः, मूर्तम्, मूर्त, मूछम्, मूछ, मूर्व, मूर्म॥
- ५ अमोमूछ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमूछा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमूछ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमूछिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमूछिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमूछिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

॥मोहच्छादित्यादौ, यकारस्य सानुनासिकत्वे मोहूर्यादित्यादि॥

११५ स्फुछा (स्फुछ) विस्मृतौ॥

- १ पो-स्फोति, स्फूछीति, स्फूर्तः, स्फूछति, स्फूछीषि, स्फोषि, स्फूर्थः, स्फूर्थ, स्फूछीमि, स्फोमि, स्फूछः, स्फूर्वः, स्फूर्मः॥
- २ पोस्फूछ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोस्फोर्तु, पोस्फू-छीतु, तात्, ताम्, छतु, हिं, तात्, तम्, तं, छानि, छाव, छाम॥
- ४ अपो-स्फोः, स्फूछीत्, स्फूर्ताम्, स्फूछुः, स्फूछीः, स्फोः, स्फूर्तम्, स्फूर्त, स्फूछम्, स्फूछ, स्फूर्व, स्फूर्म॥
- ५ अपोस्फूछ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोस्फूछा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोस्फूछ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोस्फूछिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोस्फूछिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोस्फूछिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

पोस्फूछ्यादित्यादौ पोस्फूर्यादित्यादि॥

११६ स्मूछा (स्मूछ) विस्मृतौ॥

- १ सो-स्मोति, स्मूछीति, स्मूर्तः, स्मूछति, स्मूछीषि, स्मोषि, स्मूर्थः, स्मूर्थ, स्मूछीमि, स्मोमि, स्मूछः, स्मूर्वः, स्मूर्मः॥
- २ सोस्मूछ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सोस्मोर्तु, सोस्मू-छीतु, तात्, ताम्, छतु, हिं, तात्, तम्, तं, छानि, छाव, छाम॥
- ४ असो-स्मूछीत्, स्मोः, स्मूर्ताम्, स्मूछुः, स्मूछीः, स्मोः, स्मूर्तम्, स्मूर्त, स्मूछम्, स्मूछ, स्मूर्व, स्मूर्म॥
- ५ असोस्मूछ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सोस्मूछा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोस्मूछ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोस्मूछिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोस्मूछिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोस्मूछिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

सोस्मूछ्यादित्यादौ सोस्मूर्यादित्यादि॥

११७ युछ (युछ) प्रमादे॥

- १ यो-युछीति, योछि, युछः, युछति, युछीषि, योक्षि, युछः, युछ, युछीमि, योश्मि, युच्छः, ईव, युश्मः॥
- २ योयुछ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ योयोष्ट, योयु-च्छीतु, छत्, छाम्, छतु, छि, छत्, छम्, छ, छानि, छाव, छाम॥
- ४ अयो-युछीत्, योद्, योड्, युष्टम्, युच्छुः, युच्छीः, योद्, योड्, युष्टम्, युष्ट, युच्छम्, युच्छ, युश्व, युश्म॥
- ५ अयोयुछ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ योयुछा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ योयुछ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ योयुछिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ योयुछिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयोयुछिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

योयुछ्यादित्यादौ योयुश्यादित्यादि॥

११८ धृज (धृज्) गतौ॥

- १ दरि-धाकिं, धृजीति, धृक्तः, धृजति, धृजीषि, धर्क्षि, धृक्थः, धृक्थ, धृजीमि, धर्जिम्, धृज्वः, धृज्मः॥
- २ दरिधृज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरिधृक्तु, दरिधृ-जीतु, कात्, काम्, जतु, ग्धि, कात्, कम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अदरि-धृजीत्, धर्क्, धर्ग, धृक्ताम्, धृजुः, धृजीः, धर्क्, धर्ग, धृक्ताम्, धृक्त, धृजम्, धृज्व, धृज्म॥
- ५ अदरिधृज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दरिधृजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरिधृज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरिधृजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरिधृजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरिधृजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

पक्षे दरि-स्थाने दरी-इति दर्-इति च ज्ञेयम्॥

११९ धृजु (धृज्) गतौ॥

- १ दरीधृ-जीति, ङ्कि, ङ्कः, जति, जीषि, ङ्कि, इक्थः, इक्थ, जीमि, जिम्, ज्वः, ज्मः॥
- २ दरीधृज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरीधृ-जीतु, इक्तु, ङ्कात्, ङ्काम्, जतु, ङ्ग्धि, ङ्कात्, ङ्कम्, ङ्क, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अदरीधृ-जीत्, न, ङ्काम्, जुः, जीः, न, ङ्कम्, ङ्क, ज्व, ज्म॥
- ५ अदरीधृज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दरीधृजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरीधृज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरीधृजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरीधृजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरीधृजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

पक्षे दरी-स्थाने दरि-इति दर्-इति च ज्ञेयम्॥

१२० ध्वज (ध्वज्) गतौ॥

- १ दाध्व-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, कथः, कथ, जीमि, मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ दाध्वज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाध्व-जीतु, क्तु, कात्, काम्, जतु, मि, कात्, कम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अदाध्व-जीत्, क, ग, काम्, जुः, जीः, क, ग, कम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अदाध्वज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाध्वजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दाध्वज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाध्वजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाध्वजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाध्वजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१२१ ध्वजु (ध्वज्) गतौ॥

- १ दाध्व-जीति, ङ्कि, ङ्कः, जति, जीषि, ङ्कि, इक्थः, इक्थ, जीमि, जिम्, ज्वः, ज्मः॥
- २ दाध्वज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाध्व-जीतु, इक्तु, ङ्कात्, ङ्काम्, जतु, ङ्ग्धि, ङ्कात्, ङ्कम्, ङ्क, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अदाध्व-जीत्, न, ङ्काम्, जुः, जीः, न, ङ्कम्, ङ्क, ज्व, ज्म॥
- ५ अदाध्वज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाध्वजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दाध्वज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाध्वजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाध्वजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाध्वजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१२२ ध्रज (ध्रज्) गतौ॥

- १ दाध-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, कथः, कथ, जीमि, जिम्, ग्वः, ग्मः॥
- २ दाधज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाध-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अदाध-जीतु, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अदाधज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाधजा-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाधज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाधजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाधजिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाधजिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२३ ध्रजु (ध्रज्ज्) गतौ॥

- १ दाध-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, कथः, कथ, जीमि, जिम्, ज्वः, ज्मः॥
- २ दाधज्ज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाध-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अदाध-जीतु, न्, क्ताम्, जुः, जीः, न्, क्तम्, क्त, ज्म, ज्व, ज्म॥
- ५ अदाधज्ज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाधज्जा-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाधज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाधजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाधजिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाधजिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२४ वज (वज्) गतौ॥

- १ वाव-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, कथः, कथ, जीमि, जिम्, ज्वः, ज्मः॥
- २ वावज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अवाव-जीतु, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अवावज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावजा-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वावज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावजिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावजिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२५ वज्र (वज्र्) गतौ॥

- १ वाव्र-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, कथः, कथ, जीमि, जिम्, ज्वः, ज्मः॥
- २ वाव्रज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव्र-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अवाव्र-जीतु, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अवाव्रज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वाव्रजा-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वाव्रज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वाव्रजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वाव्रजिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवाव्रजिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२६ षस्ज (सज्ज) गतौ॥

- १ सास-ज्जीति, क्ति, क्तः, ज्जति, ज्जीषि, क्षि, कथः, कथ, ज्जीमि, जिम्, ज्ज्वः, ज्ज्मः॥
- २ सासज्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-ज्जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, ज्जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, ज्जानि, ज्जाव, ज्जाम॥
- ४ असास-ज्जीतु, क्, ग, क्ताम्, ज्जुः, ज्जीः, क्, ग, क्तम्, क्त, ज्जम्, ज्ज्व, ज्ज्म॥
- ५ असासज्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासज्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासज्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासज्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासज्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासज्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१२७ अज (अज्-वो) क्षेपणे चा॥

- १ वे-वयीति, वेति, वीतः, व्यति, वचीषि, वेषि, वीथः, वीथ, वरीमि, वेमि, वीवः, वीमः॥
- २ वेवी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वे-वयीतु, वेतु, वीतात्, वीताम्, व्यतु, वीहि, वीतात्, वीतम्, वीत, वयानि, वयाव, वयाम॥
- ४ अवे-वयीतु, वेतु, वीताम्, वयुः, वयीः, वेः, वीतम्, वीत, वयम्, वीव, वीम॥
- ५ अवेवाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेवीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१२८ कुजू (कुज्) स्तेये॥

- १ चो-कुजीति, कोक्ति, कुक्तः, कुजति, कुजीषि, कोक्षि, कुक्थः, कुक्थ, कुजीमि, कोज्मि, कुज्वः, कुज्मः॥
- २ चोकुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकोक्तु, चोकु-जीतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अचो-कोक्, कोग, कुजीतु, कुक्ताम्, कुजुः, कुजीः, कोक्, कोग, कुक्तम्, कुक्त, कुजम्, कुज्व, कुज्म॥
- ५ अचोकोज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोकोजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकोजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकोजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकोजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१२९ खुजू (खुज्) स्तेये॥

- १ चो-खुजीति, खोक्ति, खुक्तः, खुजति, खुजीषि, खोक्षि, खुक्थः, खुक्थ, खुजीमि, खोज्मि, खुज्वः, खुज्मः॥
- २ चोखुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोखोक्तु, चोखु-जीतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अचो-खोक्, खोग, खुजीतु, खुक्ताम्, खुजुः, खुजीः, खोक्, खोग, खुक्तम्, खुक्त, खुजम्, खुज्व, खुज्म॥
- ५ अचोखोज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोखोजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोखुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोखोजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोखोजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोखोजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३० सर्ज (सर्ज) अर्जने॥

- १ सास-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, क्थः, व्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ सासर्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ असास-जीत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, ख क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ असासर्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासर्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासर्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासर्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासर्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासर्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३१ कर्ज (कर्ज) व्यथने॥

- १ चाक-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, क्थः, व्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ चाकर्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अचाक-जीत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अचाकर्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकर्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकर्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकर्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकर्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकर्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३२ खर्ज (खर्ज) मार्जनेच॥

- १ चाख-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, क्थः, व्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ चाखर्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अचाख-जीत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अचाखर्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाखर्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखर्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखर्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखर्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखर्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३३ खज (खज) मन्ये॥

- १ चाख-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, क्थः, व्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ चाखज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अचाख-जीत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अचाखाज्, अचाखज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाखजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३४ खजु (खज्) गतिवैकल्ये॥

- १ चाख-जति, जि, ज्, जति, जीषि, जि, क्थः, क्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्वः॥
- २ चाखज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, जिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अचाख-जीत्, न्, क्ताम्, जुः, जीः, न्, क्तम्, क्त, ज्व, ज्व॥
- ५ अचाखज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ चाखजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखजिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३५ ट्वोस्फूर्जा (स्फूर्ज) वज्रनिर्घोषे॥

- १ पोस्फूर्ज-जति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, क्थः, क्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्वः॥
- २ पोस्फूर्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोस्फूर्ज-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, जिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अपोस्फूर्ज-जीत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्व॥
- ५ अपोस्फूर्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ पोस्फूर्ज-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोस्फूर्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोस्फूर्जिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोस्फूर्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोस्फूर्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३६ क्षीज (क्षीज्) अव्यक्ते शब्दे॥

- १ चेक्षी-जति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, क्थः, क्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्वः॥
- २ चेक्षीज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेक्षी-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, जिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अचेक्षी-जीत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्व॥
- ५ अचेक्षीज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ चेक्षीजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेक्षीज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्षीजिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्षीजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्षीजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३७ कूज (कूज्) अव्यक्ते शब्दे॥

- १ चोकू-जति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, क्थः, क्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्वः॥
- २ चोकूज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकू-जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, जिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अचोकू-जीत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्व॥
- ५ अचोकूज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ चोकूजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकूज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकूजिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकूजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकूजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३८ गुज (गुज्) अव्यक्ते शब्दे॥

- १ जो-गुजाति, गोक्ति, गुक्तः, गुजति, गुजीषि, गोक्षि, गुक्थः, गुक्थ, गुजीमि, गोज्मि, गुज्वः, गुज्मः॥
- २ जोगुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोगोक्तु, योगु-जीतु, क्तात्, काम्, जतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अजो-गुजीत, गोक, गोग्, गुताम्, गुजुः, गुजीः, गोक, गोग्, गुक्तम्, गुक्त, गुजम्, गुज्व, गुज्म॥
- ५ अजोगोज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोगोजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोगुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगोजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगोजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगोजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१३९ गुजु (गुज्) अव्यक्ते शब्दे॥

- १ जोगु-जीति, झि, झः, जति, जीषि, झि, इक्थः, इक्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ जोगुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोगु-जीतु/इत्/ङ्कात्, ड्काम्, जतु। जिध, ड्कात्, ड्कम्, ड्क। जानि, जाव, जाम॥
- ४ अजोगु-जीत, न्, ड्काम्, जुः। जीः, न्, ड्कम्, ड्क। ज्व, ज्म॥
- ५ अजोगुज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोगुजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोगुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगुजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगुजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगुजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४० लज (लज्) भर्त्सने॥

- १ लाल-जीति, कि, क्तः, जति, जीषि, क्षि, कथः, कथ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ लालज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-जीतु, क्तु, क्तात्, काम्, जतु। गिध, क्तात्, क्तम्, क्त। जानि, जम्, जाव, जाम॥
- ४ अलाल-जीत, क्, ग्, काम्, जुः। जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त। जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अलालाज्, अलालज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लालज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४१ लजु (लज्) भर्त्सने॥

- १ लाल-जीति, झि, झः, जति, जीषि, झि, इक्थः, इक्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ लालज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-जीतु, इत्, ड्कात्, ड्काम्, जतु, जिध, ड्कात्, ड्कम्, ड्क। जानि, जाव, जाम॥
- ४ अलाल-जीत, न्, ड्काम्, जुः। जीः, न्, ड्कम्, ड्क। ज्व, ज्म॥
- ५ अलालज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लालज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४२ तर्ज (तर्ज) भर्त्सने॥

- १ तात-जौति, किं, क्तः, जति, जौषि, क्षि, क्थः, क्थ, जौमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ तातर्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-जौतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जौनि, जाव, जौम॥
- ४ अतात-जौत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जौः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अतातर्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातर्ज-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातर्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातर्जिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातर्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातर्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४३ लाज (लाज) भर्त्सने च॥

- १ लाला-जौति/क्ति, क्तः, जति। जौषि, क्षि, क्थः, क्थ। जीमि/जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ लालाज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाला-जौतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जौनि, जाव, जौम॥
- ४ अलाला-जौत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जौः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अलालाज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालाजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालाज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालाजिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालाजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालाजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४४ लाजु (लाजु) भर्त्सने च॥

- १ लाला-जौति, ङ्कि, ङ्कः, जति, जौषि, ङ्कि, इक्थः, इक्थ, जौमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ लालाज्ज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाला-जौतु, इक्कु, ङ्कात्, ङ्काम्, अतु, इक्धि, ङ्कात्, ङ्कम्, ङ्क, जौनि, जाव, जौम॥
- ४ अलाला-जौत्, न्, ङ्काम्, जुः, जौः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ज्म, ज्व, ज्म॥
- ५ अलालाज्ज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालाजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालाज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालाजिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालाजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालाजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४५ जज (जज) युद्धे॥

- १ जाज-जौति, क्ति, क्तः, जति, जौषि, क्षि, क्थः, क्थ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ जाजज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाज-जौतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जौनि, जाव, जौम॥
- ४ अजाज-जौत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जौः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अजाजाज्, अजाजज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाजजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाजज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजजिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४६ जजु (जञ्) युद्धे॥

- १ जाज-जोति, झि, झः, जति, जोषि, झि, इक्थः, इक्थ, जोमि, जिम्, ज्वः, ज्वः॥
- २ जाजञ्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाज-जोतु, इक्तु, ज्जात, ज्जाम्, जतु, ज्जधि, ज्जात, ज्जम्, ज्ज, ज्जानि, ज्जाव, ज्जाम॥
- ४ अजाज-जोत्, नृ, ज्जाम्, जुः, जोः, नृ, ज्जम्, ज्ज, ज्व, ज्व, ज्व॥
- ५ अजाजञ्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ जाजञ्जा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाजञ्जया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजञ्जिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४७ तुज (तुज्) हिंसायाम्॥

- १ तो-तुजोति, तोक्ति, तुक्तः, तुजति, तुजोषि, तोक्षि, तुक्थः, तुक्थ, तुजोमि, तोज्मि, तुज्वः, तुज्वः॥
- २ तोतुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतोक्तु, तोतु-जोतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अतो- तोक्, तोग्, तुजोत्, तुक्ताम्, तुजुः, तुजीः, तोक्, तोग्, तुक्तम्, तुक्त, तुजम्, तुज्व, तुज्व॥
- ५ अतोतोज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ तोतोजा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतोजिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतोजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतोजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४८ तुजु (तुञ्) बलने चा॥

- १ तोतु-जोति, झि, झः, जति, जोषि, झि, इक्थः, इक्थ, जोमि, जिम्, ज्वः, ज्वः॥
- २ तोतुञ्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतु-जोतु, इक्तु, ज्जात, ज्जाम्, जतु, ज्जधि, ज्जात, ज्जम्, ज्ज, ज्जानि, ज्जाव, ज्जाम॥
- ४ अतोतु-जोत्, नृ, ज्जाम्, जुः, जोः, नृ, ज्जम्, ज्ज, ज्व, ज्व, ज्व॥
- ५ अतोतुञ्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ तोतुञ्जा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुञ्जया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतुञ्जिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतुञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतुञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१४९ गर्ज (गर्ज) शब्दे॥

- १ जाग-जोति, किं, क्तः, जति, जोषि, किं, क्थः, क्थ, जोमि, जिम्, ज्वः, ज्वः॥
- २ जागर्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग-जोतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अजाग-जोत्, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जोः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्व॥
- ५ अजागर्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ जागर्जा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागर्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागर्जिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागर्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागर्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५० गजु (गञ्ज) शब्दे॥

- १ जाग-जोति, झि, झः, जति, जोषि, झि, इक्थः, इक्थ, जोमि, ज्जिम, ज्ज्वः, ज्जमः॥
- २ जागञ्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग-जोतु, इक्तु, झात्, झाम्, जतु, इधि, झात्, झम्, झ, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अजाग-जोत्, न्, झाम्, जुः, जोः, न्, झम्, झ, ज्ज्, ज्ज्व, ज्जम॥
- ५ अजागञ्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागञ्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागञ्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागञ्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागञ्जिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागञ्जिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५१ गृज (गृज्) शब्दे॥

- १ जरि-गर्क्ति, गृजोति, गृक्तः, गृजति, गृजोषि, गर्क्षि, गृक्थः, गृक्थ, गृजोमि, गर्ज्मि, गृज्वः, गृज्मः॥
- २ जरिगृज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जरिगृक्तु, जरिगृ-जोतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अजरि-गृजोत्, गर्क्, गर्ग, गृक्ताम्, गृजुः, गृजोः, गर्क्, गर्ग, गृक्तम्, गृक्त, गृजम्, गृज्व, गृज्म॥
- ५ अजरिगृज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरिगृजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जरिगृज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जरिगृजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जरिगृजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरिगृजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

पक्षे जरि-स्थाने जरी-इति जर-इति च ज्ञेयम्॥

१५२ गृजु (गृज्) शब्दे॥

- १ जरिगृ-जोति, झि, झः, जति, जोषि, झि, इक्थः, इक्थ, जोमि, ज्जिम, ज्ज्वः, ज्जमः॥
- २ जरिगृज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जरिगृ-जोतु, इक्तु, झात्, झाम्, जतु, इधि, झात्, झम्, झ, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अजरिगृ-जोत्, न्, झाम्, जुः, जोः, न्, झम्, झ, ज्ज्, ज्ज्व, ज्जम॥
- ५ अजरिगृज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरिगृजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जरिगृज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जरिगृजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जरिगृजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरिगृजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५३ मुज (मुज्) शब्दे॥

- १ मो-मुजोति, मोक्ति, मुक्तः, मुजति, मुजोषि, मोक्षि, मुक्थः, मुक्थ, मुजोमि, मोज्मि, मुज्वः, मुज्मः॥
- २ मोमुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमोक्तु, मोमु-जोतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अमो-मोक्, मोग्, मुजोत्, मुक्ताम्, मुजुः, मुजोः, मोक्, मोग्, मुक्तम्, मुक्त, मुजम्, मुज्व, मुज्म॥
- ५ अमोमोज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमोजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमोजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमोजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमोजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५५ मृजु (मृञ्) शब्दे॥

- १ मरिम्-जोति, ङ्ङि, ङ्ङः, जति, जोषि, क्षि, वथः, वथ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ मरिमृञ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मरिम्-जोतु, इक्तु, ङ्ङात्, ङ्ङाम्, जतु, ङ्ङि, ङ्ङात्, ङ्ङम्, ङ्ङ, ज्ञानि, ज्ञाव, ज्ञाम॥
- ४ अमरिम्-जोतु, न, ङ्ङाम्, जुः, जीः, न, ङ्ङम्, ङ्ङ, ज्म, ज्व, ज्म॥
- ५ अमरिमृञ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मरिमृञ्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मरिमृञ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मरिमृञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मरिमृञ्जिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमरिमृञ्जिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५६ मज (मज्) शब्दे॥

- १ माम-जोति, क्ति, क्तः, जति, जोषि, क्षि, वथः, वथ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ मामज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-जोतु, क्तु, क्तात्, क्तम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अमाम-जोतु, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अमामाज्, अमामज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामजा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५७ गज (गज्) मदने चा॥

- १ जाग-जोति, क्ति, क्तः, जति, जोषि, क्षि, वथः, वथ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ जागज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग-जोतु, क्तु, क्तात्, क्तम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अजाग-जोतु, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अजागाज्, अजागज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागजा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जागज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५८ त्यज (त्यज्) हानौ॥

- १ तात्य-जोति, क्ति, क्तः, जति, जोषि, क्षि, वथः, वथ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
- २ तात्यज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात्य-जोतु, क्तु, क्तात्, क्तम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अतात्य-जोतु, क्, ग्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अतात्याज्, अतात्यज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तात्यजा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तात्यज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तात्यजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तात्यजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतात्यजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१५९ षञ्जं (सञ्ज) सङ्गे॥

- १ सास-ञीति, ङि, ङः, ञति, ञीषि, ङ्गि, कथः, कथ, ञीमि, ञिम्, ज्वः, ज्मः॥
- २ सासञ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-ञीतु, ङ्गु, ङात्, ङाम्, ञतु, ञ्गि, ङात्, ङम्, ङ्ग, ञानि, ञाव, ञाम॥
- ४ असास-ञीत्, न् ङाम्, ञुः, ञीः, न्, ङम्, ङ्ग, ज्म, ज्मम्॥
- ५ असासञ्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासञ्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६० कटे (कट्) वर्षावरणयोः॥

- १ चाक-टीति, टि, टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्षि, ट्ठः, ट्ठ, टीमि, टिम, ट्वः, ट्मः॥
- २ चाकट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-टीतु, ट्ठु, ट्ठात्, ट्ठाम्, ट्तु, ट्ठि, ट्ठात्, ट्ठम्, ट्ठ, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचाक-टीत्, ट, ड, टाम्, टुः, टीः, ट, ड, टम्, ट्ठ, टम्, ट्व, ट्म॥
- ५ अचाकाट्, अचाकट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकटा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६१ शट (शट्) रुजाविशरणगत्यवशात्तनेषु॥

- १ शाश-टीति, टि, टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्षि, ट्ठः, ट्ठ, टीमि, टिम, ट्वः, ट्मः॥
- २ शाशट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-टीतु, ट्ठु, ट्ठात्, ट्ठाम्, ट्तु, ट्ठि, ट्ठात्, ट्ठम्, ट्ठ, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अशाश-टीत्, ट, ड, टाम्, टुः, टीः, ट, ड, टम्, ट्ठ, टम्, ट्व, ट्म॥
- ५ अशाशाट्, अशाशट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशटा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६२ वट (वट्) वेष्टने॥

- १ वाव-टीति, टि, टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्षि, ट्ठः, ट्ठ, टीमि, टिम, ट्वः, ट्मः॥
- २ वावट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-टीतु, ट्ठु, ट्ठात्, ट्ठाम्, ट्तु, ट्ठि, ट्ठात्, ट्ठम्, ट्ठ, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अवाव-टीत्, ट, ड, टाम्, टुः, टीः, ट, ड, टम्, ट्ठ, टम्, ट्व, ट्म॥
- ५ अवावाट्, अवावट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावटा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६३ किट (किट्) उत्रासे॥

- १ चे-कटि, किटीति, किट्ः, किटति, किटीषि, केट्षि, किट्ः, किट्, किटीमि, केट्मि, किट्वः, किट्मः॥
- २ चेकिट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेकेट्, चेकि-टीत्, टात्, टाम्, टत्, टि, टात्, टम्, ट्, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचे-केट्, केड्, किटीत, किट्टाम्, किट्ः, किटीः, केट्, केड्, किट्म, किट्, किट्म, किट्व, किट्म॥
- ५ अचेकेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चेकेटा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेकिट्-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेकेटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेकेटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेकेटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६४ खिट (खिट्) उत्रासे॥

- १ चे-खेटि, खिटीति, खिट्ः, खिटति, खिटीषि, खेट्षि, खिट्ः, खिट्, खिटीमि, खेट्मि, खिट्वः, खिट्मः॥
- २ चेखिट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेखेट्, चेखि-टीत्, टात्, टाम्, टत्, टि, टात्, टम्, ट्, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचे-खेट्, खेड्, खिटीत, खिट्टाम्, खिट्ः, खिटीः, खेट्, खेड्, खिट्म, खिट्, खिट्म, खिट्व, खिट्म॥
- ५ अचेखेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चेखेटा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेखिट्-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेखेटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेखेटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेखेटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६५ शिट (शिट्) अनादरे॥

- १ शे-शेटि, शिटीति, शिट्ः, शिटति, शिटीषि, शेट्षि, शिट्ः, शिट्, शिटीमि, शेट्मि, शिट्वः, शिट्मः॥
- २ शेशिट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेशेट्, शेशि-टीत्, टात्, टाम्, टत्, टि, टात्, टम्, ट्, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अशे-शेट्, शेड्, शिटीत, शिट्टाम्, शिट्ः, शिटीः, शेट्, शेड्, शिट्म, शिट्, शिट्म, शिट्व, शिट्म॥
- ५ अशेशेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शेशेटा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेशिट्-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेशेटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशेटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशेटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६६ षिट (सिट्) अनादरे॥

- १ से-षेटि, षिटीति, षिट्ः, षिटति, षिटीषि, षेट्षि, षिट्ः, षिट्, षिटीमि, षेट्मि, षिट्वः, षिट्मः॥
- २ सेषिट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेषेट्, सेषि-टीत्, टात्, टाम्, टत्, टि, टात्, टम्, ट्, टानि, टाव, टाम॥
- ४ असे-षेट्, षेड्, षिटीत, षिट्टाम्, षिट्ः, षिटीः, षेट्, षेड्, षिट्म, षिट्, षिट्म, षिट्व, षिट्म॥
- ५ असेषेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सेषेटा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेषिट्-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेषेटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेषेटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेषेटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६७ जट (जट्) संघाते॥

- १ जाज-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्वः, ट्मः॥
- २ जाजट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाज-टीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अजाज-टीत्, ट्, ट्, ट्टाम्, ट्टः, टीः, ट्, ट्, ट्टम्, ट्ट, ट्म, ट्व, ट्म॥
- ५ अजाजाट्, अजाजट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाजटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाजट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६८ झट (झट्) संघाते॥

- १ जाझ-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्वः, ट्मः॥
- २ जाझट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाझ-टीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अजाझ-टीत्, ट्, ट्, ट्टाम्, ट्टः, टीः, ट्, ट्, ट्टम्, ट्ट, ट्म, ट्व, ट्म॥
- ५ अजाझाट्, अजाझट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाझटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाझट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाझटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाझटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाझटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१६९ पिट (पिट्) शब्दे चा॥

- १ पे-पेट्टि, पिटीति, पिट्टः, पिटति, पिटीषि, पेट्षि, पिट्टः, पिट्ट, पिटीमि, पेट्टिम, पिट्ट्वः, पिट्टमः॥
- २ पेपिट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपेट्टु, पेपि-टीतु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अपे-पेट्, पेट्, पिटीत, पिट्टाम्, पिट्टः, पिटीः, पेट्, पेट्, पिट्टम्, पिट्ट, पिट्टम्, पिट्ट्वः, पिट्टम॥
- ५ अपेपेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेपेट्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपिट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपेट्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपेट्टिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपेट्टिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७० भट (भट्) भृतौ॥

- १ बाभ-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्वः, ट्मः॥
- २ बाभट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ-टीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अबाभ-टीत्, ट्, ट्, ट्टाम्, ट्टः, टीः, ट्, ट्, ट्टम्, ट्ट, ट्म, ट्व, ट्म॥
- ५ अबाभाट्, अबाभट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७१ तट (तट्) उच्छ्राये॥

- १ तात-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्मि, टवः, ट्मः॥
- २ तातट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अतात-टीत्, ट, ड, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, टम्, टव, ट्म॥
- ५ अताताट्, अतातट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातटिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७२ खट (खट्) काङ्क्षे॥

- १ खाख-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्मि, टवः, ट्मः॥
- २ खाखट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ खाख-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अखाख-टीत्, ट, ड, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, टम्, टव, ट्म॥
- ५ अखाखाट्, अखाखट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ खाखटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ खाखट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ खाखटिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ खाखटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अखाखटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७३ णट (नट्) नृतौ॥

- १ नान-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्मि, टवः, ट्मः॥
- २ नानट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अनान-टीत्, ट, ड, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, टम्, टव, ट्म॥
- ५ अनानाट्, अनानट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नानटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानटिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७४ हट (हट्) दीप्तौ॥

- १ जाह-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्मि, टवः, ट्मः॥
- २ जाहट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अजाह-टीत्, ट, ड, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, टम्, टव, ट्म॥
- ५ अजाहाट्, अजाहट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाहटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाहट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहटिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७५ षट् (सट्) अवयवे॥

- १ सास-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्टवः, ट्टमः॥
- २ सासट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-टीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ असास-टीत्, ट्, ट्, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट्, ट्, ट्टम्, ट्ट, ट्टम्, ट्टवः, ट्टमः॥
- ५ असासाट्, असासट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इषम्॥
- ६ सासटा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७६ लुट् (लुट्) विलोत्ने॥

- १ लो-लोटि, लुटीति, लुटः, लुटति, लुटीषि, लोट्षि, लुट्टः, लुट्ट, लुटीमि, लोट्टिम, लुट्टवः, लुट्टमः॥
- २ लोलुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलोट्टु, लोलु-टीतु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अलो-लोट्, लोट्, लुटीत, लुट्टाम्, लुट्टः, लुटीः, लोट्, लोट्, लुट्टम्, लुट्ट, लुट्टम्, लुट्टवः, लुट्टमः॥
- ५ अलोलोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इषम्॥
- ६ लोलोटा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलुट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलोटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलोटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलोटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७७ चिट् (चिट्) प्रैष्ये॥

- १ चे-चेटि, चिटीति, चिट्टः, चिटति, चिटीषि, चेट्षि, चिट्टः, चिट्ट, चिटीमि, चेट्टिम, चिट्टवः, चिट्टमः॥
- २ चेचिट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेचेट्टु, चेचि-टीतु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचे-चेट्, चेड्, चिटीत, चिट्टाम्, चिट्टुः, चिटीः, चेट्, चेड्, चिट्टम्, चिट्ट, चिट्टम्, चिट्टवः, चिट्टमः॥
- ५ अचेचेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इषम्॥
- ६ चेचेटा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेचिट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेचेटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचेटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचेटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७८ विट् (विट्) शब्दे॥

- १ वे-वेटि, विटीति, विट्टः, विटति, विटीषि, वेट्षि, विट्टः, विट्ट, विटीमि, वेट्टिम, विट्टवः, विट्टमः॥
- २ वेविट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेट्टु, वेवि-टीतु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अवे-वेट्, वेड्, विटीत, विट्टाम्, विट्टुः, विटीः, वेट्, वेड्, विट्टम्, विट्ट, विट्टम्, विट्टवः, विट्टमः॥
- ५ अवेवेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इषम्॥
- ६ वेवेटा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेविट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१७९ हेट (हेट्) विबाधायाम्॥

- १ जेहे-दीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्दिम्, ट्वः, ट्मः॥
- २ जेहेट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेहे-दीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अजेहे-दीत्, ट्, ट्, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट्, ट्, ट्टम्, ट्ट, ट्म, ट्व, ट्म॥
- ५ अजेहेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जेहेटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेहेट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहेटिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहेटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहेटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८० अट (अट्) गतौ॥

- १ आ-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्दिम्, ट्वः, ट्मः॥
- २ आट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ आ-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ आ-टीत्, ट्, ट्, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट्, ट्, ट्टम्, ट्ट, ट्म, ट्व, ट्म॥
- ५ आट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ आट-आटुः, इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ आट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ आटिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ आटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० आटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८१ पट (पट्) गतौ॥

- १ पाप-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्दिम्, ट्वः, ट्मः॥
- २ पापट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अपाप-टीत्, ट्, ट्, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट्, ट्, ट्टम्, ट्ट, ट्म, ट्व, ट्म॥
- ५ अपापट्, अपापट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पापटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापटिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८२ किट (किट्) गतौ॥

- १ चे-केटि, किटीति, किट्टः, किटति, किटीषि, केट्षि, किट्टः, किट्ट, किटीमि, केट्दिम्, किट्वः, किट्मः॥
- २ चेकिट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेकेट्ट, चेकि-टीत्, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचे-केट्, केट्, कीटीत्, किट्टाम्, किट्टुः, किटीः, केट्, केट्, किट्टम्, किट्ट, किटम्, किट्व, किट्म॥
- ५ अचेकेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चेकेटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेकिट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेकेटिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेकेटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेकेटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८३ कट (कट्) गतौ, कटे १६० वदूपाणि॥

१८४ कटु (कण्ट) गतौ॥

- १ चाकण्-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्वः, ट्मः॥
- २ चाकण्ट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाकण्-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचाक-ण्टीत्, न्, ण्टाम्, ण्टुः, ण्टीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्ट्व, ण्ट्म॥
- ५ अचाकण्ट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकण्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकण्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकण्टिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकण्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकण्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८५ कटै (कट्) गतौ, कटे १६० वदूपाणि॥

१८६ कुटु (कुण्ट) वैकल्ये॥

- १ चोकुण्-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्टि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्वः, ट्मः॥
- २ चोकुण्ट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकुण्-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचोक्-ण्टीत्, न्, ण्टाम्, ण्टुः, ण्टीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्ट्व, ण्ट्म॥
- ५ अचोक्कुण्ट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोक्कुण्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्कुण्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्कुण्टिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्कुण्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्कुण्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८७ मुट (मुट्) प्रमर्दने॥

- १ मो-मोट्टि, मुटीति, मुट्टः, मुटति, मुटीषि, मोट्टि, मुट्टः, मुट्ट, मुटीमि, मोट्टिम, मुट्ट्वः, मुट्ट्मः॥
- २ मोमुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमोट्टु, मोमु-टीत्, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अमो-मुटीत्, मोट्, मोट्, मुट्टाम्, मुट्टः, मुटीः, मोट्, मोट्, मुट्टम्, मुट्ट, मुट्टम्, मुट्ट्व, मुट्ट्म॥
- ५ अमोमोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमोटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमुट्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमोट्टिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमोट्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमोट्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८८ चुट (चुट्) अल्पीभावे॥

- १ चो-चोट्टि, चुटीति, चुट्टः, चुटति, चुटीषि, चोट्टि, चुट्टः, चुट्ट, चुटीमि, चोट्टिम, चुट्ट्वः, चुट्ट्मः॥
- २ चोचुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचोट्टु, चोचु-टीत्, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचो-चुटीत्, चोट्, चोट्, चुट्टाम्, चुट्टः, चुटीः, चोट्, चोट्, चुट्टम्, चुट्ट, चुट्टम्, चुट्ट्व, चुट्ट्म॥
- ५ अचोचोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोचोटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचुट्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचोट्टिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचोट्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचोट्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१८९ चुटु (चुण्ट्) अल्पीभावे॥

- १ चोचुण्-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, टिम, टवः, टमः॥
- २ चोचुण्ट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचुण्-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, टत्तु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचोचु-ण्टीत्, न्, ण्टाम्, ण्टुः, ण्टीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्टव, ण्टम॥
- ५ अचोचुण्ट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चोचुण्टा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचुण्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचुण्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचुण्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचुण्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९० वटु (वण्ट्) विभाजने॥

- १ वावण्-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, टिम, टवः, टमः॥
- २ वावण्ट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावण्-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, टत्तु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अवाव-ण्टीत्, न्, ण्टाम्, ण्टुः, ण्टीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्टव, ण्टम॥
- ५ अवावण्ट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावण्टा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावण्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावण्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावण्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावण्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९१ रुटु (रुण्ट्) स्तेये॥

- १ रोरु-ण्टीति, ण्टि, ण्टः, ण्टति, ण्टीषि, ण्ट्षि, ण्ट्षि, ण्टुः, ण्टु, ण्टीमि, ण्टमि, ण्टवः, ण्टमः॥
- २ रोरुण्ट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरुण्-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, टत्तु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अरोरु-ण्टीत्, न्, ण्टाम्, ण्टुः, ण्टीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्टव, ण्टम॥
- ५ अरोरुण्ट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ रोरुण्टा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रोरुण्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरुण्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरुण्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरोरुण्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९२ लुटु (लुण्ट्) स्तेये॥

- १ लोलुण्-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, टिम, टवः, टमः॥
- २ लोलुण्ट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलुण्-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, टत्तु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अलोलु-ण्टीत्, न्, ण्टाम्, ण्टुः, ण्टीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्टव, ण्टम॥
- ५ अलोलुण्ट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ लोलुण्टा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलुण्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलुण्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलुण्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलुण्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९३ स्फट (स्फट्) विसरणे॥

- १ पास्फ-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्टवः, ट्टमः॥
- २ पास्फट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पास्फ-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अपास्फ-टीत्, ट, ड, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, टम्, टव, टम॥
- ५ अपास्फाट्, अपास्फट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पास्फटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पास्फट्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पास्फटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पास्फटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपास्फटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९४ स्फुट (स्फुट्) विसरणे॥

- १ पो-स्फोटि, स्फुटीति, स्फुट्टः, स्फुटति, स्फुटीषि, स्फोट्षि, स्फुट्टः, स्फुट्ट, स्फुटीमि, स्फोट्टिम, स्फुट्टवः, स्फुट्टमः॥
- २ पोस्फुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोस्फोट्टु, पोस्फु-टीत्, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अपो-स्फुटीत्, स्फोट, स्फोट, स्फुट्टाम्, स्फुट्टुः, स्फुटीः, स्फोट, स्फोट, स्फुट्टम्, स्फुट्ट, स्फुटम्, स्फुटव, स्फुटम॥
- ५ अपोस्फोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोस्फोटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोस्फुट्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोस्फोटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोस्फोटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोस्फोटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९५ लट (लट्) बाल्ये॥

- १ लाल-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्टवः, ट्टमः॥
- २ लालट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अलाल-टीत्, ट, ड, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, टम्, टव, टम॥
- ५ अलालाट्, अलालट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालट्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९६ रट (रट्) परिभाषणे॥

- १ रार-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्टवः, ट्टमः॥
- २ रारट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-टीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अरार-टीत्, ट, ड, ट्टाम्, ट्टुः, टीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, टम्, टव, टम॥
- ५ अराराट्, अरारट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारटा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारट्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९७ रठ (रठ्) परिभाषणे॥

- १ रार-ठीति, ट्रि, टृः, ठति, ठेषि, ट्षि, टृः, टृ, ठेमि, ट्रिम्, ट्वः, ट्मः॥
- २ रारट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-ठीतु, टृ, ट्रात्, ट्राम्, ठतु, ट्रि, ट्रात्, ट्रम्, टृ, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अरार-ठीत्, ट, ड, ट्राम्, टुः, ठीः, ट, ड, ट्रम्, टृ, ठम्, ट्व, ट्म॥
- ५ अराराट्, अरारट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारश्च-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारठ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारठिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९८ पठ (पठ्) व्यक्तायां वाचि॥

- १ पाप-ठीति, ट्रि, टृः, ठति, ठेषि, ट्षि, टृः, टृ, ठेमि, ट्रिम्, ट्वः, ट्मः॥
- २ पापट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप-ठीतु, टृ, ट्रात्, ट्राम्, ठतु, ट्रि, ट्रात्, ट्रम्, टृ, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अपाप-ठीत्, ट, ड, ट्राम्, टुः, ठीः, ट, ड, ट्रम्, टृ, ठम्, ट्व, ट्म॥
- ५ अपापट्, अपापट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापश्च-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापठ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापठिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

१९९ वठ (वठ्) स्थौल्ये॥

- १ वाव-ठीति, ट्रि, टृः, ठति, ठेषि, ट्षि, टृः, टृ, ठेमि, ट्रिम्, ट्वः, ट्मः॥
- २ वावट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-ठीतु, टृ, ट्रात्, ट्राम्, ठतु, ट्रि, ट्रात्, ट्रम्, टृ, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अवाव-ठीत्, ट, ड, ट्राम्, टुः, ठीः, ट, ड, ट्रम्, टृ, ठम्, ट्व, ट्म॥
- ५ अवावाट्, अवावाट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावश्च-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावठ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावठिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

२०० मठ (मठ्) मदनवासयोञ्ज॥

- १ माम-ठीति, ट्रि, टृः, ठति, ठेषि, ट्षि, टृः, टृ, ठेमि, ट्रिम्, ट्वः, ट्मः॥
- २ मामट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-ठीतु, टृ, ट्रात्, ट्राम्, ठतु, ट्रि, ट्रात्, ट्रम्, टृ, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अमाम-ठीत्, ट, ड, ट्राम्, टुः, ठीः, ट, ड, ट्रम्, टृ, ठम्, ट्व, ट्म॥
- ५ अमामाट्, अमामाट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामश्च-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामठ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामठिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

२०१ कठ (कट्) कृच्छ्रजीवने॥

- १ चाक-ठीति, टि, टः, ठति, ठीषि, द्षि, ट्टः, ट्ट, ठीमि, दिम, दवः, दमः॥
- २ चाकट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-ठीत्, टु, ट्रात्, ट्राम्, ठत्, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अचाक-ठीत्, ट, ड, ट्राम्, तुः, ठीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, ठम्, दव, दम्॥
- ५ अचाकाट्, अचाकट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकश्च-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकठ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकठिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम, आव, आम॥

२०२ हठ (हट्) बलात्कारे॥

- १ जाह-ठीति, टि, टः, ठति, ठीषि, द्षि, ट्टः, ट्ट, ठीमि, दिम, दवः, दमः॥
- २ जाहट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-ठीत्, टु, ट्रात्, ट्राम्, ठत्, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अजाह-ठीत्, ट, ड, ट्राम्, तुः, ठीः, ट, ड, ट्टम्, ट्ट, ठम्, दव, दम्॥
- ५ अजाहाट्, अजाहट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाहश्च-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाहठ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहठिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२०३ रुठ (रुट्) उपघाते॥

- १ रो-रोटि, रुठीति, रुट्, रुठति, रुठीषि, रोद्षि, रुट्टः, रुट्ट, रुठीमि, रोट्मि, रुटवः, रुटमः॥
- २ रोरुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरोट्टु, रोरु-ठीत्, ट्रात्, ट्राम्, ठत्, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अरो-रोट्, रोड्, रुठीत, रुट्टाम्, रुटुः, रुठीः, रोट्, रोड्, रुट्टम्, रुट्ट, रुटम्, रुटव, रुटम॥
- ५ अरोरोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रोरेश्च-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रोरुट्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरुठिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरुठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरोरोठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२०४ लुठ (लुट्) उपघाते॥

- १ लो-लोटि, लुठीति, लुट्टः, लुठति, लुठीषि, लोट्षि, लुट्टः, लुट्ट, लुठीमि, लोट्मि, लुटवः, लुटमः॥
- २ लोलुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलोट्टु, लोलु-ठीत्, ट्रात्, ट्राम्, ठत्, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अलो-लोट्, लोट्, लुठीत, लुट्टाम्, लुटुः, लुठीः, लोट्, लोट्, लुट्टम्, लुट्ट, लुटम्, लुटव, लुटम॥
- ५ अलोलोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलेश्च-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलुट्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलुठिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलुठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलुठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२०५ पिठ (पिठ्) हिंसासंक्लेशयोः॥

- १ पे-पेठि, पिठीति, पिठ्, पिठति, पिठीषि, पेठ्षि, पिठ्ठः, पिठ्ठ, पिठीमि, पेठ्मि, पिठ्वः, पिठ्मः॥
- २ पेपिठ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपेठ्ठ, पेपि-ठीत्, ट्ठात्, ट्ठाम्, ठत्, ट्ठि, ट्ठात्, ट्ठम्, ट्ठ, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अपे-पेठ्, पेठ्, पिठीत्, पिठ्ठाम्, पिठ्ठुः, पिठीः, पेठ्, पेठ्, पिठ्ठम्, पिठ्ठ, पिठम्, पिठ्व, पिठ्म॥
- ५ अपेपेठ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पेपेष्ठ-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपिठ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपेठिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपेठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपेठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२०६ शठ (शठ्) कैतवे चा॥

- १ शाश-ठीति, ट्ठि, ट्ठः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्ठः, ट्ठ, ठीमि, ट्ठिम्, ठ्वः, ट्ठम्॥
- २ शाशठ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-ठीत्, ट्ठ, ट्ठात्, ट्ठाम्, ठत्, ट्ठि, ट्ठात्, ट्ठम्, ट्ठ, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अशाश-ठीत्, ट्ठ, ट्ठ, ट्ठाम्, ट्ठुः, ठीः, ट्ठ, ट्ठ, ट्ठम्, ट्ठ, ठम्, ट्ठव, ट्ठम्॥
- ५ अशाशाठ्, अशाशठ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शाशष्ठ-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशठ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशठिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२०७ शुठ (शुठ्) गतिप्रतिघाते॥

- १ शो-शोटि, शुठीति, शुठ्, शुठति, शुठीषि, शोट्षि, शुठ्ठः, शुठ्ठ, शुठीमि, शोट्मि, शुठ्वः, शुठ्मः॥
- २ शोशुठ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशोट्ठ, शोशु-ठीत्, ट्ठात्, ट्ठाम्, ठत्, ट्ठि, ट्ठात्, ट्ठम्, ट्ठ, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अशो-शोट्, शोट्, शुठीत्, शुठ्ठाम्, शुठ्ठुः, शुठीः, शोट्, शोट्, शुठ्ठम्, शुठ्ठ, शुठम्, शुठ्व, शुठ्म॥
- ५ अशोशोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शोशोष्ठ-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशुठ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशोठिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशोठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशोठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२०८ कुठु (कुण्ड्) आलस्ये चा॥

- १ चोकुण्-ठीति, ट्ठि, ट्ठः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्ठः, ट्ठ, ठीमि, ट्ठिम्, ठ्वः, ट्ठम्॥
- २ चोकुण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकुण्-ठीत्, ट्ठ, ट्ठात्, ट्ठाम्, ठत्, ट्ठि, ट्ठात्, ट्ठम्, ट्ठ, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अचोकु-ण्ठीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्ठीः, न्, ण्डम्, ण्ड, ण्डम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अचोकुण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चोकुण्ठ-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकुण्डिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकुण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकुण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२०९ लुटु (लुण्ठ) आलस्ये च॥

- १ लोलुण्-ठीति, टि, टः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, ठीमि, टिम, टवः, टमः॥
- २ लोलुण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलुण्-ठीत्, टु, ट्रात्, ट्राम्, ठत्, ट्ठि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठव, ठाम॥
- ४ अलोलु-ण्ठीत्, न्, ण्ट्राम्, ण्डुः, ण्ठीः, न्, ण्ट्रम्, ण्ट्र, ण्टम्, ण्डव, ण्डम्॥
- ५ अलोलुण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलुण्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलुण्ठ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलुण्ठिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलुण्ठिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलुण्ठिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१० शुटु (शुण्ठ) शोषणे॥

- १ शोशुण्-ठीति, टि, टः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, ठीमि, टिम, टवः, टमः॥
- २ शोशुण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशुण्-ठीत्, टु, ट्रात्, ट्राम्, ठत्, ट्ठि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठव, ठाम॥
- ४ अशोशु-ण्ठीत्, न्, ण्ट्राम्, ण्डुः, ण्ठीः, न्, ण्ट्रम्, ण्ट्र, ण्टम्, ण्डव, ण्डम्॥
- ५ अशोशुण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशुण्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशुण्ठ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशुण्ठिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशुण्ठिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशुण्ठिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२११ रुटु (रुण्ड) गतौ॥

- १ रोरुण्-ठीति, टि, टः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, ठीमि, टिम, टवः, टमः॥
- २ रोरुण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरुण्-ठीत्, टु, ट्रात्, ट्राम्, ठत्, ट्ठि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठव, ठाम॥
- ४ अरोरु-ण्ठीत्, न्, ण्ट्राम्, ण्डुः, ण्ठीः, न्, ण्ट्रम्, ण्ट्र, ण्टम्, ण्डव, ण्डम्॥
- ५ अरोरुण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रोरुण्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रोरुण्ठ्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरुण्ठिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरुण्ठिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरोरुण्ठिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१२ पुटु (पुण्ड) प्रमर्दने॥

- १ पोपुण्-ठीति, टि, टः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, ठीमि, टिम, टवः, टमः॥
- २ पोपुण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपुण्-ठीत्, टु, ट्रात्, ट्राम्, ठत्, ट्ठि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठव, ठाम॥
- ४ अपोपु-ण्ठीत्, न्, ण्ट्राम्, ण्डुः, ण्ठीः, न्, ण्ट्रम्, ण्ट्र, ण्टम्, ण्डव, ण्डम्॥
- ५ अपोपुण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोपुण्डा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपुण्डिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपुण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपुण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१३ मुडु (मुण्ड) खण्डने चा॥

- १ पोमुण्-डीति, टि, टुः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ पोमुण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोमुण्-डीतु, टु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अमोमु-ण्डीत्, न्, ण्ट्राम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्ट्रम्, ण्ट्र, ण्डम्, ण्ड्व, ण्ड्म॥
- ५ अमोमुण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोमुण्डा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोमुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोमुण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोमुण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमुण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१४ मडु (मण्ड) भूषायाम्॥

- १ मामण्-डीति, टि, टुः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ मामण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामण्-डीतु, टु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अमाम-ण्डीत्, न्, ण्ट्राम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्ट्रम्, ण्ट्र, ण्डम्, ण्ड्व, ण्ड्म॥
- ५ अमामण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामण्डा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१५ गडु (गण्ड) वदनैकदेशे॥

- १ जागण्-डीति, टि, टुः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ जागण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जागण्-डीतु, टु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजाग-ण्डीत्, न्, ण्ट्राम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्ट्रम्, ण्ट्र, ण्डम्, ण्ड्व, ण्ड्म॥
- ५ अजागण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागण्डा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१६ शौड (शौड) गर्वे॥

- १ शोशौ-डीति, टि, टुः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ शोशौड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशौ-डीतु, टु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अशोशौ-डीत्, न्, ण्ट्राम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्ट्रम्, ण्ट्र, ण्डम्, ण्ड्व, ण्ड्म॥
- ५ अशोशौड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशौडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशौड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशौडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशौडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशौडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१७ यौङ् (यौङ्) सम्बन्धे॥

- १ योयौ-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ योयौङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ योयौ-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, टि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अयोयौ-डीत्, ट, ड, टाम्, डुः, डीः, ट, ड, टम्, ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अयोयौङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ योयौडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ योयौङ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ योयौङिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ योयौङिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयोयौङिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१८ मेङ् (मेङ्) उन्मादे॥

- १ मेमे-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ मेमेङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमे-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, टि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अमेमे-डीत्, ट, ड, टाम्, डुः, डीः, ट, ड, टम्, ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अमेमेङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमेङ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेङिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेङिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेङिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२१९ मेङ् (मेङ्) उन्मादे॥

- १ मेमे-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ मेमेङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमे-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, टि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अमेमे-डीत्, ट, ड, टाम्, डुः, डीः, ट, ड, टम्, ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अमेमेङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमेङ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेङिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेङिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेङिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२० म्लेङ् (म्लेङ्) उन्मादे॥

- १ म्लेमे-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ म्लेमेङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ म्लेमे-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, टि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अम्लेमे-डीत्, ट, ड, टाम्, डुः, डीः, ट, ड, टम्, ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अम्लेमेङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ म्लेमेडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ म्लेमेङ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ म्लेमेङिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ म्लेमेङिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अम्लेमेङिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२१ लोड (लोड) उन्मादे॥

- १ लोलो-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, डमः॥
- २ लोलोड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलो-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अलोलो-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, डम्॥
- ५ अलोलोड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ लोलोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लोलोड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२२ लौड (लौड) उन्मादे॥

- १ लोलौ-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, डमः॥
- २ लोलौड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलौ-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अलोलौ-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, डम्॥
- ५ अलोलौड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ लोलौडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लोलौड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलौडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलौडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलौडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२३ रोड (रोड) अनादरे॥

- १ रोरो-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, डमः॥
- २ रोरोड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरो-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अरोरो-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, डम्॥
- ५ अरोरोड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ रोरोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रोरोड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरोरोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२४ रौड (रौड) अनादरे॥

- १ रोरौ-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, डमः॥
- २ रोरौड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरौ-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अरोरौ-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, डम्॥
- ५ अरोरौड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ रोरौडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रोरौड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरौडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरौडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरोरौडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२५ तौड (तौड) अनादरे॥

- १ तोतौ-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ड्डः, ड्ड, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ तोतौड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतौ-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ड्ति, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अतोतौ-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, ड्डः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अतोतौड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तोतौडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतौड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतौडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतौडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतौडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२६ क्रीड (क्रीड) विहारे॥

- १ चेक्री-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ड्डः, ड्ड, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ चेक्रीड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेक्री-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ड्ति, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अचेक्री-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, ड्डः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अचेक्रीड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चेक्रीडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेक्रीड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्रीडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्रीडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्रीडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२७ तुड (तुड) तोडने॥

- १ तो-तोडि, तुडीति, तुट्टः, तुडति, तुडीषि, तोट्षि, तुड्डः, तुडु, तुडीमि, तोडिम, तुड्वः, तुड्मः॥
- २ तोतुड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतोडु, तोतु-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ड्ति, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अतो-तोड, तोड, तुडीत, तुट्टाम्, तुड्डः, तुडीः, तोड, तोड, तुट्टम्, तुट्ट, तुडम्, तुड्व, तुड्म॥
- ५ अतोतोड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तोतोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२८ तूड (तूड) तोडने॥

- १ तोतू-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ड्डः, ड्ड, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ तोतूड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतू-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ड्ति, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अतोतू-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, ड्डः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अतोतूड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तोतूडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतूड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतूडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतूडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतूडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२२९ तोड़ (तोड़) तोड़ने॥

- १ तोतो-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डोषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ तोतोड़-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतो-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अतोतो-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अतोतोड़-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तोतोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतोड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३० हुड़ (हुड़) गतौ॥

- १ जो-होट्टि, हुडीति, हुट्टः, हुडति, हुडीषि, होट्षि, हुट्टः, हुट्ट, हुडीमि, होडिम, हुड्वः, हुड्मः॥
- २ जोहुड़-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोहोट्टु, होहु-डीतु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजो-होट, होड, हुडीत, हुट्टाम्, हुडुः, हुडीः, होट, होड, हुट्टम्, हुट्ट, हुडम्, हुड्व, हुड्म॥
- ५ अजोहोड़-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोहोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोहुड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोहोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोहोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोहोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३१ हूड़ (हूड़) गतौ॥

- १ जोहू-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डोषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ जोहूड़-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोहू-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजोहू-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अजोहूड़-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोहूडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोहूड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोहूडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोहूडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोहूडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३२ हूड़ (हूड़) गतौ॥

- १ जोहू-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डोषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ जोहूड़-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोहू-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजोहू-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अजोहूड़-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोहूडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोहूड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोहूडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोहूडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोहूडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३३ हौड़ (हौड) गतौ॥

- १ जोहौ-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, डमः॥
- २ जोहौड़-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोहौ-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजोहौ-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, डम॥
- ५ अजोहौड़-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोहौडा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोहौड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोहौडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोहौडिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोहौडिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३४ खोड़ (खोड) प्रतिघाते॥

- १ चोखो-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, डमः॥
- २ चोखोड़-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोखो-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अचोखो-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, डम॥
- ५ अचोखोड़-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोखोडा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोखोड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोखोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोखोडिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोखोडिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३५ विड (विड) आक्रोशे॥

- १ वे-वेट्टि, विडीति, विट्टः, विडति, विडीषि, वेट्षि, विट्टः, विट्ट, विडीमि, वेडिम, विड्वः, विडमः॥
- २ वेविड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेट्टु, वेवि-डीतु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अवे-वेट्, वेड्, विडीत, विट्टाम्, विडुः, विडीः, वेट्, वेड्, विट्टम्, विट्ट, विडम्, विड्व, विडम॥
- ५ अवेवेड-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेडा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेविड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेडिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेडिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३६ लड (लड) विलासे॥

- १ लाल-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, डमः॥
- २ लालड़-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-डीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अलाल-डीत्, ट्, ड्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्, ड्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, डम॥
- ५ अलालाड़, अलालड़-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालडा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालडिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालडिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३७ कडु (कण्ड) मदे॥

- १ चाकण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टः, ट, डीमि, डिम, डवः, डमः॥
- २ चाकण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाकण्-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, डि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अचाक-ण्डीतु, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्डम्, ण्डव, ण्डम्॥
- ५ अचाकण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकण्डा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३८ कदड (कदड) कार्कश्ये॥

- १ चाक-डूति, टि, टः, डुति, डूषि, ट्षि, टः, ट, डूमि, डुमि, डुवः, डुमः॥
- २ चावडु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-डूति, टु, टात्, टाम्, डुतु, डि, टात्, टम्, ट, डुानि, डुान, डुाम॥
- ४ अचाक-डूति, त्, द, टाम्, डुः, डूः, द, ड, टम्, ट, डुम्, डुव, डुम॥
- ५ अचाकडु-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकडु-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकडुया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकडुिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकडुिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकडुिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२३९ चुदड (चुदड) हावकरणे॥

- १ चोचु-डूति, टि, टः, डुति, डूषि, ट्षि, टः, ट, डूमि, डुमि, डुवः, डुमः॥
- २ चोचुडु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचु-डूति, टु, टात्, टाम्, डुतु, डि, टात्, टम्, ट, डुानि, डुान, डुाम॥
- ४ अचोचु-डूति, त्, द, टाम्, डुः, डूः, त्, द, टम्, ट, डुम्, डुव, डुम॥
- ५ अचोचुडु-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोचुडु-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचुडुया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचुडुिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचुडुिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचुडुिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२४० रण (रण) शब्दे॥

- १ रं-रणीति, रण्टि, रण्टः, रणति, रणीषि, रण्षि, रण्टः, रण्ट, रणीमि, रणिम्, रण्वः, रणम्॥
- २ ररण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रं-रणीतु, रण्टु, रण्टात्, रण्टाम्, रणतु, रणहि, रण्टम्, रण्ट, रणानि, रणाव, रणाम॥
- ४ अरं-रणीत्, रण्, रण्टाम्, रणुः, रणीः, रण्, रण्टम्, रण्ट, रणम्, रण्व, रणम्॥
- ५ अरण्, अरण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ररणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ररण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ररणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ररणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२४१ वण (वण्) शब्दे॥

- १ वं-वणीति, वण्टि, वाण्टः, वणति, वणीषि, वण्षि, वाण्टः, वाण्ट, वणीमि, वण्मि, वण्वः, वण्मः॥
- २ वंवण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वं-वणीतु, वण्टु, वाण्टात्, वाण्टाम्, वणतु, वाण्हि, वाण्टात्, वाण्टम्, वाण्ट, वणानि, वणाव, वणाम॥
- ४ अव-वणीत्, वण्, वाण्टाम्, वणुः, वणीः, वण्, वाण्टम्, वाण्ट, वणम्, वण्व, वण्म॥
- ५ अववाण्, अववण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वंवणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वंवण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वंवणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वंवणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अववणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

वस्य सानुनासिकत्वे पक्षे वंव-स्थाने वैव्वं इत्यपि ज्ञेयम्।

२४२ व्रण (व्रण्) शब्दे॥

- १ वं-व्रणीति, व्रण्टि, व्राण्टः, व्रणति, व्रणीषि, व्रण्षि, व्राण्टः, व्राण्ट, व्रणीमि, व्रण्मि, व्रण्वः, व्रण्मः॥
- २ वंव्रण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वं-व्रणीतु, व्रण्टु, व्राण्टात्, व्राण्टाम्, व्रणतु, व्राण्हि, व्राण्टात्, व्राण्टम्, व्राण्ट, व्रणानि, व्रणाव, व्रणाम॥
- ४ अव-व्रणीत्, व्रण्, व्राण्टाम्, व्रणुः, व्रणीः, व्रण्, व्राण्टम्, व्राण्ट, व्रणम्, व्रण्व, व्रण्म॥
- ५ अवव्राण्, अवव्रण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वंव्रणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वंव्रण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वंव्रणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वंव्रणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवव्रणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

वस्य सानुनासिकत्वे वंव्र-स्थाने वैव्वं इत्यपि ज्ञेयम्।

२४३ वण (वण्) शब्दे॥

- १ ब-म्बणीति, म्बण्टि, म्बाण्टः, म्बणति, म्बणीषि, म्बण्षि, म्बाण्टः, म्बाण्ट, म्बणीमि, म्बण्मि, म्बण्वः, म्बण्मः॥
- २ बम्बण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ब-म्बणीतु, म्बण्टु, म्बाण्टात्, म्बाण्टाम्, म्बणतु, म्बाण्हि, म्बाण्टात्, म्बाण्टम्, म्बाण्ट, म्बणानि, म्बणाव, म्बणाम॥
- ४ अब-म्बणीत्, म्बण्, म्बाण्टाम्, म्बणुः, म्बणीः, म्बण्, म्बाण्टम्, म्बाण्ट, म्बणम्, म्बण्व, म्बण्म॥
- ५ अबम्बाण्, अबम्बण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बम्बणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बम्बण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बम्बणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बम्बणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबम्बणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे 'बम्ब' स्थाने बंब इति च ज्ञेयम्।

२४४ भण (भण्) शब्दे॥

- १ ब-म्भणीति, म्भण्टि, म्भाण्टः, म्भणति, म्भणीषि, म्भण्षि, म्भाण्टः, म्भाण्ट, म्भणीमि, म्भण्मि, म्भण्वः, म्भण्मः॥
- २ बम्भण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ब-म्भणीतु, म्भण्टु, म्भाण्टात्, म्भाण्टाम्, म्भणतु, म्भाण्हि, म्भाण्टात्, म्भाण्टम्, म्भाण्ट, म्भणानि, म्भणाव, म्भणाम॥
- ४ अब-म्भणीत्, म्भण्, म्भाण्टाम्, म्भणुः, म्भणीः, म्भण्, म्भाण्टम्, म्भाण्ट, म्भणम्, म्भण्व, म्भण्म॥
- ५ अबम्भाण्, अबम्भण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बम्भणा-ञ्कार इ० ॥ म्भभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बम्भण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बम्भणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बम्भणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबम्भणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे बम्भ स्थाने बंभ इति च ज्ञेयम्।

२४५ ध्रण (ध्रण) शब्दे॥

- १ ब-ध्रणीति, ध्रण्टि, ध्रण्टः, ध्रणति, ध्रणीषि, ध्रण्षि, ध्रण्टः, ध्रण्ट, ध्रणीमि, ध्रणिम, ध्रण्वः, ध्रण्वः, ध्रण्वः॥
- २ बध्रण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ब-ध्रणीतु, ध्रण्टु, ध्रण्टात्, ध्रण्टाम्, ध्रणतु, ध्रणहि, ध्रण्टात्, ध्रण्टम्, ध्रण्ट, ध्रणानि, ध्रणाव, ध्रणाम॥
- ४ अब-ध्रणीत्, ध्रण्, ध्रण्टाम्, ध्रणुः, ध्रणीः, ध्रण्, ध्रण्टम्, ध्रण्ट, ध्रणम्, ध्रण्व, ध्रण्व॥
- ५ अबध्रण्, अबध्रण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ बध्रणा-ञ्कार इ० ॥ ध्रणूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बध्रण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बध्रणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बध्रणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबध्रणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे बध्र स्थाने बध्र इति च ज्ञेयम्।

२४६ मण (मण) शब्दे॥

- १ म-मणीति, मण्टि, मण्टः, मणति, मणीषि, मण्षि, मण्टः, मण्ट, मणीमि, मणिम, मण्वः, मण्वः, मण्वः॥
- २ ममण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ म-मणीतु, मण्टु, मण्टात्, मण्टाम्, मणतु, मणहि, मण्टात्, मण्टम्, मण्ट, मणानि, मणाव, मणाम॥
- ४ अम-मणीत्, मण्, मण्टाम्, मणुः, मणीः, मण्, मण्टम्, मण्ट, मणम्, मण्व, मण्व॥
- ५ अममण्, अममण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ ममणा-ञ्कार इ० ॥ मणूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ममण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ममणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ममणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अममणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे मम्म स्थाने मम इति ज्ञेयम्।

२४७ धण (धण) शब्दे॥

- १ द-धणीति, धण्टि, धण्टः, धणति, धणीषि, धण्षि, धण्टः, धण्ट, धणीमि, धणिम, धण्वः, धण्वः, धण्वः॥
- २ दधण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ द-धणीतु, धण्टु, धण्टात्, धण्टाम्, धणतु, धणहि, धण्टात्, धण्टम्, धण्ट, धणानि, धणाव, धणाम॥
- ४ अद-धणीत्, धण्, धण्टाम्, धणुः, धणीः, धण्, धण्टम्, धण्ट, धणम्, धण्व, धण्व॥
- ५ अदधण्, अदधण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ दधणा-ञ्कार इ० ॥ धणूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दधण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दधणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दधणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदधणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दन्ध स्थाने दध इति ज्ञेयम्।

२४८ ध्वण (ध्वण) शब्दे॥

- १ द-ध्वणीति, ध्वण्टि, ध्वण्टः, ध्वणति, ध्वणीषि, ध्वण्षि, ध्वण्टः, ध्वण्ट, ध्वणीमि, ध्वणिम, ध्वण्वः, ध्वण्वः, ध्वण्वः॥
- २ दध्वण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ द-ध्वणीतु, ध्वण्टु, ध्वण्टात्, ध्वण्टाम्, ध्वणतु, ध्वणहि, ध्वण्टात्, ध्वण्टम्, ध्वण्ट, ध्वणानि, ध्वणाव, ध्वणाम॥
- ४ अद-ध्वणीत्, ध्वण्, ध्वण्टाम्, ध्वणुः, ध्वणीः, ध्वण्, ध्वण्टम्, ध्वण्ट, ध्वणम्, ध्वण्व, ध्वण्व॥
- ५ अदध्वण्, अदध्वण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ दध्वणा-ञ्कार इ० ॥ ध्वणूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दध्वण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दध्वणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दध्वणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदध्वणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दन्ध स्थाने दध्व इति ज्ञेयम्।

२४९ घण (घण्) शब्दे॥

- १ द-धणीति, धण्टि, धण्टः, धणति, धणीषि, धण्षि, धण्टः, धण्ट, धणीमि, धणिम, धण्वः, धण्मः॥
- २ दधण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ द-धणीतु, धण्टु, धण्टात्, धण्टाम्, धणतु, धणहि, धण्टात्, धण्टम्, धण्ट, धणानि, धणाव, धणाम॥
- ४ अद-धणीत्, धण्, धण्टाम्, धणुः, धणीः, धण्, धण्टम्, धण्ट, धणम्, धण्व, धण्म॥
- ५ अदधण्, अदधण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दधणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दधण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दधणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दधणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदधणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दन्ध स्थाने दध् इति ज्ञेयम्।

२५० कण (कण्) शब्दे॥

- १ च-कणीति, कण्टि, कण्टः, कणति, कणीषि, कण्षि, कण्टः, कण्ट, कणीमि, कणिम, कण्वः, कण्मः॥
- २ चकण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ च-कणीतु, कण्टु, कण्टात्, कण्टाम्, कणतु, कणहि, कण्टात्, कण्टम्, कण्ट, कणानि, कणाव, कणाम॥
- ४ अच-कणीत्, कण्, कण्टाम्, कणुः, कणीः, कण्, कण्टम्, कण्ट, कणम्, कण्व, कण्म॥
- ५ अचकण्, अचकण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चकणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चकण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चकणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चकणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचकणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चङ्क स्थाने चंक-इति ज्ञेयम्।

२५१ कण (कण्) शब्दे॥

- १ चङ्-कणीति, कण्टि, कण्टि, कणति, कणीषि, कण्षि, कण्टः, कण्ट, कणीमि, कणिम, कण्वः, कण्मः॥
- २ चङ्कण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चङ्-कणीतु, कण्टु, कण्टात्, कण्टाम्, कणतु, कणहि, कण्टात्, कण्टम्, कण्ट, कणानि, कणाव, कणाम॥
- ४ अचङ्-कणीत्, कण्, कण्टाम्, कणुः, कणीः, कण्, कण्टम्, कण्ट, कणम्, कण्व, कण्म॥
- ५ अचङ्कण्, अचङ्कण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चङ्कणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चङ्कण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चङ्कणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चङ्कणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचङ्कणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चङ्कस्थाने चङ्क-इति ज्ञेयम्।

२५२ चण (चण्) शब्दे॥

- १ च-चणीति, चण्टि, चण्टः, चणति, चणीषि, चण्षि, चण्टः, चण्ट, चणीमि, चणिम, चण्वः, चण्मः॥
- २ चचण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ च-चणीतु, चण्टु, चण्टात्, चण्टाम्, चणतु, चणहि, चण्टात्, चण्टम्, चण्ट, चणानि, चणाव, चणाम॥
- ४ अच-चणीत्, चण्, चण्टाम्, चणुः, चणीः, चण्, चण्टम्, चण्ट, चणम्, चण्व, चण्म॥
- ५ अचचण्, अचचण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चचणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चचण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चचणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चचणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचचणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चञ्च स्थाने चंच-इति ज्ञेयम्।

२५३ शोण् (शोण्) वर्णगत्योः॥

- १ शोशो-णीति, णिट्, णट्, णति, णीषि, ण्षि, णठः, णठ, णीमि, णिम, णवः, णमः॥
- २ शोशोण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशो-णीतु, णटु, णटात्, णटाम्, णतु, ण्हि, णटात्, णटम्, णट, णानि, णाव, णाम॥
- ४ अशोशो-णीत्, ण्, णटाम्, णुः, णीः, ण्, णटम्, णट, णम्, णव, णम॥
- ५ अशोशोण्, अशोशोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशोणा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशोण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशोणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशोणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशोणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२५४ श्रोण् (श्रोण्) संघाते॥

- १ शोश्रो-णीति, णिट्, णट्, णति, णीषि, ण्षि, णठः, णठ, णीमि, णिम, णवः, णमः॥
- २ शोश्रोण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोश्रो-णीतु, णटु, णटात्, णटाम्, णतु, ण्हि, णटात्, णटम्, णट, णानि, णाव, णाम॥
- ४ अशोश्रो-णीत्, ण्, णटाम्, णुः, णीः, ण्, णटम्, णट, णम्, णव, णम॥
- ५ अशोश्रोण्, अशोश्रोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोश्रोणा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोश्रोण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोश्रोणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोश्रोणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोश्रोणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२५५ श्लोण् (श्लोण्) संघाते॥

- १ शोश्लो-णीति, णिट्, णट्, णति, णीषि, ण्षि, णठः, णठ, णीमि, णिम, णवः, णमः॥
- २ शोश्लोण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोश्लो-णीतु, णटु, णटात्, णटाम्, णतु, ण्हि, णटात्, णटम्, णट, णानि, णाव, णाम॥
- ४ अशोश्लो-णीत्, ण्, णटाम्, णुः, णीः, ण्, णटम्, णट, णम्, णव, णम॥
- ५ अशोश्लोण्, अशोश्लोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोश्लोणा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोश्लोण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोश्लोणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोश्लोणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोश्लोणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२५६ पैण् (पैण्) गतिप्रेरणश्लेषणेषु॥

- १ पेपै-णीति, णिट्, णट्, णति, णीषि, ण्षि, णठः, णठ, णीमि, णिम, णवः, णमः॥
- २ पेपैण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपै-णीतु, णटु, णटात्, णटाम्, णतु, ण्हि, णटात्, णटम्, णट, णानि, णाव, णाम॥
- ४ अपेपै-णीत्, ण्, णटाम्, णुः, णीः, ण्, णटम्, णट, णम्, णव, णम॥
- ५ अपेपैण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेपैणा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपैण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपैणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपैणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपैणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२५७ चितै (चित्) संज्ञाने॥

- १ चे-चोत्ति, चितीति, चितः, चितति, चितोषि, चेत्ति, चित्थः, चित्थ, चितीमि, चेत्ति, चित्वः, चित्मः॥
- २ चेचित्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेचेत्, चेचि- तीत्, तात्, ताम्, तत्, द्वि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम॥
- ४ अचे-चेत्, चेद्, चितीत्, चिताम्, चितुः, चितीः, चेत्, चेद्, चितम्, चित, चितम्, चित्व, चित्म॥
- ५ अचेचेत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेचेता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेचित्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चेचेतिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचेतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचेतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२५८ च्युत (च्युत्) आसेचने॥

- १ चो-च्योत्ति, च्युतीति, च्युतः, च्युतति, च्युतीषि, च्योत्ति, च्युत्थः, च्युत्थः, च्युतीमि, च्योत्ति, चित्वः, चित्मः॥
- २ चोच्युत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोच्योत्, चोच्यु- तीत्, तात्, ताम्, तत्, द्वि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम॥
- ४ अचो-च्योत्, च्योद्, च्युतीत्, च्युताम्, च्युतुः, च्युतीः, च्योत्, च्योद्, च्युत्तम्, च्युत्, च्युतम्, च्युत्व, च्युत्म॥
- ५ अचोच्योत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोच्योता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोच्युत्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चोच्योतिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोच्योतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोच्योतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२५९ चुत (चुत्) क्षरणे॥

- १ चो-चोत्ति, चुतीति, चुतः, चुतति, चुतीषि, चोत्ति, चुत्थः, चुत्थ, चितीमि, चोत्ति, चित्वः, चित्मः॥
- २ चोचुत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचोत्, चोचु- तीत्, तात्, ताम्, तत्, द्वि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम॥
- ४ अचो-चोत्, चोद्, चुतीत्, चुताम्, चुतुः, चुतीः, चोत्, चोद्, चुत्तम्, चुत्त, चुतम्, चुत्व, चुत्तम्॥
- ५ अचोचोत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोचोता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचुत्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चोचोतिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचोतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचोतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२६० चुत (चुत्) क्षरणे॥

- १ चो-च्योत्ति, च्युतीति, च्युतः, च्युतति, च्युतीषि, च्योत्ति, च्युत्थः, च्युत्थ, च्युतीमि, च्योत्ति, चित्वः, चित्मः॥
- २ चोच्युत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-च्योत्, च्योद्, च्युतीत्, च्युताम्, च्युतुः, च्युतीः, च्योत्, च्योद्, च्युत्तम्, च्युत्, च्युतम्, च्युत्व, च्युत्तम्॥
- ४ अचो-च्योत्, च्योद्, च्युतीत्, च्युताम्, च्युतुः, च्युतीः, च्योत्, च्योद्, च्युत्तम्, च्युत्, च्युतम्, च्युत्व, च्युत्तम्॥
- ५ अचोच्योत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोच्योता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोच्युत्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चोच्योतिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोच्योतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोच्योतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२६१ स्युन् (श्युत्) क्षरणे॥

- १ चो-ज्योत्ति, ज्युतीति, ज्युत्तः, ज्युतति, ज्युतीषि, ज्योत्सि, ज्युत्थः, ज्युत्थ, ज्युतीमि, ज्योत्मि, ज्युत्वः, ज्युत्मः ॥
- २ चोज्युत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ चोज्योत्तु, चोज्यु-तीत्तु, तात्, ताम्, तत्तु, द्वि, तात्, त, तम्, तानि, ताव, ताम ॥
- ४ अचो-ज्योत्, ज्युतीत्, ज्युत्ताम्, ज्युतुः, ज्युतीः, ज्योत्, ज्युत्तम्, ज्युत्त, ज्युतम्, ज्युत्व, ज्युत्म ॥
- ५ अचोज्योत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ चोज्योता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोज्युत्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा ॥
- ८ चोज्योतिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ चोज्योतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अचोज्योतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

२६२ जुत् (जुत्) भासने॥

- १ जो-जोत्ति, जुतीति, जुत्तः, जुतति, जुतीषि, जोत्ति, जुत्थः, जुत्थ, जुतीमि, जोत्मि, जुत्वः, जुत्मः ॥
- २ जोजुत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ जो-तीत्तु, तात्, ताम्, तत्तु, द्वि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम ॥
- ४ अजो- जुतीत्, जोत्, जुत्ताम्, जुतुः, जुतीः, जोत्, जुत्तम्, जुत्त, जुतम्, जुत्व, जुत्म ॥
- ५ अजोजोत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ जोजोता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोजुत्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा ॥
- ८ जोजोतिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ जोजोतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अजोजोतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

२६३ कित (कित्) निवासे॥

- १ चे-केत्ति, कीतीति, कित्तः, कितति, कीतीषि, केत्सि, कित्थः, कित्थ, कीतीमि, केत्मि, कित्वः, कित्मः ॥
- २ चेकित्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ चेकेत्तु, चेकि- तीत्तु, तात्, ताम्, तत्तु, द्वि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम ॥
- ४ अचे-केत्, कीतीत्, कित्ताम्, कितुः, कीतीः, केत्, कित्तम्, कित्त, कितम्, कित्व, कित्म ॥
- ५ अचेकेत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ चेकेता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेकित्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा ॥
- ८ चेकेतिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ चेकेतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अचेकेतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

२६४ कुथु (कुन्थ) हिंसासंकलेशयोः॥

- १ चोकु-न्थीति, न्ति, न्तः, न्थति, न्थीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्थीमि, न्थमि, न्थ्वः, न्थ्वः ॥
- २ चोकुन्थ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ चोकु-न्थीत्तु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्थत्तु, न्द्वि, न्तात्, न्तम्, न्त, न्थानि, न्थाव, न्थाम ॥
- ४ अचोकु-न्थीत्, न्, न्ताम्, न्थुः, न्थीः, न्, न्तम्, न्त, न्थम्, न्थ्व, न्थ्व ॥
- ५ अचोकुन्थ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ चोकुन्था-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुन्थ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा ॥
- ८ चोकुन्थिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ चोकुन्थिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अचोकुन्थिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

२६५ पुथु (पुन्थ) हिंसासंक्लेशयोः॥

- १ पोपु-न्थीति, न्ति, न्तः, न्थति, न्थीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्थोमि, न्थमि, न्थवः, न्थमः॥
- २ पोपुन्थ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपु-न्थीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्थतु, न्द्वि, न्तात्, न्तम्, न्त, न्थानि, न्थाव, न्थाम॥
- ४ अपोपु-न्थीत्, न्, न्ताम्, न्थुः, न्थीः, न्, न्तम्, न्त, न्थम्, न्थव, न्थम॥
- ५ अपोपुन्थ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोपुन्था-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपुन्था-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ पोपुन्थिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपुन्थिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपुन्थिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२६६ लुथु (लुन्थ) हिंसासंक्लेशयोः॥

- १ लोलु-न्थीति, न्ति, न्तः, न्थति, न्थीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्थोमि, न्थमि, न्थवः, न्थमः॥
- २ लोलुन्थ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलु-न्थीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्थतु, न्द्वि, न्तात्, न्तम्, न्त, न्थानि, न्थाव, न्थाम॥
- ४ अलोलु-न्थीत्, न्, न्ताम्, न्थुः, न्थीः, न्, न्तम्, न्त, न्थम्, न्थव, न्थम॥
- ५ अलोलुन्थ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलुन्था-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलुन्था-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ लोलुन्थिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलुन्थिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलुन्थिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२६७ मथु (मन्थ) हिंसासंक्लेशयोः॥

- १ माम-न्थीति, न्ति, न्तः, न्थति, न्थीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्थोमि, न्थमि, न्थवः, न्थमः॥
- २ मामन्थ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-न्थीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्थतु, न्द्वि, न्तात्, न्तम्, न्त, न्थानि, न्थाव, न्थाम॥
- ४ अमाम-न्थीत्, न्, न्ताम्, न्थुः, न्थीः, न्, न्तम्, न्त, न्थम्, न्थव, न्थम॥
- ५ अमामन्थ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामन्था-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामन्था-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ मामन्थिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामन्थिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामन्थिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२६८ मन्थ (मन्थ) हिंसासंक्लेशयोः॥

- १ माम-न्थीति, न्ति, न्तः, न्थति, न्थीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्थोमि, न्थमि, न्थवः, न्थमः॥
- २ मामन्थ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-न्थीतु, न्तु, तात्, ताम्, थतु, द्वि, तात्, तम्, त, न्थानि, न्थाव, न्थाम॥
- ४ अमाम-न्थीत्, न्, ताम्, थुः, न्थीः, न्, तम्, त, न्थम्, थव, थम॥
- ५ अमामन्थ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामन्था-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामन्था-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ मामन्थिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामन्थिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामन्थिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२६९ माथ (माथ्) हिंसासंक्लेशयोः॥

- १ मामा-न्थीति, न्ति, त्तः, नति, न्थीषि, न्त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, थि, द्वः, द्यः॥
- २ मामाथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामा-न्थीत्, न्तु, तात्, ताम्, दत्तु, द्वि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अमामा-न्थीत्, न्, ताम्, दुः, दीः, ः, त्, तम्, त्त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अमामाथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामाथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामाथ्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामाथिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामाथिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामाथिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७० खाद् (खाद्) भक्षणोः॥

- १ चाखा-दीति, ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, धि, द्वः, द्यः॥
- २ चाखाद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाखा-दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्तु, द्वि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचाखा-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, ः, त्, तम्, त्त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अचाखाद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाखादा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखाद्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखादिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखादिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखादिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७१ बद् (बद्) स्थैर्योः॥

- १ बाब-दीति, ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, धि, द्वः, द्यः॥
- २ बाबद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाब-दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्तु, द्वि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अबाब-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, ः, त्, तम्, त्त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अबाबाद्, अबाबद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाबदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाबद्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाबदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाबदिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाबदिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७२ खद् (खद्) हिंसायां चा॥

- १ चाख-दीति, ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, धि, द्वः, द्यः॥
- २ चाखद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख-दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्तु, द्वि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचाख-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, ः, त्, तम्, त्त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अचाखाद्, अचाखद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाखदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखद्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखदिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखदिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७३ गद (गद्) व्यक्तायां वाचि॥

- १ जाग-दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, चि, द्वः, चः॥
- २ जागद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अजाग-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, : , त्, तम्, त, दम्, द्व, च॥
- ५ अजागाद्, अजागद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागद्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७४ रद (रद्) विलेखने॥

- १ रार-दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, चि, द्वः, चः॥
- २ रारद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अरार-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, : , त्, तम्, त, दम्, द्व, च॥
- ५ अराराद्, अरारद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारद्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७५ णद (नद्) अव्यक्ते शब्दे॥

- १ नान-दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, चि, द्वः, चः॥
- २ नानद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अनान-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, : , त्, तम्, त, दम्, द्व, च॥
- ५ अनानाद्, अनानद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नानदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानद्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७६ त्रिद्विदा (क्षिद्) अव्यक्ते शब्दे॥

- १ चे-क्षिदीति, क्ष्वेत्ति, क्ष्वित्तः, क्ष्विदति, क्ष्विदीषि, क्ष्वेत्सि, क्ष्वित्थः, क्ष्वित्थ, क्ष्विदीमि, क्ष्वेदि, क्ष्विद्वः, क्ष्विदाः॥
- २ चेक्षिद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेक्ष्वेतु, चेक्ष्वि-दीतु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचे-क्ष्विदीत्, क्ष्वेतु, क्ष्वित्ताम्, क्ष्विदुः, क्ष्विदीः, क्ष्वेः, त्, क्ष्वित्तम्, क्ष्वित्त, क्ष्विदम्, क्ष्विद्व, क्ष्विदा॥
- ५ अचेक्ष्वेद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेक्ष्वेदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेक्ष्विद्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्ष्वेदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्ष्वेदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्ष्वेदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७७ नर्द (नर्द) शब्दे॥

२७८ नर्द (नर्द) शब्दे॥

- १ नान-दीति, तिं, तं, दंति, दीषि, त्सि, त्थं, त्थं, दीमि, दिं, दं, दं॥
- २ नानर्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-दीतु, तुं, तातु, ताम्, दंतु, दिं, तातु, तम्, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अना-नर्दीतु, नर्तु, नर्ताम्, नर्दुः, नर्दीः, नाः, नर्तु, नर्तम्, नर्तं, नर्दम्, नर्दं, नर्द्य॥
- ५ अनानर्द-ईतु, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ नानर्दा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानर्दया-तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानर्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानर्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानर्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२७९ गर्द (गर्द) शब्दे॥

- १ जाग-दीति, तिं, तं, दंति, दीषि, त्सि, त्थं, त्थं, दीमि, दिं, दं, दं॥
- २ जागर्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग-दीतु, तुं, तातु, ताम्, दंतु, दिं, तातु, तम्, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अजा-गर्दीतु, गर्तु, गर्ताम्, गर्दुः, गर्दीः, गाः, गर्तु, गर्तम्, गर्तं, गर्दम्, गर्दं, गर्द्य॥
- ५ अजागर्द-ईतु, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ जागर्दा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागर्दया-तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागर्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागर्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागर्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८० तर्द (तर्द) हिंसायाम्॥

- १ तात-दीति, तिं, तं, दंति, दीषि, त्सि, त्थं, त्थं, दीमि, दिं, दं, दं॥
- २ तातर्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-दीतु, तुं, तातु, ताम्, दंतु, दिं, तातु, तम्, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अना-तर्दीतु, तर्तु, तर्ताम्, तर्दुः, तर्दीः, ताः, तर्तु, तर्तम्, तर्तं, तर्दम्, तर्दं, तर्द्य॥
- ५ अतातर्द-ईतु, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ तातर्दा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातर्दया-तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातर्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातर्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातर्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८१ कर्द (कर्द) कुत्सिते शब्दे॥

- १ चाक-दीति, तिं, तं, दंति, दीषि, त्सि, त्थं, त्थं, दीमि, दिं, दं, दं॥
- २ चाकर्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-दीतु, तुं, तातु, ताम्, दंतु, दिं, तातु, तम्, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचा-कर्दीतु, कर्तु, कर्ताम्, कर्दुः, कर्दीः, काः, कर्तु, कर्तम्, कर्तं, कर्दम्, कर्दं, कर्द्य॥
- ५ अचाकर्द-ईतु, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ चाकर्दा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकर्दया-तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकर्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकर्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकर्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८२ खर्द (खर्द) दर्शने॥

- १ चाख-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, चिं, द्वः, र्वः॥
- २ चाखर्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचा-खदीत्, खर्त्, खर्ताम्, खर्दुः, खर्दीः, खाः, खर्त्, खर्त्तम्, खर्त्, खर्दम्, खर्द्व, खर्द्व॥
- ५ अचाखर्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाखर्दा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखर्दया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चाखर्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखर्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखर्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८३ बिदु (बिन्द) अवयवे॥

- १ बेबि-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, चि, न्दुः, न्दुः॥
- २ बेबिन्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बेबि-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अबेबि-दीत्, न्, त्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, त्ताम्, त्त, न्दम्, न्द, न्द॥
- ५ अबेबिन्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बेबिन्दा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बेबिन्दया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ बेबिन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बेबिन्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबेबिन्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८४ णिदु (निन्द) कुत्सायाम्॥

- १ नेनि-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, न्दीमि, चि, न्दुः, न्दुः॥
- २ नेनिन्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनि-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अनेनि-दीत्, न्, त्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, त्ताम्, त्त, न्दम्, न्द, न्द॥
- ५ अनेनिन्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनिन्दा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनिन्दया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ नेनिन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनिन्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनिन्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८५ टुनदु (नन्द) समृद्धौ॥

- १ नान-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, न्दीमि, चि, न्दुः, न्दुः॥
- २ नानन्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अनान-दीत्, न्, त्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, त्ताम्, त्त, न्दम्, न्द, न्द॥
- ५ अनानन्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नानन्दा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानन्दया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ नानन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानन्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानन्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८६ चदु (चन्द) दीप्याह्लादयोः॥

- १ चाच-न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्धि, न्दुः, न्दः॥
- २ चाचन्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-न्दीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्दतु, न्दि, न्तात्, न्ताम्, न्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अचाच-न्दीत्, न्, न्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, न्ताम्, न्त, न्दम्, न्द, न्दः॥
- ५ अचाचन्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाचन्द्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चाचन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचन्दिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचन्दिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८७ त्रदु (त्रन्द) चेष्टायाम्॥

- १ तत्र-न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्धि, न्दुः, न्दः॥
- २ तत्रन्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तत्र-न्दीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्दतु, न्दि, न्तात्, न्ताम्, न्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अतत्र-न्दीत्, न्, न्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, न्ताम्, न्त, न्दम्, न्द, न्दः॥
- ५ अतत्रन्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तत्रन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तत्रन्द्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ तत्रन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तत्रन्दिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतत्रन्दिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८८ कदु (कन्द) रोदनाह्वानयोः॥

- १ चाक-न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्धि, न्दुः, न्दः॥
- २ चाकन्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-न्दीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्दतु, न्दि, न्तात्, न्ताम्, न्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अचाक-न्दीत्, न्, न्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, न्ताम्, न्त, न्दम्, न्द, न्दः॥
- ५ अचाकन्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकन्द्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चाकन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकन्दिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकन्दिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२८९ क्रदु (क्रन्द) रोदनाह्वानयोः॥

- १ चाक्र-न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्धि, न्दुः, न्दः॥
- २ चाक्रन्द-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक्र-न्दीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्दतु, न्दि, न्तात्, न्ताम्, न्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अचाक्र-न्दीत्, न्, न्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, न्ताम्, न्त, न्दम्, न्द, न्दः॥
- ५ अचाक्रन्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाक्रन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाक्रन्द्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चाक्रन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्रन्दिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्रन्दिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९० क्लदु (क्लद्) रोदनाह्वानयोः॥

- १ चाक्ल-न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्त्वि, न्दः, न्दः॥
- २ चाक्लद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक्ल-न्दीत्, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्दत्, न्द्वि, न्तात्, न्तम्, न्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अचाक्ल-न्दीत्, न्, न्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, न्ताम्, न्त, न्दम्, न्द, न्द॥
- ५ अचाक्लद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाक्लन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाक्लन्द्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चाक्लन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्लन्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्लन्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९१ क्लिदु (क्लिद्) परिवेदने॥

- १ चेक्लि-न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्त्वि, न्दः, न्दः॥
- २ चेक्लिद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेक्लि-न्दीत्, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्दत्, न्द्वि, न्तम्, न्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अचेक्लि-न्दीत्, न्, न्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, न्ताम्, न्तम्, न्त, न्दम्, न्द, न्द॥
- ५ अचेक्लिद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेक्लिन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेक्लिन्द्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चेक्लिन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्लिन्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्लिन्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९२ स्कन्द (स्कन्द) गतिशोषणयोः॥

- १ चनीस्क-न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्त्वि, न्दः, न्दः॥
- २ चनीस्कद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चनीस्क-न्दीत्, न्तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचनीस्क-न्दीत्, न्, ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, ताम्, न्त, न्दम्, न्द, न्द॥
- ५ अचनीस्कद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चनीस्कन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चनीस्कदया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चनीस्कन्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चनीस्कन्दिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचनीस्कन्दिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९३ षिधू (सिधू) गत्याम्॥

२९४ षिधौ (सिधू) शास्त्रमाङ्गल्ययोः॥

- १ से-षेद्धि, षिधीति, षिद्धः, षिधति, षिधीषि, षेत्सि, षिद्धः, षिद्ध, षिधीमि, षेष्मि, षिष्वः, षिष्मः॥
- २ सेषिधू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेषेद्धु, सेषि-धीत्, द्धात्, द्धाम्, धत्, द्वि, द्धात्, द्धम्, द्ध, धानि, धाव, धाम॥
- ४ असे-षेत्, षिधीत्, षिद्धाम्, षिधुः, षेः, षेत्, षिद्धम्, षिद्ध, षिधम्, षिध्व, षिध्म॥
- ५ असेषेधू-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेषेधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेषिध्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ सेषेधिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेषेधिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेषेधिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९५ शुश्च (शुश्च) शुद्धौ॥

- १ शोशु-न्धीति, न्दिः, ङः, न्धति, न्धीषि, न्त्सि, ङः, ङ, न्धीमि, न्धि, ध्वः, ध्मः॥
- २ शोशुश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशु-न्धीत्, न्दु, ङात्, ङाम्, धत्, ङि, ङात्, ङम्, ङ, न्धानि, न्धाव, न्धाम॥
- ४ अशोशु-न्धीत्, न्, ङाम्, धुः, न्धीः, न्, ङम्, ङ, न्ध्, ध्व, ध्म॥
- ५ अशोशुश्च-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशुश्चा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशुश्चा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशुश्चिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशुश्चिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशुश्चिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९६ स्तन (स्तन्) शब्दे॥

- १ तं-स्तनीति, स्तन्ति, स्तान्तः, स्तनति, स्तनीषि, स्तंसि, स्तान्थः, स्तान्थ, स्तनीमि, स्तन्मि, स्तन्वः, स्तन्मः॥
- २ तंस्तन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तं-स्तनीत्, स्तन्तु, स्तान्तात्, स्तान्ताम्, स्तनतु, स्तांहि, स्तान्तात्, स्तान्तम्, स्तान्त, स्तनानि, स्तनाव, स्तनाम॥
- ४ अतं-स्तनीत्, स्तन्, स्तान्ताम्, स्तनुः, स्तनीः, स्तन्, स्तान्तम्, स्तान्त, स्तनम्, स्तन्व, स्तन्म॥
- ५ अतंस्तान्, अतंस्तन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तंस्तना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तंस्तन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तंस्तनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तंस्तनिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतंस्तनिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९७ धन (धन्) शब्दे॥

- १ द-न्धनीति, न्धन्ति, न्धान्तः, न्धनति, न्धनीषि, न्धंसि, न्धान्थः, न्धान्थ, न्धनीमि, न्धन्मि, न्धन्वः, न्धन्मः॥
- २ दन्धन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ द-न्धनीत्, न्धन्तु, न्धान्तात्, न्धान्ताम्, न्धनतु, न्धांहि, न्धान्तात्, न्धान्तम्, न्धान्त, न्धनानि, न्धनाव, न्धनाम॥
- ४ अद-न्धनीत्, न्धन्, न्धान्ताम्, न्धनुः, न्धनीः, न्धन्, न्धान्तम्, न्धान्त, न्धनम्, न्धन्व, न्धन्म॥
- ५ अदन्धान्, अदन्धन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दन्धना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दन्धन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दन्धनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दन्धनिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदन्धनिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९८ ध्वन (ध्वन्) शब्दे॥

- १ द-न्ध्वनीति, न्ध्वन्ति, न्ध्वान्तः, न्ध्वनति, न्ध्वनीषि, न्ध्वंसि, न्ध्वान्थः, न्ध्वान्थ, न्ध्वनीमि, न्ध्वन्मि, न्ध्वन्वः, न्ध्वन्मः॥
- २ दन्ध्वन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ द-न्ध्वनीत्, न्ध्वन्तु, न्ध्वान्तात्, न्ध्वान्ताम्, न्ध्वनतु, न्धांहि, न्ध्वान्तात्, न्ध्वान्तम्, न्ध्वान्त, न्ध्वनानि, न्ध्वनाव, न्ध्वनाम॥
- ४ अद-न्ध्वनीत्, न्ध्वन्, न्ध्वान्ताम्, न्ध्वनुः, न्ध्वनीः, न्ध्वन्, न्ध्वान्तम्, न्ध्वान्त, न्ध्वनम्, न्ध्वन्व, न्ध्वन्म॥
- ५ अदन्ध्वान्, अदन्ध्वन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दन्ध्वना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दन्ध्वन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दन्ध्वनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दन्ध्वनिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदन्ध्वनिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

२९९ चन (चन्) शब्दे॥

- १ च-चनीति, चन्ति, चान्तः, चनति, चनीषि, चंषि, चान्थः, चान्थ, चनीमि, चन्मि, चन्वः, चन्मः॥
- २ चञ्चन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ च-चनीतु, चन्तु, चान्तात्, चान्ताम्, चनतु, चांहि, चान्तात्, चान्तम्, चान्त, चनानि, चनाव, चनाम॥
- ४ अच-चनीत्, चन्, चान्ताम्, चनुः, चनीः, चन्, चान्तम्, चान्त, चनम्, चन्व, चन्म॥
- ५ अचञ्चान्, अचञ्चन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चञ्चना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चञ्चन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चञ्चनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चञ्चनिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचञ्चनिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०० स्वन (स्वन्) शब्दे॥

- १ स-स्वनीति, स्वन्ति, स्वान्तः, स्वनति, स्वनीषि, स्वंसि, स्वान्थः, स्वान्थ, स्वनीमि, स्वन्मि, स्वन्वः, स्वन्मः॥
- २ संस्वन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ स-स्वनीतु, स्वन्तु, स्वान्तात्, स्वान्ताम्, स्वनतु, स्वांहि, स्वान्तात्, स्वान्तम्, स्वान्त, स्वनानि, स्वनाव, स्वनाम॥
- ४ असं-स्वनीत्, स्वन्, स्वान्ताम्, स्वनुः, स्वनीः, स्वन्, स्वान्तम्, स्वान्त, स्वनम्, स्वन्व, स्वन्म॥
- ५ असंस्वान्, असंस्वन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ संस्वना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ संस्वन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ संस्वनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ संस्वनिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असंस्वनिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०१ वन (वन्) शब्दे॥

३०२ वन (वन्) भक्तौ॥

- १ वं-वनीति, वन्ति, वान्तः, वनति, वनीषि, वंसि, वान्थः, वान्थ, वनीमि, वन्मि, वन्वः, वन्मः॥
- २ वंवन-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वं-वनीतु, वन्तु, वान्तात्, वान्ताम्, वनतु, वांहि, वान्तात्, वान्तम्, वान्त, वनानि, वनाव, वनाम॥
- ४ अवं-वनीत्, वन्, वान्ताम्, वनुः, वनीः, वन्, वान्तम्, वान्त, वनम्, वन्व, वन्म॥
- ५ अवंवान्, अवंवन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वंवना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वंवन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वंवनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वंवनिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवंवनिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०३ षन (सन्) भक्तौ॥

- १ सं-सनीति, सन्ति, सातः, सनति, सनीषि, संसि, साथः, सान्थ, सनीमि, सन्मि, सन्वः, सन्मः॥
- २ संसन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सं-सनीतु, सन्तु, सातात्, साताम्, सनतु, सांहि, सातात्, सातम्, सात, सनानि, सनाव, सनाम॥
- ४ असं-सनीत्, सन्, साताम्, सनुः, सनीः, सन्, सातम्, सात, सनम्, सन्व, सन्म॥
- ५ असंसान्, असंसन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ संसना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ संसन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ संसनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ संसनिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असंसनिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०४ कनै (कन्) दीप्तिकान्तिगतिषु॥

- १ च-ङ्कनीति, ङ्कन्ति, ङ्कान्तः, ङ्कनति, ङ्कनीषि, ङ्कंसि, ङ्कान्थः, ङ्कान्थ, ङ्कनीमि, ङ्कन्मि, ङ्कन्वः, ङ्कन्मः॥
- २ चङ्कन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ च-ङ्कनीतु, ङ्कन्तु, ङ्कान्तात्, ङ्कान्ताम्, ङ्कनतु, ङ्कांहि, ङ्कान्तात्, ङ्कान्तम्, ङ्कान्त, ङ्कानि, ङ्कानव, ङ्कानाम॥
- ४ अच-ङ्कनीत्, ङ्कन्, ङ्कान्ताम्, ङ्कन्तुः, ङ्कनीः, ङ्कन्, ङ्कान्तम्, ङ्कान्त, ङ्कनम्, ङ्कन्व, ङ्कन्म॥
- ५ अचङ्कान्, अचङ्कन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चङ्कना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चङ्कन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चङ्कनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चङ्कनिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचङ्कनिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०५ गुपौ (गुप्) रक्षणे॥

- १ जो-गोप्ति, गुपीति, गुप्तः, गुपति, गुपीषि, गोप्ति, गुप्यः, गुप्य, गुपीमि, गोप्मि, गुप्वः, गुप्मः॥
- २ जोगुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोगोपु, जोगु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अजो-गोप्, गुपीत्, गुप्ताम्, गुपुः, गुपीः, गोप्, गुप्ताम्, गुप्त, गुपम्, गुप्व, गुप्म॥
- ५ अजोगोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोगोपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगुप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगोपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगोपिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगोपिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०६ तपं (तप्) संतापे॥

- १ तात-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्ति, प्यः, प्य, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ तातप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-पीतु, सु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अतात-प्, पीत्, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्व॥
- ५ अताताप्, अतातप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातपिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातपिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०७ धूप (धूप) संतापे॥

- १ दोधू-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्ति, प्यः, प्य, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ दोधूप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दोधू-पीतु, सु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अदोधू-प्, पीत्, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्व॥
- ५ अदोधूप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोधूपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोधूप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोधूपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोधूपिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोधूपिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०८ रप (रप्) व्यक्ते वचने॥

- १ रार-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ रारप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-पीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अरार-प्, पीतु, प्तु, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अरारप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारपिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३०९ लप (लप्) व्यक्ते वचने॥

- १ लाल-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ लालप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-पीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अलाल-प्, पीतु, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अलालप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालपिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१० जल्प (जल्प्) व्यक्ते वचने॥

- १ जाजल्-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ जाजल्प्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाजल्-पीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अजाजल्-प्, पीतु, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अजाजल्प्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाजल्या-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाजल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजल्पिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजल्पिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजल्पिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३११ जष (जप्) मानसे च॥

- १ जज्ज-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ जज्जप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जज्ज-पीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अजज्ज-प्, पीतु, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अजज्जाप्, अजज्जप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जज्जपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जज्जप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जज्जपिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जज्जपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजज्जपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१२ चप (चप्) सान्त्वने॥

- १ चाच-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ चाचप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-पीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अचाच-प्, पीत्, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्व॥
- ५ अचाचाप्, अचाचप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाचप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१३ षप (सप्) समवाये॥

- १ सास-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ सासप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-पीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ असास-प्, पीत्, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्व॥
- ५ असासाप्, असासप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१४ सृप्तं (सृप्) गतौ॥

- १ सरि-सर्पि, सृपीति, सृप्तः, सृपति, सृपीषि, सर्पि, सृप्यः, सृप्य, सृपीमि, सर्पि, सृप्वः, सृप्मः॥
- २ सरिसृप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सरिसर्पु, सरिसृ-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ असरि-सर्प, सृपीत्, सृप्ताम्, सृपुः, सृपीः, सर्प, सृप्तम्, सृप्त, सृपम्, सृप्व, सृप्म॥
- ५ असरिसर्प-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सरिसर्पा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सरिसृप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सरिसर्पिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सरिसर्पिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असरिसर्पिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१५ चुप् (चुप्) मन्दायां चतौ॥

- १ चो-चोप्ति, चुपीति, चुप्तः, चुपति, चुपीषि, चोप्ति, चुप्यः, चुप्य, चुपीमि, चोप्ति, चुप्वः, चुप्मः॥
- २ चोचुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचोपु, चोचु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अचो-चोप्, चुपीत्, चुप्ताम्, चुपुः, चुपीः, चोप्, चुप्तम्, चुप्त, चुपम्, चुप्व, चुप्म॥
- ५ अचोचोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोचोपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचुप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचोपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचोपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचोपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१६ तुप् (तुप्) हिंसायाम्॥

- १ तो-तोप्ति, तोपीति, तुप्तः, तुपति, तुपीषि, तोप्सि, तुप्थः, तुप्थ, तुपीमि, तोप्मि, तुप्वः, तुप्मः॥
- २ तोतुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतोषु, तोतु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, प्तु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अतो-तोप्, तुपीत्, तुप्ताम्, तुपुः, तुपीः, तोप्, तुप्तम्, तुप्त, तुपम्, तुप्व, तुप्म॥
- ५ अतोतोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतोपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतोपिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतोपिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतोपिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१७ तुम्प् (तुम्प्) हिंसायाम्॥

- १ तोतु-म्पि, म्पीति, प्तः, पति, म्पीषि, म्प्सि, प्थः, प्थ, म्पीमि, म्प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ तोतुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतु-म्पीतु, म्पु, प्तात्, प्ताम्, प्तु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, म्पानि, म्पाव, म्पाम॥
- ४ अतोतु-म्पीत्, न्, प्ताम्, पुः, म्पीः, न्, प्तम्, प्त, म्पम्, प्व, प्व॥
- ५ अतोतुम्प्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतुम्पा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतुम्पिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतुम्पिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतुम्पिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१८ त्रुप् (त्रुप्) हिंसायाम्॥

- १ तो-त्रोप्ति, त्रुपीति, त्रुप्तः, त्रुपति, त्रुपीषि, त्रोप्सि, त्रुप्थः, त्रुप्थ, त्रुपीमि, त्रोप्मि, त्रुप्वः, त्रुप्मः॥
- २ तोत्रुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोत्रोषु, तोत्रु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, प्तु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पाणि, पाव, पाम॥
- ४ अतो-त्रोप्, त्रुपीत्, त्रुप्ताम्, त्रुपुः, त्रुपीः, त्रोप्, त्रुप्तम्, त्रुप्त, त्रुपम्, त्रुप्व, त्रुप्म॥
- ५ अतोत्रोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोत्रोपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोत्रुप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोत्रोपिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोत्रोपिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोत्रोपिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३१९ त्रुम्प् (त्रुम्प्) हिंसायाम्॥

- १ तोत्रु-म्पि, म्पीति, प्तः, पति, म्पीषि, म्प्सि, प्थः, प्थ, म्पीमि, म्प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ तोत्रुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोत्रु-म्पीतु, म्पु, प्तात्, प्ताम्, प्तु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, म्पानि, म्पाव, म्पाम॥
- ४ अतोत्रु-म्पीत्, न्, प्ताम्, पुः, म्पीः, न्, प्तम्, प्त, म्पम्, प्व, प्व॥
- ५ अतोत्रुम्प्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोत्रुम्पा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोत्रुप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोत्रुम्पिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोत्रुम्पिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोत्रुम्पिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२० तुफ (तुफ) हिंसायाम्॥

- १ तो-तोप्ति, तुफीति, तुप्तः, तुफति, तुफीषि तोप्सि, तुप्थः, तुप्थ, तुफीमि, तोप्मि, तुफवः, तुफमः॥
- २ तोतुफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतोफ्तु, तोतु-फीतु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, फानि, फाव, फाम॥
- ४ अतो-तोप, तुफीत्, तुप्ताम्, तुफुः, तुफीः, तोप, तुप्तम्, तुप्त, तुफम्, तुफव, तुफम॥
- ५ अतोतोफ्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतोफा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तोतुफ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतोफिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतोफिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतोफिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२१ तुम्फ (तुम्फ) हिंसायाम्॥

- १ तोतु-म्पि, म्फीति, प्तः, फति, म्फीषि, म्प्सि, प्थः, प्थ, म्फीमि, म्प्मि, फवः, फमः॥
- २ तोतुम्फ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतु-म्फीतु, फतु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, म्फानि, म्फाव, म्फाम॥
- ४ अतोतु-म्फीत्, न्, प्ताम्, फुः, म्फीः, न्, प्तम्, प्त, म्फम्, फव, फम॥
- ५ अतोतुम्फ-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतुम्फा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तोतुम्फ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतुम्फिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतुम्फिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतुम्फिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२२ त्रुफ (त्रुफ) हिंसायाम्॥

- १ तो-त्रोप्ति, त्रोफीति, त्रुप्तः, त्रुफति, त्रुफीषि, त्रोप्सि, त्रुप्थः, त्रुप्थ, त्रुफीमि, त्रोप्मि, त्रुफवः, त्रुफमः॥
- २ तोत्रुफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोत्रोफ्तु, तोत्रु-फीतु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, फानि, फाव, फाम॥
- ४ अतो-त्रोप, त्रुफीत्, त्रुप्ताम्, त्रुफुः, त्रुफीः, त्रोप, त्रुप्तम्, त्रुप्त, त्रुफम्, त्रुफव, त्रुफम॥
- ५ अतोत्रोफ्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोत्रोफा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तोत्रुफ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोत्रोफिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोत्रोफिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोत्रोफिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२३ त्रुम्फ (त्रुम्फ) हिंसायाम्॥

- १ तोत्रु-म्पि, म्फीति, प्तः, फति, म्फीषि, म्प्सि, प्थः, प्थ, म्फीमि, म्प्मि, फवः, फमः॥
- २ तोत्रुम्फ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोत्रु-म्फीतु, म्पु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, म्फानि, म्फाव, म्फाम॥
- ४ अतोत्रु-म्फीत्, न्, प्ताम्, फुः, म्फीः, न्, प्तम्, प्त, म्फम्, फव, फम॥
- ५ अतोत्रुम्फ-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोत्रुम्फा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तोत्रुम्फ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोत्रुम्फिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोत्रुम्फिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोत्रुम्फिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२४ वर्फ (वर्फ) गतौ॥

- १ वाव-फीति, प्ति, प्तः, फति, फीषि, प्सि, प्थः, प्थ, फीमि, फिम, फवः, फमः॥
- २ वावर्फ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-फीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, फीणि, फीव, फीम॥
- ४ अवाव-फीतु, प्तु, प्ताम्, फुः, फीः, प्तम्, प्त, फम्, फव, फमः॥
- ५ अवावर्फ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्ब, इष्म॥
- ६ वावर्फा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावर्फ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावर्फिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावर्फिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावर्फिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२५ रफ (रफ) गतौ॥

- १ रार-फीति, प्ति, प्तः, फति, फीषि, प्सि, प्थः, प्थ, फीमि, फिम, फवः, फमः॥
- २ रारर्फ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-फीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तम्, प्त, फीणि, फीव, फीम॥
- ४ अरार-पु, फीत्, प्ताम्, फुः, फीः, प्तम्, प्त, फम्, फव, फमः॥
- ५ अरारारफ, अरारारफ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्ब, इष्म॥
- ६ राररफा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ राररफ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ राररफिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ राररफिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अराररफिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२६ रफु (रम्फु) गतौ॥

- १ रार-म्फीति, म्पित, म्पतः, म्फति, म्फीषि, म्प्सि, म्पथः, म्पथ, म्फीमि, म्प्मि, म्पवः, म्प्मः॥
- २ रारम्फु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रारम-फीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, म्फानि, म्फाव, म्फाम॥
- ४ अरार-म्फीत्, नृ, म्प्ताम्, म्फुः, म्फीः, नृ, म्पतम्, म्पत, म्फम्, म्पव, म्प्म॥
- ५ अरारम्फु-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्ब, इष्म॥
- ६ रारम्फा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारम्फ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारम्फिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारम्फिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारम्फिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२७ कर्व (कर्व) गतौ॥

- १ चाक-बीति, प्ति, प्तः, बति, बीषि, प्सि, प्थः, प्थ, बीमि, ब्मि, ब्वः, ब्वमः॥
- २ चाकर्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-बीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, बीणि, बीव, बीम॥
- ४ अचाक-बीत्, प्तु, प्ताम्, बुः, बीः, प्तम्, प्त, बम्, ब्व, ब्वमः॥
- ५ अचाकर्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्ब, इष्म॥
- ६ चाकर्बा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकर्ब्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकर्बिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकर्बिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकर्बिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२८ खर्ब (खर्ब) गतौ॥

- १ चाख-बोति, प्ति, प्तः, बंति, बोषि, प्सि, प्थः, प्थ, बोमि, ब्मि, ब्वः, ब्वमः॥
- २ चाखर्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख-बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बंत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, बोणि, बाव, बोम॥
- ४ अचाख-बोत्, प्, प्ताम्, बुः, बोः, प्, प्तम्, प्त, बम्, ब्व, ब्वमः॥
- ५ अचाखर्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चाखर्बा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखर्ब्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखर्बिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखर्बिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखर्बिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३२९ गर्ब (गर्ब) गतौ॥

- १ जाग-बोति, प्ति, प्तः, बंति, बोषि, प्सि, प्थः, प्थ, बोमि, ब्मि, ब्वः, ब्वमः॥
- २ जागर्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग-बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बंत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, बोणि, बाव, बोम॥
- ४ अजाग-बोत्, प्, प्ताम्, बुः, बोः, प्, प्तम्, प्त, बम्, ब्व, ब्वमः॥
- ५ अजागर्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जागर्बा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागर्ब्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागर्बिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागर्बिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागर्बिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३० चर्ब (चर्ब) गतौ॥

- १ चाच-बोति, प्ति, प्तः, बंति, बोषि, प्सि, प्थः, प्थ, बोमि, ब्मि, ब्वः, ब्वमः॥
- २ चाचर्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बंत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, बोणि, बाव, बोम॥
- ४ अचाच-बोत्, प्, प्ताम्, बुः, बोः, प्, प्तम्, प्त, बम्, ब्व, ब्वमः॥
- ५ अचाचर्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चाचर्बा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाचर्ब्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचर्बिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचर्बिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचर्बिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३१ तर्ब (तर्ब) गतौ॥

- १ तात-बोति, प्ति, प्तः, बंति, बोषि, प्सि, प्थः, प्थ, बोमि, ब्मि, ब्वः, ब्वमः॥
- २ तातर्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बंत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, बोणि, बाव, बोम॥
- ४ अतात-बोत्, प्, प्ताम्, बुः, बोः, प्, प्तम्, प्त, बम्, ब्व, ब्वमः॥
- ५ अतातर्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तातर्बा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातर्ब्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातर्बिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातर्बिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातर्बिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३२ नर्व (नर्व) गतौ॥

- १ नान-बोति, प्ति, प्तः, बति, बोषि, प्सि, प्थः, प्थं, बोमि, ब्मि, ब्वः, ब्वं॥
- २ नानर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्तं, बोणि, बाव, बोम॥
- ४ अनान-बोत्, प्, प्ताम्, बुः, बोः, प्, प्तम्, प्तं, बम्, ब्वं, ब्वं॥
- ५ अनानर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नानर्वा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३३ पर्व (पर्व) गतौ॥

- १ पाप-बोति, प्ति, प्तः, बति, बोषि, प्सि, प्थः, प्थं, बोमि, ब्मि, ब्वः, ब्वं॥
- २ पापर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप-बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्तं, बोणि, बाव, बोम॥
- ४ अपाप-बोत्, प्, प्ताम्, बुः, बोः, प्, प्तम्, प्तं, बम्, ब्वं, ब्वं॥
- ५ अपापर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापर्वा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३४ बर्व (बर्व) गतौ॥

- १ बाब-बोति, प्ति, प्तः, बति, बोषि, प्सि, प्थः, प्थं, बोमि, ब्मि, ब्वः, ब्वं॥
- २ बाबर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाब-बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्तं, बोणि, बाव, बोम॥
- ४ अब्बाब-बोत्, प्, प्ताम्, बुः, बोः, प्, प्तम्, प्तं, बम्, ब्वं, ब्वं॥
- ५ अब्बाबर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाबर्वा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाबर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाबर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाबर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अब्बाबर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३५ शर्व (शर्व) गतौ॥

- १ शाश-बोति, प्ति, प्तः, बति, बोषि, प्सि, प्थः, प्थं, बोमि, ब्मि, ब्वः, ब्वं॥
- २ शाशर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्तं, बोणि, बाव, बोम॥
- ४ अशाश-बोत्, प्, प्ताम्, बुः, बोः, प्, प्तम्, प्तं, बम्, ब्वं, ब्वं॥
- ५ अशाशर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशर्वा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३६ षर्ब (सर्ब) गतौ॥

३३७ सर्ब (सर्ब) गतौ॥

- १ सास-र्बोति, प्ति, प्तः, बंति, बौषि, प्सि, प्थः, प्थ, बौमि, ब्मि, ब्वः, ब्वमः॥
- २ सासर्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-र्बोत्, प्तु, प्तात्, प्ताम्, बंत्, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, बौणि, बाव, बांम॥
- ४ असास-र्बोत्, प्तु, प्ताम्, बुः, बौः, प्तु, प्तम्, प्त, बंम्, ब्व, ब्वमः॥
- ५ असासर्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासर्बा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासर्ब्या-त्, स्ताम्, सुः। स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासर्बिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासर्बिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासर्बिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३८ रिबु (रिम्ब) गतौ॥

- १ रेरि-म्बोति, म्पि, प्तः, म्बति, म्बोषि, म्पि, म्थः, म्थ, म्बोमि, म्बि, म्ब्वः, म्ब्वमः॥
- २ रेरिम्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रेरि-म्बोत्, म्पु, म्प्तात्, म्प्ताम्, म्बत्, म्बि, म्प्तात्, म्पम्, म्प, म्बानि, म्बाव, म्बाम॥
- ४ अरेरि-म्बोत्, न्, म्प्ताम्, म्बुः, म्बोः, न्, म्पम्, म्प, म्बम्, म्ब्व, म्ब्वमः॥
- ५ अरेरिम्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरिम्बा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रेरिम्ब्या-त्, स्ताम्, सुः। स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरिम्बिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रेरिम्बिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरेरिम्बिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३३९ रबु (रम्ब) गतौ॥

- १ रार-म्बोति, म्पि, प्तः, म्बति, म्बोषि, म्पि, म्थः, म्थ, म्बोमि, म्बि, म्ब्वः, म्ब्वमः॥
- २ रारम्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-म्बोत्, म्पु, म्प्तात्, म्प्ताम्, म्बत्, म्बि, म्प्तात्, म्पम्, म्प, म्बानि, म्बाव, म्बाम॥
- ४ अरार-म्बोत्, न्, म्प्ताम्, म्बुः, म्बोः, न्, म्पम्, म्प, म्बम्, म्ब्व, म्ब्वमः॥
- ५ अरारम्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारम्बा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारम्ब्या-त्, स्ताम्, सुः। स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारम्बिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारम्बिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारम्बिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४० कुबु (कुम्ब) आच्छादने

- १ चोकु-म्बोति, म्पि, प्तः, म्बति, म्बोषि, म्पि, म्थः, म्थ, म्बोमि, म्बि, म्ब्वः, म्ब्वमः॥
- २ चोकुम्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकु-म्बोत्, म्पु, म्प्तात्, म्प्ताम्, म्बत्, म्बि, म्प्तात्, म्पम्, म्प, म्बानि, म्बाव, म्बाम॥
- ४ अचोकु-म्बोत्, न्, म्प्ताम्, म्बुः, म्बोः, न्, म्पम्, म्प, म्बम्, म्ब्व, म्ब्वमः॥
- ५ अचोकुम्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोकुम्बा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुम्ब्या-त्, स्ताम्, सुः। स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकुम्बिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकुम्बिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकुम्बिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४१ लुबु (लुम्ब) अर्दने॥

- १ लोलु-म्बोति, म्पित, प्तः, म्बति, म्बोषि, म्पिस्, म्पथः, म्पथ, म्बोमि, म्बिम, म्ब्वः, म्ब्वः॥
- २ लोलुम्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलु-म्बोतु, म्पु, म्प्तात्, म्प्ताम्, म्बतु, म्बिथ, म्प्तात्, म्पतम्, म्पत, म्बानि, म्बाव, म्बाम॥
- ४ अलोलु-म्बोत्, न्, म्प्ताम्, म्बुः, म्बोः, न्, म्पतम्, म्पत, म्बम्, म्ब्व, म्ब्व॥
- ५ अलोलुम्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ लोलुम्बा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलुम्बा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलुम्बिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलुम्बिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलुम्बिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४२ लुबु (लुम्ब) अर्दने॥

- १ तोतु-म्बोति, म्पित, प्तः, म्बति, म्बोषि, म्पिस्, म्पथः, म्पथ, म्बोमि, म्बिम, म्ब्वः, म्ब्वः॥
- २ तोतुम्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतु-म्बोतु, म्पु, म्प्तात्, म्प्ताम्, म्बतु, म्बिथ, म्प्तात्, म्पतम्, म्पत, म्बानि, म्बाव, म्बाम॥
- ४ अतोतु-म्बोत्, न्, म्प्ताम्, म्बुः, म्बोः, न्, म्पतम्, म्पत, म्बम्, म्ब्व, म्ब्व॥
- ५ अतोतुम्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ तोतुम्बा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुम्बा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतुम्बिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतुम्बिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतुम्बिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४३ चुबु (चुम्ब) वक्रसंयोगे॥

- १ चोचु-म्बोति, म्पित, प्तः, म्बति, म्बोषि, म्पिस्, म्पथः, म्पथ, म्बोमि, म्बिम, म्ब्वः, म्ब्वः॥
- २ चोचुम्ब-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचु-म्बोतु, म्पु, म्प्तात्, म्प्ताम्, म्बतु, म्बिथ, म्प्तात्, म्पतम्, म्पत, म्बानि, म्बाव, म्बाम॥
- ४ अचोचु-म्बोत्, न्, म्प्ताम्, म्बुः, म्बोः, न्, म्पतम्, म्पत, म्बम्, म्ब्व, म्ब्व॥
- ५ अचोचुम्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ चोचुम्बा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचुम्बा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचुम्बिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचुम्बिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचुम्बिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४४ सभू (सुभू) हिंसायाम्॥

- १ सरि-सर्पति, सृभीति, सर्पतः, सृभति, सृभीषि, सर्पिस्, सृपथः, सृपथ, सृभीमि, सर्पिम, सृभवः, सृभ्वः॥
- २ सरिसुभू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सरिसर्पु, सरिसृ-भीतु, प्तात्, प्ताम्, भतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, भाणि, भाव, भाम॥
- ४ असरि-सर्प, सृभीत्, सृप्ताम्, सृभुः, सृभीः, सर्प, सृप्तम्, सृप्त, सृभम्, सृभव, सृभ्व॥
- ५ असरिसर्भ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ सरिसर्भा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सरिसुभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सरिसर्भिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सरिसर्भिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असरिसर्भिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे सरि स्थाने सरी-इति, सर्-इति च ज्ञेयम्॥

३४५ सृम्भू (सृम्भ्) हिंसायाम्॥

- १ सरिसृ-म्भीति, म्बि, ब्यः, भति, म्भीषि, म्प्सि, ब्यः, ब्य, म्भीमि, म्भि, भवः, भमः॥
- २ सरिसृभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सरिसृ-म्भीतु, म्ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्यि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, म्भाणि, म्भाव, म्भाम॥
- ४ असरिसृ-म्भीत्, नृ, ब्याम्, भुः, म्भीः, नृ, ब्यम्, ब्य, म्भम्, भव, भम॥
- ५ असरिसृम्भ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सरिसृम्भा-ञ्कार इ० ॥ म्भभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सरिसृभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सरिसृम्भिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सरिसृम्भिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असरिसृम्भिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४६ स्त्रिभू (स्त्रिभ्) हिंसायाम्॥

- १ से-स्त्रेब्य, स्त्रिभीति, स्त्रिब्य, स्त्रिभति, स्त्रिभीषि, स्त्रेप्सि, स्त्रिब्यः, स्त्रिब्य, स्त्रिभीमि, स्त्रेभि, स्त्रिभवः, स्त्रिभमः॥
- २ सेस्त्रिभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेस्त्रेभ्यु, सेस्त्रि-भीतु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्यि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भाणि, भाव, भाम॥
- ४ असे-स्त्रेप्, स्त्रिभीत्, स्त्रिब्याम्, स्त्रिभुः, स्त्रिभीः, स्त्रेप्, स्त्रिब्यम्, स्त्रिब्य, स्त्रिभम्, स्त्रिभव, स्त्रिभम॥
- ५ असेस्त्रेभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेस्त्रेभा-ञ्कार इ० ॥ म्भभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेस्त्रिभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेस्त्रेभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेस्त्रेभिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेस्त्रेभिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४७ सेषिभू (सेषिभ्) हिंसायाम्॥

- १ सेषि-म्भीति, म्बि, ब्यः, भति, म्भीषि, म्प्सि, ब्यः, ब्य, म्भीमि, म्भि, भवः, भमः॥
- २ सेषिभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेषि-म्भीतु, म्ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्यि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, म्भाणि, म्भाव, म्भाम॥
- ४ असेषि-म्भीत्, नृ, ब्याम्, भुः, म्भीः, नृ, ब्यम्, ब्य, म्भम्, भव, भम॥
- ५ असेषिभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेषिम्भा-ञ्कार इ० ॥ म्भभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेषिभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेषिम्भिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेषिम्भिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेषिभिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४८ बाभर्भू (बाभर्भ्) हिंसायाम्॥

- १ बाभ-भीति, ब्यि, ब्यः, भति, भीषि, म्प्सि, ब्यः, ब्य, भीमि, भिम, भवः, भमः॥
- २ बाभर्भ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ-भीतु, ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्यि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भाणि, भाव, भाम॥
- ४ अबाभ-भीत्, पृ, ब्याम्, भुः, भीः, पृ, ब्यम्, ब्य, भम्, भव, भम॥
- ५ अबाभर्भ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभर्भा-ञ्कार इ० ॥ म्भभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभर्भ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभर्भिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभर्भिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभर्भिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३४९ शुष्म (शुष्म) भाषणे च॥

- १ शोशु-भूति, भि, ब्यः, भति, भूषि, भिस्, ब्यः, ब्य, भूमि, भिम्, भवः, भम् ॥
- २ शोशुभ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ शोशु-भूतु, भ्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्यि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भाणि, भाव, भाम ॥
- ४ अशोशु-भूति, न्, ब्याम्, भुः, भूः, न्, ब्यम्, ब्य, भम्, भव, भम् ॥
- ५ अशोशुष्म-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ शोशुष्मा-ञ्कार इ० ॥ भवभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशुष्म्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ शोशुष्मिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ शोशुष्मिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अशोशुष्मिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

३५० यभं (यभ) मैथुने॥

- १ याय-भूति, भि, ब्यः, भति, भूषि, भिस्, ब्यः, ब्य, भूमि, भिम्, भवः, भम् ॥
- २ यायभ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ याय-भूतु, भ्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्यि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भाणि, भाव, भाम ॥
- ४ अयाय-भूति, प्, ब्याम्, भुः, भूः, प्, ब्यम्, ब्य, भम्, भव, भम् ॥
- ५ अयायाभ, अयायभ-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ यायभा-ञ्कार इ० ॥ भवभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ यायभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ यायभिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ यायभिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अयायभिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

३५१ जभ (जभ) मैथुने॥

- १ जज्ज-भूति, भि, ब्यः, भति, भूषि, भिस्, ब्यः, ब्य, भूमि, भिम्, भवः, भम् ॥
- २ जज्जभ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ जज्ज-भूतु, भ्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्यि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भाणि, भाव, भाम ॥
- ४ अजज्ज-भूति, प्, ब्याम्, भुः, भूः, प्, ब्यम्, ब्य, भम्, भव, भम् ॥
- ५ अजज्जभ-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ जज्जभा-ञ्कार इ० ॥ भवभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जज्जभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ जज्जभिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ जज्जभिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अजज्जभिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

३५२ चमू (चम) अदने॥

- १ च-ञ्मीति, ञ्मि, ञ्मन्तः, ञ्मति, ञ्मूषि, ञ्मि, ञ्मन्तः, ञ्मन्त, ञ्ममि, ञ्मन्मि, ञ्मन्वः, ञ्मन्मः ॥
- २ चञ्म-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ च-ञ्मीतु, ञ्मन्तु, ञ्मन्तात्, ञ्मन्ताम्, ञ्मन्तु, ञ्मि, ञ्मन्तात्, ञ्मन्तम्, ञ्मन्त, ञ्मन्नि, ञ्मन्वाव, ञ्मन्माम ॥
- ४ अच-ञ्मीतु, ञ्मन्, ञ्मन्ताम्, ञ्मन्तुः, ञ्मन्तुः, ञ्मन्, ञ्मन्ताम्, ञ्मन्त, ञ्मन्म, ञ्मन्व, ञ्मन्म ॥
- ५ अचञ्म-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ चञ्मभा-ञ्कार इ० ॥ भवभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चञ्मभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ चञ्मभिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ चञ्मभिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अचञ्मभिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

३५३ छम् (छम्) अदने॥

- १ च-ज्छमीति, ज्छन्ति, ज्छान्तः, ज्छमति, ज्छमीषि, ज्छंसि, ज्छान्थः, ज्छान्थ, ज्छमीमि, ज्छन्मि, ज्छन्वः, ज्छन्मः॥
- २ चज्छम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ च-ज्छमीत्, ज्छन्तु, ज्छान्तात्, ज्छान्ताम्, ज्छमतु, ज्छाहि, ज्छान्तात्, ज्छान्तम्, ज्छान्त, ज्छमानि, ज्छमाव, ज्छमाम॥
- ४ अच-ज्छमीत्, ज्छन्, ज्छान्ताम्, ज्छमुः, ज्छमीः, ज्छन्, ज्छान्तम्, ज्छान्त, ज्छमम्, ज्छन्व, ज्छन्म॥
- ५ अचज्छम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चज्छमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चज्छम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चज्छमिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चज्छमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचज्छमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३५४ जम् (जम्) अदने॥

- १ ज-ज्जमीति, ज्जन्ति, ज्जान्तः, ज्जमति, ज्जमीषि, ज्जंसि, ज्जान्थः, ज्जान्थ, ज्जमीमि, ज्जन्मि, ज्जन्वः, ज्जन्मः॥
- २ जज्जम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ज-ज्जमीत्, ज्जन्तु, ज्जान्तात्, ज्जान्ताम्, ज्जमतु, ज्जाहि, ज्जान्तात्, ज्जान्तम्, ज्जान्त, ज्जमानि, ज्जमाव, ज्जमाम॥
- ४ अज-ज्जमीत्, ज्जन्, ज्जान्ताम्, ज्जमुः, ज्जमीः, ज्जन्, ज्जान्तम्, ज्जान्त, ज्जमम्, ज्जन्व, ज्जन्म॥
- ५ अजज्जम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जज्जमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जज्जम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जज्जमिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जज्जमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजज्जमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३५५ झम् (झम्) अदने॥

- १ ज-ज्झमीति, ज्झन्ति, ज्झान्तः, ज्झमति, ज्झमीषि, ज्झंसि, ज्झान्थः, ज्झान्थ, ज्झमीमि, ज्झन्मि, ज्झन्वः, ज्झन्मः॥
- २ जज्झम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ज-ज्झमीत्, ज्झन्तु, ज्झान्तात्, ज्झान्ताम्, ज्झमतु, ज्झाहि, ज्झान्तात्, ज्झान्तम्, ज्झान्त, ज्झमानि, ज्झमाव, ज्झमाम॥
- ४ अज-ज्झमीत्, ज्झन्, ज्झान्ताम्, ज्झमुः, ज्झमीः, ज्झन्, ज्झान्तम्, ज्झान्त, ज्झमम्, ज्झन्व, ज्झन्म॥
- ५ अजज्झम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जज्झमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जज्झम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जज्झमिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जज्झमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजज्झमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३५६ जिम् (जिम्) अदने॥

- १ जे-जेन्ति, जिमीति, जीन्तः, जिमति, जिमीषि, जेसि, जीन्थः, जीन्थ, जिमीमि, जेन्मि, जिन्वः, जिन्मः॥
- २ जेजिम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जे-जिमीत्, जेन्तु, जीन्तात्, जीन्ताम्, जिमतु, जीहि, जीन्तात्, जीन्तम्, जीन्त, जिमानि, जिमाव, जिमाम॥
- ४ अजे-जिमीत्, जेन्, जीन्ताम्, जिमुः, जिमीः, जेन्, जीन्तम्, जीन्त, जिमम्, जिन्व, जिन्म॥
- ५ अजेजेम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेजेमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेजिम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेजेमिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेजेमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेजेमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३५७ क्रमू (क्रम्) पादविक्षेपे॥

- १ चं-क्रमीति, क्रन्ति, क्रान्तः, क्रमति, क्रमीषि, क्रंसि, क्रन्थः, क्रान्थ, क्रमीमि, क्रन्मि, क्रन्वः, क्रन्मः॥
- २ चंक्रम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चं-क्रमीतु, क्रन्तु, क्रान्तात्, क्रान्ताम्, क्रमतु, क्रंहि, क्रान्तात्, क्रान्तम्, क्रान्त, क्रमाणि, क्रमाव, क्रमाम॥
- ४ अचं-क्रमीत्, क्रन्, क्रान्ताम्, क्रमुः, क्रमीः, क्रन्, क्रान्तम्, क्रान्त, क्रमम्, क्रन्व, क्रन्म॥
- ५ अचंक्रम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चंक्रमा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चंक्रम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चंक्रमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चंक्रमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचंक्रमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३५८ यमू (यम्) उपरमे॥

- १ यं-यमीति, यन्ति, यान्तः, यमति, यमीषि, यंसि, यन्थः, यन्थ, यमीमि, यन्मि, यन्वः, यन्मः॥
- २ यंयम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ यं-मीतु, न्तु, तात्, ताम्, मतु, हि, तात्, तम्, त, मानि, माव, माम॥
- ४ अयंय-मीत्, न्, ताम्, मुः, मीः, न्, तम्, त, मम्, न्व, न्म॥
- ५ अयंयस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ यंयमा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ यंयम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ यंयमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ यंयमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयंयमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३५९ स्यमू (स्यम्) शब्दे॥

- १ से-सेन्ति, सिमीति, सीन्तः, सिमति, सिमीषि, सेसि, सीन्थः, सीन्थ, सिमीमि, सेन्मि, सिन्वः, सिन्मः॥
- २ सेसिम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ से-सिमीतु, सेन्तु, सीन्तात्, सीन्ताम्, सिमतु, सीहि, सीन्तात्, सीन्तम्, सीन्त, सिमानि, सिमाव, सिमाम॥
- ४ असे-सिमीत्, सेन्, सीन्ताम्, सिमुः, सिमीः, सेन्, सीन्तम्, सीन्त, सिमम्, सिन्व, सिन्म॥
- ५ असेसेम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेसेमा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेसिम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेसेमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेसेमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेसेमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६० णमं (नम्) प्रह्वत्वे॥

- १ न-नमीति, नन्ति, नान्तः, नमति, नमीषि, नंसि, नन्थः, नन्थ, नमीमि, नन्मि, नन्वः, नन्मः॥
- २ ननम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नन्न-मीतु, न्तु, तात्, ताम्, मतु, हि, तात्, तम्, त, मानि, माव, माम॥
- ४ अनन्न-मीत्, न्, ताम्, मुः, मीः, न्, तम्, त, मम्, न्व, न्म॥
- ५ अनन्नम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नन्नामा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नन्नम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नन्नमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नन्नमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनन्नमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६१ षम (सम्) वैक्लव्ये॥

- १ सं-समीति, सन्ति, सान्तः, समति, समीषि, संसि, सान्थः, सान्थ, समीमि, सन्मि, सन्वः, सन्मः॥
- २ संसम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सं-समीतु, सन्तु, सान्तात्, सान्ताम्, समतु, सांहि, सान्तात्, सान्तम्, सान्त, समानि, समाव, समाम॥
- ४ असं-समीतु, सन्, सान्ताम्, समुः, समीः, सन्, सान्तम्, सान्त, समम्, सन्व, सन्म॥
- ५ असंसम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ संसमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ संसम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ संसमिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ संसमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असंसमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६२ ष्टम (स्तम्) वैक्लव्ये॥

- १ तं-स्तमीति, स्तन्ति, स्तान्तः, स्तमति, स्तमीषि, स्तंसि, स्तान्थः, स्तान्थ, स्तमीमि, स्तन्मि, स्तन्वः, स्तन्मः॥
- २ तंस्तम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तं-स्तमीतु, स्तन्तु, स्तान्तात्, स्तान्ताम्, स्तमतु, स्तांहि, स्तान्तात्, स्तान्तम्, स्तान्त, स्तमाणि, स्तमाव, स्तमाम॥
- ४ अतं-स्तमीतु, स्तन्, स्तान्ताम्, स्तमुः, स्तमीः, स्तन्, स्तान्तम्, स्तान्त, स्तमम्, स्तन्व, स्तन्म॥
- ५ अतंस्तम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तंस्तमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तंस्तम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तंस्तमिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तंस्तमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतंस्तमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६३ द्रम (द्रम्) गतौ॥

- १ दं-द्रमीति, द्रन्ति, द्रान्तः, द्रमति, द्रमीषि, द्रंसि, द्रान्थः, द्रान्थ, द्रमीमि, द्रन्मि, द्रन्वः, द्रन्मः॥
- २ दंद्रम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दं-द्रमीतु, द्रन्तु, द्रान्तात्, द्रान्ताम्, द्रमतु, द्रांहि, द्रान्तात्, द्रान्तम्, द्रान्त, द्रमाणि, द्रमाव, द्रमाम॥
- ४ अदं-द्रमीतु, द्रन्, द्रान्ताम्, द्रमुः, द्रमीः, द्रन्, द्रान्तम्, द्रान्त, द्रमम्, द्रन्व, द्रन्म॥
- ५ अदंद्रम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दंद्रमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दंद्रम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दंद्रमिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दंद्रमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदंद्रमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६४ हम् (हम्) गतौ॥

- १ जं-हम्मीति, हन्ति, हन्तः, हम्मति, हम्मीषि, हंसि, हम्थः, हम्थ, हम्मीमि, हन्मि, हम्नः, हम्मः॥
- २ जंहम्-यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव, याम॥
- ३ जं-हम्मीतु, हन्तु, हन्तात्, हन्ताम्, हम्मतु, हंहि, हन्तात्, हन्तम्, हन्त, हम्मनि, हम्माव, हम्माम॥
- ४ अजं-हम्मीतु, हन्, हन्ताम्, हम्मुः, हम्मीः, हन्, हन्तम्, हन्त, हम्मम्, हम्न, हम्म॥
- ५ अजंहम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जंहम्मा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जंहम्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जंहमिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जंहमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजंहमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६५ मीम् (मीम्) गतौ॥

- १ मे-मीमीति, मीन्ति, मीन्तः, मीमति, मीमीषि, मींसि, मीन्थः, मीन्थ, मीमीमि, मीन्मि, मीन्वः, मीन्मः॥
- २ मेमीम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मे-मीमीतु, मीन्तु, मीन्तात्, मीन्ताम्, मीमतु, मीहि, मीन्तात्, मीन्तम्, मीन्त, मीमानि, मीमाव, मीमाम॥
- ४ अमेमी-मीत्, न्, न्ताम्, मुः, मीः, न्, न्तम्, त, मम्, न्व, न्म॥
- ५ अमेमीम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमीमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमीम्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमीमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमीमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमीमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६६ गम् (गम्) गतौ॥

- १ ज-ङ्गमीति, ङ्गन्ति, ङ्गन्तः, ङ्गमति, ङ्गमीषि, ङ्गंसि, ङ्गन्थः, ङ्गन्थ, ङ्गमीमि, ङ्गन्मि, ङ्गन्वः, ङ्गन्मः॥
- २ जङ्गम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ज-ङ्गमीतु, ङ्गन्तु, ङ्गतात्, ङ्गताम्, ङ्गमतु, ङ्गहि, ङ्गतात्, ङ्गतम्, ङ्गत, ङ्गमानि, ङ्गमाव, ङ्गमाम॥
- ४ अज-ङ्गमीत्, ङ्गन्, ङ्गताम्, ङ्गमुः, ङ्गमीः, ङ्गन्, ङ्गतम्, ङ्गत, ङ्गमम्, ङ्गन्व, ङ्गन्म॥
- ५ अजङ्गम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जङ्गमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जङ्गम्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जङ्गमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जङ्गमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजङ्गमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६७ हय (हय) क्कान्तौ च॥

- १ जा-हयीति, हति, हतः, हयति, हयीषि, हसि, हथः, हथ, हयीमि, हामि, हावः, हामः॥
- २ जाहय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अजा-हयीत्, हत्, हताम्, हयुः, हयीः, हः, हतम्, हत, हयम्, हाव, हाम॥
- ५ अजाहय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाहया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाहय्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६८ हर्य (हर्य) क्कान्तौ च॥

- १ जाह-यीति, ति, तः, र्यति, र्यीषि, र्वि, र्थः, र्थ, र्यीमि, र्वि, र्वः, र्वः॥
- २ जाहर्य्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-यीतु, तु, तात्, ताम्, र्यतु, हि, तात्, तम्, त, र्यीणि, र्याव, र्याम॥
- ४ अजाह-यीत्, तः, ताम्, युः, र्यीः, तम्, त, र्यम्, र्व, र्वः॥
- ५ अजाहर्य्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाहर्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाहर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहर्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहर्यिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहर्यिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३६९ मव्य (मव्य) बन्धने॥

- १ मा-मव्योति, मौति, मौतः, मव्यति, मव्यीषि, मौषि, मौथः, मौथ, मव्यीमि, मौमि, मौवः, मावः, मौमः॥
- २ मामव्य-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मा-मव्यीतु, मौतु, मौतात्, मौताम्, मव्यतु, मौहि, मौतत्, मौताम्, मौत, मव्यानि, मव्याव, मव्याम॥
- ४ अमा-मव्यीत्, मौत्, मौताम्, मव्युः, मव्यीः, मौः, मौतम्, मौत्, मव्यम्, मौव, माव, मौम॥
- ५ अमामव्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामव्या-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामव्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामव्यिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामव्यिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७० सूक्ष्य (सूक्ष्य) ईर्ष्यार्थः॥

- १ सोसू-क्ष्यीति, क्षिट्, क्षर्तः, क्ष्यति, क्ष्यीषि, किक्ष, क्षर्तः, क्षर्त, क्ष्यीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्ष्मः॥
- २ सोसूक्ष्य-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सोसू-क्ष्यीतु, क्षर्तु, क्षर्तात्, क्षर्ताम्, क्ष्यतु, गिद्ध, क्षर्तात्, क्षर्तम्, क्षर्त, क्ष्यीणि, क्ष्याव, क्ष्याम॥
- ४ असोसू-क्ष्यीत्, कर्, क्षर्ताम्, क्ष्युः, क्ष्यीः, कर्, क्षर्तम्, क्षर्त, क्ष्यम्, क्ष्व, क्ष्म॥
- ५ असोसूक्ष्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सोसूक्ष्या-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोसूक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोसूक्ष्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोसूक्ष्यिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोसूक्ष्यिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७१ शुच्यै (शुच्य) अभिषवे॥

- १ शो-शोक्ति, शुच्यीति, शुक्तः, शुच्यति, शुच्यीषि, शोक्षि, शुक्थः, शुक्थ, शुच्यीमि, शोचि, शुच्वः, शुच्यः॥
- २ शोशुच्य-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशोक्तु, शोशु-च्यीतु, क्तात्, क्ताम्, च्यतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, च्यानि, च्याव, च्याम॥
- ४ अशो-शुच्यीत्, शोक्, शुक्ताम्, शुच्युः, शुच्यीः, शोक्, शुक्तम्, शुक्त, शुच्यम्, शुच्व, शुच्य॥
- ५ अशोशुच्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशुच्या-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशुच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशुच्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशुच्यिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशुच्यिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७२ चुच्यै (चुच्य) अभिषवे॥

- १ चो-चोक्ति, चुच्यीति, चुक्तः, चुच्यति, चुच्यीषि, चोक्षि, चुक्थः, चुक्थ, चुच्यीमि, चोचि, चुच्वः, चुच्यः॥
- २ चोचुच्य-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचोक्तु, चोचु-च्यीतु, क्तात्, क्ताम्, च्यतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, च्यानि, च्याव, च्याम॥
- ४ अचो-चुच्यीत्, चोक्, चुक्ताम्, चुच्युः, चुच्यीः, चोक्, चुक्तम्, चुक्त, चुच्यम्, चुच्व, चुच्य॥
- ५ अचोचुच्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोचुच्या-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचुच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचुच्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचुच्यिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचुच्यिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७३ त्सर (त्सर) छद्मगतौ॥

- १ तात्स-रीति, ति, तं, रति, रोषि, षि, र्थः, र्थ, रोमि, मि, र्वः, र्मः॥
- २ तात्सर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात्स-रीतु, तु, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अतात्स-रीतु, तं, ताम्, रुः, रीः, तं, तम्, तं, रम्, र्व, र्म॥
- ५ अतात्सार-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तात्सरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तात्सरा-त्, स्ताम्, सुः। तं, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तात्सरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तात्सरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतात्सरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७४ क्मर (क्मर) हूछने॥

- १ चाक्म-रीति, ति, तं, रति, रोषि, षि, र्थः, र्थ, रोमि, मि, र्वः, र्मः॥
- २ चाक्मर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक्म-रीतु, तु, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अचाक्म-रीतु, तं, ताम्, रुः, रीः, तं, तम्, तं, रम्, र्व, र्म॥
- ५ अचाक्मार-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चाक्मरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाक्मरा-त्, स्ताम्, सुः। तं, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाक्मरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्मरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्मरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७५ बभ्र (बभ्र) गतौ॥

- १ बाब-भ्रीति, भ्रति, भ्रतः, भ्रति, भ्रीषि, भ्रिषि, भ्रथः, भ्रथ, भ्रीमि, भ्रमि, भ्रवः, भ्रमः॥
- २ बाबभ्र-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाब-भ्रीतु, भ्रतु, भ्रतात्, भ्रताम्, भ्रतु, भ्रहि, भ्रतात्, भ्रतम्, भ्रत, भ्राणि, भ्राव, भ्राम॥
- ४ अबा-बभ्रीतु, भ्रम्, बभ्रताम्, बभ्रुः, बभ्रीः, भ्रम्, बभ्रतम्, बभ्रत, बभ्रम्, बभ्रव, बभ्रम॥
- ५ अबाबभ्र-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाबभ्रा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाबभ्रया-त्, स्ताम्, सुः। तं, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाबभ्रिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाबभ्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाबभ्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७६ मभ्र (मभ्र) गतौ॥

- १ माम-भ्रीति, भ्रति, भ्रतः, भ्रति, भ्रीषि, भ्रिषि, भ्रथः, भ्रथ, भ्रीमि, भ्रमि, भ्रवः, भ्रमः॥
- २ मामभ्र-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-भ्रीतु, भ्रतु, भ्रतात्, भ्रताम्, भ्रतु, भ्रहि, भ्रतात्, भ्रतम्, भ्रत, भ्राणि, भ्राव, भ्राम॥
- ४ अमाम-भ्रीतु, प, भ्रताम्, भ्रुः, भ्रीः, प, भ्रतम्, भ्रत, भ्रम्, भ्रव, भ्रम॥
- ५ अमामभ्र-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मामभ्रा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामभ्रया-त्, स्ताम्, सुः। तं, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामभ्रिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामभ्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामभ्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७७ चर (चर्) भक्षणे च॥

- १ च-ञुरीति, झूर्ति, झूर्तः, झुरति, झुरीषि, झूर्षि, झूर्थः, झूर्थ, झुरीमि, झूर्मि, झूर्वः, झूर्मः॥
- २ चञ्चुर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ च-ञुरीतु, झूर्तु, झूर्तात्, झूर्ताम्, झुरतु, झूर्हि, झूर्तात्, झूर्तम्, झूर्त, झुराणि, झुराव, झुराम॥
- ४ अच-ञुरीत्, झूः, झूर्ताम्, झुरुः, झुरीः, झूः, झूर्तम्, झूर्त, झुरम्, झूर्व, झूर्म॥
- ५ अचञ्चुर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चञ्चुरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चञ्चूर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चञ्चुरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चञ्चुरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचञ्चुरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७८ धोर (धोर) गतिचातुर्ये॥

- १ दोधो-रीति, ति, तः, रति, रोषि, षि, थः, थ, रीमि, मि, वः, मः॥
- २ दोधोर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दोधो-रीतु, तु, तात्, ताम्, रतु, हि, तात्, तम्, त, राणि, राव, राम॥
- ४ अदोधो-रीतु, : , ताम्, रुः, रीः, : , तम्, त, रम्, व, म॥
- ५ अदोधोर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोधोरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोधोर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोधोरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोधोरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोधोरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३७९ खोर (खोर) प्रतिघाते॥

- १ चोखो-रीति, ति, तः, रति, रोषि, षि, थः, थ, रीमि, मि, वः, मः॥
- २ चोखोर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोखो-रीतु, तु, तात्, ताम्, रतु, हि, तात्, तम्, त, राणि, राव, राम॥
- ४ अचोखो-रीतु, : , ताम्, रुः, रीः, : , तम्, त, रम्, व, म॥
- ५ अचोखोर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोखोरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोखोर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोखोरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोखोरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोखोरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८० दल (दल्) विशरणे॥

- १ दाद-लीति, लि, लतः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिमि, लवः, लमः॥
- २ दादल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाद-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अदाद-लीत, ल, ल्ताम्, लुः, लीः, ल, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अदादाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दादला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दादल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दादल्लिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लकारस्य सानुनासिकत्वे दन्दलीति इत्यादि॥

३८१ त्रिफला (फल) विशरणे॥

- १ पम्फु-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लमः॥
- २ पम्फुल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पम्फु-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अपम्फु-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम॥
- ५ अपम्फुल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पम्फुला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पम्फुल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पम्फुलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पम्फुलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपम्फुलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८२ मील (मील) निमेषणे॥

- १ मेमी-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लमः॥
- २ मेमील्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमी-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अमेमी-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम॥
- ५ अमेमील्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमीला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमील्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमीलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमीलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमीलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८३ शमील (शमील) निमेषणे॥

- १ शेशमी-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लमः॥
- २ शेशमील्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेशमी-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अशेशमी-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम॥
- ५ अशेशमील्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेशमीला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेशमील्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेशमीलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशमीलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशमीलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८४ स्मील (स्मील) निमेषणे॥

- १ सेस्मी-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लमः॥
- २ सेस्मील्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेस्मी-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ असेस्मी-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम॥
- ५ असेस्मील्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेस्मीला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेस्मील्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेस्मीलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेस्मीलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेस्मीलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८५ क्षमील (क्षमील) निमेषणे॥

- १ चेक्ष्मी-लीति, लित्, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्मः॥
- २ चेक्ष्मील्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेक्ष्मी-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचेक्ष्मी-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अचेक्ष्मील्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेक्ष्मीला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चेक्ष्मील्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्ष्मीलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्ष्मीलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्ष्मीलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८६ पील (पील) प्रतिष्ठम्भे॥

- १ पेपी-लीति, लित्, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्मः॥
- २ पेपील्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपी-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अपेपी-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अपेपील्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेपीला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पेपील्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपीलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपीलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपीलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८७ नील (नील) वर्णे॥

- १ नेनी-लीति, लित्, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्मः॥
- २ नेनील्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनी-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अनेनी-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अनेनील्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनीला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ नेनील्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनीलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनीलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनीलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८८ शील (शील) समाधौ॥

- १ शेशी-लीति, लित्, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्मः॥
- २ शेशील्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेशी-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अशेशी-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अशेशील्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेशीला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शेशील्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेशीलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशीलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशीलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३८९ कील (कील) बधे॥

- १ चेकी-लीति, लित्, लतः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, लवः, लमः॥
- २ चेकील्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेकी-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, लत्, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचेकी-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, लत्, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अचेकील्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेकीला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेकील्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेकीलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेकीलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेकीलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९० कूल (कूल) आवरणे॥

- १ चोकू-लीति, लित्, लतः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, लवः, लमः॥
- २ चोकूल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकू-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, लत्, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचोकू-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, लत्, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अचोकूल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोकूला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकूल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकूलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकूलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकूलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९१ शूल (शूल) रुजायाम्॥

- १ शोशू-लीति, लित्, लतः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, लवः, लमः॥
- २ शोशूल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशू-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, लत्, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अशोशू-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, लत्, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अशोशूल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशूला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशूल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशूलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशूलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशूलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९२ तूल (तूल) निष्कर्षे॥

- १ तोतू-लीति, लित्, लतः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, लवः, लमः॥
- २ तोतूल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतू-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, लत्, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अतोतू-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, लत्, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अतोतूल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतूला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतूल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतूलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतूलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतूलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९३ पूल (पूल) संघाते॥

- १ पोपू-लीति, लित्, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लम्ः॥
- २ पोपूल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपू-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अपोपू-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम्॥
- ५ अपोपूल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोपूला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपूल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपूलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपूलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपूलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९४ मूल (मूल) प्रतिष्ठायाम्॥

- १ मोमू-लीति, लित्, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लम्ः॥
- २ मोमूल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमू-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अमोमू-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम्॥
- ५ अमोमूल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमूला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमूल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमूलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमूलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमूलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९५ फल (फल) निष्यतौ। त्रिफला ३८९ वट्टपाणि।

३९६ फुल (फुल्ल) विकसने॥

- १ पोफु-ल्लीति, लित्, ल्तः, लति, ल्लीषि, लिष्य, ल्थः, ल्थ, ल्लीमि, लिम, ल्वः, लम्ः॥
- २ पोफुल्ल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोफुल-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अपोफु-ल्लीत, ल्, ल्ताम्, ल्लुः, ल्लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम्॥
- ५ अपोफुल्ल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोफुल्ला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोफुल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोफुल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोफुल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोफुल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९७ चुल्ल (चुल्ल) हावकरणे॥

- १ चोचु-ल्लीति, लित्, ल्तः, लति, ल्लीषि, लिष्य, ल्थः, ल्थ, ल्लीमि, लिम, ल्वः, लम्ः॥
- २ चोचुल्ल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचु-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचोचु-ल्लीत, ल्, ल्ताम्, ल्लुः, ल्लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम्॥
- ५ अचोचुल्ल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोचुल्ला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचुल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचुल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचुल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचुल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९८ चिल्ल (चिल्ल) शैथिल्ये च॥

- १ चेचिल्-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ चेचिल्ल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेचिल्-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचेचि-ल्लीत, ल्, ल्ताम्, ल्तुः, ल्लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लामि, ल्वः, ल्मः॥
- ५ अचेचिल्ल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेचिल्ला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेचिल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेचिल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचिल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचिल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

३९९ पेल (पेल) गतौ॥

- १ पेपे-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ पेपेल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपे-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अपेपे-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अपेपेल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेपेला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपेल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपेलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४०० फेल (फेल) गतौ॥

- १ पेफे-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ पेफेल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेफे-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अपेफे-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अपेफेल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेफेला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेफेल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेफेलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेफेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेफेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४०१ शेल (शेल) गतौ॥

- १ शेशे-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ शेशेल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेशे-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अशेशे-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अशेशेल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेशेला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेशेल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेशेलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४०२ सेल् (सेल्) गतौ॥

- १ सेषे-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्मः॥
- २ सेषेल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेषे-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ असेषे-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ असेषेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेषेला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेषेल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेषेलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेषेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेषेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४०३ सेल् (सेल्) गतौ॥

- १ सेसे-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्मः॥
- २ सेसेल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेसे-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ असेसे-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ असेसेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेसेला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेसेल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेसेलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेसेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेसेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४०४ वेह् (वेहल्) गतौ॥

- १ वेवेह्-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्मः॥
- २ वेवेहल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेह्-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अवेवेह्-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अवेवेहल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेह्ला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेवेह्ल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेह्लिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेह्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेह्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४०५ सल् (सल्) गतौ॥

- १ सास-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्मः॥
- २ सासल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ असास-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ असासल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लस्यानुनासिकत्वपक्षे संसलीति इत्यादि॥

४०६ तिल (तिल्) गतौ॥

- १ ते-तिलीति, तेल्ति, तिल्तः। तिलति, तिलीषि, तेल्वि, तिल्वः, तिल्व, तिलोमि, तेल्मि, तिल्वः, तिल्वः॥
- २ तेतिल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तेतेल्लु, तेति-लीतु, ल्लु, ल्लात्, ल्लाम्, लतु, ल्लिह, ल्लात्, ल्लम्, ल्ल, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अते-तेल्, तिलीत्, तिल्लाम्, तिलुः, तिलीः, तेल, तिल्लम्, तिल्त, तिलम्, तिल्व, तिल्व॥
- ५ अतेतेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेतेला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेतिल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेतेल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेतेल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेतेल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४०७ तिल्ल (तिल्ल) गतौ॥

- १ तेतिल्ल-लीति, ल्लि, ल्लतः, लति, लीषि, ल्लि, ल्लथः, ल्लथ, लीमि, ल्लि, ल्लवः, ल्लमः॥
- २ तेतिल्ल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तेतिल्ल-लीतु, ल्लु, ल्लात्, ल्लाम्, लतु, ल्लिह, ल्लात्, ल्लम्, ल्ल, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अतेतिल्ल-लीत, ल्ल, ल्लाम्, लुः, लीः, ल्ल, ल्लम्, ल्ल, लम्, ल्व, ल्लम्॥
- ५ अतेतिल्ल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेतिल्ला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेतिल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेतिल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेतिल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेतिल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४०८ पल्ल (पल्ल) गतौ॥

- १ पाप-लीति, ल्लि, ल्लतः, लति, लीषि, ल्लि, ल्लथः, ल्लथ, लीमि, ल्लि, ल्लवः, ल्लमः॥
- २ पापल्ल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पापल्ल-लीतु, ल्लु, ल्लात्, ल्लाम्, लतु, ल्लिह, ल्लात्, ल्लम्, ल्ल, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अपापल्ल-लीत, ल्ल, ल्लाम्, लुः, लीः, ल्ल, ल्लम्, ल्ल, लम्, ल्व, ल्लम्॥
- ५ अपापल्ल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापल्ला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लस्यानुनासिकत्वपक्षे पंपल्लोतीत्यादि।

४०९ वेल्ल (वेल्) गतौ॥

- १ वेवेल्-लीति, ल्लि, ल्लतः, लति, लीषि, ल्लि, ल्लथः, ल्लथ, लीमि, ल्लि, ल्लवः, ल्लमः॥
- २ वेवेल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेल्-लीतु, ल्लु, ल्लात्, ल्लाम्, लतु, ल्लिह, ल्लात्, ल्लम्, ल्ल, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अवेवेल्-लीत, ल्ल, ल्लाम्, लुः, लीः, ल्ल, ल्लम्, ल्ल, लम्, ल्व, ल्लम्॥
- ५ अवेवेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेल्ला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेवेल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेल्लित्ता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४१० वेल् (वेल्) चलने॥

- १ वेवे-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ वेवेल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवे-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, ल्हि, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अवेवे-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अवेवेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेला-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेवेल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेलिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४११ चेल् (चेल्) चलने॥

- १ चेचे-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ चेचेल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेचे-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, ल्हि, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचेचे-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अचेचेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेचेला-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेचेल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेचेलिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचेलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचेलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४१२ केल् (केल्) चलने॥

- १ केके-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ केकेल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ केके-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, ल्हि, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अकेके-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अकेकेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ केकेला-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ केकेल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ केकेलिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ केकेलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अकेकेलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४१३ क्वेल् (क्वेल्) चलने॥

- १ केक्के-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ केक्केल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ केक्के-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, ल्हि, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अकेक्के-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अकेक्केल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ केक्केला-ञ्चकार इ० ॥ म्वभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ केक्केल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ केक्केलिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ केक्केलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अकेक्केलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४१४ खेल (खेल) चलने॥

- १ चेखे-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लमः॥
- २ चेखेल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेखे-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचेखे-लीत, ल, ल्ताम्, लुः, लीः, ल, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम॥
- ५ अचेखेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेखेला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेखेल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेखेलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेखेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेखेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४१५ खल (खल) चलने॥

- १ चाख-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लमः॥
- २ चाखल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचाख-लीत, ल, ल्ताम्, लुः, लीः, ल, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम॥
- ५ अचाखल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाखला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चाख स्थाने चंख इति बोध्यम्।

४१६ खल (खल) संचये चा॥

- १ चाख-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लमः॥
- २ चाखल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचाख-लीत, ल, ल्ताम्, लुः, लीः, ल, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम॥
- ५ अचाखल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाखला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चाख स्थाने चंचख इति ज्ञेयम्।

४१७ श्रल (श्रल) आशुगतौ॥

- १ शाश्व-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, लमः॥
- २ शाश्वल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्व-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अशाश्व-लीत, ल, ल्ताम्, लुः, लीः, ल, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम॥
- ५ अशाश्वल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्वला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्वल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्वलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्वलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्वलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे शाश्व स्थाने शंश्व इति च ज्ञेयम्।

४१८ श्वल्ल (श्वल्ल) आशुगतौ॥

- १ शाश्वल्-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लोषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्वः॥
- २ शाश्वल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्वल्-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, ल्हि, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अशाश्व-ल्लीत, ल्, ल्ताम्, ल्लुः, ल्लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, ल्लम्, ल्लम्॥
- ५ अशाश्वल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शाश्वल्ला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शाश्वल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्वल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्वल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्वल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे शा स्थाने शं इति ज्ञेयम्।

४१९ गल (गल्) अदने॥

- १ जाग-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लोषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्वः॥
- २ जागल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, ल्हि, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अजाग-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्वम्॥
- ५ अजागल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जागला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जागल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जाग स्थाने जंग, जङ्ग, इति ज्ञेयम्।

४२० चर्व (चर्व) अदने॥

- १ चाच-वीति, ति, तः, वति, वीषि, वि, थः, थ, वीमि, वि, वः, मः॥
- २ चाचर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-वीतु, तु, तात्, ताम्, वतु, हि, तात्, तम्, त, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अचाच-वीत्, : , ताम्, वुः, वीः, : , तम्, त, वम्, व, मः॥
- ५ अचाचर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चाचर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाचर्वा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

चाचर्वादित्यादौ यकारे परे वलोपविकल्पेन चाचर्वादित्याद्यपि

४२१ पूर्व (पूर्व) पूरणे॥

- १ पोषू-वीति, ति, तः, वति, वीषि, वि, थः, थ, वीमि, वः, मः॥
- २ पोषूर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोषू-वीतु, तु, तात्, ताम्, वतु, हि, तात्, तम्, त, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अपोषू-वीत्, : , ताम्, वुः, वीः, : , तम्, त, वम्, व, मः॥
- ५ अपोषूर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पोषूर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पोषूर्वा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोषूर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोषूर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोषूर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पोषूर्वादित्यादौ ये परे पोषूर्वादित्याद्यपि भवति।

४२२ पर्व (पर्व) पूरणे॥

- १ पाप-वीति, तिं, तं, वति, वीषि, विं, थं, थं, वीमि, वं, र्मः॥
- २ पापर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप-वीतु, तुं, तात्, ताम्, वतु, हिं, तात्, तम्, तं, वीणि, वाव, वाम॥
- ४ अपाप-वीत्, , ताम्, वुः, वीः, , तम्, तं, वम्, र्म, र्म॥
- ५ अपापर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पापर्वा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापर्व्या-त्, स्ताम्, सुः। , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापर्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पापर्व्यादित्यादौ पापर्यादित्याद्यपि भवति।

४२३ पर्व (मर्व) पूरणे॥

४२४ पर्व (मर्व) गतौ॥

- १ माम-वीति, तिं, तं, वति, वीषि, विं, थं, थं, वीमि, वं, र्मः॥
- २ मामर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-वीतु, तुं, तात्, ताम्, वतु, हिं, तात्, तम्, तं, वीणि, वाव, वाम॥
- ४ अमाम-वीत्, , ताम्, वुः, वीः, , तम्, तं, वम्, र्म, र्म॥
- ५ अमामर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मामर्वा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामर्व्या-त्, स्ताम्, सुः। , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामर्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मामर्व्यादित्यादौ पक्षे मामर्यादित्याद्यपि भवति।

४२५ धव (धन्व) गतौ॥

- १ दाध-न्वीति, नोति, नूतः, न्वति, न्वीषि, नोषि, नूथः, नूथ, न्वीमि, नोमि, नूवँ, न्वः, नूमः॥
- २ दाधन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाध-न्वीतु, नोतु, नूतात्, नूताम्, न्वतु, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, न्वानि, न्वाव, न्वाम॥
- ४ अदाध-न्वीत्, नोत्, नूताम्, न्वुः, न्वीः, नोः, नूतम्, नूत, न्वम्, नूवँ, न्व, न्म॥
- ५ अदाधन्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दाधन्वा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दाधन्वा-त्, स्ताम्, सुः। , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाधन्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाधन्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाधन्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४२६ शव (शव्) गतौ॥

- १ शा-शवीति, शौति, शौतः, शवति, शवीषि, शौषि, शौथः, शौथ, शवमि, शौमि, शौवँ, शावः, शौमः॥
  - २ शाशौ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
  - ३ शा-शवीतु, शौतु, शौतात्, शौताम्, शवतु, शौहि, शौतात्, शौतम्, शौत, शवानि, शवाव, शवाम॥
  - ४ अशा-शवीत्, शौत्, शौताम्, शवुः, शवोः, शौः, शौतम्, शौत, शवम्, शौवँ, शाव, शौमः॥
  - ५ अशाशाव्, अशाशव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ शाशवा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
  - ७ शाशौया-त्, स्ताम्, सुः। , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ शाशविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ शाशविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अशाशविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
- यादौ प्रत्यये शाशौयादित्यादौ शाशव्यादित्याद्यपि भवति।
पक्षे शा-स्थाने शं-इति ज्ञेयम्।

४२७ कर्व (कर्व) दर्पे॥

- १ चाक-वीति, तिं, तं, वंति, वीषि, षिं, थं, थं, वीमि, वं, मं ॥
- २ चाकर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ चाक-वीतु, तुं, तात्, ताम्, वंतु, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम ॥
- ४ अचाक-वीत्, : , ताम्, वुं, वीः, : , तम्, तं, वम्, वं, मं ॥
- ५ अचाकर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ चाकर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकर्व्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ चाकर्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ चाकर्विष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अचाकर्विष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

चाकर्व्यादित्यादौ ये परे वलोपे चाकर्व्यादित्याद्यपि।

४२८ खर्व (खर्व) दर्पे॥

- १ चाख-वीति, तिं, तं, वंति, वीषि, षिं, थं, थं, वीमि, वं, मं ॥
- २ चाखर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ चाख-वीतु, तुं, तात्, ताम्, वंतु, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम ॥
- ४ अचाख-वीत्, : , ताम्, वुं, वीः, : , तम्, तं, वम्, वं, मं ॥
- ५ अचाखर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ चाखर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखर्व्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ चाखर्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ चाखर्विष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अचाखर्विष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

चाखर्व्यादित्यादौ ये परे वलोपे चाखर्व्यादित्याद्यपि भवति।

४२९ गर्व (गर्व) दर्पे॥

- १ जाग-वीति, तिं, तं, वंति, वीषि, षिं, थं, थं, वीमि, वं, मिं, मं ॥
- २ जागर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ जाग-वीतु, तुं, तात्, ताम्, वंतु, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम ॥
- ४ अजाग-वीत्, : , ताम्, वुं, वीः, : , तम्, तं, वम्, वं, मं ॥
- ५ अजागर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ जागर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागर्व्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ जागर्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ जागर्विष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अजागर्विष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

जागर्व्यादित्यादौ ये परे वलोपे जागर्व्यादित्याद्यपि भवति।

४३० छिवू (छिवू) निरस्ने॥

- १ ते-छिवीति, छियोति, छियोतः, छिवति, छिवीषि, छियोषि, छ्यूथः, छ्यूथ, छिवीमि, छियोमि, छ्यूवः, छिवः, छ्यूमः ॥
- २ तेछ्यू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ ते-छिवीतु, छियोतु, छ्यूतात्, छ्यूताम्, छिवतु, छ्यूहि, छ्यूतात्, छ्यूतम्, छ्यूत, छिवानि, छिवाव, छिवाम ॥
- ४ अते-छिवीत्, छियोत्, छ्यूताम्, छिवुः, छिवीः, छ्योः, छ्यूतम्, छ्यूत, छिवम्, छ्यूवः, छिव, छ्यूम ॥
- ५ अतेछेव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ तेछेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेछ्यूया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ तेछेविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ तेछेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अतेछेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

तेछ्यूयादित्यादौ ये परे तेछिव्यादित्याद्यपि भवति।

पक्षे ते-स्थाने टे-इति ज्ञेयम्।

४३१ क्षिव (क्षिव) निरसने॥

- १ चे-क्षिवीति, क्ष्योति, क्ष्युतः, क्षिवति, क्षिवीषि, क्षयोषि, क्षयूथः, क्षयूथ, क्षिवीमि, क्ष्योमि, क्ष्युवैः, क्षिवः, क्ष्युमः॥
- २ चेक्ष्यु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चे-क्षिवीत्, क्ष्योत्, क्ष्युतात्, क्ष्युताम्, क्षिवत्, क्ष्युहि, क्ष्युतात्, क्ष्युतम्, क्ष्युत, क्षिवानि, क्षिवाव, क्षिवाम॥
- ४ अचे-क्षिवीत्, क्ष्योत्, क्ष्युताम्, क्षिवुः, क्षिवीः, क्ष्योः, क्ष्युतम्, क्ष्युत, क्षिवम्, क्ष्युवै, क्षिव, क्ष्युम॥
- ५ अचेक्षेव-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चेक्षेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्षेविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्षेविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्षेविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

चेक्ष्यादित्यादौ ये परे चेक्ष्यादित्याद्यपि भवति।

४३२ जीव (जीव) प्राणधारणे॥

- १ जे-जीवि, ज्योति, ज्युतः, जीवति, जीविषि, ज्योषि, ज्युथः, ज्युथ, जीवीमि, ज्योमि, ज्युवैः, जीवः, ज्युमः॥
- २ जेज्यु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जे-जीवीत्, ज्योत्, ज्युतात्, ज्युताम्, जीवत्, ज्युहि, ज्युतात्, ज्युतम्, ज्युत, जीवानि, जीवाव, जीवाम॥
- ४ अजे-जीवीत्, ज्योत्, ज्युताम्, जीवुः, जीवीः, ज्योः, ज्युतम्, ज्युत, जीवम्, ज्युवै, जीव, ज्युम॥
- ५ अजेजीव-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जेजीवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेजीविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेजीविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेजीविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

जेज्यादित्यादौ ये परे जेजीव्यादित्याद्यपि भवति।

४३३ पीव (पीव) स्थौल्ये॥

- १ पे-पीवीति, प्योति, प्युतः, पीवति, पीविषि, प्योषि, प्युथः, प्युथ, पीवीमि, प्योमि, प्युवैः, पीवः, प्युमः॥
- २ पेप्यु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पे-पीवीत्, प्योत्, प्युतात्, प्युताम्, पीवत्, प्युहि, प्युतात्, प्युतम्, प्युत, पीवानि, पीवाव, पीवाम॥
- ४ अपे-पीवीत्, प्योत्, प्युताम्, पीवुः, पीवीः, प्योः, प्युतम्, प्युत, पीवम्, प्युवै, पीव, प्युम॥
- ५ अपेपीव-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पेपीवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपीविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपीविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपीविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पेप्यादित्यादौ ये परे पेपीव्यादित्याद्यपि भवति।

४३४ मीव (मीव) स्थौल्ये॥

- १ मे-मीवीति, म्योति, म्युतः, मीवति, मीविषि, म्योषि, म्युथः, म्युथ, मीवीमि, म्योमि, म्युवैः, मीवः, म्युमः॥
- २ मेप्यु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मे-मीवीत्, म्योत्, म्युतात्, म्युताम्, मीवत्, म्युहि, म्युतात्, म्युतम्, म्युत, मीवानि, मीवाव, मीवाम॥
- ४ अमे-मीवीत्, म्योत्, म्युताम्, मीवुः, मीवीः, म्योः, म्युतम्, म्युत, मीवम्, म्युवै, मीव, म्युम॥
- ५ अमेमीव-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मेमीवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमीविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमीविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमीविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मेप्यादित्यादौ ये मरे मेमीव्यादित्याद्यपि भवति।

४३५ तीव (तीव) स्थौल्ये॥

- १ ते-तीवीति, त्योति, त्यूतः, तीवति, तीविषि, त्योषि, त्यूथः, त्यूथ, तीवीमि, त्योमि, त्यूवैः, तीवः, त्यूमः॥
- २ तेत्यू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ते-तीवीतु, त्योतु, त्यूतात्, त्यूताम्, तीवतु, त्यूहि, त्यूतात्, त्यूतम्, त्यूत, तीवानि, तीवाव, तीवाम॥
- ४ अते-तीवीत्, त्योत्, त्यूताम्, तीवुः, तीवीः, त्योः, त्यूतम्, त्यूत, तीवम्, त्यूवै, तीव, त्यूम॥
- ५ अतेतीव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेतीवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेत्यूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेतीविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेतीविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेतीविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

तेत्यूयादित्यादौ ये तरे तेतीव्यादित्याद्यति भवति।

४३६ नीव (नीव) स्थौल्ये॥

- १ ने-नीवीति, न्योति, न्यूतः, नीवति, नीविषि, न्योषि, न्यूथः, न्यूथ, नीवीमि, न्योमि, न्यूवैः, नीवः, न्यूमः॥
- २ नेन्यू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ने-नीवीतु, न्योतु, न्यूतात्, न्यूताम्, नीवतु, न्यूहि, न्यूतात्, न्यूतम्, न्यूत, नीवानि, नीवाव, नीवाम॥
- ४ अने-नीवीत्, न्योत्, न्यूताम्, नीवुः, नीवीः, न्योः, न्यूतम्, न्यूत, नीवम्, न्यूवै, नीव, न्यूम॥
- ५ अनेनीव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनीवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेन्यूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनीविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनीविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनीविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

नेन्यूयादित्यादौ ये नरे नेनीव्यादित्याद्यनि भवति।

४३७ तुर्व (तुर्व) हिंसायाम्॥

- १ तो-तुर्वीति, तोर्ति, तूर्तः, तूर्वति, तूर्वीषि, तोर्षि, तूर्थः, तूर्थ, तूर्वीमि, तोर्मि, तूर्वः, तूर्मः॥
- २ तोतूर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतोर्तु, तोतू-वीतु, तात्, ताम्, व्तु, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अतो-तूर्वीत्, तोः, तूर्ताम्, तूर्वुः, तूर्वीः, तोः, तूर्तम्, तूर्त, तूर्वम्, तूर्व, तूर्म॥
- ५ अतोतूर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतूर्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतूर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतूर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतूर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतूर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

तोतूर्व्यादित्यादौ ये परे तोतूर्वादित्याद्यपि भवति।

४३८ थुर्व (थुर्व) हिंसायाम्॥

- १ तो-थुर्वीति, थोर्ति, थूर्तः, थूर्वति, थूर्वीषि, थोर्षि, थूर्थः, थूर्थ, थूर्वीमि, थोर्मि, थूर्वः, थूर्मः॥
- २ तोथूर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोथोर्तु, तोथू-वीतु, तात्, ताम्, व्तु, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अतो-थूर्वीत्, थोः, थूर्ताम्, थूर्वुः, थूर्वीः, थोः, थूर्तम्, थूर्त, थूर्वम्, थूर्व, थूर्म॥
- ५ अतोथूर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोथूर्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोथूर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोथूर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोथूर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोथूर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

तोथूर्व्यादित्यादौ ये परे वलोपे तोथूर्वादित्याद्यपि।

४३९ दुर्वे (दुर्व) हिंसायाम्॥

- १ दो-दूर्वाति, दोर्ति, दूर्तः, दूर्वति, दूर्वीषि, दोर्षि, दूर्धः, दूर्ध, दूर्वमि, दोर्मि, दूर्वः, दूर्मः॥
- २ दोदूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दोदोर्तु, दोदू-वीत्, तात्, ताम्, वत्, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अदो-दूर्वात्, दोः, दूर्ताम्, दूर्तुः, दूर्वीः, दोः, दूर्तम्, दूर्त, दूर्वम्, दूर्व, दूर्म॥
- ५ अदोदूर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोदूर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोदूर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोदूर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोदूर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोदूर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

दोदूर्वादिद्यादौ ये परे वलोपाभावे दोदूर्वादिद्याद्यपि।

४४० धुर्वे (धुर्व) हिंसायाम्॥

- १ दो-धूर्वाति, धोर्ति, धूर्तः, धूर्वति, धूर्वीषि, धोर्षि, धूर्धः, धूर्ध, धूर्वमि, धोर्मि, धूर्वः, धूर्मः॥
- २ दोधूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दोधोर्तु, दोधू-वीत्, तात्, ताम्, वत्, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अदो-धूर्वात्, धोः, धूर्ताम्, धूर्तुः, धूर्वीः, धोः, धूर्तम्, धूर्त, धूर्वम्, धूर्व, धूर्म॥
- ५ अदोधूर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोधूर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोधूर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोधूर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोधूर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोधूर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

दोधूर्वादिद्यादौ ये परे वलोपाभावे दोधूर्वादिद्याद्यपि।

४४१ जुर्वे (जुर्व) हिंसायाम्॥

- १ जो-जूर्वाति, जोर्ति, जूर्तः, जूर्वति, जूर्वीषि, जोर्षि, जूर्धः, जूर्ध, जूर्वमि, जोर्मि, जूर्वः, जूर्मः॥
- २ जोजूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोजोर्तु, जोजू-वीत्, तात्, ताम्, वत्, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अजो-जूर्वात्, जोः, जूर्ताम्, जूर्तुः, जूर्वीः, जोः, जूर्तम्, जूर्त, जूर्वम्, जूर्व, जूर्म॥
- ५ अजोजूर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोजूर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोजूर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोजूर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोजूर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोजूर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

जोजूर्वादिद्यादौ ये परे वलोपाभावे जोजूर्वादिद्याद्यपि भवति।

४४२ भर्व (भर्व) हिंसायाम्॥

- १ बाभ-वीति, ति, तः, वति, वीषि, वि, थः, थ, वीमि, वः, मः॥
- २ बाभर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ-वीत्, तु, तात्, ताम्, वत्, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अबाभ-वीत्, : , ताम्, वुः, वीः, : , तम्, तं, वम्, वं, मं॥
- ५ अबाभर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभर्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभर्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभर्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभर्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभर्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

बाभर्वादिद्यादौ वलोपे बाभर्वादिद्याद्यपि भवति।

४४३ शर्व (शर्व) हिंसायाम्॥

- १ शाश-वीति, ति, तः, वति, वीषि, षि, र्थः, र्थ, वीमि, वः, र्मः॥
- २ शाशर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-वीतु, तु, तात्, ताम्, वतु, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अशाश-वीत्, : , ताम्, तुः, वीः, : , तम्, तं, वम्, र्व, र्म॥
- ५ अशाशर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशर्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशर्व्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशर्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशर्विष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशर्विष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

शाशर्व्यादित्यादौ ये परे शाशर्यादित्याद्यपि भवति।

४४४ मुर्व (मुर्व) बन्धने॥

- १ मो-मूर्वीति, मोर्ति, मूर्तः, मूर्वति, मूर्वीषि, मोर्षि, मूर्थः, मूर्थ, मूर्वीमि, मोर्मि, मूर्वः, मूर्मः॥
- २ मोमूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमोर्तु, मोमू-वीतु, तात्, ताम्, वतु, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अमो-मूर्वीत्, मोः, मूर्ताम्, मूर्वुः, मूर्वीः, मोः, मूर्तम्, मूर्त, मूर्वम्, मूर्व, मूर्म॥
- ५ अमोमूर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमूर्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमूर्व्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमूर्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमूर्विष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमूर्विष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मोमूर्व्यादित्यादौ ये परे वलोपे मोमूर्व्यादित्याद्यपि भवति।

४४५ मव (मव) बन्धने॥

- १ मो-मूवीति, मोति, मूतः, मूवति, मूवीषि, मोषि, मूथः, मूथ, मूवीमि, मोमि, मूवः, मूमः॥
- २ मामू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मा-वीतु, तात्, ताम्, वतु, हि, तात्, तम्, त, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अमो-मूवीत्, मोः, मूताम्, मूवुः, मूवीः, मोः, मूतम्, मूत, मूवम्, मूव, मूम॥
- ५ अमापाव्, अमामव् -ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामव्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मोमूर्व्यादित्यादौ ये परे वलोपे मोमूर्व्यादित्याद्यपि भवति।

४४६ गुर्व (गुर्व) उद्यमे॥

- १ जो-गूर्वीति, गोर्ति, गूर्तः, गूर्वति, गूर्वीषि, गोर्षि, गूर्थः, गूर्थ, गूर्वीमि, गोर्मि, गूर्वः, गूर्मः॥
- २ जोगूर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोगोर्तु, जोगू-वीतु, तात्, ताम्, वतु, हिं, तात्, तम्, तं, वाणि, वाव, वाम॥
- ४ अजो-गूर्वीत्, गोः, गूर्ताम्, गूर्वुः, गूर्वीः, गोः, गूर्तम्, गूर्त, गूर्वम्, गूर्व, गूर्म॥
- ५ अजोगूर्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोगूर्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगूर्व्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगूर्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगूर्विष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगूर्विष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

जोगूर्व्यादित्यादौ ये परे वलोपाभावे जोगूर्व्यादित्याद्यपि भवति।

४४७ पिवु (पिव्) सेचने॥

- १ पेपि-न्वीति, नोति, नूतः, न्वति, न्वीषि, नोषि, नूथः, नूथ, न्वीमि, नोमि, नूवँ, न्वः, न्मः॥
- २ पेपिनू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपि-न्वीतु, नोतु, नूतात्, नूताम्, न्वतु, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, न्वानि, न्वाव, न्वाम॥
- ४ अपेपि-न्वीत्, नोत्, नूताम्, न्वुः, न्वीः, नोः, नूतम्, नूत, न्वम्, नूवँ, न्व, न्म॥
- ५ अपेपिन्व-इत्, इष्टाम्, इषुः, इः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेपिन्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपिनूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपिन्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपिन्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपिन्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पेपिनूयादित्यादौ ये परे पेपिन्व्यादित्याद्यपि भवति।

४४८ मिवु (मिन्व्) सेचने॥

- १ मेपि-न्वीति, नोति, नूतः, न्वति, न्वीषि, नोषि, नूथः, नूथ, न्वीमि, नोमि, नूवँ, न्वः, न्मः॥
- २ मेपिनू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेपि-न्वीतु, नोतु, नूतात्, नूताम्, न्वतु, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, न्वानि, न्वाव, न्वाम॥
- ४ अमेपि-न्वीत्, नोत्, नूताम्, न्वुः, न्वीः, नोः, नूतम्, नूत, न्वम्, नूवँ, न्व, न्म॥
- ५ अमेपिन्व-इत्, इष्टाम्, इषुः, इः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेपिन्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेपिनूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेपिन्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेपिन्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेपिन्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मेपिनूयादित्यादौ ये परे मेपिन्व्यादित्याद्यपि भवति।

४४९ निवु (निन्व्) सेचने॥

- १ नेनि-न्वीति, नोति, नूतः, न्वति, न्वीषि, नोषि, नूथः, नूथ, न्वीमि, नोमि, नूवँ, न्वः, न्मः॥
- २ नेनिनू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनि-न्वीतु, नोतु, नूतात्, नूताम्, न्वतु, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, न्वानि, न्वाव, न्वाम॥
- ४ अनेनि-न्वीत्, नोत्, नूताम्, न्वुः, न्वीः, नोः, नूतम्, नूत, न्वम्, नूवँ, न्व, न्म॥
- ५ अनेनिन्व-इत्, इष्टाम्, इषुः, इः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनिन्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनिनूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनिन्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनिन्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनिन्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

नेनिनूयादित्यादौ ये परे नेनिन्व्यादित्याद्यपि भवति।

४५० हिवु (हिन्व्) प्रोणने॥

- १ जेहि-न्वीति, नोति, नूतः, न्वति, न्वीषि, नोषि, नूथः, नूथ, न्वीमि, नोमि, नूवँ, न्वः, न्मः॥
- २ जेहिनू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेहि-न्वीतु, नोतु, नूतात्, नूताम्, न्वतु, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, न्वानि, न्वाव, न्वाम॥
- ४ अजेहि-न्वीत्, नोत्, नूताम्, न्वुः, न्वीः, नोः, नूतम्, नूत, न्वम्, नूवँ, न्व, न्म॥
- ५ अजेहिन्व-इत्, इष्टाम्, इषुः, इः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेहिन्वा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेहिनूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहिन्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहिन्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहिन्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

जेहिनूयादित्यादौ ये परे जेहिन्व्यादित्याद्यपि भवति।

४५१ दिवु (दिन्व्) प्रीणने॥

- १ देदि-न्वीति, नोति, नूतः, न्वति, न्वीषि, नोषि, नूथः, नूथ, न्वीमि, नोमि, नूवँ, न्वः, नूमः॥
- २ देदिन्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ देदि-न्वीतु, नोतु, नूतात्, नूताम्, न्वतु, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, न्वानि, न्वाव, न्वाम॥
- ४ अदेदि-न्वीत्, नोत्, नूताम्, न्वुः, न्वीः, नोः, नूतम्, नूत, न्वम्, नूवँ, न्व, न्म॥
- ५ अदेदिन्व-इत्, इष्टाम्, इषुः, इः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ देदिन्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देदिन्व्या-त्, स्ताम्, सुः। :. स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देदिन्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ देदिन्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदेदिन्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

देदिनूयादित्यादौ ये परे वकारस्योऽपि देदिनूयादित्याद्यपि भवति।

४५२ जिवु (जिन्व्) प्रीणने॥

- १ जेजि-न्वीति, नोति, नूतः, न्वति, न्वीषि, नोषि, नूथः, नूथ, न्वीमि, नोमि, नूवँ, न्वः, न्मः॥
- २ जेजिनू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेजि-न्वीतु, नोतु, नूतात्, नूताम्, न्वतु, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, न्वानि, न्वाव, न्वाम॥
- ४ अजेजि-न्वीत्, नोत्, नूताम्, न्वुः, न्वीः, नोः, नूतम्, नूत, न्वम्, नूवँ, न्व, न्म॥
- ५ अजेजिन्व-इत्, इष्टाम्, इषुः, इः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेजिन्वा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेजिनूया-त्, स्ताम्, सुः। :. स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेजिन्विता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेजिन्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेजिन्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

जेजिनूयादित्यादौ ये परे जेजिन्व्यादित्याद्यपि भवति।

४५३ कश (कश्) शब्दे॥

- १ चाक-शीति, छि, छः, शति, शीषि, क्षि, छः, छ, शीमि, श्मि, श्वः, श्मः॥
- २ चाकश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-शीतु, छु, छात्, छाम्, शतु, छु, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अचाक-शीत्, द, ड, छाम्, शुः, शीः, द, छम्, छ, शम्, श्व, श्म॥
- ५ अचाकाश्, अचाकश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकश्या-त्, स्ताम्, सुः। :. स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४५४ मिश (मिश्) रोषे च॥

- १ मे-मेष्टि, मिशीति, मिष्टः, मिशति, मिशीषि, मेक्षि, मिष्टः, मिष्ट, मिशीमि, मेश्मि, मिश्वः, मिशमः॥
- २ मेमिश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमेष्टु, मेमि-शीतु, छात्, छाम्, शतु, छु, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अमे-मेट्, मिशीत्, मिष्टाम्, मिशुः, मिशीः, मेट्, मिष्टम्, मिष्ट, मिशम्, मिश्व, मिशम॥
- ५ अमेमेश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमिश्या-त्, स्ताम्, सुः। :. स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४५५ मश (मश) रोषे च॥

- १ मम-शीति, छि, छः, शति, शीषि, क्षि, छः, छ, शीमि, शिम, श्वः, श्मः॥
- २ ममश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मम-शीतु, छु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अमम-शीत्, ट, ड, छाम्, शुः, शीः, ट, छम्, छ, शम्, श्व, श्म॥
- ५ अममाम्, अममाम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ममशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ममश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ममशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ममशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अममशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४५६ शश (शश) प्लुतिगतौ॥

- १ शाश-शीति, छि, छः, शति, शीषि, क्षि, छः, छ, शीमि, शिम, श्वः, श्मः॥
- २ शाशश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-शीतु, छु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अशाश-शीत्, ट, ड, छाम्, शुः, शीः, ट, छम्, छ, शम्, श्व, श्म॥
- ५ अशाशाम्, अशाशाम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४५७ णिश (निश) समाधौ॥

- १ ने-नेष्टि, निशीति, निष्टः, निशति, निशीषि, नेक्षि, निष्टः, निष्ट, निशीमि, नेश्मि, निश्वः, निश्मः॥
- २ नेनिश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनेष्टु, नेनि-शीतु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अने-नेट्, निशीत्, निष्टाम्, निशुः, निशीः, नेट्, निष्टम्, निष्ट, निशम्, निश्व, निश्म॥
- ५ अनेनेश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनेशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनिश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनेशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनेशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आनि, आवः, आमः॥
- १० अनेनेशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४५८ दृश (दृश) प्रेक्षणे॥

- १ दरि-दृष्टि, दृशीति, दृष्टः, दृशति, दृशीषि, दृक्षि, दृष्टः, दृष्ट, दृशीमि, दर्शिम, दृश्वः, दृश्मः॥
- २ दरिदृश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरि-दृशीतु, दृष्टात्, दृष्टाम्, दृशतु, दृक्षि, दृष्टात्, दृष्टम्, दृष्ट, दृशानि, दृशाव, दृशाम॥
- ४ अदरि-दृशीत्, दृट्, दृष्टाम्, दृशुः, दृशीः, दृट्, दृष्टम्, दृष्ट, दृशम्, दृश्व, दृश्म॥
- ५ अदरिदर्श-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दरिदर्शा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरिदृश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरिदर्शिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरिदर्शिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आदृ, आवः, आमः॥
- १० अदरिदर्शिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरि-स्थाने, दरी, इति, दर् इति च ज्ञेयम्।

४५९ दंशं (दंश) दशने॥

- १ दन्द-शीति, छि, छः, शति, शीषि, क्षि, छः, छ, शीमि, शिम, श्वः, श्मः॥
- २ दन्दश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दन्द-शीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अदन्द-शीत्, द, ड, छाम्, शुः, शीः, द, छम्, छ, श्व, श्म॥
- ५ अदन्दाश्, अदन्दश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दन्दशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दन्दश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दन्दशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दन्दशिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदन्दशिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६० घृष (घुष) शब्दे॥

- १ जो-घोष्टि, घुषीति, घुष्टः, घुषति, घुषीषि, घोक्षि, घोष्ठः, घोष्ठ, घुषीमि, घोष्मि, घुष्वः, घुष्मः॥
- २ जोघुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोघोष्टु, जोघु-षीतु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अजो-घोट, घुषीत्, घुष्टाम्, घुषुः, घुषीः, घोट, घुष्टम्, घुष्ट, घुषम्, घुष्व, घुष्म॥
- ५ अजोघोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोघोषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोघुष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोघोषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोघोषिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आद्, आवः, आमः॥
- १० अजोघोषिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६१ चूष (चूष) पाने॥

- १ चोचू-पीति, छि, छः, षति, पीषि, क्षि, छः, छ, पीमि, ष्मि, च्वः, च्मः॥
- २ चोचूष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचू-पीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अचोचू-पीत्, द, छाम्, शुः, पीः, द, छम्, छ, षम्, च्व, च्म॥
- ५ अचोचूष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोचूषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचूष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचूषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचूषिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचूषिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६२ तूष (तूष) तुष्टौ॥

- १ तोतू-पीति, छि, छः, षति, पीषि, क्षि, छः, छ, पीमि, ष्मि, च्वः, च्मः॥
- २ तोतूष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतू-पीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अतोतू-पीत्, द, छाम्, शुः, पीः, द, छम्, छ, षम्, च्व, च्म॥
- ५ अतोतूष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतूषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतूष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतूषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतूषिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतूषिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६३ पूष (पूष्) वृद्धौ॥

- १ पोपू-पोति, ष्टि, ष्टः, षति, षीषि, क्षि, ष्टः, ष, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ पोपूष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपू-पीतु, ष्टु, षात्, षाम्, षतु, ष्टि, षात्, षम्, ष, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अपोपू-पीत्, ट, षाम्, षुः, षीः, ट, षम्, ष, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अपोपूष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोपूषा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपूष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपूषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपूषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपूषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६४ लुष (लुष्) स्तेये॥

- १ लो-लोष्टि, लुषीति, लुष्टः, लुषति, लुषीषि, लोक्षि, लोष्टः, लोष्ट, लुषीमि, लोष्मि, लुष्वः, लुष्मः॥
- २ लोलुष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलोष्ट, लोलु-पीतु, षात्, षाम्, षतु, ष्टि, षात्, षम्, ष, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अलो-लाट, लुषीत्, लुष्टाम्, लुषुः, लुषीः, लोट, लुष्टम्, लुष्ट, लुषम्, लुष्व, लुष्म॥
- ५ अलोलोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलोषा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलुष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलोषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलोषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आदृ, आवः, आमः॥
- १० अलोलोषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६५ मूष (मूष्) स्तेये॥

- १ मोमू-पीति, ष्टि, ष्टः, षति, षीषि, क्षि, ष्टः, ष, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ मोमूष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमू-पीतु, ष्टु, षात्, षाम्, षतु, ष्टि, षात्, षम्, ष, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अमोमू-पीत्, ट, षाम्, षुः, षीः, ट, षम्, ष, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अमोमूष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमूषा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमूष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमूषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमूषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमूषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६६ षूष (सूष्) प्रसवे॥

- १ सोषू-पीति, ष्टि, ष्टः, षति, षीषि, क्षि, ष्टः, ष, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ सोषूष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सोषू-पीतु, ष्टु, षात्, षाम्, षतु, ष्टि, षात्, षम्, ष, षानि, षाव, षाम॥
- ४ असोषू-पीत्, ट, षाम्, षुः, षीः, ट, षम्, ष, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ असोषूष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सोषूषा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोषूष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोषूषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोषूषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोषूषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६७ कृष (कृष्) विलेखने॥

- १ चरी-कृषीति, क्रष्टि, कष्टि, क्रष्टः, कृष्टः, कृषति, कृषीषि, क्रक्षि, कक्षि क्रष्टः, कृष्टः, क्रष्ट, कृष्ट, कृषीमि, कष्मि, कृष्ः, कृष्मः॥
  - २ चरीकृष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
  - ३ चरी-क्रष्ट, कृष्ट, कृषीत्, क्रष्टात्, कृष्टात्, क्रष्टाम्, कृष्टाम्, कृषत्, क्रष्टि, कृष्टि, कृष्टात्, क्रष्टात्, कृष्टम्, क्रष्टम्, कृष्ट, क्रष्ट, कृषाणि, कृषाव, कृषाम॥
  - ४ अचरी-कृषीत्, क्रट, कर्द, क्रष्टाम्, कृष्टाम्, कृषुः, कृषीः, क्रट, कर्द, क्रष्टम्, कृष्टम्, क्रष्ट, कृष्ट, कृषम्, कृष्, कृष्मः॥
  - ५ अचरीकर्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्मः॥
  - ६ चरीकर्षा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
  - ७ चरीकृष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ चरीकर्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ चरीकर्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आदृ, आवः, आमः॥
  - १० अचरीकर्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
- पक्षे चरी-स्थाने चरि, इति चर, इति च ज्ञेयम्।

४६८ कष (कष) हिंसायाम्॥

- १ चाक-पीति, छि, छः, पति, पीषि, क्षि, छः, छ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वमः॥
- २ चाकष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-पीत्, छु, छात्, छाम्, पत्, छि, छात्, छम्, छ, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अचाक-पीत्, ट, छाम्, पुः, पीः, ट, छम्, छ, पम्, प्व, प्वमः॥
- ५ अचाकाष्, अचाकष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्मः॥
- ६ चाकषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४६९ शिष (शिष्) हिंसायाम्॥

- १ शे-शेष्टि, शिषीति, शिष्टः, शिषति, शिषीषि, शेक्षि, शिष्टः, शिष्ट, शिषीमि, शेष्मि, शिष्वः, शिष्वमः॥
- २ शेशिष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेशेष्ट, शेशि-पीत्, छात्, छाम्, पत्, छि, छात्, छम्, छ, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अशे-शिषीत्, शेद, शिष्टाम्, शिषुः, शिषीः, शेद, शिष्टम्, शिष्ट, शिषम्, शिष्व, शिष्वमः॥
- ५ अशेशेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्मः॥
- ६ शेशेषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेशिष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेशेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आशि, आवः, आमः॥
- १० अशेशेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७० जष (जष) हिंसायाम्॥

- १ जाज-पीति, छि, छः, पति, पीषि, क्षि, छः, छ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वमः॥
- २ जाजष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाज-पीत्, छु, छात्, छाम्, पत्, छि, छात्, छम्, छ, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अजाज-पीत्, ट, छाम्, पुः, पीः, ट, छम्, छ, पम्, प्व, प्वमः॥
- ५ अजाजाष्, अजाजष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्मः॥
- ६ जाजषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाजष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७१ झष (झष्) हिंसायाम्॥

- १ जाझ-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ जाझष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाझ-पीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अजाझ-पीत्, द्, छाम्, षुः, षीः, द्, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अजाझाष्, अजाझष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाझषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाझष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाझषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाझषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाझषिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७२ वष (वष्) हिंसायाम्॥

- १ वाव-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, वीमि, व्मि, व्वः, व्मः॥
- २ वावष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-पीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अवाव-पीत्, द्, छाम्, षुः, षीः, द्, छम्, छ, षम्, व्व, व्म॥
- ५ अवावाष्, अवावष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वावष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावषिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७३ मष (मष्) हिंसायाम्॥

- १ माम-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, मीमि, म्मि, म्वः, म्मः॥
- २ मामष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-पीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अमाम-पीत्, द्, छाम्, षुः, षीः, द्, छम्, छ, षम्, म्व, म्म॥
- ५ अमामाष्, अमामाष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामषिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७४ मुष (मुष्) हिंसायाम्॥

- १ मो-मोष्टि, मुषीति, मुष्टः, मुषति, मुषीषि, मोक्षि, मोष्टः, मोष्ट, मुषीमि, मोष्मि, मुष्वः, मुष्वः॥
- २ मोमुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमोष्ट, मोमु-पीतु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अमो-मुषीत्, मोद्, मुष्टाम्, मुषुः, मुषीः, मोद्, मुष्टम्, मुष्ट, मुषम्, मुष्व, मुष्व॥
- ५ अमोमोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमोषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मोमुष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमोषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमोषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आद्, आवः, आमः॥
- १० अमोमोषिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७५ रुष (रुष्) हिंसायाम्॥

- १ रो-रोष्टि, रुषीति, रुष्टः, रुषति, रुषीषि, रोक्षि, रोष्टः, रोष्ट, रुषीमि, रोष्मि, रुष्वः, रुष्मः॥
- २ रोरुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरोट्ट, रोरु-षीत्, छात्, छाम्, षत्, ड्ढि, छात्, छम्, छ, पाणि, पाव, पाम॥
- ४ अरो-रोट्, रुषीत्, रुष्टाम्, रुषुः, रुषीः, रोट्, रुष्टम्, रुष्ट, रुपम्, रुष्व, रुष्म॥
- ५ अरोरुष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रोरुषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रोरुष्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरुषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरुषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आदु, आवः, आमः॥
- १० अरोरुषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७६ रिष (रिष्) हिंसायाम्॥

- १ रे-रैष्टि, रिषीति, रिष्टः, रिषति, रिषीषि, रेक्षि, रिष्टः, रिष्ट, रिषीमि, रेष्मि, रिष्वः, रिष्मः॥
- २ रेरिष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रेरिट्ट, रेरि-षीत्, छात्, छाम्, षत्, ड्ढि, छात्, छम्, छ, पाणि, पाव, पाम॥
- ४ अरे-रेट्, रिषीत्, रिष्टाम्, रिषुः, रिषीः, रेट्, रिष्टम्, रिष्ट, रिपम्, रिष्व, रिष्म॥
- ५ अरेरेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरेषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रेरिष्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरिषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रेरिषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आरि, आवः, आमः॥
- १० अरेरेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७७ यूष (यूष्) हिंसायाम्॥

- १ योयू-षीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ योयूष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ योयू-षीत्, छु, छात्, छाम्, षत्, ड्ढि, छात्, छम्, छ, पाणि, पाव, पाम॥
- ४ अयोयू-षीत्, ट्, छाम्, षुः, षीः, ट्, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अयोयूष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ योयूषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ योयूष्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ योयूषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ योयूषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयोयूषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७८ जूष (जूष्) हिंसायाम्॥

- १ जोजू-षीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ जोजूष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोजू-षीत्, छु, छात्, छाम्, षत्, ड्ढि, छात्, छम्, छ, पाणि, पाव, पाम॥
- ४ अजोजू-षीत्, ट्, छाम्, षुः, षीः, ट्, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अजोजूष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोजूषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोजूष्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोजूषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोजूषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोजूषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४७९ शष् (शष्) हिंसायाम्॥

- १ शाश-धीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्वः॥
- २ शाशष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-धीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अशाश-धीतु, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्वः॥
- ५ अशाशाष्, अशाशष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इछ। इषम्, इष्व, इष्वः॥
- ६ शाशष्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशष्-त, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशष्-ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४८० चष (चष) हिंसायाम्॥

- १ चाच-धीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्वः॥
- २ चाचष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-धीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अचाच-धीतु, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्वः॥
- ५ अचाचाष्, अचाचष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इछ। इषम्, इष्व, इष्वः॥
- ६ चाचष्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाचष्-त, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचष्-ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४८१ वृष् (वृष्) संघाते च॥

- १ वरी-वृषीति, वरिष्ठ, वृष्टः, वृषति, वृषीषि, वरिष्ठ, वृष्टः, वृष्ट, वृषीमि, वरिष्ठ, वृष्टः, वृष्टः॥
- २ वरीवृष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वरीवृष्ट, वरिवृ-धीतु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अवरी-वर्द, वृषीत्, वृष्टाम्, वृषुः, वृषीः, वर्द, वृष्टम्, वृष्ट, वृषम्, वृष्ट, वृष्टम्॥
- ५ अवरीवृष्ट-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इछ। इषम्, इष्व, इष्वः॥
- ६ वरीवृष्ट-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वरीवृष्ट-त, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरीवृष्ट-ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरीवृष्ट-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवरीवृष्ट-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरी-स्थाने वरि, इति वर, इति च ज्ञेयम्।

४८२ भष् (भष्) भर्त्सने॥

- १ बाभ-धीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्वः॥
- २ बाभष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ-धीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अबाभ-धीतु, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्वः॥
- ५ अबाभाष्, अबाभष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इछ। इषम्, इष्व, इष्वः॥
- ६ बाभष्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभष्-त, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभष्-ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४८३ जिष् (जिष्) सेचने॥

- १ जे-जेष्टि, जिषीति, जिष्टः, जिषति, जिषीषि, जेक्षि, जिष्टः, जिष्ट, जिषीमि, जेषि, जिष्वः, जिष्मः॥
- २ जेजिष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेजेष्ट, जेजि-षीत्, छात्, छाम्, षत्, ड्, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अजे-जिषीत्, जेद्, जिष्टाम्, जिषुः, जिषीः, जेद्, जिष्टम्, जिष्ट, जिषम्, जिष्व, जिष्म॥
- ५ अजेजेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेजेष्ठा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेजिष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेजेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेजेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेजेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४८४ विष् (विष्) सेचने॥

- १ वे-विषीति, वेष्टि, विष्टः, विषति, विषीषि, वेक्षि, विष्टः, विष्ट, विषीमि, वेष्मि, विष्वः, विष्मः॥
- २ वेविष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेष्ट, वेवि-षीत्, छात्, छाम्, षत्, ड्, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अवे-विषीत्, वेद्, विष्टाम्, विषुः, विषीः, वेद्, विष्टम्, विष्ट, विषम्, विष्व, विष्म॥
- ५ अवेवेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेष्ठा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेविष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४८५ मिष् (मिष्) सेचने॥

- १ मे-मेष्टि, मिषीति, मिष्टः, मिषति, मिषीषि, मेक्षि, मिष्टः, मिष्ट, मिषीमि, मेष्मि, मिष्वः, मिष्मः॥
- २ मेमिष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमेष्ट, मेमि-षीत्, छात्, छाम्, षत्, ड्, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अमे-मिषीत्, मेद्, मिष्टाम्, मिषुः, मिषीः, मेद्, मिष्टम्, मिष्ट, मिषम्, मिष्व, मिष्म॥
- ५ अमेमेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेष्ठा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमिष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४८६ निष् (निष्) सेचने॥

- १ ने-नेष्टि, निषीति, निष्टः, निषति, निषीषि, नेक्षि, निष्टः, निष्ट, निषीमि, नेष्मि, निष्वः, निष्मः॥
- २ नेनिष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनेष्ट, नेनि-षीत्, छात्, छाम्, षत्, ड्, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अने-निषीत्, नेद्, निष्टाम्, निषुः, निषीः, नेद्, निष्टम्, निष्ट, निषम्, निष्व, निष्म॥
- ५ अनेनेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनेष्ठा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनिष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४८७ पृषू (पृषू) संघाते च॥

- १ परी-पृषीति, पृष्टि, पृष्टः, पृषति, पृषीषि, पृक्षि, पृष्टः, पृष्ट, पृषीमि, पृष्मि, पृष्वः, पृष्मः॥
- २ परीपृषू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ परीवर्षु, परिपू-षीत्, षात्, षाम्, षत्, षि, षात्, षात्, षम्, ष, षणि, षाव, षाम॥
- ४ अपरी-पर्द, पृषीत्, पृष्टाम्, पृषुः, पृषीः, पर्द, पृष्टम्, पृष्ट, पृषम्, पृष्व, पृष्म॥
- ५ अपरीपर्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ परीपर्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ परीपृष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ परीवर्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ परीपर्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपरीपर्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे परी-स्थाने परि, इति पर, इति च ज्ञेयम्।

४८८ वृषू (वृषू) सेचने। वृषू ४८९ वदपणि।

४८९ मृषू (मृषू) सहने च॥

- १ मरी-मृषीति, मृष्टि, मृष्टः, मृषति, मृषीषि, मृक्षि, मृष्टः, मृष्ट, मृषीमि, मृष्मि, मृष्वः, मृष्मः॥
- २ मरीमृषू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मरीवर्षु, मरिम्-षीत्, षात्, षाम्, षत्, षि, षात्, षात्, षम्, ष, षणि, षाव, षाम॥
- ४ अमरी-मर्द, मृषीत्, मृष्टाम्, मृषुः, मृषीः, मर्द, मृष्टम्, मृष्ट, मृषम्, मृष्व, मृष्म॥
- ५ अमरीमर्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मरीमर्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मरीमृष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मरीवर्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मरीमर्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमरीमर्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे मरी-स्थाने मरि, इति मर, इति च ज्ञेयम्।

४९० श्रिषू (श्रिषू) संघाते च॥

- १ शे-श्रिषीति, श्रेष्टि, श्रिष्टः, श्रिषति, श्रिषीषि, श्रेक्षि, श्रिष्टः, श्रिष्ट, श्रिषीमि, श्रेष्मि, श्रिष्वः, श्रिष्मः॥
- २ शेश्रिषू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेश्रेष्टु, शेश्रि-षीत्, षात्, षाम्, षत्, षि, षात्, षात्, षम्, ष, षणि, षाव, षाम॥
- ४ अशे-श्रेट्, श्रिषीत्, श्रिष्टाम्, श्रिषुः, श्रिषीः, श्रेट्, श्रिष्टम्, श्रिष्ट, श्रिषम्, श्रिष्व, श्रिष्म॥
- ५ अशेश्रेष्टु-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेश्रेषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेश्रिष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेश्रेषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेश्रेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेश्रेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४९१ श्लिषू (श्लिषू) दाहे॥

- १ शे-श्लिषीति, श्लेष्टि, श्लिष्टः, श्लिषति, श्लिषीषि, श्लेक्षि, श्लिष्टः, श्लिष्ट, श्लिषीमि, श्लेष्मि, श्लिष्वः, श्लिष्मः॥
- २ शेश्लिषू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेश्लेष्टु, शेश्लि-षीत्, षात्, षाम्, षत्, षि, षात्, षात्, षम्, ष, षणि, षाव, षाम॥
- ४ अशे-श्लेट्, श्लिषीत्, श्लिष्टाम्, श्लिषुः, श्लिषीः, श्लेट्, श्लिष्टम्, श्लिष्ट, श्लिषम्, श्लिष्व, श्लिष्म॥
- ५ अशेश्लेष्टु-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेश्लेषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेश्लिष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेश्लेषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेश्लेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेश्लेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४९२ पृषू (पृष्) दाहे॥

- १ पो-प्रांष्टि, पृषीति, पृष्टः, पृषति, पृषीषि, प्रोक्षि, प्रोष्ठः, प्रोष्ठ, पृषीमि, प्रोष्मि, पृष्वः, पृष्मः॥
- २ पोपृष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोप्रोष्ट, पोपृ-पीतु, छात्, छाम्, षतु, ड्वि, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अपो-प्राट्, पृषीत्, पृष्टाम्, पृषुः, पृषीः, प्रोट्, पृष्टम्, पृष्ट, पृषम्, पृष्व, पृष्म॥
- ५ अपोप्रोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोप्रोषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपृष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोप्रोषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोप्रोषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आदु, आवः, आमः॥
- १० अपोप्रोषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४९३ प्लुषू (प्लुष्) दाहे॥

- १ पो-प्लोष्टि, प्लुषीति, प्लुष्टः, प्लुषति, प्लुषीषि, प्लोक्षि, प्लुष्टः, प्लेष्ट, प्लुषीमि, प्लोष्मि, प्लुष्वः, प्लुष्मः॥
- २ पोप्लुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोप्लोष्ट, पोप्लु-पीतु, छात्, छाम्, षतु, ड्वि, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अपो-प्लोट्, प्लुषीत्, प्लुष्टाम्, प्लुषुः, प्लुषीः, प्लोट्, प्लुष्टम्, प्लुष्ट, प्लुषम्, प्लुष्व, प्लुष्म॥
- ५ अपोप्लोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोप्लोषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोप्लुष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोप्लोषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोप्लोषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आदु, आवः, आमः॥
- १० अपोप्लोषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४९४ घृषू (घृष्) संहर्षे॥

- १ जरी-घर्ष्टि, घृषीति, घृष्टः, घृषति, घृषीषि, घर्क्षि, घृष्टः, घृष्ट, घृषीमि, घर्ष्मि, घृष्वः, घृष्मः॥
  - २ जरीघृष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
  - ३ जरीघर्ष्ट, जरिघृ-पीतु, छात्, छाम्, षतु, ड्वि, छात्, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
  - ४ अजरी-घर्ट्, घृषीत्, घृष्टाम्, घृषुः, घृषीः, घर्ट्, घृष्टम्, घृष्ट, घृषम्, घृष्व, घृष्म॥
  - ५ अजरीघर्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
  - ६ जरीघर्षा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
  - ७ जरीघृष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ जरीघर्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ जरीघर्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अजरीघर्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
- पक्षे जरी-स्थाने जरि, इति जरु, इति च ज्ञेयम्।

४९५ हृषू (हृष्) अलीके॥

- १ जरी-हर्ष्टि, हृषीति, हृष्टः, हृषति, हृषीषि, हर्क्षि, हृष्टः, हृष्ट, हृषीमि, हर्ष्मि, हृष्वः, हृष्मः॥
- २ जरीहृष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जरीहर्ष्ट, जरिहृ-पीतु, छात्, छाम्, षतु, ड्वि, छात्, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अजरी-हर्ट्, हृषीत्, हृष्टाम्, हृषुः, हृषीः, हर्ट्, हृष्टम्, हृष्ट, हृषम्, हृष्व, हृष्म॥
- ५ अजरीहर्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरीहर्षा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जरीहृष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जरीहर्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जरीहर्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरीहर्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४९६ पुष (पुष) दाहे॥

- १ पो-पोष्टि, पुषीति, पुष्टः, पुषति, पुषीषि, पोक्षि, पुष्टः, पुष्ट, पुषीमि, पोष्मि, पुष्कः, पुष्कः॥
- २ पोपुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपोष्ट, पोपु-पीतु, शात्, श्ताम्, षतु, द्वि, शात्, श्ताम्, श्ता, पाणि, पाव, याम॥
- ४ अपो-पोट, पुषीत्, पुष्टाम्, पुषुः, पुषीः, पोट, पुष्टम्, पुष्ट, पुषम्, पुष्व, पुष्म॥
- ५ अपोपोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोपोषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपुष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपोषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपोषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आम्, आवः, आमः॥
- १० अपोपोषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४९७ भूष (भूष) अलंकारे॥

- १ बोभू-पीति, ष्टि, ष्टः, षति, बीषि, क्षि, ष्टः, ष्ट, बीमि, ष्मि, ष्वः, ष्वः॥
- २ बोभूष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बोभू-पीतु, ष्ट, शात्, श्ताम्, षतु, द्वि, शात्, श्ताम्, श्ता, पाणि, पाव, याम॥
- ४ अबोभू-पीत्, ट, श्ताम्, युः, पीः, ट, श्ताम्, श्ता, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अबोभूष, अबोभूष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बोभूषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बोभूष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बोभूषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बोभूषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आम्, आवः, आमः॥
- १० अबोभूषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४९८ तसु (तंस) अलंकारे॥

- १ तात-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ तातंस-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, स्तात्, स्ताम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अता-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अतातंस-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातंसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातंस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातंसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातंसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आम्, आवः, आमः॥
- १० अतातंसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

४९९ तुस (तुस) शब्दे॥

- १ तो-तुसीति, तोस्ति, तुस्तः, तुसति, तुसीषि, तोस्मि, तुस्थः, तुस्थ, तुसीमि, तोस्मि, तुस्वः, तुस्मः॥
- २ तोतुस-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतोस्तु, तोतु-सीतु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, स्तात्, स्ताम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अतो-तुसीत्, तोत्, तुस्ताम्, तुसुः, तुसीः, तोः, तोत्, तुस्तम्, तुस्त, तुसम्, तुस्व, तुस्म॥
- ५ अतोतोस-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतोसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतोसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतोसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आम्, आवः, आमः॥
- १० अतोतोसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०० हस (हस्) शब्दे॥

- १ जाह-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ जाहस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अजाह-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अजाह्वास्, अजाहस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाहसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाहस्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०१ हस (हस्) शब्दे॥

- १ जाह-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ जाहस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अजाह-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अजाह्वास्, अजाहस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाहसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाहस्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०२ रस (रस्) शब्दे॥

- १ रार-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ रारस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अरार-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अरारास्, अरारस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारस्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०३ लस (लस्) श्लेषणक्रीडनयोः॥

- १ लाल-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ लालस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अलाल-सीत्, त्, द, स्ताम्, सुः, सीः, ः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अलालास्, अलालस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालस्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०४ घस्लृ (घस्) अदने॥

- १ जा-घसीति, घस्ति, घस्तः, क्षति, घसीषि, घस्सि, घस्थः, घस्थ, घसीमि, घस्मि, घस्वः, घस्मः॥
- २ जाघस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-घसीतु, घस्तु, घस्तात्, घस्ताम्, क्षतु, घधि, घडि, घस्तात्, घस्तम्, घस्त, घसानि, घसाव, घसाम॥
- ४ अजा-घसीत्, घत्, घस्ताम्, क्षुः, घसीः, घः, घत्, घस्तम्, घस्त, घसम्, घस्व, घस्म॥
- ५ अजाघास्, अजाघस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जाघसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाघस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाघसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाघसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाघसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०५ हसे (हस्) हसने॥

- १ जाह-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ जाहस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, डि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अजाह-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अजाहास्, अजाहस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जाहसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाहस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०६ पिसु (पिस्) गतौ॥

- १ पे-पेस्ति, पिसीति, पिस्तः, पिसति, पिसीषि, पेस्सि, पिस्थः, पिस्थ, पिसीमि, पेस्मि, पिस्वः, पिस्मः॥
- २ पेपिस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपेस्तु, पेपि-सीतु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, डि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अपे-पिसीत्, पेट्, पिस्ताम्, पिसुः, पिसीः, पेः, पेट्, पिस्ताम्, पिस्त, पिसम्, पिस्व, पिस्म॥
- ५ अपेपेस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पेपेसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पेपिस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपेसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपेसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपेसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०७ पेसु (पेस्) गतौ॥

- १ पेपे-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ पेपेस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपे-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, डि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अपेपे-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अपेपेस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पेपेसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पेपेस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपेसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपेसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपेसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०८ वेस् (वेस्) गतौ।

- १ वेवे-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ वेवेस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवे-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, चि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अवेवे-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अवेवेस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वेवेस्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५०९ शस् (शस्) हिंसायाम्॥

- १ शाश-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ शाशस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, चि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अशाश-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अशाशस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शाशस्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५१० शंसू (शंसू) स्तुतौ च॥

- १ शा-शंसीति, शंस्ति, शंस्तः, शंसति, शंसीषि, शंस्मि, शंस्थः, शंस्थ, शंसीमि, शंस्मि, शंस्वः, शंस्मः॥
- २ शाशस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शा-शंसीतु, शंस्तु, शंस्तात्, शंस्ताम्, शंसतु, शचि, शंद्वि, शस्तात्, शस्तम्, शस्त, शंसानि, शंसाव, शंसाम॥
- ४ अशा-शंसीत्, शन्, शस्ताम्, शसुः, शंसीः, शन्, शस्तम्, शस्त, शंसम्, शस्व, शस्म॥
- ५ अशाशंस-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशंसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शाशंस्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशंसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशंसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशंसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५११ मिहं (मिहं) सेचने॥

- १ मे-मिहीति, मेढि, मीढः, मिहति, मिहीषि, मेक्षि, मीढः, मीढ, मिढीमि, मेहि, मिहः, मिह्य॥
- २ मेमिह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मे-मिहीतु, मेढु, मीढात्, मीढाम्, मिहतु, मीढि, मीढात्, मीढम्, मीढ, मिहानि, मिहाव, मिहाम॥
- ४ अमे-मिहीत्, मेढ, मीढाम्, मिहुः, मिहीः, मेढ, मीढम्, मीढ, मिहम्, मिह्य, मिह्य॥
- ५ अमेमेह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेहा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मेमिह्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५१२ दहं (दह) भस्मीकरणे॥

- १ दन्-दहीति, दग्धि, दग्धः, दहति, दहीषि, धक्षि, दग्धः, दग्ध, दहीमि, दह्मि, दहः, दह्यः॥
- २ दन्दह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दन्द-हीतु, ग्धु, ग्धात्, ग्धाम्, हतु, ग्धि, ग्धात्, ग्धम्, गध, हानि, हाव, हाम॥
- ४ अदन्-दहीत्, धक्, दग्धाम्, दहुः, दहीः, धक्, दग्धम्, दग्ध, दहम्, दह, दह्य॥
- ५ अदन्दह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दन्दहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दन्दहया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दन्दहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दन्देहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आद, आवः, आमः॥
- १० अदन्दहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५१३ चह (चह) कल्कने॥

- १ चा-चहीति, चाढि, चाढः, चहति, चहीषि, चक्षि, चाढः, चाढ, चहीमि, चाह्मि, चहः, चह्यः॥
- २ चाचह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चा-चहीतु, चाढु, चाढात्, चाढाम्, चहतु, चाढि, चाढात्, चाढम्, चाढ, चहानि, चहाव, चहाम॥
- ४ अचा-चहीत्, चद्, चाढाम्, चहुः, चहीः, चद्, चाढम्, चाढ, चहम्, चह, चह्य॥
- ५ अचाचह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाचहया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आच, आवः, आमः॥
- १० अचाचहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५१४ रह (रह) कल्कने॥

- १ रा-रहीति, राढि, राढः, रहति, रहीषि, रक्षि, राढः, राढ, रहीमि, राह्मि, रहः, रह्यः॥
- २ रारह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रा-रहीतु, राढु, राढात्, राढाम्, रहतु, राढि, राढात्, राढम्, राढ, रहानि, रहाव, रहाम॥
- ४ अरा-रहीत्, रद्, राढाम्, रहुः, रहीः, रद्, राढम्, राढ, रहम्, रह, रह्य॥
- ५ अरारह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रारहया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५१५ रहु (रंह) गतौ॥

- १ रा-रंहीति, रण्ढि, रण्ढः, रंहति, रंहीषि, रङ्घि, रण्ढः, रण्ढ, रंहीमि, रंहि, रंहः, रंह्यः॥
- २ रारंह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रा-रंहीतु, रण्ढु, रण्ढात्, रण्ढाम्, रंहतु, रण्ढि, रण्ढात्, रण्ढम्, रण्ढ, रंहाणि, रंहाव, रंहाम॥
- ४ अरा-रंहीत्, रन्, रण्ढाम्, रंहुः, रंहीः, रन्, रण्ढम्, रण्ढ, रंहम्, रंह, रंह्य॥
- ५ अरारंह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारंहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रारंहया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारंहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारंहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारंहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५१६ दृह (दृह) वृद्धौ॥

- १ दरि-दृहीति, दर्हि, दृढः, दृहति, दृहीषि, धर्क्षि, दृढः, दृढ, दृहीमि, दर्हि, दृहः, दृहः॥
- २ दरिदृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरिदृहु, दरिदृह-हीतु, ढात्, ढाम्, हतु, ढि, ढात्, ढम्, ढ, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अदरि-दृहीत्, धर्द, दृढाम्, दृहुः, दृहीः, धर्द, दृढम्, दृढ, दृहम्, दृह, दृह॥
- ५ अदरिदृह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दरिदृहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरिदृहया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरिदृहिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरिदृहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरिदृहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरि स्थाने 'दरी' इति 'दर' इति च ज्ञेयम्।

५१७ दृह (दृह) वृद्धौ॥

- १ दरि-दृहीति, दृण्डि, दृण्डः, दृहति, दृहीषि, धृङ्क्षि, दृण्डः, दृण्ड, दृहीमि, दृह्नि, दृहः, दृहः॥
- २ दरिदृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरि-दृहीतु, दृण्डु, दृण्डात्, दृण्डाम्, दृहतु, दृण्डि, दृण्डात्, दृण्डम्, दृण्ड, दृहाणि, दृहाव, दृहाम॥
- ४ अदरि-दृहीत्, दृन्, दृण्डाम्, दृहुः, दृहीः, दृन्, दृण्डम्, दृण्ड, दृहम्, दृह, दृह॥
- ५ अदरिदृह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दरिदृहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरिदृहया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरिदृहिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरिदृहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरिदृहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरि स्थाने 'दरी' इति 'दर' इति च ज्ञेयम्।

५१८ वृह (वृह) वृद्धौ॥

५१९ वृह (वृह) शब्दे च॥

- १ वरि-वृहीति, वर्हि, वृढः, वृहति, वृहीषि, वर्क्षि, वृढः, वृढ, वृहीमि, वर्हि, वृहः, वृहः॥
- २ वरिवृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वरिवृहु, वरिवृह-हीतु, ढात्, ढाम्, हतु, ढि, ढात्, ढम्, ढ, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अवरि-वृहीत्, धर्द, वृढाम्, वृहुः, वृहीः, धर्द, वृढम्, वृढ, वृहम्, वृह, वृह॥
- ५ अवरिवृह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वरिवृहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वरिवृहया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरिवृहिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरिवृहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवरिवृहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरि स्थाने 'वरी' इति 'वर' इति च ज्ञेयम्।

५१९ वृह (वृह) वृद्धौ॥

- १ वरि-वृहीति, वृण्डि, वृण्डः, वृहति, वृहीषि, वृङ्क्षि, वृण्डः, वृण्ड, वृहीमि, वृह्नि, वृहः, वृहः॥
- २ वरिवृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वरि-वृहीतु, वृण्डु, वृण्डात्, वृण्डाम्, वृहतु, वृण्डि, वृण्डात्, वृण्डम्, वृण्ड, वृहाणि, वृहाव, वृहाम॥
- ४ अवरि-वृहीत्, वृन्, वृण्डाम्, वृहुः, वृहीः, वृन्, वृण्डम्, वृण्ड, वृहम्, वृह, वृह॥
- ५ अवरिवृह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वरिवृहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वरिवृहया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरिवृहिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरिवृहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवरिवृहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरि स्थाने 'वरी' इति 'वर' इति च ज्ञेयम्।

५२० तुह (तुह) अर्दने॥

- १ तो-तुहीति, तोढि, तूढः, तुहति, तुहीषि, तोक्षि, तूढः, तूढ, तोह्यि, तुहः, तुह्यः॥
- २ तोतुह्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तो-तुहीतु, तोढु, तूढात्, तूढाम्, तुहतु, तूढि, तूढात्, तूढम्, तूढ, तुहानि, तुहाव, तुहाम॥
- ४ अतो-तुहीत्, तोढ, तूढाम्, तुहुः, तुहीः, तोढ, तूढम्, तूढ, तुहम्, तुह, तुह्य॥
- ५ अतोतोह्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतोहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ०॥
- ७ तोतुह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतोहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतोहिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आतु, आवः, आमः॥
- १० अतौतोहिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५२२ दुह (दुह) अर्दने॥

- १ दो-दुहीति, दोग्धि, दुग्धः, दुहति, दुहीषि, दोग्धि, दुग्धः, दुग्ध, दुहीमि, दुहः, दुह्यः॥
- २ दोदुह्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दो-दुहीतु, दोग्धु, दुग्धात्, दुग्धाम्, दुहतु, दुग्धि, दुग्धात्, दुग्धम्, दुग्ध, दुहानि, दुहाव, दुहाम॥
- ४ अदो-दुहीत्, धोक्, दुग्धाम्, दुहुः, दुहीः, धोक्, दुग्धम्, दुग्ध, दुहम्, दुह, दुह्य॥
- ५ अदोदोह्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोदोहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ०॥
- ७ दोदुह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोदोहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोदोहिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आद, आवः, आमः॥
- १० अदोदोहिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५२३ मह (मह) पूजायाम्॥

- १ मा-महीति, माढि, माढः, महति, महीषि, मक्षि, माढः, माढ, मह्यि, महीमि, महः, मह्यः॥
- २ मामह्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मा-महीतु, माढु, माढात्, माढाम्, महतु, माढि, माढात्, माढम्, माढ, माहानि, माहाव, माहाम॥
- ४ अमा-महीत्, मट, माढाम्, महुः, महीः, मट, माढम्, माढ, महम्, मह, मह्य॥
- ५ अमामह्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ०॥
- ७ मामह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामहिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आम, आवः, आमः॥
- १० अमामहिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५२४ रक्ष (रक्ष) पालने॥

- १ रार-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम्, क्ष्वः, क्ष्मः॥
- २ रारक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-क्षीतु, छु, छात्, छाम्, क्षतु, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अरार-क्षीत्, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्ष्म॥
- ५ अरारक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ०॥
- ७ रारक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारक्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारक्षिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारक्षिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५२५ मक्ष (मक्ष) संघाते॥

- १ माम-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ मामक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अमाम-क्षीत्, ट, छाम्, क्षुः, क्षीः, ट, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अमामक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मामक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५२६ मुक्ष (मुक्ष) संघाते॥

- १ मोमु-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ मोमुक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमु-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अमोमु-क्षीत्, ट, छाम्, क्षुः, क्षीः, ट, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अमोमुक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मोमुक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मोमुक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमुक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमुक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमुक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५२७ तक्षौ (तक्ष) तनूकरणे॥

- १ तात-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ तातक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अतात-क्षीत्, ट, छाम्, क्षुः, क्षीः, ट, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अतातक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तातक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तातक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

शित्प्रत्यये परे श्नुप्रत्यये सति, तातक्ष्णोति, तातक्ष्युयात्, तातक्ष्णोतु, अतातक्ष्णोदित्यपि भवति।

५२८ त्वक्षौ (त्वक्ष) तनूकरणे॥

- १ तात्व-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ तात्वक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात्व-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अतात्व-क्षीत्, ट, छाम्, क्षुः, क्षीः, ट, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अतात्वक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तात्वक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तात्वक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तात्वक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तात्वक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतात्वक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५२९ णिक्ष (निक्ष) चुम्बने॥

- १ नेनि-क्षीति, णि, णः, क्षति, क्षीषि, क्षि, णः, ण, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ नेनिक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनि-क्षीतु, णु, णात्, णाम्, क्षतु, ण्ति, णात्, णम्, ण, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अनेनि-क्षीत्, ट, णाम्, क्षुः, क्षीः, ट, णम्, ण, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अनेनिक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनिक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनिक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनिक्षिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनिक्षिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनिक्षिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५३० तृक्ष (तृक्ष) गतौ॥

- १ तरित्-क्षीति, णि, णः, क्षति, क्षीषि, क्षि, णः, ण, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ तरितृक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तरित्-क्षीतु, णु, णात्, णाम्, क्षतु, ण्ति, णात्, णम्, ण, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अतरित्-क्षीत्, ट, णाम्, क्षुः, क्षीः, ट, णम्, ण, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अतरितृक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तरितृक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तरितृक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तरितृक्षिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तरितृक्षिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतरितृक्षिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५३१ स्तृक्ष (स्तृक्ष) गतौ॥

- १ तरिस्तृ-क्षीति, णि, णः, क्षति, क्षीषि, क्षि, णः, ण, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ तरिस्तृक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तरिस्तृ-क्षीतु, णु, णात्, णाम्, क्षतु, ण्ति, णात्, णम्, ण, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अतरिस्तृ-क्षीत्, ट, णाम्, क्षुः, क्षीः, ट, णम्, ण, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अतरिस्तृक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तरिस्तृक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तरिस्तृक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तरिस्तृक्षिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तरिस्तृक्षिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतरिस्तृक्षिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तीर-स्थाने 'तरी' इति 'तर्' इति च ज्ञेयम्।

५३२ णक्ष (नक्ष) गतौ॥

- १ नान-क्षीति, णि, णः, क्षति, क्षीषि, क्षि, णः, ण, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ नानक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-क्षीतु, णु, णात्, णाम्, क्षतु, ण्ति, णात्, णम्, ण, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अनान-क्षीत्, ट, णाम्, क्षुः, क्षीः, ट, णम्, ण, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अनानक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नानक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानक्षिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानक्षिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानक्षिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५३३ वक्ष (वक्ष्) रोषे॥

- १ वाव-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम्, क्ष्वः, क्ष्मः॥
- २ वावक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-क्षीतु, छु, छात्, छाम्, क्षतु, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अवाव-क्षीत्, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम्॥
- ५ अवावक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वावक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५३४ त्वक्ष (त्वक्ष्) त्वचने॥ त्वक्षौ ५२८ वदूपाणि

५३५ सूक्ष् (सूक्ष्) अनादरे॥

- १ सोसू-क्षीति, क्षिर्, क्षर्ः, क्षति, क्षीषि, क्षि, विक्ष, क्षर्ः, क्षर्, क्षीमि, क्षिम्, क्ष्वः, क्ष्मः॥
- २ सोसूक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सोसू-क्षीत्, क्षु, क्षात्, क्षाम्, क्षतु, छि, क्षात्, क्षर्म्, क्षर्, क्षाणि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ असोसू-क्षीत्, क्, क्षाम्, क्षुः, क्षीः, क्, क्षर्म्, क्षर्, क्षम्, क्ष्व, क्षम्॥
- ५ असोसूक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सोसूक्ष्-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सोसूक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोसूक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोसूक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोसूक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५३६ काक्ष (काक्ष्) काङ्क्षायाम्॥

- १ चाकाङ्-क्षीति, क्षि, क्षर्ः, क्षति, क्षीषि, क्षि, विक्ष, क्षर्ः, क्षर्, क्षीमि, क्षिम्, क्ष्वः, क्ष्मः॥
- २ चाकाङ्क्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाकाङ्-क्षीत्, क्षु, क्षात्, क्षाम्, क्षतु, छि, क्षात्, क्षर्म्, क्षर्, क्षाणि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अचाका-क्षीत्, क्, क्षाम्, क्षुः, क्षीः, क्, क्षर्म्, क्षर्, क्षम्, क्ष्व, क्षम्॥
- ५ अचाकाङ्क्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चाकाङ्क्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकाङ्क्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकाङ्क्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकाङ्क्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकाङ्क्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५३७ वाक्ष (वाक्ष्) काङ्क्षायाम्॥

- १ वावाङ्-क्षीति, क्षि, क्षर्ः, क्षति, क्षीषि, क्षि, विक्ष, क्षर्ः, क्षर्, क्षीमि, क्षिम्, क्ष्वः, क्ष्मः॥
- २ वावाङ्क्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावाङ्-क्षीत्, क्षु, क्षात्, क्षाम्, क्षतु, छि, क्षात्, क्षर्म्, क्षर्, क्षाणि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अवावा-ङ्क्षीत्, न्, इक्षाम्, इक्षुः, ङ्क्षीः, न्, इक्षर्म्, इक्षर्, इक्षम्, क्ष्व, क्षम्॥
- ५ अवावाङ्क्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावाङ्क्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वावाङ्क्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावाङ्क्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावाङ्क्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावाङ्क्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५३८ माक्षु (मङ्क्षु) काङ्क्षायाम्॥

- १ मामाङ्-क्षीत्, क्षिट्, क्षट्, क्षति, क्षीषि, क्षि, क्षिप्, क्षट्, क्षट्, क्षोमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः ॥
 २ मामाङ्क्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ मामाङ्-क्षीत्, क्षट्, क्ष्यात्, क्ष्टाम्, क्षत्, गृद्ध, क्ष्यात्, क्ष्टम्, क्षट्, क्षाणि, क्षाव, क्षाम ॥
 ४ अमामाङ्-क्षीत्, न्, इक्ष्याम्, इक्षुः, क्ष्वीः, न्, इक्ष्टम्, इक्ष्ट, ह्वम्, क्ष्व, क्षम ॥
 ५ अमामाङ्क्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
 ६ मामाङ्क्ष्-अकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मामाङ्क्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ मामाङ्क्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ मामाङ्क्षिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अमामाङ्क्षिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

५३९ द्राक्षु (द्राक्ष) घोरवासिते च॥

- १ दाद्राङ्-क्षीति, क्षिट्, क्षटः, क्षति, क्षीषि, क्षि, विक्ष, क्षटः, क्षट, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः ॥
- २ दाद्राङ्क्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ दाद्राङ्-क्षीत्, क्षु, क्षात्, क्ष्याम्, क्षत्, गिड्, क्ष्यात्, क्ष्यम्, क्षट, क्षाणि, क्षाव, क्षाम ॥
- ४ अदाद्राङ्-क्षीत्, (अदाद्रान्), क्ष्याम्, क्षुः, क्षीः, (अदादान्), क्षटम्, क्षट, क्षम्, क्ष्व, क्षम ॥
- ५ अदाद्राङ्क्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म ॥
- ६ दाद्राङ्ग-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दाद्राङ्क्ष्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्ताम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ दाद्राङ्क्षिता-" , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ दाद्राङ्क्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अदाद्राङ्क्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

५४० द्वाक्षु (द्वाइक्षु) घोरवासिते च॥

- १ दाघ्राड्-क्षीति, क्षिट्, क्षति, क्षीषि, क्षि, विक्ष, क्षट्, क्षठ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः ॥
२ दाघ्राड्क्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
३ दाघ्राड्-क्षीतु, क्षटु, क्षटात्, क्ष्टाम्, क्षतु, गिड्, क्षटात्, क्ष्टम्, क्षट, क्षाणि, क्षाव, क्षाम ॥
४ अदाघ्राड्-क्षीत्, (अदाघ्रान्), क्ष्टाम्, क्षुः, क्षीः, (अदादान्), क्ष्टम्, क्षट, क्षम्, क्ष्व, क्षम ॥
५ अदाघ्राड्क्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
६ दाघ्राङ्गा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
७ दाघ्राड्क्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
८ दाघ्राङ्गिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
९ दाघ्राङ्गिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
१० अदाघ्राङ्गिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

५४१ ध्वाक्षु (ध्वाङ्क्षु) घोरवासिते च॥

- १ दाध्वाङ्-क्षोति, क्षित्, क्षट्, क्षति, क्षोषि, क्षि, क्षिप्त, क्षट्, क्षत्, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः ॥
 २ दाध्वाङ्क्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ दाध्वाङ्-क्षीतु, क्षु, क्षात, क्ष्याम्, क्षतु, गिड्, क्षात्, क्षम्, क्षत्, क्षाणि, क्षाव, क्षाम ॥
 ४ अदाध्वाङ्-ङ्हीत्, न्, इक्ष्याम्, इक्षुः, ङ्हीः, न्, इक्ष्म, इक्ष्त्, ङ्क्षम्, क्ष्व, क्षम ॥
 ५ अदाध्वाङ्क्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
 ६ दाध्वाङ्गा-ङ्गकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दाध्वाङ्क्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ दाध्वाङ्गिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ दाध्वाङ्क्षिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अदाध्वाङ्क्षिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

५४२ गाङ् (गा) गतौ॥ यै ३६ वट्टपाणि॥

५४३ घिङ् (स्मि) ईषद्भस्ने॥

- १ से-ष्मयीति, ष्मेति, भितः, भियति, भ्ययीषि, ष्मेषि, भिथः, भिथ, भ्ययीमि, ष्मेमि, भिवः, भिमः॥
- २ सेष्मि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ से-ष्मयीतु, ष्मेतु, भितात्, भिताम्, भियतु, भिहि, भितात्, भितम्, भित, भ्याणि, भ्याव, भ्याम॥
- ४ असे-ष्मोतु, ष्मेतु, भिताम्, भ्ययुः, भ्ययीः, ष्मेः, भितम्, भित, भ्ययम्, भिव, भिम॥
- ५ असेष्माय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सेष्मयी-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सेष्मीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेष्मयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेष्मयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेष्मयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५४४ डीङ् (डी) विहायसां गतौ॥

- १ डे-डयीति, डेति, डीतः, डयति, डयीषि, डेषि, डीथः, डीथ, डयीमि, डेमि, डीवः, डीमः॥
- २ डेडी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ डे-डयीतु, डेतु, डीतात्, डीताम्, डयतु, डीहि, डीतात्, डीतम्, डीत, डयानि, डयाव, डयाम॥
- ४ अडे-डमीत्, डेत्, डीताम्, डयुः, डयीः, डेः, डीतम्, डीत, डयम्, डीव, डीम॥
- ५ अडेडाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ डेडया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ डेडीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ डेडयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ डेडयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अडेडयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५४५ कुङ् (कु) शब्दे॥

- १ चो-कवीति, कोति, कुतः, कुवति, कवीषि, कोषि, कुथः, कुथ, कवीमि, कोमि, कुवः, कुमः॥
- २ चोकु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-कवीतु, कोतु, कुतात्, कुताम्, कुवतु, कुहि, कुतात्, कुतम्, कुत, कवानि, कवाव, कवाम॥
- ४ अचो-कवीत्, कोत्, कुताम्, कवुः, कवीः, कोः, कुतम्, कुत, कवम्, कुव, कुम॥
- ५ अचोकाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ चोकवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चोकूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५४६ गुङ् (गु) शब्दे॥

- १ जो-गवीति, गोति, गुतः, गुवति, गवीषि, गोषि, गुथः, गुथ, गवीमि, गोमि, गुवः, गुमः॥
- २ जोगु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-गवीतु, गोतु, गुतात्, गुताम्, गुवतु, गुहि, गुतात्, गुतम्, गुत, गवानि, गवाव, गवाम॥
- ४ अजो-गवीत्, गोत्, गुताम्, गवुः, गवीः, गोः, गुतम्, गुत, गवम्, गुव, गुम॥
- ५ अजोगाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ जोगवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोगूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५४७ घुङ् (घु) शब्दे॥

- १ जो-घवीति, घोति, घुतः, घुवति, घवीषि, घोषि, घुथः, घुथ, घवीमि, घोमि, घुवः, घुमः॥
- २ जोघु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-घवीतु, घेतु, घुतात्, घुताम्, घुवतु, घुहि, घुतात्, घुतम्, घुत, घवानि, घवाव, घवाम॥
- ४ अजो-घवीत्, घेत, घुताम्, घवुः, घवीः, घोः, घुतम्, घुत, घवम्, घुव, घुम॥
- ५ अजोघाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ जोघवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोघूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोघविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोघविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोघविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५४८ डुङ् (डु) शब्दे॥

- १ ओ-डवीति, डोति, डुतः, डुवति, डवीषि, डोषि, डुथः, डुथ, डवीमि, डोमि, डुवः, डुमः॥
- २ जोडु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-डवीतु, डेतु, डुतात्, डुताम्, डुवतु, डुहि, डुतात्, डुतम्, डुत, डवानि, डवाव, डवाम॥
- ४ अजो-डवीत्, डेत, डुताम्, डवुः, डवीः, डोः, डुतम्, डुत, डवम्, डुव, डुम॥
- ५ अजोडाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ जोडवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोडूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोडविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोडविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोडविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५४९ च्युङ् (च्यु) गतौ॥

- १ चो-च्यवीति, च्योति, च्युतः, च्युवति, च्यवीषि, च्योषि, च्युथः, च्युथ, च्यवीमि, च्योमि, च्युवः, च्युमः॥
- २ चोच्यु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-च्यवीतु, च्येतु, च्युतात्, च्युताम्, च्युवतु, च्युहि, च्युतात्, च्युतम्, च्युत, च्यवानि, च्यवाव, च्यवाम॥
- ४ अचो-च्यवीत्, च्येत, च्युताम्, च्यवुः, च्यवीः, च्योः, च्युतम्, च्युत, च्यवम्, च्युव, च्युम॥
- ५ अचोच्याव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ चोच्यवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोच्यूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोच्यविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोच्यविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोच्यविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५० ज्युङ् (ज्यु) गतौ॥

- १ जो-ज्यवीति, ज्योति, ज्युतः, ज्युवति, ज्यवीषि, ज्योषि, ज्युथः, ज्युथ, ज्यवीमि, ज्योमि, ज्युवः, ज्युमः॥
- २ जोज्यु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-ज्यवीतु, ज्येतु, ज्युतात्, ज्युताम्, ज्युवतु, ज्युहि, ज्युतात्, ज्युतम्, ज्युत, ज्यवानि, ज्यवाव, ज्यवाम॥
- ४ अजो-ज्यवीत्, ज्येत, ज्युताम्, ज्यवुः, ज्यवीः, ज्योः, ज्युतम्, ज्युत, ज्यवम्, ज्युव, ज्युम॥
- ५ अजोज्याव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ जोज्यवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोज्यूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोज्यविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोज्यविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोज्यविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५१ जुंङ् (जु) गतौ॥

- १ जो-जवीति, जोति, जुतः, जुवति, जवीषि, जोषि, जुथः, जुथ, जवीमि, जोमि, जुवः, जुमः॥
- २ जोजु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-जवीतु, जोतु, जुतात्, जुताम्, जुवतु, जुहि, जुतात्, जुतम्, जुत, जवानि, जवाव, जवाम॥
- ४ अजो-जवीत्, जोत्, जुताम्, जवुः, जवीः, जोः, जुतम्, जुत, जवम्, जुव, जुम॥
- ५ अजोजाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥ इष्वा, इड॥
- ६ जोजवा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोजूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोजविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोजविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोजविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५२ षुंङ् (षु) गतौ॥

- १ पो-प्रवीति, प्रोति, पुतः, पुवति, प्रवीषि, प्रोषि, पुथः, पुथ, प्रवीमि, प्रोमि, पुवः, पुमः॥
- २ पोषु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पो-प्रवीतु, प्रोतु, पुतात्, पुताम्, पुवतु, पुहि, पुतात्, पुतम्, पुत, प्रवानि, प्रवाव, प्रवाम॥
- ४ अपो-प्रवीत्, प्रोत्, पुताम्, प्रवुः, प्रवीः, प्रोः, पुतम्, पुत, प्रवम्, पुव, पुम॥
- ५ अपोप्राव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥ इष्वा, इड॥
- ६ पोप्रवा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोप्रविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोप्रविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोप्रविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५३ प्लुंङ् (प्लु) गतौ॥

- १ पो-प्लुवीति, प्लोति, प्लुतः, प्लुवति, प्लवीषि, प्लोषि, प्लुथः, प्लुथ, प्लवीमि, प्लोमि, प्लुवः, प्लुमः॥
- २ पोप्लु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पो-प्लुवीतु, प्लोतु, प्लुतात्, प्लुताम्, प्लुवतु, प्लुहि, प्लुतात्, प्लुतम्, प्लुत, प्लवानि, प्लवाव, प्लवाम॥
- ४ अपो-प्लुवीत्, प्लोत्, प्लुताम्, प्लवुः, प्लवीः, प्लोः, प्लुतम्, प्लुत, प्लवम्, प्लुव, प्लुम॥
- ५ अपोप्लाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥ इष्वा, इड॥
- ६ पोप्लवा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोप्लूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोप्लविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोप्लविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोप्लविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५४ रुंङ् (रु) गतौ॥

- १ रो-रवीति, रोति, रुतः, रुवति, रवीषि, रोषि, रुथः, रुथ, रवीमि, रोमि, रुवः, रुमः॥
- २ रोरु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रो-रवीतु, रोतु, रुतात्, रुताम्, रुवतु, रुहि, रुतात्, रुतम्, रुत, रुवानि, रुवाव, रुवाम॥
- ४ अरो-रवीत्, रोत्, रुताम्, रवुः, रवीः, रोः, रुतम्, रुत, रवम्, रुव, रुम॥
- ५ अरोराव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥ इष्वा, इड॥
- ६ रोरवा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रोरूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरोरविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५५ पूङ् (पू) पवने॥

- १ पो-पवीति, पोति, पूतः, पुवति, पवीषि, पोषि, पूथः, पूथ, पवीमि, पोमि, पूवः, पूमः॥
- २ पोपु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पो-पवीतु, पोतु, पूतात्, पूताम्, पुवतु, पूहि, पूतात्, पूतम्, पूत, पवानि, पवाव, पवाम॥
- ४ अपो-पवीतु, पोतु, पूताम्, पवुः, पवीः, पोः, पूतम्, पूत, पवम्, पूव, पूम॥
- ५ अपोपाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ पोपवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५६ मूङ् (मू) मथने॥

- १ मो-मवीति, मोति, मूतः, मुवति, मवीषि, मोषि, मूथः, मूथ, मवीमि, मोमि, मूवः, मूमः॥
- २ मोमू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मो-मवीतु, मोतु, मूतात्, मूताम्, मुवतु, मूहि, मूतात्, मूतम्, मूत, मवानि, मवाव, मवाम॥
- ४ अमो-मवीतु, मोतु, मूताम्, मवुः, मवीः, मोः, मूतम्, मूत, मवम्, मूव, मूम॥
- ५ अमोमाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ मोमवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५७ धृङ् (धृ) अविध्वंसने॥

- १ दरी-धरोति, धर्ति, धृतः, ध्रति, धरोषि, धर्षि, धृथः, धृथ, धरीमि, धर्मि, धृवः, धृमः॥
- २ दरीधृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरी-धरोति, धर्तु, धृतात्, धृताम्, ध्रतु, धृहि, धृतात्, धृतम्, धृत, धराणि, धराव, धराम॥
- ४ अदरी-धरीत्, धः, धृताम्, धरुः, धरीः, ध, धतम्, धृत, धरम्, धृव, धृम॥
- ५ अदरीधार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ दरिधरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरीध्रिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरीधरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरीधरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरी-स्थाने दरि, इति दर्, इति च ज्ञेयम्।

५५८ मेङ् (मे) प्रतिदाने॥

- १ मा-मेति, माति, मीतः, मति, मेषि, मासि, मीथः, मीथ, मेमि, मामि, मीवः, मीमः॥
- २ मामी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मा-मेतु, मातु, मीतात्, मीताम्, मतु, मीहि, मीतात्, मीतम्, मीत, मानि, माव, माम॥
- ४ अमा-मेत्, मात्, मीताम्, मुः, मेः, माः, मीतम्, मीत, माम्, मीव, मीम॥
- ५ अमामास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मामा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामेया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५५९ देङ् (दे) पालने। दांम् ७ वदूपाणि॥

५६० त्रैङ् (त्रै) पालने॥

- १ ता-त्रेति, त्राति, त्रीतः, मति, त्रेषि, त्रासि, त्रीथः, त्रीथ, त्रेमि, त्रामि, त्रीवः, त्रीमः॥
- २ तात्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ता-त्रेतु, त्रातु, त्रीतात्, त्रीताम्, मतु, त्रीहि, त्रीतात्, त्रीतम्, त्रीत, त्रानि, त्राव, त्राम॥
- ४ अता-त्रेतु, त्रात्, त्रीताम्, मुः, त्रेः, त्राः, त्रीतम्, त्रीत, त्राम्, त्रीव, त्रीम॥
- ५ अतात्रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तात्रा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तात्रेया, तात्राया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तात्रिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तात्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतात्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६१ श्यैङ् (श्यै) गतौ॥

- १ शा-श्येति, श्याति, श्यीतः, श्यति, श्येषि, श्यासि, श्यीथः, श्यीथ, श्येमि, श्यामि, श्यीवः, श्यीमः॥
- २ शाश्यी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शा-श्येतु, श्यातु, श्यीतात्, श्यीताम्, श्यतु, श्यीहि, श्यीतात्, श्यीतम्, श्यीत, श्यानि, श्याव, श्याम॥
- ४ अशा-श्येतु, श्यात्, श्यीताम्, श्युः, श्येः, श्याः, श्यीतम्, श्यीत, श्याम्, श्यीव, श्यीम॥
- ५ अशाश्यास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शाश्या-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशयेया, शाशयाया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६२ प्यैङ् (प्यै-पी) वद्धौ॥

- १ पे-पयीति, प्येति, पीतः, प्यति, पेषि, पयीषि, पीथः, पीथ, पेमि, पयमि, पीवः, पीमः॥
- २ पेपी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पे-पयीतु, पेतु, पीतात्, पीताम्, प्यतु, पीहि, पीतात्, पीतम्, पीत, पयानि, पयाव, पयाम॥
- ४ अपे-पयीत्, पेतु, पीताम्, पीताम्, पयुः, पेः, पयीः, पीतम्, पीत, पयम्, पीव, पीम॥
- ५ अपेपाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पेपया-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपीया, तापयीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६३ वकुङ् (वक्) कौटिल्ये॥

- १ वावङ्-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वमः॥
- २ वावङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावङ्-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अवाव-ङ्कीत्, न्, क्काम्, क्कुः, क्कीः, न्, क्कम्, क्क, क्कम्, क्कव, क्कम॥
- ५ अवावङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावङ्का-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावङ्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावङ्किता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावङ्किष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावङ्किष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६४ मकुङ् (मन्क्) मण्डने॥

- १ मामङ्-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, कमः॥
- २ मामङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामङ्-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अमामङ्-ङ्कीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्कीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्कम्, ङ्कव, ङ्कम्॥
- ५ अमामङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामङ्का-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामङ्क्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामङ्किता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामङ्किष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामङ्किष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६५ शीकृङ् (शीक्) सेचने॥

- १ शेशी-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, कमः॥
- २ शेशीक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेशी-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अशेशी-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, कम॥
- ५ अशेशीक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेशीका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शेशीक्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेशीकिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशीकिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशीकिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६६ लोकृङ् (लोक्) दर्शने॥

- १ लोलो-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, कमः॥
- २ लोलोक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलो-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अलोलो-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, कम॥
- ५ अलोलोक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलोका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लोलोक्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलोकिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलोकिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलोकिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६७ श्लोकृङ् (श्लोक्) सङ्घाते॥

- १ शोश्लो-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, कमः॥
- २ शोश्लोक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोश्लो-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अशोश्लो-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, कम॥
- ५ अशोश्लोक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोश्लोका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शोश्लोक्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोश्लोकिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोश्लोकिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोश्लोकिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६८ द्रेकृङ् (द्रेक्) शब्दोत्साहे॥

- १ द्रे-कोति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वमः॥
- २ द्रेक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ द्रे-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अद्रे-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्वम॥
- ५ अद्रेक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ द्रेका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ द्रेक्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ द्रेकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ द्रेकिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अद्रेकिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६९ ध्रेकृङ् (ध्रेक्) शब्दोत्साहे॥

- १ ध्रे-कोति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वमः॥
- २ ध्रेक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ध्रे-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अध्रे-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्वम॥
- ५ अध्रेक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ध्रेका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ध्रेक्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ध्रेकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ध्रेकिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अध्रेकिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७० रेकृङ् (रेक्) शङ्कयाम्॥

- १ रेरे-कोति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वमः॥
- २ रेरेक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रेरे-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अरेरे-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्वम॥
- ५ अरेरेक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरेका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रेरेक्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरेकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रेरेकिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरेरेकिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७१ शुकृङ् (शक्) शङ्कयाम्॥

- १ शाशङ्-कोति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वमः॥
- २ शाशङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाशङ्-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अशाश-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्वम॥
- ५ अशाशङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशङ्का-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशङ्का-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशङ्किता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशङ्किष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशङ्किष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७२ ककि (कक्) लोत्ये॥

- १ चाक-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वमः॥
- २ चाकक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अचाक-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्वम॥
- ५ अचाकाक्, अचाकक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकका-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकक्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाककिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाककिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाककिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७३ कुकि (कुक्) आदाने॥

- १ चो-कुकीति, कोक्ति, कुक्तः, कुकति, कुकीषि, कोक्षि, कुक्थः, कुक्थ, कुकीमि, कोक्मि, कुक्वः, कुक्मः॥
- २ चोकुक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकोक्तु, चोकु-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अचो-कोक्, कुकीत्, कुक्ताम्, कुकुः, कुकीः, कोक्, कुक्तम्, कुक्त, कुक्कम्, कुक्व, कुक्म॥
- ५ अचोकोक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोकोका-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चोकुक्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकोकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकोकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकोकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७४ वृकि (वृक्) आदाने॥

- १ वरी-वृकीति, वर्क्ति, वृक्तः, वृकति, वृकीषि, वृक्षि, वृक्थः, वृक्थ, वृकीमि, वर्क्मि, वृक्वः, वृक्मः॥
- २ वरीवृक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वरीवृक्तु, वरीवृ-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अवरी-वर्क्, वृकीत्, वृक्ताम्, वृकुः, वृकीः, वर्क्, वृक्तम्, वृक्त, वृक्कम्, वृक्व, वृक्म॥
- ५ अवरीवर्क्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वरीवर्का-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वरीवृक्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरीवर्किता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरीवर्किष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवरीवर्किष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरी-स्थाने 'वरि' इति 'वर्' इति च ज्ञेयम्।

५७५ चकि (चक्) तृप्तिप्रतीघातयोः॥

- १ चाच-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वमः॥
- २ चाचक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अचाच-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्वम॥
- ५ अचाचाक्, अचाचक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचका-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाचक्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७६ ककुङ् (कक्) गतौ॥

- १ चाकङ्-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वः॥
- २ चाकङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाकङ्-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, काणि, काव, काम॥
- ४ अचाक-ङ्कीत्, न, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्कीः, न, ङ्कम्, ङ्क, ङ्कम्, ङ्कव, ङ्कम्॥
- ५ अचाकङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकङ्का-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकङ्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकङ्कित्ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकङ्कित्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकङ्कित्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७७ श्वकुङ् (श्वक्) गतौ॥

- १ शाश्वङ्-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वः॥
- २ शाश्वङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्वङ्-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, काणि, काव, काम॥
- ४ अशाश्व-ङ्कीत्, न, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्कीः, न, ङ्कम्, ङ्क, ङ्कम्, ङ्कव, ङ्कम्॥
- ५ अशाश्वङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्वङ्का-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्वङ्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्वङ्कित्ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्वङ्कित्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्वङ्कित्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७८ त्रकुङ् (त्रक्) गतौ॥

- १ तात्रङ्-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वः॥
- २ तात्रङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात्रङ्-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, काणि, काव, काम॥
- ४ अतात्र-ङ्कीत्, न, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्कीः, न, ङ्कम्, ङ्क, ङ्कम्, ङ्कव, ङ्कम्॥
- ५ अतात्रङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तात्रङ्का-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तात्रङ्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तात्रङ्कित्ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तात्रङ्कित्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतात्रङ्कित्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५७९ श्रकुङ् (श्रक्) गतौ॥

- १ शाश्रङ्-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वः॥
- २ शाश्रङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्रङ्-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, काणि, काव, काम॥
- ४ अशाश्र-ङ्कीत्, न, ङ्काम्, ङ्कुः, ङ्कीः, न, ङ्कम्, ङ्क, ङ्कम्, ङ्कव, ङ्कम्॥
- ५ अशाश्रङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्रङ्का-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्रङ्कया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्रङ्कित्ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्रङ्कित्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्रङ्कित्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८० श्लकुड् (श्लक्) गतौ॥

- १ शाश्लङ्-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, कमः॥
- २ शाश्लङ्क-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्लङ्-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अशाश्लङ्-ङीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कः, ङ्कीः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्कम्, ङ्कव, ङ्कम॥
- ५ अशाश्लङ्क-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्लङ्का-ञ्ङकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शाश्लङ्क्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्लङ्किता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्लङ्किष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्लङ्किष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८१ डौकुड् (डौक्) गतौ॥

- १ डोडौ-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, कमः॥
- २ डोडौक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ डोडौ-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अडोडौ-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम, क्व, कम॥
- ५ अडोडौक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ डोडौका-ञ्ङकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ डोडौक्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ डोडौकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ डोडौकिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अडोडौकिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८२ त्रौकुड् (त्रौक्) गतौ॥

- १ तोत्रौ-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, कमः॥
- २ तोत्रौक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोत्रौ-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अतोत्रौ-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम, क्व, कम॥
- ५ अतोत्रौक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोत्रौका-ञ्ङकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तोत्रौक्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोत्रौकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोत्रौकिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोत्रौकिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८३ ष्वक्कि (ष्वक्) गतौ॥

- १ षाष्वक्-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, कमः॥
- २ षाष्वक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ षाष्वक्-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अषाष्वक्-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम, क्व, कम॥
- ५ अषाष्वक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ षाष्वक्का-ञ्ङकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ षाष्वक्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ षाष्वकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ षाष्वक्किष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अषाष्वक्किष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८४ वस्कि (वस्क्) गतौ॥

- १ वाव-स्कीति, क्ति, क्तः, स्कति, स्कीषि, क्षि, कथः, कथ, स्कीमि, स्क्मि, स्ववः, स्वमः॥
- २ वावस्क्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-स्कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, स्कतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, स्कानि, स्काव, स्काम॥
- ४ अवाव-स्कीत्, क्, क्ताम्, स्कुः, स्कीः, क्, क्तम्, क्त, स्कम्, स्वव, स्वम॥
- ५ अवावस्क्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावस्का-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावस्क्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावस्किता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावस्किष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावस्किष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८५ मस्कि (मस्क्) गतौ॥

- १ माम-स्कीति, क्ति, क्तः, स्कति, स्कीषि, क्षि, कथः, कथ, स्कीमि, स्क्मि, स्ववः, स्वमः॥
- २ मामस्क्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-स्कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, स्कतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, स्कानि, स्काव, स्काम॥
- ४ अमाम-स्कीत्, क्, क्ताम्, स्कुः, स्कीः, क्, क्तम्, क्त, स्कम्, स्वव, स्वम॥
- ५ अमामस्क्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामस्का-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामस्क्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामस्किता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामस्किष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामस्किष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८६ तिक्कि (तिक्) गतौ॥

- १ ते-तेक्ति, तिकीति, तिक्तः, तिकति, तिकीषि, तेक्षि, तिक्थः, तिक्थ, तिकीमि, तेक्मि, तिक्वः, तिक्मः॥
- २ तेतिक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तेतेक्तु, तेति-कीतु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अते-तेक्, तिकीत्, तिक्ताम्, तिकुः, तिकीः, तेक्, तिक्तम्, तिक्त, तिकम्, तिक्व, तिक्म॥
- ५ अतेतेक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेतेका-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेतिक्क्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेतेकिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेतेकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेतेकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८७ टिक्कि (टिक्) गतौ॥

- १ टे-टेक्ति, टिकीति, तिक्तः, टिकति, टिकीषि, टेक्षि, टिक्थः, टिक्थ, टिकीमि, टेक्मि, टिक्वः, टिक्मः॥
- २ टेटिक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ टेतेक्तु, टेटि-कीतु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अटे-टेक्, टिकीत्, टिक्ताम्, टिकुः, टिकीः, टेक्, टिक्तम्, टिक्त, टिकम्, टिक्व, टिक्म॥
- ५ अटेतेक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ टेतेका-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ टेटिक्क्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ टेतेकिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ टेतेकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अटेतेकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८८ टीकृङ् (टीक्) गतौ॥

- १ टेटी-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वः॥
- २ टेटीक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ टेटी-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अटेटी-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्व॥
- ५ अटेटीक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ टेटीका-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ टेटीक्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ टेटीकिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ टेटीकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अटेटीकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५८९ सेकृङ् (सेक्) गतौ॥

- १ सेसे-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वः॥
- २ सेसेक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेसे-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ असेसे-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्व॥
- ५ असेसेक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेसेका-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेसेक्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेसेकिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेसेकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेसेकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९० सेकृङ् (सेक्) गतौ॥

- १ सेसे-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वः॥
- २ सेसेक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेसे-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ असेसे-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्व॥
- ५ असेसेक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेसेका-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेसेक्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेसेकिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेसेकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेसेकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९१ रघुङ् (रन्ध्र) गतौ॥

- १ रारङ्-घीति, ग्धि, गधः, घति, घीषि, क्षि, गधः, गध, घीमि, घिम, घ्वः, घ्वः॥
- २ रारङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रारङ्-घीत्, ग्धु, ग्धात्, ग्धाम्, ग्धात्, घत्, ग्धि, ग्धम्, गध, घाणि, घाव, घाम॥
- ४ अरारङ्-ह्रीत्, न्, ग्धाम्, ह्रद्धः, ह्रीः, न्, ग्धम्, गध, ह्र्वम्, ह्र्व, ह्र्वम्॥
- ५ अरारङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारङ्का-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारङ्क्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारङ्किता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारङ्किष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारङ्किष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९२ लघुङ् (लन्) गतौ॥ लघु ८९ वदूपाणि

५९३ वघुङ् (वन्) गत्याक्षेपे॥

- १ वावङ्-घीति, गिध, गधः, घति, घोषि, क्षि, गधः, गध, घीमि, घ्मि, घ्वः, घ्मः॥
- २ वावङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावङ्-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, गिध, गधात्, गधम्, गध, घाणि, घाव, घाम॥
- ४ अवावङ्-घीतु, न्, गधाम्, हुद्धः, ह्वीः, न्, गधम्, गध, हुव, हुम॥
- ५ अवावङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावङ्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वावङ्-या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावङ्-घिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावङ्-घिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावङ्-घिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९४ मघुङ् (मन्) कैतवे च॥

- १ मामङ्-घीति, गिध, गधः, घति, घोषि, क्षि, गधः, गध, घीमि, घ्मि, घ्वः, घ्मः॥
- २ मामङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामङ्-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, गिध, गधात्, गधम्, गध, घाणि, घाव, घाम॥
- ४ अमामङ्-घीतु, न्, गधाम्, हुद्धः, ह्वीः, न्, गधम्, गध, हुव, हुम॥
- ५ अमामङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मामङ्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामङ्-या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामङ्-घिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामङ्-घिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामङ्-घिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९५ राघुङ् (राघ्) सामर्थ्ये॥

- १ रारा-घीति, गिध, गधः, घति, घोषि, क्षि, गधः, गध, घीमि, घ्मि, घ्वः, घ्मः॥
- २ राराघ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रारा-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, गिध, गधात्, गधम्, गध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अरारा-घीत्, क्, गधाम्, घुः, घीः, क्, गधम्, गध, घम्, घ्व, घ्म॥
- ५ अराराघ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ राराघा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ राराघ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ राराघिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ राराघिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अराराघिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९६ लाघुङ् (लाघ्) सामर्थ्ये॥

- १ लाला-घीति, गिध, गधः, घति, घोषि, क्षि, गधः, गध, घीमि, घ्मि, घ्वः, घ्मः॥
- २ लालाघ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाला-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, गिध, गधात्, गधम्, गध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अलाला-घीत्, क्, गधाम्, घुः, घीः, क्, गधम्, गध, घम्, घ्व, घ्म॥
- ५ अलालाघ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ लालाघा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लालाघ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालाघिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालाघिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालाघिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९७ द्राघृङ् (द्राघ्) आयासे च॥

- १ द्राघा-घीति, ग्धि, गधः, घति, घीषि, क्षि, कथः, कथ, घीमि, किम, च्वः, च्मः॥
- २ द्राघाघ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ द्राघा-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, ग्धि, गधात्, गधम्, गध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अद्राघा-घीतु, ध्राक्, द्राघाम्, द्राघुः, द्राघीः, ध्राक्, अद्राघा-गधम्, गध, घम्, च्व, च्म॥
- ५ अद्राघाघ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ द्राघाघा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ द्राघाघ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ द्राघाघिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ द्राघाघिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अद्राघाघिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९८ श्लाघृङ् (श्लाघ्) कथने॥

- १ शाश्ला-घीति, ग्धि, गधः, घति, घीषि, क्षि, कथः, कथ, घीमि, किम, च्वः, च्मः॥
- २ शाश्लाघ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्ला-घीतु, गधु, गधात्, गधाम्, घतु, ग्धि, गधात्, गधम्, गध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अशाश्ला-द्राघीतु, ध्राक्, द्राघाम्, द्राघुः, द्राघीः, ध्राक्, अद्राघा-गधम्, गध, घम्, च्व, च्म॥
- ५ अशाश्लाघ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्लाघा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्लाघ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्लाघिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्लाघिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्लाघिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५९९ लोचृङ् (लोच) दर्शने॥

- १ लोलो-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कथः, कथ, चीमि, च्मि, च्वः, च्मः॥
- २ लोलोच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलो-चीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अलोलो-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्म॥
- ५ अलोलोच-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलोचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलोच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलोचिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलोचिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलोचिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०० षचि (सच) सेचने॥

- १ सास-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कथः, कथ, चीमि, च्मि, च्वः, च्मः॥
- २ सासच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-चीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ असास-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्म॥
- ५ असासाच्, असासच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासचिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासचिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासचिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०१ शचि (शच्) व्यक्तायां वाचि॥

- १ शाश-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कथः, कथ, चीमि, च्मि, च्वः, च्मः॥
- २ शाशच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-चीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अशाश-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्म॥
- ५ अशाशाच्, अशाशच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशच्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०२ कचि (कच्) बन्धने॥

- १ चाक-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कथः, कथ, चीमि, च्मि, च्वः, च्मः॥
- २ चाकच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-चीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अचाक-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्म॥
- ५ अचाकाच्, अचाकच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकच्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०३ कचुङ् (कन्च्) दीप्ती चा॥

- १ चाक-ञ्जीति, ङ्कि, ङ्कः, ङ्जति, ङ्जीषि, ङ्ङि, ङ्ङथः, ङ्ङथ, ङ्जीमि, ङ्ज्मि, ङ्ज्वः, ङ्ज्मः॥
- २ चाकञ्च्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-ञ्जीतु, इक्तु, ङ्ङात्, ङ्ङाम्, ङ्जतु, ङ्ङधि, ङ्ङात्, ङ्ङम्, ङ्ङ, ङ्जानि, ङ्जाव, ङ्जाम॥
- ४ अचाक-ञ्जीत्, न्, ङ्ङाम्, ङ्जुः, ङ्जीः, न्, ङ्ङम्, ङ्ङ, ङ्जम्, ङ्ज्व, ङ्ज्म॥
- ५ अचाकञ्च्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकञ्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकच्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०४ श्वचि (श्वच्) गती॥

- १ शाश्व-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कथः, कथ, चीमि, च्मि, च्वः, च्मः॥
- २ शाश्वच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्व-चीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अशाश्व-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्म॥
- ५ अशाश्वच्, अशाश्वच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्वचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्वच्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्वचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्वचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्वचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०५ श्चुङ् (श्चन्) गतौ॥

- १ शाश्च-ञीति, ङ्ङि, ङ्ङः, ञति, ञीषि, ङ्ङि, ङ्ङथः, ङ्ङथ, ञमि, ञ्चि, ञ्चः, ञ्चमः॥
- २ शाश्चञ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश्च-ञीत्, इत्, ङात्, ङाम्, ञत्, इधि, ङात्, ङम्, ङ्ङ, ञानि, ञाव, ञाम॥
- ४ अशाश्च-ञीत्, न्, ङाम्, ञुः, ञीः, न्, ङम्, ङ्ङ, ञम्, ञ्च, ञ्चमः॥
- ५ अशाश्चञ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्चञा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्चञ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाश्चञिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्चञिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्चञिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०६ वचि (वर्च) दीप्तौ॥

- १ वाव-चीति, किं, कः, चति, चीषि, किं, कथः, कथ, चीमि, चि, च्वः, च्वमः॥
- २ वावर्च-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-चीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चत्, मि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अवाव-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्वमः॥
- ५ अवावर्च-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावर्चा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावर्च्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावर्चिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावर्चिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावर्चिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०७ मचि (मच्) कल्कने॥

- १ माम-चीति, किं, कः, चति, चीषि, किं, कथः, कथ, चीमि, चि, च्वः, च्वमः॥
- २ मामच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-चीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चत्, मि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अमाम-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्वमः॥
- ५ अमामाच्, अमामाच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामचा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामचिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०८ मुचुङ् (मुच्) कल्कने॥

- १ मोमु-ञीति, ङ्ङि, ङ्ङः, ञति, ञीषि, ङ्ङि, ङ्ङथः, ङ्ङथ, ञमि, ञ्चि, ञ्चः, ञ्चमः॥
- २ मोमुञ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमु-ञीत्, इत्, ङात्, ङाम्, ञत्, इधि, ङात्, ङम्, ङ्ङ, ञानि, ञाव, ञाम॥
- ४ अमोमु-ञीत्, न्, ङाम्, ञुः, ञीः, न्, ङम्, ङ्ङ, ञम्, ञ्च, ञ्चमः॥
- ५ अमोमुञ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमुञा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमुच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमुञिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमुञिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमुञिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६०९ मचुइ (मन्च) धारणोच्छ्वायपूजनेषु चा॥

- १ माम-ञीति, झि, झः, झति, झीषि, झि, झथः, झथ, झीमि, ज्मि, ज्चः, ज्चमः॥
- २ मामञ्च-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-ञीत्, इत्, झात्, झाम्, झत्, झधि, झात्, झम्, झानि, झाव, झाम॥
- ४ अमाम-ञीत्, न्, झाम्, झुः, झीः, न्, झम्, झ, झम्, ज्च, ज्चम॥
- ५ अमामञ्च-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामञ्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपामञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६१० पचुइ (पन्च) व्यक्तीकरणे॥

- १ पाप-ञीति, झि, झः, झति, झीषि, झि, झथः, झथ, झीमि, ज्मि, ज्चः, ज्चमः॥
- २ पापञ्च-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप-ञीत्, इत्, झात्, झाम्, झत्, झधि, झात्, झम्, झानि, झाव, झाम॥
- ४ अपाप-ञीत्, न्, झाम्, झुः, झीः, न्, झम्, झ, झम्, ज्च, ज्चम॥
- ५ अपापञ्च-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापञ्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६११ षुचि (स्तुच) प्रसादे॥

- १ तो-षुचीति, शोक्ति, शुक्तः, शुचति, शुचीषि, शोक्षि, शुक्थः, शुक्थ, शुचीमि, शोचि, शुच्वः, शुचमः॥
- २ तोषुच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोषोक्तु, तोषु-चीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, कम्, क, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अतो-शोक्, शुचीत्, शुक्ताम्, शुचुः, शुचीः, शोक्, शुक्तम्, शुक्त, शुचम्, शुच्व, शुचम॥
- ५ अतोषोच-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोषोचा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोषुच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोषोचिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोषोचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोषोचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६१२ भेजुइ (भेज) दीप्तौ॥

- १ बेभे-जीति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, कथः, कथ, जीमि, ज्मि, ज्चः, घमः॥
- २ बेभेज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बेभे-जीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, कम्, क, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अबेभे-जीत्, क्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, कम्, क, जम्, ज्व, जम॥
- ५ अबेभेज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बेभेजा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बेभेज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बेभेजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बेभेजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबेभेजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६१३ भ्राजि (भ्राज) दीप्तौ॥

- १ बाभ्रा-जोति, क्ति, क्तः, जति, जीषि, क्षि, कथः, कथ, जोमि, ज्मि, ज्वः, घ्मः॥
- २ बाभ्राज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ्रा-जोतु, क्तु, कात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, कात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अबाभ्रा-जोत्, क्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अबाभ्राज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाभ्राजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभ्राज्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभ्राजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभ्राजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभ्राजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६१४ भृजैङ् (भृज) भर्जने॥

- १ बरी-भृजोति, भर्क्ति, भृक्तः, भृजति, भृजीषि, भर्क्षि, भृक्थः, भृक्थ, भृजोमि, भर्ज्मि, भृज्वः, भृज्मः॥
- २ बरीभृज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बरीभृक्तु, बरीभृ-जोतु, कात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, कात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अबरी-भर्क्, भृजोत्, भृक्ताम्, भृजुः, भृजीः, भर्क्, भृक्तम्, भृक्त, भृजम्, भृज्व, भृज्म॥
- ५ अबरीभृज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बरीभृजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बरीभृज्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बरीभर्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बरीभर्जिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबरीभर्जिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे बरी-स्थाने बरी-इति बर्-इति च ज्ञेयम्॥

६१५ तिजि (तिज्) क्षमानिशासनयोः॥

- १ ते-तिजोति, तेक्ति, तिक्तः, तिजति, तिजीषि, तेक्षि, तिक्थः, तिक्थ, तिजोमि, तेज्मि, तिज्वः, तिज्मः॥
- २ तेतिज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तेतेक्तु, तेति-जोतु, कात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, कात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अते-तेक्, तिजोत्, तिक्ताम्, तिजुः, तिजीः, तेक्, तिक्तम्, तिक्त, तिजम्, तिज्व, तिज्म॥
- ५ अतेतेज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तेतिजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेतिज्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेतेजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेतेजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेतेजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६१६ घट्टि (घट्ट) चलने॥

- १ जाघ-ट्टोति, ट्टि, ट्टः, ट्टति, ट्टीषि, ट्ट्षि, ट्ट्थि, ट्टः, ट्ट, ट्टीमि, ट्टिम, ट्ट्वः, ट्ट्मः॥
- २ जाघट्ट-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाघ-ट्टोत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, ट्टानि, ट्टाव, ट्टाम॥
- ४ अजाघ-ट्टोत्, ट्ट, ट्टाम्, ट्टुः, ट्टीः, ट्ट, ट्टम्, ट्ट, ट्टम्, ट्ट्व, ट्ट्म॥
- ५ अजाघट्ट-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जाघट्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाघट्ट्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाघट्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाघट्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाघट्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६१७ स्फुटि (स्फुट्) विकसने। स्फुट् १९४ वदूपाणि॥

६१८ चेष्टि (चेष्ट) चेष्टायाम्॥

- १ चेचे-ष्टीति, ष्टि, ष्टः, ष्टति, ष्टीषि, द्षि, ष्टः, ष्ट, ष्टीमि, ष्टिम, ष्टः ष्टमः॥
- २ चेचेष्ट-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेचे-ष्टीत्, ष्टु, ष्टात्, ष्टाम्, ष्टु, ष्टि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, ष्टानि, ष्टाव, ष्टाम॥
- ४ अचेचे-ष्टीत्, द, ष्टाम्, ष्टुः, ष्टीः, द, ष्टम्, ष्ट, ष्टम्, ष्ट, ष्टम्॥
- ५ अचेचेष्ट-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ चेचेष्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेचेष्टया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेचेष्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचेष्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचेष्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६१९ गोष्टि (गोष्ट) संघाते॥

- १ जोगो-ष्टीति, ष्टि, ष्टः, ष्टति, ष्टीषि, द्षि, ष्टः, ष्ट, ष्टीमि, ष्टिम, ष्टः ष्टमः॥
- २ जोगोष्ट-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोगो-ष्टीत्, ष्टु, ष्टात्, ष्टाम्, ष्टु, ष्टि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, ष्टानि, ष्टाव, ष्टाम॥
- ४ अजोगो-ष्टीत्, द, ष्टाम्, ष्टुः, ष्टीः, द, ष्टम्, ष्ट, ष्टम्, ष्ट, ष्टम्॥
- ५ अजोगोष्ट-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ जोगोष्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगोष्टया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगोष्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगोष्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगोष्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२० लोष्टि (लोष्ट) संघाते॥

- १ लोलो-ष्टीति, ष्टि, ष्टः, ष्टति, ष्टीषि, द्षि, ष्टः, ष्ट, ष्टीमि, ष्टिम, ष्टः ष्टमः॥
- २ लोलोष्ट-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलो-ष्टीत्, ष्टु, ष्टात्, ष्टाम्, ष्टु, ष्टि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, ष्टानि, ष्टाव, ष्टाम॥
- ४ अलोलो-ष्टीत्, द, ष्टाम्, ष्टुः, ष्टीः, द, ष्टम्, ष्ट, ष्टम्, ष्ट, ष्टम्॥
- ५ अलोलोष्ट-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ लोलोष्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलोष्टया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलोष्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलोष्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलोष्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२१ वेष्टि (वेष्ट) वेष्टने॥

- १ वेवे-ष्टीति, ष्टि, ष्टः, ष्टति, ष्टीषि, द्षि, ष्टः, ष्ट, ष्टीमि, ष्टिम, ष्टः ष्टमः॥
- २ वेवेष्ट-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवे-ष्टीत्, ष्टु, ष्टात्, ष्टाम्, ष्टु, ष्टि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, ष्टानि, ष्टाव, ष्टाम॥
- ४ अवेवे-ष्टीत्, द, ष्टाम्, ष्टुः, ष्टीः, द, ष्टम्, ष्ट, ष्टम्, ष्ट, ष्टम्॥
- ५ अवेवेष्ट-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ वेवेष्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेवेष्टया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेष्टिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेष्टिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेष्टिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२२ हेठि (हेट्) विबाधायाम्॥

- १ जेहे-ठेति, ट्टि, ट्टः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, ठीमि, ट्मि, ट्वः, ट्मः॥
- २ जेहेट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेहे-ठेतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ठतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अजेहे-ठीत्, ट्ट, ट्टाम्, तुः, ठीः, ट्ट, ट्टम्, ट्ट, ठम्, ट्व, ठम्॥
- ५ अजेहेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जेहेश्च-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जेहेट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहेठिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहेठिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहेठिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२३ मटुड् (मण्ड्) शोके॥

- १ मामण्-ठेति, ट्टि, ट्टः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, ठीमि, ट्मि, ट्वः, ट्मः॥
- २ मामण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामण्-ठेतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ठतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अमाम-ण्ठीत्, न्, ण्टाम्, ण्तुः, ण्ठीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्ट्व, ण्टम्॥
- ५ अमामण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मामण्श्च-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२४ कटुड् (कण्ड्) शोके॥

- १ चाकण्-ठेति, ट्टि, ट्टः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, ठीमि, ट्मि, ट्वः, ट्मः॥
- २ चाकण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाकण्-ठेतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ठतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अचाक-ण्ठीत्, न्, ण्टाम्, ण्तुः, ण्ठीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्ट्व, ण्टम्॥
- ५ अचाकण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चाकण्श्च-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२५ मुटुड् (मण्ड्) पलायने॥

- १ मोमुण्-ठेति, ट्टि, ट्टः, ठति, ठीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, ठीमि, ट्मि, ट्वः, ट्मः॥
- २ मोमुण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमुण्-ठेतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ठतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अमोमु-ण्ठीत्, न्, ण्टाम्, ण्तुः, ण्ठीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्टम्, ण्ट्व, ण्टम्॥
- ५ अमोमुण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मोमुण्श्च-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मोमुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमुण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमुण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमुण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२६ वडुङ् (वण्ड्) एकचर्यायाम्॥

- १ वावण्-ठीति, टि, टृः, ठति, ठीषि, ट्षि, डृः, ड, ठीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ वावण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावण्-ठीतु, टु, ट्रात्, ट्राम्, ठतु, ठ्ठि, ट्रात्, ट्रम्, ट, ठानि, ठाव, ठाम॥
- ४ अवाव-ण्ठीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्ठीः, न्, ण्टम्, ण्ट, णठम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अवावण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावण्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावण्डिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावण्डिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२७ पडुङ् (पन्ड्) गतौ॥

- १ पापण्-डीति, टि, टृः, डति, डीषि, ट्षि, डृः, ड, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ पापण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पापण्-डीतु, टु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ड्ठि, ट्रात्, ट्रम्, ड, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अपाप-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, णडम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अपापण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापण्डा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापण्डिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापण्डिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२८ हुडुङ् (हुन्ड्) संघाते॥

- १ जोहुण्-डीति, टि, टृः, डति, डीषि, ट्षि, डृः, ड, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ जोहुण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोहुण्-डीतु, टु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ड्ठि, ट्रात्, ट्रम्, ड, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजोहु-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, णडम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अजोहुण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोहुण्डा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोहुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोहुण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोहुण्डिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोहुण्डिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६२९ पिडुङ् (पिन्ड्) संघाते॥

- १ पेपिण्-डीति, टि, टृः, डति, डीषि, ट्षि, डृः, ड, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ पेपिण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पेपिण्-डीतु, टु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ड्ठि, ट्रात्, ट्रम्, ड, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अपेपि-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, णडम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अपेपिण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेपिण्डा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपिण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपिण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपिण्डिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपिण्डिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६३० शङुङ् (शङ्) रुजायां चा॥

- १ शाशण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, डीमि, डिम, इवः, इमः॥
- २ शाशण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाशण्-डीत्, टु, टात्, टाम्, डत्, ट्ठि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अशाश-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, णट्, ण्डम्, ण्डव, ण्डम॥
- ५ अशाशण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशण्डा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशण्डिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६३१ तङुङ् (तङ्) ताडने॥

- १ तातण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, डीमि, डिम, इवः, इमः॥
- २ तातण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तातण्-डीत्, टु, टात्, टाम्, डत्, ट्ठि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अतात-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, णट्, ण्डम्, ण्डव, ण्डम॥
- ५ अतातण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातण्डा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातण्डिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६३२ कङुङ् (कण्ड्) मदे। कङु २३७ वदूपाणि॥

६३३ खङुङ् (खण्ड्) मये॥

- १ चाखण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, डीमि, डिम, इवः, इमः॥
- २ चाखण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाखण्-डीत्, टु, टात्, टाम्, डत्, ट्ठि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अचाख-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, णट्, ण्डम्, ण्डव, ण्डम॥
- ५ अचाखण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाखण्डा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाखण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाखण्डिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाखण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाखण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६३४ खुङुङ् (खुण्ड्) गतिवैकल्ये॥

- १ चोखण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, डीमि, डिम, इवः, इमः॥
- २ चोखण्ड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोखण्-डीत्, टु, टात्, टाम्, डत्, ट्ठि, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अचोखु-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, णट्, ण्डम्, ण्डव, ण्डम॥
- ५ अचोखुण्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोखुण्डा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोखुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोखुण्डिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोखुण्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोखुण्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६३५ कुडुइ (कुन्ड) दाहे॥

- १ चोकुण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, द्षि, डुः, डु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ चोकुण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकुण्-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ड्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अचोकु-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्डम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अचोकुण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चोकुण्डा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकुण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकुण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकुण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६३६ वडुइ (वन्ड) वेष्टेने॥

- १ वावण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, द्षि, डुः, डु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ वावण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावण्-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ड्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अवाव-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्डम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अवावण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावण्डा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६३७ मडुइ (मन्ड) वेष्टेने मडु २१४ वट्टपाणि॥

६३८ भडुइ (भन्ड) परिभाषणे॥

- १ बाभण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, द्षि, डुः, डु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ बाभण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभण्-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ड्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अबाभ-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्डम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अबाभण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाभण्डा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६३९ मुडुइ (मन्ड) कल्कने मडु २१३ वट्टपाणि॥

६४० तुडुइ (तुन्ड) तोडने॥

- १ तोतुण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, द्षि, डुः, डु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ तोतुण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतुण्-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ड्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अतोतु-ण्डीत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्डम्, ण्ड्व, ण्डम्॥
- ५ अतोतुण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तोतुण्डा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतुण्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतुण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतुण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४१ भुङ्ङि (भुङ्) वरणे॥

- १ बोभुण्-डोति, टि, टः, डति, डीषि, द्षि, दृः, दृ, डीमि, डिम, इवः, इमः॥
- २ बोभुण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बोभुण्-डीतु, दृ, दात्, दाम्, डतु, द्वि, दात्, दम्, द, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अबोभु-ण्डीत्, नृ, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, नृ, ण्टम्, ण्ट, ण्डम्, ण्डव, ण्डम॥
- ५ अबोभुण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बोभुण्डा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बोभुण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बोभुण्डिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बोभुण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबोभुण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४२ चडुङ् (चन्ड) कोषे॥

- १ चाचण्-डोति, टि, टः, डति, डीषि, द्षि, दृः, दृ, डीमि, डिम, इवः, इमः॥
- २ चाचण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाचण्-डीतु, दृ, दात्, दाम्, डतु, द्वि, दात्, दम्, द, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अचाच-ण्डीत्, नृ, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, नृ, ण्टम्, ण्ट, ण्डम्, ण्डव, ण्डम॥
- ५ अचाचण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचण्डा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाचण्ड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचण्डिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४३ द्राङ्ङि (द्राङ्) विशरणे॥

- १ दाद्रा-डोति, टि, टः, डति, डीषि, द्षि, दृः, दृ, डीमि, डिम, इवः, इमः॥
- २ दाद्राङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाद्रा-डीतु, दृ, दात्, दाम्, डतु, द्वि, दात्, दम्, द, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अदाद्रा-डीत्, दृ, दाम्, दुः, डीः, दृ, दम्, दृ, डम्, इव, इम॥
- ५ अदाद्राङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाद्राङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाद्राङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाद्राङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाद्राङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाद्राङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४४ द्राङ्ङि (द्राङ्) विशरणे॥

- १ दाघ्रा-डोति, टि, टः, डति, डीषि, द्षि, दृः, दृ, डीमि, डिम, इवः, इमः॥
- २ दाघ्राङ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाघ्रा-डीतु, दृ, दात्, दाम्, डतु, द्वि, दात्, दम्, द, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अदाघ्रा-डीत्, दृ, दाम्, दुः, डीः, दृ, दम्, दृ, डम्, इव, इम॥
- ५ अदाघ्राङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाघ्राङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाघ्राङ्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाघ्राङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाघ्राङ्गिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाघ्राङ्गिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४५ शाड् (शाड्) श्लाघायाम्॥

- १ शाशा-डोति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ शाशाड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाशा-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ट्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अशाशा-डोत्, ट, टाम्, डुः, डीः, ट, टम्, ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अशाशाड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशाडा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशाङ्गा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशाङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशाङ्गिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशाङ्गिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४६ वाड् (वाड्) आप्लाव्ये॥

- १ वावा-डोति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ वावाड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावा-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ट्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अवावा-डोत्, ट, टाम्, डुः, डीः, ट, टम्, ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अवावाड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावाडा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावाङ्गा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावाङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावाङ्गिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावाङ्गिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४७ हेड् (हेड्) अनादरे॥

- १ जेहे-डोति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ जेहेड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेहे-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ट्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजेहे-डोत्, ट, टाम्, डुः, डीः, ट, टम्, ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अजेहेड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेहेडा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेहेङ्गा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहेङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहेङ्गिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहेङ्गिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४८ होड् (होड्) अनादरे॥

- १ जोहो-डोति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, टुः, टु, डीमि, डिम, ड्वः, ड्मः॥
- २ जोहोड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोहो-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ट्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजोहो-डोत्, ट, टाम्, डुः, डीः, ट, टम्, ट, डम्, ड्व, ड्म॥
- ५ अजोहोड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोहोडा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोहोङ्गा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोहोङ्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोहोङ्गिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोहोङ्गिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६४९ हिङुङ् (हिङ्) गतौ चा॥

- १ जेहिण्-डीति, टि, टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्डः, ट्ड, डीमि, डिम्, ड्वः, ड्मः॥
- २ जेहिण्ड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेहिण्-डीतु, टु, टात्, टाम्, डतु, ड्ति, टात्, टम्, ट, डानि, डाव, डाम॥
- ४ अजेहि-ण्डोत्, न्, ण्टाम्, ण्डुः, ण्डीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्डम्, ण्ड्व, ण्ड्म॥
- ५ अजेहिण्ड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेहिण्डा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेहिण्डया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहिण्डिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहिण्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहिण्डिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६५० घिणुङ् (घिण्) ग्रहणे॥

- १ जेघिण्-ईति, टि, टः, अति, ईषि, षि, ठः, ट्ड, ईमि, मि, वः, मः॥
- २ जेघिण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेघिण्-ईतु, टु, टात्, टाम्, अतु, हि, टात्, टम्, ट, आनि, आव, आम॥
- ४ अजेघि-ण्णीत्, न्, ण्टाम्, ण्णुः, ण्णीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्णम्, ण्ण्व, ण्ण्म॥
- ५ अजेघिण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेघिण्णा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेघिण्णया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेघिण्णिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेघिण्णिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेघिण्णिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६५१ घुणुङ् (घुण्) ग्रहणे॥

- १ जोघुण्-ईति, टि, टः, अति, ईषि, षि, ठः, ट, ईमि, मि, वः, मः॥
- २ जोघुण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोघुण्-ईतु, टु, टात्, टाम्, अतु, हि, टात्, टम्, ट, आनि, आव, आम॥
- ४ अजोघु-ण्णीत्, न्, ण्टाम्, ण्णुः, ण्णीः, न्, ण्टम्, ण्ट, ण्णम्, ण्ण्व, ण्ण्म॥
- ५ अजोघुण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोघुण्णा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोघुण्णया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोघुण्णिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोघुण्णिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोघुण्णिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

६५२ घृणुङ् (घृण्) ग्रहणे॥

- १ जरीघृण्-णीति, ण्टि, ण्टः, णति, णीषि, ण्षि, णठः, णठ, णीमि, णिम्, ण्वः, ण्मः॥
- २ जरीघृण्-यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव, याम॥
- ३ जरीघृण्-णीतु, ण्टु, ण्तात्, ण्ताम्, णतु, ण्हि, ण्तात्, ण्टम्, ण्ट, णानि, णाव, णाम॥
- ४ अजरीघृ-ण्णीत्, न्, ण्टाम्, ण्णुः, ण्णीः, न्, ण्ण्टम्, ण्ण्ट, ण्णम्, ण्ण्व, ण्ण्म॥
- ५ अजरीघृण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरीघृण्णा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जरीघृण्णया-त्, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ जरीघृण्णिता-'' , रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जरीघृण्णिष्य-अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरीघृण्णिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

पक्षे जरी-स्थाने जर् इति जरि इति च ज्ञेयम्।

६५३ घुणि (घुण्) भ्रमणे॥

- १ जो- घुणीति, घोष्टि, घूण्टः, घुणति, घुणीषि, घोण्वि, घूण्टः, घूण्ट, घुणीमि, घोण्वि, घुण्वः, घुण्वः॥
- २ जोघुण्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव, याम्॥
- ३ जोघोण्टु, जोघु- णीत्, जोघू-ण्टात्, ण्टाम्, जोघु-णतु, ण्हि, ण्टात्, ण्टम्, ण्ट, जोघु-णानि, णाव, णाम॥
- ४ अजो- घोण्, घुणीत्, घूण्टाम्, घुणुः, घुणीः, घोण्, घूण्टम्, घूण्ट, घुणम्, घुण्व, घुण्व॥
- ५ अजोघोण्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ जोघोणा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोघुण्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोघोणिता- ' ', रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोघोणिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोघोणिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६५४ घूर्णि (घूर्ण) भ्रमणे॥

- १ जोघूर्- णीति, ण्ठि, ण्ठः, णति, णीषि, ण्षि, ण्ठः, ण्ठ, णीमि, ण्ठि, ण्वः, ण्वः॥
- २ जोघूर्ण- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव, याम्॥
- ३ जोघूर्- णीत्, ण्ठु, ण्ठात्, ण्टाम्, णतु, ण्हि, ण्ठात्, ण्टम्, ण्ट, णानि णाव, णाम॥
- ४ अजोघूर्- णीत्, ण्, ण्ठाम्, णुः, णीः, ण्, ण्ठम्, ण्ठ, णम्, ण्व, ण्व॥
- ५ अजोघूर्ण- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ जोघूर्णा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोघूर्ण्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोघूर्णिता- ' ', रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोघूर्णिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोघूर्णिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६५५ पणि (पण्) व्यवहारस्तुत्योः॥

- १ पं- पणीति, पण्टि, पाण्टः, पणति, पणीषि, पण्वि, पाण्टः, पाण्ट पणीमि, पण्वि, पण्वः, पण्वः॥
- २ पंपण- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव, याम्॥
- ३ पं- पणीत्, पण्टु, पाण्टात्, पाण्टाम्, पणतु, पाण्हि, पाण्टात्, पाण्टम्, पाण्ट, पणानि, पणाव, पणाम॥
- ४ अपं- पणीत्, पण्, पाण्टाम्, पणुः, पणीः, पणम्, पाण्टम्, पाण्ट, पणम्, पण्व, पण्व॥
- ५ अपंपाण्/अपंपण- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ पंपणा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पंपण्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ पंपणिता- ' ', रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पंपणिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अपंपणिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६५६ यतैङ् (यत्) प्रयत्ने॥

- १ याय- तीति, ति, तः, तति, तीषि, त्वि, त्वः, त्व, तीमि, त्वि, त्वः, त्वः॥
- २ यायत्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव, याम्॥
- ३ याय- तीत्, तु, तात्, ताम्, ततु, द्वि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम्॥
- ४ अयाय- तीत्, त्, ताम्, तुः, तीः, त्, तम्, त, तम्, त्व, त्व॥
- ५ अयायात्/अयायत्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्व॥
- ६ यायता- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ ययत्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ यायतिता- ' ', रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ यायतिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अयायतिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

- २ क्रिया रत्नसमुच्चयकृन्मतेनेदम्। अपरे त्वायप्रत्यये पंपणा- यति, येत्, यतु, अपंपणा-यत्, यीत्, पंपणा-या<?>कार, याम्बभूव, यामास, य्यात्, यिता, यिष्यति। अपंपणाविष्यत्, इत्यादि मन्यन्ते॥ पक्षे पं- स्थाने 'पम्' इति ज्ञेयम्॥

६५७ युवृङ् (युत्) भासने॥

- १ यो- योत्ति, युतीति, युत्तः, युतति, युतीषि, योत्सि, युत्थः, युत्थ, युतीमि, योत्मि, युत्त्वः, युत्तमः॥
- २ योयुत्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ योयोत्तु, योयु- तीत्, तात्, ताम्, तत्, त्ति, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम॥
- ४ अयो- योत्, युतीत्, युताम्, युतुः, युतीः, योत्, युत्तम्, युत्त, युत्तम्, यत्त्व, युत्तम॥
- ५ अयोयत्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्त्व, इष्म॥
- ६ योयोता - चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ योयुत्था- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ योयोत्तिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ योयोत्तिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अयोयोत्तिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६५८ जुवृङ् (जुत्) भासने। जुत् २६२ वदूपाणि।

६५९ विवृङ् (विथ्) याचने॥

- १ वे- वेत्ति, विथीति, वित्तः, विथति, विथीषि, वेत्सि, वित्थः, वित्थ, विथीमि, वेत्मि, वित्त्वः, वित्तमः॥
- २ वेविथ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ वेवेत्तु, वेवि- थीत्, तात्, ताम्, थत्, त्ति, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अवे- वेत्, विथीत्, वित्ताम्, विथुः, विथीः वेत्, वित्तम्, वित्त, विथम्, वित्त्व, वित्तम॥
- ५ अवेवेथ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्त्व, इष्म॥
- ६ वेवेथा - चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वेवेथ्था- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेथिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेथिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेथिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६० वेवृङ् (वेथ्) याचने॥

- १ वेवे- थीति, ति, त्तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम्, थ्वः, थम्॥
- २ वेवेथ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ वेवे- थीत्, तु, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ४ अवेवे- थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ५ अवेवेथ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्त्व, इष्म॥
- ६ वेवेथा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वेवेथ्था- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेथिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेथिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेथिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६१ नाथृङ् (नाथ्) उपतापैश्चर्याशीःषु च॥

- १ नाना- थीति, ति, त्तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम्, थ्वः, थम्॥
- २ नानाथ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ नाना- थीत्, तु, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ४ अनाना- थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ५ अनानाथ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्त्व, इष्म॥
- ६ नानाथा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ नानाथ्था- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानाथिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानाथिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानाथिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६२ श्रथुङ् (श्रथ्) शैथिल्ये॥

- १ शाश्रन्- थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिमि, थ्वः, थमः॥
- २ शाश्रन्थ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ शाश्रन्- थीतु, तु, तात्, ताम्, थतु, द्वि, तात्, तम, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अशाश्रन्- न्थीत्, न्, न्ताम्, न्थुः, न्थीः, न्, न्तम्, न्त, न्थम्, न्थ्व, न्थम॥
- ५ अशाश्रन्थ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाश्रन्था- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शाश्रन्थ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम, स्व, स्म॥
- ८ शाश्रन्थिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाश्रन्थिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाश्रन्थिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६३ श्रथुङ् (ग्रथ्) कौटिल्ये॥

- १ जाग्रन्- थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिमि, थ्वः, थमः॥
- २ जाग्रन्थ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ जाग्रन्- थीतु, तु, तात्, ताम्, थतु, द्वि, तात्, तम, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अजाग्रन्- थीत्, ", ताम्, थुः, थीः, ", तम्, त, थम्, थ्व, थम॥
- ५ अजाग्रन्थ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाग्रन्था- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाग्रन्थ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम, स्व, स्म॥
- ८ जाग्रन्थिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाग्रन्थिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाग्रन्थिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६४ कथि (कथ्) श्लाघायाम्॥

- १ चाक- थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिमि, थ्वः, थमः॥
- २ चाकथ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ चाक- थीतु, तु, तात्, ताम्, थतु, द्वि, तात्, तम, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अचाक- थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम॥
- ५ अचाकथ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकथा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकथ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त, सम, स्व, स्म॥
- ८ चाकथिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकथिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकथिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६५ श्रिदुङ् (श्रिन्द्) श्रैत्ये॥

- १ शेशिन्- दीतु, तु, तः, दति, दीषि, त्सि, थः, थ, दीमि, थि, द्वः, द्रः॥
- २ शेशिन्द्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ शेशिन्- दीति, ति, ति, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अशेशिन्- दीत्, ", ताम्, दुः, दीः, ", तम्, त, दम्, द्व, द्र॥
- ५ अशेशिन्द्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेशिन्दा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शेशिन्दया- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त, सम, स्व, स्म॥
- ८ शेशिन्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशिन्दिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशिन्दिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६६ वदुङ् (वन्द) स्तुत्यभिवादनयोः॥

- १ वावन्- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, चि, द्वः, द्यः॥
- २ वावन्द- यात, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ वावन्- दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अवावन्- दीत्, ", ताम्, दुः, दीः, ", तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अवावन्द- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावन्दा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वावन्द्या- त्, स्ताम्, सुः, :, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावन्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावन्दिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावन्दिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६७ भदुङ् (भन्द) सुखकल्याणयोः॥

- १ बाभन्- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, थः, थ, दीमि, चि, द्वः, द्यः॥
- २ बाभन्द- यात, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ बाभन्- दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अबाभन्- दीत्, ", ताम्, दुः, दीः, ", तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अबाभन्द- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाभन्दा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बाभन्द्या- त्, स्ताम्, सुः, :, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभन्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभन्दिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभन्दिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६८ मदुङ् (मन्द) स्तुतिमोदमदस्वप्नगतिषु॥

- १ मामन्- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, थः, थ, दीमि, चि, द्वः, द्यः॥
- २ मामन्द- यात, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ मामन्- दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अमामन्- दीत्, ", ताम्, दुः, दीः, ", तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अमामन्द- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मामन्दा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामन्द्या- त्, स्ताम्, सुः, :, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामन्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामन्दिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामन्दिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६६९ स्पदुङ् (स्पन्द) किञ्चिद्यत्ने॥

- १ षास्प- न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्चि, न्द्वः, न्द्यः॥
- २ षास्पन्द- यात, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ षास्प- न्दीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्दतु, न्द्वि, न्तात्, न्तम्, न्त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अषास्प- न्दीत्, न्, न्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, न्तम्, न्त, न्दम्, न्द्व, न्द्या॥
- ५ अषास्पन्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ षास्पन्दा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ षास्पन्द्या- त्, स्ताम्, सुः, :, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ षास्पन्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ षास्पन्दिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अषास्पन्दिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७० क्लिदुङ् (क्लिन्) परिदेवने। क्लिदु २११ वदूपाणि

६७१ मुदि (मुद) हर्षे॥

- १ मो- मोति, मुदीति, मुत्तः, मुदति, मुदीषि, मोत्सि, मुत्थः, मुत्थ, मुदीमि, मोद्भि, मुद्भिः, मुद्यः॥
- २ मोमुद्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ मोमोत्तु, मोमु- दीत्, तात्, ताम्, दत्तु, द्धि, तात, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अमो- मोत्, मुदीत्, मुत्ताम्, मुदुः, मुदीः मोः, मोत्, मुत्तम्, मुत्त, मुदम्, मुद्भ, मुद्य॥
- ५ अमोमोद्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मोमोदा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मोमुदया- तु, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमोदिता- ' ', रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमोदिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमोदिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७२ ददि (दद) दाने॥

- १ दाद- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, द्धि, द्धः, द्यः॥
- २ दादद- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ दाद- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्तु, द्धि, तात, तम्, त दानि, दाव, दाम॥
- ४ अदाद- दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, त्, तम्, त, दम्, द्ध, द्य॥
- ५ अदादाद्/अदादद- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दाददा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दादद्या- तु, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाददिता- ' ', रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाददिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाददिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७३ हदिं (हद) पुरीषोत्सर्गे॥

- १ जाह- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, द्धि, द्धः, द्यः॥
- २ जाहद- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ जाह- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्तु, द्धि, तात, तम्, त दानि, दाव, दाम॥
- ४ अजाह- दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, त्, तम्, त, दम्, द्ध, द्य॥
- ५ अजाहाद्/अजाहद- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जाहदा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाहद्या- तु, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहदिता- ' ', रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहदिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहदिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७४ ष्वदि (स्वद) आस्वादने॥

- १ सास्व- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, द्धि, द्धः, द्यः॥
- २ सास्वद- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ सास्व- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्तु, द्धि, तात, तम्, त दानि, दाव, दाम॥
- ४ असास्व- दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, त्, तम्, त, दम्, द्ध, द्य॥
- ५ असास्वाद/असास्वद- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सास्वदा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सास्वद्या- तु, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्वदिता- ' ', रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्वदिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्वदिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७५ स्वदि (स्वर्द) आस्वादने॥

- १ सास्व- दीति, तिं, तं, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दिं, द्वः, दः॥
- २ सास्वर्द- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ सास्व- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात् तम्, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ असा- स्वदीत्, स्वर्त्, स्वर्ताम्, स्वर्दुः स्वर्दीः, स्वाः, स्वर्त्, स्वर्तम्, स्वर्त्, स्वर्दम्, स्वर्द्व, स्वर्दा॥
- ५ असास्वर्द- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सास्वर्दा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सास्वर्दया- त्, स्ताम्, सुः, : , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्वर्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्वर्दिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्वर्दिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७६ स्वादि (स्वाद) आस्वादने॥

- १ सास्वा- दीति, ति, तं, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दि, द्वः, दः॥
- २ सास्वद्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ सास्वा- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ असास्वा- दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, त्, तम्, तं, दम्, द्व, द॥
- ५ असास्वाद- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सास्वादा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सास्वाद्या- त्, स्ताम्, सुः, : , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्वादिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्वादिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्वादिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७७ कुर्दि (कुर्द) क्रीडायाम्॥

- १ चोकू-दीति, तिं, तं, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दिं, द्वः, दः॥
- २ चोकूर्द- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ चोकू- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात् तम्, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचोकू- दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, : , त्, तम्, तं, दम्, द्व, द॥
- ५ अचोकूर्द- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चोकूर्दा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चोकूर्दया- त्, स्ताम्, सुः, : , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकूर्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकूर्दिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकूर्दिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७८ गुर्दि (गुर्द) क्रीडायाम्॥

- १ जोगू- दीति, तिं, तं, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दिं, द्वः, दः॥
- २ जोगूर्द- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ जोगू- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात् तम्, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अजोगू- दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, : , त्, तम्, तं, दम्, द्व, द॥
- ५ अजोगूर्द- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोगूर्दा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोगूर्दया- त्, स्ताम्, सुः, : , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगूर्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगूर्दिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगूर्दिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६७९ गुदि (गुद) क्रीडायाम्॥

- १ जो- गोति, गुदीति, गुत्तः, गुदति, गुदीषि, गोत्सि, गुत्थः, गुत्थ, गुदीमि, गोधि, गुद्धः, गुद्यः॥
- २ जोगुद्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम्॥
- ३ जोगोत्, जोगु- दीत्, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम्॥
- ४ अजो- गोत्, गुदीत्, गुत्ताम्, गुदुः, गुदी, गोः, गोत्, गुत्तम्, गुत्त, गुदम्, गुद्ध, गुद्यः॥
- ५ अजोगोद्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोगोदा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोगुदया- त्, स्ताम्, सुः, : , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगोदिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगोदिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगोदिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८० षूदि (सूद) क्षरणे॥

- १ सोषू- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दि, द्वः द्यः॥
- २ सोषूद्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम्॥
- ३ सोषू- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम्॥
- ४ असोषू- दीत्, तु, ताम्, दुः, दीः, तु, तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ असोषूद्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सोषूदा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सोषूदया- त्, स्ताम्, सुः, : , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोषूदिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोषूदिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० असोषूदिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८१ हादि (हाद) शब्दे॥

- १ जाहा- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दि, द्वः द्यः॥
- २ जाहाद्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम्॥
- ३ जाहा- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम्॥
- ४ अजाहा- दीत्, तु, ताम्, दुः, दीः, तु, तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अजाहाद्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जाहादा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाहादया- त्, स्ताम्, सुः, : , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहादिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहादिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहादिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८२ हादैइ (हाद) सुखे चा॥

- १ जाहा- दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दि, द्वः द्यः॥
- २ जाहाद्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम्॥
- ३ जाहा- दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम्॥
- ४ अजाहा- दीत्, तु, ताम्, दुः, दीः, तु, तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अजाहाद्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जाहादा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाहाद्या- त्, स्ताम्, सुः, : , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहादिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहादिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहादिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८३ पर्दि (पर्द) कुत्सिते शब्दे॥

- १ पाप- दीति, तिं, तं, दंति, दीषि, त्सिं, त्थं, त्थं, दीमि, तिं, दं, दं, ॥
- २ पापर्द- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ पाप- दीतु, तुं, तात्, ताम्, दंतु, दिं, तात्, तं, तं, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अपाप- दीतु, तं, ताम्, दुः दीः, अपापाः, अपाप-तुं, तं, तं, दं, दं, दं, ॥
- ५ अपापर्द- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापर्दा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पापर्दया- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सप्, स्व, स्म॥
- ८ पापर्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापर्दिष्व- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापर्दिष्व- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८४ स्कुदुइ (स्कुन्द) आप्रवणे॥

- १ चोस्कु- न्दीति, न्ति, न्तः, न्दति, न्दीषि, न्त्सि, न्थः, न्थ, न्दीमि, न्त्वि, न्दुः न्दुः॥
- २ चोस्कुन्द- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ चोस्कुन्- दीतु, तु, ताम्, ताम्, दतु, दि, तात्, तम्, त, दान, दाव, दाम॥
- ४ ओचस्कु- न्दीत्, न्, न्ताम्, न्दुः, न्दीः, न्, न्तम्, न्त, न्दम्, न्दु, न्दु॥
- ५ अचोस्कुन्द- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोस्कुन्दा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चोस्कुन्दया- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सप्, स्व, स्म॥
- ८ चोस्कुन्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोस्कुन्दिष्व- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोस्कुन्दिष्व- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८५ स्पर्थि (स्पर्थ) संघर्षे॥

- १ पास्य- धीति, दिं, दं, धंति, धीषि, त्सिं, दं, दं, धीमि, धिम, ध्वः, ध्वः॥
- २ पास्यर्थ- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ पास्य- धीति, दुं, द्धात्, द्धाम्, धंतु, दिं, द्धात्, द्धम्, द्धं, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अपास्य- धीत्, तं, द्धाम्, धुः, धीः, अपास्याः, अपास्य-तं, द्धम्, द्धं, धम्, ध्वः, ध्वः॥
- ५ अपास्यर्थ- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पास्यर्था- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पास्यर्थ्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सप्, स्व, स्म॥
- ८ पास्यर्दिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पास्यर्दिष्व- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अपास्यर्दिष्व- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८६ गाद्यइ (गाद्य) प्रतिष्ठालिप्ताग्रयेषु॥

- १ जा- गाधीति, गाद्धि, गाद्धः, गाधति, गाधीषि, घात्सि, गाद्धः, गाद्ध, गाधीमि, गाध्मि, गाध्वः, गाध्मः॥
- २ जागाद्य- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ जागा- धीत्, दु, द्धात्, द्धाम्, धंतु, दि, द्धात्, द्धम्, द्धं, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अजा- घात्, गाधीत्, गाद्धाम्, गाधुः, गाधीः, घात, घाः, अजागा-द्धम्, द्धं, धम्, ध्वः, ध्वः॥
- ५ अजागाद्य- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागाद्या- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जागाध्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सप्, स्व, स्म॥
- ८ जागाधिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागाधिष्व- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागाधिष्व- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८७ बाध् (बाध्) रोटने॥

- १ बा- बाधीति, बाद्धि, बाद्धः, बाधति, बाधीषि, भात्सि, बाद्धः, बाद्ध, बाधीमि, बाध्मि, बाध्वः, बाध्मः॥
- २ बाबाध्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ बाबा- धीत्, डु, डात्, डाम्, धतु, डि, डात्, डम्, ड, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अबा- बाधीत्, भात्, बाद्धाम्, बाधुः, बाधीः, भाः, भात्, बाद्धम्, बाद्ध, बाधम्, बाध्व, बाध्म॥
- ५ अबाबाध्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाबाधा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बाबाध्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाबाधिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाबाधिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाबाधिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८८ दधि (दध्) धारणे॥

- १ दा- दधीति, दद्धि, दद्धः, दधति, दधीषि, धत्सि, दद्धः, दद्ध, दधीमि, दध्मि, दध्वः, दध्मः॥
- २ दादध्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ दाद- धीत्, डु, डात्, डाम्, धतु, डि, डात्, डम्, ड, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अदा- धत्, दधीत्, दद्धाम्, दधुः, दधीः, धः, धत्, दद्धम्, दद्ध, दधम्, दध्व, दध्म॥
- ५ अदादाध्/अदादध् - ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दादधा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दादध्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ दादधिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादधिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादधिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६८९ बधि (बध्) बन्धने॥

- १ बा- बधीति, बद्धि, बद्धः, बधति, बधीषि, भत्सि, बद्धः, बद्ध, बधीमि, बध्मि, बध्वः, बध्मः॥
- २ बाबध्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ बाब- धीत्, डु, डात्, डाम्, धतु, डि, डात्, डम्, ड, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अबा- बधीत्, भत्, बद्धाम्, बधुः, बधीः, भः, भत्, बद्धम्, बद्ध, बधम्, बध्व, बध्म॥
- ५ अबाबाध्/अबाबध्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाबधा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बाबध्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाबधिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाबधिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाबधिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९० नाध् (नाध्) नाथ् इवत्॥

- १ नाना- धीति, डि, डः, धति, धीषि, भात्सि, डः, ड, धीमि, ध्मि, ध्वः, ध्मः॥
- २ नानाध्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ नाना- धीत्, डु, डात्, डाम्, धतु, डि, डात्, डम्, ड, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अनाना- धीत्, त्, डाम्, धुः, धीः, ः, त्, डम्, ड, धम्, ध्व, ध्म॥
- ५ अनानाध्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ नानाधा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ नानाध्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानाधिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानाधिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानाधिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९१ पनि (पन्) स्तुतौ॥

- १ पं- पनीति, पन्ति, पान्तः, पनति, पनीषि, पंसि, पान्थः, पान्थ, पनीमि, पन्मि, पन्वः, पन्मः॥
- २ पंपन्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ पं- पनीतु, पन्तु, पान्तात्, पान्ताम्, पनतु, पंहि, पान्तात्, पान्तम्, पान्त, पनानि, पनाव, पनाम॥
- ४ अपं- पनीतु, पन्, पान्ताम्, पनुः, पनीः, पन्, पान्तम्, पान्त, पनम्, पन्व, पन्म॥
- ५ अपंपान्/अपंपन् - ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पंपना- द्यकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पंपन्या- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ पंपनिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पंपनिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अपंपनिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९२ मानि (मान्) पूजायाम्॥

- १ मा- मानीति, मान्ति, मान्तः, मानति, मानीषि, मांसि, मान्थः, मान्थ, मानीमि, मान्मि, मान्वः, मान्मः॥
- २ मामान्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ मा- मानीतु, मान्तु, मान्तात्, मान्ताम्, मानतु, मांहि, मान्तात्, मान्तम्, मान्त, मानानि, मानाव, मानाम॥
- ४ अमामान्- ईत्, ", ताम्, उः, ईः, ", तम्, त, अम्, व, म॥
- ५ अमामान्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामाना- द्यकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मामान्या- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामानिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामानिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामानिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

३ क्रियारत्नसमुत्कृन्मतेनेदम्। अपरे तु आयप्रत्यये पंपना- यति, येत्, यतु, अपंपना- यतु, यीत्, पंपना, याञ्जकार, याम्बभूव, यामास, व्यात्, यिता, यिष्यति, अपंपनायिष्यत, इत्यादि मन्यन्ते।

६९३ तिपृङ् (तिप्) क्षरणे॥

- १ ते- तेषि, तिपीति, तित्तः, तिपति, तिपीषि, तेषि, तिप्थः, तिप्थ, तिपीमि, तेषि, तिप्वः, प्मः॥
- २ तेतिप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ तेतेमु, तेनि- पीतु, प्तात्, ताम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अते- तेष, तिपीत्, तित्ताम् तिपुः, तिपीः, तेष, तित्तम्, तित्त, तिपम्, तिप्व, तिप्म॥
- ५ अतेतेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेतेपा- द्यकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तेतिप्या- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेतेपिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेतेपिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेतेपिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९४ टिपृङ् (स्तिप्) क्षरणे॥

- १ ते- टेषि, टिपीति, टित्तः, टिपति, टिपीषि, टेषि, टिप्थः, टिप्थ, टिपीमि, टेषि, टिप्वः, प्मः॥
- २ तेटिप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ तेट्टेमु, तेट्टि- पीतु, प्तात्, ताम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अते- टेष, टिपीत्, टित्ताम् टिपुः, टिपीः, टेष, टित्तम्, टित्त, टिपम्, टिप्व, टिप्म॥
- ५ अतेट्टेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेट्टेपा- द्यकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तेट्टिप्या- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेट्टिपिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेट्टेपिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेट्टेपिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९५ ट्रेपृड् (स्तेप्) क्षरणे॥

- १ तेष्टे- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ तेष्टेप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ तेष्टे- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अतेष्टे- पीत्, प्, साम्, पुः, पीः, प्, सम्, स, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अतेष्टेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेष्टेपा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तेष्टेप्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेष्टेपिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेष्टेपिष्व- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेष्टेपिष्व- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९६ तेपृड् (तेप्) कम्पने चा॥

- १ तेते- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ तेतेप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ तेते- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अतेते- पीत्, प्, साम्, पुः, पीः, प्, सम्, स, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अतेतेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेतेपा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तेतेप्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेतेपिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेतेपिष्व- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेतेपिष्व- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९७ टुवेपृड् (वेप्) चलने॥

- १ वेवे- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ वेवेप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ वेवे- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अवेवे- पीत्, प्, साम्, पुः, पीः, प्, सम्, स, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अवेवेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेपा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वेवेप्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेपिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेपिष्व- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेपिष्व- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९८ केपृड् (केप्) चलने॥

- १ चेके- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ चेकेप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ चेके- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अचेके- पीत्, प्, साम्, पुः, पीः, प्, सम्, स, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अचेकेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेकेपा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चेकेप्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेकेपिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेकेपिष्व- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेकेपिष्व- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

६९९ गेपृङ् (गेप्) चलने॥

- १ जेगे- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ जेगेप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ जेगे- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अजेगे- पीत्, प्, साम्, पुः, पीः, प्, सम्, स, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अजेगेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेगेपा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जेगेप्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेगेपिता- ' , रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेगेपिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेगेपिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७०० कपृङ् (कन्) चलने॥

- १ चाकम्- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ चाकम्प्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ चाकम्- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अचाक- म्पीत्, न्, म्ताम्, म्पुः, म्पीः, न्, म्ताम्, म्, म्पम्, म्प्व, म्म॥
- ५ अचाकम्प्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकम्पा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकम्प्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकम्पिता- ' , रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकम्पिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकम्पिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७०१ ग्लेपृङ् (ग्लेप्) दैन्ये चा॥

- १ जेग्ले- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ जेग्लेप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ जेग्ले- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अजेग्ले- पीत्, प्, साम्, पुः, पीः, प्, सम्, स, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अजेग्लेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेग्लेपा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जेग्लेप्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेग्लेपिता- ' , रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेग्लेपिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेग्लेपिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७०२ मेपृङ् (मेप्) गतौ॥

- १ मेमे- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ मेमेप्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ मेमे- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अमेमे- पीत्, प्, साम्, पुः, पीः, प्, सम्, स, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अमेमेप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेपा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मेमेप्या- त्, स्ताम्, सुः, , स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेपिता- ' , रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेपिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेपिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७०३ रेष्ट् (रेष्) गतौ॥

- १ रेरे- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ रेरेष्- यात, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ रेरे- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अरेरे- पीत, प, साम्, पुः, पीः, प, सम्, स, पम्, प्व, प्व॥
- ५ अरेरेष्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरेपा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रेरेष्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरेषिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रेरेषिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अरेरेषिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७०४ लेष्ट् (लेष्) गतौ॥

- १ लेले- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ लेलेष्- यात, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ लेले- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अलेले- पीत, प, साम्, पुः, पीः, प, सम्, स, पम्, प्व, प्व॥
- ५ अलेलेष्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लेलेपा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लेलेष्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ लेलेषिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लेलेषिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अलेलेषिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७०५ त्रपौषि (त्रप्) लज्जायाम्॥

- १ तत्र- पीति, सि, सः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ तत्रप्- यात, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ तत्र- पीतु, सु, प्तात्, साम्, पतु, ब्धि, सात्, सम्, स, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अतत्र - पीत, प, साम्, पुः, पीः, प, सम्, स, पम्, प्व, प्व॥
- ५ तत्राप/अतत्रप्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तत्रपा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तत्रप्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ तत्रपिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तत्रिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अतत्रिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७०६ गुषि (गुष्) गोपनकुत्सनयोः। गुपौ ३०५ वदूपाणि॥

७०७ रबुड् (रब्) शब्दे। रबु ३३९ वदूपाणि॥

७०८ लबुड् (लब्) अवसंसने चा॥

- १ लालम्- बीति, सि, सः, बति, बीषि, प्सि, प्थः, प्थ, बीमि, ब्मि, ब्वः, ब्वः॥
- २ लालम्ब- यात, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव, याम्॥
- ३ लाल- म्बीतु, मु, म्प्तात्, म्साम्, म्बतु, म्बिध, म्सात्, म्सम्, म्स, म्बानि, म्बाव, म्बाम॥
- ४ अलाल- म्बीत, न, म्साम्, म्बुः, म्बीः, न, म्सम्, म्स, म्बम्, म्बव, म्बम्॥
- ५ अलालम्ब- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालम्बा- घकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लालम्ब्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालम्बिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालम्बिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालम्बिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७०९ कबृड् (कब) वर्णे॥

- १ चाक- बीति, सि, सः, बति, बीषि, प्ति, प्थः, प्थ, बीमि, ब्मि, ब्वः, ब्मः॥
- २ चाकब्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ चाक- बीतु, सु, सात्, साम्, बतु, ब्धि, सात्, सप्, स, बानि, बाव, बाम॥
- ४ अचाक- बीत्, प्, साम्, पुः, बीः, प्, सप्, स, बम्, ब्व, ब्म॥
- ५ अचाकाब्/अचाकब्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकबा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकब्धा- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सप्, स्व, स्म॥
- ८ चाकबिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकबिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकबिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१० क्लीबृड् (क्लीब) आधाष्ट्ये

- १ चेक्ली- बीति, सि, सः, बति, बीषि, प्ति, प्थः, प्थ, बीमि, ब्मि, ब्वः, ब्मः॥
- २ चेक्लीब्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ चेक्ली- बीतु, सु, सात्, साम्, बतु, ब्धि, सात्, सप्, स, बानि, बाव, बाम॥
- ४ अचेक्ली- बीत्, प्, साम्, पुः, बीः, प्, सप्, स, बम्, ब्व, ब्म॥
- ५ अचेक्लीब्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेक्लीबा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चेक्लीब्धा- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सप्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्लीबिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्लीबिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्लीबिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७११ क्षीबृड् (क्षीब) मदे॥

- १ चेक्षी- बीति, सि, सः, बति, बीषि, प्ति, प्थः, प्थ, बीमि, ब्मि, ब्वः, ब्मः॥
- २ चेक्षीब्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ चेक्षी- बीतु, सु, सात्, साम्, बतु, ब्धि, सात्, सप्, स, बानि, बाव, बाम॥
- ४ अचेक्षी- बीत्, प्, साम्, पुः, बीः, प्, सप्, स, बम्, ब्व, ब्म॥
- ५ अचेक्षीब्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेक्षीबा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चेक्षीब्धा- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सप्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्षीबिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्षीबिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्षीबिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१२ शीभृड् (शीभ) कथने॥

- १ शेशी- भीति, ब्धि, ब्यः, भति, भीषि, प्ति, ब्यः, ब्य, भीमि, भ्मि, भ्वः, भ्मः॥
- २ शेशीभ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ शेशी- भीतु, ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अशेशी- भीत्, प्, ब्याम्, भुः, भीः, प्, ब्यम्, ब्य, भम्, भ्व, भ्म॥
- ५ अशेशीभ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेशीभा- छकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शेशीब्धा- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सप्, स्व, स्म॥
- ८ शेशीभिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशीभिष्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशीभिष्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१३ वीभृङ् (वीभ्) कथने॥

- १ वेवी- भीति, ब्धि, ब्धः, भति, भीषि, प्ति, ब्धः, ब्ध, भीमि, भिमि, भ्वः, भमः॥
- २ वेवीभ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ वेवी- भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्ध्याम्, भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अवेवी- भीत्, प्, ब्ध्याम्, भुः, भीः, प्, ब्धम्, ब्ध, भम्, भ्व, भम॥
- ५ अवेवीभ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वेवीभा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वेवीभ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवीमिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवीभिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवीभिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१४ शल्भि (शल्भ्) कथने॥

- १ शाशल्- भीति, ब्धि, ब्धः, भति, भीषि, प्ति, ब्धः, ब्ध, भीमि, भिमि, भ्वः, भमः॥
- २ शाशल्भ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ शाशल्- भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्ध्याम्, भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अशाशल्- भीत्, प्, ब्ध्याम्, भुः, भीः, प्, ब्धम्, ब्ध, भम्, भ्व, भम॥
- ५ अशाशल्भ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शाशल्भा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शाशल्भ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशल्भिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशल्भिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशल्भिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१५ वल्भि (वल्भ्) भोजने॥

- १ वावल्- भीति, ब्धि, ब्धः, भति, भीषि, प्ति, ब्धः, ब्ध, भीमि, भिमि, भ्वः, भमः॥
- २ वावल्भ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ वावल्- भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्ध्याम्, भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अवावल्- भीत्, प्, ब्ध्याम्, भुः, भीः, प्, ब्धम्, ब्ध, भम्, भ्व, भम॥
- ५ अवावल्भ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वावल्भा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वावल्भ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावल्भिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावल्भिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावल्भिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१६ गल्भि (गल्भ्) धाष्टर्ये॥

- १ जा- गल्भीति, गल्ब्धि, गल्ब्धः, गल्भति, गल्भीषि, गल्प्ति, गल्ब्धः, गल्ब्ध, गल्भीमि, गल्भिमि, गल्भ्वः, गल्भमः॥
- २ जागल्भ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ जागल्- भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्ध्याम्, भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अजा- गल्भीत्, घल्, अजागल्-ब्ध्याम्, भुः, भीः, अजाघल्, अजागल्-ब्धम्, ब्धम, भम्, भ्व, भम॥
- ५ अजागल्भ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जागल्भा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जागल्भ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागल्भिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागल्भिष्य- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागल्भिष्य- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१७ रेभुङ् (रेभ्) शब्दे॥

- १ रेरे- भीति, ब्धि, ब्यः, भति, भीषि, प्सि, ब्यः, ब्य, भीमि, भिम, भ्वः, भमः॥
- २ रेरेभ्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ रेरे- भीतु, ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अरेरे- भीतु, प, ब्याम्, भुः, भीः, प, ब्यम्, ब्य, भम्, भ्व, भम॥
- ५ अरेरेभ्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरेभा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रेरेभ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरेभिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रेरेभिष्य्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अरेरेभिष्य्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१८ रभुङ् (रभ्) शब्दे॥

- १ रारम्- भीति, ब्धि, ब्यः, भति, भीषि, प्सि, ब्यः, ब्य, भीमि, भिम, भ्वः, भमः॥
- २ रारम्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ रारम्- भीतु, ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अरार- भीतु, न्, म्ब्याम्, म्भुः, म्भीः, न्, म्ब्यम्, म्ब्य, म्भम्, म्भ्व, म्भम॥
- ५ अरारम्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारम्भा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रारम्भ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारम्भिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारम्भिष्य्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारम्भिष्य्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७१९ लभुङ् (लभ्) शब्दे॥

- १ लालम्- भीति, ब्धि, ब्यः, भति, भीषि, प्सि, ब्यः, ब्य, भीमि, भिम, भ्वः, भमः॥
- २ लालम्- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ लालम्- भीतु, ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अलाल- भीतु, न्, म्ब्याम्, म्भुः, म्भीः, न्, म्ब्यम्, म्ब्य, म्भम्, म्भ्व, म्भम॥
- ५ अलालम्- ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालम्भा- चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लालम्भ्या- त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालम्भिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालम्भिष्य्- अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालम्भिष्य्- अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७२० ण्भुङ् (स्तभ्) शब्दे॥

- १ तास्तम्-भीति, ब्धि, ब्यः, भति, भीषि, प्सि, ब्यः, ब्य, भीमि, भिम, भ्वः, भमः॥
- २ तास्तम्-यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव याम॥
- ३ तास्तम्-भीतु, ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अतास्त-भीतु, न्, म्ब्याम्, म्भुः, म्भीः, न्, म्ब्यम्, म्ब्य, म्भम्, म्भ्व, म्भम॥
- ५ अतास्तम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तास्तम्भा-चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तास्तम्भ्या-त्, स्ताम्, सुः, ः, स्तम्, स्त सम्, स्व, स्म॥
- ८ तास्तम्भिता- ", रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तास्तम्भिष्य्-अति, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
- १० अतास्तम्भिष्य्-अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत, अम्, आव, आम॥

७२१ स्कभुङ् (स्कभ्) स्तम्भे॥

- १ चास्कम्-भीति, ब्धि, ब्धः, भति, भीषि, प्ति, ब्धः, ब्ध, भीमि, भिम, भवः, भमः॥
- २ चास्कभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चास्कम्-भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्धाम्, भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अचास्कम्-भीतु, न्, म्ब्याम्, म्भुः, म्भीः, न्, म्ब्यम्, म्ब्ध, म्भम्, म्भ्व, म्भम्॥
- ५ अचास्कभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चास्कभ्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चास्कभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चास्कभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चास्कभिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचास्कभिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७२२ षुभुङ् (स्तुभ्) स्तम्भे॥

- १ तो-ष्टोब्धि, तुभीति, तुब्धः, तुभति, तुभीषि, टोप्ति, तुब्धः, तुब्ध, तुभीमि, टोभिम, तुभवः, तुभमः॥
- २ तोष्टुभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोष्टोब्धु, तोष्टु-भीतु, ब्धात्, ब्धाम्, भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अतो-ष्टुभीतु, टोप्, टुब्धाम्, टुभुः, टुभीः, टोप्, टुब्धम्, टुब्ध, टुभम्, टुभ्व, टुभम्॥
- ५ अतोष्टोभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोष्टोभ्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तोष्टुभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोष्टोभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोष्टोभिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोष्टोभिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७२३ जभुङ् (जम्भ्) गात्रविनामे॥

- १ जाजम्-भीति, ब्धि, ब्धः, भति, भीषि, प्ति, ब्धः, ब्ध, भीमि, भिम, भवः, भमः॥
- २ जाजभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाजम्-भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्धाम्, भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अजाजम्-भीतु, न्, म्ब्याम्, म्भुः, म्भीः, न्, म्ब्यम्, म्ब्ध, म्भम्, म्भ्व, म्भम्॥
- ५ अजाजभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाजभ्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाजभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजभिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजभिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७२४ जभैङ् (जम्भ्) गात्रविनामे। जम ३५१ वदूपाणि।

तत्रागमशासनमनित्यमितिनागमो न॥

७२५ जृभुङ् (जृम्भ्) गात्रविनामे॥

- १ जरीजृम्-भीति, ब्धि, ब्धः, भति, भीषि, प्ति, ब्धः, ब्ध, भीमि, भिम, भवः, भमः॥
- २ जरीजृम्भ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जरीजृम्-भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्धाम्, भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अजरीजृम्-भीतु, न्, म्ब्याम्, म्भुः, म्भीः, न्, म्ब्यम्, म्ब्ध, म्भम्, म्भ्व, म्भम्॥
- ५ अजरीजृम्भ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरीजृभ्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जरीजृभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जरीजृभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जरीजृभिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरीजृभिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जरी-स्थाने 'जरि' इति 'जर्' इति च ज्ञेयम्॥

७२६ रभिं (रभ्) राभस्ये॥

- १ राभ-म्भीति, ब्धि, ब्धः, म्भति, म्भीषि, प्भि, ब्धः, ब्ध, म्भीमि, भिम, भवः, भमः॥
- २ राभम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ राभ-म्भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्धाम्, म्भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, म्भाणि, म्भाव, म्भाम॥
- ४ अराभ-म्भीत्, प, ब्याम्, म्भुः, म्भीः, प, ब्यम्, ब्य, म्भम्, म्भ, म्भम्॥
- ५ अराभम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ राभम्भा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ राभभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ राभभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ राभभिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अराभभिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७२७ डुलभिष् (लभ्) प्राप्नो॥

- १ लाल-म्भीति, ब्धि, ब्धः, म्भति, म्भीषि, प्भि, ब्धः, ब्ध, म्भीमि, भिम, भवः, भमः॥
- २ लालम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-म्भीतु, ब्धु, ब्धात्, ब्धाम्, म्भतु, ब्धि, ब्धात्, ब्धम्, ब्ध, म्भाणि, म्भाव, म्भाम॥
- ४ अलाल-म्भीत्, प, ब्याम्, म्भुः, म्भीः, प, ब्यम्, ब्य, म्भम्, म्भ, म्भम्॥
- ५ अलालम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालम्भा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालभिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालभिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७२८ भामि (भाम्) क्रोधे॥

- १ बाभा-मीति, न्ति, न्तः, मति, मीषि, बाभांसि, बाभा-न्थः, न्थ, मीमि, म्मि, न्वः, न्मः॥
- २ बाभाम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभा-मीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, मतु, बाभांहि, बाभा-न्तात्, न्तम्, न्त, मानि, माव, माम॥
- ४ अबाभा-मीत्, न्, न्ताम्, मुः, मीः, न्, न्तम्, न्त, मम्, न्व, न्म॥
- ५ अबाभाम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभामा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभाभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभामिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभामिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभामिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७२९ क्षमौषि (क्षम्) सहने॥

- १ चं-क्षमीति, क्षन्ति, क्षान्तः, क्षमति, क्षमीषि, क्षंसि, क्षान्थः, क्षान्थ, क्षमीमि, क्षन्मि, क्षन्वः, क्षन्मः॥
- २ चंक्षम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चं-क्षमीतु, क्षन्तु, क्षान्तात्, क्षान्ताम्, क्षमतु, क्षांहि, क्षान्तात्, क्षान्तम्, क्षान्त, क्षमाणि, क्षमाव, क्षमाम॥
- ४ अचं-क्षमीत्, क्षन्, क्षान्ताम्, क्षमुः, क्षमीः, क्षन्, क्षान्तम्, क्षान्त, क्षमम्, क्षन्व, क्षन्म॥
- ५ अचंक्षम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चंक्षमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चंक्षभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चंक्षमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चंक्षमिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचंक्षमिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चं स्थाने चङ् इति ज्ञेयम्।

७३० कषूङ् (कम्) कान्तौ॥

- १ चं-कमीति, कन्ति, कान्तः, कमति, कमीषि, कंसि, कान्थः, कान्थ, कमीमि, कन्मि, कन्वः, कन्मः॥
- २ चंकम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चं-कमीतु, कन्तु, कान्तात्, कान्ताम्, कमतु, कांहि, कान्तात्, कान्तम्, कान्त, कमानि, कमाव, कमाम॥
- ४ अचं-कमीतु, कन्, कान्ताम्, कमुः, कमीः, कन्, कान्तम्, कान्त, कमम्, कन्व, कन्म॥
- ५ अचंकम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चंकमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चंकम्या-त्, स्ताम्, सुः। :. स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चंकमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चंकमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचंकमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७३१ वयि (वय्) गतौ॥

- १ वा-वयीति, वति, वतः, वयति, वयीषि, वसि, वथः, वथ, वयीमि, वामि, वावः, वामः॥
- २ वावय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अवा-वयीत्, वत्, वताम्, वयुः, वयीः, वः, वतम्, वत, वयम्, वाव, वाम॥
- ५ अवावय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावय्या-त्, स्ताम्, सुः। :. स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वा-स्थाने वं इति ववँ इति च ज्ञेयम्।

७३२ पयि (पय्) गतौ॥

- १ पा-पयीति, पति, पतः, पयति, पयीषि, पसि, पथः, पथ, पयीमि, पामि, पावः, पामः॥
- २ पापय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अपा-पयीत्, पत्, पताम्, पयुः, पयीः, पः, पतम्, पत, पयम्, पाव, पाम॥
- ५ अपापय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापय्या-त्, स्ताम्, सुः। :. स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

यकारस्यानुनासिकत्वपक्षे पा स्थाने पं इति पम् इति च ज्ञेयम्।

७३३ मयि (मय्) गतौ॥

- १ मा-मयीति, मति, मतः, मयति, मयीषि, मसि, मथः, मथ, मयीमि, मामि, मावः, मामः॥
- २ मामय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अमा-मयीत्, मत्, मताम्, मयुः, मयीः, मः, मतम्, मत, मयम्, माव, माम॥
- ५ अमामय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामय्या-त्, स्ताम्, सुः। :. स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

यकारस्यानुनासिकत्वपक्षे मा स्थाने 'मं' इति 'मम्' इति च ज्ञेयम्।

७३४ नयि (नय्) गतौ॥

- १ ना-नयीति, नति, नतः, नयति, नयीषि, नसि, नथः, नथ, नयीमि, नामि, नावः, नामः॥
- २ नानय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अना-नयीत्, नत्, नताम्, नयुः, नयीः, नः, नतम्, नत, नयम्, नाव, नाम॥
- ५ अनानय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नानया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ नानय्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे ना स्थाने नं इति नन् इति च ज्ञेयम्।

७३५ चयि (चय्) गतौ॥

- १ चा-चयीति, चति, चतः, चयति, चयीषि, चसि, चथः, चथ, चयीमि, चामि, चावः, चामः॥
- २ चाचय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अचा-चयीत्, चत्, चताम्, चयुः, चयीः, चः, चतम्, चत, चयम्, चाव, चाम॥
- ५ अचाचय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाचय्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

यकारस्यानुनासिकत्वपक्षे चा स्थाने चं इति चम् इति च ज्ञेयम्।

७३६ रयि (रय्) गतौ॥

- १ रा-रयीति, रति, रतः, रयति, रयीषि, रसि, रथः, रथ, रयीमि, रामि, रावः, रामः॥
- २ रारय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अरा-रयीत्, रत्, रताम्, रयुः, रयीः, रः, रतम्, रत, रयम्, राव, राम॥
- ५ अरारय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रारय्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

यकारस्यानुनासिकत्वपक्षे रा स्थाने रं इति।

७३७ तयि (तय्) रक्षणे चा॥

- १ ता-तयीति, तति, ततः, तयति, तयीषि, तसि, तथः, तथ, तयीमि, तामि, तावः, तामः॥
- २ तातय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अता-तयीत्, तत्, तताम्, तयुः, तयीः, तः, ततम्, तत, तयम्, ताव, ताम॥
- ५ अतातय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तातय्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

यकारस्यानुनासिकत्वे ता स्थाने तं इति तन् इति च ज्ञेयम्।

७३८ णयि (नय्) रक्षणे च। नयि ७३४ वट्टदाणि।

७३९ दयि (दय्) दानगतिर्हिंसादहनेषु च॥

- १ दा-दयीति, दति, दतः, दयति, दयीषि, दसि, दथः, दथ, दयीमि, दामि, दावः, दामः॥
  - २ दादय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
  - ३ दाद-यीत्, तु, तात्, ताम्, यत्, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
  - ४ अदा-दयीत्, दत्, दताम्, दयुः, दयीः, दः, दतम्, दत, दयम्, दाव, दाम॥
  - ५ अदादय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ दादया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
  - ७ दादय्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ दादयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ दादयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अदादयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
- यकारस्यानुनासिकत्वे दा स्थाने दं इति दन् इति च ज्ञेयम्।

७४० पूयैङ् (पूय्) दुर्गन्धविशरणयोः॥

- १ पो-पूयीति, पोति, पूतः, पूयति, पूयीषि, पोषि, पूथः, पूथ, पूयीमि, पोमि, पूवः, पूमः॥
- २ पोपूय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपू-यीत्, तात्, ताम्, यत्, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अपो-पूयीत्, पोत्, पूताम्, पूयुः, पूयीः, पोः, पूतम्, पूत, पूयम्, पूव, पूम॥
- ५ अपोपूय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पोपूया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपूय्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्वः, स्मः॥
- ८ पोपूयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ पोषूयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अपोषूयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७४१ क्नूयैङ् (क्नूय्) शब्दोद्दनयोः॥

- १ चो-क्नूयीति, क्नोति, क्नूतः, क्नूयति, क्नूयीषि, क्नोषि, क्नूथः, क्नूथ, क्नूयीमि, क्नोमि, क्नूवः, क्नूमः॥
- २ चोक्नूय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोक्नोत्, चोक्नू-यीत्, तात्, ताम्, यत्, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
- ४ अचो-क्नूयीत्, क्नोत्, क्नूताम्, क्नूयुः, क्नूयीः, क्नोः, क्नूतम्, क्नूत, क्नूयम्, क्नूव, क्नूम॥
- ५ अचोक्नूय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चोक्नूया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्नूय्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्नूयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्नूयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्नूयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७४२ क्ष्मायैङ् (क्ष्माय्) विघ्नने॥

- १ चाक्ष्मा-यीति, ति, तः, यति, यीषि, सि, थः, थ, यीमि, मि, वः, मः॥
- २ चाक्ष्माय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक्ष्मा-यीत्, तु, तात्, ताम्, यत्, हि, तात्, तम्, त, याणि, याव, याम॥
- ४ अचाक्ष्मा-यीत्, त्, ताम्, युः, यीः, , तम्, त, यम्, व, म॥
- ५ अचाक्ष्माय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चाक्ष्माया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ चाक्ष्माय्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चाक्ष्मायिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चाक्ष्मायिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० अचाक्ष्मायिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७४३ स्फायैङ् (स्फाय) वृद्धौ॥

- १ पास्फा-यीति, ति, तः, यति, यीषि, सि, थः, थ, यीमि, मि, वः, मः॥
 २ पास्फाय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ पास्फा-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
 ४ अपास्फा-यीत्, त्, ताम्, युः, यीः, ः, तम्, त, यम्, व, म॥
 ५ अपास्फाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ पास्फाया-ञ्कार इ० ॥ म्यभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पास्फाय्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पास्फायिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पास्फायिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० अपास्फायिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७४४ ओष्यायैङ् (प्याय) वृद्धौ॥

- १ पे-पयीति, पेति, पीतः, प्यति, पयोषि, पेषि, पीथः, पीथ, पयोमि, पेमि, पीवः, पीमः॥
 २ पेपी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ पे-पयीतु, पेतु, पीतात्, पीताम्, प्यतु, पीहि, पीतात्, पीतम्, पीत, पयानि, पयाव, पयाम॥
 ४ अपक्-पयीत्, पेतु, पीताम्, पयुः, पयीः, पेः, पीतम्, पीत, पयम्, पीव, पीम॥

- ५ अपेपाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ पेपया-ञ्कार इ० ॥ म्यभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पेपीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पेपयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पेपयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपेपयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

नागेशमते पाप्या यीति, ति, इत्यादि।

७४५ तायुङ् (ताय) संतानपालनयोः॥

- १ ताता-यीति, ति, तः, यति, यीषि, सि, थः, थ, यीमि, मि, वः, मः॥
 २ ताताय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ ताता-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, तम्, त, यानि, याव, याम॥
 ४ अताता-यीत्, त्, ताम्, युः, यीः, ः, तम्, त, यम्, व, म॥
 ५ अताताय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ ताताया-ञ्कार इ० ॥ म्यभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ ताताय्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तातायिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तातायिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अतातायिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७४६ वलि (वल्) संवरणे॥

- १ वाव-लीति, लिति, लतः, लति, लीषि, लिषि, लथः, लथ, लीमि, लिमि, ल्वः, ल्वः॥
 २ वावल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ वावल-ईत्, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥
 ४ अवावल-ईत्, त्, ताम्, उः, ईः, तम्, त, अम्, व, म॥

- ५ अवावाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ वावला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वावल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वावलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वावलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवावलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

लकारस्यानुनासिकत्वे आद्यवाशब्दस्थाने 'व' इति 'वव्' इति च ज्ञेयम्।

७४७ वल्लि (वल्ल) संवरणे॥

- १ वावल्-लोति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्वः॥
 २ वावल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ वावल्-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
 ४ अवावल्-लीत, '', लताम्, लुः, लीः, '', ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्वः॥
 ५ अवावल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ वावल्-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वावल्-यात्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वावलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वावलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवावलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

लकारद्वयस्यानुनासिकत्वे वा-स्थाने 'व' इति 'वव्' इति च ज्ञेयम्।

७४८ शलि (शल) चलने च॥

- १ शाश-लोति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्वः॥

- २ शाशल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ शाश-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
 ४ अशाश-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्वः॥
 ५ अशाशल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ शाशला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ शाशल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शाशल्लिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शाशल्लिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अशाशल्लिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

लकारस्यानुनासिकत्वे शा-स्थाने 'श' इति ज्ञेयम्।

७४९ मलि (मल्) धारणे॥

- १ माम-लोति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम, ल्वः, ल्वः॥
 २ मामल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ माम-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
 ४ अमाम-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्वः॥
 ५ अमामल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ मामला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मामल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मामलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ मामलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अमामलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

लकारस्यानुनासिकत्वे मा-स्थाने 'म' इति 'मम्' इति च ज्ञेयम्।

७५० मल्लि (मल्ल) धारणे॥

- १ मामल्-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ मामल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामल्-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अमामल्-लीत, ", ल्ताम्, लुः, लीः, ", ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अमामल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामल्ता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामल्त्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामल्लिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामल्लिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामल्लिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लकारद्वयस्यानुनासिकत्वे मा-स्थाने 'म' इति 'मम्' इति च ज्ञेयम्।

७५१ भलि (भल) परिभाषणहिंसादानेषु॥

- १ बाभ-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ बाभल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अबाभ-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अबाभल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभलिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

- १ बाभलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

- १० अबाभलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लकारस्यानुनासिकत्वे बा-स्थाने 'ब' इति 'बम्' इति च ज्ञेयम्।

७५२ भल्लि (भल्ल) परिभाषणहिंसादानेषु॥

- १ बाभल्-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ बाभल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभल्-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अबाभल्-लीत, ", ल्ताम्, लुः, लीः, ", ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥
- ५ अबाभल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभल्ता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभल्त्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभल्लिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

- ९ बाभल्लिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

- १० अबाभल्लिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लकारद्वयस्यानुनासिकत्वे बा-स्थाने 'ब' इति 'बम्' इति च ज्ञेयम्।

७५३ कलि (कल) शब्दसंख्यानयोः॥

- १ चाक-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
- २ चाकल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचाक-लीत, ल्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, ल्म॥

५ अचाकाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चाकला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चाकल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चाकलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चाकलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचाकलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लकारस्यानुनासिकत्वे चा-स्थाने 'चं' इति 'चङ्' इति च ज्ञेयम्।

७५४ कल्लि (कल्ल) अशब्दे॥

१ चाकल्-लीति, लित्, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लामि, लिम्, ल्वः, लम्॥

२ चाकल्ल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चाकल्-लीत्, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥

४ अचाकल्-लीत्, ल्ताम्, लुः, लीः, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम्॥

५ अचाकल्ल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चाकल्ला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चाकल्ल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चाकल्लिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चाकल्लिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचाकल्लिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लकारद्वयस्यानुनासिकत्वे चा-स्थाने 'चं' इति 'चङ्' इति च ज्ञेयम्।

७५५ तेवृड् (तेव्) देवने॥

१ ते-तेवीति, तयोति, तयूतः, तेवति, तेवीषि, तयोषि, तयूथः, तयूथ, तेवीमि, तयोमि, तयूवैः, तेवः, तयूमः॥

२ तेतेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ ते-तेवीत्, तयोत्, तयूतात्, तयूताम्, तेवत्, तयूहि, तयूतात्, तयूतम्, तयूत, तेवानि, तेवाव, तेवाम॥

४ अते-तेवीत्, तयोत्, तयूताम्, तेवुः, तेवीः, तयोः, तयूतम्, तयूत, तेवम्, तयूवै, तेव, तयूम॥

५ अतेतेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ तेतेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तेतेव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तेतेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तेतेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतेतेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

तेतेव्यादित्यादौ ये परे तेतयूयादित्याद्यपि भवति।

७५६ देवृड् (देव्) देवने॥

१ दे-देवीति, दयोति, दयूतः, देवति, देवीषि, दयोषि, दयूथः, दयूथ, देवीमि, दयोमि, दयूवैः, देवः, दयूमः॥

२ देदेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ दे-देवीत्, दयोत्, दयूतात्, दयूताम्, देवत्, दयूहि, दयूतात्, दयूतम्, दयूत, देवानि, देवाव, देवाम॥

४ अदे-देवीत्, दयोत्, दयूताम्, देवुः, देवीः, दयोः, दयूतम्, दयूत, देवम्, दयूवै, देव, दयूम॥

५ अदेदेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ देदेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ देदेव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ देदेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ देदेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदेदेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

देदेव्यादित्यादौ ये परे देदपूयादित्याद्यपि भवते।

७५७ षेवृङ् (सेव्) सेवने॥

- १ से-षेवीति, षयोति, षयूतः, षेवति, षेवीषि, षयोषि, षयूथः, षयूथ, षेवीमि, षयोमि, षयूवँ, षेवः, षयूमः॥
- २ सेषेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ से-षेवीतु, षयोतु, षयूतात्, षयूताम्, षेवतु, षयूहि, षयूतात्, षयूतम्, षयूत, षेवानि, षेवाव, षेवाम॥
- ४ असे-षेवीत्, षयोत्, षयूताम्, षेवुः, षेवीः, षयोः, षयूतम्, षयूत, षेवम्, षयूवँ, षेव, षयूम॥
- ५ असेषेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ सेषेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेषेव्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेषेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेषेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेषेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

सेषेव्यादित्यादौ ये परे सेषयूयादित्याद्यपि भवति।

७५८ सेवृङ् (सेव्) सेवने॥

- १ से-सेवीति, सयोति, सयूतः, सेवति, सेवीषि, सयोषि, सयूथः, सयूथ, सेवीमि, सयोमि, सयूवँ, सेवः, सयूमः॥
- २ सेसेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ से-सेवीतु, सयोतु, सयूतात्, सयूताम्, सेवतु, सयूहि, सयूतात्, सयूतम्, सयूत, सेवानि, सेवाव, सेवाम॥
- ४ असे-सेवीत्, सयोत्, सयूताम्, सेवुः, सेवीः, सयोः, सयूतम्, सयूत, सेवम्, सयूवँ, सेव, सयूम॥
- ५ असेसेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ सेसेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेसेव्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेसेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेसेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

- १० असेसेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

सेसयूयादित्यादौ ये परे सेसेव्यादित्याद्यपि भवति।

७५९ केवृङ् (केव्) सेवने॥

- १ के-केवीति, कयोति, कयूतः, केवति, केवीषि, कयोषि, कयूथः, कयूथ, केवीमि, कयोमि, कयूवँ, केवः, कयूमः॥
- २ केकेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ के-केवीतु, कयोतु, कयूतात्, कयूताम्, केवतु, कयूहि, कयूतात्, कयूतम्, कयूत, केवानि, केवाव, केवाम॥
- ४ अके-केवीत्, कयोत्, कयूताम्, केवुः, केवीः, कयोः, कयूतम्, कयूत, केवम्, कयूवँ, केव, कयूम॥
- ५ अकेकेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ केकेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ केकेव्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ केकेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ केकेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अकेकेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

केकयूयादित्यादौ ये परे केकेव्यादित्याद्यपि भवति।

७६० खेवृङ् (खेव्) सेवने॥

- १ के-खेवीति, खयोति, खयूतः, खेवति, खेवीषि, खयोषि, खयूथः, खयूथ, खेवीमि, खयोमि, खयूवँ, खेवः, खयूमः॥
- २ केखेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ के-खेवीतु, खयोतु, खयूतात्, खयूताम्, खेवतु, खयूहि, खयूतात्, खयूतम्, खयूत, खेवानि, खेवाव, खेवाम॥
- ४ अके-खेवीत्, खयोत्, खयूताम्, खेवुः, खेवीः, खयोः, खयूतम्, खयूत, खेवम्, खयूवँ, खेव, खयूम॥
- ५ अकेखेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ केखेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ चेखेव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चेखेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चेखेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचेखेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

चेखेव्यादित्यादौ ये परे चेखेयूयादित्याद्यपि भवति।

७६१ गेवृङ् (गेव्) सेवने॥

- १ जे-गेवीति, गयोति, गयूतः, गेवति, गेवीषि, गयोषि, गयूथः, गयूथ, गेवीमि, गयोमि, गयूवँ, गेवः, गयूमः॥
 २ जेगेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जे-गेवीतु, गयोतु, गयूतात्, गयूताम्, गेवतु, गयूहि, गयूतात्, गयूतम्, गयूत, गेवानि, गेवाव, गेवाम॥
 ४ अजे-गेवीत्, गयोत्, गयूताम्, गेवुः, गेवीः, गयोः, गयूतम्, गयूत, गेवम्, गयूवँ, गेव, गयूम॥
 ५ अजेगेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ जेगेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जेगेव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जेगेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जेगेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजेगेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

जेगेव्यादित्यादौ ये परे जेगयूयादित्याद्यपि भवति।

७६२ ग्लेवृङ् (ग्लेव्) सेवने॥

- १ जे-ग्लेवीति, ग्लयोति, ग्लयूतः, ग्लेवति, ग्लेवीषि, ग्लयोषि, ग्लयूथः, ग्लयूथ, ग्लयोमि, ग्लेवीमि, ग्लयूवँ, ग्लेवः, ग्लयूमः॥
 २ जेग्लेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जे-ग्लेवीतु, ग्लयोतु, ग्लयूतात्, ग्लयूताम्, ग्लेवतु, ग्लयूहि, ग्लयूतात्, ग्लयूतम्, ग्लयूत, ग्लेवानि, ग्लेवाव, ग्लेवाम॥

- ४ अजे-ग्लेवीत्, ग्लयोत्, ग्लयूताम्, ग्लेवुः, ग्लेवीः, ग्लयोः, ग्लयूतम्, ग्लयूत, ग्लेवम्, ग्लयूवँ, ग्लेव, ग्लयूम॥
 ५ अजेग्लेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ जेग्लेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जेग्लेव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जेग्लेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जेग्लेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजेग्लेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

जेग्लेव्यादित्यादौ ये परे जेग्लयूयादित्याद्यपि भवति।

७६३ पेवृङ् (पेव्) सेवने॥

- १ पे-पेवीति, पयोति, पयूतः, पेवति, पेवीषि, पयोषि, पयूथः, पयूथ, पयोमि, पेवीमि, पयूवँ, पेवः, पयूमः॥
 २ पेपेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ पे-पेवीतु, पयोतु, पयूतात्, पयूताम्, पेवतु, पयूहि, पयूतात्, पयूतम्, पयूत, पेवानि, पेवाव, पेवाम॥
 ४ अपे-पेवीत्, पयोत्, पयूताम्, पेवुः, पेवीः, पयोः, पयूतम्, पयूत, पेवम्, पयूवँ, पेव, पयूम॥
 ५ अपेपेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ पेपेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पेपेव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पेपेविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पेपेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपेपेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पेपेव्यादित्यादौ ये परे पेपयूयादित्याद्यपि भवति।

७६४ प्लेवृङ् (प्लेव्) सेवने॥

- १ पे-प्लेवीति, प्लयोति, प्लयूतः, प्लेवति, प्लेवीषि, प्लयोषि, प्लयूथः, प्लयूथ, प्लेवीमि, प्लयोमि, प्लयूवँ, प्लेवः, प्लयूमः॥

- २ पेप्लेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पे-प्लेवीत्, प्लयोत्, प्ल्यूतात्, प्ल्यूताम्, प्लेवत्, प्ल्यूहि, प्ल्यूतात्, प्ल्यूतम्, प्ल्यूत, प्लेवानि, प्लेवाव, प्लेवाम॥
- ४ अपे-प्लेवीत्, प्लयोत्, प्ल्यूताम्, प्लेवुः, प्लेवीः, प्लयोः, प्ल्यूतम्, प्ल्यूत, प्लेवम्, प्ल्यूवँ, प्लेव, प्ल्यूम॥
- ५ अपेप्लेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेप्लेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेप्लेव्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेप्लेविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेप्लेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेप्लेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पेप्लेव्यादित्यादौ ये परे पेप्ल्यूयादित्याद्यपि भवति।

७६५ मेवृङ् (मेव्) सेवने॥

- १ मे-मेवीति, मयोति, मयूतः, मेवति, मेवीषि, मयोषि, मयूथः, मयूथ, मेवीमि, मयोमि, मयूवँ, मेवः, मयूमः॥
- २ मेमेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मे-मेवीत्, मयोत्, मयूतात्, मयूताम्, मेवत्, मयूहि, मयूतात्, मयूतम्, मयूत, मेवानि, मेवाव, मेवाम॥
- ४ अमे-मेवीत्, मयोत्, मयूताम्, मेवुः, मेवीः, मयोः, मयूतम्, मयूत, मेवम्, मयूवँ, मेव, मयूम॥
- ५ अमेमेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमेव्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मेमेव्यादित्यादौ ये परे मेमयूयादित्याद्यपि भवति।

७६६ म्लेवृङ् (म्लेव्) सेवने॥

- १ मे-म्लेवीति, म्लयोति, म्लयूतः, म्लेवति, म्लेवीषि, म्लयोषि, म्लयूथः, म्लयूथ, म्लेवीमि, म्लयोमि, म्लयूवँ, म्लेवः, म्लयूमः॥
- २ मेम्लेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मे-म्लेवीत्, म्लयोत्, म्ल्यूतात्, म्ल्यूताम्, म्लेवत्, म्लयूहि, म्ल्यूतात्, म्ल्यूतम्, म्ल्यूत, म्लेवानि, म्लेवाव, म्लेवाम॥
- ४ अमे-म्लेवीत्, म्लयोत्, म्ल्यूताम्, म्लेवुः, म्लेवीः, म्लयोः, म्ल्यूतम्, म्ल्यूत, म्लेवम्, म्ल्यूवँ, म्लेव, म्ल्यूम॥
- ५ अमेम्लेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेम्लेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेम्लेव्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेम्लेविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेम्लेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेम्लेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मेम्लेव्यादित्यादौ ये परे मेम्लयूयादित्याद्यपि भवति।

७६७ रेवृङ् (रेव्) गतौ॥

- १ रे-रेवीति, रयोति, रयूतः, रेवति, रेवीषि, रयोषि, रयूथः, रयूथ, रेवीमि, रयोमि, रयूवँ, रेवः, रयूमः॥
- २ रेरेव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रे-रेवीत्, रयोत्, रयूतात्, रयूताम्, रेवत्, रयूहि, रयूतात्, रयूतम्, रयूत, रेवानि, रेवाव, रेवाम॥
- ४ अरे-रेवीत्, रयोत्, रयूताम्, रेवुः, रेवीः, रयोः, रयूतम्, रयूत, रेवम्, रयूवँ, रेव, रयूम॥
- ५ अरेरेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रेरेव्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरेविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ रेरेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अरेरेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

रेरेव्यादित्यादौ ये परे रेरेयूयादित्याद्यपि भवति।

७६८ पवि (पव्) गतौ॥

१ पा-पवीति, पौति, पौतः, पवति, पवीषि, पौषि, पौथः, पौथ, पौमि, पवीमि, पौवैः, पावः, पौमः॥

२ पाषव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ पा-पवीतु, पौतु, पौतात्, पौताम्, पवतु, पौहि, पौतात्, पौतम्, पौत, पवानि, पवाव, पवाम॥

४ अपा-पवीतु, पौत, पौताम्, पवुः, पवीः, पौः, पौतम्, पौत, पवम्, पौवै, पाव, पौम॥

५ अपापाव्, अपापव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ पापवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ पापव्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ पापविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ पापविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अपापविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

पापव्यादित्यादौ ये परे पापौयादित्याद्यपि भवति।

पक्षे-सर्वत्राद्यपास्थाने 'पे' इति 'पम्' इति च ज्ञेयम्।

७६९ काशुङ् (काश्) दीप्ता॥

१ चाका-शीति, छि, छः, शति, शीषि, क्षि, छः, छ, शीमि, शिम, श्वः, श्मः॥

२ चाकाश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चाका-शीतु, छु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥

४ अचाका-शीत्, द, छाम्, शुः, शीः, द, छम्, छ, शम्, श्व, श्म॥

५ अचाकाश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चाकाशा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चाकाश्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चाकाशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चाकाशिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचाकाशिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

७७० क्लेशि (क्लेश) विबाधने॥

१ चेक्ले-शीति, छि, छः, शति, शीषि, क्षि, छः, छ, शीमि, शिम, श्वः, श्मः॥

२ चेक्लेश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चेक्ले-शीतु, छु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥

४ अचेक्ले-शीत्, द, छाम्, शुः, शीः, द, छम्, छ, शम्, श्व, श्म॥

५ अचेक्लेश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चेक्लेशा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चेक्लेश्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चेक्लेशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चेक्लेशिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचेक्लेशिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

७७१ भाषि (भाष्) च व्यक्तायां वाचि॥

१ बाभा-षीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, षिम, ष्वः, ष्मः॥

२ बाभाष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ बाभा-पीतु, णु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अबाभा-पीतु, ट, छाम्, षुः, षीः, ट, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अबाभाष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभाषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभाष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभाषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभाषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभाषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७७२ गेषुङ् (गेष्) अन्विच्छायाम्॥

- १ जेगे-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ जेगेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेगे-पीतु, णु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अजेगे-पीतु, ट, छाम्, षुः, षीः, ट, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अजेगेष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेगेषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेगेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेगेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेगेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेगेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७७३ येषुङ् (येष्) प्रयत्ने॥

- १ येये-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ येयेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ येये-पीतु, णु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अयेये-पीतु, ट, छाम्, षुः, षीः, ट, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अयेयेष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ येयेषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ येयेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ येयेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ येयेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयेयेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७७४ जेषुङ् (जेष्) गतौ॥

- १ जेजे-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ जेजेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेजे-पीतु, णु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥
- ४ अजेजे-पीतु, ट, छाम्, षुः, षीः, ट, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अजेजेष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेजेषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेजेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेजेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेजेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेजेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७७५ णेषुङ् (नेष्) गतौ॥

- १ नेने-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ नेनेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ नेने-पीतु, णु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥

४ अनेने-पीत्, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥

५ अनेनेष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ नेनेषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ नेनेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ नेनेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ नेनेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अनेनेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७७६ हेषुड् (हेष्) गतौ॥

१ जेहे-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥

२ जेहेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ जेहे-पीतु, णु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥

४ अजेहे-पीत्, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥

५ अजेहेष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ जेहेषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ जेहेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ जेहेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जेहेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अजेहेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७७७ रेषुड् (रेष्) अव्यक्ते शब्दे॥

१ रेरे-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥

२ रेरेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ रेरे-पीतु, णु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥

४ अरेरे-पीत्, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥

५ अरेरेष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ रेरेषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ रेरेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ रेरेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ रेरेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अरेरेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७७८ हेषुड् (हेष्) अव्यक्ते शब्दे॥

१ जेहे-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥

२ जेहेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ जेहे-पीतु, णु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षानि, षाव, षाम॥

४ अजेहे-पीत्, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥

५ अजेहेष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ जेहेषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ जेहेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ जेहेषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जेहेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अजेहेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७७९ पर्वि (पर्व) स्नेहने॥

१ पाप-पीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥

२ पापर्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ पापर्-पीतु, पृ, पृात, पृाम्, पृतु, पृि, पृात, पृम्, पृ, पानि, पाव, पाम्॥
- ४ अपाप-पीतु, पृ, पृात, पृाम्, पृतु, पृि, पृात, पृम्, पृ, पानि, पाव, पाम्॥
- ५ अपापर्-ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापर्षा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापर्ष्या-त, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापर्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापर्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापर्षिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८० घुषुङ् (घुन्) कान्तीकरणे॥

- १ जो-घुषुति, घुषीति, घुषुः, घुषति, घुषीषि, घुषि, घुषुः, घुष, घुषीमि, घुषि, घुष्वः, घुष्वः॥
- २ जोघुष-यात, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ जो-घुषीतु, घुषु, घुषात, घुषाम्, घुषतु, घुषि, घुषि, घुषात, घुषम्, घुष, घुषाणि, घुषाव, घुषाम्॥
- ४ अजो-घुषीत, घुन्, घुषाम्, घुषुः, घुषीः, घुन्, घुषम्, घुष, घुषम्, घुष्व, घुष्व॥
- ५ अजोघुष-ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोघुषा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोघुष्या-त, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोघुषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोघुषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोघुषिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८१ संसूङ् (संस्) प्रमादे॥

- १ सा-संसीति, संस्ति, संस्तः, संसति, संसीषि, संस्सि, संस्थः, संस्थ, संसीमि, संस्मि, संस्वः, संस्मः॥

- २ सास्रस्-यात, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ सा-संसीतु, संस्तु, संस्तात, संस्ताम्, संसतु, संधि, संद्धि, संस्तात, संस्तम्, संस्त, संसानि, संसाव, संसाम्॥
- ४ असा-संसीत, संन्, संस्ताम्, संसुः, संसीः, संन्, संस्तम्, संस्त, संसम्, संस्व, संस्म॥
- ५ असास्रस्-ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सास्रसा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सास्रस्या-त, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्रसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्रसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्रसिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

वञ्जसंसेत्यत्र साहचर्यात्-द्युतादिसंसूङ्धातोर्ग्रहणादस्य
न्यभावः॥

७८२ कासुङ् (काम्) शब्दकुत्सायाम्॥

- १ चाका-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ चाकास्-यात, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ चाका-सीतु, स्तु, स्तात, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम्॥
- ४ अचाका-सीत, त, स्ताम्, सुः, सीः, , त, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अचाकास्-ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकासा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकास्या-त, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकासिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकासिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८३ भासि (भास्) दीप्तौ॥

- १ बाभा-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ बाभास्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभा-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अबाभा-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अबाभास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभासा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभास्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभासिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभासिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८४ दुभ्रासि (भ्रास्) दीप्तौ॥

- १ बाभ्रा-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ बाभ्रास्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ्रा-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अबाभ्रा-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अबाभ्रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभ्रासा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभ्रास्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभ्रासिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभ्रासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभ्रासिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८५ दुभ्लासृङ् (भ्लास्) दीप्तौ॥

- १ बाभ्ला-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ बाभ्लास्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ्ला-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अबाभ्ला-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अबाभ्लास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभ्लासा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभ्लास्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभ्लासिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभ्लासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभ्लासिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८६ रासृङ् (रास्) शब्दे॥

- १ रारा-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ रारास्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रारा-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अरारा-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अरारास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारासा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारास्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारासिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारासिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८७ णासृङ् (नास्) शब्दे॥

- १ नाना-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ नानास्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नाना-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अनाना-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अनानास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नानासा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानास्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानासिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानासिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८८ णसि (नस्) कौटिल्ये॥

- १ नान-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ नानस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अनान-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अनानास्, अनानस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नानसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नानस्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नानसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नानसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनानसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७८९ भ्यसि (भ्यस्) भवे॥

- १ बाध्य-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ बाध्यस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाध्य-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अबाध्य-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अबाध्यास्, अबाध्यस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाध्यसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाध्यस्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाध्यसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाध्यसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाध्यसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९० आङःशसुङ् (आ-शन्स्) इच्छायाम्॥

- १ आशाशं-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ आशाशंस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ आशाशं-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ आशा-शंसीत्, शन्, शंस्ताम्, शंसुः, शंसीः, शन्, शंस्तम्, शंस्त, शंसम्, शंस्व, शंस्म॥
- ५ आशाशंस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ आशाशंसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ आशाशंस्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ आशाशंसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ आशाशंसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० आशाशंसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९१ ग्रसुङ् (ग्रस्) अदने॥

- १ जाग्र-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ जाघ्रास्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग्र-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, ङि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अजाग्र-त्सीत्, त्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अजाघ्रास्, अजाग्रस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाग्रसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाग्रस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाघ्रासिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाघ्रासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाघ्रासिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९२ ग्लसूङ् (ग्लस्) अदने॥

- १ जाग्ल-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ जाग्लस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग्ल-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, ङि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अजाग्ल-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अजाग्लास्, अजाग्लस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाग्लसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाग्लस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाग्लसिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाग्लसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाग्लसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९३ घसुङ् (घस्) करणे॥

- १ जाघं-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ जाघंस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाघं-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, ङि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अजाघं-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अजाघांस्, अजाघंस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाघंसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाघंस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाघंसिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाघंसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाघंसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९४ प्लिहि (प्लिह) गतौ॥

- १ पे-प्लिहीति, प्लेढि, प्लोढः, प्लिहति, प्लिहीषि, प्लेक्षि, प्लोढः, प्लोढ, प्लिहीमि, प्लेहि, प्लिह्वः, प्लिह्वः॥
- २ पेप्लिह्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पे-प्लिहीतु, प्लेढु, प्लोढात्, प्लोढाम्, प्लिहतु, प्लोढि, प्लोढात्, प्लोढम्, प्लोढ, प्लिहानि, प्लिहाव, प्लिहाम॥
- ४ अपे-प्लिहीत्, प्लेद्, प्लोढाम्, प्लिहुः, प्लिहोः, प्लेद्, प्लोढम्, प्लोढ, प्लिहम्, प्लिह्व, प्लिह्व॥
- ५ अपेप्लेह्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेप्लेहा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेप्लिह्या-त्, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेप्लेहिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेप्लेहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेप्लेहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९५ गर्हि (गर्ह) कुत्सने॥

- १ जा-गर्हीति, गर्दि, गर्दः, गर्हति, गर्हीषि, धर्क्षि, गर्दः, गर्द, गर्हीमि, गर्हि, गर्हः, गर्हः॥
- २ जागर्ह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाग-हीत्, दु, दात्, दाम्, हत्, दि, दात्, दम्, द, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अजा-गर्हीत्, धर्द, गर्दाम्, गर्हुः, गर्हीः, धर्द, गर्दम्, गर्द, गर्हम्, गर्ह, गर्ह्य॥
- ५ अजागर्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागर्हा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागर्हया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागर्हिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागर्हिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागर्हिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९६ गर्हि (गल्ह) कुत्सने॥

- १ जा-गल्हीति, गल्दि, गल्दः, गल्हति, गल्हीषि, घल्क्षि, गल्दः, गल्द, गल्हीमि, गल्हि, गल्हः, गल्हः॥
- २ जागल्ह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जागल्-हीत्, दु, दात्, दाम्, हत्, दि, दात्, दम्, द, हानि, हाव, हाम॥
- ४ अजागल्-हीत्, ”, दाम्, हुः, हीः, ”, दम्, द, हम्, ह, ह्य॥
- ५ अजागल्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागल्हा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागल्हया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागल्हिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागल्हिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागल्हिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९७ वहि (वर्ह) प्राधान्ये॥

- १ वाव-हीति, दि, दः, हति, हीषि, क्षि, दः, द, हीमि, हि, हः, ह्यः॥
- २ वावर्ह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-हीत्, दु, दात्, दाम्, हत्, दि, दात्, दम्, द, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अवाव-हीत्, द, दाम्, हुः, हीः, द, दम्, द, हम्, ह, ह्य॥
- ५ अवावर्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावर्हा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावर्हया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावर्हिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावर्हिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावर्हिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९८ वहि (वल्ह) प्राधान्ये॥

- १ वावल्-हीति, दि, दः, हति, हीषि, क्षि, दः, द, ही, हि, हः, ह्यः॥
- २ वावल्ह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावल्-हीत्, दु, दात्, दाम्, हत्, दि, दात्, दम्, द, हानि, हाव, हाम॥
- ४ अवावल्-हीत्, ”, दाम्, हुः, हीः, ”, दम्, द, हम्, ह, ह्य॥
- ५ अवावल्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावल्हा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावल्हया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावल्हिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावल्हिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावल्हिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

७९९ बर्हि (बर्ह) परिभाषणहिंसाच्छादनेषु॥

- १ बा-बर्हीति, बर्हि, बर्हः, बर्हति, बर्हीषि, बर्हि, बर्हः, बर्ह, बर्हीमि, बर्हि, बर्हः, बर्हः॥
- २ बाबर्ह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाब-हीत्, दु, दात्, दाम्, हत्, दि, दात्, दम्, द, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अबाब-बर्हीत्, भर्, बर्दाम्, बर्हुः, बर्हीः, भर्, बर्दम्, बर्ह, बर्हम्, बर्ह, बर्हः॥
- ५ अबाबर्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाबर्ह-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाबर्हया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाबर्हिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाबर्हिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाबर्हिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०० बल्हि (बल्ह) परिभाषणहिंसाच्छादनेषु॥

- १ बा-बल्हीति, बल्हि, बल्हः, बल्हति, बल्हीषि, बल्हि, बल्हः, बल्ह, बल्हीमि, बल्हि, बल्हः, बल्हः॥
- २ बाबल्ह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाबल्-हीत्, दु, दात्, दाम्, हत्, दि, दात्, दम्, द, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अबाबल्-हीत्, ' , दाम्, हुः, हीः, ' , दम्, द, हम्, ह, ह्य॥
- ५ अबाबल्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाबल्हा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाबल्हया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाबल्हिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाबल्हिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाबल्हिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०१ वेहङ् (वेह) प्रयत्ने॥

- १ वेवे-हीति, दि, ढः, हति, हीषि, क्षि, ढः, ढ, दीमि, ह्यि, ह्यः, ह्यः॥
- २ वेवेह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवे-हीत्, दु, दात्, दाम्, हत्, दि, दात्, दम्, द, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अवेवे-हीत्, द, दाम्, हुः, हीः, द, दम्, द, हम्, ह, ह्य॥
- ५ अवेवेह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वेवेहा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेवेहया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०२ जेहङ् (जेह) प्रयत्ने॥

- १ जेजे-हीति, दि, ढः, हति, हीषि, क्षि, ढः, ढ, ह्यि, ह्यः, ह्यः॥
- २ जेजेह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेजे-हीत्, दु, दात्, दाम्, हत्, दि, दात्, दम्, द, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अजेजे-हीत्, द, दाम्, हुः, हीः, द, दम्, द, हम्, ह, ह्य॥
- ५ अजेजेह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जेजेहा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेजेहया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेजेहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेजेहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेजेहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०३ वाहङ् (वाह) प्रयत्ने॥

- १ वावा-हीति, डि, ढः, हति, हीषि, क्षि, ढः, ढ, ढीमि द्वि, ह्वः, ह्यः॥
- २ वावाह्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावा-हीतु, ढु, ढात्, ढाम्, हतु, डि, ढात्, ढम्, ढ, हानि, हाव, हाम॥
- ४ अवावा-हीत्, ट्, ढाम्, हुः, हीः, ट्, ढम्, ढ, हम्, ह्व, ह्य॥
- ५ अवावाह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावाहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावाह्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावाहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावाहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावाहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०४ द्राहङ् (द्राह) निक्षेपे॥

- १ दा-द्राहीति, द्राढि, द्राढः, द्राहति, द्राहीषि, ध्राक्षि, द्राढः, द्राढ, द्रादीमि, द्राहि, द्राह्वः, द्राह्यः॥
- २ दाद्राह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाद्रा-हीतु, ढु, ढात्, ढाम्, दतु, डि, ढात्, ढम्, ढ, हानि, हाव, हाम॥
- ४ अदा-द्राहीत्, ध्राट्, द्राढाम्, द्राहुः, द्राहीः, ध्राट्, द्राढम्, द्राढ, द्राहम्, द्राह्व, द्राह्य॥
- ५ अदाद्राह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाद्राहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दाद्राह्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाद्राहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाद्राहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाद्राहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०५ गाहीङ् (गाह) ग्रहणे॥

- १ जा-गाहीति, गाढि, गाढः, गाहति, गाहीषि, ध्राक्षि, गाढः, गाढ, गाहीमि, गाहि, गाह्वः, गाह्यः॥
- २ जागाह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जागा-हीतु, ढु, ढात्, ढाम्, हतु, डि, ढात्, ढम्, ढ, हानि, हाव, हाम॥
- ४ अजा-गाहीत्, घाट्, गाढाम्, गाहुः, गाहीः, घाट्, गाढम्, गाढ, गाहम्, गाह्व, गाह्य॥
- ५ अजागाह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जागाहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जागाह्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जागाहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जागाहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजागाहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०६ ग्लहौङ् (ग्लह) ग्रहणे॥

- १ जा-ग्लहीति, ग्लाढि, ग्लाढः, ग्लहति, ग्लहीषि, ध्लक्षि, ग्लाढः, ग्लाढ, ग्लहीमि, ग्लहि, ग्लह्वः, ग्लह्यः॥
- २ जाग्लह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-ग्लहीतु, ग्लाढु, ग्लाढात्, ग्लाढाम्, ग्लहतु, ग्लाढि, ग्लाढात्, ग्लाढम्, ग्लाढ, ग्लहानि, ग्लहाव, ग्लहाम॥
- ४ अजा-ग्लहीत्, घ्लट्, ग्लाढाम्, ग्लहुः, ग्लहीः, घ्लट्, ग्लाढम्, ग्लाढ, ग्लहम्, ग्लह्व, ग्लह्य॥
- ५ अजाग्लह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाग्लहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाग्लह्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाग्लहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाग्लहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाग्लहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०७ बहुङ् (बन्ह) वृद्धौ॥

- १ बा-बंहीति, बण्डि, बण्डः, बंहति, बंहीषि, भङ्गि, बण्डः, बण्ड, बंहीमि, बंङ्गि, बंहः, बंहः॥
- २ बाबंह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बा-बंहीतु, बण्डु, बण्डात्, बण्डाम्, बंहतु, बण्डि, बण्डात्, बण्डम्, बण्ड, बंहाणि, बंहाव, बंहाम॥
- ४ अबा-बंहीत्, भन्, बण्डाम्, बंहुः, बंहीः, भन्, बण्डम्, बण्ड, बंहम्, बंह, बंह॥
- ५ अबाबंह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाबंहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाबह्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाबंहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाबंहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाबंहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०८ महुङ् (मन्ह) वृद्धौ॥

- १ मा-मंहीति, मण्डि, मण्डः, मंहति, मंहीषि, मङ्गि, मण्डः, मण्ड, मंहीमि, मंङ्गि, मंहः, मंहः॥
- २ मामंह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मा-मंहीतु, मण्डु, मण्डात्, मण्डाम्, मंहतु, मण्डि, मण्डम्, मण्ड, मंहाणि, मंहाव, मंहाम॥
- ४ अमा-मंहीत्, मन्, मण्डाम्, मंहुः, मंहीः, मन्, मण्डम्, मण्ड, मंहम्, मंह, मंह॥
- ५ अमामंह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामंहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामह्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामंहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामंहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामंहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८०९ दक्षि (दक्ष) शैष्ठ्ये च॥

- १ दाद-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ दादक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाद-क्षीतु, छु, छात्, छाम्, क्षतु, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अदाद-क्षीत्, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अदादक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दादक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दादक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दादक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८१० धुक्षि (धुक्ष) संदीपनवत्तेशनजीवनेषु॥

- १ दोधु-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ दोधुक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दोधु-क्षीतु, छु, छात्, छाम्, क्षतु, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अदोधु-क्षीत्, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अदोधुक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोधुक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोधुक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोधुक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोधुक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोधुक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८११ धिक्षि (धिक्ष) संदीपनक्लेशनजीवनेषु॥

- १ देधि-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ देधिक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ देधि-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अदेधि-क्षीत्, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अदेधिक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ देधिक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देधिक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देधिक्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ देधिक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदेधिक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८१२ वृक्षि (वृक्ष) वरणे॥

- १ वरीवृ-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ वरीवृक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वरीवृ-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अवरीवृ-क्षीत्, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अवरीवृक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वरीवृक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वरीवृक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरीवृक्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरीवृक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवरीवृक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरी-स्थाने 'वरि' इति 'वर' इति च ज्ञेयम्।

८१३ शिषि (शिष) विद्योपादाने॥

- १ शेषि-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ शेषिष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेषि-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अशेषि-क्षीत्, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अशेषिष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेषिषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेषिष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेषिषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेषिषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेषिषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८१४ भिक्षि (भिक्ष) याज्ञायाम्॥

- १ बेभि-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
- २ बेभिष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बेभि-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
- ४ अबेभि-क्षीत्, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
- ५ अबेभिष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बेभिषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बेभिष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बेभिषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बेभिषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबेभिषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८१५ दीक्षि (दीक्ष्) मौण्डयेज्योपनयननियमव्रतादेशेषु॥

- १ देदी-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम्, क्ष्वः, क्षम् ॥
- २ देदीक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ देदी-क्षीतु, छु, छात्, छाम्, क्षतु, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम ॥
- ४ अदेदी-क्षीत, द, छाम्, क्षुः, क्षीः, द, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम् ॥
- ५ अदेदीक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ देदीक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देदीक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ देदीक्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ देदीक्षिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अदेदीक्षिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

८१६ श्रिगू (श्रि) सेवायाम्॥

- १ शे-श्रयोति, श्रेति, श्रितः, श्रियति, श्रयोषि, श्रेषि, श्रिथः, श्रिथ, श्रयोमि, श्रेमि, श्रिवः, श्रिमः ॥
- २ शेश्रि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ शे-श्रयोतु, श्रेतु, श्रितात्, श्रिताम्, श्रियतु, श्रिहि, श्रितात्, श्रितम्, श्रित, श्रयाणि, श्रयाव, श्रयाम ॥
- ४ अशे-श्रयोत्, श्रेत्, श्रिताम्, श्रयुः, श्रयोः, श्रेः, श्रितम्, श्रित, श्रयम्, श्रिव, श्रिम ॥
- ५ अशेश्राय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ शेश्रया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेश्रिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ शेश्रयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ शेश्रयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अशेश्रयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

८१७ णीगू (नी) प्रापणे॥

- १ ने-नयीति, नेति, नीतः, न्यति, नयीषि, नेषि, नीथः, नीथ, नयीमि, नेमि, नीवः, नीमः ॥
- २ नेनी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ ने-नयीतु, नेतु, नीतात्, नीताम्, न्यतु, नीहि, नीतात्, नीतम्, नीत, नयानि, नयाव, नयाम ॥
- ४ अने-नयीत्, नेत्, नीताम्, नयुः, नयीः, नेः, नीतम्, नीत, नयम्, नीव, नीम ॥
- ५ अनेनाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ नेनया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ नेनयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ नेनयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अनेनयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

८१८ हंगू (ह) हरणे॥

- १ जरी-हरीति, हर्ति, हतः, हति, हरीषि, हर्षि, हथः, हथ, हरीमि, हर्मि, हवः, हमः ॥
- २ जरीह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ जरी-हर्तु, हरीति, हतात्, हताम्, हतु, हहि, हतात्, हतम्, हत, हराणि, हराव, हराम ॥
- ४ अजरी-हरीत्, हः, हताम्, हरुः, हरीः, ह, हतम्, हत, हरम्, हव, हम ॥
- ५ अजरीहार-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ जरीहरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जरीहिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ जरीहरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ जरीहरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अजरीहरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

पक्षे जरी-स्थाने 'जरि', इति 'जर्', इति च ज्ञेयम्।

८१९ भृग् (भृ) भरणे॥

- १ बरी-भरीति, भर्ति, भृतः, भ्रति, भरीषि, भर्षि, भृत्यः, भृत्य, भरीमि, भर्मि, भृवः, भृमः॥
- २ बरीभृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बरी-भरीति, भर्तु, भृतात्, भृताम्, भ्रतु, भृहि, भृतात्, भृतम्, भृत, भराणि, भराव, भराम॥
- ४ अबरी-भरीत्, भः, भृताम्, भरुः, भरीः, भः, भतम्, भृत, भरम्, भृव, भृम॥
- ५ अबरीभार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बरीभरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बरीभ्रिया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बरीभ्रिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बरीभ्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबरीभ्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे बरी-स्थाने 'बरि', इति 'बर्', इति च ज्ञेयम्।

८२० धृग् (धृ) धारणे। धृङ् ५५७ वट्टपाणि।

८२१ डुकृग् (कृ) करणे॥

- १ चरी-करीति, कर्ति, कृतः, कृति, करीषि, कर्षि, कृत्यः, कृत्य, करीमि, कर्मि, कृवः, कृमः॥
- २ चरीकृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चरी-करीति, कर्तु, कृतात्, कृताम्, कृतु, कृहि, कृतात्, कृतम्, कृत, कराणि, कराव, कराम॥
- ४ अचरी-करीत्, कः, कृताम्, करुः, करीः, क, कतम्, कृत, करम्, कृव, कृम॥
- ५ अचरीकार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चरीकरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चरीक्रिया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चरीकरिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चरीकरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचरीकरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चरी-स्थाने 'चरि', इति 'चर्', इति च ज्ञेयम्।

८२२ हिक्की (हिक्क्) अव्यक्ते शब्दे॥

- १ जेहि-क्कीति, क्ति, क्तः, क्कति, क्कीषि, क्षि, कथः, कथ, क्कीमि, क्मि, क्वः, क्वमः॥
- २ जेहिक्क्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेहि-क्कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्कतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, क्कानि, क्काव, क्काम॥
- ४ अजेहि-क्कीत्, क्, क्ताम्, क्कुः, क्कीः, क्, क्तम्, क्त, क्कम्, क्क्व, क्कम॥
- ५ अजेहिक्क्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेहिक्का-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेहिक्क्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहिक्कता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहिक्कष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहिक्कष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८२३ डयाचृग् (याच्) याञ्जायाम्॥

- १ याया-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कथः, कथ, चीमि, च्मि, च्वः, च्वमः॥
- २ यायाच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ याया-चीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अयाया-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्वम॥
- ५ अयायाच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ यायाचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ यायाच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ यायाचिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ यायाचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयायाचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८२४ डुपचीष् (पच) पाके॥

- १ पाप-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, वथः, वथ, चीमि, च्मि, च्वः, च्मः॥
- २ पापच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप-चीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अपाप-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्म॥
- ५ अपापचच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापचा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पापच्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८२५ राजृग् (राज्) दीप्तौ॥

- १ रारा-जोति, षि, ष्टः, जति, जोषि, क्षि, ष्टः, ष्ट, जोमि, ज्मि, ज्वः, घ्मः॥
- २ राराज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रारा-जोतु, ष्टा, ष्टात्, ष्टाम्, जतु, ष्ठि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अरारा-जोत्, ट्, ष्टाम्, जुः, जीः, ट्, ष्टम्, ष्ट, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अराराज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ राराजा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ राराज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ राराजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ राराजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अराराजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८२६ दुभ्राजि (भ्राज्) दीप्तौ॥

- १ बाभ्रा-जोति, षि, ष्टः, जति, जोषि, क्षि, ष्टः, ष्ट, जोमि, ज्मि, ज्वः, घ्मः॥
- २ बाभ्राज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ्रा-जोतु, ष्टा, ष्टात्, ष्टाम्, जतु, ग्धि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अबाभ्रा-जोत्, ट्, ष्टाम्, जुः, जीः, ट्, ष्टम्, ष्ट, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अबाभ्राज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभ्राजा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बाभ्राज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभ्राजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभ्राजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभ्राजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८२७ भजी (भज्) सेवायाम्॥

- १ बाभ-जोति, क्ति, क्तः, जति, जोषि, क्षि, वथः, वथ, जोमि, ज्मि, ज्वः, डमः॥
- २ बाभज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बाभ-जोतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अबाभ-जोत्, क्, क्ताम्, जुः, जीः, क्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अबाभाज् अबाभज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बाभजा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बाभज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८२८ रञ्जी (रञ्ज) रागे॥

- १ रार-ञीति, ङ्ङि, कः, जति, ङीषि, ङ्ङि, कथः, कथ, ङीमि, ङ्ङिम, ज्वः, घमः ॥
- २ रारञ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-ञीतु, इत्तु, क्तात्, काम्, जतु, ङिध, क्तात्, क्तम्, क्त, ङानि, ङाव, ङाम॥
- ४ अरार-ञीत्, न्, काम्, जुः, ङीः, न्, क्तम्, क्त, ङ्ङम्, ज्व, ङ्म॥
- ५ अरारञ्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारञ्जा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारञ्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारञ्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ रारञ्जि-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अरारञ्जि-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८२९ रेड्ग (रेट्) परिभाषणयाचनयोः॥

- १ रेरे-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्टि, ट्टः, ट्ट, टीमि, ट्टिम, ट्टवः, ट्टमः ॥
- २ रेरेट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रेरे-टीतु, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, ट्टतु, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, ट्टानि, ट्टाव, ट्टाम॥
- ४ अरेरे-टीत्, ट्ट, ट्टाम्, ट्टः, टीः, ट्ट, ट्टम्, ट्ट, ट्टम्, ट्टव, ट्टम् ॥
- ५ अरेरेट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरेटा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रेरेट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरेटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ रेरेटि-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अरेरेटि-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३० वेण्ग (वेण्)

गतिज्ञानचिन्तानिशासनवादित्रग्रहणेषु॥

- १ वेवे-णीति, ङिट, ङटः, ङति, णीषि, णिष, ङटः, ङट, णीमि, ण्वः, ण्मः ॥
- २ वेवेण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवे-णीतु, ङटु, ङटात्, ङटाम्, ङतु, ङिह, ङटात्, ङटम्, ङट, णानि, णाव, णाम॥
- ४ अवेवे-णीत्, ण्, ङटाम्, णुः, णीः, ण्, ङटम्, ङट, णम्, ण्व, ण्म॥
- ५ अवेवेण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेणा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेवेण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ वेवेणि-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अवेवेणि-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३१ चतेग् (चत्) याचने॥

- १ चाच-तीति, त्तिः, त्तः, तति, तीषि, त्ति, त्थः, त्थ, तीमि, त्ति, त्वः, त्तमः ॥
- २ चाचत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच- तीतु, तु, त्तात्, त्ताम्, त्ततु, त्ति, त्तात्, त्तम्, त्त, त्तानि, त्ताव, त्ताम॥
- ४ अचाच-तीत्, त्, त्ताम्, तुः, तीः, त्, त्तम्, त्त, त्तम्, त्त्व, त्तम् ॥
- ५ अचाचात्, अचाचत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचता-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाचत्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ चाचतिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ चाचति-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अचाचति-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३२ प्रोथृग् (प्रोथ्) पर्याप्तौ॥

- १ पोप्रो-थीति, त्ति, त्तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम, थ्वः, थमः॥
- २ पोप्रोथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोप्रो- थीतु, तु, तात्, ताम्, थतु, छि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अपोप्रो-थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ५ अपोप्रोथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोप्रोथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पोप्रोथ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्वः, स्मः॥
- ८ पोप्रोथिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोप्रोथिष्व्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोप्रोथिष्व्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३३ मिथृग् (मिथ्) मेधाहिसयोः॥

- १ मे-मिथीति, मेत्ति, मित्तः, मिथति, मिथीषि, मेत्सि, मित्थः, मित्थ, मिथीमि, मेथिम, मिथ्वः, मिथ्मः॥
- २ मेमिथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमेन्तु, मेमि- थीतु, तात्, ताम्, थतु, छि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अमे-मेथीत्, मेत्, मित्ताम्, मिथुः, मिथीः, मेत्, मित्तम्, मित्त, मिथम्, मिथ्व, मिथ्म॥
- ५ अमेमेथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मेमेथ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेथिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेथिष्व्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेथिष्व्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३४ मेथृग् (मेथ्) संगमे च॥

- १ मेमे-थीति, त्ति, त्तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम, थ्वः, थमः॥
- २ मेमेथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमे- थीतु, तु, तात्, ताम्, थतु, छि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अमेमे-थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ५ अमेमेथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मेमेथ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेथिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेथिष्व्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेथिष्व्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३५ चदेग् (चद) याचने॥

- १ चाच-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, द्धि, द्वः, द्यः॥
- २ चाचद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, छि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचाच-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, , त्, तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अचाचाद्, अचाचद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाचदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाचद्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाचदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाचदिष्व्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाचदिष्व्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३६ ऊबुद्ग (बुद्) निशामने॥

- १ बोबु-दीति, न्ति, न्तः, त्दति, न्दीषि, न्त्सि, त्थः, त्थ, न्दीमि, न्दि, न्दः, न्दः॥
- २ बोबुद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बोबु-दीतु, न्तु, न्तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
- ४ अबोबु-दीत्, न्, ताम्, दुः, दीः, न्, तम्, त, न्दम्, न्द, न्द॥
- ५ अबोबुद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बोबुन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बोबुन्द्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बोबुन्दिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बोबुन्दिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबोबुन्दिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३७ णिद्वग् (निद) कुत्सासन्निकर्षयोः॥

- १ ने-निदीति, नेत्ति, नित्तः, निदति, निदीषि, नेत्सि, नित्थः, नित्थ, निदीमि, नेद्दि, निद्वः, निद्वः॥
- २ नेनिद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनेत्तु, नेनि-दीतु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अने-निदीत्, नेत्, नित्ताम्, निदुः, निदीः, नेः, ने, त्, नित्तम्, नित्त, निदम्, निद्व, निद्व॥
- ५ अनेनेद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनेदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनिद्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनेदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनेदिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनेदिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३८ णेद्वग् (नेद) कुत्सासन्निकर्षयोः॥

- १ नेने-दीति, ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दि, द्वः, द्यः॥
- २ नेनेद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेने-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अनेने-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, त्, तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अनेनेद्, अनेनेद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनेदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनेद्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनेदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनेदिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनेदिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८३९ मिद्वग् (मिद) मेधाहिसयोः॥

- १ मे-मिदीति, मेत्ति, मित्तः, मिदति, मिदीषि, मेत्सि, मित्थः, मित्थ, मिदीमि, मेद्दि, मिद्वः, मिद्वः॥
- २ मेमिद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमेत्तु, मेमि-दीतु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अमे-मिदीत्, मेत्, मित्ताम्, मिदुः, मिदीः, मेः, मि, त्, मित्तम्, मित्त, मिदम्, मिद्व, मिद्व॥
- ५ अमेमेद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमिद्व्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेदिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेदिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८४० मेढृग् (मेद) मेधाहिंसयोः॥

- १ मेमे-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, द्धि, द्दः, द्यः॥
- २ मेमेद-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमे-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्धि, तात्, त्तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अमेमे-दीत्, त्, त्ताम्, दुः, दीः, ः, त्, त्तम्, त्त, दम्, द्द, द्य॥
- ५ अमेमेद-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मेमेदा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमेदया-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेदिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८४१ मेधृग् (मेध) संगमे च॥

- १ मेमे-धीति, द्धि, द्दः, धति, धीषि, त्सि, द्दः, द्द, धीमि, ध्मि, ध्वः, ध्मः॥
- २ मेमेध-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमे-धीतु, द्धु, द्धात्, द्धाम्, धतु, द्धि, द्धात्, द्धम्, द्ध, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अमेमे-धीत्, त्, द्धाम्, धुः, धीः, ः, त्, द्धम्, द्ध, धम्, ध्व, ध्म॥
- ५ अमेमेध-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मेमेधा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमेध्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेधिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेधिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेधिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८४२ शृधृग् (शृध) उन्दे॥

- १ शरी-शृधीति, शर्द्धि, शृद्धः, शृधति, शृधीषि, शर्त्सि, शृद्धः, शृद्ध, शृधीमि, शर्द्धि, शृध्वः, शृध्मः॥
- २ शरीशृध-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शरीशर्द्ध, शरीशृ-धीतु, द्धात्, द्धाम्, धतु, द्धि, द्धात्, द्धम्, द्ध, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अशरी-शर्त्, शृधीत्, शृद्धाम्, शृधुः, शृधीः, शाः, शर्त्, शृद्धम्, शृद्ध, शृधम्, शृध्व, शृध्म॥
- ५ अशरीशर्द्ध-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शरीशर्द्धा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शरीशृध्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शरीशर्द्धिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शरीशर्द्धिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशरीशर्द्धिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे शरी-स्थाने 'शरि' इति 'शर्' इति च ज्ञेयम्।

८४३ मृधृग् (मृध) उन्दे॥

- १ मरी-मर्द्धि, मृधीति, मृद्धः, मृधति, मृधीषि, मर्त्सि, मृद्धः, मृद्ध, मृधीमि, मर्द्धि, मृध्वः, मृध्मः॥
- २ मरीमृध-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मरीमर्द्ध, मरीमृ-धीतु, द्धात्, द्धाम्, धतु, द्धि, द्धात्, द्धम्, द्ध, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अमरी-मर्त्, मृधीत्, मृद्धाम्, मृधुः, मृधीः, माः, मर्त्, मृद्धम्, मृद्ध, मृधम्, मृध्व, मृध्म॥
- ५ अमरीमर्द्ध-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मरीमर्द्धा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मरीमृध्या-त्, स्ताम्, सुः। ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मरीमर्द्धिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ मरीमर्धिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अमरीमर्धिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

पक्षे मरी-स्थाने 'मरि' इति 'मर्' इति च ज्ञेयम्।

८४४ बुधृग् (बुध्) बोधने॥

१ बो-बुधीति, बोद्धि, बुद्धः, बुधति, बुधीषि, भोत्सि, बुद्धः, बुद्ध, बुधीमि, बोध्मि, बुध्वः, बुध्मः॥

२ बोबुध्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ बोबोद्ध, बोबु-धीतु, द्धात्, द्धाम्, धतु, द्वि, द्धात्, द्धम्, द्ध, धानि, धाव, धाम॥

४ अबो-भोत्, बुधीत्, बुद्धाम्, बुधुः, बुधीः, भोः, भोत्, बुद्धम्, बुद्ध, बुध्म, बुध्व, बुध्म॥

५ अबोबोध्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ बोबोधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ बोबोध्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मः॥

८ बोबोधिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ बोबोधिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अबोबोधिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

८४५ खनृग् (खन्) अवदारणे॥

१ चङ्-खनीति, खन्ति, खातः, खन्ति, खनीषि, खंसि, खाथः, खाथ, खनीमि, खन्मि, खन्वः, खन्मः॥

२ चङ्खन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चङ्-खनीतु, खन्तु, खातात्, खाताम्, खन्तु, खाहि, खातात्, खातम्, खात, खनानि, खनाव, खनाम॥

४ अचङ्-खनीत्, खन्, खाताम्, खनुः, खनीः, खन्, खातम्, खात, खनम्, खन्व, खन्म॥

५ अचङ्खान्, अचङ्खन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चङ्खना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चङ्ख्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मः॥

८ चङ्खिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चङ्खनिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचङ्खनिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

पक्षे 'चङ्'-स्थाने च इति ज्ञेयम्।

८४६ दानी (दान्) अवखण्डने॥

१ दा-दानीति, दान्ति, दान्तः, दानति, दानीषि, दांसि, दान्थः, दान्थ, दानीमि, दान्मि, दान्वः, दान्मः॥

२ दादान्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ दा-दानीतु, दान्तु, दान्तात्, दान्ताम्, दानतु, दांहि, दान्तात्, दान्तम्, दान्त, दानानि, दानाव, दानाम॥

४ अदादान्-ईत्, ता, ताम्, उः, ईः, ता, तम्, त, अम्, व, म॥

५ अदादान्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ दादाना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ दादान्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मः॥

८ दादानिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ दादानिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदादानिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

८४७ शानी (शान्) तेजने॥

१ शा-शानीति, शान्ति, शान्तः, शानति, शानीषि, शांसि, शान्थः, शान्थ, शानीमि, शान्मि, शान्वः, शान्मः॥

२ शाशान्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ शा-शानीतु, शान्तु, शान्तात्, शान्ताम्, शानतु, शांहि, शान्तात्, शान्तम्, शान्त, शानानि, शानाव, शानाम॥

४ अशाशान्-ईत्, ता, ताम्, उः, ईः, ता, तम्, त, अम्, व, म॥

- ५ अशाशान्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ शाशाना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ शाशान्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शाशानिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शाशानिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अशाशानिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८४८ शषी (शप्) आक्रोशे॥

- १ शाश-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्ति, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
 २ शाशप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ शाश-पीतु, तात्, प्ताम्, प्तु, ब्धि, तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
 ४ अशाश-प्, पीत्, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्व॥
 ५ अशाशाप्, अशाशप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ शाशपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ शाशप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शाशपिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शाशपिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अशाशपिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८४९ चायृग् (चाय्) पूजानिशामनयोः॥

- १ चे-कयीति, केति, कीतः, क्यति, कयीषि, केषि, कीथः, कीथ, कयीमि, केमि, कीवः, कीमः॥
 २ चेकी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ चे-कयीतु, केतु, कीतात्, कीताम्, क्यतु, कीहि, कीतात्, कीतम्, कीत, कयानि, कयाव, कयाम॥
 ४ अचे-कयीत्, केत्, कीताम्, कयुः, कयीः, केः, कीतम्, कीत, कयम्, कीव, कीम॥

- ५ अचेकाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ चेकीया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चेकीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चेकीयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चेकयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचेकयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

नागेशमते चाचा-यीति, ति, इत्यादि।

८५० व्ययी (व्यय्) गतौ॥

- १ वा-व्ययीति, व्यति, व्यतः, व्ययति, व्ययीषि, व्यसि, व्यथः, व्यथ, व्ययीमि, व्यामि, व्यावः, व्यामः॥
 २ वाव्यय्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ वाव्य-यीतु, तु, तात्, ताम्, यतु, हि, तात्, ताम्, त, यानि, याव, याम॥
 ४ अवा-व्ययीत्, व्यत्, व्यताम्, व्ययुः, व्ययीः, व्यः, व्यतम्, व्यत्, व्ययम्, व्याव, व्याम॥
 ५ अवाव्यय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ वाव्यया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वाव्यया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वाव्ययिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वाव्ययिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवाव्ययिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

यकारस्यानुनासिकत्वे वा-स्थाने ‘व’ इति ‘ववँ’ इति च ज्ञेयम्।

८५१ धावृग् (धाव्) गतिशुद्धयोः॥

- १ चे-धावीति, धौति, धौतः, धावति, धावीषि, धौषि, धौथः, धौथ, धावीमि, धौमि, धौवँ, धावः, धौमः॥
 २ दाधाव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ दा-धावीतु, धौतु, धौतात्, धौताम्, धावतु, धौहि, धौतात्, धौतम्, धौत, धावानि, धावाव, धावाम॥

- ४ अदा-धावीत्, धौत्, धौताम्, धावुः, धावीः, धौः, धौतम्, धौत, धावम्, धौवँ, धाव, धौम॥
- ५ अदाधाव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दाधावा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दाधाव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दाधाविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दाधाविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदाधाविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

दाधाव्यादित्यादौ ये परे दाधौयादित्याद्यपि भवति।

८५२ चीवृग् (चीव्) झषीवत्॥

- १ चे-चीवीति, च्योति, च्यूतः, चीवति, चीवीषि, चयोषि, च्यूथः, च्यूथ, चीवीमि, च्योमि, च्यूवँ, च्विः, च्यूमः॥
- २ चेचीव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चे-चीवीत्, च्योत्, च्यूतात्, च्यूताम्, चीवत्, च्यूहि, च्यूतात्, च्यूतम्, च्यूत, चीवानि, चीवाव, चीवाम॥
- ४ अचे-चीवीत्, च्योत्, च्यूताम्, चीवुः, चीवीः, च्योः, च्यूतम्, च्यूत, चीवम्, च्यूवँ, चीव, च्यूम॥
- ५ अचेचीव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेचीवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चेचीव्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेचीविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचीविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचीविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

चेचीव्यादित्यादौ ये परे चेच्यूयादित्याद्यपि भवति।

८५३ दाशृग् (दाश्) दाने॥

- १ दादा-शीति, ष्टि, ष्टः, शति, शीषि, क्षि, ष्टः, ष्ट, शीमि, शिम, श्वः, श्मः॥

- २ दादाश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दादा-शीत्, ष्ट, ष्टात्, ष्टाम्, शत्, ष्टि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अदादा-शीत्, द, ष्टाम्, शुः, शीः, द, ष्टम्, ष्ट, शम्, श्व, श्म॥
- ५ अदादाश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दादाशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दादाश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दादाशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादाशिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादाशिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

८५४ झषी (झष्) आदानसवरणयोः॥

झष ४७१ वदूपाणि॥

८५५ भेषृग् (भेष्) भये॥

- १ बेभे-पीति, ष्टि, ष्टः, पति, पीषि, क्षि, ष्टः, ष्ट, पीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ बेभेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बेभे-पीत्, ष्ट, ष्टात्, ष्टाम्, पत्, ष्टि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, पाणि, पाव, पाम॥
- ४ अबेभे-पीत्, द, ष्टाम्, पुः, पीः, द, ष्टम्, ष्ट, पम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अबेभेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बेभेषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बेभेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बेभेषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बेभेषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबेभेषिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

८५६ भ्रेषृग् (भ्रेष्) चलने चा॥

- १ वेभ्रे-वीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ वेभ्रेष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेभ्रे-वीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अवेभ्रे-वीत्, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अवेभ्रेष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इछ। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेभ्रेषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वेभ्रेष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेभ्रेषिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेभ्रेषिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेभ्रेषिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८५७ पषी (पष्) बाधनस्पर्शनयोः॥

- १ पाप-वीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ पापष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप-वीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अपाप-वीत्, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अपापष्, अपापष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इछ। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पापष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापषिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापषिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापषिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८५८ लषी (लष्) कान्ती॥

- १ लाल-वीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ लालष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-वीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अलाल-वीत्, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अलालाष्, अलालाष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इछ। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लालष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालषिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालषिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालषिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८५९ चषी (चष्) भक्षणो। चष ४८० वद्रूपाणि॥

८६० छषी (छष्) हिंसायाम्॥

- १ चाच्छ-वीति, छि, छः, षति, षीषि, क्षि, छः, छ, षीमि, ष्मि, ष्वः, ष्मः॥
- २ चाच्छष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच्छ-वीतु, छु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अचाच्छ-वीत्, द, छाम्, षुः, षीः, द, छम्, छ, षम्, ष्व, ष्म॥
- ५ अचाच्छाष्, अचाच्छाष्-ईत्, इछाम्, इषुः। ईः, इछम्, इछ। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाच्छषा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाच्छष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाच्छषिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाच्छषिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाच्छषिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८६१ त्विषी (त्विष्) दीप्तौ॥

- १ ते-त्वेष्टि, त्विषीति, त्विष्टः, त्विषति, त्विषीषि, त्वेक्षि, त्विष्टः, त्विष्ट, त्विषीमि, त्वेष्मि, त्विष्वः, त्विष्मः॥
- २ तेत्विष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तेत्वेष्ट, तेत्वि-षीत्, षात्, षाम्, षतु, षि, षात्, षम्, ष, पाणि, षाव, षाम॥
- ४ अते-त्वेष्ट, त्विषीत्, त्विष्टाम्, त्विषुः, त्विषीः, त्वेष्ट, त्विष्टम्, त्विष्ट, त्विषम्, त्विष्व, त्विष्म॥
- ५ अतेत्वेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तेत्वेष्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेत्विष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेत्वेषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेत्वेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेत्वेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

५६२ दासृग् (दास्) दाने॥

- १ दादा-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ दादास्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दादा-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, सतु, द्वि, स्तात्, स्ताम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अदादा-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अदादास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दादासा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दादास्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दादासिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादासिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादासिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८६३ माहृग् (माह) माने॥

- १ मामा-हीति, दि, ढः, हति, हीषि, क्षि, ढः, ढ, हीमि, ह्यि, ह्वः, ह्यः॥
- २ मामाह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मामा-हीत्, दु, ढात्, ढाम्, हतु, दि, ढात्, ढम्, ढ, हानि, हाव, हाम॥
- ४ अमामा-हीत्, द, ढाम्, हुः, हीः, द, ढम्, ढ, हम्, ह्व, ह्य॥
- ५ अमामाह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामाहा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामाह्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामाहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामाहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामाहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८६४ गुहृग् (गुह) संवरणे॥

- १ जो-गुहीति, गोदि, गूढः, गुहति, गुहोषि, घोक्षि, गूढः, गूढ, गुहीमि, गोह्यि, गुहः, गुह्यः॥
- २ जोगुह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-गुहीत्, गोदु, गूढात्, गूढाम्, गुहतु, गूढि, गूढात्, गूढम्, गूढ, गुहानि, गुहाव, गुहाम॥
- ४ अजो-गुहीत्, घोद, गूढाम्, गुहुः, गुहीः, घोद, गूढम्, गूढ, गुहम्, गुह, गुह्य॥
- ५ अजोगूह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोगूहा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगूह्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगूहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगूहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगूहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८६५ भलक्षी (भलक्ष) भक्षणो॥

- १ बाभल-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीचि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥
 २ बाभलक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ बाभल-क्षीत्, छि, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥
 ४ अबाभल-क्षीत्, द्, छाम्, क्षुः, क्षीः, द्, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षम॥
 ५ अबाभलक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ बाभलक्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ बाभलक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बाभलक्षिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बाभलक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अबाभलक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८६६ द्युति (द्युत्) दीप्ती॥

- १ दे-द्युतीति, द्योत्तिः, द्युत्तः, द्युति, द्युतीषि, द्योत्सि, द्युत्थः, द्युत्थ, द्युतीमि, द्योत्सि, द्युत्त्वः, द्युत्त्वः॥
 २ देद्युत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ देद्योत्तु, देद्यु- तीत्, तात्, ताम्, तत्, छि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम॥
 ४ अदे-द्योत्, द्युतीत्, द्युताम्, द्युतुः, द्युतीः, द्योत्, द्युत्तम्, द्युत्त, द्युतम्, द्युत्त्व, द्युत्त्व॥
 ५ अदेद्योत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ देद्योता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ देद्युत्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
 ८ देद्योतिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ देद्योतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अदेद्योतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८६७ घुटि (घुट्) परिवर्तने॥

- १ जो-घोटि, घुटीति, घुट्टः, घुटति, घुटीषि, घुटिष, घुट्टः, घुट्ट, घुटीमि, घुटिम, घुट्वः, घुट्मः॥
 २ जोघुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जो-घोट, घुटीत्, घुट्तात्, घुट्टाम्, घुटुत्, घुट्टि, घुट्तात्, घुट्टम्, घुट्ट, घुटानि, घुटाव, घुटाम॥
 ४ अजो-घोट, घुटीत्, घुट्टाम्, घुट्टः, घुटीः, घोट, घुट्टम्, घुट्ट, घुटम्, घुट्व, घुट्म॥
 ५ अजोघोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जोघोटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जोघुट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जोघोटिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जोघोटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजोघोटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८६८ रुटि (रुट्) प्रतिघाते॥

- १ रो-रुटीति, रोट्टि, रुट्टः, रुटति, रुटीषि, रोटिष, रुट्टः, रुट्ट, रुटीमि, रोटिम, रुट्वः, रुट्मः॥
 २ रो-रुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ रोरोट्ट, रो-रुटीत्, टात्, टाम्, टत्, छि, टात्, टम्, ट, टानि, टाव, टाम॥
 ४ अरो-रुटीत्, रोट, रुट्टाम्, रुट्टः, रुटीः, रोट, रुटम्, रुट्ट, रुट्टम्, रुट्व, रुट्म॥
 ५ अरोरोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ रोरोटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ रो-रुट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रोरोटिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रोरोटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अरोरोटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८६९ लुटि (लुट्) प्रतीयाते। लुट् १७६ वदूपाणि॥

८७० लुठि (लुठ्) प्रतीयाते। लुठ् २०४ वदूपाणि॥

८७१ श्रिताड् (श्रित्) वर्णे॥

- १ श्रे-श्रैति, श्रितीति, श्रित्, श्रितति, श्रितीषि, श्रैत्सि, श्रित्थः, श्रित्थः, श्रितीमि, श्रैत्मि, श्रित्वः, श्रित्मः॥
- २ श्रेष्ठित्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ श्रेष्ठेत्, श्रेष्ठि- तीत्, तात्, ताम्, तत्, द्वि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम॥
- ४ अश्रे-श्रैत्, श्रितीत्, श्रिताम्, श्रितुः, श्रितीः, श्रैत्, श्रित्तम्, श्रित्त, श्रित्तम्, श्रित्व, श्रित्म॥
- ५ अश्रेष्ठेत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ श्रेष्ठेता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ श्रेष्ठित्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
- ८ श्रेष्ठेतिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ श्रेष्ठेतिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अश्रेष्ठेतिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८७२ जिमिदाड् (मिद्) स्नेहने॥ मिद्ग ८३९ वदू०।

८७३ जिश्चिदाड् (श्चिद्) मोचने चा

जिश्चिदा २७६ वदूपाणि॥

८७४ जिचिदाड् (चिद्) मोचने चा॥

- १ से-श्चिदीति, ज्वेत्ति, च्वित्, च्विदति, च्विदीषि, ज्वेत्सि, च्वित्थः, च्वित्थः, च्विदीमि, ज्वेत्ति, च्विद्गः, च्विद्गः॥
- २ सेचिद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेच्येत्, सेचि-दीत्, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ असे-च्विदीत्, ज्वेत्, च्वित्ताम्, च्विदुः, च्विदीः, ज्वेः, त्, च्वित्तम्, च्वित्त, च्विदम्, च्विद्ग, च्विद्ग॥
- ५ असेच्येद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेच्येदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ सेचिदया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ सेच्येदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ सेच्येदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० असेच्येदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८७५ क्षुभि (क्षुभ्) संचलने॥

- १ चो-क्षुभीति, क्षोब्धि, क्षुब्धः, क्षुभति, क्षुभीषि, क्षोप्सि, क्षुब्धः, क्षुब्ध, क्षुभीमि, क्षोभ्मि, क्षुब्धः, क्षुभ्मः॥
- २ चोक्षुभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोक्षोब्धु, चोक्षु-भीत्, ब्यात्, ब्याम्, भत्, ब्धि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भाणि, भाव, भाम॥
- ४ अचो-क्षोप्, क्षुभीत्, क्षुब्धाम्, क्षुभुः, क्षुभीः, क्षोप्, क्षुब्धम्, क्षुब्ध, क्षुभम्, क्षुब्ध, क्षुभ्म॥
- ५ अचोक्षोभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोक्षोभा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्षुभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्षोभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्षोभिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्षोभिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८७६ णभि (नभ्) हिंसायाम्॥

- १ नान-भीति, ब्धि, ब्यः, भति, भीषि, प्सि, ब्यः, ब्य, भीमि, भिम, भ्वः, भ्मः॥
- २ नानभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नान-भीत्, ब्यु, ब्यात्, ब्याम्, भत्, ब्धि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भाणि, भाव, भाम॥
- ४ अनान-भीत्, न्, ब्याम्, भुः, भीः, न्, ब्यम्, ब्य, भम्, भ्व, भ्म॥
- ५ अनानाभ्, अनानभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ नानभा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ नानभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ नानभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ नानभिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अनानभिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

८७७ तुभि (तुभ्) हिंसायाम्॥

- १ तो-तुभीति, तोब्धि, तुब्धः, तुभति, तुभीषि, तोप्सि, तुब्धः,
 तुब्ध, तुभीमि, तोभिम, तुभ्वः, तुभ्मः॥
 २ तोतुभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम॥
 ३ तोतोब्धु, तोतु-भीतु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्धम्,
 ब्य, भानि, भाव, भाम॥
 ४ अतो-तोष, तुभीत्, तुब्धाम्, तुभुः, तुभोः, तोष, तुब्धम्,
 तुब्ध, तुभम्, तुभ्व, तुभ्म॥
 ५ अतोतोभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ तोतोभा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तोतुभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तोतोभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तोतोभिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अतोतोभिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

८७८ स्रम्भूङ् (स्रम्भ्) विश्वासे॥

- १ सास्त्र-म्भीति, म्बधि, ब्यः, भति, म्भीषि, म्प्सि, ब्यः, ब्य,
 म्भीमि, म्भिम, भ्वः, भ्मः॥
 २ सास्त्रम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
 याव, याम॥
 ३ सास्त्र-म्भीतु, म्ब्धु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्धम्,
 ब्य, म्भाणि, म्भाव, म्भाम॥
 ४ असास्त्र-म्भीत्, न्, ब्याम्, भुः, म्भीः, न्, ब्यम्, ब्य,
 म्भम्, भ्व, भ्म॥
 ५ असास्त्रम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥

- ६ सास्त्रम्भा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सास्त्रभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सास्त्रभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः,
 स्मः॥
 ९ सास्त्रभिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० असास्त्रभिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

८७९ भ्रंशू (भ्रंश्) अवसंसने॥

- १ बनी-भ्रंशीति, भ्रंष्टि, भ्रष्टः, भ्रशति, भ्रंशीषि, भ्रङ्गि, भ्रष्टः,
 भ्रष्ट, भ्रंशीमि, भ्रश्मि, भ्रंश्वः, भ्रश्मः॥
 २ बनीभ्रश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
 याव, याम॥
 ३ बनी-भ्रंशीतु, भ्रंष्ट, भ्रष्टात्, भ्रष्टाम्, भ्रशतु, भ्रङ्गि, भ्रष्टात्,
 भ्रष्टम्, भ्रष्ट, भ्रंशानि, भ्रंशाव, भ्रंशाम॥
 ४ अबनी-भ्रंशीत्, भ्रन्, भ्रष्टाम्, भ्रशुः, भ्रशीः, भ्रन्, भ्रष्टम्,
 भ्रष्ट, भ्रंशम्, भ्रंश्व, भ्रंश्म॥
 ५ अबनीभ्रंश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ बनीभ्रंशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ बनीभ्रंश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बनीभ्रंशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः,
 स्मः॥
 ९ बनीभ्रंशिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० अबनीभ्रंशिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

८८० स्रंसूङ् (स्रंस्) अवसंसने॥

- १ सनी-स्रंसीति, स्रंस्ति, स्रस्तः, स्रसति, स्रंसीषि, स्रंस्सि,
 स्रस्थः, स्रस्थ, स्रंसीमि, स्रंस्मि, स्रस्वः, स्रस्मः॥
 २ सनीस्रस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
 याव, याम॥
 ३ सनी-स्रंसीतु, स्रंस्तु, स्रस्तात्, स्रस्ताम्, स्रतु, स्रङ्गि,
 स्रस्तात्, स्रस्ताम्, स्रस्त, स्रंसानि, स्रंसाव, स्रंसाम॥
 ४ असनी-स्रंसीत्, स्रन्, स्रस्ताम्, स्रसुः, स्रंसीः, स्रन्,
 स्रस्ताम्, स्रस्त, स्रंसम्, स्रस्व, स्रस्म॥

- ५ असनीस्त्रस-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ सनीस्त्रसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सनीस्त्रस्था-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सनीस्त्रसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सनीस्त्रसिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० असनीस्त्रसिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८८१ ध्वंसूङ् (ध्वंस) गतौ चा॥

- १ दनी-ध्वंसीति, ध्वंस्ति, ध्वस्तः, ध्वसति, ध्वंसीषि, ध्वस्सि, ध्वस्थः, ध्वस्थ, ध्वंसीमि, ध्वस्मि, ध्वस्वः, ध्वस्मः॥
 २ दनीध्वम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ दनी-ध्वंसीत्, ध्वंस्तु, ध्वस्तात्, ध्वस्ताम्, ध्वसत्, ध्वद्धि, ध्वस्तात्, ध्वस्ताम्, ध्वस्त, ध्वंसानि, ध्वंसाव, ध्वंसाम॥
 ४ अदनी-ध्वंसीत्, ध्वन्, ध्वस्ताम्, ध्वसुः, ध्वंसीः, ध्वन्, ध्वस्तम्, ध्वस्त, ध्वंसम्, ध्वस्व, ध्वस्म॥
 ५ अदनीध्वंस-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ दनीध्वंसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दनीध्वस्था-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दनीध्वंसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दनीध्वंसिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० अदनीध्वंसिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८८२ वृत्तूङ् (वृत्) वर्तने॥

- १ वरी-वर्ति, वृतीति, वृत्तः, वृत्ति, वृतीषि, वर्त्ति, वृत्थः, वृत्थ, वृतीमि, वर्त्ति, वृत्थः, वृत्तम्॥
 २ वरीवृत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ वरीवर्तु, वरीवृ- तीत्, तात्, ताम्, तत्, द्वि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम॥
 ४ अवरी-वर्त्, वृतीत्, वृताम्, वृत्तुः, वृतीः, मतान्तराभिप्रायेण, वर्त्, वृत्तम्, वृत्त, वृत्तम्, वृत्थ, वृत्तम्॥
 ५ अवरीवर्तु-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ वरीवर्ता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वरीवृत्त्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वरीवर्तिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वरीवर्तिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवरीवर्तिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरी-स्थाने 'वरि' इति 'वर्' इति च ज्ञेयम्।
 नवरं वर्-घटितरूपेषु बहुलवचनादीन् भवति। तेन ति वि सि वि
 तु वि दि वि सि वि चेकमेवरूपम्॥

८८३ स्यन्दौङ् (स्यन्द) स्रवणे॥

- १ सास्य-न्दीति, न्ति, तः, त्दति, न्दीषि, न्त्सि, त्थः, त्थ, न्दीमि, न्थि, त्दः, त्थः॥
 २ सास्यद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ सास्य-न्दीत्, न्तु, न्तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त, न्दानि, न्दाव, न्दाम॥
 ४ असास्य-न्दीत्, त, ताम्, दुः, दीः, न्, तम्, त, न्दम्, त्द, त्थ॥
 ५ असास्यन्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ सास्यन्दा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सास्यन्द्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सास्यन्दिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सास्यन्दिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० असास्यन्दिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८८४ वृधूङ् (वृध्) वृद्धौ॥

- १ वरी-वृथीति, वधिं वद्धिं, वृद्धः, वृधति, वृधीषि, वत्सि, वृद्धः, वृद्ध, वृधीमि, वधिम्, वृध्वः, वृध्मः॥
- २ वरीवृध्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वरीवृद्धि, वरीवृ-धीतु, ङात्, ङाम्, धतु, ङि, ङात्, ङम्, ङ, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अवरी-वर्त्, वृधीतु, वृद्धाम्, वृधुः, वृधीः, वाः, वर्त्, वृद्धम्, वृद्ध, वृधम्, वृध्व, वृध्म॥
- ५ अवरीवर्ध-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वरीवर्ध-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वरीवृध्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरीवर्धिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरीवर्धिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवरीवर्धिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरी-स्थाने 'वरि' इति 'वर्' इति च ज्ञेयम्।

८८५ शृधूङ् (शृध्) शब्दकुत्सायाम॥

शृधूग् ८४२ वदूपाणि॥

८८६ कृपौङ् (कृप्) सामर्थ्ये॥

- १ चली-क्लृपीति, क्लृपति क्लृप्तः, क्लृपति, क्लृपीषि, क्लृपसि, क्लृप्थः, क्लृप्थ, क्लृपीमि, क्लृप्मि, क्लृप्वः, क्लृप्मः॥
- २ चलीक्लृप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चलीक्लृत्, चलीक्लृ-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, क्लृपाणि, क्लृपाव, क्लृपाम॥
- ४ अचली-क्लृपीत्, कल्, क्लृप्ताम्, क्लृपुः, क्लृपीः, कल्, क्लृप्तम्, क्लृप्त, क्लृपम्, क्लृप्व, क्लृप्म॥
- ५ अचलीक्लृप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चलीक्लृप्ता-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चलीक्लृप्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चलीक्लृप्ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चलीक्लृप्थ्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचलीक्लृप्थ्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चली-स्थाने 'चलि' इति 'चल्' इति च ज्ञेयम्।

८८७ ज्वल (ज्वल्) दीप्तौ॥

- १ जाज्व-लीति, लित्, ल्तः, लति, लीषि, लिष, लथः, लथ, लीमि, लिम्, ल्वः, लम्॥
- २ जाज्वल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाज्व-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अजाज्व-लीत, ल, ल्ताम्, लुः, लीः, ल, ल्तम्, ल्त, लम्, ल्व, लम्॥
- ५ अजाज्वल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाज्वला-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाज्वल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाज्वलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाज्वलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाज्वलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

लकारस्य सानुनासिकत्वे जा-स्थाने 'ज' इति 'जञ्' इति च ज्ञेयम्।

८८८ कुच (कुच्) सम्पर्चनकौटिल्यप्रतिष्ठश्च विलेखने।

कुच ११ वदूपाणि॥

८८९ पलृ (पल्) गतौ॥

- १ पनीप-तीति, तित्, त्तः, तति, तीषि, त्ति, त्थः, त्थ, तीमि, त्ति, त्वः, त्मः॥
- २ पनीपल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ पनीप- तीतु, तु, तात, ताम्, ततु, ङि, तात, तम्, त, तानि, ताव, ताम्॥
- ४ अपनीप-तीतु, तु, ताम्, तुः, तीः, त, तम्, त, तम्, त्व, त्म॥
- ५ अपनीपात्, अपनीपत्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पनीपता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पनीपत्या-तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पनीपतिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पनीपतिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपनीपतिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८९० पथे (पथ) गतौ॥

- १ पाप-थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिमि, थ्वः, थमः॥
- २ पापथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पाप- थीतु, तु, तात, ताम्, थतु, ङि, तात, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अपाप-थीतु, तु, ताम्, थुः, थीः, त, तम्, त, थम्, थ्व, थम॥
- ५ अपापथ्, अपापथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पापथ्या-तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापथिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापथिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापथिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८९१ कथ्ये (कथ्य) निष्पाके॥

- १ चाक-थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थिमि, थिमि, थिव, थमः॥

- २ चाकथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक- थीतु, तु, तात, ताम्, थतु, ङि, तात, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अचाक-थीतु, तु, ताम्, थुः, थीः, त, तम्, त, थम्, थ्व, थम॥
- ५ अचाकथ्, अचाकथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चाकथ्या-तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकथिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकथिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकथिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८९२ मथे (मथ) विलोडने॥

- १ माप-थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिमि, थ्वः, थमः॥
- २ मापथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माप- थीतु, तु, तात, ताम्, थतु, ङि, तात, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अमाप-थीतु, तु, ताम्, थुः, थीः, त, तम्, त, थम्, थ्व, थम॥
- ५ अमापथ्, अमापथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मापथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मापथ्या-तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मापथिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मापथिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमापथिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८९३ षदलं (सद) विशरणगत्यवसादनेषु॥

- १ सास-दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, चि, द्वः, वः॥
- २ सासद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ असास-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, , त्, तम्, त, दम्, द्व, व॥
- ५ असासाद्, असासद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासदा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सासद्या-त्, स्ताम्, सुः। , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासदिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८९४ शदलं (शद) शातने॥

- १ शाश-दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, चि, द्वः, वः॥
- २ शाशद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अशाश-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, , त्, तम्, त, दम्, द्व, व॥
- ५ अशाशाद्, अशाशद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशदा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशद्या-त्, स्ताम्, सुः। , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशदिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८९५ बुध (बुध) अवगमने। बुध्ग् ८४४ वदूपाणि।

८९६ टुवम् (वम्) उद्गिरणे॥

- १ वं-वमीति, वन्ति, वान्तः, वमति, वमीषि, वंसि, वान्थः, वान्थ, वमीमि, वन्मि, वन्वः, वन्मः॥
- २ वंवम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वं-वमीतु, वन्तु, वान्तात्, वान्ताम्, वमतु, वंहि, वान्तात्, वान्तम्, वान्त, वमाणि, वमाव, वमाम॥
- ४ अवं-वमीत्, वन्, वान्ताम्, वमुः, वमीः, वन्, वान्तम्, वान्त, वमम्, वन्व, वन्म॥
- ५ अवंवम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वंवमा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वंवम्या-त्, स्ताम्, सुः। , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वंवमिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वंवमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवंवमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वं स्थाने 'ववं' इति ज्ञेयम्।

८९७ भ्रम् (भ्रम्) चलने॥

- १ ब्रम्-अमीति, अन्ति, आन्तः, अमति, अमीषि, अंसि, आन्थः, आन्थ, अमीमि, अन्मि, अन्वः, अन्मः॥
- २ ब्रम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ब्रम्-अमीतु, अन्तु, आन्तात्, आन्ताम्, अमतु, आंहि, आन्तात्, आन्तम्, आन्त, अमाणि, अमाव, अमाम॥
- ४ अब्रम्-अमीत्, अन्, आन्ताम्, अमुः, अमीः, अन्, आन्तम्, आन्त, अमम्, अन्व, अन्म॥
- ५ अब्रम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ब्रम्मा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ब्रम्म्या-त्, स्ताम्, सुः। , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ब्रम्मिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ बभ्रमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अबभ्रमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे बभ्र स्थाने 'बभ्र' इति ज्ञेयम्।

८९८ क्षर (क्षर) संचलने॥

१ चाक्ष-रीति, ति, तः, रति, रोषि, बि, थः, थ, रीमि, मि, वः, मः॥

२ चाक्ष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चाक्ष-रीतु, तु, तात्, ताम्, रतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥

४ अचाक्ष-रीत्, : , ताम्, रुः, रीः, : , तम्, त, रम्, वः, मः॥

५ अचाक्षर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चाक्षरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चाक्षर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चाक्षरिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चाक्षरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचाक्षरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

८९९ चल (चल) कम्पने॥

१ चाचल-ईति, ति, तः, अति, ईषि, पि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः॥

२ चाचल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चाचल-ईतु, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥

४ अचाचल-ईत्, ", ताम्, तुः, ईः, ", तम्, त, अम्, व, म॥

५ अचाचल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चाचला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चाचल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चाचलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चाचलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचाचलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चा-स्थाने 'च' इति 'चञ्' इति च ज्ञेयम्।

९०० जल (जल) घात्ये॥

१ जाजल-ईति, ति, तः, अति, ईषि, पि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः॥

२ जाजल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ जाजल-ईतु, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥

४ अजाजल-ईत्, ", ताम्, उः, ईः, ", तम्, त, अम्, व, म॥

५ अजाजल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ जाजला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ जाजल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ जाजलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जाजलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अजाजलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जाज-स्थाने 'जञ्' इति 'जञ्ज' इति च ज्ञेयम्।

९०१ टल (टल) वैकलव्ये॥

१ टाटल-ईति, ति, तः, अति, ईषि, पि, थः, थ, मि, ईमि, मि, वः, मः॥

२ टाटल-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ टाटल-ईतु, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥

४ अटाटल-ईत्, ", ताम्, उः, ईः, ", तम्, त, अम्, व, म॥

५ अटाटल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ टाटला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ टाटल्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ टाटलिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ टाटलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अटाटलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

पक्षे टाट-स्थाने 'टट' इति 'टण्ट' इति च ज्ञेयम्।

१०२ ट्वल (ट्वल्) वैक्लव्ये॥

- १ टाट्वल्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, षि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः ॥
 २ टाट्वल्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ टाट्वल्-ईत्, तु, तात्, ताम्, अत्, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम ॥
 ४ अटाट्वल्-ईत्, ', ताम्, उः, ईः, ', तम्, त, अम्, व, म ॥
 ५ अटाट्वाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ टाट्वला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ टाट्वल्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ टाट्वलिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ टाट्वलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अटाट्वलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

पक्षे टाट्-स्थाने 'टट' इति 'टण्ट' इति च ज्ञेयम्।

१०३ ट्ल (स्थल) स्थाने॥

- १ तास्थल्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, षि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः ॥
 २ तास्थल्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ तास्थल्-ईत्, तु, तात्, ताम्, अत्, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम ॥
 ४ अतास्थल्-ईत्, ', ताम्, उः, ईः, ', तम्, त, अम्, व, म ॥

- ५ अतास्थाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ तास्थला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तास्थल्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ तास्थलिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ तास्थलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अतास्थलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

पक्षे ता-स्थाने 'तं' इति च ज्ञेयम्।

१०४ हल (हल्) विलेखने॥

- १ जाहल्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, षि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः ॥
 २ जाहल्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ जाहल्-ईत्, तु, तात्, ताम्, अत्, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम ॥
 ४ अजाहल्-ईत्, ', ताम्, उः, ईः, ', तम्, त, अम्, व, म ॥
 ५ अजाहाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ जाहला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाहल्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ जाहलिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ जाहलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अजाहलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

पक्षे जा-स्थाने 'जं' इति ज्ञेयम्।

१०५ णल (नल्) गये॥

- १ नानल्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, षि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः ॥
 २ नानल्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ नानल्-ईत्, तु, तात्, ताम्, अत्, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम ॥

१० अचोकोलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०१ पल (पल्) गतौ॥

- १ पापल्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, षि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः॥
- २ पापल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पापल्-ईत्, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥
- ४ अपापल्-ईत्, ' ', ताम्, उः, ईः, ' ', तम्, त, अम्, व, म॥
- ५ अपापल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पापल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापलिता-' ', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे पाप् स्थाने 'पम्' इति 'पप्' इति च ज्ञेयम्।

११० फल (फल) गतौ। जिफला ३८१ वदूपाणि॥

१११ शल (शल) गतौ। शलि ७४८ वदूपाणि॥

११२ हुल (हुल्) हिंसासंवरणयोः॥

- १ जो-होल्ति, हुलीति, हुलतः, हुलति, हुलीषि, होल्षि, हुल्थः, हुल्थ, हुलीमि, होल्मि, हुल्वः, हुल्मः॥
- २ जोहुल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोहोल्तु, जोहु-लीतु, ल्तु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अजो-होल्, हुलीत्, हुल्ताम्, हुलुः, हुलीः, होल्, हुल्तम्, हुल्त, हुलम्, हुल्व, हुल्म॥
- ५ अजोहोल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोहोला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोहुल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोहोलिता-' ', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जोहोलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अजोहोलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३ कुशू (कुश) आह्वानरोदनयोः॥

- १ चो-क्रोष्टि, कुशीति, कुष्टः, कुशति, कुशोषि, क्रोक्षि, कुष्टः, कुष्ट, कुशीमि, क्रोश्मि, कुश्वः, कुश्मः॥
- २ चोकुशू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोक्रोशु, चोक्रु-शीतु, श्वात्, श्वा, शतु, द्वि, श्वात्, श्वम्, श्व, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अचो-क्रोद्, कुशीत्, कुष्टाम्, कुशुः, कुशीः, क्रोद्, कुष्टम्, कुष्ट, कुशम्, कुश्व, कुश्म॥
- ५ अचोक्रोशू-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोक्रोशा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चोक्रुश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्रोशिता-' ', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्रोशिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्रोशिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११४ कस (कस्) गतौ॥

- १ चनीक-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ चनीकस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चनीक-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अचनीक-तंसीत्, तन्, तंस्ताम्, तंसुः, तंसीः, तन्, तंस्तम्, तंस्त, तंसम्, तंस्व, तंस्म॥
- ५ अचनीकास्, अचनीकस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चनीकसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

- ७ घनीकस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ घनीकसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ घनीकसिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अघनीकसिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५ रुहं (रुह) जन्मनि॥

- १ रो-रोहि, रुहीति, रुढः, रुहति, रुहीषि, रोक्षि, रुढः, रुढ, रुहीमि, रोहि, रुहः, रुहः॥
 २ रोरुह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ रो-रुहीत्, रोहु, रुढात्, रुढाम्, रुहतु, रुढि, रुढात्, रुढम्, रुढ, रुहाणि, रुहाव, रुहाम॥
 ४ अरो-रुहीत्, रोद्, रुढाम्, रुहुः, रुहीः, रोद्, रुढम्, रुढ, रुहम्, रुह, रुहः॥
 ५ अरोरोह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ रोरुहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ रोरुह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रोरुहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रोरुहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अरोरोहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११६ रमिं (रम्) क्रीडायाम्॥

- १ रं-रमीति, रन्ति, रन्तः, रमति, रमीषि, रंसि, रन्थः, रन्थ, रमीमि, रन्मि, रन्वः, रन्मः॥
 २ ररम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ रं-मीत्, न्तु, न्तात्, ताम्, मतु, हि, तात्, तम्, त, माणि, माव, माम॥
 ४ अरं-मीत्, न्, न्ताम्, मुः, मीः, न्, न्ताम्, त, मम्, न्व, न्म॥
 ५ अरं-मी-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

- ६ रंरमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ रंरम्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रंरमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रंरमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अंरंरमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मतान्तरे रंरम्यीत्यादि।

११७ षहि (सह) मर्षणे॥

- १ सा-सहीति, सोढि, सोढः, सहति, सहीषि, सक्षि, सोढः, सोढ, सहीमि, सहि, सहः, सहः॥
 २ सासह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ सा-सहीत्, सोहु, सोढात्, सोढाम्, सहतु, सोढि, सोढात्, सोढम्, सोढ, सहाणि, सहाव, सहाम॥
 ४ असा-सहीत्, सद्, सोढाम्, सहुः, सहीः, सद्, सोढम्, सोढ, सहम्, सह, सहः॥
 ५ असासह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ सासहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सासह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सासहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सासहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आस, आवः, आमः॥
 १० असासहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११८ यजी (यज्) देवपूजासंगतिकरणदानेषु॥

- १ याय-जीति, छि, छः, जति, जीषि, क्षि, छः, छ, जीमि, जिम, ज्वः, ज्मः॥
 २ यायज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ याय-जीत्, छु, छात्, छाम्, जतु, छि, छात्, छम्, छ, जानि, जाव, जाम॥
 ४ अयाय-जीत्, द्, छाम्, जुः, जीः, द्, छम्, छ, जम्, ज्व, ज्म॥

५ अयायाज्, अयायज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट।
इषम्, इष्, इष्म॥

६ यायजा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ यायज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ यायजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ यायजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥

१० अयायजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

११९ वे (वे) तन्तुसंताने। ओवै ४७ वहुपाणि॥

१२० व्येग् (व्ये) संवरणे। अज १२७ वहुपाणि॥

१२१ ह्वेग् (ह्वे) स्पर्द्धाशब्दयोः॥

१ जो-हवीति, होति, हूतः, हुवति, हवीषि, होषि, हूथः, हूथ,
हवीमि, होमि, हूवः, हूमः॥

२ जोहू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम॥

३ जो-हवीतु, होतु, हूतात्, हूताम्, हूवतु, हूहि, हूतात्, हूतम्,
हूत्, हवानि, हवाव, हवाम॥

४ अजो-हवीत, होत, हूताम्, हवुः, हवीः, होः, हूतम्, हूत्,
हवम्, हूव, हूम॥

५ अजोहु-वत्, वताम्, वन्, वः, वतम्, वत, वम्, वाव,
वाम॥

६ जोहवा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ जोहूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥

८ जोहविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जोहविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥

१० अजोहविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१२२ डुवपी (वप) बीजसंताने॥

१ वाव-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्ति, प्थः, प्थ, पीमि,
प्मि, प्वः, प्वः॥

२ वावप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम॥

३ वाव-पीतु, प्त, प्तात्, प्ताम्, प्तु, प्वि, प्तात्, प्तम्, प्त,
पानि, पाव, पाम॥

४ अवाव-प्, पीत, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व,
प्म॥

५ अवावाप्, अवावप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट।
इषम्, इष्, इष्म॥

६ वावपा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ वावप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ वावपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ वावपिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥

१० अवावपिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१२३ वही (वह) प्रापणे॥

१ वा-वहीति, वोढि, वोढः, वहति, वहीषि, वक्षि, वोढः,
वोढ, वहीमि, वह्मि, वहः, वह्यः॥

२ वावुह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम॥

३ वा-वहीतु, वोढु, वोढात्, वोढाम्, वहतु, वोढि, वोढात्,
वोढम्, वोढ, वहानि, वहाव, वहाम॥

४ अवा-वहीत्, वट्, वोढाम्, वहुः, वहीः, वट्, वोढम्, वोढ,
वहम्, वुह्, वुह्य॥

५ अवावह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्,
इष्म॥

६ वावहा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ वावह्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ वावहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ वावहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥

१० अवावहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१२४ ट्वोष्णि (ष्णि) गतिवृद्धयोः॥

१ शो-शवीति, शोति, शूतः, शवति, शवीषि, शोषि, शूथः,
शूथ, शवीमि, शोमि, शूवः, शूमः॥

२ शोशू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम॥

३ शो-शवीतु, शोतु, शूतात्, शूताम्, शवतु, शूहि, शूतात्,
शूतम्, शूत्, शवानि, शवाव, शवाम॥

- ४ अशो-शवीत्, शोत्, शूताम्, शवुः, शवीः, शोः, शूतम्, शूत, शवम्, शूव, शूम॥
- ५ अशोशव्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२४/२

- १ शे-श्वीति, श्वेति, श्वितः, श्वयति, श्वयीषि, श्वेषि, श्विथः, श्विथ, श्वयामि, श्वेमि, श्विवः, श्विमः॥
- २ शेश्वि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शे-श्वीत्, श्वेतु, श्वितात्, श्विताम्, श्वियत्, श्विहि, श्वितात्, श्वितम्, श्वित, श्वयानि, श्वयाव, श्वयाम॥
- ४ अशे-श्वमीत्, श्वेत्, श्विताम्, श्वयुः, श्वयीः, श्वेः, श्वितम्, श्वित, श्वयम्, श्विव, श्विम॥
- ५ अशेश्वव्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेश्वया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शेश्वीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेश्वयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेश्वयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेश्वयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२५ वद (वद्) व्यक्तायां वाचि॥

- १ वाव-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, दि, द्वः, द्यः॥
- २ वावद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ वाव-दीत्, तु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अवाव-दीत्, तु, ताम्, दुः, दीः, : , तु, तम्, त्त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अवावाद-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावद्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावदिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावदिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२६ वसं (वस्) निवासे॥

- १ वाव-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ वावस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वाव-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अवाव-सीत्, तु, स्ताम्, सुः, सीः, तु, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अवावास, अवावस्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वावसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावसिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावसिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२७ घटिष् (घट्) चेष्टायाम्॥

- १ जाघ-टीति, ट्टि, ट्टः, टति, टीषि, ट्षि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, टीमि, टिम, ट्वः, ट्वमः॥
- २ जाघट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ जाघ-टीत्, टु, टात्, टाम्, टत्, टि, टात्, टम्, ट, टानि, टाव, टाम्॥
- ४ अजाघ-टीत्, ट, ट, टाम्, टुः, टीः, ट, ट, टम्, ट, टम्, टव, टम्॥
- ५ अजाघाट्, अजाघट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाघटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाघट्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाघटिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाघटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाघटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२८ क्षजुङ् (क्षन्ज्) गतिदानयोः॥

- १ चाक्ष-ञीति, ङि, ङ्कः, ङति, ङीषि, ङि, ङ्कथः, ङ्कथ, ङीमि, ङ्जि, ङ्ज्वः, ङ्ज्मः॥
- २ चाक्षज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ चाक्ष-ञीत्, इत्, ङात्, ङाम्, ङत्, ङ्धि, ङात्, ङम्, ङ्क, ङानि, ङाव, ङाम्॥
- ४ अचाक्ष-ञीत्, न्, ङाम्, ङुः, ङीः, न्, ङम्, ङ्क, ङ्ज्व, ङ्ज्म॥
- ५ अचाक्षज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाक्षजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाक्षज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाक्षजिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्षजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्षजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९ व्यथिष् (व्यथ्) भयचलनयोः॥

- १ वाव्य-थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम, थ्वः, थ्मः॥

- २ वाव्यथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ वाव्य-थीत्, तु, तात्, ताम्, थत्, डि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम्॥
- ४ अवाव्य-थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थ्म॥
- ५ अवाव्याथ्, अवाव्यथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वाव्यथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वाव्यथा-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वाव्यथिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वाव्यथिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवाव्यथिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३० प्रथिष् (प्रथ्) प्रख्यने॥

- १ पाप्र-थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम, थ्वः, थ्मः॥
- २ पाप्रथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ पाप्र-थीत्, तु, तात्, ताम्, थत्, डि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम्॥
- ४ अपाप्र-थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थ्म॥
- ५ अपाप्राथ्, अपाप्रथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पाप्रथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पाप्रथ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पाप्रथिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पाप्रथिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपाप्रथिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३१ प्रदिष् (प्रद) मर्दने॥

- १ माप्र-दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, द्वि, द्वः, द्यः॥
- २ माप्रद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माप्र-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अमाप्र-दीतु, तु, ताम्, दुः, दीः, : , तु, तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अमाप्राद्, अमाप्रद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ माप्रदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ माप्रद्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ माप्रदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ माप्रदिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमाप्रदिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३२ स्वदिष् (स्वद) खदने॥

- १ चास्व-दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि, द्वि, द्वः, द्यः॥
- २ चास्वद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चास्व-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचास्व-दीतु, तु, ताम्, दुः, दीः, : , तु, तम्, त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अचास्वाद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चास्वदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चास्वद्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चास्वदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चास्वदिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचास्वदिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३३ कदुङ् (कन्द) वैक्लव्ये। कदु २८८ वदूपाणि॥

१३४ ऋदुङ् (ऋन्द) वैक्लव्ये। ऋदु २८९ वदूपाणि॥

१३५ क्लदुङ् (क्लन्द) वैक्लव्ये। २९० वदूपाणि॥

१३६ ऋपि (ऋप्) कृपायाम्॥

- १ चाऋ-पोति, प्ति, प्तः, पति, पोषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
- २ चाऋप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाऋ-पीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अचाऋ-प्, पीत्, प्ताम्, पुः, पीः, प, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्वः॥
- ५ अचाऋप्, अचाऋप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाऋपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाऋप्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाऋपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाऋपिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाऋपिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३७ जित्वरिप् (त्वर) सङ्गमे॥

- १ ता-त्वरिति, तूर्ति, तूर्तः, त्वरति, त्वरीषि, तूर्षि, तूर्थः, तूर्थ, त्वरीमि, तूर्मि, तूर्वः, तूर्मः॥
- २ तात्वर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ता-त्वरिति, तूर्तु, तूर्तात्, तूर्ताम्, त्वरतु, तूर्हि, तूर्तात्, तूर्तम्, तूर्त, त्वराणि, त्वराव, त्वराम॥
- ४ अता-त्वरितु, तूः, तूर्ताम्, त्वरुः, त्वरीः, तूः, तूर्तम्, तूर्त, त्वरम्, त्वर्व, तूर्व, तूर्म॥
- ५ अतात्वार-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तात्वरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ तात्वर्था-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ तात्वरिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ तात्वरिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अतात्वरिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

तात्वर्थादित्यादौ ये परे तातूर्यादित्याद्यपि भवति ।

१३८ प्रसिष् (प्रस्) विस्तारे ॥

- १ पाप्र-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 २ पाप्रस्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ पाप्र-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम ॥
 ४ अपाप्र-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म ॥
 ५ अपाप्रस्, अपाप्रस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ पाप्रसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पाप्रस्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ पाप्रसिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ पाप्रसिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अपाप्रसिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१३९ दक्षि (दक्ष) हिंसागत्योः । दक्षि ८०९ वदूपाणि ॥

१४० श्रां (श्रा) पाके । श्रै ४४ वदूपाणि ॥

१४१ स्मृं (स्मृ) आध्याने । रमृं १७ वदूपाणि ॥

१४२ दृ भये ॥

- १ दा-दरीति, दर्ति, दीर्तः, दिति, दरीषि, दर्षि, दीर्थः, दीर्थ, दरीमि, दर्मि, दीर्वः, दीर्मः ॥
 २ दादीर्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ दा-दरीति, दर्तु, दीर्तात्, दीर्ताम्, दितु, दीर्हि, दीर्तात्, दीर्तम्, दीर्त, दराणि, दराव, दराम ॥

- ४ अदा-दरीत्, दः, दीर्ताम्, दरुः, दरीः, दः, दीर्तम्, दीर्त, दरम्, दीर्व, दीर्म ॥
 ५ अदादार्, अदादर-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ दादरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दादीर्था-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ दादरिता, दादरीता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ दादरिष्य, दादरीष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अदादरिष्य, अदादरीष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१४३ नृ नये ॥

- १ ना-नरीति, नर्ति, नीर्तः, निरति, नरीषि, नर्षि, नीर्थः, नीर्थ, नरीमि, नर्मि, नीर्वः, नीर्मः ॥
 २ नानीर्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ ना-नरीति, नर्तु, नीर्तात्, नीर्ताम्, निरतु, नीर्हि, नीर्तात्, नीर्तम्, नीर्त, नराणि, नराव, नराम ॥
 ४ अना-नरीत्, नः, नीर्ताम्, नरुः, नरीः, नः, नीर्तम्, नीर्त, नरम्, नीर्व, नीर्म ॥
 ५ अनानार्, अनानर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ नानरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ नानीर्था-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ नानरिता, नानरीता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ नानरिष्य, नानरीष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अनानरिष्य, अनानरीष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१४४ ष्टक (स्तक्) प्रतीघाते ॥

१४५ स्तक (स्तक्) प्रतीघाते ॥

- १ तास्त-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वमः ॥

- २ तास्तक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तास्त-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अतास्त-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, कम॥
- ५ अतास्ताक्, अतास्तक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तास्तका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तास्तक्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तास्तकिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तास्तकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतास्तकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४६ चक (चक्) तृप्तौ च। चकि ५७५ वदूपाणि॥

१४७ कखे (कख) हसने॥

- १ चाक-खीति, क्ति, क्तः, खति, खीषि, खषि, क्षि, कथः, कथ, खीमि, खमि, ख्वः, ख्वः॥
- २ चाकख्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक-खीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, खत्, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, खणि, खाव, खाम॥
- ४ अचाक-खीत्, क्, क्, क्ताम्, खुः, खीः, क्, क्, क्तम्, क्त, खम्, ख्व, खम॥
- ५ अचाकाख्, अचाकख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकख्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकखिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकखिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकखिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४८ रगे (रग) शङ्कायाम्॥

- १ रार-गीति, क्ति, क्तः, गति, गीषि, खिष, क्षि, कथः, कथ, गीमि, गिम, ग्वः, ग्वः॥
- २ रारग्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रार-गीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गत्, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अरार्ग्-गीत्, क्, क्ताम्, गुः, गीः, क्, क्तम्, क्त, गम्, ग्व, ग्व॥
- ५ अराराग्, अरार्ग्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रारगा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रारग्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रारगिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रारगिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरारगिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४९ लगे (लग) सङ्गे॥

- १ लाल-गीति, क्ति, क्तः, गति, गीषि, क्षि, कथः, कथ, गीमि, गिम, ग्वः, ग्वः॥
- २ लालग्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-गीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गत्, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अलाल्-गीत्, क्, क्ताम्, गुः, गीः, क्, क्तम्, क्त, गम्, ग्व, ग्व॥
- ५ अलालाग्, अलालग्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालगा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालग्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालगिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालगिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालगिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१५० हगे (हग्) संवरणे॥

- १ जाह-गीति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ जाहग्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अजाह-गीतु, क्, क्ताम्, गुः, गीः, क्, क्तम्, क्त, गम्, ग्व, ग्म॥
- ५ अजाहाग्, अजाहग्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाहगा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाहग्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहगिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहगिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहगिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१५१ हगे (हग्) संवरणे॥

- १ जाह-गीति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खि, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ जाहग्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाह-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अजाह-गीतु, क्, क्ताम्, गुः, गीः, क्, क्तम्, क्त, गम्, ग्व, ग्म॥
- ५ अजाहाग्, अजाहग्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाहगा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जाहग्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाहगिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाहगिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाहगिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१५२ षगे (सग्) संवरणे॥

१५३ सगे (सग्) संवरणे॥

- १ सास-गीति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, खि, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ सासग्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ असास्-गीतु, क्, क्ताम्, गुः, गीः, क्, क्तम्, क्त, गम्, ग्व, ग्म॥
- ५ असासाग्, असासग्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सासगा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सासग्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सासगिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सासगिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असासगिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१५४ षगे (स्थग्) संवरणे॥

१५५ स्थगे (स्थग्) संवरणे॥

- १ तास्थ-गीति, क्ति, क्तः, गति, गोषि, क्षि, कथः, कथ, गोमि, ग्मि, ग्वः, ग्मः॥
- २ तास्थग्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तास्थ-गीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥
- ४ अतास्थ-गीतु, क्, क्ताम्, गुः, गीः, क्, क्तम्, क्त, गम्, ग्व, ग्म॥
- ५ अतास्थाग्, अतास्थग्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तास्थगा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तास्थग्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तास्थगिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

१ तास्थगिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतास्थगिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१५६ वट (वट्) परिभाषणे। वट १६२ वटूपाणि॥

१५७ भट (भट्) परिभाषणे। भट १७० वटूपाणि॥

१५८ णट (नट्) नतौ। णट १७३ वटूपाणि॥

१५९ गड (गड्) सेचने॥

१ जाग-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, ट्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, डम्॥

२ जागड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ जाग-डीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डत्, ट्टि, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥

४ अजाग-डीत्, ट्टु, ट्टात्, ट्टाम्, डुः, डीः, ट्टु, ट्टात्, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्वः, डम्॥

५ अजागाड्, अजागाड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ जागडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ जागड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ जागडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जागडिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अजागडिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१६० हेड (हेड्) वेष्टने। हेड् ६४७ वटूपाणि॥

१६१ लड (लड्) जिह्वोन्मथने। लड २३६ वटूपाणि॥

१६२ फण (फण्) गतौ॥

१ पम्-फणीति, फण्टि, फाण्टः, फणति, फणीषि, फण्षि, फाण्टः, फाण्ट, फणीमि, फण्मि, फण्वः, फण्मः॥

२ पम्फण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ पम्-फणीत्, फण्टु, फाण्टात्, फाण्टाम्, फणत्, फाण्हि, फाण्टात्, फाण्टम्, फाण्ट, फणानि, फणाव, फणाम॥

४ अपम्-फणीत्, फण्, फाण्टाम्, फणुः, फणीः, फण्, फाण्टम्, फाण्ट, फणम्, फण्व, फण्म॥

५ अपम्फण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ पम्फणा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ पम्फण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ पम्फणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ पम्फणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अपम्फणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे 'पम्' स्थाने पं इति ज्ञेयम्।

१६३ कण (कण्) गतौ। कण २५० वटूपाणि॥

१६४ रण (रण्) गतौ। रण २४० वटूपाणि॥

१६५ चण (चण्) हिंसादानयोञ्च। चण २५२ वटूपाणि॥

१६६ शण (शण्) दाने॥

१ शं-शणीति, शण्टि, शाण्टः, शणति, शणीषि, शण्षि, शाण्टः, शाण्ट, शणीमि, शण्मि, शण्वः, शण्मः॥

२ शंशण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ शं-शणीत्, शण्टु, शाण्टात्, शाण्टाम्, शणत्, शाण्हि, शाण्टात्, शाण्टम्, शाण्ट, शणानि, शणाव, शणाम॥

४ अशं-शणीत्, शण्, शाण्टाम्, शणुः, शणीः, शण्, शाण्टम्, शाण्ट, शणम्, शण्व, शण्म॥

५ अशंशण्, अशंशण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ शंशणा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ शंशण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ शंशणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ शंशणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अशंशणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१६७ श्रण (श्रण्) दानेः॥

- १ शं-श्रणीति, श्रण्टि, श्राण्टः, श्रणति, श्रणीषि, श्रण्षि, श्राणठः, श्राण्ट, श्रणीमि, श्रणिम्, श्रण्वः, श्रणम्॥
- २ शंश्रण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शं-श्रणीतु, श्रण्टु, श्राण्टात्, श्राण्टाम्, श्रणतु, श्राणहि, श्राण्टात्, श्राण्टम्, श्राण्ट, श्रणानि, श्रणाव, श्रणाम॥
- ४ अशं-श्रणीतु, श्रण्, श्राण्टाम्, श्रणुः, श्रणीः, श्रण्, श्राण्टम्, श्राण्ट, श्रणम्, श्रण्व, श्रणम्॥
- ५ अशंश्रण्, अश्रण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शंश्रणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शंश्रण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शंश्रणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शंश्रणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशंश्रणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१६८ स्रथ (स्रथ्) हिंसार्थः॥

- १ सास्र-थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम्, थ्वः, थम्॥
- २ सास्रथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास्र- थीतु, तु, तात्, ताम्, थतु, छि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ असास्र-थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ५ असास्राथ्, असास्रथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सास्रथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सास्रथ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्रथिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्रथिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्रथिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१६९ वनथ (वनथ्) हिंसार्थः॥

- १ चाक्न-थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम्, थ्वः, थम्॥
- २ चाक्नथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक्न- थीतु, तु, तात्, ताम्, थतु, छि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अचाक्न-थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ५ अचाक्नाथ्, अचाक्नथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाक्नथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाक्नथ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाक्नथिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्नथिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्नथिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१७० ऋथ (ऋथ्) हिंसार्थः॥

- १ चाक्न-थीति, ति, तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम्, थ्वः, थम्॥
- २ चाक्नथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक्न- थीतु, तु, तात्, ताम्, थतु, छि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अचाक्न-थीत्, त्, ताम्, थुः, थीः, त्, तम्, त, थम्, थ्व, थम्॥
- ५ अचाक्नाथ्, अचाक्नथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाक्नथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाक्नथ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाक्नथिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्नथिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्नथिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१७१ क्लथ (क्लथ्) हिंसार्थः॥

- १ चाक्ल-धीति, त्ति, त्तः, धति, धीषि, त्ति, त्थः, त्थ, धीमि, धिमि, ध्वः, ध्वः॥
- २ चाक्लथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक्ल-धीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्धि, तात्, तम्, त्त, धानि, थाव, थाम॥
- ४ अचाक्ल-धीत्, त्, ताम्, धुः, धीः, त्, तम्, त्त, धम्, ध्व, धम्॥
- ५ अचाक्लथ्, अचाक्लथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाक्लथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाक्लथ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाक्लथिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्लथिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्लथिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१७२ छद (छद्) ऊर्जने॥

- १ चाच्छ-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्ति, त्थः, त्थ, दीमि, द्धि, द्वः, द्यः॥
- २ चाच्छद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाच्छ-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्धि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचाच्छ-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, त्, तम्, त्त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अचाच्छाद्, अचाच्छद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाच्छदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाच्छद्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाच्छदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाच्छदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाच्छदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१७३ मदै (मद्) हर्षग्लपनयोः॥

- १ माम-दीति, त्ति, त्तः, दति, दीषि, त्ति, त्थः, त्थ, दीमि, द्धि, द्वः, द्यः॥
- २ मामद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्धि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अमाम-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, त्, तम्, त्त, दम्, द्व, द्य॥
- ५ अमामाद्, अमामाद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामद्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१७४ छन (स्तन्) शब्दे। स्तन २९६ वदूपाणि॥

१७५ स्तन (स्तन्) अवतंसने। स्तन २९६ वदूपाणि॥

१७६ ध्वन (ध्वन्) शब्दे। ध्वन २९८ वदूपाणि॥

१७७ स्वन (स्वन्) शब्दे। स्वन ३०० वदूपाणि॥

१७८ चन (चन्) हिंसायाम्। चन् २९९ वदूपाणि॥

१७९ ज्वर (ज्वर्) रोगे॥

- १ जा-ज्वरीति, जूर्ति, जूर्तः, ज्वरति, ज्वरीषि, जूर्षि, जूर्थः, जूर्थ, ज्वरीमि, जूर्मि, जूर्वः, जूर्मः॥
- २ जाज्वर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-ज्वरीति, जूर्तु, जूर्तात्, जूर्ताम्, ज्वरतु, जूर्हि, जूर्तात्, जूर्तम्, जूर्त, ज्वराणि, ज्वराव, ज्वराम॥
- ४ अजा-ज्वरीत्, जूः, जूर्ताम्, ज्वरुः, ज्वरीः, जूः, जूर्तम्, जूर्त, ज्वरम्, ज्वर्व, जूर्व, जूर्म॥
- ५ अजाज्वार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाज्वरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ जाज्वर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जाज्वरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जाज्वरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजाज्वरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

जाज्वर्यादित्यादौ ये परे जाजूर्यादित्याद्यपि भवति।

९८० चल (चल्) कम्पने। चल ८९९ वदूपाणि॥

९८१ हल (हल्) चलने॥

- १ जाह-लीति, ल्ति, ल्तः, लति, लीषि, ल्षि, ल्थः, ल्थ, लीमि, ल्मि, ल्वः, ल्मः॥
 २ जाहल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जाह-ईत्, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, आनि, लाव, लाम॥
 ४ अजाह-ईत्, तु, ताम्, उः, ईः, '' , तम्, आनि, आव, आम॥
 ५ अजाहल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जाहला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाहलया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जाहलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जाहलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजाहलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जा-स्थाने 'जं' इति ज्ञेयम्।

९८२ हाल (हाल्) चलने॥

- १ जाहल्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, षि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः॥
 २ जाहल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जाहल्-ईत्, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥
 ४ अजाहल्-ईत्, '' , ताम्, उः, ईः, '' , तम्, त, अम्, व, म॥

- ५ अजाहल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जाहला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाहलया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जाहलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जाहलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजाहलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जा-स्थाने 'जं' इति च ज्ञेयम्।

९८३ ज्वल (ज्वल्) दीप्तौ॥ ज्वल ८८७ वदूपाणि॥

॥ इति भ्वादिगणः सम्पूर्णः॥

॥ अथ अदादिगणः॥

९८४ प्साक् (प्सा) भक्षणे॥

- १ पा-प्सेति, प्साति, प्सीतः, प्सति, प्सेषि, प्सासि, प्सीथः, प्सीथ, प्सेमि, प्सामि, प्सीवः, प्सीमः॥
 २ पाप्सी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ पा-प्सेत्, प्सात्, प्सीतात्, प्सीताम्, प्सत्, प्सीहि, प्सीतात्, प्सीतम्, प्सीत, प्सानि, प्साव, प्साम॥
 ४ अपा-प्सेत्, प्सात्, प्सीताम्, प्सुः, प्सेः, प्साः, प्सीतम्, प्सीत, प्साम्, प्सीव, प्सीम॥
 ५ अपाप्सास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ पाप्सा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पाप्सेया, पाप्साया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पाप्सिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पाप्सिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपाप्सिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१८५ भाक् (भा) दीप्तौ॥

- १ बा-भेति, भाति, भीतः, भति, भेषि, भासि, भीथः, भीथ, भेमि, भामि, भीवः, भीमः॥
- २ बाभो-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बा-भेतु, भातु, भीतात्, भीताम्, भतु, भीहि, भीतात्, भीतम्, भीत, भानि, भाव, भाम॥
- ४ अबा-भेतु, भात्, भीताम्, भुः, भेः, भाः, भीतम्, भीत, भाम्, भीव, भीम॥
- ५ अबाभास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बाभा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बाभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बाभिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबाभिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१८६ याक् (या) प्रापणे॥

- १ या-येति, याति, यीतः, यति, येषि, यासि, यीथः, यीथ, येमि, यामि, यीवः, यीमः॥
- २ यायी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ या-येतु, यातु, यीतात्, यीताम्, यतु, यीहि, यीतात्, यीतम्, यीत, यानि, याव, याम॥
- ४ अया-येत्, यात्, यीताम्, युः, येः, याः, यीतम्, यीत, याम्, यीव, यीम॥
- ५ अयायास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ याया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ यायाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ यायिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ यायिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयायिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१८७ वाक् (वा) गतिगन्धनयोः। ओवै ४७ वदूपाणि॥

१८८ षाक् (स्वा) शौचे। षौ ४८ वदूपाणि॥

१८९ श्राक् (श्रा) पाके। श्रै ४५ वदूपाणि॥

१९० द्राक् (द्रा) कुत्सितगतौ। द्रै ३३ वदूपाणि॥

१९१ पाक् (पा) रक्षणे॥

- १ पा-पेति, पाति, पीतः, पति, पेपि, पासि, पीथः, पीथ, पेमि, पामि, पीवः, पीमः॥
- २ पापी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पा-पेतु, पातु, पीतात्, पीताम्, पतु, पीहि, पीतात्, पीतम्, पीत, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अपा-पेतु, पात्, पीताम्, पुः, पेः, पाः, पीतम्, पीत, पाम्, पीव, पीम॥
- ५ अपापास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पापा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पापाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पापिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पापिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपापिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१९२ लाक् (ला) आदाने॥

- १ ला-लेति, लाति, लीतः, लति, लेपि, लासि, लीथः, लीथ, लेमि, लामि, लीवः, लीमः॥
- २ लाली-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ला-लेतु, लातु, लीतात्, लीताम्, लतु, लीहि, लीतात्, लीतम्, लीत, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अला-लेत्, लात्, लीताम्, लुः, लेः, लाः, लीतम्, लीत, लाम्, लीव, लीम॥
- ५ अलालास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ लाला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लालाया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

- ८ लालिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ लालिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अलालिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

११३ राक् (रा) दाने ॥ रै ३७ वदूपाणि ॥

११४ दावक् (दा) लवने ॥ दैव् २८ वदूपाणि ॥

११५ ख्याक् (ख्या) प्रथने ॥

- १ चा-ख्यति, ख्याति, ख्यीतः, ख्यति, ख्येषि, ख्यासि, ख्यीथः, ख्यीथ, ख्येमि, ख्यामि, ख्यीवः, ख्यीमः ॥
 २ चाख्यी-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ चाख्य-एतु, आतु, ईतात्, ईताम्, अतु, ईहि, ईतात्, ईतम्, ईत, आनि, आव, आम ॥
 ४ अचा-ख्येत्, ख्यात्, ख्यीताम्, ख्युः, ख्येः, ख्याः, ख्यीतम्, ख्यीत, ख्याम्, ख्यीव, ख्यीम ॥
 ५ अचाख्यास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्, इष्म ॥
 ६ चाख्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चाख्याया, चाख्येया-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ चाख्यिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ चाख्यिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अचाख्यिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

११६ प्राक् (प्रा) पूरणे ॥

- १ पा-प्रेति, प्राति, प्रीतः, प्रति, प्रषि, प्रासि, प्रासिः, प्रीथ, प्रीथ, प्रेमि, प्रामि, प्रीवः, प्रीमः ॥
 २ पाप्री-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ पाप्र-एतु, आतु, ईतात्, ईताम्, अतु, ईहि, ईतम्, ईत, आनि, आव, आम ॥
 ४ अपाप्र-एत्, आत्, ईताम्, उः, एः, आः, ईतम्, ईत, आम, ईव, ईम ॥

- ५ अपाप्रास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्, इष्म ॥

६ पाप्रा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ पाप्रीया, प्राप्रेया-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥

८ पाप्रिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥

- ९ पाप्रिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥

- १० अपाप्रिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

११७ माक् (मा) माने ॥ मैङ् ५५८ वदूपाणि ॥

११८ वीक् (वी) प्रजनकान्त्यसनखादने च । अज १२१ वदूपाणि ॥

११९ हुक् (हु) अभिगमने ॥

- १ दो-द्यवीति, द्योति, द्युतः, द्युवति, द्यवीषि, द्योषि, द्युथः, द्युथ, द्यवीमि, द्योमि, द्युवः, द्युमः ॥
 २ दोद्यु-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ दो-द्यवीतु, द्योतु, द्युतात्, द्युताम्, द्युवतु, द्युहि, द्युतात्, द्युतम्, द्युत, द्यवानि, द्यवाव, द्यवाम ॥
 ४ अदो-द्यवीत्, द्योत्, द्युताम्, द्यनुः, द्यवीः, द्योः, द्युतम्, द्युत, द्यवम्, द्युव, द्युम ॥
 ५ अदोद्याव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्, इष्म ॥
 ६ दोद्यवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दोद्युया-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ दोद्यविता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ दोद्यविष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अदोद्यविष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१००० हुक् (हु) प्रसवैश्वर्ययोः ॥

- १ सो-षवीति, षोति, षुतः, षुवति, षवीषि, षोषि, षुथः, षुथ, षवीमि, षोमि, षुवः, षुमः ॥
 २ सोषु-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥

- ३ सो-पवीतु, षोतु, षुतात्, षुताम्, षुवतु, षुहि, षुतात्, षुतम्, षुत, षवानि, षवाव, षवाम॥
- ४ असो-पवीतु, षोतु, षुताम्, षवुः, षवीः, षोः, षुतम्, षुत, षवम्, षुव, षुम॥
- ५ असोषाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सोषवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोषूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोषविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोषविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोषविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१००१ तुक् (तु) वृत्तिर्हिंसापूरणेषु॥

- १ तो-तवीति, तोति, तुतः, तुवति, तवीषि, तोषि, तुथः, तुथ, तवीमि, तोमि, तुवः, तुमः॥
- २ तोतु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तो-तवीतु, तोतु, तुतात्, तुताम्, तुवतु, तुहि, तुतात्, तुतम्, तुत, तवानि, तवाव, तवाम॥
- ४ अतो-तवीतु, तोतु, तुताम्, तवुः, तवीः, तोः, तुतम्, तुत, तवम्, तुव, तुम॥
- ५ अतोताव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तोतवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१००२ युक् (यु) मिश्रणे॥

- १ यो-यवीति, योति, युतः, युवति, यवीषि, योषि, युथः, युथ, यवीमि, योमि, युवः, युमः॥

- २ योयु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ यो-यवीतु, योतु, युतात्, युताम्, युवतु, युहि, युतात्, युतम्, युत, यवानि, यवाव, यवाम॥
- ४ अयो-यवीतु, योतु, युताम्, यवुः, यवीः, योः, युतम्, युत, यवम्, युव, युम॥
- ५ अयोयाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इष्, इड॥
- ६ योयवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ योयूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ योयविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ योयविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयोयविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१००३ णुक् (नु) स्तुतौ॥

- १ नो-नवीति, नोति, नुतः, नुवति, नवीषि, नोषि, नुथः, नुथ, नवीमि, नोमि, नुवः, नुमः॥
- २ नोनु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नो-नवीतु, नोतु, नुतात्, नुताम्, नुवतु, नुहि, नुतात्, नुतम्, नुत, नवानि, नवाव, नवाम॥
- ४ अनो-नवीतु, नोतु, नुताम्, नवुः, नवीः, नोः, नुतम्, नुत, नवम्, नुव, नुम॥
- ५ अनोनाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ नोनवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नोनूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नोनविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नोनविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनोनविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१००४ क्षणक् (क्ष्ण) तेजने॥

- १ चो-क्षणवीति, क्ष्णोति, क्ष्णुतः, क्ष्णुवति, क्ष्णवीषि, क्ष्णोषि, क्ष्णुथः, क्ष्णुथ, क्ष्णवीमि, क्ष्णोमि, क्ष्णुवः, क्ष्णुमः॥
- २ चोक्षण-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-क्षणवीतु, क्ष्णोतु, क्ष्णुतात्, क्ष्णुताम्, क्ष्णुवतु, क्ष्णुहि, क्ष्णुतात्, क्ष्णुतम्, क्ष्णुत, क्ष्णवानि, क्ष्णवाव, क्ष्णवाम॥
- ४ अचो-क्षणवीत्, क्ष्णोत्, क्ष्णुताम्, क्ष्णुवुः, क्ष्णुवीः, क्ष्णोः, क्ष्णुतम्, क्ष्णुत, क्ष्णवम्, क्ष्णुव, क्ष्णुम॥
- ५ अचोक्ष्णाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोक्ष्णाव-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्ष्णूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्ष्णविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्ष्णविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्ष्णविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१००५ सुक् (सु) प्रसवने॥

- १ सो-सुवीति, स्तोति, स्नुतः, स्नुवति, सुवीषि, स्तोषि, स्नुथः, स्नुथ, सुवीमि, स्तोमि, सुवः, स्नुमः॥
- २ सोसु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सो-सुवीतु, स्तोतु, स्नुतात्, स्नुताम्, स्नुवतु, स्नुहि, स्नुतात्, स्नुतम्, स्नुत, सुवानि, सुवाव, सुवाम॥
- ४ असो-सुवीत्, स्तोत्, स्नुताम्, स्नुवुः, सुवीः, स्तोः, स्नुतम्, स्नुत, सुवम्, स्नुव, स्नुम॥
- ५ असोस्नाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सोसुवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोसूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोसुविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोसुविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोसुविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१००६ टुक्षुक् (क्षु) शब्दे॥

- १ चो-क्षवीति, क्षोति, क्षुतः, क्षुवति, क्षवीषि, क्षोषि, क्षुथः, क्षुथ, क्षवीमि, क्षोमि, क्षुवः, क्षुमः॥
- २ चोक्षु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-क्षवीतु, क्षोतु, क्षुतात्, क्षुताम्, क्षुवतु, क्षुहि, क्षुतात्, क्षुतम्, क्षुत, क्षवाणि, क्षवाव, क्षवाम॥
- ४ अचो-क्षवीत्, क्षोत्, क्षुताम्, क्षुवुः, क्षवीः, क्षोः, क्षुतम्, क्षुत, क्षवम्, क्षुव, क्षुम॥
- ५ अचोक्षाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोक्षाव-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्षूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्षविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्षविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्षविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१००७ रुक् (रु) शब्दे। ५५४ वदूपाणि॥

१००८ कुक् (कु) शब्दे। कुङ् ५४५ वदूपाणि॥

१००९ रुदक् (रुद) अश्रुविमोचने॥

- १ रो-रुदीति, रोत्ति, रुत्तः, रुदति, रुदीषि, रोत्सि, रुत्थः, रुत्थ, रुदीमि, रोच्चि, रुद्वः, रुद्वः॥
- २ रोरुद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरोतु, रोरुदीतु, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त्, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अरो-रुदीत्, रोत्, रुताम्, रुदुः, रुदीः, रोः, रोत्, रुतम्, रुत्त, रुदम्, रुद्व, रुद्व॥
- ५ अरोरोद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रोरोदा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रोरुद्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरोदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ रोरोटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अरोरोदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

१०१० जिष्वपङ्क् (स्वप्) शये॥

१ सो-पोप्ति, पुपीति, पुप्ति, पुपीषि, पोप्सि, पुप्थः, पुप्थ, पुपीमि, पोप्मि, पुप्थः, पुप्थः॥

२ सोषुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ सोषोप्, सोषु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, बधि, प्तात्, प्तम्, प्त, पाणि, पाव, पाम॥

४ असो-षोप्, पुपीत्, पुप्ताम्, पुपुः, पुपीः, षोप्, पुप्तम्, पुप्त, पुपम्, पुप्थ, पुप्थः॥

५ असोषोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ सोषोपा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ सोषुष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ सोषोपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ सोषोपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० असोषोपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

अन्यमते सास्वपीति,

१०११ श्वसक् (श्वस्) प्राणने॥

१ शाश्व-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥

२ शाश्वस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ शाश्व-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥

४ अशाश्व-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

५ अशाश्वस्, अशाश्वस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ शाश्वसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ शाश्वस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ शाश्वसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ शाश्वसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अशाश्वसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

मतान्तरे अशाश्वसीदित्येकमेव

१०१२ जक्षक् (जक्ष्) भक्षहसनयो॥

१ जाज-क्षीति, छि, छः, क्षति, क्षीषि, क्षि, छः, छ, क्षीमि, क्षिम, क्ष्वः, क्षमः॥

२ जाजक्ष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ जाज-क्षीत्, छु, छात्, छाम्, क्षत्, छि, छात्, छम्, छ, क्षानि, क्षाव, क्षाम॥

४ अजाज-क्षीत्, द्, छाम्, क्षुः, क्षीः, द्, छम्, छ, क्षम्, क्ष्व, क्षमः॥

५ अजाजक्ष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ जाजक्षा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ जाजक्ष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ जाजक्षिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जाजक्षिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अजाजक्षिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आवः, आमः॥

१०१३ शासूक् (शास्) अनुशिष्टौ॥

१ शा-शासीति, शास्ति, शिष्टः, शासति, शासीषि, शास्सि, शिष्टः, शिष्ट, शासीमि, शास्मि, शिष्वः, शिष्यः॥

२ शाशिष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ शा-शासीत्, शास्तु, शिष्टात्, शिष्टाम्, शासत्, (शाधि), शिष्टात्, शिष्टम्, शिष्ट, शासानि, शासाव, शासाम॥

४ अशा-शासीत्, शात्, शिष्टाम्, शासुः, शासीः, शाः, शात्, शिष्टम्, शिष्ट, शासम्, शिष्व, शिष्य॥

५ अशाशास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ शाशासा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ शाशास्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ शाशासिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ शाशासिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ ।
 आमि, आवः, आमः ॥
 १० अशाशासिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्,
 आव, आम ॥

१०१४ वचंक् (वच) भाषणे॥

- १ वाव-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कथः, कथ, चीमि,
 च्मि, च्वः, च्मः ॥
 २ वावच्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव,
 याम ॥
 ३ वाव-चीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चतु, प्थि, क्तात्, क्तम्, क्त,
 चानि, चाव, चाम ॥
 ४ अवाव-चीतु, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्,
 च्व, च्म ॥
 ५ अवावच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ वावचा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वावच्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ वावचिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ वावचिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि,
 आवः, आमः ॥
 १० अवावचिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्,
 आव, आम ॥

आशिषि वोच्यादिति केचित्

१०१५ मृजौक् (मृज्) शुद्धौ॥

- १ मरी-मृजीति, मार्जीति, मार्ष्टि, मृष्टः, मृजति, मार्जति,
 मृजीषि, मार्जीषि, मार्क्षि, मृष्टः, मृष्ट, मार्जीमि, मर्जि,
 मृजीमि, मृज्वः, मृज्मः ॥
 २ मरीमृज्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्,
 याव, याम ॥ [मार्जाम्, मृजाम् ॥
 ३ मरी-मार्जीतु, मार्ष्टु, मृजीतु, मृष्टात्, मृष्टाम्, मृजतु, मार्जतु,
 मृडिढ, मृष्टात्, मृष्टम्, मृष्ट, मार्जानि, मृजानि, मार्जाव,
 मृजाव, मार्जाम्, मृजाम् ॥

- ४ अमरी-मार्जीत्, मार्ष्ट, मृजीत्, मृष्टाम्, मृजुः, मार्जुः,
 मार्जीः, मार्ष्ट, मृजीः, मृष्टम्, मृष्ट, मृजम्, मार्जम्, मृज्व,
 मृज्म ॥
 ५ अमरीमार्ज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ मरीमार्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मरीमृज्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ मरीमार्जिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः,
 स्मः ॥
 ९ मरीमार्जिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ ।
 आमि, आवः, आमः ॥
 १० अमरीमार्जिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्,
 आव, आम ॥

पक्षे मरी-स्थाने 'मरी' इति 'मर्' इति च ज्ञेयम् ॥

१०१६ सस्तुक् (सन्त्) स्वप्ने॥

- १ सासं-स्तीति, स्तिः, स्ति, स्तति, स्तीषि, स्त्सि, स्थः,
 स्थ, स्तीमि, स्त्मि, स्त्वः, स्तम् ॥
 २ सासंस्तु-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्,
 याव, याम ॥
 ३ सासं-स्तीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्ततु, [सास-न्धि, न्धि,
 न्दिद्ध], स्तात्, स्तम्, स्त, स्तानि, स्ताव, स्ताम ॥
 ४ असा-संस्तीत्, सन्, संस्ताम्, संस्तुः, संस्तीः, सन्,
 संस्तम्, संस्त, संस्तम्, संस्त्व, संस्तम् ॥
 ५ असासंस्तु-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ सासंस्ता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सासंस्त्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ सासंस्तिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ सासंस्तिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि,
 आवः, आमः ॥
 १० असासंस्तिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्,
 आव, आम ॥

१०१७ विदक् (विद्) ज्ञाने॥

- १ वे-विदीति, वेत्ति, वित्तः, विदति, विदीषि, वेत्सि, वित्थः,
 वित्थ, विदीमि, वेधि, विद्मः, विद्मः ॥

१० अवावशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

यङ्लुप्यपि विङितिपरे यृदित्यन्ये-तन्मते वा-वशीति, वोष्टः
वोशतीत्यादि।।

१०२० षसक् (सस्) स्वप्ने।।

१ सास-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, यीमि, स्मि, स्वः, स्मः।।

२ सासस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।

३ सास-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम।।

४ असास-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म।।

५ असासाम्, असासस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म।।

६ साससा-ञ्चकार इ० ।। म्बभूव इ० ।। मास इ० ।।

७ सासस्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।

८ साससिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः।।

९ साससिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।

१० असाससिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

१०२१ शीडक् (शी) स्वप्ने।।

१ शे-शयीति, शेति, शीतः, श्यति, शयीषि, शेपि, शीथः, शीथ, शयीमि, शेमि, शीवः, शीमः।।

२ शेशी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।

३ शे-शयीतु, शेत्, शीतात्, शीताम्, श्यतु, शीहि, शीतात्, शीतम्, शीत, शयानि, शयाव, शयाम।।

४ अशे-शयीत्, शेत्, शीताम्, शयुः, शयीः, शेः, शीतम्, शीत, शयम्, शिव, शिम।।

५ अशेशाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म।।

६ शेशया-ञ्चकार इ० ।। म्बभूव इ० ।। मास इ० ।।

७ शेशीया-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।

८ शेशयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः।।

९ शेशयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।

१० अशेशयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

१०२२ हनुडक् (हनु) अपनयने।।

१ जो-हवीति, होति, हुतः, हवति, हवीषि, होषि, हुथः, हुथ, हवीमि, होमि, हुवः, हुमः।।

२ जोहु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।

३ जो-हवीतु, होतु, हुतात्, हुताम्, हवतु, हुदि, हुतात्, हुतम्, हुत, हवानि, हवाव, हवाम।।

४ अजो-हवीत्, होत्, हुताम्, हवुः, हवीः, होः, हुतम्, हुत, हवम्, हुव, हुम।।

५ अजोहव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म।।

६ जोहवा-ञ्चकार इ० ।। म्बभूव इ० ।। मास इ० ।।

७ जोहूया-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।

८ जोहवित्-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः।।

९ जोहविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।

१० अजोहविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

१०२३ षूडैक् (सू) प्राणिगर्भविमोचने।।

१ सो-षवीति, षोति, षूतः, षवति, षवीषि, षोषि, षूथः, षूथ, षवीमि, षोमि, षूवः, षूमः।।

२ सोषू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।

३ सो-षवीतु, षोतु, षूतात्, षूताम्, षवतु, षूदि, षूतात्, षूतम्, षूत, षवानि, षवाव, षवाम।।

४ असो-षवीत्, षोत्, षूताम्, षवुः, षवीः, षोः, षूतम्, षूत, षवम्, षूव, षूम।।

५ असोषव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म।।

६ सोषवा-ञ्चकार इ० ।। म्बभूव इ० ।। मास इ० ।।

- ७ सोषया-तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सोषविता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सोषविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० असोषविष्य-अतु, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०२४ पृचैङ्क् (पृच्) संपर्चने॥

- १ परी-पृचीति, पक्ति, पृक्तः, पृचति, पृचीषि, पक्षि, पृक्थः, पृक्थ, पृचीमि, पृचि, पृच्वः, पृच्यः॥
 २ परीपृच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ परीपृक्तु, परीपृ-जीतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
 ४ अपरी-पर्क्, पृचीत, पृक्ताम्, पृचुः, पृचीः, पर्क्, पृक्तम्, पृक्त, पृचम्, पृच्व, पृच्य॥
 ५ अपरीपृच्य-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ परीपर्चा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ परीपृच्या-तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ परीपृचिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ परीपृचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपरीपृचिष्य-अतु, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे परी-स्थाने 'परि' इति 'पर्' इति च ज्ञेयम्।

१०२५ पृजुङ्क् (पृज्) संपर्चने॥

- १ परीपृ-ञीति, ङ्कि, ङ्कः, ङति, ङीषि, ङ्कि, इक्थः, इक्थ, ङीमि, ङ्ज्म, ङ्ज्वः, ङ्ज्यः॥
 २ परीपृज्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ परीपृ-ञीतु, इक्तु, ङ्कात्, ङ्काम्, जतु, ङ्गधि, ङ्कात्, ङ्कम्, ङ्क, ङानि, ङाव, ङाम॥
 ४ अपरीपृ-ञीतु, न, ङ्काम्, ङुः, ङीः, न, ङ्कम्, ङ्क, ङ्ज्य, ङ्ज्व, ङ्ज्य॥
 ५ अपरीपृज्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ परीपृज्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ परीपृज्या-तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ परीपृजिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ परीपृजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपरीपृजिष्य-अतु, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे परी-स्थाने परि-इति पर्-इति च ज्ञेयम्॥

१०२६ पिजुङ्क् (पिज्) संपर्चने॥

- १ पेपि-ञीति, ङ्कि, ङ्कः, ङति, ङीषि, ङ्कि, इक्थः, इक्थ, ङीमि, ङ्ज्म, ङ्ज्वः, ङ्ज्यः॥
 २ पेपिज्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ पेपि-ञीतु, इक्तु, ङ्कात्, ङ्काम्, जतु, ङ्गधि, ङ्कात्, ङ्कम्, ङ्क, ङानि, ङाव, ङाम॥
 ४ अपेपि-ञीतु, न, ङ्काम्, ङुः, ङीः, न, ङ्कम्, ङ्क, ङ्ज्य, ङ्ज्व, ङ्ज्य॥
 ५ अपेपिज्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ पेपिज्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पेपिज्या-तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पेपिजिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पेपिजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपेपिजिष्य-अतु, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०२७ वृजैकि (वृज्) वर्जने॥

- १ वरी-वृजीति, वक्ति, वृक्तः, वृजति, वृजीषि, वक्षि, वृक्थः, वृक्थ, वृजीमि, वर्ज्मि, वृज्वः, वृज्यः॥
 २ वरीवृज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ वरीवृक्तु, वरीवृ-जीतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
 ४ अवरी-वर्क्, वृजीत, वृक्ताम्, वृजुः, वृजीः, वर्क्, वृक्तम्, वृक्त, वृजम्, वृज्व, वृज्य॥

- ५ अवरोवर्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ वरोवर्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वरोवर्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वरोवर्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वरोवर्जिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवरोवर्जिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरी-स्थाने वरी-इति वर्-इति च ज्ञेयम्॥

१०२८ णिजुकि (निज्) शुद्धौ॥

- १ नेनि-ञीति, ङ्कि, ङ्कः, अति, औषि, ङ्कि, इक्थः, इक्थ, औमि, ङ्मि, ङ्ज्वः, ङ्मः॥
 २ नेनिज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ नेनि-ञीत्, इत्तु, ङ्कात्, ङ्काम्, अत्तु, ङ्गधि, ङ्कात्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गानि, ङ्गाव, ङ्गाम॥
 ४ अनेनि-ञीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, औः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्म, ङ्ज्व, ङ्म॥
 ५ अनेनिज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ नेनिङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ नेनिज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ नेनिजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ नेनिजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अनेनिजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०२९ शिजुक् (शिज्) अव्यक्ते शब्दे॥

- १ शेशि-ञीति, ङ्कि, ङ्कः, अति, औषि, ङ्कि, इक्थः, इक्थ, औमि, ङ्मि, ङ्ज्वः, ङ्मः॥
 २ शेशिज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ शेशि-ञीत्, इत्तु, ङ्कात्, ङ्काम्, अत्तु, ङ्गधि, ङ्कात्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्गानि, ङ्गाव, ङ्गाम॥

- ४ अशेशि-ञीत्, न्, ङ्काम्, ङ्कुः, औः, न्, ङ्कम्, ङ्क, ङ्म, ङ्ज्व, ङ्म॥
 ५ अशेशिज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ शेशिङ्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ शेशिज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शेशिजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शेशिजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अशेशिजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०३० वसिक् (वस्) आच्छादने। वसं १२६ वटूपाणि॥

१०३१ आडःशासूकि (आ-शास्) इच्छायाम्॥

- १ आशाशास्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, सि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः॥ [याम्, याव, याम॥
 २ आशाशास्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात।
 ३ आशाशा-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, सत्, ङ्कि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
 ४ आशाशा-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः,ः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
 ५ आशाशास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ आशाशासा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ आशाशास्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ आशाशासिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ आशाशासिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० आशाशासिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०३२ कसुकि (कन्स्) गतिशातनयोः॥

- १ चाकं-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
 २ चाकंस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ चाकं-कंसीतु, कंस्तु, कंस्तात्, कंस्ताम्, कंस्तु, कन्दि, कन्धि, कंस्तात्, कंस्तम्, कंस्त, कंसानि, कंसाव, कंसाप॥
- ४ अचाकं-कंसीतु, कन्, कंस्ताम्, कंसुः, कंसीः, कन्, कंस्तम्, कंस्त, कंसम्, कंस्व, कंसम्॥
- ५ अचाकस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाकसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकस्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकंसिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकंसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकंसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०३३ णिसुकि (निन्स्) चुम्बने॥

- १ नेनिं-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, सिस्, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ नेनिस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनिं-निसीतु, निस्तु, निस्तात्, निस्ताम्, निस्तु, न्दि, निन्धि, निस्तात्, निस्तम्, निस्त, निस्तानि, निंसाव, निंसाम॥
- ४ अनेनिं-निसीतु, निन्, निस्ताम्, निंसुः, निंसीः, निन्, निस्तम्, निस्त, निंसम्, निंस्व, निंस्म॥
- ५ अनेनिस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनिंसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनिंस्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नेनिंसिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनिंसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनिंसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०३४ चक्षिक् (चक्ष्) व्यक्तायां वाचि॥

- १ चाख्य-एति, आति, ईतः, अति, एषि, आसि, ईथः, ईथ, एमि, आमि, ईवः, ईमः॥

- २ चाख्या-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाख्य-एतु, आतु, ईतात्, ईताम्, अतु, ईहि, ईतात्, ईतम्, ईत्, आनि, आव, आम॥
- ४ अचाख्य-एत्, आत्, ईताम्, उः, एः, आः, ईतम्, ईत्, आम्, ईव, ईम॥
- ५ अचाख्यास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाख्या-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाख्याया, चाख्येया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाख्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाख्यिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

- १० अचाख्यिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चाख्य-स्थाने 'चाक्श्' इति 'चाख्य' इति च ज्ञेयम्।

१०३५ ऊर्णुक् (ऊर्णु) आच्छादने॥

- १ ऊर्णो-नवीति, नोति, नुतः, नवति, नवीषि, नोषि, नुथः, नुथ, नवीमि, नोमि, नुवः, नुमः॥
- २ ऊर्णोनु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ऊर्णो-नवीतु, नोतु, नुतात्, नुताम्, नवतु, नुहि, नुतात्, नुतम्, नुत, नवानि, नवाव, नवाम॥
- ४ और्णो-नवीत्, नोत्, नुताम्, नवुः, नवीः, नोः, नुतम्, नुत, नवम्, नुव, नुम॥
- ५ और्णोनाव, और्णोनुव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ऊर्णोनवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ ऊर्णोनूया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ऊर्णोन्विता, ऊर्णोन्विता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ऊर्णोन्विष्य, ऊर्णोन्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० और्णोन्विष्य, और्णोन्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०३६ ण्वक् (स्तु) स्तुतौ॥

- १ तो-ष्ट्वीति, ष्टेति, ष्टुतः, ष्टवति, ष्टवीषि, ष्टोषि, ष्टुथः, ष्टुथ, ष्टवीमि, ष्टेमि, ष्टवः, ष्टुमः॥
- २ तोष्टु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तो-ष्ट्वीत्, ष्टात्, ष्टुतात्, ष्टुताम्, ष्टुवत्, ष्टुहि, ष्टुतात्, ष्टुतम्, ष्टुत, ष्टवानि, ष्टवाव, ष्टवाम॥
- ४ अतो-ष्ट्वीत्, ष्टात्, ष्टुताम्, ष्टुवः, ष्टवीः, ष्टोः, ष्टुतम्, ष्टुत, ष्टुवम्, ष्टव, ष्टुम॥
- ५ अतोष्ट्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोष्ट्वी-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोष्टुया-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोष्ट्विता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोष्ट्विष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोष्ट्विष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०३७ ङक् (बू) व्यक्तायां वाचि॥ वचंक् १०१४
वदूपाणि॥

१०३८ द्विषीक् (द्विष) अप्रीतौ॥

- १ दे-द्विषीति, द्वेष्टि, द्विष्टः, द्विषति, द्विषीषि, द्वेक्षि, द्विष्टः, द्विष्ट, द्विषीमि, द्वेष्मि, द्विष्वः, द्विष्मः॥
- २ देद्विष्ट-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ देद्वेष्टु, देद्वि-षीत्, ष्टात्, ष्टाम्, षत्, द्वि, ष्टात्, ष्टम्, ष्ट, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अदे-द्विषीत्, द्वेष्ट, द्विष्टाम्, द्विषुः, द्विषीः, द्वेष्ट, द्विष्टम्, द्विष्ट, द्विषम्, द्विष्व, द्विष्म॥
- ५ अदेद्वेष्ट-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ देद्वेष्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देद्विष्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देद्विष्टिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

१ देद्वेष्टिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदेद्वेष्टिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०३९ दुहोक् (दुह) क्षरणे। दुह ५२२ वदूपाणि॥

१०४० दिहीक् (दिह) लेणे॥

- १ दे-दिहीति, देग्धि, दिग्धः, दिहति, दिहीषि, धेक्षि, दिग्धः, दिग्ध, दिहीमि, दिह्वः, दिह्यः॥
- २ देदिह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ देदेषु, देदि-हीत्, ग्धात्, ग्धाम्, हत्, ग्धि, ग्धात्, ग्धम्, ग्ध, हानि, हाव, हाम॥
- ४ अदे-धेक्, दिहीत्, दिग्धाम्, दिहुः, दिहीः, धेक्, दिग्धम्, दिग्ध, दिहम्, दिह्व, दिह्य॥
- ५ अदेदेह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ देदेहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देदिह्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देदेहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ देदेहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदेदेहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०४१ लिहीक् (लिह) आस्वादने॥

- १ ले-लिहीति, लेढि, लीढः, लिहति, लिहीषि, लेक्षि, लीढः, लीढ, लिहीमि, लेह्वि, लिह्वः, लिह्यः॥
- २ लेलिह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ले-लेढु, लिहीत्, लीढात्, लीढाम्, लिहत्, लीढि, लीढात्, लीढम्, लीढ, लिहानि, लिहाव, लिहाम॥
- ४ अले-लेढु, लिहीत्, लीढाम्, लिहुः, लिहीः, लेढु, लीढम्, लीढ, लिहम्, लिह्व, लिह्य॥
- ५ अलेलेह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लेलेहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ लेलिह्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ लेलेहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ लेलेहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अलेलेहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०४२ हुंक् (हु) दानादनयोः॥

- १ जो-हवीति, होति, हुतः, हुवति, हवीषि, होषि, हुथः, हुथ, हवीमि, होमि, हुवः, हुमः॥
 २ जोहु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जो-हवीतु, होतु, हुतात्, हुताम्, हुवतु, हुधि, हुतात्, हुतम्, हुत, हवानि, हवाव, हवाम॥
 ४ अजो-हवीत, होत, हुताम्, हवुः, हवीः, होः, हुतम्, हुत, हवम्, हुव, हुम॥
 ५ अजोहु-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ जोहया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ०॥
 ७ जोहुया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मा॥
 ८ जोहविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जोहविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजोहविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०४३ ओहांक् (हा) त्यागे॥

- १ ज-हेति, हाति, हीतः, हति, हेषि, हासि, हीथः, हीथ, हेमि, हामि, हीवः, हीमः॥
 २ जही-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ ज-हेतु, हातु, हीतात्, हीताम्, हतु, हीहि, हीतात्, हीतम्, हीत, हानि, हाव, हाम॥
 ४ अज-हेत, हात, हीताम्, हुः, हेः, हाः, हीतम्, हीत, हाम, हीव, हीम॥
 ५ अजहास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ जहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ०॥

- ७ जहाया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

मतान्तरे (जाहेति)

१०४४ जिभीक् (भी) भये॥

- १ बे-भयीति, भेति, भितः, भीत, भ्यति, भयीषि, भेषि, भिधः, भीथः, भिध, भीथ, भयीमि, भेमि, भिवः, भीवः, भिमः, भीमः॥
 २ बेभी, बेभि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ बे-भयीतु, भेतु, भितात्, भीतात्, भिताम्, भीताम्, भ्यतु, भिहि, भीहि, भितात्, भीतात्, भितम्, भीतम्, भित, भीत, भयानि, भयाव, भयाम॥
 ४ अबे-भयीतु, भेतु, भिताम्, भीताम्, भयुः, भयीः, भेः, भितम्, भीतम्, भित, भीत, भयम्, भिव, भीव, भिम, भीम॥
 ५ अबेभाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ बेभया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ०॥ [इष्म॥
 ७ बेभीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बेभयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बेभयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अबेभयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०४५ हीक् (ही) लज्जयाम्॥

- १ जे-हयीति, हेति, हीतः, हीयति, हयीषि, हेषि, हीथः, हीथ, हयीमि, हेमि, हीवः, हीमः॥
 २ जेही-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जे-हयीतु, हेतु, हीतात्, हीताम्, हीयतु, हीहि, हीतात्, हीतम्, हीत, ह्यानि, ह्याव, ह्याम॥

- ४ अजे-हमीत्, हेत्, हीताम्, ह्युः, ह्योः, हेः, हीतम्, हीत, ह्यम्, हीव, हीम॥
 ५ अजेहाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ जेह्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जेह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जेह्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जेह्यिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजेह्यिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०४६ षृक् (षृ) पालनपूरणयोः॥

- १ परी-परीति, पति, पृति, प्रति, परीषि, पषि, पृथः, पृथ, परीमि, पमि, पृवः, पृमः॥
 २ परीष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ परी-परीत्, पृत्, पृतात्, पृताम्, प्रुत्, पृहि, पृतात्, पृताम्, पृत्, पराणि, पराव, पराम॥
 ४ अपरी-परीत्, पः, पृताम्, परः, परीः, पः, पृतम्, पृत्, परम्, पृव, पृम॥
 ५ अपरीषार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इप्, इष्म॥
 ६ परीपरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ परीप्रिया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ परीपरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ परीपरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपरीपरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे परी-स्थाने 'परि' इति 'पर' इति च ज्ञेयम्।

१०४७ ऋक् (ऋ) गतौ॥ ऋ २५ वदूपाणि॥

१०४८ ओहाङ्क् (हा) गतौ॥

- १ जा-हेति, हाति, हीतः, हति, हेषि, हासि, हीथः, हीथ, हिमि, हामि, हीवः, हीमः॥

- २ जाही-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जा-हेत्, हात्, हीतात्, हीताम्, हत्, हीहि, हीतात्, हीतम्, हीत, हानि, हाव, हाम॥
 ४ अजा-हेत्, हात्, हीताम्, हुः, हेः, हाः, हीतम्, हीत, हाम्, हीव, हीम॥
 ५ अजाहाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ जाहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाहाया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जाहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जाहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजाहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
 १०४९ माङ्क् (मा) माने। मेङ् ५५८ वदूपाणि॥
 १०५० डुदाङ्क् (दा) दाने। दांम् ७ वदूपाणि॥
 १०५१ डुधाङ्क् (धा) धारणे। द्ये २७ वदूपाणि॥
 १०५२ टुडुभृङ्क् (भृ) पोषणे। भृम् ८१९ वदूपाणि॥
 १०५३ णिजुंकी (निजु) शौचे॥
 १ ने-निजीति, नेक्ति, निक्तः, निजति, निजीषि, नेक्षि, निक्थः, निक्थ, निजीमि, नेज्मि, निज्वः, निज्वः॥ [याव, याम॥
 २ नेनिजु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ नेनेक्तु, नेनि-जीत्, तु, क्तात्, काम्, जत्, गिथ, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥ [निक्त, निजम्, निज्व, निज्म॥
 ४ अने-निजीत्, नेक्, निक्ताम्, निजुः, निजीः, नेक्, निक्तम्, ५ अनेनेजु-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥ इप्, इष्म॥
 ६ नेनेजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥ [इष्म॥
 ७ नेनिज्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ नेनेजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ नेनेजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अनेनेजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०५४ विजुंकी (विज्) पृथग्भावे॥

- १ वे-विजोति, वेक्ति, विक्तः, विजति, विजोषि, वेक्षि, विक्थः, विक्थ, विजोमि, वेज्मि, विज्वः, विज्मः॥
- २ वेविज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेक्त्, वेवि-जोतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अवे-विजोत्, वेक्, विक्ताम्, विजुः, विजोः, वेक्, विक्तम्, विक्त, विजम्, विज्व, विज्म॥
- ५ अवेवेज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेवेज्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेजिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेजिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
- १०५५ विष्कुंकी (विष्) व्याप्तौ॥ विष् ४८५ वदूपाणि॥

॥ अदादिगणः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ दिवादिगणः ॥

- १०५६ दिवूच् (दिव्) क्रीडाजयेच्छापणिद्युतिस्तुतिगतिषु॥
- १ दे-दिवोति, द्योति, द्यूतः, दिवति, दिवोषि, द्योषि, द्यूथः, द्यूथ, दिवोमि, द्योमि, द्यूवः, दिवः, द्यूमः॥
- २ देदाव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दे-दिवोतु, द्योतु, द्यूतात्, द्यूताम्, दिवतु, द्यूहि, द्यूतात्, द्यूतम्, द्यूत, दिवानि, दिवाव, दिवाम॥
- ४ अदे-दिवोत्, द्योत्, द्यूताम्, दिवुः, दिवोः, द्योः, द्यूतम्, द्यूत, दिवम्, द्यूवः, दिव, द्यूम॥
- ५ अदेदेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ देदेवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देदीव्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देदेविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ देदेविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदेदेविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

देदीव्यादित्यादौ ये परे देद्व्यादित्याद्यपि भवति।

१०५७ जृषच् (जृ) जरसि॥

- १ जा-जरोति, जर्ति, जीर्तः, जिरति, जरोषि, जर्षि, जीर्थः, जीर्थ, जरोमि, जर्मि, जीर्वः, जीर्मः॥ [याव, याम॥
- २ जाजोर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-जरोति, जर्तु, जीर्तात्, जीर्ताम्, जिरतु, जीर्हि, जीर्तात्, जीर्तम्, जीर्त, जराणि, जराव, जराम॥
- ४ अजा-जरोत्, जः, जीर्ताम्, जरुः, जरीः, जः, जीर्तम्, जीर्त, जरम्, जीर्व, जीर्म॥
- ५ अजाजार, अजाजर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाजरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाजोर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजरिता, जाजरीता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजरिष्, जाजरीष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजरिष्, अजाजरीष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०५८ झषच् (झ) जरसि॥

- १ जा-झरोति, झर्ति, झीर्तः, झिरति, झरोषि, झर्षि, झीर्थः, झीर्थ, झरोमि, झर्मि, झीर्वः, झीर्मः॥
- २ जाझीर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-झरोति, झर्तु, झीर्तात्, झीर्ताम्, झिरतु, झीर्हि, झीर्तात्, झीर्तम्, झीर्त, झराणि, झराव, झराम॥
- ४ अजा-झरोत्, झः, झीर्ताम्, झरुः, झरीः, झः, झीर्तम्, झीर्त, झरम्, झीर्व, झीर्म॥
- ५ अजाझार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ जाझरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाझीर्या-त्, स्ताम्, सुः । ः, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ जाझरिता, जाझरीता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ जाझरिष्य, जाझरीष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अजाझरिष्य, अजाझरीष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१०५९ शौच (शो) तक्षणे ॥

- १ शा-शंति, शाति, शीतः, शति, शाषि, शंषि, शीथः, शीथ, शामि, शेमि, शीवः, शीमः ॥
 २ शाशो-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ शा-शेतु, शातु, शीतात्, शीताम्, शतु, शीहि, शीतात्, शीतम्, शीत, शानि, शाव, शाम ॥
 ४ अशा-शंत्, शात्, शीताम्, शुः, शाः, शेः, शीतम्, शीत, शाम्, शीव, शीम ॥
 ५ अशाशास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इषम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ शाशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ शाशाया-त्, स्ताम्, सुः । ः, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ शाशिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ शाशिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अशाशिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१०६० दोच् (दो) छेदने ॥ दांम् ७ वदूपाणि ॥

१०६१ छोच (छो) छेदने ॥

- १ चा-च्छेति, च्छाति, च्छीतः, च्छति, च्छेषि, च्छासि, च्छीथः, च्छीथ, च्छेमि, च्छामि, च्छीवः, च्छीमः ॥ [याव, याम ॥
 २ चाच्छी-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥

- ३ चा-च्छेतु, च्छातु, च्छीतात्, च्छीताम्, च्छतु, च्छीहि, च्छीतात्, च्छीतम्, च्छीत, च्छानि, च्छाव, च्छाम ॥
 ४ अचा-च्छेत्, च्छात्, च्छीताम्, च्छुः, च्छेः, च्छाः, च्छीतम्, च्छीत, च्छाम्, च्छीव, च्छीम ॥
 ५ अचाच्छास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥
 अचाच्छ-आत्, आताम्, उः, आः, आतम्, आत, आम, आव, आम ॥
 ६ चाच्छा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चाच्छेया, चाच्छया-त्, स्ताम्, सुः । ः, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ चाच्छिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ चाच्छिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अचाच्छिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥
 १०६२ षोच् (सो) अन्तकर्मणि । सै ४३ वदूपाणि ॥

१०६३ व्रीडच् (व्रीड्) लज्जयाम् ॥

- १ वेव्री-डीति, द्वि, डः, डति, डीषि, द्षि, ड्वः, ड्व, डीमि, डिम, ड्वः, ड्वमः ॥
 २ वेव्रीड्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ वेव्री-डीतु, द्वु, ड्वात्, ड्वाम्, डतु, ड्वि, ड्वात्, ड्वम्, ड्व, डानि, ड्वाव, ड्वाम ॥
 ४ अवेव्री-डीत्, द, ड्वाम्, डुः, डीः, द, ड्वम्, ड्व, डम्, ड्व, ड्वम् ॥
 ५ अवेव्रीड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ वेव्रीडा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वेव्रीड्या-त्, स्ताम्, सुः । ः, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ वेव्रीडिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ वेव्रीडिष्य-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अवेव्रीडिष्य-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१०६४ नृतैच् (नृत्) नर्तने॥

- १ नरी-नृतीति, नर्तिः, नृत्तः, नृतति, नृतीषि, नर्त्सि, नृत्थः, नृत्थ, नृतीमि, नर्त्मि, नृत्वः, नृत्मः॥ [याव, याम॥
- २ नरीनृत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नरीनर्तु, नरीनृ- तीत्, तात्, ताम्, थत्, छि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम॥
- ४ अनरी-नृतीत्, नर्त्, नृताम्, नृतुः, नृतीः, नर्त्, नृतम्, नृत्, नृतम्, नृत्व, नृत्म॥
- ५ अनरीनर्त्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नरीनर्ता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नरीनृत्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नरीनर्तिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नरीनर्तिष्य, नरीनर्त्स्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनरीनर्तिष्य, अनरीनर्त्स्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, अत, अम्, आव, आम॥

क्रियारत्ने तु शेषं वृत्तद्वयवित्युक्तमिति नरिनर्तिष्यतोत्येकमेव तदाभिप्रेतम्, परन्तु वैकल्पिकेदप्राप्तेरतच्चिन्त्यम्॥

१०६५ कुथच् (कुथ्) पूतिभावे॥

- १ चो-कोत्ति, कुथीति, कुत्तः, कुथति, कुथीषि, कोत्सि, कुत्थः, कुत्थ, कुथीमि, कोथ्मि, कुथ्वः, कुथ्मः॥
- २ चोकुथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकोक्तु, चोकु- थीत्, तात्, ताम्, थत्, छि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अचो-कोत्, कुथीत्, कुताम्, कुथुः, कुथीः, कोत्, कुतम्, कुत्, कुथम्, कुथ्व, कुथ्म॥
- ५ अचोकोथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोकोथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुथ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकोथिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

- १ चोकोथिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

- १० अचोकोथिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०६६ पुथच् (पुथ्) हिंसायाम्॥

- १ पो-पोत्ति, पुथीति, पुत्तः, पुथति, पुथीषि, पोत्सि, पुत्थः, पुत्थ, पुथीमि, पोथ्मि, पुथ्वः, पुथ्मः॥
- २ पोपुथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपोक्तु, पोपु- थीत्, तात्, ताम्, थत्, छि, तात्, तम्, त, थानि, थाव, थाम॥
- ४ अपो-पोत्, पुथीत्, पुताम्, पुथुः, पुथीः, पोत्, पुतम्, पुत्, पुथम्, पुथ्व, पुथ्म॥
- ५ अपोपोथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोपोथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपुथ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपोथिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपोथिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपोथिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०६७ गुथच् (गुथ्) परिवेष्टने॥

- १ जो-गोत्ति, गुथीति, गुद्धः, गुथति, गुथीषि, गोत्सि, गुद्धः, गुद्ध, गुथीमि, गोथ्मि, गुथ्वः, गुथ्मः॥
- २ जोगुथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोगोद्ध, जोगु-धीत्, द्धात्, द्धाम्, धत्, छि, द्धात्, द्धम्, द्ध, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अजो-घोत्, गुथीत्, गुद्धाम्, गुथुः, गुथीः, घोत्, गुद्धम्, गुद्ध, गुथम्, गुथ्व, गुथ्म॥
- ५ अजोगोथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोगोथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगुथ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ जोगोषिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ जोगोषिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥

१० अजोगोषिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आवः, आमः ॥

१०६८ राधच् (राध) वृद्धौ ॥

१ रारा-धीति, डिः, ङः, धति, धीषि, त्सि, ङः, ङ, धीमि, ध्मि, ध्वः, ध्मः ॥

२ राराध्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, यामः ॥

३ रारा-धीतु, ङ, ङात्, ङाम्, धतु, डि, ङात्, ङम्, ङ, धानि, धाव, धामः ॥

४ अरारा-धीत्, त्, ङाम्, धुः, धीः, ः, त्, ङम्, ङ, धम्, ध्व, ध्मः ॥

५ अराराध्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्, इष्मः ॥

६ राराधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ राराध्या-त्, स्ताम्, सुः । ः, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्मः ॥

८ राराधिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ राराधिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥

१० अराराधिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आवः, आमः ॥

१०६९ व्यधच् (व्यध) ताडने ॥

१ वे-वेडि, विधीति, विद्धः, विधति, विधीषि, वेत्सि, विद्धः, विद्ध, विधीमि, वेष्मि, विष्मः, विष्मः ॥

२ वेविध्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, यामः ॥

३ वेवेद्ध, वेवि-धीतु, ङात्, ङाम्, धतु, डि, ङात्, ङम्, ङ, धानि, धाव, धामः ॥

४ अवे-वेत्, विधीत्, विद्धाम्, विधुः, विधीः, वेः, वेत्, विद्धम्, विद्ध, विधम्, विध्व, विध्मः ॥

५ अवेवेध्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्, इष्मः ॥

६ वेवेधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ वेविध्या-त्, स्ताम्, सुः । ः, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्मः ॥

८ वेवेधिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ वेवेधिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥

१० अवेवेधिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आवः, आमः ॥

१०७० क्षिपच् (क्षिप्) प्रेरणे ॥

१ चे-क्षेप्ति, क्षिपीति, क्षिप्तः, क्षिपति, क्षिपीषि, क्षेप्ति, क्षिप्यः, क्षिप्य, क्षिपीमि, क्षेप्मि, क्षिप्यः, क्षिप्यः ॥

२ चेक्षिप्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, यामः ॥

३ चेक्षेप्तु, चेक्षि-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, प्थि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पामः ॥

४ अचे-क्षेप्, क्षिपीत्, क्षिप्ताम्, क्षिपुः, क्षिपीः, क्षेप्, क्षिप्तम्, क्षिप्त, क्षिपम्, क्षिप्य, क्षिप्यः ॥

५ अचेक्षेप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्, इष्मः ॥

६ चेक्षेपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चेक्षिप्या-त्, स्ताम्, सुः । ः, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्मः ॥

८ चेक्षेपिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ चेक्षेपिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥

१० अचेक्षेपिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आवः, आमः ॥

१०७१ पुष्पच् (पुष्प) विकसने ॥

१ पोपुष्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, सि, थः, थ, ईमि, मि, वः, मः ॥

२ पोपुष्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, यामः ॥

३ पोपुष्-ईतु, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आमः ॥

४ अपो-पुष्पीत्, पुट्, पुष्पताम्, पुष्पुः, पुष्पीः, पुट्, पुष्पतम्, पुष्पत, पुष्प, पुष्पम्, पुष्पव, पुष्पम् ॥

५ अपोपुष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्, इष्मः ॥

- ६ पोपुष्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पोपुष्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ पोपुष्यिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ पोपुष्यिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अपोपुष्यिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१०७२ तिप्च (तिम्) आर्द्रभावे॥

- १ ते-तेन्ति, तिमीति, तीन्तः, तिमति, तिमीषि, तैसि, तीन्थः, तीन्थ, तिमीमि, तेन्मि, तिन्वः, तिन्मः ॥
 २ तेतिम्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ ते-तेन्तु, तिमीतु, तीन्तात्, तीन्ताम्, तिमतु, तीहि, तीन्तात्, तीन्तम्, तीन्त, तिमानि, तिमाव, तिमाम ॥
 ४ अते-तेन्, तिमीत्, तीन्ताम्, तिमुः, तिमीः, तेन्, तीन्तम्, तीन्त, तिमम्, तिन्व, तिन्म ॥
 ५ अतेतेम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ तेतेमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तेतिष्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ तेतेमिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ तेतेमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अतेतेमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१०७३ तीमच् (तीम्) आर्द्रभावे॥

- १ ते-तीमीति, तीन्ति, तीन्तः, तीमति, तीमीषि, तीसि, तीन्थः, तीन्थ, तीमीमि, तीन्मि, तीन्वः, तीन्मः ॥
 २ तेतीम्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ ते-तीमीतु, तीन्तु, तीन्तात्, तीन्ताम्, तीमतु, तीहि, तीन्तात्, तीन्तम्, तीन्त, तीमानि, तीमाव, तीमाम ॥
 ४ अतेती-मीत्, न्, न्ताम्, मुः, मीः, न्, न्तम्, न्त, मम्, न्व, न्म ॥
 ५ अतेतीम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥

- ६ तेतीमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तेतीष्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ तेतीमिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ तेतीमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अतेतीमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१०७४ छिमच् (स्तिम्) आर्द्रभावे॥

- १ ते-छेन्ति, छिमीति, छीन्तः, छिमति, छिमीषि, छेसि, छीन्थः, छीन्थ, छिमीमि, छेन्मि, छिन्वः, छिन्मः ॥
 २ तेछिम्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ ते-छिमीतु, छेन्तु, छीन्तात्, छीन्ताम्, छिमतु, छीहि, छीन्तात्, छीन्तम्, छीन्त, छिमानि, छिमाव, छिमाम ॥
 ४ अते-छेन्, छिमीत्, छीन्ताम्, छिमुः, छिमीः, छेन्, छीन्तम्, छीन्त, छिमम्, छिन्व, छिन्म ॥
 ५ अतेछेम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ तेछेमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तेछिष्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ तेछेमिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ तेछेमिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अतेछेमिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१०७५ छीमच् (स्तीम्) आर्द्रभावे॥

- १ ते-छीमीति, छीन्ति, छीन्तः, छीमति, छीमीषि, छीसि, छीन्थः, छीन्थ, छीमीमि, छीन्मि, छीन्वः, छीन्मः ॥
 २ तेछीम्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ ते-छीमीतु, छीन्तु, छीन्तात्, छीन्ताम्, छीमतु, छीहि, छीन्तात्, छीन्तम्, छीन्त, छीमानि, छीमाव, छीमाम ॥
 ४ अतेछी-मीत्, न्, न्ताम्, मुः, मीः, न्, न्तम्, न्त, मम्, न्व, न्म ॥
 ५ अतेछीम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥

- ६ तेष्टीया-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तेष्टीया-त, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तेष्टीमिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ तेष्टीमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अतेष्टीमिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१०७६ षिवूच (सिव्) उतौ॥

- १ से-पिबोति, प्योति, प्युतः, षिवति, षिवीषि, प्योषि, प्युथः, प्युथ, षिवीमि, प्योमि, षिवः, प्युमः ॥
 २ सेपीव्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ से-पिबोतु, प्योतु, प्युतात्, प्युताम्, षिवतु, प्युहि, प्युतात्, प्युतम्, प्युत, षिवाणि, षिवाव, षिवाम ॥
 ४ असे-पिबोतु, प्योतु, प्युताम्, षिवुः, षिवीः, प्योः, प्युतम्, प्युत, पिवम्, पिव, प्युम ॥
 ५ असेपेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ सेपेवा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सेपीव्या-त, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सेपेविता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ सेपेविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० असेपेविष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

सेपीव्यादित्यादौ ये परे सेष्युयादित्याद्यपि भवति ॥

१०७७ श्रिवूच (श्रिव्) गतिशोषणयोः॥

- १ शे-श्रिवीति, श्रोति, श्रुतः, श्रिवति, श्रिवीषि, श्रोषि, श्रूथः, श्रूथ, श्रिवीमि, श्रोमि, श्रिवः, श्रूमः ॥
 २ शेश्रीव्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ शे-श्रिवीतु, श्रोतु, श्रूतात्, श्रूताम्, श्रिवतु, श्रूहि, श्रूतात्, श्रूतम्, श्रूत, श्रिवाणि, श्रिवाव, श्रिवाम ॥
 ४ अशे-श्रिवीतु, श्रोतु, श्रूताम्, श्रिवुः, श्रिवीः, श्रोः, श्रूतम्, श्रूत, श्रिवम्, श्रिव, श्रूव, श्रूम ॥

- ५ अशेश्रेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ शेश्रेवा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ शेश्रीव्या-त, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शेश्रेविता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ शेश्रेविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अशेश्रेविष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

शेश्रीव्यादित्यादौ ये परे शेश्रूयादित्याद्यपि ॥

१०७८ छिवूच (छिव्) गतिशोषणयोः । छिवू ४३ ० वदूपाणि॥

१०७९ क्षिवूच (क्षिव्) गतिशोषणयोः । क्षिवू ४३ ९ वदूपाणि॥

१०८० णासूच (स्नस्) निरसने॥

- १ सास्-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः ॥ [याव, याम ॥
 २ सास्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ सास्-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम ॥
 ४ असास्-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, , त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म ॥
 ५ असास्नास्, असास्नास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ सास्ना-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सास्नस्या-त, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सास्नसिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ सास्नसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० असास्नसिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१०८१ क्नसूच (क्नस्) हवृत्तिदीप्त्योः॥

- १ चाक्न-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः ॥ [याव, याम ॥

- २ चाक्नस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चाक्न-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, धि, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अचाक्न-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अचाक्नास्, अचाक्नस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चाक्नसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाक्नस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाक्नसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाक्नसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाक्नसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०८२ त्रसैच (त्रस्) भये॥

- १ तत्र-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ तत्रस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तत्र-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, सतु, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अतत्र-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अतत्रास्, अतत्रस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तत्रसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तत्रस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तत्रसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तत्रसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतत्रसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०८३ प्युसच् (प्युस्) दाहे॥

- १ पो-प्युसीति, प्योस्ति, प्युस्तः, प्युसति, प्युसीषि, प्योस्मि, प्युस्थः, प्युस्थ, प्युसीमि, प्योस्मि, प्युस्वः, प्युस्मः॥
- २ पोप्युस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोप्योस्तु, पोप्यु-सीत्, स्तात्, स्ताम्, सतु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अपो-प्युसीत्, प्योत्, प्युस्ताम्, प्युसुः, प्युसीः, प्योः, प्योत्, प्युस्तम्, प्युस्त, प्युसम्, प्युस्व, प्युस्म॥
- ५ अपोप्योस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोप्योसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोप्युस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोप्योसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोप्योसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोप्योसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
- १०८४ षहच् (सह) शक्तौ। षहि ११७ वट्टपाणि॥
- १०८५ षुहच् (सुह) शक्तौ॥
- १ सो-षुहीति, षोढि, षूढः, षुहति, षुहीषि, षोक्षि, षूढः, षूढ, षुहीमि, षोह्मि, षुहः, षुह्यः॥
- २ सोषुह्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सो-षुहीत्, षोढ, षूढात्, षूढाम्, षुहतु, षूढि, षूढात्, पुढम्, पूढ, षुहाणि, षुहाव, षुहाम॥
- ४ असो-षुहीत्, षोढ, षूढाम्, पुहुः, पुहीः, षोढ, पूढम्, पूढ, पुहम्, पुह, पुह्यः॥
- ५ असोषोह्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सोषोहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोषुहा-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोषोहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोषोहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोषोहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०८६ पुषच् (पुष्) पुष्टौ। पुष ४९६ वदूपाणि॥
 १०८७ लुटच् (लुट्) विलोटेने। लुट १७६ वदूपाणि॥
 १०८८ छिदाच् (स्विद) गात्रप्रक्षरणे। जिह्विदाङ् ८७४
 वदूपाणि॥

१०८९ किल्दौच् (क्लिद) आर्द्रभावे॥

- १ चे-क्लेत्ति, क्लिदोति, क्लित्तः, क्लिदति, क्लिदोषि, क्लेत्तिस्, क्लित्थः, क्लित्थ, क्लिदोमि, क्लेदि, क्लिद्वः, क्लित्तः॥
- २ चेक्लिद-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेक्लेत्तु, चेक्लि-दीत्, तात्, ताम्, दत्तु, डि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचे-क्लेत्, क्लिदोत्, क्लित्ताम्, क्लिदुः, क्लिदोः, क्लेः, क्लेत्, क्लित्तम्, क्लित्त, क्लिदम्, क्लिद्व, क्लित्त॥
- ५ अचेक्लेद-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चेक्लेदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेक्लिद्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्लेदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्लेदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्लेदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
- ११९० जिमिदाच् (मिद) स्नेहने। मिदग् ८३९ वदूपाणि॥
- ११९१ जिह्विदाच् (क्षिद) मोचने। जिह्विदा २७५
 वदू०॥

११९२ क्षुधच् (क्षुध) बुभुक्षायाम्॥

- १ चो-क्षोद्धि, क्षुधीति, क्षुद्धः, क्षुधति, क्षुधीषि, क्षोत्ति, क्षुद्धः, क्षुद्ध, क्षुधोमि, क्षोधि, क्षुध्वः, क्षुध्मः॥
- २ चोक्षुध-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोक्षोद्ध, चोक्षु-धीत्, डात्, डाम्, धत्तु, डि, डात्, डम्, ड, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अचो-क्षोत्, क्षुधीत्, क्षुद्धाम्, क्षुधुः, क्षुधीः, क्षोः, क्षोत्, क्षुद्धम्, क्षुद्धः, क्षुधम्, क्षुध्व, क्षुध्म॥

- ५ अचोक्षोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चोक्षोधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्षुध्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्षोधिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्षोधिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्षोधिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०९३ शुधच् (शुध) शौचे॥

- १ शो-शोद्धि, शुधीति, शुद्धः, शुधति, शुधीषि, शोत्ति, शुद्धः, शुद्ध, शुधोमि, शोधि, शुध्वः, शुध्मः॥
- २ शोशुध-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशोद्ध, शोशु-धीत्, डात्, डाम्, धत्तु, डि, डात्, डम्, ड, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अशो-शोत्, शुधीत्, शुद्धाम्, शुधुः, शुधीः, शोः, शोत्, शुद्धम्, शुद्ध, शुधम्, शुध्व, शुध्म॥
- ५ अशोशोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शोशोधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशुध्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशोधिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशोधिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशोधिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११९४ क्रुधच् (क्रुध) क्रोधे॥

- १ चो-क्रोद्धि, क्रुधीति, क्रुद्धः, क्रुधति, क्रुधीषि, क्रोत्ति, क्रुद्धः, क्रुद्ध, क्रुधोमि, क्रोधि, क्रुध्वः, क्रुध्मः॥
- २ चोक्रुध-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोक्रोद्ध, चोक्रु-धीत्, डात्, डाम्, धत्तु, डि, डात्, डम्, ड, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अचो-क्रोत्, क्रुधीत्, क्रुद्धाम्, क्रुधुः, क्रुधीः, क्रोः, क्रोत्, क्रुद्धम्, क्रुद्धः, क्रुधम्, क्रुध्व, क्रुध्म॥

५ अचोक्रोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ चोक्रोष्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चोक्रोष्-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चोक्रोष्-ता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोक्रोष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचोक्रोष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०९५ षिधूच (सिध्) संराद्धौ। षिधू २९३ वदूपाणि॥

१०९६ गृधूच (गृध्) अभिकाङ्क्षायाम्॥

१ जरी-गर्दि, गृधीति, गृद्धः, गृधति, गृधीषि, गर्त्ति, गृद्धः, गृद्ध, गृधीमि, गर्धिम, गृध्वः, गृध्मः॥

२ जरीगृध्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ जरीगर्द्ध, जरीगृ-धीत्, ङात्, ङाम्, धत्, ङि, ङात्, ङम्, ङ, धानि, धाव, धाम॥

४ अजरी-गर्त्, गृधीत्, गृद्धाम्, गृधुः, गृधीः, घाः, घर्त्, गृद्धम्, गृद्ध, गृध्म, गृध्व, गृध्म॥

५ अजरीगर्ध-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ जरीगर्धा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ जरीगृध्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ जरीगर्धिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जरीगर्धिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अजरीगर्धिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जरी-स्थाने 'जरी' इति 'जर्' इति च ज्ञेयम्।

१०९७ रथौच (रथ्) हिंसासंराद्धयोः॥

१ रार-न्धीत्, ङि, ङः, न्धति, न्धीषि, न्त्सि, ङः, ङ, न्धीमि, न्धिम, ध्वः, ध्मः॥

२ रारथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ रार-न्धीत्, ङि, ङात्, ङाम्, न्धत्, ङि, ङात्, ङम्, ङ, न्धानि, न्धाव, न्धाम॥

४ अरार-न्धीत्, न्, ङाम्, न्धुः, न्धीः, ः, न्, ङम्, ङ, न्ध्, ध्व, ध्म॥

५ अराराथ्, अरारथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ रारन्धा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ रारथ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ रारधिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ रारधिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अरारधिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१०९८ तृपौच (तृप्) प्रीतौ॥

१ तरी-त्रप्ति, तप्ति, तृपीति, तृप्तः, त्रप्ति, तृपति, तृपीषि, तप्ति, त्रप्ति, त्रथः, तृथः, त्रथ, तृथ, तृपीमि, तर्प्ति, तृप्ः, तृप्मः॥

२ तरीतृप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ तरी-तर्प्, त्रप्, तृपीत्, तृप्तात्, त्रप्तात्, तृप्ताम्, त्रप्ताम्, तृपत्, तृब्धि, त्रब्धि, तृप्तात्, त्रप्तात्, तृप्तम्, त्रप्तम्, तृप्त, तृपानि, तृपाव, तृपाम॥

४ अतरी-तर्प्, त्रप्, तृपीत्, तृप्ताम्, त्रप्ताम्, तृप्ः, तृपीः, त्रप्, तर्प्, त्रप्तम्, तृप्ताम्, तृप्त, त्रप्त, तृप्तम्, तृप्, तृप्म॥

५ अतरीतर्प्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ तरितर्पा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तरीतृप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तरीतर्पिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तरीतर्पिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतरीतर्पिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी-स्थाने 'तरी' इति 'तर्' इति च ज्ञेयम्।

१०९९ दृषीच् (दृष्) हर्षमोहनयोः॥

- १ दरी-द्रप्ति, दर्प्ति, दृषीति, दृप्तः, द्रप्तः, दृपति, दृषीषि, द्रप्सि, दर्प्सि, दृष्यः, द्रष्य, दृष्य, द्रष्यः, दृषीमि, दर्प्सि, दृष्वः, दृप्सः॥
- २ दरीदृष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरी-तर्प्तु, दप्तु, दृषीतु, दृप्तात्, द्रप्तात्, दृप्ताम्, द्रप्ताम्, दृपतु, दृष्यि, द्रष्यि, दृप्तात्, द्रप्तात्, दृप्तम्, द्रप्तम्, दृप्त, दृषाणि, दृषाव, दृषाम॥
- ४ अदरी-दर्प, द्रप, दृषीत्, दृप्ताम्, द्रप्ताम्, दृषुः, दृषीः, द्रप, दर्प, द्रप्तम्, दृप्तम्, दृप्त, द्रप्त, दृषम्, दृष्व, दृप्स॥
- ५ अदरीदर्प-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इप्स॥
- ६ दरीदर्पा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरीदृष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरीदर्पिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरीदर्पिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरीदर्पिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरी-स्थाने 'दरि' इति 'दर्' इति च ज्ञेयम्।

११०० कुपच् (कुप्) क्रोधे॥

- १ चो-कोप्ति, कुपीति, कुप्तः, कुपति, कुपीषि, कोप्सि, कुप्यः, कुप्य, कुपीमि, कोप्सि, कुप्वः, कुप्सः॥
- २ चोकुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकोप्तु, चोकु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अचो-कोप्, कुपीत्, कुप्ताम्, कुपुः, कुपीः, कोप्, कुप्तम्, कुप्त, कुपम्, कुप्व, कुप्स॥
- ५ अचोकोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इप्स॥
- ६ चोकोपा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकोपिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोकोपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचोकोपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११०१ गुपच् (गुप्) व्याकुलत्वे॥ गुणौ ३०५ इत्यत्र क्रियारत्नसमुच्चयकृन्मतानुसारेण निर्दिष्टवदूपाणि॥

११०२ युषच् (युप्) विमोहने॥

- १ यो-योप्ति, युपीति, युप्तः, युपति, युपीषि, योप्सि, युप्यः, युप्य, युपीमि, योप्सि, युप्वः, युप्सः॥
- २ योयुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ योयोप्तु, योयु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अयो-योप्, युपीत्, युप्ताम्, युपुः, युपीः, योप्, युप्तम्, युप्त, युपम्, युप्व, युप्स॥
- ५ अयोयोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इप्स॥
- ६ योयोपा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ योयुप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ योयोपिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ योयोपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अयोयोपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११०३ रुपच् (रुप्) विमोहने॥

- १ रो-रोप्ति, रुपीति, रुप्तः, रुपति, रुपीषि, रोप्सि, रुप्यः, रुप्य, रुपीमि, रोप्सि, रुप्वः, रुप्सः॥
- २ रोरुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरुप्तु, रोरु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पाणि, पाव, पाम॥
- ४ अरो-रोप्, रुपीत्, रुप्ताम्, रुपुः, रुपीः, रोप्, रुप्तम्, रुप्त, रुपम्, रुप्व, रुप्स॥
- ५ अरोरोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इप्स॥

- ६ रोरोपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ रोरोप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रोरोपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रोरोपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अरोरोपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११०४ लुपच् (लुप) विमोहने॥

- १ लो-लोप्ति, लुपीति, लुप्तः, लुपति, लुपीषि, लोप्सि, लुप्थः, लुप्थ, लुपीमि, लोप्मि, लुप्थ्वः, लुप्मः॥
 २ लोलुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ लोलोप्तु, लोलु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
 ४ अलो-लोप्, लुपीत्, लुप्ताम्, लुपुः, लुपीः, लोप्, लुप्तम्, लुप्त, लुपम्, लुप्थ्व, लुप्म॥
 ५ अलोलोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ लोलोपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ लोलुप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ लोलोपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ लोलोपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अलोलोपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११०५ डिपच् (डिप) विमोहने॥

- १ डे-डेप्ति, डिपीति, डिप्तः, डिपति, डिपीषि, डेप्सि, डिप्थः, डिप्थ, डिपीमि, डेप्मि, डिप्थ्वः, डिप्मः॥
 २ डेडिप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ डेडेप्तु, डेडि-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
 ४ अडे-डेप्, डिपीत्, डिप्ताम्, डिपुः, डिपीः, डेप्, डिप्तम्, डिप्त, डिपम्, डिप्थ्व, डिप्म॥

- ५ अडेडेप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ डेडेपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ डेडिप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ डेडेपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ डेडेपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अडेडेपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११०६ षूपच् (स्तूप) समुच्छाये॥

- १ तोष्टू-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्सि, प्थः, प्थ, पीमि, प्मि, प्वः, प्वः॥
 २ तोष्टूप-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ तोष्टू-पीतु, प्तोष्टू, प्तात्, पतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, तु, पानि, पाव, पाम॥
 ४ अतोष्टू-प्, पीत्, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, प्वम्, प्व, प्वम्॥
 ५ अतोष्टूप-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ तोष्टूपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तोष्टूप्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तोष्टूपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तोष्टूपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अतोष्टूपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११०७ लुभच् (लुभ) गाढ्ये॥

- १ लो-लोब्धि, लुभीति, लुब्धः, लुभति, लुभीषि, लोप्सि, लुब्धः, लुब्ध, लुभीमि, लोभिमि, लुब्ध्वः, लुभ्मः॥
 २ लोलुब्ध-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ लोलोब्धु, लोलु-भीतु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्याम्, ब्ध, भाणि, भाव, भाम॥

४ अलो-लोप्, लुभोत्, लुब्धम्, लुभुः, लुभीः, लोप्, लुब्धम्, लुब्ध, लुभम्, लुभ्व, लुभम्॥

५ अलोलोभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ लोलोभा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ लोलुभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ लोलोभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ लोलोभिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अलोलोभिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११०८ क्षुभच् (क्षुभ) संचलने। क्षुभि ८७५ वट्०॥

११०९ णभच् (नभ) हिंसायाम्। णभि ८७६ वट्०॥

१११० तुभच् (तुभ) हिंसायाम्। तुभि ८७७ वट्०॥

११११ नशोच् (नश) अदर्शने॥

१ ना-नशीति, नंष्टि, नंष्टः, नशति, नशीषि, न्धि, नंष्टः, नंष्ट, नशीमि, नशिम, नश्वः, नश्मः॥ [याव, याम॥

२ नानश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ ना-नशीतु, नंष्टु, नंष्टात्, नंष्टाम्, नशतु, नंष्टि, नंष्टि, नंष्टात्, नंष्टम्, नंष्ट, नशानि, नशाव, नशाम॥

४ अना-नशीत, नन्, नंष्टाम्, नशुः, नशीः, नन्, नंष्टम्, नंष्ट, नशम्, नश्व, नश्म॥

५ अनानाश्, अनानश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ नानशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ नानश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ नानशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ नानशिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अनानशिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१११२ कुशच् (कुश) श्लेषणे॥

१ चो-कोष्टि, कुशीति, कुष्टः, कुशति, कुशीषि, कोक्षि, कुष्टः, कुष्ट, कुशीमि, कोशिम, कुश्वः, कुश्मः॥

२ चोकुश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चोकोशु, चोक्-शीतु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥

४ अचो-कोट, कुशीत्, कुष्टम्, कुशुः, कुशीः, कोट, कुष्टम्, कुष्ट, कुशम्, कुश्व, कुश्म॥

५ अचोकोश-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चोकोशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चोकुश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चोकोशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोकोशिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचोकोशिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१११३ भृशच् (भृश) अदापतने॥

१ बरी-भर्षि, भृशीति, भृष्टः, भृशति, भृशीषि, भर्क्षि, भृष्टः, भृष्ट, भृशीमि, भशिम, भृश्वः, भृश्मः॥

२ बरीभृश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ बरीभर्षु, बरीभृ-शीतु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥

४ अबरी-भर्द, भृशीत्, भृष्टाम्, भृशुः, भृशीः, भर्द, भृष्टम्, भृष्ट, भृशम्, भृश्व, भृश्म॥

५ अबरीभर्श-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ बरीभर्शा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ बरीभृश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ बरीभर्शिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ बरीभर्शिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अबरीभर्शिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे बरी-स्थाने 'बरी' इति 'बर्' इति च ज्ञेयम्।

१११४ भ्रंशूच् (भ्रंश्) अदाःपतने॥

ध्वंसिसहचरितस्य भ्वादेरेव भ्रंशेर्ग्रहणान्यागमाभावः ॥

- १ बा-भ्रंशीति, भ्रंष्टि, भ्रष्टः, भ्रशति, भ्रंशीषि, भ्रद्धि, भ्रष्टः, भ्रष्ट, भ्रंशोमि, भ्रंशिम, भ्रश्वः, भ्रश्मः ॥
- २ बाभ्रश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ बा-भ्रंशीत्, भ्रष्ट, भ्रष्टात्, भ्रष्टाम्, भ्रशत्, भ्रद्धि, भ्रष्टात्, भ्रष्टम्, भ्रष्ट, भ्रंशानि, भ्रंशाव, भ्रंशाम ॥
- ४ अबा-भ्रंशीत्, भ्रन्, भ्रष्टाम्, भ्रशुः, भ्रशीः, भ्रन्, भ्रष्टम्, भ्रष्ट, भ्रंशम्, भ्रंश्व, भ्रंश्म ॥
- ५ अबाभ्रंश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ बाभ्रंशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बाभ्रंश्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ बाभ्रंशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ बाभ्रंशिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अबाभ्रंशिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१११५ वृशूच् (वृश्) वरणे॥

- १ वरी-वर्षि, वृशीति, वृष्टः, वृशति, वृशीषि, वर्क्षि, वृष्टः, वृष्ट, वृशीमि, वर्श्मि, वृश्वः, वृश्मः ॥
- २ वरीवृश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ वरीवर्षु, वरीवृ-शीत्, षात्, षाम्, शत्, ङि, षात्, षम्, ष, शानि, शाव, शाम ॥
- ४ अवरी-वर्द, वृशीत्, वृष्टाम्, वृशुः, वृशीः, वर्द, वृष्टम्, वृष्ट, वृशम्, वृश्व, वृश्म ॥
- ५ अवरीवर्श-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ वरीवर्शा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वरीवृश्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ वरीवर्शिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ वरीवर्शिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥

१० अवरीवर्शिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

पक्षे वरी-स्थाने 'वरि' इति 'वर्' इति च ज्ञेयम्।

१११६ कृशूच् (कृश्) तनुत्वे॥

- १ चरी-कर्षि, कृशीति, कृष्टः, कृशति, कृशीषि, कर्क्षि, कृष्टः, कृष्ट, कृशीमि, कर्श्मि, कृश्वः, कृश्मः ॥
  - २ चरीकृश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
  - ३ चरीकर्षु, चरीकृ-शीत्, षात्, षाम्, शत्, ङि, षात्, षम्, ष, शानि, शाव, शाम ॥
  - ४ अचरी-कर्द, कृशीत्, कृष्टाम्, कृशुः, कृशीः, कर्द, कृष्टम्, कृष्ट, कृशम्, कृश्व, कृश्म ॥
  - ५ अचरीकर्श-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
  - ६ चरीकर्शा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
  - ७ चरीकृश्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
  - ८ चरीकर्शिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
  - ९ चरीकर्शिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
  - १० अचरीकर्शिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥
- पक्षे चरी-स्थाने 'चरि' इति 'चर्' इति च ज्ञेयम्।

१११७ शुषूच् (शुष्) शोषणे॥

- १ शो-शोष्टि, शुषीति, शुष्टः, शुषति, शुषीषि, शोक्षि, शुष्टः, शुष्ट, शुषीमि, शोष्मि, शुष्वः, शुष्मः ॥
- २ शोशुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ शोशोष्टु, शोशु-षीत्, षात्, षाम्, षत्, ङि, षात्, षम्, ष, षाणि, षाव, षाम ॥
- ४ अशो-शोद, शुषीत्, शुष्टाम्, शुषुः, शुषीः, शोद, शुष्टम्, शुष्ट, शुषम्, शुष्व, शुष्म ॥
- ५ अशोशोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
- ६ शोशोषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ शोशुष्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शोशोषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शोशोषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अशोशोषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

१११८ दुषञ्च (दुष्) वैकृत्ये॥

- १ दो-दोष्टि, दुषीति, दुष्टः, दुषति, दुषीषि, दोक्षि, दुष्टः, दुष्ट,
 दुषीमि, दोष्मि, दुष्वः, दुष्मः॥
 २ दोदुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम॥
 ३ दोदोष्टु, दोदु-षीतु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ,
 पाणि, षाव, षाम॥
 ४ अदो-दोद्, दुषीत, दुष्टाम्, दुषुः, दुषीः, दोद्, दुष्टम्, दुष्ट,
 दुषम्, दुष्व, दुष्म॥
 ५ अदोदोष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ दोदोषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दोदुष्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दोदोषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दोदोषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अदोदोषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

१११९ श्लिषञ्च (श्लिष) आलिङ्गने। श्लिषू ४९१ वदू०॥

११२० प्लुषञ्च (प्लुष) दाहे॥ प्लुषू ४९३ वदूपाणि॥

११२१ त्रितुषञ्च (तुष्) पिपासायाम्॥

- १ तरी-तृषीति, तष्टि, तृष्टः, तृषति, तृषीषि, तर्क्षि, तृष्टः, तृष्ट,
 तृषीमि, तर्ष्मि, तृष्वः, तृष्मः॥ [याव, याम॥
 २ तरीतृष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम॥
 ३ तरीतर्ष्टु, तरितृ-षीतु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ,
 पाणि, षाव, षाम॥
 ४ अतरी-तर्द्, तृषीत, तृष्टाम्, तृषुः, तृषीः, तर्द्, तृष्टम्, तृष्ट,
 तृषम्, तृष्व, तृष्म॥

५ अतरीतर्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥

६ तरीतर्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तरीतृष्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तरीतृषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तरीतृषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥

१० अतरीतृषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

पक्षे तरी-स्थाने तरि, इति तर्, इति च ज्ञेयम्।

११२२ तुषञ्च (तुष्) तुष्टौ॥

- १ तो-तोष्टि, तुषीति, तुष्टः, तुषति, तुषीषि, तोक्षि, तुष्टः, तुष्ट,
 तुषीमि, तोष्मि, तुष्वः, तुष्मः॥
 २ तोतुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम॥
 ३ तोतोष्टु, तोतु-षीतु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ,
 पाणि, षाव, षाम॥
 ४ अतो-तोद्, तुषीत, तुष्टाम्, तुषुः, तुषीः, तोद्, तुष्टम्, तुष्ट,
 तुषम्, तुष्व, तुष्म॥
 ५ अतोतोष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ तोतोषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तोतुष्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तोतोषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तोतोषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अतोतोषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

११२३ हषञ्च (हष्) तुष्टौ। हषू ४९५ वदूपाणि॥

११२४ रुषञ्च (रुष्) रोषे। रुषू ४७५ वदूपाणि॥

११२५ प्युषञ्च (प्युष) विभागे॥

- १ प्यो-प्योष्टि, प्युषीति, प्युष्टः, प्युषति, प्युषीषि, प्योक्षि,
 प्युष्टः, प्युष्ट, प्युषीमि, प्योष्मि, प्युष्वः, प्युष्मः॥
 २ प्योप्युष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम॥

- ३ पोष्योष्टु, पोष्यु-पीतु, श्रात्, श्राम्, षतु, ङि, श्रात्, श्रम्, छ, प्राणि, प्राव, प्राम्॥
- ४ अपो-प्योद, प्युपीत, प्युश्राम्, प्युषुः, प्युषीः, प्योद, प्युष्टम्, प्युष्ट, प्युषम्, प्युष्व, प्युष्म॥
- ५ अपोष्योष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोष्योषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोष्युष्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोष्योषिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोष्योषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोष्योषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११२६ प्युसच् (प्युस्) विभागे॥ प्युसच् १०८३
वदूपाणि॥

११२७ पुसच् (पुस्) विभागे॥

- १ पो-पुसीति, पोस्ति, पुस्तः, पुसति, पुसीषि, पोस्सि, पुस्थः, पुस्थ, पुसीमि, पोस्मि, पुस्वः, पुस्मः॥
- २ पोषुस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपास्तु, पोपु-सीतु, स्तात्, स्ताम्, सतु, ङि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अपो-पुसीत्, पोत्, पुस्ताम्, पुसुः, पुसीः, पोः, पोत्, पुस्तम्, पुस्त, पुसम्, पुस्व, पुस्म॥
- ५ अपोपोस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पोपोसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपुस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपोसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपोसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपोसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११२८ विसच् (विस्) विभागे॥

- १ वे-वेस्ति, विसीति, विस्तः, विसति, विसीषि, वेस्सि, विस्थः, विस्थ, विसीमि, वेस्मि, विस्वः, विस्मः॥
- २ वेविस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेस्तु, वेवि-सीतु, स्तात्, स्ताम्, सतु, ङि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अवे-विसीत्, वेत्, विस्ताम्, विसुः, विसीः, वेः, वेत्, विस्तम्, विस्त, विसम्, विस्व, विस्म॥
- ५ अवेवेस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वेविस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११२९ कुसच् (कुस्) श्लेषे॥

- १ चो-कोस्ति, कुसीति, कुस्तः, कुसति, कुसीषि, कोस्सि, कुस्थः, कुस्थ, कुसीमि, कोस्मि, कुस्वः, कुस्मः॥
- २ चोकुस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोकोस्तु, चोकु-सीतु, स्तात्, स्ताम्, सतु, ङि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अचो-कोत्, कुसीत्, कुस्ताम्, कुसुः, कुसीः, कोः, कोत्, कुस्तम्, कुस्त, कुसम्, कुस्व, कुस्म॥
- ५ अचोकोस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोकोसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकुस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकोसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकोसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकोसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३० यसूच् (यस्) प्रयत्ने॥

- १ याय-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ यायस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ याय-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अयाय-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अयायाम्, अयायस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ यायसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ यायस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ यायसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ यायसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अयायसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३१ जसूच् (जस्) मोक्षणे॥

- १ जाज-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ जाजस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जाज-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अजाज-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अजाजाम्, अजाजस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जाजसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाजस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जाजसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जाजसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजाजसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३२ तसूच् (तस्) उपक्षये॥

- १ तात-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ तातस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तात-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अतात-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अताताम्, अतातस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तातसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तातस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तातसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तातसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतातसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३३ दसूच् (दस्) उपक्षये॥

- १ दाद-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ दादस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दाद-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अदाद-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अदादाम्, अदादस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दादसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दादस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दादसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दादसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदादसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३४ वसूच् (वस्) स्तम्भे॥ वसे १२६ वदूपाणि॥

११३५ वुसच् (वुस्) उत्सर्गे॥

- १ वो-वोस्ति, वुसीति, वुस्तः, वुसति, वुसीषि, वोस्सि, वुस्थः, वुस्थ, वुसीमि, वोस्मि, वुस्वः, वुस्मः॥
- २ वोवुस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वोवोस्तु, वोवु-सीतु, स्तात्, स्ताम्, सतु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अवो-वुसीत्, वोत्, वुस्ताम्, वुसुः, वुसीः, वोः, वोत्, वुस्तम्, वुस्त, वुसम्, वुस्व, वुस्म॥
- ५ अवोवोस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वोवोसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वोवुस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वोवोसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वोवोसिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवोवोसिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३६ मुसच् (मुस्) खण्डने॥

- १ मो-मोस्ति, मुसीति, मुस्तः, मुसति, मुसीषि, मोस्सि, मुस्थः, मुस्थ, मुसीमि, मोस्मि, मुस्वः, मुस्मः॥
- २ मोमुस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमोस्तु, मोमु-सीतु, स्तात्, स्ताम्, सतु, द्वि, धि, स्तात्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अमो-मोत्, मुसीत्, मुस्ताम्, मुसुः, मुसीः, मोः, मोत्, मुस्तम्, मुस्त, मुसम्, मुस्व, मुस्म॥
- ५ अमोमोस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मोमोसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमुस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमोसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमोसिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमोसिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३७ मसैच् (मस्) परिणामे॥

- १ माम-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥
- २ मामस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-सीतु, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, द्वि, धि, स्माम्, स्तम्, स्त, सानि, साव, साम॥
- ४ अमाम-सीत्, त्, सम्, सुः। सीः, त्, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ५ अमामास्, अमामस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामसा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामस्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मामसिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामसिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३८ शमूच् (शम्) उपशमे॥

- १ शं-शमीति, शन्ति, शान्तः, शमति, शमीषि, शंसि, शान्थः, शान्थ, शमीमि, शन्मि, शन्वः, शन्मः॥
- २ शंशम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शं-शमीतु, शन्तु, शान्तात्, शान्ताम्, शमतु, शांति, शान्तात्, शान्तम्, शान्त, शमानि, शमाव, शमाम॥
- ४ अशं-शमीत्, शन्, शान्ताम्, शमुः, शमीः, शन्, शान्तम्, शान्त, शमम्, शन्व, शन्म॥
- ५ अशंशम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शंशमा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शंशम्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शंशमिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शंशमिष्व-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशंशमिष्व-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११३९ दमूच् (दम्) उपशमे।।

- १ दं-दमीति, दन्ति, दान्तः, दमति, दमीषि, दंसि, दान्थः, दान्थ, दमीमि, दन्मि, दन्वः, दन्मः।।
- २ दंदम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।
- ३ दं-दमीतु, दन्तु, दान्तात्, दान्ताम्, दमतु, दांहि, दान्तात्, दान्तम्, दान्त, दमानि, दमाव, दमाम।।
- ४ अदं-दमीत्, दन्, दान्ताम्, दमुः, दमीः, दन्, दान्तम्, दान्त, दमम्, दन्व, दन्म।।
- ५ अदंदम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म।।
- ६ दंघ्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दंदम्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।
- ८ दंदमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ दंदमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।
- १० अदंदमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

पक्षे दं-स्थाने 'दन्' इति ज्ञेयम्।

११४० तमूच् (तम्) काङ्क्षायाम्।।

- १ तं-तमीति, तन्ति, तान्तः, तमति, तमीषि, तंषि, तान्थः, तान्थ, तमीमि, तन्मि, तन्वः, तन्मः।।
- २ तंतम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।
- ३ तं-तमीतु, तन्तु, तान्तात्, तान्ताम्, तमतु, तांहि, तान्तात्, तान्तम्, तान्त, तमानि, तमाव, तमाम।।
- ४ अतं-तमीत्, तन्, तान्ताम्, तमुः, तमीः, तन्, तान्तम्, तान्त, तमम्, तन्व, तन्म।।
- ५ अतंतम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म।।
- ६ तंतमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तंतम्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।
- ८ तंतमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ तंतमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।
- १० अतंतमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

पक्षे तं-स्थाने 'तन्' इति ज्ञेयम्।

११४१ श्रमूच् (श्रम्) खेदतपसोः।।

- १ शं-श्रमीति, श्रन्ति, श्रान्तः, श्रमति, श्रमीषि, श्रंसि, श्रान्थः, श्रान्थ, श्रमीमि, श्रन्मि, श्रन्वः, श्रन्मः।।
- २ शंश्रम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।
- ३ शं-श्रमीतु, श्रन्तु, श्रान्तात्, श्रान्ताम्, श्रमतु, श्रांहि, श्रान्तात्, श्रान्तम्, श्रान्त, श्रमानि, श्रमाव, श्रमाम।।
- ४ अशं-श्रमीत्, श्रन्, श्रान्ताम्, श्रमुः, श्रमीः, श्रन्, श्रान्तम्, श्रान्त, श्रमम्, श्रन्व, श्रन्म।।
- ५ अशंश्रम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म।।
- ६ शंश्रमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शंश्रम्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।
- ८ शंश्रमिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ शंश्रमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।
- १० अशंश्रमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

११४२ भ्रमूच् (भ्रम्) अनवस्थाने। भ्रमू ८९६ वदूपाणि।।

११४३ क्षमौच् (क्षम्) सहने। क्षमौषि ७२८ वदूपाणि।।

११४४ मदौच् (मद) हर्षे। मदौ ९७२ वदूपाणि।।

११४५ क्लमूच् (क्लम्) ग्लानौ।।

- १ चं-क्लमीति, क्लन्ति, क्लान्तः, क्लमति, क्लमीषि, क्लंसि, क्लान्थः, क्लान्थ, क्लमीमि, क्लन्मि, क्लन्वः, क्लन्मः।। [याव, याम।।
- २ चंक्लम्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।
- ३ चं-क्लमीतु, क्लन्तु, क्लान्तात्, क्लान्ताम्, क्लमतु, क्लांहि, क्लान्तात्, क्लान्तम्, क्लान्त, क्लमानि, क्लमाव, क्लमाम।।
- ४ अचं-क्लमीत्, क्लन्, क्लान्ताम्, क्लमुः, क्लमीः, क्लन्, क्लान्तम्, क्लान्त, क्लमम्, क्लन्व, क्लन्म।।
- ५ अचंक्लम्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म।।

- ६ चंक्लमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चंक्लमा-त, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चंक्लमिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ चंक्लमिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अचंक्लमिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

यक्षे च-स्थाने 'चङ्' इति ज्ञेयम्।

११४६ मुहौच् (मुह) वैचित्ये॥

- १ मो-मुहीति, मोढि, मोग्धि, मूढः, मुग्धः, मुहति, मुहीषि, मोक्षि, मूढः, मुग्धः, मूढ, मुग्ध, मुहीमि, मोहि, मुहः, मुह्यः ॥
 २ मोपुह-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ मो-मुहीत्, मोहु, मोग्धु, मूढात्, मुग्धात्, मूढाम्, मुग्धाम्, मुहतु, मुग्धि, मूढि, मूढात्, मुग्धात्, मूढाम्, मुग्धम्, मूढ, मुग्ध, मुहानि, मुहाव, मुहाम॥
 ४ अमो-मुहीत्, मोक्, मोट्, मुहीत्, मूढाम्, मुग्धाम्, मुहुः, मुहीः, मोक्, मोट्, मूढम्, मुग्धम्, मुग्ध, मूढ, मुहम्, मुह्यः ॥
 ५ अमोमोह-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ मोमोहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मोमोहा-त, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मोमोहिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ मोमोहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अमोमोहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११४७ दुहौच् (दुह) जिघांसायाम्॥

- १ दो-दुहीति, द्रोढि, द्रोग्धि, दूढः, दुग्धः, दुहति, दुहीषि, द्रोक्षि, दूढः, दुग्धः, दूढ, दुग्ध, दुहीमि, दुहि, दुह्यः ॥
 २ द्रोदुह-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ दो-दुहीत्, द्रोहु, द्रोग्धु, दूढात्, दुग्धात्, दूढाम्, दुग्धाम्, दुहतु, दुग्धि, दूढि, दूढात्, दुग्धात्, दूढाम्, दुग्धम्, दूढ, दुग्ध, दुहानि, दुहाव, दुहाम॥
 ४ अदो-धोक्, धोट्, दुहीत्, दूढाम्, दुग्धाम्, दुहुः, दुहीः, धोक्, धोट्, दूढम्, दुग्धम्, दुग्ध, दूढ, दुहम्, दुह्यः, दुह्यः ॥
 ५ अदोदोह-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ दोदोहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दोदोहा-त, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दोदोहिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ दोदोहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अदोदोहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११४८ णुहौच् (सुह) उद्गिरणे॥

- १ सो-णुहीति, णोढि, णोग्धि, णूढः, णुग्धः, णुहति, णुहीषि, णोक्षि, णूढः, णुग्धः, णूढ, णुग्ध, णुहीमि, णुहि, णूढः, णुह्यः ॥
 २ सोणुह-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ सो-णोहु, णोग्धु, णुहीत्, णूढात्, णुग्धात्, णूढाम्, णुग्धाम्, णुहतु, णुग्धि, णूढि, णूढात्, णुग्धात्, णूढाम्, णुग्धम्, णूढ, णुग्ध, णुहानि, णुहाव, णुहाम॥
 ४ असो-णोक्, णोट्, णुहीत्, णूढाम्, णुग्धाम्, णुहुः, णुहीः, णोक्, णोट्, णूढम्, णुग्धम्, णुग्ध, णूढ, णुहम्, णुह्यः, णुह्यः ॥
 ५ असोणोह-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ सोणोहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सोणोहा-त, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सोणोहिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ सोणोहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आद, आवः, आमः ॥
 १० असोणोहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११४९ णिहौच् (स्निह) ग्रीतौ॥

- १ से-णोदि, णोग्धि, णिहीति, णोढः, णिग्धः, णिहति, णिहोषि, क्षि, णोक्षि, णोढः, णिग्धः, णोढ, णिग्ध, णिहामि, णोह्मि, णिह्मः, णिह्मः॥
- २ सेण्हिह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ से-णोदु, णोग्धु, णिहीतु, णोढात्, णिग्धात्, णोढाम्, णिग्धाम्, णिहतु, णिग्धि, णोदि, णोढात्, णिग्धात्, णोढम्, णिग्धम्, णोढ, णिग्ध, णिहानि, णिहाव, णिहाम॥
- ४ असे-णोक्, णोट, णिहीत्, णोढाम्, णिग्धाम्, णिहुः, णिहीः, णोक्, णोट, णोढम्, णिग्धम्, णिग्ध, णोढ, णिहम्, णिह्म, णिह्म॥ [इषम्, इष्व, इष्म॥
- ५ असेणोह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्टइषम्, इष्व, इष्म॥ इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेणोहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सेणोहा-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेणोहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेणोहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेणोहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५० षूडौच् (सू) प्राणिप्रसवे॥ षूडौक् १०२३

वदूपाणि॥

११५१ दूडौच् (दू) परितापे॥

- १ दो-दवीति, दोति, दूतः, दुवति, दवीषि, दोषि, दूथः, दूथ, दवीमि, दोमि, दवः, दूमः॥
- २ दोदू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दो-दवीतु, दोतु, दूतात्, दूताम्, दुवतु, दूहि, दूतात्, दूतम्, दूत, दवानि, दवाव, दवाम॥
- ४ अदो-दवीत्, दोत्, दूताम्, दवुः, दवीः, दोः, दूतम्, दूत, दवम्, दूव, दूम॥
- ५ अदोदाव-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्टइषम्, इष्व, इष्म॥ इषम्, इष्व, इष्म॥

६ दोदवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ दोदूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ दोदविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ दोदविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदोदविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५२ दीडौच् (दी) क्षये॥

- १ दे-दयीति, देति, दीतः, द्यति, दयीषि, देषि, दीथः, दीथ, दयीमि, देमि, दीवः, दीमः॥
- २ देदी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दे-दयीतु, देतु, दीतात्, दीताम्, द्यतु, दीहि, दीतात्, दीतम्, दीत, दयानि, दयाव, दयाम॥
- ४ अदे-दयीत्, देत्, दीताम्, दयुः, दयीः, देः, दीतम्, दीत, दयम्, दीव, दीम॥
- ५ अदेदाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्टइषम्, इष्व, इष्म॥ इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ देदया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देदीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देदयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ देदयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदेदयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५३ धीडौच् (धी) अनादरे॥

- १ दे-धयीति, धेति, धीतः, धयति, धयीषि, धेषि, धीथः, धीथ, धयीमि, धेमि, धीवः, धीमः॥
- २ देधी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दे-धयीतु, धेतु, धीतात्, धीताम्, ध्यतु, धीहि, धीतात्, धीतम्, धीत, धयानि, धयाव, धयाम॥
- ४ अदे-धयीत्, धेत्, धीताम्, धयुः, धयीः, धेः, धीतम्, धीत, धयम्, धीव, धीम॥
- ५ अदेधाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्टइषम्, इष्व, इष्म॥ इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ देधया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ देधीया-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ देधयिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ देधयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अदेधयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५४ मीडच् (मी) हिंसायाम्॥

- १ मे-मयीति, मेति, मीतः, मयति, मयीषि, मेषि, मीथः, मीथ, मयीमि, मेमि, मीवः, मीमः॥
 २ मेमी-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ मे-मयीतु, मेतु, मीतात्, मीताम्, म्यतु, मीहि, मीतात्, मीतम्, मीत, मयानि, मयाव, मयाम॥
 ४ अमे-मयीत्, मेत्, मीताम्, मयुः, मयीः, मेः, मीतम्, मीत, मयम्, मीव, मीम॥
 ५ अमेमाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ मेमया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मेमीया-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मेमयिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ मेमयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अमेमयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५५ रीडच् (री) खवणे॥

- १ रे-रयीति, रेंति, रीतः, र्यति, रयीषि, रेषि, रीथः, रीथ, रयीमि, रेंमि, रीवः, रीमः॥
 २ रेरी-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ रे-रयीतु, रेंतु, रीतात्, रीताम्, र्यतु, रीहि, रीतात्, रीतम्, रीत, रयानि, रयाव, रयाम॥
 ४ अरे-रयीत्, रेंत्, रीताम्, रयुः, रयीः, रेः, रीतम्, रीत, रयम्, रीव, रीम॥
 ५ अरेराय-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ रेरया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ रेरीया-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रेरयिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रेरयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अरेरयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५६ लीडच् (ली) श्लेषणे॥

- १ ले-लयीति, लेति, लीतः, लयति, लयीषि, लेषि, लीथः, लीथ, लयीमि, लेमि, लीवः, लीमः॥
 २ लेली-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ ले-लयीतु, लेतु, लीतात्, लीताम्, लीयतु, लीहि, लीतात्, लीतम्, लीत, लयानि, लयाव, लयाम॥
 ४ अले-लयीत्, लेत्, लीताम्, लयुः, लयीः, लेः, लीतम्, लीत, लयम्, लीव, लीम॥
 ५ अलेलाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ लेलया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ लेलीया-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ लेलयिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ लेलयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अलेलयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५७ डीडच् (डी) गतौ॥ डीड् ५४४ वट्टपाणि॥

११५८ व्रीडच् (व्री) वरणे॥

- १ वे-व्रयीति, व्रेति, व्रीतः, व्रियति, व्रयीषि, व्रेषि, व्रीथः, व्रीथ, व्रयीमि, व्रेमि, व्रीवः, व्रीमः॥
 २ वेव्री-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ वे-व्रयीतु, व्रेतु, व्रीतात्, व्रीताम्, व्रियतु, व्रीहि, व्रीतात्, व्रीतम्, व्रीत, व्रयानि, व्रयाव, व्रयाम॥
 ४ अवे-व्रयीत्, व्रेत्, व्रीताम्, व्रयुः, व्रयीः, वेः, व्रीतम्, व्रीत, व्रयम्, व्रीव, व्रीम॥

- ५ अवेव्राय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ वेव्रया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वेव्रीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वेव्रयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वेव्रयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवेव्रयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११५९ पीड्च् (पी) पाने॥

- १ पे-प्रयति, पति, पीतः, प्यति, पयीषि, पेषि, पीथः, पीथ, प्रयमि, प्रेमि, पीवः, पीमः॥
 २ पेपी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ पे-प्रयति, पति, पीतात्, पीताम्, प्रयति, पीहि, पीतात्, पीतम्, पीत, प्रयानि, प्रयाव, प्रयाम॥
 ४ अपे-प्रयति, पति, पीताम्, प्रयुः, प्रयीः, पेः, पीतम्, पीत, प्रयम्, पीव, पीम॥
 ५ अपेपाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ पेपया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पेपीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पेपयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पेपयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपेपयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११६० प्रीड्च् (प्री) प्रीतौ॥

- १ पे-प्रयति, प्रिति, प्रीतः, प्रियति, प्रयीषि, प्रेषि, प्रीथः, प्रीथ, प्रयमि, प्रेमि, प्रीवः, प्रीमः॥
 २ प्रेपी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ पे-प्रयति, प्रेति, प्रीतात्, प्रीताम्, प्रीयति, प्रीहि, प्रीतात्, प्रीतम्, प्रीत, प्रयानि, प्रयाव, प्रयाम॥
 ४ अपे-प्रयति, प्रेति, प्रीताम्, प्रयुः, प्रयीः, प्रेः, प्रीतम्, प्रीत, प्रयम्, प्रीव, प्रीम॥

- ५ अपेप्राय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ प्रेपया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ प्रेपीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ प्रेप्रयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ प्रेप्रयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपेप्रयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११६१ युजिच् (युज्) समाधौ॥

- १ यो-युजति, योक्ति, युक्तः, युजति, युजीषि, योक्षि, युक्थः, युक्थ, युजमि, योज्मि, युज्वः, युज्मः॥
 २ योयुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ योयोक्तु, योयु-जीतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, विधि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
 ४ अयो-योक्, युजीत्, युक्ताम्, युजुः, युजीः, योक्, युक्तम्, युक्त, युज्म, युज्व, युज्म॥
 ५ अयोयोज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ योयोजा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ योयुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ योयोजिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ योयोजिष्य्-अतु, अतः, अन्ति, असि, अथः, अथ, आमि, आवः, आमः॥
 १० अयोयोजिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११६२ सृजिच् (सृज्) विसर्गे॥

- १ सरी-सृष्टि, सृजति, सृष्टः, सृजति, सृजीषि, सृक्षि, सृष्टः, सृष्ट, सृजमि, सृज्मि, सृज्वः, सृज्मः॥
 २ सरीसृज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ सरी-सृष्ट, सृजीतु, सृष्टात्, सृष्टाम्, सृजतु, सृडिह, सृष्टात्, सृष्टम्, सृष्ट, सृजानि, सृजाव, सृजाम॥
 ४ असरी-सृट्, सृजीत्, सृष्टाम्, सृजुः, सृजीः, सृट्, सृष्टम्, सृष्ट, सृजम्, सृज्व, सृज्म॥

- ५ असरीसर्ज-इत्, इष्टम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ सरीसर्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ सस इ० ॥
 ७ सरीसृज्या-त्, स्ताम्, सुः, ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सरीसर्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सरीसर्जिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० असरीसर्जिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

पक्षे सरी-स्थाने 'सरि' इति 'सर्' इति च ज्ञेयम्॥

११६३ वृतूचि (वृतु) वरणे। वृतूङ् ८४२ वदूपाणि॥

११६४ पदिच् (पद) गतौ॥

- १ पनीप-दीति, ति, तः, दति, दीषि, त्सि, त्थः, त्थ, दीमि,
 चि, द्वः, चः॥
 २ पनीपद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
 याव, याम॥
 ३ पनीप-दीतु, तु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त,
 दानि, दाव, दाम॥
 ४ अपनीप-दीत्, त्, ताम्, दुः, दीः, ।, त्, तम्, त, दम्, द्व,
 च॥
 ५ अपनीपाद्, अपनीपद्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट।
 इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ पनीपदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पनीपद्या-त्, स्ताम्, सुः, ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पनीपदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पनीपदिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अपनीपदिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

११६५ विदिच् (विद्) सत्तायाम्॥ विदक् १०१७

वदूपाणि॥

११६६ खिदिच् (खिद्) दैन्ये॥

- १ चे-खेत्ति, खिदीति, खित्तः, खिदति, खिदीषि, खेत्सि,
 खित्थः, खित्थ, खिदीमि, खेचि, खिद्वः, खिचः॥
 २ चेखिद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
 याव, याम॥
 ३ चेखेतु, चेखि-दीतु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त,
 दानि, दाव, दाम॥
 ४ अचे-खेत्, खिदीत्, खित्ताम्, खिदुः, खिदीः, खेः, खेत्,
 खित्तम्, खित्त, खिदम्, खिद्व, खिच॥
 ५ अचेखेद्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्,
 इष्म॥
 ६ चेखेदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चेखिद्या-त्, स्ताम्, सुः, ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चेखेदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चेखेदिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आखि,
 आवः, आमः॥
 १० अचेखेदिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

११६७ युधिच् (युध्) सम्ग्रहरे॥

- १ यो-योद्धि, युधीति, युद्धः, युधति, युधीषि, योत्सि, युद्धः,
 युद्ध, युधीमि, योष्मि, युध्वः, युध्मः॥
 २ योयुध्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम॥
 ३ योयोद्धु, योयु-धीतु, द्धात्, द्धाम्, धतु, द्वि, द्धात्, द्धम्,
 द्व, धानि, धाव, धाम॥
 ४ अयो-योत्, युधीत्, युद्धाम्, युधुः, युधीः, योः, योत्,
 युद्धम्, युद्ध, युधम्, युध्व, युध्म॥
 ५ अयोयोध्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्,
 इष्म॥
 ६ योयोधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ योयुध्या-त्, स्ताम्, सुः, ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ योयोधिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ योयोधिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अयोयोधिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

११६८ जनैचि (जन्) प्रादुर्भावे॥

- १ जं-जनीति, जन्ति, जातः, जति, जीषि, जंसि, जाथः, जाथ, जनीमि, जन्मि, जन्वः, जन्मः॥
- २ जंजन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जं-जनीतु, जन्तु, जातात्, जाताम्, जतु, जाहि, जातात्, जातम्, जात, जनानि, जनाव, जनानाम॥
- ४ अजं-जनीतु, जन्, जताम्, जुः, जनीः, जन्, जातम्, जात, जनम्, जन्व, जन्म॥
- ५ अजंजान्, अजंजन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जंजना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जंजन्त्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जंजन्तिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जंजनिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजंजनिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जं-स्थाने 'जञ' इति ज्ञेयम्।

११६९ अनोरुधिच् (अनु-रुध्) कामे॥

- १ रो-रोति, रुधीति, रुद्धः, रुधति, रुधीषि, रोत्सि, रुद्धः, रुद्ध, रुधीमि, रोप्मि, रुध्वः, रुध्मः॥
- २ रोरुध्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरोद्धु, रोरु-धीतु, द्धात्, द्धाम्, धतु, द्वि, द्धात्, द्वम्, द्व, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अरो-रोतु, रुधीतु, रुद्धाम्, रुधुः, रुधीः, रोः, रोतु, रुद्धम्, रुद्ध, रुधम्, रुध्व, रुध्म॥
- ५ अरोरोध्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रोरोधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रोरुध्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरोधिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरोधिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरोरोधिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११७० बुधिच् (बुध्) ज्ञाने। बुध्ग् ८४४ वदूपाणि॥

११७१ मनिच् (मन्) ज्ञाने॥

- १ मं-मनीति, मन्ति, ममतः, मनति, मनीषि, मंसि, मथः, मथ, मनीमि, मन्मि, मन्वः, मन्मः॥ [याव, याम॥
- २ मंमन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मं-नीतु, न्तु, तात्, ताम्, नतु, हि, तात्, तम्, त, नानि, नाव, नाम॥
- ४ अमंम-नीतु, न्, ताम्, नुः, नीः, न्, तम्, त, नम्, न्व, न्म॥
- ५ अमंमान्, अमंमन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मंमना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मंमन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मंमनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मंमनिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमंमनिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे मं-स्थाने 'मम' इति ज्ञेयम्।

११७२ दीपैचि (दीप्) दीप्तौ॥

- १ देदी-पीति, प्ति, प्तः, पति, पीषि, प्सि, प्यः, प्य, पीमि, प्मि, प्वः, प्मः॥
- २ देदीप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ देदी-पीतु, प्तु, प्तात्, प्ताम्, पतु, प्वि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अदेदी-पीत्, प्, प्ताम्, पुः, पीः, प्, प्तम्, प्त, पम्, प्व, प्म॥
- ५ अदेदीप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ देदीपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देदीप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देदीपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ देदीपिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदेदीपिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११७३ तपिच् (तप्) ऐश्वर्ये वा॥ तपं ३०५ वदूपाणि॥

११७४ पूरैचि (पूर) आप्यायने॥

- १ पोपू-रीति, तिं, तं, रति, रीषि, षिं, थं, थं, रीमि, मिं, वं, मं॥
- २ पोपूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पोपू-रीतु, तुं, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अपोपू-रीत्, , ताम्, रुः, रीः, , तम्, तं, रम्, वं, मं॥
- ५ अपोपूर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पोपूरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पोपूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपूरिता-', , री, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपूरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपूरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११७५ धूरैचि (धूर) जरायाम्॥

- १ जोधू-रीति, तिं, तं, रति, रीषि, षिं, थं, थं, रीमि, मिं, वं, मं॥
- २ जोधूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोधू-रीतु, तुं, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अजोधू-रीत्, , ताम्, रुः, रीः, , तम्, तं, रम्, वं, मं॥
- ५ अजोधूर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोधूरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोधूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोधूरिता-', , री, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोधूरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोधूरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११७६ जूरैचि (जूर) जरायाम्॥

- १ जोजू-रीति, तिं, तं, रति, रीषि, षिं, थं, थं, रीमि, मिं, वं, मं॥
- २ जोजूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोजू-रीतु, तुं, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अजोजू-रीत्, , ताम्, रुः, रीः, , तम्, तं, रम्, वं, मं॥
- ५ अजोजूर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोजूरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोजूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोजूरिता-', , री, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोजूरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोजूरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११७७ धूरैचि (धूर) गतौ॥

- १ दोधू-रीति, तिं, तं, रति, रीषि, षिं, थं, थं, रीमि, मिं, वं, मं॥
- २ दोधूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दोधू-रीतु, तुं, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अदोधू-रीत्, , ताम्, रुः, रीः, , तम्, तं, रम्, वं, मं॥
- ५ अदोधूर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दोधूरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दोधूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोधूरिता-', , री, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोधूरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोधूरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११७८ गुरैचि (गूर) गतौ॥

- १ जोगू-रीति, तिं, तं, रति, रोषि, षिं, थं, र्थं, रोमि, मिं, वं, मं॥
- २ जोगूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोगू-रीत्, तुं, तात्, ताम्, तुं, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अजोगू-रीत्, : , ताम्, रुः, रीः, : , तम्, तं, रम्, वं, मं॥
- ५ अजोगूर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोगूरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगूर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगूरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगूरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगूरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११७९ शूरैचि (शूर) स्तम्भे॥

- १ शोशू-रीति, तिं, तं, रति, रोषि, षिं, थं, र्थं, रोमि, मिं, वं, मं॥
- २ शोशूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शोशू-रीत्, रतु, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अशोशू-रीत्, : , ताम्, रुः, रीः, : , तम्, तं, रम्, वं, मं॥
- ५ अशोशूर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शोशूरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोशूर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशूरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोशूरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोशूरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११८० तूरैचि (तूर) त्वरायाम्॥

- १ तोतू-रीति, तिं, तं, रति, रोषि, षिं, थं, र्थं, रोमि, मिं, वं, मं॥
- २ तोतूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतू-रीत्, तुं, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अतोतू-रीत्, : , ताम्, रुः, रीः, : , तम्, तं, रम्, वं, मं॥
- ५ अतोतूर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तोतूरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतूर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतूरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतूरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोतूरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११८१ चूरैचि (चूर) दाहे॥

- १ चोचू-रीति, तिं, तं, रति, रोषि, षिं, थं, र्थं, रोमि, मिं, वं, मं॥
- २ चोचूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोचू-रीत्, तुं, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अचोचू-रीत्, : , ताम्, रुः, रीः, : , तम्, तं, रम्, वं, मं॥
- ५ अचोचूर-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चोचूरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोचूर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोचूरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोचूरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोचूरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११८२ क्लिशच् (क्लिश्) उपताये॥

- १ चे-क्लिशीति, क्लेशि, क्लिष्टः, क्लिशति, क्लिशीषि, क्लेशि, क्लिष्टः, क्लिष्ट, क्लिशीमि, क्लेशिम, क्लिष्टवः, क्लिष्टमः॥
- २ चेक्लिश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेक्लेष्ट, चेक्लि-शीतु, श्रात्, श्राम्, शतु, ड्ति, श्रात्, श्रम्, श्र, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अचे-क्लेट्, क्लिशीत्, क्लिष्टाम्, क्लिशुः, क्लिशोः, क्लेष्ट, क्लिष्टम्, क्लिष्ट, क्लिशम्, क्लिष्टव, क्लिष्टम॥
- ५ अचेक्लेश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ चेक्लेशा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेक्लिश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेक्लेशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेक्लेशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेक्लेशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११८३ लिशिच् (लिश्) अल्पत्वे॥

- १ ले-लेष्टि, लिशीति, लिष्टः, लिशति, लिशीषि, लेक्षि, लिष्टः, लिष्ट, लिशीमि, लेशिम, लिष्टवः, लिष्टमः॥
- २ लेलिश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लेलेष्ट, लेलि-शीतु, श्रात्, श्राम्, शतु, ड्ति, श्रात्, श्रम्, श्र, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अले-लेट्, लिशीत्, लिष्टाम्, लिशुः, लिशोः, लेट्, लिष्टम्, लिष्ट, लिशम्, लिष्टव, लिष्टम॥
- ५ अलेलेश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ लेलेशा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लेलिश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लेलेशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लेलेशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अलेलेशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११८४ काशिच् (काश्) दीप्तौ॥ काशुङ् ७६४ वदूपाणि॥

११८५ वाशिच् (वाश्) शब्दे॥

- १ वावा-शीति, श्रि, श्रः, शति, शोषि, क्षि, श्रः, श्र, शोमि, शिम, श्वः, शमः॥
- २ वावाश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वावा-शीतु, श्रु, श्रात्, श्राम्, शतु, ड्ति, श्रात्, श्रम्, श्र, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अवावा-शीत्, ट्, श्राम्, शुः, शीः, ट्, श्रम्, श्र, शम्, श्व, शम्॥
- ५ अवावाश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ वावाशा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वावाश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वावाशिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वावाशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवावाशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११८६ शकीच् (शक्) मर्षणे॥

- १ शाश-कीति, कि, कः, कति, कोषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्मः॥
- २ शाशक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शाश-कीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥
- ४ अशाश-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्म॥
- ५ अशाशाक्, अशाशक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्वा, इष्म॥
- ६ शाशका-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशक्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ शाशकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अशाशकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११८७ शुचगैच् (शुच्) पूतिभावे। शुच १० वदूषाणि॥

११८८ रङ्गीच् (रङ्ग) रागे। रङ्गी ८२८ वदूषाणि॥

११८९ शपीच् (शप्) आक्रोशे। शपी ८४८ वदूषाणि॥

११९० मृषीच् (मृष्) तितिक्षायाम्। मृष ४८९ वदूषाणि॥

११९१ णहीच् (नह) बन्धने॥

१ नान-हीति, द्वि, डः, हति, हीषि, त्सि, डः, ड, हीमि, ह्यि, ह्यः, ह्यः॥ [याव, याम॥

२ नानह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ नान्-हीत्, ड, डात्, डाम्, हत्, द्वि, डात्, डम्, ड, हानि, हाव, हाम॥ [हम्, ह्य, ह्य॥

४ अनान्-हीत्, त्, डाम्, हुः, हीः, त्, डम्, ड, हम्, ह्य, ह्य॥

५ अनानह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ नानहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ नानह्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ नानहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ नानहिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अनानहिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

॥ दिवादिगणः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ स्वादिगणः ॥

११९२ पुण्ड (सु) अभिषवे। पुक् १००० वदूषाणि॥

११९३ णिण्ड (सि) बन्धने॥

१ से-पयीति, पेति, पितः, प्यति, पयीषि, पेषि, पियः, पियथ, पयिमि, पेमि, पिवः, पिमः॥ [याव, याम॥

२ सेषि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ से-पयीतु, पेत्, पितान्, पिताम्, प्यतु, पिहि, पितान्, पितम्, पित, पयानि, पयाव, पयाम॥

४ असे-पयीतु, पेत्, पितान्, पयुः, पयीः, पेः, पितम्, पित, पयम्, पिव, पिम॥

५ असेषाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ सेषया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ सेषीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ सेषयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ सेषयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० असेषयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११९४ शिण्ड (शि) निशाने॥

१ शे-शयीति, शेति, शितः, श्यति, शयीषि, शेषि, शियः, शियथ, शियमि, शेमि, शिवः, शिमः॥

२ शेशि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ शे-शयीतु, शेत्, शितान्, शिताम्, श्यतु, शिहि, शितान्, शितम्, शित, शयानि, शयाव, शयाम॥

४ अशे-शयीतु, शेत्, शितान्, शयुः, शयीः, शेः, शितम्, शित, शयम्, शिव, शिम॥

५ अशेशाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ शेशया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ शेशीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ शेशयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ शेशयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अशेशयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११९५ डुमिण्ड (मि) प्रक्षेपणे॥

१ मे-मयीति, मेति, मितः, म्यति, मयीषि, मेषि, मियः, मियथ, मयिमि, मेमि, मिवः, मिमः॥

२ मेमि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ मे-मयीतु, मेतु, मितात्, मिताम्, म्यतु, मिहि, मितात्, मितम्, मित, मयानि, मयाव, मयाम्॥
- ४ अमे-मयीतु, मेतु, मिताम्, मयुः, मयीः, मेः, मितम्, मित, मयम्, मिव, मिम॥
- ५ अमेमाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११९६ चिङ् (चि) चयने॥

- १ चे-चयीति, चेति, चितः, श्यति, चयीषि, चेषि, चिथः, चिथ, चयीमि, चेमि, चिवः, चिमः॥
- २ चेचि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ चे-चयीतु, चेत्तु, चितात्, चिताम्, म्यतु, चिहि, चितात्, चितम्, चित, चयानि, चयाव, चयाम्॥
- ४ अचे-चयीतु, चेत्तु, चिताम्, चयुः, चयीः, चेः, चितम्, चित, चयम्, चिव, चिम॥
- ५ अचेचाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेचया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेचीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेचयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचयिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचयिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११९७ धृङ् (धू) कम्पने॥

- १ दो-धवीति, धोति, धूतः, धुवति, धवीषि, धोषि, धूथः, धूथ, धवीमि, धोमि, धूवः, धूमः॥
- २ दोधू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥

- ३ दो-धवीतु, धोतु, धूतात्, धूताम्, धुवतु, धूहि, धूतात्, धूतम्, धूत, धवानि, धवाव, धवाम्॥
- ४ अदो-धवीतु, धोतु, धूताम्, धवुः, धवीः, धोः, धूतम्, धूत, धवम्, धूव, धूम॥
- ५ अदोधाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोधवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दोधूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोधविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोधविष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोधविष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

११९८ स्तृङ् (स्तृ) आच्छादने॥

- १ तरी-स्तरीति, स्तर्ति, स्तृतः, स्त्रति, स्तरीषि, स्तर्षि, स्तृथः, स्तृथ, स्तरीमि, स्तर्मि, स्तृवः, स्तृमः॥
- २ तरीस्तृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ तरी-स्तरीति, स्तर्तु, स्तृतात्, स्तृताम्, स्त्रतु, स्तृहि, स्तृतात्, स्तृतम्, स्तृत, स्तराणि, स्तराव, स्तराम्॥
- ४ अतरी-स्तरीत्, स्तः, स्तृताम्, स्तरुः, स्तरीः, स्तः, स्तृतम्, स्तृत, स्तरम्, स्तृव, स्तृम॥
- ५ अतरीस्तार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तरीस्तरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तरीस्तर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तरीस्तरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तरीस्तरिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतरीस्तरिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी-स्थाने 'तरि' इति 'तर्' इति च ज्ञेयम्॥

११९९ कृङ् (कृ) आच्छादने॥ डुकृङ् ८२१ वदूपाणि॥

१२०० वृङ् (वृ) वरणे॥

- १ वरी-वरीति, वर्ति, वृतः, व्रति, वरीषि, वर्षि, वृथः, वृथ, वरीमि, वर्मि, वृवः, वृमः॥ [याव, याम्॥

- २ वरीव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वरी-वर्तु, वरीतु, वृतात्, वृताम्, वर्तु, वृहि, वृतात्, वृत्तम्, वर्त, वराणि, वराव, वराम॥
- ४ अवरी-वरीत्, वः, वृताम्, वरुः, वरीः, वः, वृत्तम्, वृत्, वरम्, वृव, वृम॥
- ५ अवरीवार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वरीवर्ग-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वरीव्रिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरीवर्त्ता, वरीवरीता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरीवरिष्य, वरीवरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवरीवरिष्य, अवरीवरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
- पक्ष सर्वत्राद्यवरी-स्थाने 'वरि' इति 'वर्' इति च ज्ञेयम्॥

१२०१ हिट् (हि) गतिवृद्धयोः॥

- १ जे-घयीति, घेति, घितः, घ्यति, घयीषि, घेषि, घिथः, घिथ, घयीमि, घेमि, घिवः, घिमः॥
- २ जेघी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जे-घयीत्, घेतु, घितात्, घिताम्, घ्यतु, घिहि, घितात्, घितम्, घित, घयानि, घयाव, घयाम॥
- ४ अजे-घयीत्, घेतु, घिताम्, घयुः, घयीः, घेः, घितम्, घित, घयम्, घिव, घिम॥
- ५ अजेघाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जेघया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेघीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेघयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेघयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेघयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२०२ शृट् (श्रु) श्रवणे॥

- १ शो-श्रवीति, श्रोति, श्रुतः, श्रुवति, श्रवीषि, श्रोषि, श्रुथः, श्रुथ, श्रवीमि, श्रोमि, श्रुवः, श्रुमः॥
- २ शोश्रु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शो-श्रवीत्, श्रोतु, श्रुतात्, श्रुताम्, श्रुवतु, श्रुहि, श्रुतात्, श्रुतम्, श्रुत, श्रवानि, श्राव, श्रवाम॥
- ४ अशो-श्रवीत्, श्रोतु, श्रुताम्, श्रुवः, श्रवीः, श्रोः, श्रुतम्, श्रुत, श्रवम्, श्रूव, श्रुम॥
- ५ अशोश्राव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शोश्रवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शोश्रुया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोश्रविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शोश्रविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशोश्रविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२०३ दुट् (दु) उपतापे॥ दुं ११ वट्टपाणि॥

१२०४ पृट् (पृ) प्रीतौ॥ पृक् १०४६ वट्टपाणि॥

१२०५ स्पृट् (स्पृ) पालने॥ स्पृं १७ वट्टपाणि॥

१२०६ शक्लुट् (शक्) शक्तौ॥ शक्कीच् ११८६ वट्टपाणि॥

१२०७ तिकट् (तिक्) हिंसायाम्। तिकि ५८६ वट्टपाणि॥

१२०८ तिगट् (तिग) हिंसायाम्॥

- १ ते-तिगीति, तेक्ति, तिक्तः, तिगति, तिगीषि, तेक्षि, तिक्थः, तिक्थ, तिगीमि, तेगिम्, तिग्वः, तिग्वः॥ [याव, याम॥
- २ तेतिग्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तेतेक्कु, तेति-गीतु, क्तात्, क्ताम्, गतु, गिथ, क्तात्, क्तम्, क्त, गानि, गाव, गाम॥ [तिक्त, तिगम्, तिग्व, तिग्व॥
- ४ अते-तिगीत्, तेक्, तिक्ताम्, तिगुः, तिगीः, तेक्,
- ५ अतेतेग्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तेतेगा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेतिग्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

- ८ तेतेगिता- ' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ तेतेगिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अतेतेगिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१२१० राधं (राध) संसिद्धौ ॥ राधं १०६७
 वट्टपाणि ॥

१२११ साधं (साध) संसिद्धौ ॥

- १ सासा-धीति, धिः, धः, धति, धीषि, त्ति, धः, ध, धीमि, धि, ध्वः, धमः ॥
 २ सासाध-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ सासा-धीत्, द्ध, द्धात्, द्धाम्, धत्, धि, द्धात्, द्धम्, द्ध, धानि, धाव, धाम ॥
 ४ असासा-धीत्, त्, द्धाम्, धुः, धीः, त्, द्धम्, द्ध, धम्, ध्व, धम ॥
 ५ असासाध-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ सासाधा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सासाध्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ सासाधिता- ' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ सासाधिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० असासाधिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१२१२ तृषट् (तृष) प्रीणने ॥

- १ तरी-तृपीति, तृप्ति, तृप्तः, तृपति, तृपीषि, तृप्ति, तृप्थः, तृप्थ, तृपीमि, तृप्ति, तृप्थः, तृप्थः ॥
 २ तरीतृष्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ तरीतृप्तु, तरीतृ-पीत्, प्तात्, प्ताम्, पत्, तृप्ति, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम ॥
 ४ अतरी-तर्ष, तृपीत्, तृप्ताम्, तृपुः, तृपीः, तर्ष, तृप्तम्, तृप्त, तृपम्, तृप्थ, तृप्थ ॥

- ५ अतरीतर्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥

६ तरितर्षा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तरीतृष्ठा-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥

८ तरीतर्षिता- ' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ तरीतर्षिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥

१० अतरीतर्षिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१२१३ दम्भूट् (दम्भ) दम्भे ॥

- १ दाद-म्भीति, म्भि, ब्यः, म्भिति, म्भीषि, प्ति, ब्यः, ब्य, म्भीमि, म्भि, भ्वः, भमः ॥
 २ दादम्भ-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ दाद-म्भीत्, ब्य, ब्यात्, ब्याम्, म्भितु, ब्यि, ब्यात्, ब्याम्, ब्य, म्भाणि, म्भाव, म्भाम ॥
 ४ अदाद-म्भीत्, न्, ब्याम्, म्भुः, म्भीः, न्, ब्याम्, ब्य, म्भम्, म्भ्व, म्भम ॥
 ५ अदादम्भ-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट । इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ दादम्भा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दादम्भ्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ दादम्भिता- ' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ दादम्भिष्-अति, अतः, अन्ति । असि, अथः, अथ । आमि, आवः, आमः ॥
 १० अदादम्भिष्-अत्, अताम्, अन् । अः, अतम्, अत । अम्, आव, आम ॥

१२१४ कृवुट् (कृन्व) हिंसाकरणयोः ॥

- १ चरीकृ-ण्वीति, णोति, णूतः, ण्वति, ण्वीषि, णोषि, णूथः, णूथ, ण्वीमि, णोमि, णूवँ ण्वः, णूमः ॥ [याव, याम ॥
 २ चरीकृण्व-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात । याम्, याव, याम ॥
 ३ चरीकृ-ण्वीत्, णोत्, णूतात्, णूताम्, ण्वत्, णूहि, णूतात्, णूतम्, णूत, ण्वानि, ण्वाव, ण्वाम ॥
 ४ अचरीकृ-ण्वीत्, णोत्, णूताम्, ण्वुः, ण्वीः, णोः, णूतम्, णूत, ण्वम्, णूवँ, ण्व, णूम ॥

- ५ अचरीकृण्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ अचरीकृण्व-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ अचरीकृण्व-त, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अचरीकृण्व-त, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अचरीकृण्विष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥ [अत्, अम्, आव, आम॥
- १० अचरीकृण्विष्-अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, मत्तान्तरं तिबि, सिबि, तुबि, तिबि, सिबि च अचरीक-ण्टि, णिष, ण्ट, णं, णं, इत्यपि ज्ञेयम्, प्रागपि सूचितमेतद्।
यादौ प्रत्यये अचरीकृण्व्यादित्यादौ अचरीकृण्व्यादित्यपि ज्ञेयम्॥
सर्वत्र पक्षे अचरी-स्थाने 'अचरि' इति 'अचर' इति च ज्ञेयम्॥

१२१५ धिबुट् (धिन्व) गतौ॥

- १ देधि-न्वीति, नाति, नूतः, न्वति, न्वीषि, नोषि, नूथः, नूथ, न्वामि, नोमि, न्वः, नूवँ नूमः॥
- २ देधिन्व-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ देधि-न्वीत्, नोत्, नूतात्, नूताम्, न्वत्, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, न्वानि, न्वाव, न्वाम॥
- ४ अदेधि-न्वीत्, नोत्, नूताम्, न्वुः, न्वीः, नोः, नूतम्, नूत, न्वम्, न्व, नूवँ, नूम्॥
- ५ अदेधिन्व-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ देधिन्वा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देधिन्व्या-त, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देधिन्विता-त, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ देधिन्विष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥ [अत्, अम्, आव, आम॥
- १० अदेधिन्विष्-अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, यादौ प्रत्यये देधिन्व्यादित्यादौ देधिन्व्यादित्याद्यापि बोध्यम्।

१२१६ जिधृषाट् (धृष) प्रागल्भ्ये॥

- १ दरी-धृषीति, धृष्टि, धृष्टः, धृषति, धृषीषि, धृष्टि, धृष्टः, धृष्ट, धृषीमि, धृष्मि, धृष्वः, धृष्मः॥

- २ दरीधृष-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरीधृष्ट, दरीधृष्ट-धीत्, धात्, धाम्, धत्, धि, धात्, धात्, धम्, ध, धानि, धाव, धाम॥
- ४ अदरी-धर्त, धृषीत्, धृष्टाम्, धृषुः, धृषीः, धर्त, धृष्टम्, धृष्ट, धृषम्, धृष्व, धृष्म॥
- ५ अदरीधृष-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दरीधृषा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरीधृष्या-त, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरीधृषिता-त, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरीधृषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरीधृषिष्-अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरी-स्थाने दरि, इति दृ, इति च ज्ञेयम्।

१२१७ छिधिट् (स्तिघ्) आस्कन्दने॥

- १ ते-छेग्धि, छिघीति, छिधः, छिधति, छिघीषि, छेक्षि, छिधः, छिध, छिघोमि, छेग्धि, छिध्वः, छिध्मः॥
- २ तेछिघ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तेछेघु, तेछि-धीत्, ग्धात्, ग्धाम्, घत्, गिध, ग्धात्, ग्धम्, ग्ध, घानि, घाव, घाम॥
- ४ अते-छेक्, छिघीत्, छिधाम्, छिघुः, छिघीः, छेक्, छिधम्, छिध, छिघम्, छिध्व, छिध्म॥
- ५ अतेछेघ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तेछेघा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तेछिघ्या-त, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तेछिघिता-त, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तेछेघिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतेछेघिष्-अत्, अताम्, अन्, अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२१८ अशौटि (अशु) व्याप्तौ॥

- १ आ-शीति, छि, छः, शति, शोषि, क्षि, छः, छ, शीमि, शिम, शवः, शमः॥
- २ आश-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ आ-शीतु, छु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥
- ४ आ-शीत्, इ, छाम्, शुः, शीः, इ, छम्, छ, शम्, शव, शम॥
- ५ आश-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ आ-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ आश्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ आशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ आशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० आशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

॥ स्वादिगणः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ तुदादिगणः ॥

१२१९ तुदीत् (तुद) व्यथने॥

- १ तो-तोत्ति, तुदीति, तुत्तः, तुदति, तुदीषि, तोत्ति, तुत्थः, तुत्थ, तुदीमि, तोषि, तुद्धः, तुद्यः॥
- २ तोतुद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतात्, तोतु-दीतु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अतो-तोत्, तुदीत्, तुताम्, तुदुः, तुदीः, तोः, तोत्, तुत्तम्, तुत्त, तुदम्, तुद्ध, तुद्य॥
- ५ अतोतोद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोतोदा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोतुद्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोतोदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोतोदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतोतोदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२२० भ्रस्जीत् (भृस्ज) पाके॥

- १ बरीभृ-ज्जीति, छि, छः, ज्जति, ज्जीषि, क्षि, छः, छ, ज्जीमि, ज्जिम्, ज्ज्वः, ज्ज्मः॥ [याव, याम॥
- २ बरीभृज्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बरीभृ-ज्जीतु, छु, छात्, छाम्, ज्जतु, छि, छात्, छम्, छ, ज्जानि, ज्जाव, ज्जाम॥
- ४ अबरीभृ-ज्जीत्, ट, छाम्, ज्जुः, ज्जीः, ट, छम्, छ, ज्जम्, ज्ज्व, ज्ज्म॥
- ५ अबरीभृज्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बरीभृज्जा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बरीभृज्ज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बरीभृज्जिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बरीभृज्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबरीभृज्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे बरी-स्थाने 'बरि' इति 'बर्' इति च ज्ञेयम्।

पाणिनीयमते तु बाभ्रज्जीति, बाभ्रष्टि इ०

१२२१ क्षिपोत् (क्षिष्) प्रेरणे। क्षिपञ्च १०७० वदूपाणि॥

१२२२ दिशीत् (दिश) अतिसर्जने॥

- १ दे-देष्टि, दिशीति, दिष्टः, दिशति, दिशीषि, देक्षि, दिष्टः, दिष्ट, दिशीमि, देशिम, दिश्वः, दिश्वः॥
- २ देदिश-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ देदेष्टु, देदि-शीतु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शाव, शाम॥
- ४ अदे-देष्टु, दिशीत्, दिष्टाम्, दिशुः, दिशीः, देष्टु, दिष्टम्, दिष्ट, दिशम्, दिश्व, दिश्व॥
- ५ अदेदेश-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ देदेशा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ देदिश्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ देदेशिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ देदेशिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः ॥
 १० अदेदेशिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम ॥

१२२३ कृषीत् (कृष) विलेखने। कृषं ४६७ वदूपाणि॥

१२२४ मुच्यंती (मुच) मोक्षणे॥

- १ मो-मुचोति, मोक्ति, मुक्तः, मुचति, मुचोषि, मोक्षि, मुक्थः,
 मुक्थ, मुचोमि, मोचि, मुवः, मुचमः ॥
 २ मोमुच-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम ॥
 ३ मोमुच-मोमु-चीत्, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्,
 क्त, चानि, चाव, चाम ॥
 ४ अमो-माक्, मुचीत्, मुक्ताम्, मुचुः, मुचीः, मोक्, मुक्तम्,
 मुक्त, मुचम्, मुच्व, मुचम ॥
 ५ अमोमोच-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ मोमोचा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मोमुय्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ मोमोचिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ मोमोचिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः ॥
 १० अमोमोचिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम ॥

१२२५ षिचीत् (सिच) क्षरणे॥

- १ से-षिचीति, षेक्ति, षिक्तः, षिचति, षिचीषि, षेक्षि, षिक्थः,
 षिक्थ, षिचीमि, षेचि, षिच्वः, षिचमः ॥
 २ सेषिच-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम ॥
 ३ सेषेक्तु, सेषि-चीत्, क्तात्, क्ताम्, चतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्,
 क्त, चानि, चाव, चाम ॥
 ४ असे-षेक्, षिचीत्, षिक्ताम्, षिचुः, षिचीः, षेक्, षिक्तम्,
 षिक्त, षिचम्, षिच्व, षिचम ॥

- ५ असेषेच-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ सेषेचा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ सेषिक्थ्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ सेषेचिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ सेषेचिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः ॥
 १० असेषेचिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम ॥
 १२२६ विदल्यंती (विद) लाभे। विदक् १०१७ वदूपाणि॥
 १२२७ लुप्यंती (लुप) छेदने। लुपच ११०४ वदूपाणि॥
 १२२८ लिपीत् (लिप) उपदेहे॥

- १ ले-लेपि, लिपीति, लिप्तः, लिपति, लिपीषि, लेप्सि,
 लिप्यः, लिप्य, लिपीमि, लेप्मि, लिप्वः, लिपमः ॥
 २ लेलिप-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम ॥
 ३ लेलेपु, लेलि-पीत्, प्तात्, प्ताम्, पतु, भ्धि, प्तात्, प्तम्,
 प्त, पानि, पाव, पाम ॥
 ४ अले-लेप्, लिपीत्, लिप्ताम्, लिपुः, लिपीः, लेप्, लिप्तम्,
 लिप्त, लिपम्, लिप्व, लिपम ॥
 ५ अलेलेप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ लेलेपा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ लेलिप्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ लेलेपिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ लेलेपिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः ॥
 १० अलेलेपिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम ॥

१२२९ कृतैत् (कृत्) छेदने॥

- १ चरी-कृतीति, कर्तिः, कृत्तः, कृतति, कृतीषि, कर्त्सि,
 कृत्थः, कृत्थ, कृतीमि, कर्त्मि, कृत्त्वः, कृत्मः ॥
 २ चरीकृत्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्,
 याव, याम ॥

- ३ चरीकर्त्त, चरीकृ- तीतु, तात्, ताम्, ततु, छि, तात्, तम्, त, तानि, ताव, ताम्॥
- ४ अचरी-कर्त्त, कृतीतु, कृत्ताम्, कृतुः, कृतीः, कर्त्त, कृत्तम्, कृत्त, कृतम्, कृत्व, कृत्म्॥
- ५ अचरीकर्त्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चरीकर्ता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चरीकृत्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चरीकर्तिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चरीकर्तिष्य, चरीकर्त्स्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचरीकर्तिष्य, अचरीकर्त्स्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥
- पक्षे चरी-स्थाने 'चरि' इति 'चर्' इति च ज्ञेयम्।
- १२३० खिदन्त् (खिद्) परिघाते। खिदिच् १०६६ वदूपाणि॥

१२३१ पिशत् (पिश्) अवयवे॥

- १ पे-पेष्टि, पिशीति, पिष्टः, पिशति, पिशीषि, पेक्षि, पिष्टः, पिष्ट, पिशीमि, पेश्मि, पिश्वः, पिश्वः॥
- २ पेपिश्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ पेपेष्ट, पेपि-शीतु, छात्, छाम्, शतु, छि, छात्, छम्, छ, शानि, शान, शाम्॥
- ४ अपे-पेद्, पिशीतु, पिष्टाम्, पिशुः, पिशीः, पेद्, पिष्टम्, पिष्ट, पिशम्, पिश्व, पिश्वम्॥
- ५ अपेपेष्ट-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेपेष्टा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपिष्ट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपेष्टिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपेष्टिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपेष्टिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

१२३२ रित् (रि) गतौ॥

- १ रे-र्योति, रेति, रितः, र्यति, र्योषि, रेषि, रिथः, रिथ, र्योमि, रेमि, रिबः, रिमः॥
- २ रेरि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ रे-र्योतु, रेत्, रितात्, रिताम्, र्यतु, रिहि, रितात्, रितम्, रित, रयानि, रयाव, रयाम्॥
- ४ अरे-र्योत्, रेत्, रिताम्, र्युः, र्योः, रेः, रितम्, रित, रयम्, रिब, रिम॥
- ५ अरेराय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरेया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ रेरेया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रेरेयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रेरेयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरेरेयिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

१२३३ पित् (पि) गतौ॥

- १ पे-पयीति, पेति, पितः, प्यति, पयीषि, पेषि, पिथः, पिथ, पयीमि, पेमि, पिबः, पिमः॥
- २ पेपि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ पे-पयीतु, पेतु, पितात्, पिताम्, प्यतु, पिहि, पितात्, पितम्, पित, पयानि, पयाव, पयाम्॥
- ४ अपे-पयीत्, पेतु, पिताम्, पयुः, पयीः, पेः, पितम्, पित, पयम्, पिब, पिम॥
- ५ अपेपाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पेपया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पेपिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पेपयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पेपयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपेपयिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

१२३४ धिन् (धि) धारणे॥

- १ दे-धयीति, धेति, धितः, ध्यति, धयीषि, धेषि, धियः, धिथ, धयामि, धेमि, धिवः, धिमः॥
- २ देधि-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दे-धयीतु, धेतु, धितात्, धिताम्, ध्यतु, धिहि, धितात्, धितम्, धित, धयानि, धयाव, धयाम॥
- ४ अदे-धयीतु, धेतु, धिताम्, धयुः, धयोः, धेः, धितम्, धित, धयम्, धिव, धिम॥
- ५ अदेधाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ देधया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ देधिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देधयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ देधयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदेधयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२३५ क्षिन् (क्षि) निवासगत्योः॥ क्षिं १० वट्टपाणि॥

१२३६ धूत् (सू) प्रेरणे। पूडैक् १०२३ वट्टपाणि॥

१२३७ मृत् (मृ) प्राणत्यागे॥

- १ मरी-मरीति, मर्ति, मृतः, म्रति, मरीषि, मर्षि, मृथः, मृथ, मरीमि, मर्मि, मृवः, मृमः॥ [याव, याम॥
- २ मरीमृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मरी-मरीति, मर्तु, मृतात्, मृताम्, म्रतु, मृहि, मृतात्, मृतम्, मृत, मराणि, मराव, मराम॥
- ४ अमरी-मरीतु, मः, मृताम्, मरुः, मरीः, मः, मृतम्, मृत, मरम्, मृव, मृम॥
- ५ अमरीमार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मरीमरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मरीम्रिया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मरीमरिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ मरीमरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अमरीमरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे मरी-स्थाने 'मरि' इति 'मर्' इति च ज्ञेयम्।

१२३८ कृत् (कृ) विक्षेपे॥

- १ चा-करीति, कर्ति, कीर्तः, किरति, करीषि, कर्षि, कीर्थः, कीर्थ, करीमि, कर्मि, कीर्वः, कीर्मः॥
- २ चाकीर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चा-करीति, कर्तु, कीर्तात्, कीर्ताम्, किरतु, कीर्हि, कीर्तात्, कीर्तम्, कीर्त, कराणि, कराव, कराम॥
- ४ अचा-करीतु, कः, कीर्ताम्, करुः, करीः, कः, कीर्तम्, कीर्त, करम्, कीर्व, कीर्म॥
- ५ अचाकार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चाकरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चाकीर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चाकरिता, चाकरीता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चाकरिष्य, चाकरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचाकरिष्य, अचाकरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२३९ गृत् (गृ) निगरणे॥

- १ जा-गलीति, गल्ति, गिल्तः, गिलति, गलीषि, गल्धि, गिल्थः, गिल्थ, गलीमि, गल्मि, गिल्वः, गिल्मः॥
- २ जागिल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जा-गलीतु, गिल्तु, गिल्तात्, गिल्ताम्, गिलतु, गिल्हि, गिल्तात्, गिल्तम्, गिल्त, गिलानि, गिलाव, गिलाम॥
- ४ अजा-गल्, गलीत, गिल्ताम्, गलुः, गलीः, गल्, गिल्तम्, गिल्त, गिलम्, गिल्व, गिल्म॥
- ५ अजागाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

- ६ जागला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जागिल्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जागलिता, जागलीता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्मः, स्मः॥
 ९ जागलिष्य, जागलीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजागलिष्य, अजागलीष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२४० लिखत् (लिख) अक्षरविन्यासे॥

- १ ले-लिखीति, लेक्ति, लिक्तः, लिखति, लिखीषि, लेक्षि, लिक्थः, लिक्थ, लिखीमि, लेखिमि, लिखः, लिखमः॥
 २ लेलिख-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ लेलेक्तु, लेलि-खीतु, क्तात्, क्ताम्, खतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, खाणि, खाव, खाम॥
 ४ अले-लेक्, लिखीत्, लिक्ताम्, लिखुः, लिखीः, लेक्, लिक्तम्, लिक्त, लिखम्, लिख्व, लिख्म॥
 ५ अलेलेख-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ लेलेखा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ लेलिख्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ लेलेखिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ लेलेखिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अलेलेखिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२४१ जर्चत् (जर्च) परिभाषणे॥

- १ जाज-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कर्थः, कर्थ, चीमि, च्मि, च्वः, च्वः॥
 २ जाजर्च-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जाज-चीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चत्, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
 ४ अजाज-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्वः, च्वः॥

- ५ अजाजर्च-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जाजर्चा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाजर्च्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जाजर्चिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जाजर्चिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजाजर्चिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२४२ झर्चत् (झर्च) परिभाषणे॥

- १ जाझ-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कर्थः, कर्थ, चीमि, च्मि, च्वः, च्वः॥
 २ जाझर्च-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जाझ-चीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चत्, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
 ४ अजाझ-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्वः, च्वः॥
 ५ अजाझर्च-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जाझर्चा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाझर्च्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जाझर्चिता-', रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जाझर्चिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजाझर्चिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२४३ त्वचत् (त्वच) संवरणे॥

- १ तात्व-चीति, क्ति, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कर्थः, कर्थ, चीमि, च्मि, च्वः, च्वः॥
 २ तात्वच-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ तात्व-चीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, चत्, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
 ४ अतात्व-चीत्, क्, क्ताम्, चुः, चीः, क्, क्तम्, क्त, चम्, च्वः, च्वः॥

- ५ अतात्वाच्, अतात्वच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट।
इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तात्वचा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तात्वच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तात्वचिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तात्वचिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥
- १० अतात्वचिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१२४४ ओव्रस्यौत् (व्रस्य) छेदने॥

- १ वरीवृ-ञीति, छि, छः, छति, छीषि, क्षि, छः, छ, छीमि,
झमि, झवः, झमः॥
- २ वरीवृञ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
याव, याम॥
- ३ वरीवृ-ञीतु, छु, छात्, छाम्, छतु, छि, छात्, छम्, छ, छानि,
छाव, छाम॥
- ४ अवरीवृ-ञीत्, द, छाम्, झुः, झीः, द, छम्, छ, छम्, झव,
झम॥
- ५ अवरीवृञ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ वरीवृञ्-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ वरीवृञ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरीवृञ्छिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः,
स्मः॥
- ९ वरीवृञ्छिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
आमि, आवः, आमः॥
- १० अवरीवृञ्छिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

पक्षे वरी-स्थाने 'वरि' इति 'वर्' इति च ज्ञेयम्।

मतान्तरे वात्र-ञीति, छि, छः, इत्यादि।

१२४५ विछत् (विछ) गतौ॥

- १ वेविच्छाय्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥
- २ वेविच्छाये-त्, ताम्, युः। त, यम् व स॥
- ३ वेविच्छाय्-अतु, अतात्, अताम्, अन्तु, अ, अतात, अतम्,
अत, आनि, आव, आम॥

- ४ अवेविच्छाय्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥
- ५ अवेविच्छाय्, अवेविच्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट।
इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेविच्छाया, वेविच्छा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास
इ० ॥
- ७ वेविच्छाय्या, वेविच्छया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त।
सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेविच्छायिता, वेविच्छिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि,
स्वः, स्मः॥
- ९ वेविच्छायिष्, वेविच्छिष्-अति, अतः, अन्ति। असि,
अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेविच्छायिष्, अवेविच्छिष्-अत्, अताम्, अन्। अः,
अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

वेविच्छादित्यादौ ये परे वेविश्यादित्याद्यपि भवति।

१२४६ मिछत् (मिछ) उत्कलेशे॥

- १ मे-मिच्छीति, मेष्टि, मिष्टः, मिच्छति, मिच्छीषि, मेक्षि,
मिष्टः, मिष्ट, मिच्छीमि, मेक्षि, मिर्षव, मिच्छुः, मिश्मः॥
- २ मेमिच्छ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
याव, याम॥
- ३ मेमेष्टु, मेमि-च्छीतु, छात्, छाम्, छतु, छि, छात्, छम्, छ,
छानि, छाव, छाम॥
- ४ अमे-मेद्, मिच्छीत्, मिष्टाम्, मिच्छुः, मिच्छीः, मेद्,
मिष्टम्, मिष्ट, मिच्छम्, मिच्छ, मिर्षव, मिश्म॥
- ५ अमेमिच्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ मेमिच्छा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमिच्छया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमिच्छिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमिच्छिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥
- १० अमेमिच्छिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

मेमिच्छादित्यादौ ये परे मेमिश्यादित्याद्यपि विज्ञेयम्॥

१२४७ प्रछत् (प्रछ) जीप्सायाम्॥

- १ परी-परि, पृच्छीति, पृष्टः, पृच्छति, पृच्छीषि, पक्षि, पृष्टः, पृष्ट, पृच्छीमि, परिम, पृष्वः, पृषमः॥
- २ परीपृच्छ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ परीपृष्ट, परीपृ-च्छीतु, छात्, छाम्, च्छतु, छि, छात्, छम्, छ, च्छानि, च्छाव, च्छाम॥
- ४ अपरी-पर्द, पृच्छीत्, पृष्ठाम्, पृच्छुः, पृच्छीः, पर्द, पृष्ठम्, पृष्ट, पृच्छम्, पृच्छव, पृष्वै, पृषम॥
- ५ अपरीपृच्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ परीपृच्छा-ञकार इ० ॥ म्पूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ परीपृच्छ्या, परीपृष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ परीपृच्छिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ परीपृच्छिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपरीपृच्छिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे परी-स्थाने 'परि' इति 'पर्' इति च ज्ञेयम्।

अन्यमते-पाप्र-च्छीति, छि, छः, इत्यादि।

१२४८ सृजत् (सृज) विसर्गे। सृजिच् ११६२ वदूपाणि॥

१२४९ रुजोत् (रुज) भङ्गे॥

- १ रो-रुजीति, रोक्ति, रुक्तः, रुजति, रुजीषि, रोक्षि, रुक्थः, रुक्थ, रुजीमि, रोज्मि, रुज्वः, रुज्मः॥
- २ रोरुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रोरुक्तु, रोरु-जीतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जानि, जाव, जाम॥
- ४ अरो-रोक्, रुजीत्, रुक्ताम्, रुजुः, रुजीः, रोक्, रुक्तम्, रुक्त, रुजम्, रुज्व, रुज्म॥
- ५ अरोरोज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रोरोजा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ रोरुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रोरोजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रोरोजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरोरोजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२५० भुजोत् (भुज) कौटिल्ये॥

- १ बो-भुजीति, भोक्ति, भुक्तः, भुजति, भुजीषि, भोक्षि, भुक्थः, भुक्थ, भुजीमि, भोज्मि, भुज्वः, भुज्मः॥
- २ बोभुज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बोभोक्तु, बोभु-जीतु, क्तात्, क्ताम्, जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, जाभु, जाव, जाम॥
- ४ अबो-भोक्, भुजीत्, भुक्ताम्, भुजुः, भुजीः, भोक्, भुक्तम्, भुक्त, भुजम्, भुज्व, भुज्म॥
- ५ अबोभोज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बोभोजा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बोभुज्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बोभोजिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बोभोजिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अबोभोजिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२५१ रुमस्जोत् (मस्ज) शुद्धौ॥

- १ माम-ज्जीति, छि, क्तः, ज्जति, ज्जीषि, छि, क्थः, क्थ, ज्जीमि, जिज्म, ज्ज्वः, ज्ज्मः॥
- २ मामज्ज्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ माम-ज्जीतु, छत्तु, क्तात्, क्ताम्, ज्जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, ज्जानि, ज्जाव, ज्जाम॥
- ४ अमाम-ज्जीत्, न्, क्ताम्, ज्जुः, ज्जीः, न्, क्तम्, क्त, ज्जम्, ज्व, ज्म॥
- ५ अमामाज्ज्, अमामज्ज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ मामज्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मामज्ज्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ मामज्जिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ मामज्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अमामज्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१२५२ जर्ज (जर्ज) परिभाषणे॥

- १ जाज-जीति, किं, क्तः, जति, जीषि, क्षिं, कथः, वंथ, जीमि, जिम्, ज्वः, जर्मः ॥
 २ जाजर्ज-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ जाज-जीतु, क्तु, क्तात्, क्तम्, जंतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, जनि, जाव, जाम ॥
 ४ अजाज-जीत्, क्, क्तम्, जुः, जीः, क्, क्तम्, क्त, जम्, ज्व, जर्म ॥
 ५ अजाजर्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ जाजर्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाजर्ज्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ जाजर्जिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ जाजर्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अजाजर्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१२५३ झर्झत् (झर्झ) परिभाषणे॥

- १ जाझ-झीति, गिध, र्धः, झीति, जीषि, क्षिं, र्धः, र्ध, झीमि, झिम, झ्वः, झर्मः ॥
 २ जाझर्झ-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ जाझ-झीतु, र्धु, र्धात्, र्धाम्, झंतु, गिध, र्धात्, र्धम्, र्ध, झानि, झाव, झाम ॥
 ४ अजाझ-झीत्, क्, र्धाम्, झुः, झीः, क्, र्धम्, र्ध, झम्, झ्व, झर्म ॥
 ५ अजाझर्झ-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥

- ६ जाझर्झा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाझर्झ्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ जाझर्झिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ जाझर्झिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अजाझर्झिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१२५४ जुडत् (जुड) गतौ॥

- १ जो-जुडीति, जोट्टि, जुट्टः, जुडति, जुडीषि, जोट्टिषि, जुट्टः, जुट्ट, जुडीमि, जोट्टिम, जुड्वः, जुडम् ॥
 २ जोजुड-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ जोजोडु, जोजु-डीतु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम ॥
 ४ अजो-जोड, जुडीत, जुट्टाम्, जुडुः, जुडीः, जोड, जुट्टम्, जुट्ट, जुडम्, जुड्व, जुडम् ॥
 ५ अजोजोड-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ जोजोडा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जोजुड्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ जोजोडिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ जोजोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अजोजोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१२५५ पृडत् (पृड) गतौ॥

- १ परी-पट्टि, पृडीति, पृट्टः, पृडति, पृडीषि, पट्टिषि, पृट्टः, पृट्ट, पृडीमि, पट्टिम, पृड्वः, पृडम् ॥
 २ परीपृड-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ परीपट्ट, परीपृ-डीतु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम ॥
 ४ अपरी-पट्ट, पृडीत, पृट्टाम्, पृडुः, पृडीः, पट्ट, पृट्टम्, पृट्ट, पृडम्, पृड्व, पृडम् ॥
 ५ अपरीपट्ट-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥

- ६ परीपडा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ परीपड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ परीपडिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ परीपडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपरीपडिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे परी स्थाने 'परि' इति 'पर' इति च ज्ञेयम्।

१२५६ मृडत् (मृड) सुखने॥

- १ मरी-मर्दि, मृडीति, मृट्टः, मृडति, मृडीषि, मर्दिष, मृट्टः, मृट्ट, मृडीमि, मर्दिम, मृडवः, मृडमः॥
 २ मरीमृड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ मरीमृट्ट-मरीमृ-डीतु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
 ४ अमरी-मर्द, मृडीत, मृट्टाम्, मृडुः, मृडीः, मर्द, मृट्टम्, मृट्ट, मृडम्, मृडव, मृडम॥
 ५ अमरीमर्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ मरीमर्दा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मरीमृड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मरीमर्डिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ मरीमर्डिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपरीमर्डिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे मरी स्थाने 'मरि' इति 'मर्' इति च ज्ञेयम्।

१२५७ कडत् (कड) मदे॥

- १ चाक-डीति, ट्टि, ट्टः, डति, डीषि, द्षि, ट्टः, ट्ट, डीमि, डिम, ड्वः, ड्वमः॥
 २ चाकड-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ चाक-डीतु, ट्ट, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥
 ४ अचाक-डीतु, ट्ट, ट्ट, ट्राम्, डुः, डीः, ट्ट, ट्ट, ट्टम्, ट्ट, डम्, ड्व, ड्वम॥

- ५ अचाकाड, अचाकड-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ चाकडा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चाकड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चाकडिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चाकडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचाकडिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२५८ पृणत् (पृण) प्रीणने॥

- १ परी-पर्णित, पृणीति, पृण्टः, पृणति, पृणीषि, पर्णिष, पृण्टः, पृण्ट, पृणीमि, पर्णिम, पृण्वः, पृणमः॥
 २ परीपृण-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ परी-पर्णितु, पृणीतु, पृण्टात्, पृण्टाम्, पृणतु, पृण्हि, पृण्टात्, पृण्टम्, पृण्ट, पृणानि, पृणाव, पृणाम॥
 ४ अपरी-पर्ण, पृणीत, पृण्टाम्, पृणुः, पृणीः, पर्ण, पृण्टम्, पृण्ट, पृणम्, पृण्व, पृणम॥
 ५ अपरीपर्ण-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ परीपर्णा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ परीपृण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ परीपर्णिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ परीपर्णिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपरीपर्णिष्य-अत, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे परी- स्थाने 'परि' इति 'पर' इति च ज्ञेयम्।

१२५९ तुणत् (तुण) कौटिल्ये॥

- १ तो-तोणित, तुणीति, तूण्टः, तुणति, तुणीषि, तोणिष, तूण्टः, तूण्ट, तुणीमि, तोणिम, तुण्वः, तुणमः॥
 २ तोतुण-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ तो-तोणितु, तुणीतु, तूण्टात्, तूण्टाम्, तुणतु, तुण्हि, तूण्टात्, तूण्टम्, तूण्ट, तुणानि, तुणाव, तुणाम॥

- ४ अतो-तोण्, तुणीत्, तूण्टाम्, तुणुः, तुणीः, तोण्, तूण्टम्, तूण्ट, तुणम्, तुण्व, तुण्मः॥
 ५ अतोतोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्मः॥
 ६ तोतोणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तोतोण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मः॥
 ८ तोतोणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तोतोणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अतोतोणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आमः॥

१२६० मृणत् (मृण्) हिंसायाम्॥

- १ मरी-मर्ण्ट, मृणीति, मृण्टः, मृणति, मृणीषि, मर्णिष, मृण्टः, मृण्ट, मृणीमि, मर्णिम, मृण्वः, मृण्मः॥
 २ मरीमृण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, यामः॥
 ३ मरी-मर्ण्ट, मृणीत्, मृण्टात्, मृण्टाम्, मृणतु, मृणिह, मृण्टात्, मृण्टम्, मृण्ट, मृणानि, मृणाव, मृणाम॥
 ४ अमरी-मर्ण, मृणीत्, मृण्टाम्, मृणुः, मृणीः, मर्ण, मृण्टम्, मृण्ट, मृणम्, मृण्व, मृण्मः॥
 ५ अमरीमर्ण-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्मः॥
 ६ मरीमर्णा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ मरीमृण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मः॥
 ८ मरीमर्णिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ मरीमर्णिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अमरीमर्णिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आमः॥

पक्षे मरी- स्थाने 'मरि' इति 'मर्' इति च ज्ञेयम्।

१२६१ दुणत् (दुण्) गतिकौटिल्ययोः॥

- १ दो-द्रोण्ट, दुणीति, दूण्टः, दुणति, दुणीषि, द्रोणिष, दूण्टः, दूण्ट, दुणीमि, द्रोणिम, दुण्वः, दुण्मः॥
 २ दोदुण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, यामः॥

- ३ दो-द्रोण्ट, दुणीत्, दूण्टात्, दूण्टाम्, दुणतु, दुणिह, दूण्टात्, दूण्टम्, दूण्ट, दुणानि, दुणाव, दुणाम॥
 ४ अदो-द्रोण, दुणीत्, दूण्टाम्, दुणुः, दुणीः, द्रोण, दूण्टम्, दूण्ट, दुणम्, दुण्व, दुण्मः॥
 ५ अदोद्रोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्मः॥
 ६ दोद्रोणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दोदुण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मः॥
 ८ दोद्रोणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दोद्रोणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अदोद्रोणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आमः॥

१२६२ पुणत् (पुण्) शुभे॥

- १ पो-पोण्ट, पुणीति, पूण्टः, पुणति, पुणीषि, पोणिष, पूण्टः, पूण्ट, पुणीमि, पोणिम, पुण्वः, पुण्मः॥
 २ पोपुण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, यामः॥
 ३ पो-पोण्ट, पुणीत्, पूण्टात्, पूण्टाम्, पुणतु, पुणिह, पूण्टात्, पूण्टम्, पूण्ट, पुणानि, पुणाव, पुणाम॥
 ४ अपो-पोण, पुणीत्, पूण्टाम्, पुणुः, पुणीः, पोण, पूण्टम्, पूण्ट, पुणम्, पुण्व, पुण्मः॥
 ५ अपोपोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्मः॥
 ६ पोपोणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पोपुण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्मः॥
 ८ पोपोणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पोपोणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपोपोणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आमः॥

१२६३ मुणत् (मुण्) प्रतिज्ञाने॥

- १ मो-मोण्ट, मुणीति, मूण्टः, मुणति, मुणीषि, मोणिष, मूण्टः, मूण्ट, मुणीमि, मोणिम, मुण्वः, मुण्मः॥
 २ मोमुण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, यामः॥

- ३ मो-मोण्ट, मुणीतु, मूण्टात्, मूण्टाम्, मुणतु, मुण्हि,
मूण्टात्, मूण्टम्, मूण्ट, मुणानि, मुणाव, मुणाम्॥
- ४ अमो-मोण्, मुणीत्, मूण्टाम्, मुणुः, मुणीः, मोण्, मूण्टम्,
मूण्ट, मुणम्, मुण्व, मुणम्॥
- ५ अमोमोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ मोमोणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मोमुण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमोणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमोणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥
- १० अमोमोणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१२६४ कुणत् (कुण्) शब्दोपकरणयोः॥

- १ चो-कोण्ट, कुणीति, कूण्टः, कुणति, कुणीपि, कोण्पि,
कूण्टः, कूण्ट, कुणीमि, कोण्मि, कुण्वः, कुणम्॥
- २ चोकुण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम्॥
- ३ चो-कोण्ट, कुणीतु, कूण्टात्, कूण्टाम्, कुणतु, कुण्हि,
कूण्टात्, कूण्टम्, कूण्ट, कुणानि, कुणाव, कुणाम्॥
- ४ अचो-कोण्, कुणीत्, कूण्टाम्, कुणुः, कुणीः, कोण्,
कूण्टम्, कूण्ट, कुणम्, कुण्व, कुणम्॥
- ५ अचोकोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ चोकोणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चोकुण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकोणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकोणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥
- १० अचोकोणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१२६५ घुणत् (घुण्) भ्रमणे॥ घुणि ६५३ वदूपाणि॥

१२६६ घूर्णत् (घूर्ण्) भ्रमणे॥ घूर्णि ६५४ वदूपाणि॥

१२६७ चृत्तैत् (चृत्) हिंसाग्रन्थयोः॥

- १ चरी-चर्त्तिः, चृतीति, चृत्तः, चृतति, चृतीपि, चर्त्ति, चृत्थः,
चृत्थ, चृतीमि, चर्त्ति, चृत्वः, चृत्मः॥ [याव, याम्॥
- २ चरीचृत्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम्॥
- ३ चरीचतु, चरीचृ- तीतु, तात्, ताम्, ततु, द्वि, तात्, तम्, त,
तानि, ताव, ताम्॥
- ४ अचरी-चृतीत्, चर्त्त, चृताम्, चृतुः, चृतीः, चर्त्त, चृत्तम्,
चृत्त, चृत्तम्, चृत्त, चृत्तम्॥
- ५ अचरीचर्त्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ चरीचर्त्ता-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चरीचृत्त्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चरीचर्त्तिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चरीचर्त्तिष्, चरीचर्त्स्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः,
अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचरीचर्त्तिष्, अचरीचर्त्स्य-अत्, अताम्, अन्। अः,
अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चरी-स्थाने 'चरि' इति 'चर्' इति च ज्ञेयम्।

१२६८ णुदत् (नुद) प्रेरणे॥

- १ नो-नोत्ति, नुदीति, नुत्तः, नुदति, नुदीपि, नोत्ति, नुत्थः,
नुत्थ, नुदीमि, नोत्ति, नुद्दः, नुदः॥
- २ नोनुद-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम्॥
- ३ नोनोनु, नोनु-दीतु, तात्, ताम्, दतु, द्वि, तात्, तम्, त,
दानि, दाव, दाम्॥
- ४ अनो-नोत्, नुदीत्, नुताम्, नुदुः, नुदीः, नोः, नोत्, नुत्तम्,
नुत्त, नुदम्, नुद, नुदः॥
- ५ अनोनोद-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ नोनोदा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ नोनुद्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नोनोदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नोनोदिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥
- १० अनोनोदिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१२६९ षद्लृत् (सद्) अवसादने॥ षद्लृत् ८९२

वदूपाणि॥

१२७० विधत् (विध्) विधाने॥ व्यधच् १०६९ वदूपाणि॥

१२७१ जुनत् (जुन्) गतौ॥

- १ जो-जोन्ति, जुनीति, जून्तः, जुनति, जुनीषि, जोंसि, जून्थः, जून्थ, जुनीमि, जोन्मि, जुन्वः, जुन्मः॥
- २ जोजुन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-जोन्तु, जुनीतु, जून्तात्, जून्ताम्, जुनतु, जूंहि, जून्तात्, जून्तम्, जून्त, जुनानि, जुनाव, जुनाम॥
- ४ अजो-जोन्, जुनीत्, जून्ताम्, जुनुः, जुनीः, जोन्, जून्तम्, जून्त, जुनम्, जुन्व, जुन्म॥
- ५ अजोजोन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोजोना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जोजुन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोजोनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोजोनिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोजोनिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२७२ शुनत् (शुन्) गतौ॥

- १ शो-शोन्ति, शुनीति, शून्तः, शुनति, शुनीषि, शोंसि, शून्थः, शून्थ, शुनीमि, शोन्मि, शुन्वः, शुन्मः॥
- २ शोशुन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शो-शोन्तु, शुनीतु, शून्तात्, शून्ताम्, शुनतु, शूंहि, शून्तात्, शून्तम्, शून्त, शुनानि, शुनाव, शुनाम॥
- ४ अशो-शोन्, शुनीत्, शून्ताम्, शुनुः, शुनीः, शोन्, शून्तम्, शून्त, शुनम्, शुन्व, शुन्म॥
- ५ अशोशोन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शोशोना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शोशुन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शोशोनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ शोशोनिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अशोशोनिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२७३ छुपत् (छुप्) स्पर्शे॥

- १ चोच-छोप्ति, छुपीति, छुप्तः, छुपति, छुपीषि, छोप्मि, छुप्थः, छुप्थ, छुपीमि, छोप्मि, छुप्वः, छुप्मः॥
- २ चोच्छुप्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोच्छोप्, चोच्छु-पीतु, प्तात्, प्ताम्, पतु, बधि, प्तात्, प्ताम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अचोच्-छोप्, छुपीत्, छुप्ताम्, छुपुः, छुपीः, छोप्, छुप्तम्, छुप्त, छुपम्, छुप्व, छुप्म॥
- ५ अचोच्छोप्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोच्छोपा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चोच्छुप्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोच्छोपिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोच्छोपिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोच्छोपिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२७४ रिफत् (रिफ्) कथ्यनयुद्धहिसादानेषु॥

- १ रे-रेप्ति, रिफीति, रिप्तः, रिफति, रिफीषि, रेप्सि, रिप्थः, रिप्थ, रिफीमि, रेप्मि, रिफ्वः, रिफ्मः॥
- २ रेरिफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ रेरेप्, रेरि-फीतु, प्तात्, प्ताम्, फतु, बधि, प्तात्, प्तम्, प्त, पानि, पाव, पाम॥
- ४ अरे-रेप्, रिफीत्, रिप्ताम्, रिफुः, रिफीः, रेप्, रिप्तम्, रिप्त, रिपम्, रिफ्व, रिफ्म॥
- ५ अरेरेफ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रेरेफा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

- ७ रेरेफ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रेरेफिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रेरेफिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अरेरेफिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२७५ तुफत् (तुफ्) तुम।

- १ तरी-तप्ति, तृफीति, तृप्तः, तृफति, तृफीषि तर्प्ति, तृप्तः, तृप्थ, तृफीमि, तर्प्ति, तृप्त्वः, तृप्त्वः॥
 २ तरीतुफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ तरीतर्तु, तरीतृ-फीतु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, फानि, फाव, फाम॥
 ४ अतरी-तर्प, तृफीत्, तृप्ताम्, तृफुः, तृफीः, तर्प, तृप्तम्, तृप्त, तृफम्, तृप्त्व, तृप्त्वः॥
 ५ अतरीतर्फ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ तरीतर्फा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तरीतृफ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तरीतर्फिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तरीतर्फिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अतरीतर्फिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी-स्थाने 'तरि' इति 'तर्' इति च ज्ञेयम्॥

१२७६ तुम्फत् (तुम्फ्) तुप्तौ॥

- १ तरीतृ-म्फीति, म्पि, प्तः, फति, म्फीषि, म्पि, प्थः, प्थ, म्फीमि, म्पि, पत्वः, पत्वः॥
 २ तरीतृफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ तरीतृ-म्फीतु, म्पु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, म्फानि, म्फाव, म्फाम॥
 ४ अतरीतृ-म्फीत्, न्, प्ताम्, फुः, म्फीः, न्, प्तम्, प्त, म्फम्, पत्व, पत्वः॥
 ५ अतरीतृफ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ तरीतृफ्या-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तरीतृफ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तरीतृफिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तरीतृफिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥ [अत्, अम्, आव, आम॥
 १० अतरीतृफिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, पक्षे तरी-स्थाने 'तरि' इति 'तर्' इति च ज्ञेयम्॥

१२७७ दृफत् (दृफ्) उत्त्वलेशे॥

- १ दरी-दर्ति, दृफीति, दृप्तः, दृफति, दृफीषि दर्प्ति, दृप्थः, दृप्थ, दृफीमि, दर्प्ति, दृप्त्वः, दृप्त्वः॥
 २ दरीदृफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ दरीदर्तु, दरीदृ-फीतु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, फानि, फाव, फाम॥
 ४ अदरी-दर्प, दृफीत्, दृप्ताम्, दृफुः, दृफीः, दर्प, दृप्तम्, दृप्त, दृफम्, दृप्त्व, दृप्त्वः॥
 ५ अदरीदर्फ-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ दरीदर्फा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दरीदृफ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दरीदर्फिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दरीदर्फिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अदरीदर्फिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरी-स्थाने 'दरि' इति 'दर्' इति च ज्ञेयम्॥

१२७८ दृम्फत् (दृम्फ्) उत्त्वलेशे॥

- १ दरीदृ-म्फीति, म्पि, प्तः, फति, म्फीषि, म्पि, प्थः, प्थ, म्फीमि, म्पि, पत्वः, पत्वः॥
 २ दरीदृफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ दरीदृ-म्फीतु, म्पु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, म्फानि, म्फाव, म्फाम॥
 ४ अदरीदृ-म्फीत्, न्, प्ताम्, फुः, म्फीः, न्, प्तम्, प्त, म्फम्, पत्व, पत्वः॥

- ५ अदरीदृम्फ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ दरीदृम्फा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ दरीदृम्फ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दरीदृम्फिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दरीदृम्फिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अदरीदृम्फिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरी-स्थाने 'दरि' इति 'दर्' इति च ज्ञेयम्॥

१२७९ गुफत् (गुफ्) ग्रन्थने॥

- १ जो-गोप्ति, गुफीति, गुप्तः, गुफति, गुफीषि गोप्सि, गुप्थः, गुप्थ, गुफीमि, गोप्मि, गुपवः, गुपमः॥
 २ जोगुफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जोगोफु, जोगु-फीतु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, फानि, फाव, फाम॥
 ४ अजो-गोप्, गुफीत्, गुप्ताम्, गुफुः, गुफीः, गोप्, गुप्तम्, गुप्त, गुफम्, गुपव, गुपम॥
 ५ अजोगोफ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जोगोफा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जोगुफ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जोगोफिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जोगोफिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजोगोफिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२८० गुम्फत् (गुम्फ्) ग्रन्थने॥

- १ जोगु-म्फीति, म्पि, प्तः, फति, म्फीषि, म्पि, प्थः, प्थ, म्फीमि, म्पिम, प्वः, प्वमः॥
 २ जोगुफ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जोगु-म्फीतु, म्पु, प्तात्, प्ताम्, फतु, ब्धि, प्तात्, प्तम्, प्त, म्फानि, म्फाव, म्फाम॥

- ४ अजोगु-म्फीत्, न्, प्ताम्, फुः, म्फीः, न्, प्तम्, प्त, म्फम्, प्व, प्वम॥
 ५ अजोगुम्फ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जोगुम्फा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जोगुम्फ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जोगुम्फिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जोगुम्फिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजोगुम्फिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२८१ शुभत् (शुभ्) शोभार्थे॥

"नृणा" इत्यत्र शोभतेर्वर्जनादस्य यङ्गुपि॥

- १ शो-शोब्धि, शुभीति, शुब्धः, शुभति, शुभीषि, शोप्सि, शुब्धः, शुब्ध, शुभीमि, शोभिम, शुभवः, शुभमः॥
 २ शोशुभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ शोशोब्धु, शोशु-भीतु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्यम्, ब्य, भाणि, भाव, भाम॥
 ४ अशो-शोप्, शुभीत्, शुब्धाम्, शुभुः, शुभीः, शोप्, शुब्धम्, शुब्ध, शुभम्, शुभव, शुभम॥
 ५ अशोशोभ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ शोशोभा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ शोशुभ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शोशोभिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शोशोभिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अशोशोभिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२८२ शुम्भत् (शुम्भ्) शोभार्थे। शुम्भ् ३८९ वदूपाणि॥

१२८३ दृभत् (दृभ्) ग्रन्थे॥

- १ दरी-दृब्धि, दृभीति, दृब्धः, दृभति, दृभीषि, ध्रप्सि, दृब्धः, दृब्ध, दृभीमि, दृभिम, दृभवः, दृभमः॥

- २ दरीदृभ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरीदृभ्य्, दरीदृ-भीतु, ब्यात्, ब्याम्, भतु, ब्धि, ब्यात्, ब्याम्, ब्ध, भाणि, भाव, भाम॥
- ४ अदरी-धर्प्, दृभीत्, दृब्धाम्, दृभुः, दृभीः, धर्प्, दृब्धम्, दृब्ध, दृभम्, दृभ्व, दृभम्॥
- ५ अदरीदर्भ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दरीदर्भा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरीदृभ्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरीदर्भिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरीदर्भिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरीदर्भिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरी-स्थाने 'दरि' इति 'दर्' इति च ज्ञेयम्॥

१२८४ लुभत् (लुभ) विमोहने॥ लुभच् ११०७ वदूपाणि॥

१२८५ कुरत् (कुर) शब्दे॥

- १ चो-कोर्ति, कुरीति, कूर्तः, कुरति, कुरीषि, कोर्षि, कूर्थः, कूर्थ, कुरीमि, कोर्मि, कूर्वः, कूर्मः॥
- २ चोकूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-कोर्तु, कुरीति, कूर्तात्, कूर्ताम्, कुरतु, कूर्हि, कूर्तात्, कूर्तम्, कूर्त, कुराणि, कुराव, कुराम॥
- ४ अचो-कुरीत्, कोः, कूर्ताम्, कुरुः, कुरीः, कोः, कूर्तम्, कूर्त, कुरम्, कूर्व, कूर्म॥
- ५ अचोकोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोकोरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकोरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकोरिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोकोरिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२८६ क्षुरत् (क्षुर) विखन्ने॥

- १ चो-क्षुरीति, क्षोर्ति, क्षूर्तः, क्षुरति, क्षुरीषि, क्षोर्षि, क्षूर्थः, क्षूर्थ, क्षुरीमि, क्षोर्मि, क्षूर्वः, क्षूर्मः॥
- २ चोक्षूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-क्षोर्तु, क्षुरीति, क्षूर्तात्, क्षूर्ताम्, क्षुरतु, क्षूर्हि, क्षूर्तात्, क्षूर्तम्, क्षूर्त, क्षुराणि, क्षुराव, क्षुराम॥
- ४ अचो-क्षुरीत्, क्षोः, क्षूर्ताम्, क्षुरुः, क्षुरीः, क्षोः, क्षूर्तम्, क्षूर्त, क्षुरम्, क्षूर्व, क्षूर्म॥
- ५ अचोक्षोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोक्षोरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्षूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्षोरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्षोरिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्षोरिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२८७ खुरत् (खुर) छेदने चा॥

- १ चो-खुरीति, खोर्ति, खूर्तः, खुरति, खुरीषि, खोर्षि, खूर्थः, खूर्थ, खुरीमि, खोर्मि, खूर्वः, खूर्मः॥
- २ चोखूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चो-खोर्तु, खुरीति, खूर्तात्, खूर्ताम्, खुरतु, खूर्हि, खूर्तात्, खूर्तम्, खूर्त, खुराणि, खुराव, खुराम॥
- ४ अचो-खुरीत्, खोः, खूर्ताम्, खुरुः, खुरीः, खोः, खूर्तम्, खूर्त, खुरम्, खूर्व, खूर्म॥
- ५ अचोखोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोखोरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोखूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोखोरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोखोरिष्य्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोखोरिष्य्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२८८ घुस् (घुर) भीमार्थशब्दयोः॥

- १ जो-घुरीति, घोर्ति, घूर्तः, घुरति, घुरीषि, घोर्षि, घूर्थः, घूर्थ, घुरीमि, घोर्मि, घूर्वः, घूर्मः॥
- २ जोघूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जो-घोर्तु, घुरीतु, घूर्तात्, घूर्ताम्, घुरतु, घूर्हि, घूर्तात्, घूर्तम्, घूर्त, घुराणि, घुराव, घुराम॥
- ४ अजो-घुरीत्, घोः, घूर्ताम्, घुरुः, घुरीः, घोः, घूर्तम्, घूर्त, घुरम्, घूर्व, घूर्म॥
- ५ अजोघोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जोघोरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोघूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोघोरिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोघोरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोघोरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२८९ पुरस् (पुर) अग्रगमने॥

- १ पो-पुरीति, पोर्ति, पूर्तः, पुरति, पुरीषि, पोर्षि, पूर्थः, पूर्थ, पुरीमि, पोर्मि, पूर्वः, पूर्वः॥
- २ पोपूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पो-पोर्तु, पुरीतु, पूर्तात्, पूर्ताम्, पुरतु, पूर्हि, पूर्तात्, पूर्तम्, पूर्त, पुराणि, पुराव, पुराम॥
- ४ अपो-पुरीत्, पोः, पूर्ताम्, पुरुः, पुरीः, पोः, पूर्तम्, पूर्त, पुरम्, पूर्व, पूर्व॥
- ५ अपोपोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पोपोरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोपूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोपोरिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पोपोरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोपोरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९० मुरस् (मुर) संवेष्टने॥

- १ मो-मोर्ति, मुरीति, मूर्तः, मुरति, मुरीषि, मोर्षि, मूर्थः, मूर्थ, मुरीमि, मोर्मि, मूर्वः, मूर्मः॥
- २ मोमूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मो-मोर्तु, मुरीतु, मूर्तात्, मूर्ताम्, मुरतु, मूर्हि, मूर्तात्, मूर्तम्, मूर्त, मुराणि, मुराव, मुराम॥
- ४ अमो-मुरीत्, मोः, मूर्ताम्, मुरुः, मुरीः, मोः, मूर्तम्, मूर्त, मुरम्, मूर्व, मूर्म॥
- ५ अमोमोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मोमोरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमोरिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमोरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमोरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९० सुरस् (सुर) ऐश्वर्यदीप्त्योः॥

- १ सो-सुरीति, सोर्ति, सूर्तः, सुरति, सुरीषि, सोर्षि, सूर्थः, सूर्थ, सुरीमि, सोर्मि, सूर्वः, सूर्मः॥
- २ सोसूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सो-सोर्तु, सुरीतु, सूर्तात्, सूर्ताम्, सुरतु, सूर्हि, सूर्तात्, सूर्तम्, सूर्त, सुराणि, सुराव, सुराम॥
- ४ असो-सुरीत्, सोः, सूर्ताम्, सुरुः, सुरीः, सोः, सूर्तम्, सूर्त, सुरम्, सूर्व, सूर्म॥
- ५ असोसोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सोसोरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोसूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोसोरिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोसोरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोसोरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९२ स्फरत् (स्फर) स्फुरणे॥

- १ पास्फ-रीति, ति, तः, रति, रोषि, षि, थः, थं, रोमि, मि, वः, मः॥
- २ पास्फर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पास्फ-रीतु, तु, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥
- ४ अपास्फ-रीत्, : , ताम्, रुः, रीः, : , तम्, तं, रम्, र्वं, र्म॥
- ५ अपास्फार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पास्फरा-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पास्फर्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पास्फरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पास्फरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपास्फरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९३ स्फलत् (स्फल) स्फुरणे॥

- १ पास्फल्-ईति, ति, तः, अति, ईषि, षि, थः, थं, ईमि, मि, वः, मः॥
- २ पास्फल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पास्फल्-ईतु, तु, तात्, ताम्, अतु, हि, तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥
- ४ अपास्फल्-ईत्, : , ताम्, उः, ईः, : , तम्, त, अम्, व, म॥
- ५ अपास्फाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पास्फला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पास्फल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पास्फलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पास्फलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपास्फलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे पा-स्थाने 'पं' इति च ज्ञेयम्।

१२९४ किलत् (किल) श्रैत्यक्रीडनयोः॥

- १ चे-केलित्, किलीति, किल्तः, किलति, किलीषि, केलि, किल्थः, किल्थ, किलीमि, केलिम, किल्वः, किल्मः॥
- २ चेकिल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेकेलु, चेकि-लीतु, लु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचे-केल्, किलीत, किल्ताम्, किलुः, किलीः, केल, किल्तम्, किल्त, किल्तम्, किल्म, किल्व, किल्म॥
- ५ अचेकेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेकेला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेकिल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेकेलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेकेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेकेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९५ हिलत् (हिल) हावकरणे॥

- १ जे-हेलित्, हिलीति, हिल्तः, हिलति, हिलीषि, हेलि, हिल्थः, हिल्थ, हिलीमि, हेलिम, हिल्वः, हिल्मः॥
- २ जेहिल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जेहेलु, जेहि-लीतु, लु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अजे-हेल्, हिलीत, हिल्ताम्, हिलुः, हिलीः, हेल, हिल्तम्, हिल्त, हिलम्, हिल्व, हिल्म॥
- ५ अजेहेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जेहेला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जेहिल्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहेलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९६ शिलत् (शिल्) उज्जे॥

- १ शे-शेल्लि, शिलीति, शिल्तः, शिलति, शिलीषि, शेल्लि, शिल्थः, शिल्थ, शिलीमि, शेल्लि, शिल्वः, शिल्मः॥
- २ शेशिल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शेशे-ल्लु, शेशि-लीतु, ल्लु, ल्लात्, ल्लाम्, लतु, ल्हि, ल्लात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अशे-शेल, शिलीत, शिल्लाम्, शिलुः, शिलीः, शेल, शिल्लम्, शिल्त, शिलम्, शिल्व, शिल्म॥
- ५ अशेशेल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शेशेला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शेशिल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शेशेलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शेशेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशेशेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९७ सिलत् (सिल्) उज्जे॥

- १ से-सेल्लि, सिलीति, सिल्तः, सिलति, सिलीषि, सेल्लि, सिल्थः, सिल्थ, सिलीमि, सेल्लि, सिल्वः, सिल्मः॥
- २ सेसिल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सेसेल्लु, सेसि-ल्लु, ल्लात्, ल्लाम्, लतु, ल्हि, ल्लात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ असे-सेल, सिलीत, सिल्लाम्, सिलुः, सिलीः, सेल, सिल्लम्, सिल्त, सिलम्, सिल्व, सिल्म॥
- ५ असेसेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सेसेला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सेसिल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सेसेलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सेसेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असेसेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१२९८ तिलत् (तिल्) स्नेहे॥ तिल ४०६ वदूपाणि॥

१२९९ चलत् (चल्) विलसने॥ चल ८९९ वदूपाणि॥

१३०० चिलत् (चिल्) वसने॥

- १ चे-चेल्लि, चिलीति, चिल्तः, चिलति, चिलीषि, चेल्थि, चिल्थः, चिलीमि, चेल्थि, चिल्वः, चिल्मः॥
- २ चेचिल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेचेल्लु, चेचि-ल्लु, ल्लात्, ल्लाम्, लतु, ल्हि, ल्लात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अचे-चेल, चिलीत, चिल्लाम्, चिलुः, चिलीः, चेल, चिल्लम्, चिल्त, चिलम्, चिल्व, चिल्म॥
- ५ अचेचेल-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चेचेला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चेचिल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेचेलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचेलिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३०१ विलत् (विल्) वरणे॥

- १ वे-वेल्लि, विलीति, विल्तः, विलति, विलीषि, वेल्थि, विल्थः, विलीमि, वेल्थि, विल्वः, विल्मः॥
- २ वेविल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेल्लु, वेवि-लीतु, ल्लु, ल्लात्, ल्लाम्, लतु, ल्हि, ल्लात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अवे-वेल, विलीत, विल्लाम्, विलुः, विलीः, वेल्थि, विल्लम्, विल्त, विलम्, विल्व, विल्म॥
- ५ अवेवेल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वेविल्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेलिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

- ९ वेवेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेलिष्य-अतु, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३०२ बिलत् (बिल्) भेदने॥

- १ बे-बेल्लि, बिलीति, बिल्लः, बिलति, बिलीषि, बेल्लि, बिल्लः, बिल्ल, बिलीमि, बेल्लि, बिल्लः, बिल्लः॥
- २ बेबिल्-यातु, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ बेबेल्लु, बेबि-लीतु, ल्तातु, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तातु, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अबे-बेलु, बिलीतु, बिल्लाम्, बिलुः, बिलीः, बेलु, बिल्लम्, बिल्ल, बिलम्, बिल्ल, बिल्लम्॥
- ५ अवेबेलु-ईतु, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ बेबेला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बेबिल्ल्या-तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बेवेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेबेलिष्य-अतु, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३०३ णिलत् (निल्) गहने॥

- १ ने-नेल्लि, निलीति, निल्लः, निलति, निलीषि, नेल्लि, निल्लः, निल्ल, निलीमि, नेल्लि, निल्लः, निल्लः॥
- २ नेनिल्-यातु, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ नेनेल्लु, नेनि-लीतु, ल्तातु, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तातु, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अने-नेलु, निलीतु, ल्ताम्, निलुः, निलीः, नेलु, निल्लम्, निल्ल, निलम्, निल्व, निल्लम्॥
- ५ अनेनेलु-ईतु, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ नेनेला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ नेनिल्ल्या-तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

- ८ नेनेलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नेनेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अनेनेलिष्य-अतु, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३०४ मिलत् (मिल्) श्लेषणे॥

- १ मे-मेल्लि, मिलीति, मिल्लः, मिलति, मिलीषि, मेल्लि, मिल्लः, मिल्ल, मिलीमि, मेल्लि, मिल्लः, मिल्लः॥
- २ मेमिल्-यातु, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मेमेल्लु, मेमि-लीतु, ल्तातु, ल्ताम्, लतु, लिह, ल्तातु, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम॥
- ४ अमे-मेलु, मिलीतु, मिल्लाम्, मिलुः, मिलीः, मेलु, मिल्लम्, मिल्ल, मिलम्, मिल्ल, मिल्लम्॥
- ५ अमेमेलु-ईतु, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मेमेला-ञ्जकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मेमिल्ल्या-तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मेमेलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मेमेलिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमेमेलिष्य-अतु, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३०५ स्पृशत् (स्पृश) संस्पर्शे॥

- १ परी-स्पृशीति, स्पृष्टि, स्पृष्टि, स्पृष्टः, स्पृष्टः, स्पृशति, स्पृशीषि, स्पृक्षि, स्पृक्षि, स्पृष्टः, स्पृष्टः, स्पृष्ट, स्पृष्ट, स्पृशीमि, स्पृक्षि, स्पृश्वः, स्पृशम्॥ [याव, याम॥
- २ परीस्पृशु-यातु, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ परी-स्पृशीतु, स्पृष्टु, स्पृष्टु, स्पृष्टातु, स्पृष्टातु, स्पृष्टाम्, स्पृशतु, स्पृष्टि, स्पृष्टि, स्पृष्टातु, स्पृष्टातु, स्पृष्टम्, स्पृष्टम्, स्पृष्ट, स्पृष्ट, स्पृशानि, स्पृशाव, स्पृशाम॥
- ४ अपरी-स्पृष्ट, स्पृष्ट, स्पृशीतु, स्पृष्टाम्, स्पृष्टाम्, स्पृशुः, स्पृशीः, स्पृष्ट, स्पृष्ट, स्पृष्टम्, स्पृष्टम्, स्पृष्ट, स्पृष्ट, स्पृशम्, स्पृश्व, स्पृशम्॥

- ५ अपरीस्पर्श-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ परीस्पर्शा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ परीस्पृश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ परीस्पर्शिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ परीस्पर्शिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपरीस्पर्शिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे परी-स्थाने 'परि' इति 'पर्' इति च ज्ञेयम्।

१३०६ रुशन्त (रुश) हिंसायाम्॥

- १ रो-रोष्टि, रुशीति, रुष्टः, रुशति, रुशीषि, रोक्षि, रुष्टः, रुष्ट, रुशीमि, रोश्मि, रुश्वः, रुश्मः॥
 २ रोरुश-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ रोरुष्ट, रोरु-शीतु, श्रात्, श्राम्, शतु, द्वि, श्रात्, श्रम्, श्र, शानि, शाव, शाम॥
 ४ अरो-रोट्, रुशीत्, रुष्टाम्, रुशुः, रुशीः, रोट्, रुष्टम्, रुष्ट, रुशम्, रुश्व, रुश्म॥
 ५ अरोरोश-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ रोरुश-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ रोरुश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रोरुशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रोरुशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अरोरोशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३०७ रिशन्त (रिश) हिंसायाम्॥

- १ रे-रेष्टि, रिशीति, रिष्टः, रिशति, रिशीषि, रेक्षि, रिष्टः, रिष्ट, रिशीमि, रेश्मि, रिश्वः, रिश्मः॥
 २ रेरिश-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ रेरेष्ट, रेनि-शीतु, श्रात्, श्राम्, शतु, द्वि, श्रात्, श्रम्, श्र, शानि, शाव, शाम॥

- ४ अरे-रेट्, रिशीत्, रिष्टाम्, रिशुः, रिशीः, रेट्, रिष्टम्, रिष्ट, रिशम्, रिश्व, रिश्म॥
 ५ अरेरेश-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ रेरेशा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ रेरिश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रेरेशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रेरेशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अरेरेशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३०८ विशन्त (विश) प्रवेशने॥

- १ वे-वेष्टि, विशीति, विष्टः, विशति, विशीषि, वेक्षि, विष्टः, विष्ट, विशीमि, वेश्मि, विश्वः, विश्वः॥
 २ वेविश-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ वेवेष्ट, वेवि-शीतु, श्रात्, श्राम्, शतु, द्वि, श्रात्, श्रम्, श्र, शानि, शाव, शाम॥
 ४ अवे-वेट्, विशीत्, विष्टाम्, विशुः, विशीः, वेट्, विष्टम्, विष्ट, विशम्, विश्व, विश्वः॥
 ५ अवेवेश-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ वेवेश-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वेविश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वेवेशिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वेवेशिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवेवेशिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३०९ मृशन्त (मृश) आमश्चि॥

- १ मरी-मृशीति, मर्ष्टि, म्रष्टि, मृष्टः, म्रष्टः, मृशति, मृशीषि, मर्क्षि, म्रक्षि, मृष्टः, म्रष्टः, मृष्ट, म्रष्ट, मृशीमि, मर्श्मि, मृश्वः, मृश्मः॥
 २ मरीमृश-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ मरी-मृशीत्, मर्षु, म्रष्ट, म्रष्टात्, मृष्टात्, म्रष्टाम्, मृष्टाम्, मृशत्, मृष्टि, म्रष्टि, मृष्टात्, म्रष्टात्, मृष्टम्, म्रष्टम्, मृष्ट, म्रष्ट, मृशानि,

४ अमरी-मृशीत्, मर्द, म्रट्, मृष्टाम्, म्रष्टाम्, मृशुः, मृशीः, मर्द, म्रट्, मृष्टम्, म्रष्टम्, मृष्ट, म्रष्ट, मृशम्, मृशव, मृशम्॥

५ अमरीमर्श-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्म, इष्म॥

६ मरीमर्शा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ मरीमृश्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ मरीमर्शिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ मरीमर्शिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अमरीमर्शिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे मरी-स्थाने 'मरि' इति 'मर्' इति च ज्ञेयम्।

१३१० लिंशत् (लिश) गतौ। लिंशिच् ११८३ वदूपाणि॥

१३११ मिषत् (मिष) स्पर्द्धायाम्। मिषू ४८५ वदूपाणि॥

१३१२ वृहौत् (वृह) उद्यमे। वृह ५१८ वदूपाणि॥

१३१३ तृहौत् (तृह) हिंसायाम्॥

१ तरी-तृहीति, तृढि, तृढः, तृहति, तृहीषि, तृक्षि, तृढः, तृढ, तृहीमि, तृहि, तृहः, तृहः॥

२ तरीतृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ तरीतृहु, तरीतृ-हीत्, ढात्, ढाम्, हत्, ढि, ढात्, ढम्, ढ, हाणि, हाव, हाम॥

४ अतरी-तृहीत्, तर्द, तृढाम्, तृहुः, तृहीः, तर्द, तृढम्, तृढ, तृहम्, तृह, तृह्य॥

५ अतरीतर्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्म, इष्म॥

६ तरीतर्हा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तरीतृह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तरीतर्हिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तरीतर्हिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतरीतर्हिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी स्थाने 'तरी' इति 'तर' इति च ज्ञेयम्।

१३१४ तृहौत् (तृह) हिंसायाम्॥

१ तरी-तृण्डि, तृहीति, तृढः, तृहति, तृहीषि, तृङ्गि, तृढः, तृढ, तृहीमि, तृहि, तृहः, तृहः॥

२ तरीतृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ तरी-तृहीत्, तृण्ड, तृण्डात्, तृण्डाम्, तृहत्, तृढि, तृढात्, तृढम्, तृढ, तृहाणि, तृहाव, तृहाम॥

४ अतरी-तृहीत्, तृन्, तृढाम्, तृहुः, तृहीः, तृन्, तृढम्, तृढ, तृहम्, तृह, तृह्य॥

५ अतरीतृह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्म, इष्म॥

६ तरीतृहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तरीतृह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तरीतृहिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तरीतृहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतरीतृहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी स्थाने 'तरी' इति 'तर' इति च ज्ञेयम्।

१३१५ स्तृहौत् (स्तृह) हिंसायाम्॥

१ तरी-स्तर्ढि, स्तृहीति, स्तृढः, स्तृहति, स्तृहीषि, स्तर्क्षि, स्तृढः, स्तृढ, स्तृहीमि, स्तर्हि, स्तृहः, स्तृह्यः॥

२ तरीस्तृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ तरीस्तर्हु, तरीस्तृ-हीत्, ढात्, ढाम्, हत्, ढि, ढात्, ढम्, ढ, हाणि, हाव, हाम॥

४ अतरी-स्तृहीत्, स्तर्द, स्तृढाम्, स्तृहुः, स्तृहीः, स्तर्द, स्तृढम्, स्तृढ, स्तृहम्, स्तृह, स्तृह्य॥

५ अतरीस्तर्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्म, इष्म॥

६ तरीस्तर्हा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तरीस्तृह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तरीस्तर्हिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तरीस्तर्हिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतरीस्तर्हिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी स्थाने 'तरी' इति 'तर' इति च ज्ञेयम्।

१३१६ स्तृहीत् (स्तृह) हिंसायाम्॥

१ तरी-स्तृहीति, स्तृण्डि, स्तृढः, स्तृहति, स्तृहीषि, स्तृङ्गि, स्तृढः, स्तृढ, स्तृहीमि, स्तृङ्गि, स्तृहः, स्तृङ्गः॥

२ तरीस्तृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ तरी-स्तृहीत्, स्तृण्ड, स्तृढात्, स्तृढाम्, स्तृहतु, स्तृढि, स्तृढात्, स्तृढम्, स्तृढ, स्तृहाणि, स्तृहाव, स्तृहाम॥

४ अतरी-स्तृहीत्, स्तृन्, स्तृढाम्, स्तृहुः, स्तृहीः, स्तृन्, स्तृढम्, स्तृढ, स्तृहम्, स्तृह, स्तृह॥

५ अतरीस्तृह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ तरीस्तृहा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तरीस्तृह्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तरीस्तृहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तरीस्तृहिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतरीस्तृहिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी स्थाने 'तरी' इति 'तर' इति च ज्ञेयम्।

१३१७ कुटत् (कुट) कौटिल्ये॥

१ चो-कोट्, कुटीति, कुटः, कुटति, कुटीषि, कोटिष, कुटः, कुट, कुटीमि, कोटिम, कुटवः, कुटम्॥

२ चोकुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चोकोट्, चोकु-टीत्, टात्, टाम्, टत्, ट्ठि, टात्, टम्, ट, टानि, टाव, टाम॥

४ अघो-कोट्, कुटीत्, कुटाम्, कुटुः, कुटीः, कोट्, कुटम्, कुट, कुटम्, कुटव, कुटम्॥

५ अघोकोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चोकोटा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चोकुट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चोकोटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोकोटिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अघोकोटिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३१८ गुत् (गु) पुरीषोत्सर्गे। गुं ५४६ वदूपाणि॥

१३१९ धुत् (धु) गतिस्थैर्ययोः। धुं १६ वदूपाणि॥

१३२० णूत् (नू) स्तवने॥

१ नो-नवीति, नोति, नूतः, नुवति, नवीषि, नोषि, नूथः, नूथ, नवीमि, नोमि, नूवः, नूम्॥

२ नोनू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ नो-नवीत्, नोत्, नूतात्, नूताम्, नुवत्, नूहि, नूतात्, नूतम्, नूत, नवानि, नवाव, नवाम॥

४ अनो-नवीत्, नोत्, नूताम्, नवुः, नवीः, नोः, नूतम्, नूत, नवम्, नूव, नूम्॥

५ अनोनाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ नोनवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ नोनूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ नोनविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ नोनविष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अनोनविष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३२१ धूत् (धू) विधूनने॥ धूग् ११९७ वदूपाणि॥

१३२२ कुचत् (कुच) संकोचने। कुच ११ वदूपाणि॥

१३२३ व्यचत् (व्यच्) व्याजीकरणे॥

- १ वे-विचीति, वेक्ति, विक्तः, विचति, विचीषि, वेक्षि, विक्थः, विक्थ, विचीमि, वेच्यि, विच्चः, विच्यः॥
- २ वेविच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वेवेक्तु, वेवि-चीतु, क्तात्, क्ताम्, चतु, गिध, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अवे-वेक्, विचीत्, विक्ताम्, विचुः, विचीः, वेक्, विक्तम्, विक्त, विचम्, विच्च, विच्य॥
- ५ अवेवेच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वेवेचा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वेविच्या-त्, स्ताम्, सुः। ;, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वेवेचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वेवेचिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवेवेचिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

अन्यमते-वाच्य-चीति, क्ति, क्तः इत्यादि॥

१३२४ गुजत् (गुज्) शब्दे। गुज १३८ वद्रूपाणि॥

१३२५ घुटत् (घुट्) प्रतीयाते। घुटि ८६७ वद्रूपाणि॥

१३२६ चुटत् (चुट्) छेदने। चुट १८७ वद्रूपाणि॥

१३२७ छुटत् (छुट्) छेदने॥

- १ चोच्-छोटि, छुटीति, छुट्टः, छुटति, छुटीषि, छोटिष, छुट्टः, छुट्ट, छुटीमि, छुटिम, छुटवः, छुट्मः॥
- २ चोच्छुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोच्छोटु, चोच्छु-टीतु, टात्, टाम्, टतु, ट्टि, टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अचोच्-छोट, छोटीत, छुट्टाम्, छुट्टः, छुटीः, छोट, छुट्टम्, छुट्ट, छुटम्, छुट्म, छुट्म॥
- ५ अचोच्छोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोच्छोटा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चोच्छुट्या-त्, स्ताम्, सुः। ;, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चोच्छोटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोच्छोटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचोच्छोटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३२८ वुटत् (वुट्) छेदने॥

- १ तो-त्रोटि, वुटीति, वुट्टः, वुटति, वुटीषि, त्रोटिष, वुट्टः, वुट्ट, वुटीमि, त्रोटिम, वुटवः, वुट्मः॥
- २ तोवुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोत्रोटु, तोत्रु-टीतु, टात्, टाम्, टतु, ट्टि, टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अतो-त्रोट, त्रोटीत, वुट्टाम्, वुट्टः, वुटीः, त्रोट, वुट्टम्, वुट्ट, वुटम्, वुट्म, वुट्म॥
- ५ अतोत्रोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोत्रोटा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तोत्रुट्या-त्, स्ताम्, सुः। ;, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोत्रोटिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोत्रोटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोत्रोटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३२९ तुटत् (तुट्) कलहकर्मणि॥

- १ तो-तोटि, तुटीति, तुट्टः, तुटति, तुटीषि, तोटिष, तुट्टः, तुट्ट, तुटीमि, तोटिम, तुटवः, तुट्मः॥
- २ तोतुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोतोटु, तोतु-टीतु, टात्, टाम्, टतु, ट्टि, टात्, ट्टम्, ट्ट, टानि, टाव, टाम॥
- ४ अतो-तोट, तोटीत, तुट्टाम्, तुट्टः, तुटीः, तोट, तुट्टम्, तुट्ट, तुटम्, तुट्म, तुट्म॥
- ५ अतोतोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ तोतोटा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तोतुट्या-त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तोतोटिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तोतोटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अतोतोटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

१३३० मुटत् (मुट्) आक्षेपप्रमर्दनयोः। मुट् १८७

वदूपाणि॥

१३३१ स्फुटत् (स्फुट्) विकसने। स्फुट् १९४ वदूपाणि॥

१३३२ पुटत् (पुट्) संश्लेषणे॥

- १ पो-पोटि, पुटीति, पुट्, पुटति, पुटीषि, पोटिष, पुट्, पुट्,
 पुटीमि, पुटिम, पुटवः, पुटमः॥
 २ पोपुट्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम॥
 ३ पोपोटु, पोपु-टीतु, टात्, टाम्, टतु, टि, टात्, टम्, ट,
 टानि, टाव, टाम॥
 ४ अपो-पोट्, पुटीत, पुटाम्, पुटः, पुटीः, पोट्, पुटम्, पुट्,
 पुटम्, पुटव, पुटम॥
 ५ अपोपोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ पोपोटा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ पोपुट्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पोपोटिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पोपोटिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अपोपोटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

१३३३ लुठत् (लुट्) संश्लेषणे। लुठ २०४ वदूपाणि॥

१३३४ कडत् (कड्) घसने॥

- १ चरी-कर्टि, कडीति, कट्, कडति, कडीषि, कर्टिष, कट्,
 कट्, कडीमि, कर्डिम, कडवः, कडमः॥
 २ चरीकड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
 याव, याम॥

- ३ चरीकर्ट्, चरीक-डीतु, टात्, टाम्, डतु, डि, टात्, टम्,
 ट, डानि, डाव, डाम॥
 ४ अचरी-कर्ट्, कडीत, कट्टाम्, कडुः, कडीः, कर्ट्, कट्टम्,
 कट्ट, कडम्, कडव, कडम॥
 ५ अचरीकर्ड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ चरीकर्डा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चरीकड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चरीकर्डिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः,
 स्मः॥
 ९ चरीकर्डिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
 आमि, आवः, आमः॥
 १० अचरीकर्डिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

पक्षे चरी स्थाने 'चरि' इति 'चर्' इति च ज्ञेयम्।

१३३५ कुडत् (कुड्) बाल्ये चा॥

- १ चो-कुडीति, कोटि, कुट्, कुडति, कुडीषि, कोटिष, कुट्,
 कुड, कुडीमि, कोडिम, कुडवः, कुडमः॥
 २ चोकुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
 याम॥
 ३ चोकोटु, चोकु-डीतु, टात्, टाम्, डतु, डि, टात्, टम्, ट,
 डानि, डाव, डाम॥
 ४ अचो-कोट्, कोड्, कुडीत, कुट्टाम्, कुडुः, कुडीः, कोट्,
 कोड्, कुट्टम्, कुट्ट, कुडम्, कुडव, कुडम॥
 ५ अचोकोड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ चोकोडा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चोकुड्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चोकोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चोकोडिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
 आवः, आमः॥
 १० अचोकोडिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
 आव, आम॥

१३३६ गुडत् (गुड) रक्षायाम्॥

- १ जो-गुडीति, गोदृ, गुदृः, गुडति, गुडीषि, गोदृषि, गुदृः, गुदृ, गुडीमि, गोदृमि, गुद्वः, गुद्वमः॥
- २ जोगुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोगोदृ, जोगु-डीतु, दृात्, दृाम्, डतु, दृि, दृात्, दृम्, दृ, दानि, डाव, डाम॥
- ४ अजो-गोदृ, गुडीत, गुदृाम्, गुडुः, गुडीः, गोदृ, गुदृम्, गुदृ, गुडम्, गुद्व, गुद्वम॥
- ५ अजोगोड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जोगोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगुड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजोगोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३३७ जुडत् (जुड) बन्धे। जुडत् १२५४ वदूपाणि॥

१३३८ तुडत् (तुड) तोडने। तुड २२७ वदूपाणि॥

१३३९ लुडत् (लुड) संवरणे॥

- १ लो-लोदृ, लुडीति, लुदृः, लुडति, लुडीषि, लोदृषि, लुदृः, लुदृ, लुडीमि, लोदृमि, लुद्वः, लुद्वमः॥
- २ लोलुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लोलोदृ, लोलु-डीतु, दृात्, दृाम्, डतु, दृि, दृात्, दृम्, दृ, दानि, डाव, डाम॥
- ४ अलो-लोदृ, लुडीत, लुदृाम्, लुडुः, लुडीः, लोदृ, लुदृम्, लुदृ, लुडम्, लुद्व, लुद्वम॥
- ५ अलोलोड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लोलुड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ लोलोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अलोलोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३४० थुडत् (थुड) संवरणे॥

- १ तो-थोदृ, थुडीति, थुदृः, थुडति, थुडीषि, थोदृषि, थुदृः, थुदृ, थुडीमि, थोदृमि, थुद्वः, थुद्वमः॥
- २ तोथुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोथोदृ, तोथु-डीतु, दृात्, दृाम्, डतु, दृि, दृात्, दृम्, दृ, दानि, डाव, डाम॥
- ४ अतो-थोदृ, थुडीत, थुदृाम्, थुडुः, थुडीः, थोदृ, थुदृम्, थुदृ, थुडम्, थुद्व, थुद्वम॥
- ५ अतोथोड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोथोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोथुड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तोथोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तोथोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतोथोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३४१ स्थुडत् (स्थुड) संवरणे॥

- १ तो-स्थोदृ, स्थुडीति, स्थुदृः, स्थुडति, स्थुडीषि, स्थोदृषि, स्थुदृः, स्थुदृ, स्थुडीमि, स्थोदृमि, स्थुद्वः, स्थुद्वमः॥
- २ तोस्थुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तोस्थोदृ, तोस्थु-डीतु, दृात्, दृाम्, डतु, दृि, दृात्, दृम्, दृ, दानि, डाव, डाम॥
- ४ अतो-स्थोदृ, स्थुडीत, स्थुदृाम्, स्थुडुः, स्थुडीः, स्थोदृ, स्थुदृम्, स्थुदृ, स्थुडम्, स्थुद्व, स्थुद्वम॥
- ५ अतोस्थोड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तोस्थोडा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तोस्थुड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

- ८ तोस्थोडिता-'' , रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ तोस्थोडिष्य-अति, अतः, अन्ति, असि, अस्थः, अस्थ, आमि, आवः, आमः ॥
 १० अतोस्थोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम ॥

१३४२ वुडत् (वुड्) उत्सर्गे चा॥

- १ वो-वोटि, वुडीति, वुट्, वुडति, वुडीषि, वोटिषि, वुट्, वुड, वुडीमि, वोटिमि, वुड्वः, वुडम् ॥
 २ वोवुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ वोवोट्टु, वोवु-डीतु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम ॥
 ४ अवो-वोट्, वुडीत, वुट्टाम्, वुडुः, वुडीः, वोट्, वुट्टम्, वुड, वुडम्, वुड्व, वुडम् ॥
 ५ अवोवोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ वोवोडा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वोवुड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ वोवोडिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ वोवोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अवोवोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम ॥

१३४३ वुडत् (वुड्) संघाते॥

- १ वो-वोटि, वुडीति, वुट्, वुडति, वुडीषि, वोटिषि, वुट्, वुड, वुडीमि, वोटिमि, वुड्वः, वुडम् ॥
 २ वोवुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ वोवोट्टु, वोवु-डीतु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम ॥
 ४ अवो-वोट्, वुडीत, वुट्टाम्, वुडुः, वुडीः, वोट्, वुट्टम्, वुड, वुडम्, वुड्व, वुडम् ॥
 ५ अवोवोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥

- ६ वोवोडा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ वोवुड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ वोवोडिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ वोवोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अवोवोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम ॥

१३४४ भुडत् (भुड्) संघाते॥

- १ बो-भुडिति, भोटि, भुट्, भुडति, भुडीषि, भोटिषि, भुट्, भुड, भुडीमि, भोटिमि, भुड्वः, भुडम् ॥
 २ बोभुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ बोभोट्टु, बोभु-डीतु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम ॥
 ४ अबो-भोट्, भुडीत, भुट्टाम्, भुडुः, भुडीः, भोट्, भुट्टम्, भुड, भुडम्, भुड्व, भुडम् ॥
 ५ अबोभोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ बोभोडा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ बोभुड्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
 ८ बोभोडिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ बोभोडिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
 १० अबोभोडिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम ॥

१३४५ दुडत् (दुड्) निमज्जने॥

- १ दो-दोटि, दुडीति, दुट्, दुडति, दुडीषि, दोटिषि, दुट्, दुड, दुडीमि, दोटिमि, दुड्वः, दुडम् ॥
 २ दोदुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
 ३ दोदोट्टु, दोदु-डीतु, ट्रात्, ट्राम्, डतु, ट्टि, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम ॥
 ४ अदो-दोट्, दुडीत, दुट्टाम्, दुडुः, दुडीः, दोट्, दुट्टम्, दुड, दुडम्, दुड्व, दुडम् ॥

५ अदोदोङ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ दोदोडा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ दोदुङ्गा-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ दोदोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ दोदोडिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदोदोडिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३४६ हुडत् (हुड्) निमज्जने। हुड् २३० वट्टपाणि॥

१३४७ वुडत् (वुड्) निमज्जने॥

१ तो-त्रोटि, वुडोति, वुट्, वुडति, वुडोषि, त्रोटिषि, वुट्, वुडमि, त्रोटिमि, वुड्वः, वुड्वः॥

२ तोवुड्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ तोत्रोट्ट, तोत्रु-डीत्, ट्रात्, ट्राम्, डत्, ट्ति, ट्रात्, ट्टम्, ट्ट, डानि, डाव, डाम॥

४ अतो-त्रोट्, वुडोति, वुट्टाम्, वुडुः, वुडोः, त्रोट्, वुट्टम्, वुट्ट, वुडम्, वुड्व, वुड्व॥

५ अतोत्रोट्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ तोत्रोडा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ तोत्रुङ्गा-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तोत्रोडिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तोत्रोडिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतोत्रोटिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३४८ चुणत् (चुण्) छेदने॥

१ चो-चोण्टि, चुणीति, चूण्टः, चुणति, चुणीषि, चोण्टि, चूण्टः, चूण्ट, चुणीमि, चोण्टिमि, चुण्वः, चुण्वः॥

२ चोचुण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चो-चोण्ट, चुणीत्, चूण्टात्, चूण्टाम्, चुणत्, चूण्टि, चूण्टात्, चूण्टम्, चूण्ट, चुणानि, चुणाव, चुणाम॥

४ अचो-चोण्, चुणीत्, चूण्टाम्, चुणुः, चुणीः, चोण्, चूण्टम्, चूण्ट, चुणम्, चुण्व, चुण्व॥

५ अचोचोण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चोचोणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चोचुण्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चोचोणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोचोणिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचोचोणिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३४९ डिपत् (डिप्) क्षेपे। डिपत् ११०५ वट्टपाणि॥

१३५० छुरत् (छुर्) छेदने॥

१ चो-छोर्ति, छुरीति, छूर्तः, छुरति, छुरीषि, छोर्षि, छुर्थः, छुर्थ, छुरीमि, छोर्मि, छूर्वः, छूर्मः॥

२ चोछूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चोछोर्तु, चोछु-रीति, तात्, ताम्, रतु, हिं, तात्, तम्, तं, राणि, राव, राम॥

४ अचोच-छोः, छुरीत्, छूर्ताम्, छुरुः, छुरीः, छोः, छूर्तम्, छूर्त, छुरम्, छूर्व, छूर्म॥

५ अचोछोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चोछोरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चोछूर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चोछोरिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोछोरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचोछोरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३५१ स्फुरत् (स्फुर्) स्फुरणे॥

१ पो-स्फोर्ति, स्फुरीति, स्फूर्तः, स्फुरति, स्फुरीषि, स्फोर्षि, स्फूर्थः, स्फूर्थ, स्फुरीमि, स्फोर्मि, स्फूर्वः, स्फूर्मः॥

२ पोस्फूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ पो-स्फोर्तु, स्फुरीति, स्फूर्तात्, स्फूर्ताम्, स्फुरतु, स्फूर्हि,
स्फूर्तात्, स्फूर्ताम्, स्फूर्त, स्फुराणि, स्फुराव, स्फुराम्॥
- ४ अपो-स्फोः, स्फुरीत्, स्फूर्ताम्, स्फुरुः, स्फुरीः, स्फोः,
स्फूर्ताम्, स्फूर्त, स्फुरम्, स्फूर्व, स्फूर्म॥
- ५ अपोस्फोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ पोस्फोरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोस्फूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोस्फोरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः,
स्मः॥
- ९ पोस्फोरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोस्फोरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१३५२ स्फुलत् (स्फुल) संचये च॥

- १ पो-स्फोलि, स्फुलीति, स्फुलतः, स्फुलति, स्फुलीषि,
स्फोलिष, स्फुलथः, स्फुलथ, स्फुलीमि, स्फोलिमि, स्फुल्यः,
स्फुल्यः॥
- २ पोस्फुल्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्,
याव, याम्॥
- ३ पोस्फोलु, पोस्फु-लीत्, लु, ल्तात्, ल्ताम्, लतु, लिह,
ल्तात्, ल्तम्, ल्त, लानि, लाव, लाम्॥
- ४ अपो-स्फोल्, स्फुलीत्, स्फुल्लाम्, स्फुलुः, स्फुलीः,
स्फोल्, स्फुल्लम्, स्फुल्ल, स्फुलम्, स्फुल्व, स्फुल्यम्॥
- ५ अपोस्फोल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ पोस्फोला-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ पोस्फुल्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पोस्फोलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः,
स्मः॥
- ९ पोस्फोलिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ।
आमि, आवः, आमः॥
- १० अपोस्फोलिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१३५३ कुडत् (कु) शब्दे॥ कुड् ५४५ वदूपाणि॥

१३५४ कूडत् (कू) शब्दे॥

- १ चो-कवीति, कोति, कूतः, कवति, कवीषि, कोषि, कूथः,
कूथ, कवीमि, कोमि, कूवः, कूमः॥
- २ चोकू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम्॥
- ३ चो-कवीत्, कोत्, कूतात्, कूताम्, कवत्, कूहि, कूतात्,
कूताम्, कूत, कवानि, कवाव, कवाम्॥
- ४ अचो-कवीत्, कोत्, कूताम्, कवुः, कवीः, कोः, कूतम्,
कूत, कवम्, कूव, कूम॥
- ५ अचोकाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ चोकवा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोकूया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोकविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोकविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥
- १० अचोकविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१३५५ गुरैति (गुर) उद्यमे॥

- १ जो-गोर्ति, गुरीति, गूर्तः, गुरति, गुरीषि, गोर्षि, गूर्थः, गूर्थ,
गुरीमि, गोर्मि, गूर्वः, गूर्मः॥
- २ जोगूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम्॥
- ३ जो-गोर्त्, गुरीति, गूर्तात्, गूर्ताम्, गुरत्, गूर्हि, गूर्तात्,
गूर्तम्, गूर्त, गुराणि, गुराव, गुराम्॥
- ४ अजो-गुरीत्, गोः, गूर्ताम्, गुरुः, गुरीः, गोः, गूर्तम्, गूर्त,
गुरम्, गूर्व, गूर्म॥
- ५ अजोगोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥
- ६ जोगोरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जोगूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जोगोरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जोगोरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥
- १० अजोगोरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१३५६ षंडत् (पृ) व्यायामे। षंक् १०४६ वदूपाणि॥

१३५७ दंडत् (द) आदरे॥

- १ दरी-दरीति, दर्ति, दूर्तः, द्रति, दरीषि, दर्मि, दृथः, दृथ, दरीमि, दर्मि, दृवः, दृमः॥
- २ दरीदृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दरी-दरीतु, दर्तु, दृतात्, दृताम्, द्रतु, दृहि, दृतात्, दृतम्, दृत, दराणि, दराव, दराम॥
- ४ अदरी-दरीतु, दः, दृताम्, दरुः, दरीः, दः, दृतम्, दृत, दरम्, दृव, दृम॥
- ५ अदरीदार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दरीदरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ दरीद्रिया-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दरीदरिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दरीदरिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदरीदरिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे दरी-स्थाने 'दरि' इति 'दर' इति च ज्ञेयम्॥

१३५८ षंडत् (धृ) स्थाने। षंड् ५५७ वदूपाणि॥

१३५९ ओविजैति (विज्) भयचलनयोः। विजुंकी १०५४ वदूपाणि॥

१३६० ओलजैट् (लज्) व्रीडे॥ लज १४० वदूपाणि॥

१३६१ ओलसजैट् (लसज्) व्रीडे॥

- १ लाल-ज्जीति, क्ति, क्तः, ज्जति, ज्जीषि, क्षि, कथः, कथ, ज्जीमि, ज्जिम, ज्ज्वः, ज्जमः॥ [याव, याम॥
- २ लालज्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लाल-ज्जीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, ज्जतु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, ज्जानि, ज्जाव, ज्जाम॥ [ज्जम्, ज्ज्व, ज्जम॥
- ४ अलाल-ज्जीत्, क्, क्ताम्, ज्जुः, ज्जीः, क्, क्तम्, क्त,
- ५ अलालज्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लालज्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ लालज्ज्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लालज्जिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लालज्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलालज्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३६२ ष्वञ्जित् (स्वञ्ज्) संगे॥

- १ सास्व-ञ्जीति, ङ्ङि, ङ्ङः, ङ्जति, ङ्जीषि, ङ्ङि, कथः, कथ, ङ्जीमि, ङ्जिम, ङ्ज्वः, ङ्जमः॥
- २ सास्वञ्ज-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सास्व-ञ्जीतु, इत्तु, क्तात्, क्ताम्, ज्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, ङ्जानि, ङ्जाव, ङ्जाम॥
- ४ असास्व-ञ्जीत्, न्, क्ताम्, जुः, ङ्जीः, न्, क्तम्, क्त, ङ्जम्, ङ्ज्व, ङ्जम॥
- ५ असास्वञ्ज-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सास्वञ्जा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सास्वञ्ज्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सास्वञ्जिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सास्वञ्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असास्वञ्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३६३ जुषैति (जुष्) प्रीतिसेवनयोः॥

- १ जो-जुषीति, जोष्टि, जुष्टः, जुषति, जुषीषि, जोक्षि, जुष्टः, जुष्ट, जुषीमि, जोष्मि, जुष्वः, जुषमः॥
- २ जोजुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जोजोष्टु, जोजु-षीतु, षात्, षाम्, षतु, ङ्ङि, षात्, षम्, ष, षाणि, षाव, षाम॥
- ४ अजो-जुषीत्, जोट्, जुष्टाम्, जुषुः, जुषीः, जोट्, जुष्टम्, जुष्ट, जुषम्, जुष्व, जुषम॥

- ५ अजोजोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ जोजोषा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जोजुष्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जोजोषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जोजोषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजोजोषिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

॥ तुदादिगणः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ रुधादिगणः ॥

१३६४ रुधृणी (रुध्) आवरणे। अनोरुधिच् ११६९
 वदूपाणि॥

१३६५ रिचृणी (रिच्) विरेचने॥

- १ रे-रिचोति, रेक्ति, रिक्तः, रिचति, रिचोषि, रेक्षि, रिक्थः, रिक्थ, रिचोमि, रेचि, रिच्वः, रिचमः॥
 २ रेरिच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ रेरेक्तु, रेरि-चोत्, कात्, ताम्, चत्, गिध, कात्, कम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
 ४ अरे-रेक्, रिचोत्, रिक्ताम्, रिचुः, रिचीः, रेक्, रिक्तम्, रिक्त, रिचम्, रिच्व, रिचम॥
 ५ अरेरेच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ रेरेचा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ रेरिच्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ रेरेचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ रेरेचिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अरेरेचिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३६६ विचृणी (विच्) पृथग्भावे। व्यचत् १३२३

वदूपाणि॥

१३६७ युजृणी (युज्) योगे। युजिच् ११६९ वदूपाणि॥

१३६८ भिदृणी (भिद्) विदारणे॥

- १ बे-भेत्ति, भिदीति, भित्तः, भिदति, भिदीषि, भेत्ति, भित्थः, भित्थ, भिदीमि, भेदि, भिद्वः, भिद्वः॥ [याव, याम॥
 २ बेभिद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ बेभेत्तु, बेभि-दीत्, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
 ४ अबे-भेत्, भिदीत्, भित्ताम्, भिदुः, भिदीः, भेः, भेत्, भित्तम्, भित्त, भिदम्, भिद्व, भिद्व॥
 ५ अबेभेद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ बेभेदा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ बेभिद्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बेभेदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बेभेदिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अबेभेदिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३६९ छिदृणी (छिद्) द्वैधीकरणे॥

- १ चेच्-छेत्ति, छिदीति, छित्तः, छिदति, छिदीषि, छेत्ति, छित्थः, छित्थ, छिदीमि, छेदि, छिद्वः, छिद्वः॥
 २ चेच्छिद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ चेच्छेत्तु, चेच्छि-दीत्, तात्, ताम्, दत्, द्वि, तात्, तम्, त्त, दानि, दाव, दाम॥
 ४ अचेच्-छेत्, छिदीत्, छित्ताम्, छिदुः, छिदीः, छेः, छेत्, छित्तम्, छित्त, छिदम्, छिद्व, छिद्व॥
 ५ अचेच्छेद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ चेच्छेदा-ञकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चेच्छिद्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चेच्छेदिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चेच्छेदिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचेच्छेदिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३७० क्षुदृषी (क्षुद) संपेषेः॥

- १ चो-क्षोति, क्षुदीति, क्षुतः, क्षुदति, क्षुदीषि, क्षोत्सि, क्षुत्थः, क्षुत्थ, क्षुदीमि, क्षोचि, क्षुदः, क्षुद्यः॥
- २ चोक्षुद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चोक्षोत्तु, चोक्षु-दीतु, तात्, ताम्, दत्तु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचो-क्षोत्, क्षुदीत्, क्षुताम्, क्षुदुः, क्षुदीः, क्षोः, क्षोत्, क्षुत्तम्, क्षुत्, क्षुदम्, क्षुद, क्षुद्य॥
- ५ अचोक्षोद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चोक्षोदा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चोक्षुद्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चोक्षोदिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चोक्षोदिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचोक्षोदिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३७१ ऊदृषी (दृद) दीप्तिदेवनयोः॥

- १ चरीच्-छर्ति, दृदीति, दृत्तः, दृदति, दृदीषि, छर्त्सि, दृत्थः, दृत्थ, दृदीमि, छर्त्ति, दृदुः, दृद्यः॥
- २ चरीच्छद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चरीच्छत्तु, चरीच्छ-दीतु, तात्, ताम्, दत्तु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अचरीच्-छर्त्तु, दृदीत्, दृताम्, दृदुः, दृदीः, छाः, छर्त्तु, दृत्तम्, दृत्त, दृदम्, दृद, दृद्य॥
- ५ अचरीच्छद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चरीच्छर्दा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चरीच्छद्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चरीच्छर्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चरीच्छर्दिष्य, चरीच्छर्त्स्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचरीच्छर्दिष्य, अचरीच्छर्त्स्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे चरी-स्थाने 'चरि' इति 'चर्' इति च ज्ञेयम्॥

१३७२ उतृषी (तृद) हिंसानादरयोः॥

- १ तरी-तर्त्ति, तृदीति, तृत्तः, तृदति, तृदीषि, तर्त्सि, तृत्थः, तृत्थ, तृदीमि, तर्त्ति, तृदुः, तृद्यः॥
- २ तरीतृद्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ तरीतर्त्तु, तरीतृ-दीतु, तात्, ताम्, दत्तु, द्वि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम॥
- ४ अतरी-तर्त्तु, तृदीत्, तृताम्, तृदुः, तृदीः, ताः, तर्त्तु, तृत्तम्, तृत्त, तृदम्, तृद, तृद्य॥
- ५ अतरीतर्द्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तरीतर्दा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ तरीतृद्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तरीतर्दिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तरीतर्दिष्य, तरीतर्त्स्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतरीतर्दिष्य, अतरीतर्त्स्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी-स्थाने 'तरि' इति 'तर्' इति च ज्ञेयम्॥

१३७३ वृचैप् (वृच्) संपर्के। वृचैड्क् १०२४ वट्टपाणि॥

१३७४ वृचैप् (वृच्) वरणे॥

- १ वरी-वृचीति, वर्त्कि, वृक्तः, वृचति, वृचीषि, वर्त्क्षि, वृक्थः, वृक्थ, वृचीमि, वर्त्चि, वृच्चः, वृच्चः॥
- २ वरीवृच्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ वरीवर्त्तु, वरीवृ-चीतु, तात्, ताम्, चत्तु, ग्धि, तात्, तम्, त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ अवरी-वर्क्, वृचीत्, वृताम्, वृचुः, वृचीः, वर्क्, वृक्तम्, वृक्त, वृचम्, वृच्च, वृच्च॥
- ५ अवरीवर्च्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वरीवर्चा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ वरीवृच्या-त्, स्ताम्, सुः । ., स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वरीवर्चिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वरीवर्चिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवरीवर्चिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे वरी-स्थाने 'वरि' इति 'वर्' इति च ज्ञेयम्।

१३७५ तज्यूप (तज्य) संकोचने। तज्य ९७

वदूपाणि॥

१३७६ तज्यौप् (तज्य) संकोचने॥

- १ तात-ञीति, ङ्ङि, ङ्ङः, ङति, ङीषि, ङ्ङि, वथः, वथ, ङीमि, ङ्ङिम, ज्वः, ज्मः॥
 २ तातज्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ तात-ञीत्, इत्, क्तात्, क्ताम्, जत्, गिध, क्तात्, कम्, क, ङानि, ङाव, ङाम॥
 ४ अतात-ञीत्, न, क्ताम्, जुः, ङीः, न, कम्, क, ज्म, ज्व, ज्म॥
 ५ अतातज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्य॥
 ६ तातज्जा-ङ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ तातज्ज्या-त्, स्ताम्, सुः । ., स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तातज्जिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तातज्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अतातज्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३७७ भज्यौप् (भज्य) आमर्दने॥

- १ बाभ-ञीति, ङ्ङि, ङ्ङः, ङति, ङीषि, ङ्ङि, वथः, वथ, ङीमि, ङ्ङिम, ज्वः, ज्मः॥
 २ बाभज्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ बाभ-ञीत्, इत्, क्तात्, क्ताम्, जत्, गिध, क्तात्, कम्, क, ङानि, ङाव, ङाम॥

- ४ अबाभ-ञीत्, न, क्ताम्, जुः, ङीः, न, कम्, क, ज्म, ज्व, ज्म॥
 ५ अबाभज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्य॥
 ६ बाभज्जा-ङ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ बाभज्ज्या-त्, स्ताम्, सुः । ., स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बाभज्जिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बाभज्जिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अबाभज्जिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
 १३७८ भुजंप् (भुज) पालनाभ्यवहारयोः। भुजोत् १२५० वदूपाणि॥
 १३७९ ओविजैप् (विज) भयचलनयोः। विजुंकी १०५४ वदूपाणि॥
 १३८० कृतैप् (कृत) वेष्टने। कृतैत् १२२९ वदूपाणि॥
 १३८१ शिज्जंप् (शिज्) विशेषणे। शिज् ४६९ वदूपाणि॥
 १३८२ पिज्जंप् (पिज्) संचूर्णने॥
 १ पे-पिषीति, पेष्टि, पिष्टः, पिषति, पिषीपि, पोक्षि, पिष्टः, पिष्ट, पिषीमि, पेष्मि, पिष्वः, पिष्यः॥
 २ पेपिष्-यात्, याताम्, युः । याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ पेपेष्ट, पेपि-षीत्, षात्, षाम्, षत्, ङ्ङि, षात्, षम्, ष, षाणि, षाव, षाम॥
 ४ अपे-पिषीत्, पेष्ट, पिष्टाम्, पिषुः, पिषीः, पेष्ट, पिष्टम्, पिष्ट, पिषम्, पिष्व, पिष्य॥
 ५ अपेपेष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्य॥
 ६ पेपेष्ठा-ङ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ पेपिष्या-त्, स्ताम्, सुः । ., स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पेपेषिता-'' , रौ, रः । सि, स्थः, स्थ, । स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पेपेषिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आप्, आवः, आमः॥
 १० अपेपेषिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३८३ हिंसुप् (हिंस) हिंसायाम्॥

- १ जेहि-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्सि, स्थः, स्थ, सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥ [याव, याम्॥
- २ जेहिस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ जे-हिंसोत्, हिंस्तु, हिंस्तात्, हिंस्ताम्, हिंस्तु, हिन्दि, हिन्धि, हिंस्तात्, हिंस्तम्, हिंस्त, हिंसानि, हिंसाव, हिंसाम्॥
- ४ अजे-हिंसोत्, हिन्, हिंस्ताम्, हिंसुः, हिंसीः, हिन्, हिंस्तम्, हिंस्त, हिंसम्, हिंस्व, हिंस्म॥
- ५ अजेहिंस-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जेहिंसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जेहिंस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जेहिंसिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जेहिंसिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजेहिंसिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३८४ वृहप् (वृह) हिंसायाम्। वृहोत् १३१२ वद्रूपाणि॥

१३८५ खिदिप् (खिद) दैव्ये। खिदिच् ११६६ वद्रूपाणि॥

१३८६ विदिप् (विद) विचारणे॥ विदक् १०१७

वद्रूपाणि॥

॥ स्थादिगणः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ तनादिगणः ॥

१३८७ तनूयी (तन्) विस्तारे॥

- १ त-तनीति, तन्ति, तान्तः, तनति, तनीषि, तंसि, तान्थः, तान्थ, तनीमि, तन्मि, तन्वः, तन्मः॥ [याव, याम्॥
- २ तंतन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ त-तनीत्, तन्तु, तान्तात्, तान्ताम्, तनतु, तांहि, तान्तात्, तान्तम्, तान्त, तनानि, तनाव, तनाम्॥
- ४ अत-तनीत्, तन्, तान्ताम्, तनुः, तनीः, तन्, तान्तम्, तान्त, तनम्, तन्व, तन्म॥

५ अतंतान्, अतंतन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥

६ तंतना-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ तंतन्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ तंतनिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तंतनिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतंतनिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे त-स्थाने 'तन्' इति ज्ञेयम्।

१३८८ षणूयी (सन्) दाने॥ षन ३०३ वद्रूपाणि॥

१३८९ क्षनूग् (क्षन्) हिंसायाम्॥

- १ च-क्षणीति, क्षन्ति, क्षान्तः, क्षणति, क्षणीषि, क्षंसि, क्षान्थः, क्षान्थ, क्षणीमि, क्षन्मि, क्षण्वः, क्षणमः॥ [याव, याम्॥
- २ चक्षण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
- ३ च-क्षणीत्, क्षणु, क्षान्तात्, क्षान्ताम्, क्षणतु, क्षांहि, क्षान्तात्, क्षान्तम्, क्षान्त, क्षणानि, क्षणाव, क्षणाम्॥
- ४ अच-क्षणीत्, क्षन्, क्षान्ताम्, क्षणुः, क्षणीः, क्षन्, क्षान्तम्, क्षान्त, क्षणम्, क्षण्व, क्षणम॥
- ५ अचक्षण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ चक्षणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चक्षण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चक्षणिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चक्षणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचक्षणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे च-स्थाने 'चङ्' इति ज्ञेयम्।

१३९० क्षिनूयी (क्षिन्) हिंसायाम्॥

- १ चे-क्षणीति, क्षेन्ति, क्षीन्तः, क्षणति, क्षिणीषि, क्षेंसि, क्षीन्थः, क्षीन्थ, क्षिणीमि, क्षेन्मि, क्षिण्वः, क्षिणमः॥
- २ चेक्षिण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥

- ३ चे-क्षेन्तु, क्षिणीतु, क्षीन्तात्, क्षीन्ताम्, क्षिणतु, क्षीहि, क्षीन्तात्, क्षीन्तम्, क्षीन्त, क्षिणानि, क्षिणाव, क्षिणाम्॥
 ४ अचे-क्षिणीत्, क्षेन्, क्षीन्ताम्, क्षिणुः, क्षिणीः, क्षेन्, क्षीन्तम्, क्षीन्त, क्षिणम्, क्षिण्व, क्षिणम्॥
 ५ अचेक्षेण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ चेक्षेणा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चेक्षेण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चेक्षेणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चेक्षेणिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचेक्षेणिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१३९१ तनूयि (तृन्) अदने॥

- १ तरी-तर्न्ति, तृणीति, तृन्तः, तृणति, तृणीषि, तर्णिस, तृन्थः, तृन्थ, तृणीमि, तर्णिम्, तृण्वः, तृणम्॥
 २ तरीतृण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
 ३ तरी-तर्न्तु, तृणीतु, तृन्तात्, तृन्ताम्, तृणतु, तृंहि, तृन्तात्, तृन्तम्, तृन्त, तृणानि, तृणाव, तृणाम्॥
 ४ अतरी-तृणीत्, तर्न्, तृन्ताम्, तृणुः, तृणीः, तर्न्, तृन्तम्, तृन्त, तृणम्, तृण्व, तृणम्॥
 ५ अतरीतर्ण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ तरीतर्णा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ तरीतृण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तरीतर्णिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तरीतर्णिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अतरीतर्णिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे तरी-स्थाने 'तरी' इति 'तर्' इति च ज्ञेयम्।

१३९२ घनूयि (घृन्) दीप्तौ॥

- १ जरी-घर्न्ति, घृणीति, घृन्तः, घृणति, घृणीषि, घर्न्सि, घृन्थः, घृन्थ, घृणीमि, घर्णिम्, घृण्वः, घृणम्॥

- २ जरीघृण्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
 ३ जरी-घर्न्तु, घृणीतु, घृन्तात्, घृन्ताम्, घृणतु, घृंहि, घृन्तात्, घृन्तम्, घृन्त, घृणानि, घृणाव, घृणाम्॥
 ४ अजरी-घर्न्, घृणीत्, घृन्ताम्, घृणुः, घृणीः, घर्न्, घृन्तम्, घृन्त, घृणम्, घृण्व, घृणम्॥
 ५ अजरीघर्ण्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ जरीघर्णा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जरीघृण्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जरीघर्णिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जरीघर्णिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजरीघर्णिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जरी स्थाने 'जरि' इति 'जर्' इति च ज्ञेयम्॥

१३९३ वनूयि (वन्) याचने। वन ३०१ वदूपाणि॥

१३९४ मनूयि (मन) बोधने। मनिच् ११७१ वदूपाणि॥

॥ तनादिगणः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ क्र्यादिगणः ॥

१३९५ डुकीगूश् (क्री) द्रव्यविनिमये॥

- १ चे-क्रयीति, क्रेति, क्रीतः, क्रयति, क्रयीषि, क्रेषि, क्रीथः, क्रीथ, क्रयीमि, क्रेमि, क्रिवः, क्रिमः॥
 २ चेक्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम्॥
 ३ चे-क्रयीतु, क्रेतु, क्रीतात्, क्रीताम्, क्रियतु, क्रीहि, क्रीतात्, क्रीतम्, क्रीत, क्रयानि, क्रयाव, क्रयाम्॥
 ४ अचे-क्रयीत्, क्रेत्, क्रीताम्, क्रयुः, क्रयीः, क्रेः, क्रीतम्, क्रीत, क्रयम्, क्रिव, क्रिम॥
 ५ अचेक्राय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ चेक्रया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ चेक्रीया-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

- ८ चेक्रयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चेक्रयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचेक्रयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

१३९६ षिगृश् (सि) बन्धने। षिगृद् ११९३ वदूपाणि॥

१३९७ प्रीगृश् (प्री) तृप्तिकान्त्योः। प्रीड्व् ११५९ वदूपाणि॥

१३९८ श्रीगृश् (श्री) धाके

- १ शे-श्रयोति, श्रेति, श्रीतः, श्रयति, श्रयोषि, श्रेषि, श्रीथः, श्रीथ, श्रयोमि, श्रेमि, श्रीवः, श्रीमः॥
 २ शेश्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ शे-श्रयोतु, श्रेतु, श्रीतात्, श्रीताम्, श्रियतु, श्रीहि, श्रीतात्, श्रीतम्, श्रीत, श्रयानि, श्रयाव, श्रयाम॥
 ४ अशे-श्रयोत्, श्रेत्, श्रीताम्, श्रयुः, श्रयीः, श्रेः, श्रीतम्, श्रीत, श्रयम्, श्रिव, श्रिम॥
 ५ अशेश्राय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ शेश्रया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ शेश्रीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शेश्रयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शेश्रयिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अशेश्रयिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

१३९९ मीगृश् (मी) हिंसायाम्। मीड्व् ११५४ वदूपाणि॥

१४०० युंगृश् (यु) बन्धने॥ युक् १००२ वदूपाणि॥

१४०१ स्कुंगृश् (स्कु) आप्रवणे॥

- १ चो-स्कवीति, स्कोति, स्कुतः, स्कुवति, स्कवीषि, स्कोषि, स्कुथः, स्कुथ, स्कवीमि, स्कोमि, स्कुवः, स्कुमः॥
 २ चोस्कु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

- ३ चो-स्कवीतु, स्कोतु, स्कुतात्, स्कुताम्, स्कुवतु, स्कुहि, स्कुतात्, स्कुतम्, स्कुत, स्कवानि, स्कवाव, स्कवाम॥
 ४ अचो-स्कवीत्, स्कोत्, स्कुताम्, स्कवुः, स्कवीः, स्कोः, स्कुतम्, स्कुत, स्कवम्, स्कुव, स्कुम॥
 ५ अचोस्कव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ चोस्कवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ चोस्कूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चोस्कविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चोस्कविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचोस्कविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

१४०२ क्नुगृश्(क्नु) शब्दे॥

- १ चो-क्नवीति, क्नोति, क्नतः, क्नवति, क्नवीषि, क्नोषि, क्नूथः, क्नूथ, क्नवीमि, क्नोमि, क्नूवः, क्नूमः॥
 २ चोक्नु-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ चो-क्नवीतु, क्नोतु, क्नतात्, क्नूताम्, क्नवतु, क्नूहि, क्नूतात्, क्नूतम्, क्नूत, क्नवानि, क्नवाव, क्नवाम॥
 ४ अचो-क्नवीत्, क्नोत्, क्नूताम्, क्नवुः, क्नवीः, क्नोः, क्नूतम्, क्नूत, क्नवम्, क्नूव, क्नूम॥
 ५ अचोक्नाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ चोक्नवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ चोक्नूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चोक्नविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चोक्नविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचोक्नविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत।अम्, आव, आम॥

१४०३ दूगश् (दू) हिंसायाम्॥

- १ दो-द्वीति, द्रोति, दूतः, दुवति, द्वीषि, द्रोषि, दूथः, दूथ, द्वीमि, द्रोमि, दूवः, दूमः॥
- २ दोदू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ दो-द्वीतु, द्रोतु, दूतात्, दूताम्, दुवतु, दूहि, दूतात्, दूतम्, दूत, द्वानि, द्वाव, द्वाम॥
- ४ अदो-द्वीत्, द्रोत्, दूताम्, द्रुः, द्रवीः, द्रोः, दूतम्, दूत, द्रवम्, दूव, दूम॥
- ५ अदोद्राव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोद्रवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दोदूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोद्रविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोद्रविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोद्रविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४०४ ग्रहीश् (ग्रह) उपादाने॥

- १ जरी-गर्हि, गृहीति, गृहः, गृहति, गृहीषि, घर्क्षि, गृहः, गृह, गृहीमि, गर्हि, गृहः, गृहः॥
- २ जरीगृह-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ जरीगर्ह्, जरीगृ-हीतु, ङात्, ङाम्, हतु, ङि, ङात्, ङम्, ङ, हाणि, हाव, हाम॥
- ४ अजरी-गृहीत्, घर्द, गृहाम्, गृहुः, गृहीः, घर्द, गृहम्, गृह, गृहम्, गृह्य॥
- ५ अजरीगर्ह-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जरीगर्हा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जरीगृह्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जरीगर्हिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जरीगर्हिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अजरीगर्हिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

पक्षे जरी स्थाने 'जरी' इति 'जर्' इति च ज्ञेयम्।

अन्यमते जा-ग्रहीति, ग्राहि, गृहः इत्यादि॥

१४०५ पूगश् (पू) पवने। पूङ् ५५५ वदूपाणि॥

१४०६ लूगश् (लू) छेदने॥

- १ लो-लवीति, लोति, लूतः, लुवति, लवीषि, लोषि, लूथः, लूथ, लवीमि, लोमि, लूवः, लूमः॥
- २ लोलू-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ लो-लवीतु, लोतु, लूतात्, लूताम्, लुवतु, लूहि, लूतात्, लूतम्, लूत, लवानि, लवाव, लवाम॥
- ४ अलो-लवीत्, लोत्, लूताम्, लवुः, लवीः, लोः, लूतम्, लूत, लवम्, लूव, लूम॥
- ५ अलोलाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोलवा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लोलूया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोलविता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोलविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोलविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४०७ धूगश् (धू) कम्पने। धूगट् ११९७ वदूपाणि॥

१४०८ स्तृगश् (स्तृ) आच्छादने॥

- १ ता-स्तरीति, स्तर्ति, स्तीर्तः, स्तिरति, स्तरीषि, स्तर्षि, स्तीर्थः, स्तीर्थ, स्तरीमि, स्तार्मि, स्तीर्वः, स्तीर्मः॥
- २ तास्तृ-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ता-स्तरीतु, स्तर्तु, स्तीर्तात्, स्तीर्ताम्, स्तिरतु, स्तीर्हि, स्तीर्तात्, स्तीर्मम्, स्तीर्त, स्तराणि, स्तराव, स्तराम॥
- ४ अता-स्तरीत्, स्तः, स्तीर्ताम्, स्तरुः, स्तरीः, स्तः, स्तीर्मम्, स्तीर्त, स्तरम्, स्तीर्व, स्तीर्म॥
- ५ अतास्तार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तास्तरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

- ७ तास्तीर्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तास्तरिता, तास्तरीता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तास्तरिष्य, तास्तरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अतास्तरिष्य, अतास्तरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
 १४०९ कृग्श् (कृ) हिंसायाम्। कृत् १२३८ वदूपाणि॥

१४१० वृग्श् (वृ) वरणे॥

- १ वा-वरीति, वर्ति, वर्तः, वुरति, वरीषि, वर्षि, वूर्धः, वूर्ध, वरीमि, वर्मि, वूर्वः, वर्मः॥[याव, याम॥
 २ वावूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ वा-वरीतु, वर्तु, वर्तात्, वर्ताम्, वुरतु, वूर्हि, वर्तात्, वर्तम्, वर्त, वराणि, वराव, वराम॥
 ४ अवा-वरीतु, वः, वर्ताम्, वरुः, वरीः, वः, वर्तम्, वर्त, वरम्, वूर्व, वर्म॥
 ५ अवावार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ वावरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ वावूर्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वावरिता, वावरीता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वावरिष्य, वावरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवावरिष्य, अवावरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४११ ज्यांश् (ज्या) हानौ॥

- १ जे-जयीति, जेति, जीतः, ज्यति, जयीषि, जेषि, जीथः, जीथ, जयीमि, जेमि, जीवः, जीमः॥
 २ जेजी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जे-जयीतु, जेतु, जीतात्, जीताम्, ज्यतु, जीहि, जीतात्, जीतम्, जीत, जयानि, जयाव, जयाम॥

- ४ अजे-जयीत्, जेतु, जीतात्, जीताम्, जयुः, जयोः, जेः, जीतम्, जीत, जयम्, जीव, जीम॥
 ५ अजेजाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जेजया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ जेजीया-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जेजयिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जेजयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजेजयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

अन्वमते जा-ज्येति, ज्याति, जीतः इत्यादि॥

१४१२ रीश् (री) गतिरेषणयोः। रीड्य ११०५ वदूपाणि॥

१४१३ लीश् (ली) श्लेषणे। लीड्य ११५६ वदूपाणि॥

१४१४ व्लींश् (व्ली) वरणे॥

- १ वे-व्लयीति, व्लेति, व्लीतः, व्लियति, व्लयीषि, व्लेपि, व्लीथः, व्लीथ, व्लयीमि, व्लेमि, व्लीवः, व्लीमः॥
 २ वेव्ली-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ वे-व्लयीतु, व्लेतु, व्लीतात्, व्लीताम्, व्लियतु, व्लीहि, व्लीतात्, व्लीतम्, व्लीत, व्लयानि, व्लयाव, व्लयाम॥
 ४ अवे-व्लयीत्, व्लेत्, व्लीताम्, व्लयुः, व्लयीः, व्लेः, व्लीतम्, व्लीत, व्लयम्, व्लीव, व्लीम॥
 ५ अवेव्लाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ वेव्लया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ वेव्लीया-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वेव्लयिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ,। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वेव्लयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अवेव्लयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४१५ ल्वीश् (ल्वी) गतौ॥

- १ ले-ल्वयीति, ल्वेति, ल्वीतः, ल्वयति, ल्वयीषि, ल्वेषि, ल्वीथः, ल्वीथ, ल्वयीमि, ल्वेमि, ल्वीवः, ल्वीमः॥
- २ लेल्वी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ ले-ल्वयीतु, ल्वेतु, ल्वीतात्, ल्वीताम्, ल्वयतु, ल्वीहि, ल्वीतात्, ल्वीतम्, ल्वीत, ल्वयानि, ल्वयाव, ल्वयाम॥
- ४ अले-ल्वयीत्, ल्वेत, ल्वीताम्, ल्वयुः, ल्वयीः, ल्वेः, ल्वीतम्, ल्वीत, ल्वयम्, ल्वीव, ल्वीम॥
- ५ अलेल्वीय-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लेल्वया-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ लेल्वीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लेल्वयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लेल्वयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलेल्वयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४१६ कृश् (कृ) हिंसायाम्। कृत् १२३८ वदूपाणि॥

१४१७ मृश् (मृ) हिंसायाम्॥

- १ मा-मरीति, मूर्ति, मूर्तः, मुरति, मरीषि, मूर्षि, मूर्थः, मूर्थ, मरीमि, मूर्मि, मूर्वः, मूर्मः॥
- २ मामूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मा-मरीति, मूर्तु, मूर्तात्, मूर्ताम्, मुरतु, मूर्हि, मूर्तात्, मूर्तम्, मूर्त, मराणि, मराव, मराम॥
- ४ अमा-मरीत्, मः, मूर्ताम्, मरुः, मरीः, मः, मूर्तम्, मूर्त, मरम्, मूर्व, मूर्म॥
- ५ अमामार्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मामरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मामूर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मामरिता, मामरीता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

- ९ मामरिष्य, मामरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमामरिष्य, अमामरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४१८ शृश् (शृ) हिंसायाम्॥

- १ शा-शरीति, शर्ति, शीर्तः, शिरति, शरीषि, शर्षि, शीर्थः, शीर्थ, शरीमि, शर्मि, शीर्वः, शीर्मः॥
- २ शाश्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ शा-शरीतु, शर्तु, शीर्तात्, शीर्ताम्, शिरतु, शीर्हि, शीर्तात्, शीर्तम्, शीर्त, शराणि, शराव, शराम॥
- ४ अशा-शरीत्, शः, शीर्ताम्, शरुः, शरीः, शः, शीर्तम्, शीर्त, शरम्, शीर्व, शीर्म॥
- ५ अशाशार्, अशाशर्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शाशरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाशीर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शाशरिता, शाशरीता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शाशरिष्य, शाशरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अशाशरिष्य, अशाशरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४१९ पृश् (पृ) पालनपूरणयोः॥

- १ पा-परीति, पर्ति, पूर्तः, पुरति, परीषि, पर्षि, पृथः, पृथ, परीमि, पर्मि, पूर्वः, पूर्वः॥
- २ पापूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ पा-परीतु, पर्तु, पूर्तात्, पूर्ताम्, पुरतु, पूर्हि, पूर्तात्, पूर्तम्, पूर्त, पराणि, पराव, पराम॥
- ४ अपा-परीत्, पः, पूर्ताम्, परुः, परीः, पः, पूर्तम्, पूर्त, परम्, पूर्व, पूर्व॥
- ५ अपापार्-ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पापरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ बापूर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बापरिता, बापरीता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बापरिष्य, बापरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अपापरिष्य, अपापरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४२० वृश् (वृ) वरणे॥

- १ बा-बरीति, बर्ति, बूर्तः, बुरति, बरीषि, बर्षि, बूर्धः, बूर्ध, बरीमि, बर्मि, बूर्वः, बूर्मः॥
 २ बाबूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ बा-बरीतु, बर्तु, बूर्तात्, बूर्ताम्, बिरतु, बूर्हि, बूर्तात्, बूर्तम्, बूर्त, बराणि, बराव, बराम॥
 ४ अबा-बरीतु, बः, बूर्ताम्, बरुः, बरीः, बः, बूर्तम्, बूर्त, बरम्, बूर्व, बूर्म॥
 ५ अबावार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ बाबरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ बाबूर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बाबरिता, बाबरीता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बाबरिष्य, बाबरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अबावरिष्य, अबाबरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४२१ भृश् (भृ) भर्जने च॥

- १ बा-भरीति, भर्ति, भूर्तः, भुरति, भरीषि, भर्षि, भूर्धः, भूर्ध, भरीमि, भर्मि, भूर्वः, भूर्मः॥
 २ बाभूर-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ बा-भरीतु, भर्तु, भूर्तात्, भूर्ताम्, भुरतु, भूर्हि, भूर्तात्, भूर्तम्, भूर्त, भराणि, भराव, भराम॥
 ४ अबा-भरीतु, भः, भूर्ताम्, भरुः, भरीः, भः, भूर्तम्, भूर्त, भरम्, भूर्व, भूर्म॥

- ५ अबाभार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ बाभरा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ बाभूर्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बाभरिता, बाभरीता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बाभरिष्य, बाभरीष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अबाभरिष्य, अबाभरीष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४२२ दृश् (दृ) विदारणे॥ दृ १४२२ वट्टपाणि॥

१४२३ जृश् (जृ) वयोहानौ॥ जृष्य १०५७ वट्टपाणि॥

१४२४ नृश् (नृ) नये॥ नृ १४३ वट्टपाणि॥

१४२५ ज्ञाश् (ज्ञा) अवबोधने॥

- १ जा-ज्ञेति, ज्ञाति, ज्ञीतः, ज्ञति, ज्ञेषि, ज्ञीथः, ज्ञीथ, ज्ञेमि, ज्ञामि, ज्ञीवः, ज्ञीमः॥
 २ जाज्ञी-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
 ३ जा-ज्ञेतु, ज्ञातु, ज्ञीतात्, ज्ञीताम्, ज्ञतु, ज्ञीहि, ज्ञीतात्, ज्ञीतम्, ज्ञीत, ज्ञानि, जाव, ज्ञाम॥
 ४ अजा-ज्ञेतु, ज्ञातु, ज्ञीताम्, जुः, ज्ञेः, ज्ञाः, ज्ञीतम्, ज्ञीत, ज्ञम्, ज्ञीव, ज्ञीम॥
 ५ अजाज्ञास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ जाज्ञा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ जाज्ञेया, जाज्ञाया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ जाज्ञिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ जाज्ञिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अजाज्ञिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥
 १४२६ क्षिंष्य (क्षि) हिंसायाम्॥ क्षिं १० वट्टपाणि॥
 १४२७ व्रीश् (व्री) वरणे॥ व्रीड्य ११५७ वट्टपाणि॥

१४२८ भ्रीश् (भ्री) भरणे॥

- १ बे-भ्रयीति, भ्रेति, भ्रीतः, भ्रियति, भ्रयीषि, भ्रेषि, भ्रीथः, भ्रीथ, भ्रयीमि, भ्रेमि, भ्रीवः, भ्रीमः ॥
- २ बेभ्री-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ बे-भ्रयीतु, भ्रेतु, भ्रीतात्, भ्रीताम्, भ्रियतु, भ्रीहि, भ्रीतात्, भ्रीतम्, भ्रीत, भ्रयानि, भ्रयाव, भ्रयाम ॥
- ४ अबे-भ्रयीत्, भ्रेत्, भ्रीताम्, भ्रयुः, भ्रयीः, भ्रेः, भ्रीतम्, भ्रीत, भ्रयम्, भ्रीव, भ्रीम ॥
- ५ अबेभ्राय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ बेभ्रया-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ बेभ्रीया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ बेभ्रयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ बेभ्रयिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अबेभ्रयिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१४२९ हेठश् (हेठ) भूतप्रादुर्भावे। हेठि ६२२ वदूपाणि॥

१४३० मृडश् (मृड) सुखने। मृडत् १२५६ वदूपाणि॥

१४३१ श्रयश् (श्रय) मोचनप्रतिहर्षयोः॥

- १ शाश्र-न्थीति, न्ति, तः, थति, न्थीषि, न्त्सि, त्थः, त्थ, न्थीमि, न्थिम, थ्वः, थ्वः ॥
- २ शाश्रथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ शाश्र-न्थीतु, न्तु, तात्, ताम्, थतु, द्वि, तात्, तम्, त, न्थानि, न्थाव, न्थाम ॥
- ४ अशाश्र-न्थीत्, न्, ताम्, थुः, न्थीः, न्, तम्, त, न्थम्, थ्व, थ्व ॥
- ५ अशाश्रय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ शाश्रन्था-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ शाश्रथ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ शाश्रयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ शाश्रन्थिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥

१० अशाश्रन्थिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१४३२ मयश् (मय) विलोडने। मय २६८ वदूपाणि॥

१४३३ ग्रयश् (ग्रय) संदर्भे॥

- १ जाग्र-न्थीति, न्ति, न्ति, तः, थति, न्थीषि, न्त्सि, त्थः, त्थ, न्थीमि, न्थिम, थ्वः, थ्वः ॥
- २ जाग्रथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ जाग्र-न्थीतु, न्तु, तात्, ताम्, थतु, द्वि, तात्, तम्, त, न्थानि, न्थाव, न्थाम ॥
- ४ अजाग्र-न्थीत्, न्, ताम्, थुः, न्थीः, न्, तम्, त, न्थम्, थ्व, थ्व ॥
- ५ अजाग्रय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ जाग्रन्था-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ जाग्रथ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ जाग्रयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ जाग्रन्थिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः ॥
- १० अजाग्रन्थिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम ॥

१४३४ कुयश् (कुय) संक्लेशे॥

- १ चोकु-न्थीति, न्ति, तः, थति, न्थीषि, न्त्सि, त्थः, त्थ, न्थीमि, न्थिम, थ्वः, थ्वः ॥
- २ चोकुथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम ॥
- ३ चोकु-न्थीतु, न्तु, तात्, ताम्, थतु, द्वि, तात्, तम्, त, न्थानि, न्थाव, न्थाम ॥
- ४ अचोकु-न्थीत्, न्, ताम्, थुः, न्थीः, न्, तम्, त, न्थम्, थ्व, थ्व ॥
- ५ अचोकुय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म ॥
- ६ चोकुन्था-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

- ७ चोक्नुष्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।
 ८ चोक्नुषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
 ९ चोक्नुषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।
 १० अचोक्नुषिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

१४३५ मृदश् (मृद) क्षोदे।।

- १ मरी-मर्ति, मृदीति, मृत्तः, मृदति, मृदीषि, मर्त्ति, मृत्थः, मृत्थ, मृदीमि, मर्धि, मृद्वः, मृद्वः।।
 २ मरीमृद-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।
 ३ मरीमर्तु, मरीमृ-दीतु, तात्, ताम्, दतु, द्धि, तात्, तम्, त, दानि, दाव, दाम।।
 ४ अमरी-मर्तु, मृदीत्, मृत्ताम्, मृदुः, मृदीः, माः, मर्तु, मृत्तम्, मृत्त, मृदम्, मृद्वः, मृद्वः।।
 ५ अमरीमर्द-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म।।
 ६ मरीमर्दा-ञ्कार इ० ।। म्बभूव इ०।। मास इ०।।
 ७ मरीमृद्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।
 ८ मरीमर्दिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
 ९ मरीमर्दिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।
 १० अमरीमर्दिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

पक्षे मरी-स्थाने 'मरि' इति 'मर्' इति च ज्ञेयम्।।

१४३६ गुधश् (गुध) रोधे। गुधच् १०६६ वदूपाणि।।

१४३७ बन्धश् (बन्ध) बन्धने।।

- १ बा-बन्धीति, बन्धिः, बद्धः, बधति, बन्धीषि, बन्त्सि, बद्धः, बद्ध, बन्धीमि, बन्ध्मि, बन्ध्वः, बन्धमः।।
 २ बाबन्ध-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।
 ३ बाबन्धीतु, बद्ध, बन्धु, डात्, डाम्, धतु, द्धि, डात्, डम्, ड, बन्धनि, बन्धाव, बन्धाम।।
 ४ अबा-बन्धीत्, भन्, बद्धाम्, बधुः, बन्धीः, बद्धम्, बद्ध, बन्धम्, बन्ध्व, बन्धम।।

- ५ अबाबन्ध-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म।।
 ६ बाबन्धा-ञ्कार इ० ।। म्बभूव इ०।। मास इ०।।
 ७ बाबन्ध्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।
 ८ बाबन्धिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
 ९ बाबन्धिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।

- १० अबाबन्धिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

१४३८ क्षुभश् (क्षुभ) संचलने। क्षुभि ८७५ वदूपाणि।।

१४३९ णभश् (नभ) हिंसायाम्। णभि ८७६ वदूपाणि।।

१४४० तुभश् (तुभ) हिंसायाम्। तुभि ८७७ वदूपाणि।।

१४४१ खवश् (खव) भूतप्रादुर्भावे।।

- १ चा-खवीति, खौति, खौतः, खवति, खवापि, खौपि, खौथः, खौथ, खवीमि, खौमि, खौवैः, खावः, खौमः।।
 २ चाखव्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम।।
 ३ चा-खवीतु, खौतु, खौतात्, खौताम्, खवतु, खौहि, खौतात्, खौतम्, खौत, खवानि, खवाव, खवाम।।
 ४ अचा-खवीत्, खौत्, खौताम्, खवुः, खवीः, खौः, खौतम्, खौत, खवम्, खौवै, खाव, खौम।।
 ५ अचाखाव्, अचाखव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्, इष्म।।

- ६ चाखवा-ञ्कार इ० ।। म्बभूव इ०।। मास इ०।।
 ७ चाखव्या-त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म।।
 ८ चाखविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
 ९ चाखविष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः।।

- १० अचाखविष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम।।

चाखव्यादित्यादौ ये परं चाखौयादित्याद्यपि भवति।

१४४२ क्लिशौश् (क्लिश) विबाधने। क्लिशिच् ११८२ वदूपाणि।।

१४४३ अशश् (अश) भोजने। अशौटि १२१८ वदूपाणि।।

१४४४ विषश् (विष्) विप्रयोगे। विषू ४८३ वदूपाणि॥

१४४५ पृषश् (पृष्) स्नेहसेचनपूरणेषु। पृषू ४००
वदूपाणि॥

१४४६ प्लूषश् (प्लुष्) स्नेहसेचनपूरणेषु। प्लुषू ४९३
वदूपाणि॥

१४४७ मुषश् (मुष्) स्तेये। मुष ४७३ वदूपाणि॥

१४४८ पुषश् (पुष्) पुष्टौ। पुष ४९५ वदूपाणि॥

१४४९ कुषक् (कुष्) निष्कर्षे॥

१ चो-कोष्टि, कुषीति, कुष्टः, कुषति, कुषीषि, कोक्षि, कुष्ठः,
कुष्ठ, कुषीमि, कोष्मि, कुष्वः, कुष्मः॥

२ चोकुष्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम॥

३ चोकोष्ट, चोकु-षीतु, छात्, छाम्, षतु, छि, छात्, छम्, छ,
षाणि, षाव, षाम॥

४ अचो-कोट्, कुषीत्, कुष्टाम्, कुषुः, कुषीः, कोट्, कुष्टम्,
कुष्ट, कुषम्, कुष्व, कुष्म॥

५ अचोकोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥

६ चोकोषा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चोकोष्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चोकोषिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोकोषिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥

१० अचोकोषिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१४५० धसूश् (धस्) उज्जे॥

१ दाघ-सीति, स्ति, स्तः, सति, सीषि, स्मि, स्थः, स्थ,
सीमि, स्मि, स्वः, स्मः॥

२ दाघस्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम॥

३ दाघ-सीत्, स्तु, स्तात्, स्ताम्, स्तु, छि, स्तात्, स्तम्, स्त,
सानि, साव, साम॥

४ अदाघ-सीत्, त्, स्ताम्, सुः, सीः, त्, स्ताम्, स्त, सम्,
स्व, स्म॥

५ अदाघ्यास्, अदाघ्यस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट।
इषम्, इष्व, इष्म॥

६ दाघसा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ दाघस्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ दाघसिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ दाघसिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥

१० अदाघसिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१४५१ वृड्श् (वृ) संभक्तौ॥ वृग्द् १२०० वदूपाणि॥

॥ क्रयादिगणः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ चुरादिगणः ॥

१४५२ चुरण् (चुर) स्तेये॥

१ चो-चुरीति, चोर्ति, चूर्तः, चुरति, चुरीषि, चोर्षि, चूर्थः,
चूर्थ, चुरीमि, चोर्मि, चूर्वः, चूर्मः॥

२ चोचूर्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव,
याम॥

३ चो-चुरीति, चोर्त्, चूर्तात्, चूर्ताम्, चुरतु, चूर्हि, चूर्तात्
चूर्तम्, चूर्त, चुराणि, चुराव, चुराम॥

४ अचो-चुरीत्, चोः चूर्ताम्, चुरु, चुरीः, चोः, चूर्तम्, चूर्त,
चुरम्, चूर्व, चूर्म॥

५ अचोचोर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व,
इष्म॥

६ चोचोरा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ चोचूर्या-त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चोचोरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चोचोरिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि,
आवः, आमः॥

१० अचोचोरिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्,
आव, आम॥

१४५३ चितुण् (चिन्त) स्मृत्याम्॥

- १ चेचि-न्तीति, न्तिः, न्तः, न्तति, न्तीषि, न्तिस्, न्थः, न्थ, न्तीमि, न्तिम्, न्तवः, न्तमः॥
- २ चेचिन्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ चेचि-न्तीतु, न्तु, न्तात्, न्ताम्, न्तु, न्ति, न्तात्, न्तम्, न्त, न्तानि, न्ताव, न्ताम॥
- ४ अचेचि-न्तीत्, न्, न्ताम्, न्तुः, न्तीः, न्, न्ताम्, न्त, न्तम्, न्तव, न्तम॥
- ५ अचेचिन्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इष्टम्, इष्टव, इष्टम्॥
- ६ चेचिन्ता-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ चेचिन्त्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चेचिन्तिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चेचिन्तिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अचेचिन्तिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४५४ सूचण् (सूच) पैशून्ये॥

- १ सोसू-चीति, कि, क्तः, चति, चीषि, क्षि, कथः, कथ, चीमि, च्मि, च्वः, च्मः॥
- २ सोसूच-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सोसू-चीतु, क्तु, क्तात्, क्ताम्, च्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, चानि, चाव, चाम॥
- ४ असोसू-चीत्, क्, ग्, क्ताम्, क्तुः, चीः, क्, ग्, क्तम्, क्त, चम्, च्व, च्म॥
- ५ असोसूच-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इष्टम्, इष्टव, इष्टम्॥
- ६ सोसूचा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोसूच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोसूचिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोसूचिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोसूचिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४५५ सूत्रण् (सूत्र) विप्रोत्रने॥

- १ सोसू-त्रीति, त्रि, त्राः, त्रति, त्रीषि, त्रि, त्र्यः, त्र्य, त्रीमि, त्रि, त्र्यः, त्र्यः॥
- २ सोसूत्र-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ सोसू-त्रीतु, त्रु, त्रात्, त्राम्, त्रु, त्रि, त्रात्, त्रम्, त्र, त्राणि, त्राव, त्राम॥
- ४ असोसू-त्रीत्, त्र, त्राम्, त्रुः, त्रीः, त्र, त्रम्, त्र, त्रम्, त्र्य, त्र्य॥
- ५ असोसूत्र-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इष्टम्, इष्टव, इष्टम्॥
- ६ सोसूत्रा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ सोसूच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सोसूत्रिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सोसूत्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असोसूत्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४५६ मूत्रण् (मूत्र) प्रस्त्रवणे॥

- १ मोमू-त्रीति, त्रि, त्राः, त्रति, त्रीषि, त्रि, त्र्यः, त्र्य, त्रीमि, त्रि, त्र्यः, त्र्यः॥ याव, याम॥
- २ मोमूत्र-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥
- ३ मोमू-त्रीतु, त्रु, त्रात्, त्राम्, त्रु, त्रि, त्रात्, त्रम्, त्र, त्राणि, त्राव, त्राम॥
- ४ अमोमू-त्रीत्, त्र, त्राम्, त्रुः, त्रीः, त्र, त्रम्, त्र, त्रम्, त्र्य, त्र्य॥
- ५ अमोमूत्र-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इष्टम्, इष्टव, इष्टम्॥
- ६ मोमूत्रा-ञ्चकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
- ७ मोमूच्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मोमूत्रिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मोमूत्रिष्य-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमोमूत्रिष्य-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४५७ युजण् (युज्) संपर्चने। युजिच् ११६१ वदूपाणि॥
१४५८ लीण् (ली) द्रवीकरणे। लीड्च् ११५६ वदूपाणि॥

१४५९ मीण् (मी) गतौ॥ मीड्च् ११५४ वदूपाणि॥

१४६० प्रीण् (प्री) तर्पणे॥ प्रीण्च् ११६० वदूपाणि॥

१४६१ धूण् (धू) कम्पने। धूण्च् ११९६ वदूपाणि॥

१४६२ वृण् (वृ) आवरणे। वृण्च् १२०० वदूपाणि॥

१४६३ जृण् (जृ) वयोहानौ। जृण्च् १०५६ वदूपाणि॥

१४६४ चीकण् (चीक्) आमर्षणे॥

१ चेची-कीति, क्ति, क्तः, कति, कीषि, क्षि, कथः, कथ, कीमि, किम, क्वः, क्वः॥[याव, याम॥

२ चेचीक्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ चेची-कीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, क्तु, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, कानि, काव, काम॥

४ अचेची-कीत्, क्, क्ताम्, कुः, कीः, क्, क्तम्, क्त, कम्, क्व, क्वम॥

५ अचेचीक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चेचीका-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ चेचीक्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ चेचीकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चेचीकिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अचेचीकिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४६५ शीकण् (शीक्) शीकृड् ५६५ वदूपाणि॥

१४६६ मार्गण् (मार्ग) अन्वेषणे॥

१ मामा-गौति, किं, क्तः, गति, गौषि, क्षि, कथः, कथ, गौमि, गिम्, गर्वः, गर्मः॥

२ मामार्ग-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ मामा-गौत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, गौत्, ग्धि, क्तात्, क्तम्, क्त, गौणि, गाव, गौम॥ गर्म्, गर्व, गर्म॥

४ अमामा-गौत्, क्, क्ताम्, गुः, गौः, क्, क्तम्, क्त, गर्म्, गर्व, गर्म॥

५ अमामार्ग-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ मामार्गा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ मामार्ग्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ मामार्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ मामार्गिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अमामार्गिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४६७ पृचण् (पृच्) सम्पर्चने। पृचैड्क् १०२४

वदूपाणि॥

१४६८ रिचण् (रिच्) विरेचने। रिचुंपी १३६५ वदूपाणि॥

१४६९ वचण् (वच्) भाषणे। वचंक् १०१४ वदूपाणि॥

१४७० वृजैण् (वृज्) वर्जने। वृजैकि १०२७ वदूपाणि॥

१४७१ मृजौण् (मृज्) शौचालङ्कारयोः। मृजौक् १०१५

वदूपाणि॥

१४७२ कटुण् (कन्ठ) शोके। कटुड् ६२४ वदूपाणि॥

१४७३ श्रयण् (श्रय्) सन्दर्भे। श्रयश् १४३१ वदूपाणि॥

१४७४ ऋयण् (ऋय्) हिंसायाम्। ऋय १७० वदूपाणि॥

१४७५ श्रयण् (श्रय्) वन्दने च॥

१ शाश्र-थीति, ति, क्तः, थति, थीषि, त्सि, त्थः, त्थ, थीमि, थिम्, थ्वः, थ्वः॥

२ शाश्रथ्-यात्, याताम्, युः। याः, यातम्, यात। याम्, याव, याम॥

३ शाश्र-थीत्, क्तु, क्तात्, क्ताम्, थत्, थि, क्तात्, क्तम्, क्त, थानि, थाव, थाम॥

४ अशाश्र-थीत्, क्तु, क्ताम्, थुः, थीः, क्तु, क्तम्, क्त, थम्, थ्व, थ्वम्॥

५ अशाश्राथ्, अशाश्रथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ शाश्रथा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ शाश्रथ्या-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥

८ शाश्रथिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ शाश्रथिष्-अति, अतः, अन्ति। असि, अथः, अथ। आमि, आवः, आमः॥

१० अशाश्रथिष्-अत्, अताम्, अन्। अः, अतम्, अत। अम्, आव, आम॥

१४७६ वदिण् (वद्) भाषणे। वद १२५ वदूपाणि॥
 १४७७ छदण् (छद्) अपवारणे। छद १७२ वदूपाणि॥
 १४७८ आङःसदण् (आ-सद्) गतौ॥ सदलृ ८९३
 वदूपाणि॥
 १४७९ छदण् (छद्) संदीपने। ऊछदूपा १३७१ वदूपाणि॥
 १४८० शुन्धिण् (शुन्ध्) शुद्धौ। शुन्ध २९५ वदूपाणि॥
 १४८१ तनूण् (तन्) श्रद्धाघाते। तनूयी १३८७ वदूपाणि॥
 १४८२ मानण् (मान्) पूजायाम्। मानि ६९२ वदूपाणि॥
 १४८३ तपिण् (तप्) दाहे। तपं ३०६ वदूपाणि॥
 १४८४ तृपण् (तृष्) प्रीणने। तृपद् १२१२ वदूपाणि॥
 १४८५ दृभैण् (दृभ्) भये। दृभैत् १२८३ वदूपाणि॥

१४८६ मृषिण् (मृष्) तितिक्षायाम्। मृषू ४८९ वदूपाणि॥
 १४८७ शिषण् (शिष्) असर्वोपयोगे। शिष ४६८
 वदूपाणि॥
 १४८८ जुषण् (जुष्) परितर्कणे। जुषैति १३६३
 वदूपाणि॥
 १४८९ धृषण् (धृष्) प्रसहने। झिधृषाद् १२१६ वदूपाणि॥
 १४९० हिसुण् (हिन्स्) हिंसायाम्। हिसुप् १३८३
 वदूपाणि॥
 १४९१ गर्हण् (गर्ह) विनिन्दने। गर्हं ७९५ वदूपाणि॥
 १४९२ षहणू (सह) मर्षणे। षहि ९१७ वदूपाणि॥
 ॥ चुरादिगणः सम्पूर्णः॥

इति श्रीमत्तपोगणगणनाङ्गणगणनमणि-सार्वसार्वजशासनसार्वभौम-विद्यापीठादिप्रस्थानपञ्चकसमाराधक
 संविग्नशाखीय-आचार्यचूडामणि- अखण्डविजयश्रीमद्गुरुराजवि-जयनेमिसुरीश्वरचरणेन्द्रिरामन्दिरैन्दिराघ-
 माणेनान्तेवासिना शास्त्रविशारदेन कविरत्नेन व्याकरणवाचस्पतिना महोपाध्याय-लावण्यविजयगणिना विरचितस्य
 धातुरत्नाकरस्य यङ्लुबन्तप्रक्रियानिरूपणे चुरादिप्रकरणं सम्पूर्णम्।

॥ समर्थितञ्च धातुरत्नाकरस्य यङ्लुबन्तरूपपरम्पराप्रकृतिनिरूपणो नाम विभागः ॥

गच्छतः स्वलनं क्वापि भवत्येव प्रमादतः

हसन्ति दुर्जनास्तत्र समादधति सज्जनाः॥१॥

छद्मस्थेषु सदा स्वलद्रतितया दोषप्रबन्धान्वये

नोहास्यास्पदमत्र दोषघटनायां स्यामहं धीमताम्।

नो प्राध्याः कृतिनो निसर्गगरिमावासा मया शोधने

येषां दोषगणप्रमार्जनविधिः स्वाभाविकोऽयं यतः॥२॥

श्रीतपोगच्छाधिपति-शासनसम्राट्-सूरिचक्रवर्ति-सर्वतन्त्रस्वतन्त्र-जगद्गुरु-श्रीमद्विजयनेमिसूरीश्वरपट्टालङ्कार-
व्याकरणावाचस्पति-शास्त्रविशारद-कविरत्न-श्रीमद्विजयनेमिसूरीश्वरशिष्यरत्न-स्याद्यन्तरत्नाकरादिप्रणेतु-
विद्वद्भिर्यमुनिश्रीदक्षविजयविरचितम्-

॥ श्रीमद्विजयनेमिसूरीशाष्टकम् ॥

नेत्रानन्ददमस्ति यस्य वदनं, मिथ्यापतिध्वंसकृत्।
सूर्याभाऽखिलवस्तुबोधनविधौ, रीतिर्यदीयाऽमला॥
शंवः श्रीमुनिराजराजितिलको, वन्द्याङ्घ्रिपद्मद्वयो।
देयान्नेमिप्रभुस्स तीर्थपगुरु-बोधं गतान्धन्तु नः॥
काव्यव्याकरणागमे सुललिते, वृत्ते च षड्दर्शने।
साहित्यप्रभृतौ प्रबन्धनिकरे, यत्कौशलं विस्तृतम्॥
यस्यास्ति प्रतिमा प्रबोधललिता, दक्षप्रमोदक्षमा।
भव्यानां हृदयं पुनातु स सदा, श्रीनेमिसूरीश्वरः॥२॥
यस्योक्तिस्सकलार्त्ततापहरणी, सङ्केशसंहारिणी।
संसारार्णवपारप्राप्तिरणी, सद्बोधविस्तारिणी॥
सद्विज्ञानरमाविहारधरणी, सन्मार्गसंचारिणी।
जीवान्त्रोमिप्रभुस्स, भारतमणिः, सूरीशमालाग्रणी॥३॥
कीर्त्तिर्यस्य दिगङ्गनाङ्गणगता, सार्वं च यं संश्रिताः।
वन्दन्ते विबुधाश्च भक्तिकलिता, जैनाश्च जैनेतराः॥
विश्वेऽस्मिन्नतुलप्रभावभवनं, ध्वेयश्च यः साधुभिः।
सोऽयं नेमिप्रभुस्तनोतु सुमतिं, भट्टारकः सूरिराट्॥४॥
यन्नामस्मरणं हि भीतिहरणं, रोगोपसर्गापहं।
भव्यानां निखिलार्थसिद्धिसदनं, सन्तापपापाहम्॥
संसारानलदाहशान्तिसलिलं, यद्दर्शनं शर्मदं।
पायाद्भ्यः सततन्त्वपायविततेः सूरिस्स नेमीश्वरः॥५॥
तीर्थोद्धारपरायणः समयविद्-विद्वत्सभाशेखरो।
भव्यारामघनश्च मुक्तिफलदः कल्याणकल्पद्रुमः॥
यस्यान्तः करणं रतन्तु सततं, सत्त्वोपकारेषु सः।
कल्याणं विपुलं ददातु भविनां, श्रीनेमिसूरिस्सदा॥६॥

भव्यान्तः करणारविन्दमिहिरो भाङ्गल्यमालाप्रदः।
 श्रीमत्तीर्थपशासनैकरसिकः, कन्दर्पदर्पापहः॥
 कारुण्याङ्कुरवर्धने जलधरो, गीतार्थचूलाभणिः।
 स्तुत्योऽयं खलु नेमिसूरिभगवान्, साक्षात्सुरद्रूपमः॥७॥
 भव्याब्ज्यामदवृद्धिचन्द्रसदृशं श्रीनेमिसूरीश्वरं।
 सम्यग्दर्शनबोधदानसदन, चारित्रभानूदयम्॥
 जैनेन्द्रागमतत्त्वनन्दनघनं, लावण्ययोगालयं।
 दक्षोऽहं त्रिविधं हि तं प्रतिदिनं, वन्दे मुदानन्ददम्॥८॥
 एतच्छ्रीश्रुतिबुद्धिवृद्धिशिवदं, श्रीनेमिसूर्यष्टकं।
 भव्यप्राणिप्रमोददाननिपुणं, दुष्कर्ममर्मापहम्॥
 यो नित्यं पठति प्रबोधसमये, सद्ध्यानधाराधरः।
 स प्राप्नोति विशालमङ्गललता-मिष्टार्थासिद्धिप्रदाम्॥९॥

॥इति श्रीनेमिसूरीशाष्टकम्॥

॥ श्रीमज्जिनपुङ्गवेभ्यो नमः॥

सकलस्वपरसमयपारारपारीण-विद्यापीठादिप्रस्थानपञ्चकसमाराधक-
तपोगच्छाधिपतिभट्टारकाचार्यजगद्गुरुश्रीमद्विजयनेमिसूरिभगवद्भ्यो नमः॥

इति श्रीमत्तपोगणगगनाङ्गणगगनमणि-सार्वसार्वज्ञशासनसार्वभौम-कोविदाकुलालङ्कार-
अखण्डविजयश्रीमद्गुरुराजविजयनेमिसूरीश्वरचरणेन्द्रिरामन्दरेन्द्रिन्द्रिरायमाणेनान्तेवाम्निना शास्त्रविशारदेन कविरत्नेन
व्याकरणवाचस्पतिना च महोपाध्यायलावण्यविजयगणिना प्रणीतो—

॥धातुरत्नाकरः॥

॥नामधातुप्रक्रियाविभागः॥

नत्वा श्रीनेमिनामानमाजन्मब्राह्मचारिणम्।

तीर्थनाथं गुरुञ्चैव भारतीं जिनभाषिताम्॥ १॥

धातुरत्नाकरे षष्ठं विभागं बालहेतवे।

वाचकोपपदस्तन्वे लावण्यविजयो गणि॥ २॥

निरूपिता यद्वस्तुवन्तप्रक्रिया। इदानीं नामधातुप्रक्रिया निरूप्यते। नामधातुत्वञ्च नामावयवकत्वे सति क्रियावाचकत्वं नामप्रकृतिप्रत्ययप्रयोज्यक्रियावाचकत्वं वा। एतदेवाभिप्रेत्योच्यते “यत्र नामैव प्रत्ययसम्बन्धाद्धातुत्वं याति स नामधातुरिति”। एवञ्च नामधातोर्नामप्रकृतिक्रियावाचकप्रत्ययाधीनत्वेन तादृशाः प्रत्ययाः कतीति जिज्ञासायां सप्तेति वक्तव्यम्। तथाहि। काम्य-क्यन्-क्विप्-क्यङ्-क्यङ्ष्-णिङ्-णिच् इति सप्त प्रत्यया नामधातुनिष्पादका भवन्ति।

तदेतत्प्रत्ययभेदेन नामधातुप्रकरणमपि सप्तधा भिद्यते। तथाहि। प्रथमं काम्यप्रत्ययान्तप्रकरणं द्वितीयं क्यन्प्रत्ययान्तप्रकरणं तृतीयं क्विप्प्रत्ययान्तप्रकरणं चतुर्थं क्यङ्प्रत्ययान्तप्रकरणं पञ्चमं क्यङ्ष्प्रत्ययान्तप्रकरणं षष्ठं णिङ्प्रत्ययान्तप्रकरणं सप्तमं च णिच्प्रत्ययान्तप्रकरणमित्ययम्। तत्र प्रथमं तावद् यथोद्देशन्यायेन काम्यप्रत्ययान्तप्रकरणं निरूप्यते॥ ननु कीदृशान्नाम्नः कस्मिप्रत्ययो भवतीति चेद् गृहाणेदं सूत्रम्॥

द्वितीयाद्याः काम्यः॥ ३।४।२२॥

द्वितीयान्तान्नाम्न इच्छायामर्थे काम्यप्रत्ययो वा भवति। पुत्रमिच्छति पुत्रकाम्यति। इदंकाम्यति। स्वःकाम्यति। काम्येनैव कर्मण उक्तत्वाद्भावकर्त्रेव प्रयोगः। पुत्रकाम्यतेऽनेन। पुत्रकाम्यत्यसौ। द्वितीयाया इति किम्? इष्टः पुत्रः। इष्यते पुत्रः। इह कस्मात् भवति, भ्रातुः पुत्रमिच्छति, आत्मनः पुत्रमिच्छति, महान्तं पुत्रमिच्छति, स्थूलं, दर्शनीयं वा, सापेक्षत्वात्। न ह्यन्यमपेक्षमाणोऽन्येन सहैकार्थीभावमनुभवितुं शक्नोति। भ्रातुषु पुत्रकाम्यतीत्यादि तु समर्थत्वात्। अधमिच्छति, दुःखमिच्छतीत्यत्रापि परस्येत्यपेक्षितत्वात्सापेक्षत्वम्। कथं तर्हि पुत्रकाम्यतीत्यत्र पुत्रस्यात्मीयता गम्यतेऽन्यस्याश्रुतेरिच्छायाश्चात्मविषयत्वादिति।

१ पुत्रमिच्छतीति पुत्रकाम्यति। पुत्रकाम्य-धातोरूपाणि॥

वर्तमाना, लट् Present 1.

पुत्रकाम्यति, पुत्रकाम्यतः, पुत्रकाम्यन्ति।
 पुत्रकाम्यसि, पुत्रकाम्यथः, पुत्रकाम्यथ।
 पुत्रकाम्यामि, पुत्रकाम्यावः, पुत्रकाम्यामः॥

सप्तमी, विध्यर्थ, लिङ् Potential 2.

पुत्रकाम्येत्, पुत्रकाम्येताम्, पुत्रकाम्येयुः।
 पुत्रकाम्येः, पुत्रकाम्येतम्, पुत्रकाम्येत।
 पुत्रकाम्ययम्, पुत्रकाम्येव, पुत्रकाम्येम॥

पञ्चमी, आज्ञार्थ, लोट् Imperative 3.

पुत्रकाम्यतु/ पुत्रकाम्यताम्, पुत्रकाम्यन्तु।
 पुत्रकाम्यतात्,
 पुत्रकाम्य/ पुत्रकाम्यतम्, पुत्रकाम्यत।
 पुत्रकाम्यतात्,
 पुत्रकाम्याणि, पुत्रकाम्याव, पुत्रकाम्याम्॥

हास्तनी, लङ् Imperfect 4.

अपुत्रकाम्यत्, अपुत्रकाम्यताम्, अपुत्रकाम्यन्।
 अपुत्रकाम्यः, अपुत्रकाम्यतम्, अपुत्रकाम्यत।
 अपुत्रकाम्यम्, अपुत्रकाम्याव, अपुत्रकाम्याम॥

अहास्तनी, लङ् Aorist 5.

अपुत्रकाम्यीत्, अपुत्रकाम्यिष्टम्, अपुत्रकाम्यिषुः।
 अपुत्रकाम्यी, अपुत्रकाम्यिष्टम्, अपुत्रकाम्यिष्टः।
 अपुत्रकाम्यिषम्, अपुत्रकाम्यिष्व, अपुत्रकाम्यिष्वम्॥

परोक्षा, लिट् Perfect 6.

पुत्रकाम्याञ्जकार/ पुत्रकाम्याञ्जकृतुः/ पुत्रकाम्याञ्जकृः/
 पुत्रकाम्याञ्चकार, पुत्रकाम्याञ्चकृतुः, पुत्रकाम्याञ्चकृः
 पुत्रकाम्याञ्जकर्थ/ पुत्रकाम्याञ्जकथुः/ पुत्रकाम्याञ्जकृः/
 पुत्रकाम्याञ्चकार्थ, पुत्रकाम्याञ्चकथुः, पुत्रकाम्याञ्चकृ
 पुत्रकाम्याञ्जकार/
 पुत्रकाम्याञ्जकर/ पुत्रकाम्याञ्जकृव/ पुत्रकाम्याञ्जकृम/
 पुत्रकाम्याञ्चकार/ पुत्रकाम्याञ्चकृव, पुत्रकाम्याञ्चकृम
 पुत्रकाम्याञ्चकार,

पुत्रकाम्याम्बभूव पुत्रकाम्याम्बभूवतुः पुत्रकाम्याम्बभूवतुः
 पुत्रकाम्याम्बभूव, पुत्रकाम्याम्बभूवतुः, पुत्रकाम्याम्बभूवतुः

पुत्रकाम्याम्बभूविथ पुत्रकाम्याम्बभूवथुः, पुत्रकाम्याम्बभूव
 पुत्रकाम्याम्बभूविथ, पुत्रकाम्याम्बभूवथुः, पुत्रकाम्याम्बभूव
 पुत्रकाम्याम्बभूव पुत्रकाम्याम्बभूविथ पुत्रकाम्याम्बभूविम
 पुत्रकाम्याम्बभूव, पुत्रकाम्याम्बभूविथ, पुत्रकाम्याम्बभूविम
 पुत्रकाम्यामास, पुत्रकाम्यामासतुः, पुत्रकाम्यामासुः।
 पुत्रकाम्यामासिथ, पुत्रकाम्यामासथुः, पुत्रकाम्यामास।
 पुत्रकाम्यामास, पुत्रकाम्यामासिथ, पुत्रकाम्यामासिम्।

आशीः, लिङ् Beneditive 7.

पुत्रकाम्यात्/ पुत्रकाम्यास्ताम्/ पुत्रकाम्यासुः/
 पुत्रकाम्यात्, पुत्रकाम्यास्ताम्, पुत्रकाम्यासुः
 पुत्रकाम्याः/ पुत्रकाम्यास्तम्/ पुत्रकाम्यास्त/
 पुत्रकाम्याः, पुत्रकाम्यास्तम्, पुत्रकाम्यास्त
 पुत्रकाम्यासम्/ पुत्रकाम्यास्व/ पुत्रकाम्यास्म/
 पुत्रकाम्यासम्, पुत्रकाम्यास्व, पुत्रकाम्यास्म

भ्वस्तनी, लुट् I. Future 8.

पुत्रकाम्यिता, पुत्रकाम्यितारौ, पुत्रकाम्यितारः।
 पुत्रकाम्यितासि, पुत्रकाम्यितास्थः पुत्रकाम्यितास्थः।
 पुत्रकाम्यितास्मि, पुत्रकाम्यितास्वः, पुत्रकाम्यितास्मः।

भविष्यन्ती, लुट् II. Future 9.

पुत्रकाम्यिष्यति, पुत्रकाम्यिष्यतः, पुत्रकाम्यिष्यन्ति।
 पुत्रकाम्यिष्यसि, पुत्रकाम्यिष्यथः, पुत्रकाम्यिष्यथ।
 पुत्रकाम्यिष्यामि, पुत्रकाम्यिष्यावः, पुत्रकाम्यिष्यामः।

क्रियातिपत्तिः, लृङ् Conditional 10.

अपुत्रकाम्यिष्यत्, अपुत्रकाम्यिष्यताम्, अपुत्रकाम्यिष्यम्।
 अपुत्रकाम्यिष्यः, अपुत्रकाम्यिष्यतम्, अपुत्रकाम्यिष्यत।
 अपुत्रकाम्यिष्यम्, अपुत्रकाम्यिष्याव, अपुत्रकाम्यिष्याम॥

१ ननु पुत्रकाम्यादित्यात्राल्लुकः स्थानिवत्त्वेन तदव्यवधानात्
 "व्यञ्जनात् पञ्चमान्तस्थायाः स्वरूपेण ॥१३॥ १४७॥ इति कथं
 यकारलुगिति चेन्न, यविधिसद्भावादत्र स्थानिवद्भावाभावः।

इदम्, इमाम् इमं वेच्छतीति इदं काम्यति।

२ इदं काम्य-धातोरूपाणि।

- १ इदं काम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ इदं काम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ इदं काम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ ऐदं काम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ ऐदं काम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ इदं काम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ इदं काम्या (इदं काम्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ इदं काम्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ इदं काम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० ऐदं काम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

कं कां, किं वेच्छतीति किं काम्यति।

३ किं काम्य-धातोरूपाणि।

- १ किं काम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ किं काम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ किं काम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकिं काम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अकिं काम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ किं काम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ किं काम्या (किं काम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ किं काम्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ किं काम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अकिं काम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मान्तादपि काम्यप्रत्ययो भवति, न तु क्यन्वन्निषिध्यत इति प्रदर्शनार्थं स्वरव्यञ्जनादिभेदेनोदाहरणद्वयम्। तौ मुमो व्यञ्जने स्वी। १।३।१४। इति मकारस्थाने पर्यायेणानुस्वारानुनासिक-विधानात्, दंका-स्थाने 'दङ्का' इति, किंकास्थाने 'किङ्का' इति च ज्ञेयम्।

दोषा रजनिस्तामिच्छतीति दोषा काम्यति॥

४ दोषा काम्य-धातोरूपाणि॥

- १ दोषा काम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दोषा काम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ दोषा काम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदोषा काम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदोषा काम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दोषा काम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दोषा काम्यया (दोषा काम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ दोषा काम्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दोषा काम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदोषा काम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अव्ययादपि काम्यप्रत्ययो भवति, न तु क्यन्वन्निषिध्यत इति प्रदर्शनार्थमुदाहरणम्।

यश इच्छतीति यशस् काम्यति॥

५ यशस् काम्य-धातोरूपाणि

- १ यशस् काम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ यशस् काम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ यशस् काम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अयशस् काम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अयशस्काम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ यशस्काम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ यशस्काम्या (यशस्काम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ यशस्काम्यिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ यशस्काम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अयशस्काम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

रोः काम्ये। १२। १३। १४। इति सत्वविधिप्रदर्शनार्थमुदाहरणम्॥

सर्पिर्छिच्छतीति सर्पिष्काम्यति॥

६ सर्पिष्काम्य-धातोरूपाणि॥

१ सर्पिष्काम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ सर्पिष्काम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ सर्पिष्काम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ असर्पिष्काम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ असर्पिष्काम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ सर्पिष्काम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ सर्पिष्काम्या (सर्पिष्काम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ सर्पिष्काम्यिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ सर्पिष्काम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० असर्पिष्काम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

नामिनस्तयोः षः १२। १३। १४॥ इति षत्वविधि-प्रदर्शनार्थमुदाहरणम्॥

अहरिच्छतीति अहःकाम्यति॥

७ अहः काम्य-धातोरूपाणि॥

१ अहःकाम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ अहःकाम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ अहःकाम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ आहःकाम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ आहःकाम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ अहःकाम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ अहःकाम्या (अहःकाम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ अहःकाम्यिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ अहःकाम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० आहःकाम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अत्राहःशब्दकारस्य रत्वेऽपि रोः सम्बन्धित्वाभावात्

सत्वमिति प्रदर्शनार्थमुदाहृतम्॥

गिरमिच्छतीति गीःकाम्यति॥

८ गीःकाम्य-धातोरूपाणि॥

१ गीःकाम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ गीःकाम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ गीःकाम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अकिंकाम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अगीःकाम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥

६ गीःकाम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ गीःकाम्या (गीःकाम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

- ८ गीःकाम्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गीःकाम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अगीःकाम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, ता। म्, आव, आम॥

अत्र रेफस्य रोः सम्बन्धित्वाभावात् षत्वमपि तु विसर्गः दीर्घत्व चः भ्वादेरित्यादिना बोध्यम्॥

श्च इच्छतीति श्वःकाम्यति।

१ श्वःकाम्य-धातोरूपाणि॥

- १ श्वःकाम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ श्वःकाम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, ता। यम्, व, म॥
 ३ श्वःकाम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ता। आनि, आव, आम॥
 ४ अश्वःकाम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, ता। म्, आव, आम॥
 ५ अश्वःकाम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ श्वःकाम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ श्वःकाम्या (श्वःकाम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
 ८ श्वःकाम्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ श्वःकाम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अश्वःकाम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, ता। म्, आव, आम॥

अत्र रस्य रोः सम्बन्धित्वेऽपि अव्ययसम्बन्धित्वात् सत्वमिति प्रदर्शनार्थमुदाहृतम्॥

उच्चैरिच्छतीति उच्चैःकाम्यति।

१० उच्चैःकाम्य-धातोरूपाणि॥

- १ उच्चैःकाम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ उच्चैःकाम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, ता। यम्, व, म॥
 ३ उच्चैःकाम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ता। आनि, आव, आम॥

- ४ औच्चैःकाम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, ता। म्, आव, आम॥
 ५ औच्चैःकाम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ उच्चैःकाम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ उच्चैःकाम्या (उच्चैःकाम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ उच्चैःकाम्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ उच्चैःकाम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० औच्चैःकाम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, ता। म्, आव, आम॥

अत्र रेफस्य रोः सम्बन्धित्वेऽप्यव्ययसम्बन्धित्वात् षत्वमिति प्रदर्शनार्थमुदाहृतम्॥

स्वरिच्छतीति स्वःकाम्यति।

११ स्वःकाम्य-धातोरूपाणि॥

- १ स्वःकाम्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ स्वःकाम्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, ता। यम्, व, म॥
 ३ स्वःकाम्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ता। आनि, आव, आम॥
 ४ अस्वःकाम्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, ता। म्, आव, आम॥
 ५ अस्वःकाम्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ स्वःकाम्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ स्वःकाम्या (स्वःकाम्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
 ८ स्वःकाम्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ स्वःकाम्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अस्वःकाम्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, ता। म्, आव, आम॥
 अत्र रेफस्याव्ययसम्बन्धित्वाद् रोः सम्बन्धित्वाभावाच्च न सत्वमिति प्रदर्शनार्थमिदमुदाहृतमिति॥

विभुमिच्छतीति विभुकाभ्यति।

१२ वि-भुकाभ्य-धातोरूपाणि॥

- १ विभुकाभ्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आभि, आवः, आमः॥
- २ विभुकाभ्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ विभुकाभ्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ व्यभुकाभ्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ व्यभुकाभ्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ विभुकाभ्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ विभुकाभ्या (विभुकाभ्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ विभुकाभ्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ विभुकाभ्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आभि, आवः, आमः॥
- १० व्यभुकाभ्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अत्र "न प्रादिरप्रत्ययः।३।३।४॥ इति वि-रहितस्य धातुत्वेन तदादेवेवाडादिरिति प्रदर्शनार्थमुदाहृतमिदम्॥"

समिधमिच्छतीति समित्काभ्यति।

१३ सम्-इत्काभ्य-धातोरूपाणि

- १ समित्काभ्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आभि, आवः, आमः॥
- २ समित्काभ्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ समित्काभ्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ समैत्काभ्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ समैत्काभ्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ समित्काभ्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ समित्काभ्या (समित्काभ्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ समित्काभ्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ समित्काभ्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आभि, आवः, आमः॥

१० समैत्काभ्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अत्र "न प्रादिरप्रत्ययः।३।३।४॥ इति सम्-रहितस्य धातुत्वेन स्वरादिवाङ्मातोरिकारस्य वृद्धौ ह्यस्तन्यामद्यतन्यां क्रियातिपत्तौ च दर्शितानि रूपाणि भवन्तीति प्रदर्शनार्थमिदमुदाहरणम्॥

राजानमिच्छतीति राजकाभ्यति॥

१४ राजकाभ्य-धातोरूपाणि॥

- १ राजकाभ्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आभि, आवः, आमः॥
- २ राजकाभ्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ राजकाभ्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अराजकाभ्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अराजकाभ्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ राजकाभ्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ राजकाभ्या (राजकाभ्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ राजकाभ्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ राजकाभ्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आभि, आवः, आमः॥
- १० अराजकाभ्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अत्र "नाम्नो नोऽनहः।२।१।११॥ इति नलोपोपदर्श-नार्थमुदाहृतम्॥

वाचमिच्छतीति वाक्काभ्यति।

१५ वाक्काभ्य-धारोरूपाणि॥

- १ वाक्काभ्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आभि, आवः, आमः॥
- २ वाक्काभ्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वाक्काभ्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवाक्काभ्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवाक्काभ्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ वाक्काभ्या- झकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ वाक्काभ्या (वाक्काभ्या)- त्, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्क्, स्म ॥

८ वाक्काभ्या- 'त्, रौ, रः, सि, स्थः, स्थ, स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ वाक्काभ्या- ति, तः, न्ति, सि, थः, थ, आमि, आवः, आमः ॥

१० अवाक्काभ्या- त्, ताम्, न्, तम्, ताम्, आव, आम ॥

अत्र " चजः कगम् । २।१।८३। इति चस्य कत्वविधि-
प्रदर्शनार्थमिदमुदाहरणम् ॥

एवं वाः काम्य, गोकाम्य, धनकाम्यप्रभृतीनां
काम्यप्रत्ययान्तानां नामधातूनां रूपाणि ज्ञेयानि ॥

इति काम्यप्रत्ययान्तप्रकरणम् ॥

॥ अथ क्यन्प्रत्ययान्तप्रकरणम् ॥

ननु कीदृशान्नामः कस्मिन्कस्मिन्नर्थे 'क्यन्' प्रत्ययो
भवतीति चेत्तत्क्षयतामियं पञ्चलक्षणी ॥ "अमाव्ययात् " क्यन्
च ॥ ३।१४।२३ ॥ अमकारान्तादनव्ययाच्च द्वितीयान्तान्नाम
इच्छायामर्थे क्यन् प्रत्ययो वा भवति काम्यश्च । पुत्रमिच्छति
पुत्रीयति । एवं नाव्यति । वाच्यति । चकारः काम्यार्थेऽन्यथा
मान्ताव्यययोः सावकाशः स क्यन्ता बाध्येत ।
अमाव्ययादितिकिम् ? इदमिच्छति । स्वरिच्छति ।
गोशब्दसंध्यक्षरवर्जस्वरनान्तेभ्य एव क्यन्मिच्छन्त्यन्ते । गव्यति ।
पुत्रीयति । राजीयति । अन्यत्र न भवति । यमिच्छति । कमिच्छति ।
नकारः क्यनि इत्यत्र विशेषणार्थः । ककारः क्यग्रहणे
सामान्यग्रहणार्थः ॥

आधाराच्चोपमानादाचारे ॥ ३।१४।२४ ॥

अमाव्ययादुपमानभूताद् द्वितीयान्तादाधाराच्चाचारार्थे क्यन्
प्रत्ययो भवति वा । पुत्रमिवाचरति पुत्रीयति छात्रम् । वस्त्रीयति
कम्बलम् । पुक्षीपति स्थूलं दर्शनीयं वा । आधारात्-प्रासाद
इवाचरति । प्रासादीयति कुट्याम् । पर्यङ्गीयति मञ्चके ।
उपमानादिति किम्, छात्रादेर्मा भूत । आधाराच्चेति किम्, परशुना
दात्रेणेवाचरति । अमाव्ययादिति किम्, इदमिवाचरति ।
स्वरिवाचरति । उपमानस्य नित्यमुपमेयापेक्षत्वात्
सापेक्षत्वेऽप्यसामर्थ्यं न भवति ।

तपसः क्यन् ॥ ३।१४।३६ ॥ तपःशब्दात्कर्मणः करोत्यर्थे
क्यन् प्रत्ययो वा भवति । तपःकरोति तपस्यति । अत्र यदा
व्रतपर्यायस्तपः शब्दस्तदा क्यन्दकर्मणो वृत्तावन्त-
भूतत्वादकर्मकत्वम्, यदा तु सन्तापक्रियावचनस्तदा क्यन्कर्मणो
वृत्तावन्तर्भावेऽपि स्वकर्मणा सकर्मक एव । शत्रूणां तपः करोति

तपस्यति शत्रूनि । यथा व्याकरणस्य सूत्रं करोति व्याकरणं
सूत्रयति ।

नमोवरिवश्चित्रडोऽर्चासेवाश्चर्ये ॥ ३।१४।३७ ॥

नमस्वरिवस्चित्रडोऽर्चासेवाश्चर्येः कर्मभ्यो यथासङ्ख्यं
पूजासेवाश्चर्येष्वर्थेषु करोत्यर्थे क्यन्प्रत्ययो वा भवति । देवेभ्यो
नमस्करोति नमस्यति देवान् । गुरुणा वरिवः करोति वरिवस्यति
गुरुन् । चित्रं करोति चित्रीयते । डकार आत्मनेपदार्थः ।
अर्चादिष्विति किम् ? नमः करोति, वरिवः करोति ।
नमोवरिवःशब्दमुच्चारयतीत्यर्थः । चित्रं करोति । नानात्वमालेख्यं
वा करोतीत्यर्थः । ननु च नमस्यति देवानित्यत्र
नमःशब्दसंयोगनिबन्धना चतुर्थी कस्मान्न भवति । उच्यते ।
नामधातूनामिविवक्षितप्रकृतिप्रत्ययभेदानां धातुत्वादनर्थकोऽत्र
नमः शब्दः । उपपदविभक्तेर्वा कारकविभक्तिर्बलीयसी । एवं च
नमस्करोति देवानिति वाक्येऽपि द्वितीया सिद्धा । यद्येवं
नमस्करोति देवेभ्य इति न भवितव्यम् । नैवम् । करोतेः नमः
शब्दसम्बन्धेन देवपदेनासम्बन्धात् । कस्मै इति त्वाकाङ्क्षायां
देवेभ्य इति सम्बन्धाच्चतुर्थी सम्प्रदाने वेत्यदोषः ॥

क्षुतृङ्गर्धेऽशनायोदन्यधनायम् ॥ ३।१४।३८ ॥

क्षुदादिष्वर्थेषु यथासङ्ख्यमशनायादयः क्यन्प्रत्ययान्ता निपात्यन्ते
क्षुधि गम्यमानायामशनशब्दस्यात्वम्, तृषि गम्यमानाया-
मुकशब्दस्योदन्नित्ययमादेशः गर्धे गम्यमाने धनशब्दस्यात्वम्,
क्यनि परे निपात्यते । अशनायति । उदन्यति । धनायति ।
क्षुतृङ्गर्ध इति किम् ? अशनीयति, उदकीयति, धनीयति दानाय ।
उपादीयतामिदमत्र नवनीतं क्यन्नन्तनामधातुनैपुण्याभिलाषुकैः-

इच्छार्थे, आचारार्थे, करोत्यर्थे च क्यन् प्रत्ययो भवति ।

तत्रेच्छार्थे मकारान्तवर्जाद् अव्ययवर्जाच्च द्वितीयान्तान्नामः
क्यन् प्रत्ययो भवति । यथा पुत्रमिच्छतीति पुत्रीयति । आचारार्थे
किल द्वौ प्रकारौ । तथाहि । उपमानभूताद् द्वितीयान्तान्नाम
आचारार्थे क्यन् प्रत्ययो भवतीत्येकः प्रकारः । यथा
पुत्रमिवाचरतीति पुत्रीयति छात्रम् । उपमानभूताद्
आधारवाचकात् सप्तम्यन्तान्नाम आचारार्थे क्यन् प्रत्ययो
भवतीति द्वितीयः प्रकारः । यथा प्रासाद इवाचरतीति प्रासादीयति
कुट्याम् करोत्यर्थेऽपि द्वौ प्रकारौ । तथाहि ।
सम्भवदर्धमध्यान्यतरस्मिन्नर्थे विवक्षिते कर्मवाचकान्नामः
करोत्यर्थे क्यन् प्रत्ययो भवतीत्याद्यः प्रकारः । यथा तपः
करोतीति तपस्यति । अस्मिन् प्रकार एकमेवोदाहरणम् ।
नानार्थसम्भवेऽपि क्यन्नन्तसमुदायस्यार्थविशेषवृत्ततायामेव
कर्मवाचकान्नामः करोत्यर्थे क्यन् प्रत्ययो भवतीति द्वितीयः

प्रकारः। यथा अर्चार्थे, देवेभ्यो नमः करोतीति नमस्यति देवान्, सेवार्थे गुरुणां वरिवः करोतीति वरिवस्यति गुरुन्, आश्चर्यार्थे चित्रं करोतीति चित्रीयते। अस्मिन् प्रकारे त्रीण्येवोदाहरणानि। एवं च करोत्यर्थे विधीयमानस्य क्यनश्चत्वार एव शब्दा विषया इति॥ अशनायते, उदन्यते, धनायते, इति निपातनं त्वर्थविशेषे कार्यविशेषार्थं क्यन्प्रत्ययस्तु सामान्यसूत्रेणैव सिद्धः॥

एवमर्थभेदेन त्रिधा भिद्यमानत्वेन क्यनस्तदन्तधातूनामपि त्रैविध्यात् पूर्वमिच्छाक्यन्नन्तधातूनां रूपाणि निरूप्यन्ते। अत्रापि पूर्वं केवलानां चतुर्दशानां स्वराणां तदनु स्वरान्तानां तदनु व्यञ्जनान्तानाञ्च नाम्नां क्रममाश्रित्य निरूपणा ज्ञेयाः॥

अथ प्रस्तुतमनुस्रियते॥

१ अंविष्णुम्, अकारं वेच्छतीति	→ ईयति।
२ आम्, आकारमिच्छतीति	
३ इं कामम्, इकारं वेच्छतीति	
४ ईं लक्ष्मीम्, ईकारं वेच्छतीति	

ईय-धातोरूपाणि॥

- १ ईय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ईये- तु, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ईय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ ऐय-तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ ऐय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ईया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ ईय्या- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ ईयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ईयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० ऐयिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

क्यनि ॥४३॥११२॥ इत्यनेन अवर्णस्थाने ईकारः। दीर्घश्चिवयङ्क्येषु ॥४३॥१०८॥ इत्यनेन ह्रस्वस्थाने दीर्घत्वम्॥

५ उं शिवम्, उकारं वेच्छतीति	→ ऊयति
६ ऊं महादेवं चन्द्रं पालकम्, उकारं वेच्छतीति	

ऊय-धातोरूपाणि॥

- १ ऊय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ ऊये- तु, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ऊय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ औय-तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ औय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ऊया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ ऊय्या- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ ऊयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ऊयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० औयिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

अस्म, ऋकारमिच्छतीति रीयति॥

७ रीय-धातोरूपाणि॥

- १ रीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ रीये- तु, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ रीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अरीय-तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अरीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ रीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रीय्या- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ रीयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अरीयिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

ऋतो रीः॥ ४।३।१०९॥ इति ऋकारस्य 'री' इत्यादेशः॥

ऋम्, ऋकारमिच्छतीति ऋयति॥

८ ऋय-धातोरूपाणि॥

- १ ऋय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ऋये- तु, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ऋय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आर्य-तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ आर्य (आर) - ईत, इष्टम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट, । इषम्, इष्व, इष्म ॥

६ ऋया- झकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ ऋय्या- तु, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥

८ ऋयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ ऋयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः आमः ॥

१० आरिष्य (आरिष्य)- तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

५.१०, क्यो वा ॥ ४।३।८।१॥ इति विकल्पेन क्यनो लुग्भवति ॥

अलम्, लृकारमिच्छतीति, रीयति । ऋत्कार्यस्य
लृकारेऽतिदेशात् रीरिति रीः । ऋफिडादिपाठाभ्युपगमे तु
लीयति ।

९ रीय-धातोरूपणि ॥

१ रीय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ॥

२ रीये- तु, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ॥

३ रीय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :तात्, तम्, त । आनि, आव, आम ॥

४ अरीय-तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

५ अरीय- ईत, इष्टम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट, । इषम्, इष्व, इष्म ॥

६ रीया- झकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ रीय्या- तु, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥

८ रीयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ रीयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः आमः ॥

१० अरीयिष्य- तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

लीय-धातोरूपणि ॥

१ लीय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ॥

२ लीये- तु, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ॥

३ लीय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :तात्, तम्, त । आनि, आव, आम ॥

४ अलीय-तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

५ अलीय- ईत, इष्टम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट, । इषम्, इष्व, इष्म ॥

६ लीया- झकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ लीय्या- तु, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥

८ लीयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ लीयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः आमः ॥

१० अलीयिष्य- तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

लृम्, लृकारमिच्छतीति लृयति ॥

१० लृय-धातोरूपणि ॥

१ लृय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ॥

२ लृये- तु, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ॥

३ लृय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :तात्, तम्, त । आनि, आव, आम ॥

४ आलृय-तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

५ आलृय (आलृ)- ईत, इष्टम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट, । इषम्, इष्व, इष्म ॥

६ लृया- झकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ लृय्या- तु, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥

८ लृयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ लृयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः आमः ॥

१० आलृयिष्य (आलृयिष्य)- तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

लृवर्णस्य ऋवर्णसवर्णतामाश्रित्येदमुदाहृतम्, ऋफिडा-
दिपाठेऽप्यत्राभ्युपगतः ॥

अयं विष्णुम्, एकारं वेच्छतीति एयति ।

११ एय-धातोरूपणि ॥

१ एय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ॥

२ एये- तु, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ॥

३ एय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :तात्, तम्, त । आनि, आव, आम ॥

४ ऐय-तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

५ ऐय- ईत, इष्टम्, इषुः । ईः, इष्टम्, इष्ट, । इषम्, इष्व, इष्म ॥

६ एया- झकार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥

७ एय्या- तु, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥

८ ऐयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ ऐयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः आमः ॥

१० ऐयिष्य- तु, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ॥

आयम्, ऐकारमिच्छतीति ऐयति॥

१२ ऐय-धातोरूपाणि॥

- १ ऐय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ऐये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ऐय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ ऐय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ ऐय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ ऐया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ ऐय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ ऐयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ऐयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० ऐयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आम्, ओकारमिच्छतीति अव्यति॥

१३ अव्य-धातोरूपाणि॥

- १ अव्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अव्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अव्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आव्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आव्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ अव्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ अव्य्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ अव्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अव्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अव्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सन्निपातपरिभाषया क्यनो लुग्न भवति॥

आवम्, औकारमिच्छतीति, आव्यति॥

१४ आव्य-धातोरूपाणि॥

- १ आव्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ आव्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ आव्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ आव्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ आव्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ आव्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ आव्य्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ आव्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ आव्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० आव्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सन्निपातपरिभाषया क्यनो लुग्न भवति॥

इति केवलस्वरप्रकृतिकव्यन्ता धातवः॥

अथ व्यञ्जनसंपृक्तस्वरान्तप्रकृतिकव्यन्ता धातवः

पुत्रमिच्छतीति पुत्रीयति॥

१५ पुत्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ पुत्रीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पुत्रीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पुत्रीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपुत्रीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपुत्रीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पुत्रीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पुत्रीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ पुत्रीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पुत्रीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अपुत्रीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सुपुत्रमिच्छतीति सुपुत्रीयति॥

१६ सु-पुत्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ सुपुत्रीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सुपुत्रीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ सुपुत्रीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ स्वपुत्रीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम।
 ५ स्वपुत्रीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ सुपुत्रीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ सुपुत्रीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सुपुत्रीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सुपुत्रीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० स्वपुत्रीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 अजमिच्छतीति अजीयति।

१७ अजीय-धातोरूपाणि॥

- १ अजीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अजीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ अजीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आजीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आजीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ अजीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ अजीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अजीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अजीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० आजीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सुखमिच्छतीति सुखीयति।

१८ सुखीय-धातोरूपाणि॥

- १ सुखीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सुखीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सुखीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ असुखीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ असुखीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ सुखीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

- ७ सुखीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सुखीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सुखीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० असुखीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 धर्ममिच्छतीति धर्मोयति।

१९ धर्मोय-धातोरूपाणि॥

- १ धर्मोय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ धर्मोये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ धर्मोय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अधर्मोय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अधर्मोय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ धर्मोया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ धर्मोय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ धर्मोयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ धर्मोयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अधर्मोयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

गार्ग्यमिच्छतीति गार्गीयति।

२० गार्गीय-धातोरूपाणि॥

- १ गार्गीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ गार्गीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ गार्गीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अगार्गीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अगार्गीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ गार्गीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ गार्गीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गार्गीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गार्गीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अगार्णीयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥
आपत्यस्य क्यच्च्योः ॥२॥ १२॥ ११॥

इति यकारस्य लोपः॥

क्षुधि अशनमिच्छतीति अशनायति॥

२१ अशनाय-धातोरूपाणि॥

- १ अशनाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अशनाये- त्, ताम्, युः। : , तम्, ताम्, व, म॥
- ३ अशनाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ताम्, आनि, आव, आमः॥
- ४ आशनाय-त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥
- ५ आशनाय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ अशनाया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ अशनाय्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ अशनायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अशनायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० आशनायिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥

कालान्तरोपभोगार्थमशनमिच्छतीति अशनीयति॥

२२ अशनीय-धातोरूपाणि॥

- १ अशनीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अशनीये- त्, ताम्, युः। : , तम्, ताम्, व, म॥
- ३ अशनीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ताम्, आनि, आव, आमः॥
- ४ आशनीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥
- ५ आशनीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ अशनीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ अशनीय्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ अशनीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अशनीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० आशनीयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥
पिपासायाम्, पातुमुदकमिच्छतीति उदन्यति॥

२३ उदन्य-धातोरूपाणि॥

- १ उदन्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ उदन्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, ताम्, व, म॥
- ३ उदन्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ताम्, आनि, आव, आमः॥
- ४ औदन्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥
- ५ औदन्य (औदन्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ उदन्या (उदना)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ उदन्या (उदन्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ उदन्यिता (उदनिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ उदन्यिष्य (उदनिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० औदन्यिष्य (औदनिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥

स्नातुमुदकमिच्छतीति उदकीयति॥

२४ उदकीय-धातोरूपाणि॥

- १ उदकीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ उदकीये- त्, ताम्, युः। : , तम्, ताम्, व, म॥
- ३ उदकीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ताम्, आनि, आव, आमः॥
- ४ औदकीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥
- ५ औदकीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ उदकीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ उदकीय्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
- ८ उदकीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ उदकीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० औदकीयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आमः॥

गर्धे, सत्यपि धने धनमिच्छतीति धनायति॥

२५ धनाय-धातोरूपाणि॥

- १ धनाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ धनाये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ धनाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अधनाय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम।
- ५ अधनाय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ धनाया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ धनाय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ धनायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ धनायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अधनायिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

दातुं धनमिच्छतीति धनीयति।

२६ धनीय-धातोरूपाणि॥

- १ धनीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ धनीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ धनीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अधनीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम।
- ५ अधनीय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ धनीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ धनीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ धनीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ धनीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अधनीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

वृषा

मैथुने वृषमिच्छतीति वृषस्यति।

२७ वृषस्य-धातोरूपाणि॥^२

- १ वृषस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वृषस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वृषस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवृषस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम।
- ५ अवृषस्य (अवृषस्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वृषस्या (वृषसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वृषस्य्या (वृषस्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वृषस्यिता (वृषसिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वृषस्यिष्य (वृषसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अवृषस्यिष्य (अवृषसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मैथुनेच्छाभिन्नेच्छायाम्, वृषमिच्छतीति वृषीयति।

२८ वृषीय-धातोरूपाणि॥

- १ वृषीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वृषीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वृषीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवृषीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवृषीय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ वृषीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वृषीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वृषीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

- २ वृषाश्चशब्दौऽत्र मैथुने वर्तते, मनुष्यादावपि हि प्रयुज्येते। अत एव "वृषस्यन्ती तु कामुकी" इति "अनेकयुग-जीविन्यास्त्रेता यस्यास्त्रयोदशी।" सा क्षीरकण्ठकं रामं वृषस्यन्ती न लज्जिता॥१॥ इति च स्वरसतः संगच्छते॥

९ वृषीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥

१० अवृषीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मैथुने, अश्वमिच्छतीति अश्वस्यति।

२९ अश्वस्य-धातोरूपाणि॥

१ अश्वस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ अश्वस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ अश्वस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ आश्वस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम।

५ आश्वस्य (आश्वस्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,।
इषम्, इष्व, इष्म॥

६ अश्वस्या (अश्वसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ अश्वस्या (अश्वस्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्,
स्व, स्म॥

८ अश्वस्यता (अश्वसिता) - ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि,
स्वः, स्मः॥

९ अश्वस्यिष्य (अश्वसिष्य) - ति, तः, न्ति। सि, थः, थ।
आमि, आवः आमः॥

१० आश्वस्यिष्य (आश्वसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्,
आव, आम॥

अत्राश्वशब्दो मैथुने वर्तते, इति पूर्वमुक्तमेव।

मैथुनभिन्नेच्छायाम्, अश्वमिच्छतीति अश्वीयति।

३० अश्वीय-धातोरूपाणि॥

१ अश्वीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ अश्वीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ अश्वीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ आश्वीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम।

५ आश्वीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व,
इष्म॥

६ अश्वीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ अश्वीया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ अश्वीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ अश्वीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥

१० आश्वीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

भोक्तुमभिलाषातिरेके, क्षीरमिच्छतीति क्षीरस्यति।

३१ क्षीरस्य-धातोरूपाणि॥

१ क्षीरस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ क्षीरस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ क्षीरस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अक्षीरस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम

५ अक्षीरस्य (क्षीरसा)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,।
इषम्, इष्व, इष्म॥

६ क्षीरस्या (क्षीरसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ क्षीरस्या (क्षीरस्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्,
स्व, स्म॥

८ क्षीरस्यिता (क्षीरसिता) - ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि,
स्वः, स्मः॥

९ क्षीरस्यिष्य (क्षीरसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ।
आमि, आवः आमः॥

१० अक्षीरस्यिष्य (अक्षीरसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्,
आव, आम॥

भोक्तुमभिषातिरेकाभावे, क्षीरमिच्छतीति क्षीरीयते।

३२ क्षीरीय-धातोरूपाणि॥

१ क्षीरीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ क्षीरीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ क्षीरीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अक्षीरीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अक्षीरीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व,
इष्म॥

६ क्षीरीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ क्षीरीया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ क्षीरीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ क्षीरीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥

१० अक्षीरीयिष्य- तु, ताम्, नृः, तम्, ताम्, आव, आम॥
भोक्तुमभिलाषातिरेके, लवणमिच्छतीति लवणस्यति॥

३३ लवणस्य-धातोरूपाणि॥

- १ लवणस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ लवणस्ये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, ताम्, यम्, व, म॥
- ३ लवणस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, ताम्, आनि, आव, आम॥
- ४ अलवणस्य-तु, ताम्, नृः, तम्, ताम्, आव, आम॥
- ५ अलवणस्य् (अलवणस)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लवणस्या (लवणसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लवणस्या (लवणसा)- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लवणस्यिता (लवणसिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लवणस्यिष्य (लवणसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अलवणस्यिष्य (अलवणसिष्य)- तु, ताम्, नृः, तम्, ताम्, आव, आम॥
अस् च लौत्ये॥ ४।३।११५॥ इति असि सि वा लवणस्यति॥

भोक्तुमभिलाषातिरेकाभावे, लवणमिच्छतीति लवणीयति॥

३४ लवणीय-धातोरूपाणि॥

- १ लवणीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ लवणीये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, ताम्, यम्, व, म॥
- ३ लवणीय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, ताम्, आनि, आव, आम॥
- ४ अलवणीय-तु, ताम्, नृः, तम्, ताम्, आव, आम॥
- ५ अलवणीय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लवणीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लवणीय्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ लवणीयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ लवणीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अलवणीयिष्य- तु, ताम्, नृः, तम्, ताम्, आव, आम॥
तीर्थपामिच्छतीति तीर्थपीयति॥

३५ तीर्थपीय-धातोरूपाणि॥

- १ तीर्थपीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ तीर्थपीये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, ताम्, यम्, व, म॥
- ३ तीर्थपीय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, ताम्, आनि, आव, आम॥
- ४ अतीर्थपीय-तु, ताम्, नृः, तम्, ताम्, आव, आम॥
- ५ अतीर्थपीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ तीर्थपीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तीर्थपीय्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तीर्थपीयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तीर्थपीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अतीर्थपीयिष्य- तु, ताम्, नृः, तम्, ताम्, आव, आम॥
मालामिच्छतीति मालीयति॥

३६ मालीय-धातोरूपाणि॥

- १ मालीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ मालीये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, ताम्, यम्, व, म॥
- ३ मालीय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, ताम्, आनि, आव, आम॥
- ४ अमालीय-तु, ताम्, नृः, तम्, ताम्, आव, आम॥
- ५ अमालीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ मालीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मालीय्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मालीयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

१ मालीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥

१० अमालीयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

रमामिच्छतीति रमीयति।

३७ रमीय-धातोरूपाणि॥

१ रमीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ रमीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ रमीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥

४ अरमीय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम।

५ अरमीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व,
इष्म॥

६ रमीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ रमीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ रमीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ रमीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अरमीयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

कविमिच्छतीति कवीयति।

३८ कवीय-धातोरूपाणि॥

१ कवीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ कवीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ कवीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अकवीय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम।

५ अकवीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व,
इष्म॥

६ कवीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ कवीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ कवीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ कवीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अकवीयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

रविमिच्छतीति रवीयति।

३९ रवीय-धातोरूपाणि॥

१ रवीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ रवीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ रवीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥

४ अरवीय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अरवीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व,
इष्म॥

६ रवीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ रवीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ रवीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ रवीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अरवीयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अग्निमिच्छतीति अग्नीयति॥

४० अग्नीय-धातोरूपाणि॥

१ अग्नीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ अग्नीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ अग्नीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ आग्नीय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम।

५ आग्नीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व,
इष्म॥

६ अग्नीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ अग्नीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ अग्नीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ अग्नीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० आग्नीयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सुमतिमिच्छतीति सुमतीयति।

४१ सु-मतीय-धातोरूपाणि॥

१ सुमतीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
आमः॥

२ सुमतीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ सुमतीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ स्वमतीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ स्वमतीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सुमतीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सुमतीया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्ताम्, स्त,। सम्, स्त्, स्म॥
- ८ सुमतीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सुमतीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० स्वमतीयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

भोक्तुमभिलाषातिरेके, दधि इच्छतीति दधिस्यति, दध्यस्यति वा।

४२ दधिस्य-धातोरूपाणि॥

- १ दधिस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दधिस्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ दधिस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदधिस्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदधिस्य (अदधिस्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दधिस्या (दधिसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दधिस्या (दधिस्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्ताम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दधिस्यिता (दधिसिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दधिस्यिष्य (दधिसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अदधिस्यिष्य (अदधिसिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अस् च लौल्ये ॥४३॥११५॥ इति असि दधिस्यति॥

४३ दध्यस्य-धातोरूपाणि॥

- १ दध्यस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दध्यस्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ दध्यस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदध्यस्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदध्यस्य (अदध्यस्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दध्यस्या (दध्यसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दध्यस्या (दध्यस्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्ताम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दध्यस्यिता (दध्यसिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दध्यस्यिष्य (दध्यसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अदध्यस्यिष्य (अदध्यसिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अस् च लौल्ये ॥४३॥११५॥ इति असि दध्यस्यति॥

भोक्तुमभिलाषातिरेकाभावे, दधि इच्छतीति दधीयति॥

४४ दधीय-धातोरूपाणि॥

- १ दधीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दधीये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ दधीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदधीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदधीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दधीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दधीया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्ताम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दधीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दधीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अदधीयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सह खेन वर्तते इति सखः। तमिच्छति, सखायमिच्छति, यद्वा

सखीमिच्छतीति सखीयति॥

४५ सखीय-धातोरूपाणि॥

- १ सखीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सखीये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ सखीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ असखीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ असखीय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ सखीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ सखीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सखीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सखीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० असखीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 प्रथमिच्छतीति प्रथीयति॥

४६ प्र-धीय-धातोरूपाणि॥

- १ प्रधीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ प्रधीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ प्रधीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ प्राधीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ प्राधीय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ प्रधीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ प्रधीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ प्रधीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ प्रधीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० प्राधीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

न प्रादिरप्रत्यय इति प्ररहितस्य धातुसंज्ञा भवति॥

विधुमिच्छतीति विधूयति॥

४७ विधूय-धातोरूपाणि॥

- १ विधूय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ विधूये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ विधूय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अविधूय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अविधूय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ विधूया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

- ७ विधूय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ विधूयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ विधूयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अविधूयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 विध्यति विरहिणो जनानिति विधुश्चन्द्रः॥

धनुमिच्छतीति धनूयति॥

४८ धनूय-धातोरूपाणि॥

- १ धनूय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ धनूये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ धनूय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अधनूय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अधनूय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ धनूया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ धनूय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ धनूयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ धनूयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अधनूयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 धनुशब्दो धनुषि वर्तते॥

चमूमिच्छतीति चमूयति॥

४९ चमूय-धातोरूपाणि॥

- १ चमूय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ चमूये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ चमूय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अचमूय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अचमूय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ चमूया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ चमूय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चमूयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

१ चमूयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अचमूयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
जुवं सरस्वतीमिच्छतीति जूयति।

५० जूय-धातोरूपाणि॥

- १ जूय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ जूये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ जूय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अजूय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अजूय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जूया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जूय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जूयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जूयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अजूयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
भुवमिच्छतीति भूयति।

५१ भूय-धातोरूपाणि॥

- १ भूय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ भूये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ भूय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अभूय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अभूय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ भूया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ भूय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ भूयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ भूयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अभूयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
पितरमिच्छतीति पित्रीयति।

५२ पित्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ पित्रीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पित्रीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ पित्रीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥

- ४ अपित्रीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपित्रीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पित्रीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पित्रीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पित्रीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पित्रीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥
- १० अपित्रीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
ऋतो रीः ।।४।३।१०९॥ इति ऋकारस्थाने 'री'
इत्यादेशः॥

मातरमिच्छतीति मात्रीयति।

५३ मात्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ मात्रीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ मात्रीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ मात्रीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥
- ४ अमात्रीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अमात्रीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मात्रीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मात्रीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मात्रीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मात्रीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥
- १० अमात्रीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
ऋतो रीः ।।४।३।१०९॥ इति ऋकारस्थाने 'री'
इत्यादेशः॥

पितृ पितृशब्दस्य ऋकारमिच्छतीति पितृयति।

५४ पितृय-धातोरूपाणि॥

- १ पितृय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पितृये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पितृय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥

- ४ अपितृय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अपितृय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ पितृया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ पितृय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पितृयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पितृयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अपितृयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 गम्लं गम्लृधातोर्नुकरणभूतं गम्लृशब्दमिच्छतीति गम्लीयति,
 ऋफिडादिपाठाभ्युपगमे तु गम्लीयति।

५५ गम्लीय-धातोरूपाणि॥

- १ गम्लीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ गम्लीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ गम्लीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अगम्लीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अगम्लीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ गम्लीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ गम्लीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गम्लीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गम्लीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अगम्लीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ऋत्कार्यं लृकारेऽपीतिवचनात् लृकारस्थाने "ऋतो रीः"॥
 ४।३।१०९॥ इति 'री' इत्यादेशः॥

५६ गम्लीय-धातोरूपाणि॥

- १ गम्लीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ गम्लीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ गम्लीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अगम्लीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अगम्लीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ गम्लीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

- ७ गम्लीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गम्लीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गम्लीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अगम्लीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 गम्लं गम्लृधातोर्लृकारमिच्छतीति गम्लृयति।

५७ गम्लृय-धातोरूपाणि॥

- १ गम्लृय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ गम्लृये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ गम्लृय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अगम्लृय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अगम्लृय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ गम्लृया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ गम्लृय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गम्लृयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गम्लृयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अगम्लृयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 अस्त विष्णोरपत्यम् इः, अस्य विष्णोः स्त्री ई लक्ष्मीः, तेन
 तथा वा सह वर्तत इति सेः, सयमिच्छतीति सेयति।

५८ सेय-धातोरूपाणि॥

- १ सेय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सेये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सेय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ असेय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ असेय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ सेया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ सेय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सेयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सेयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० असेयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सयमिच्छतीति रैयति।

५१ रैय-धातोरूपाणि॥

- १ रैय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ रैये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ रैय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अरैय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अरैय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ रैया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ रैय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रैयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रैयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अरैयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

यद्यपि रायि छान्दस इति भाष्याद् रैशब्दद् द्वितीयान्तात् क्यनि लौकिकानि रूपाणि न भवन्ति, तथापि वर्णक्रमानुरोधेन छान्दस प्रयोगं मतान्तरं वाश्रित्य रूपाणि दर्शितानि॥ यद्वा अया एशब्दवाच्येन विष्णुना सह वर्तते इति सैः, तमिच्छतीति, सैयति, इति सैय-धातोरूपाणि वाच्यानि॥

गामिच्छतीति गव्यति।

६० गव्य-धातोरूपाणि॥

- १ गव्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गव्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ गव्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अगव्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अगव्य्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ गव्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ गव्या (गव्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ गव्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ गव्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अगव्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सन्निपातपरिभाषया क्यनो लुग्न भवति॥

द्यामिच्छतीति द्यव्यति।

६१ द्यव्य-धातोरूपाणि॥

- १ द्यव्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ द्यव्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ द्यव्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अद्यव्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अद्यव्य्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ द्यव्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
  - ७ द्यव्या (द्यव्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ द्यव्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ द्यव्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अद्यव्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- सन्निपातपरिभाषया क्यनो लुग्न भवति॥
- नावमिच्छतीति नाव्यति।
- ६२ नाव्य-धातोरूपाणि॥
- १ नाव्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ नाव्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ नाव्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अनाव्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अनाव्य्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ नाव्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
  - ७ नाव्या (नाव्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ नाव्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ नाव्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अनाव्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

ग्लावमिच्छतीति ग्लाव्यति।

६३ ग्लाव्य-धातोरूपाणि॥

- १ ग्लाव्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ग्लाव्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ग्लाव्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अग्लाव्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अग्लाव्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ग्लाव्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ ग्लाव्या (ग्लाव्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ग्लाव्यिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ग्लाव्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अग्लाव्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
सन्निपातपरिभाषया क्यनो लुग्न भवति॥
लोकते इति लोक, तमिच्छतीति लोक्यति।

६४ लोक्य-धातोरूपाणि॥

- १ लोक्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ लोक्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ लोक्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अलोक्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अलोक्य (अलोक्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लोक्या (लोका)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लोक्या (लोक्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोक्यिता (लोकिता)-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लोक्यिष्य (लोक्यिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अलोक्यिष्य (अलोक्यिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

चित्रं लिखतीति चित्रलिक्, तमिच्छतीति चित्रलिख्यति।

६५ चित्रलिख्य-धातोरूपाणि॥

- १ चित्रलिख्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ चित्रलिख्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ चित्रलिख्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अचित्रलिख्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचित्रलिख्य (अचित्रलिख्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ चित्रलिख्या (चित्रलिखा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ चित्रलिख्या (चित्रलिख्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चित्रलिख्यिता (चित्रलिखिता)-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चित्रलिख्यिष्य (चित्रलिख्यिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अचित्रलिख्यिष्य (अचित्रलिख्यिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सुष्ठु वल्गतीति सुवल्, तमिच्छतीति सुवल्ग्यति।

६६ सु-वल्ग्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुवल्ग्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सुवल्ग्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ सुवल्ग्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ स्ववल्ग्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ स्ववल्ग्य (स्ववल्ग्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सुवल्ग्या (सुवल्गा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सुवल्ग्या (सुवल्ग्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ सुवर्ण्यता (सुवर्णिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ सुवर्ण्यिष्य (सुवर्णिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० स्ववर्ण्यिष्य (स्ववर्णिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

श्लाघते इति श्लाक् तमिच्छतीति श्लाघ्यति।

६७ श्लाघ्य-धातोरूपाणि॥

१ श्लाघ्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ श्लाघ्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ श्लाघ्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अश्लाघ्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अश्लाघ्य (अश्लाघ्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ श्लाघ्या (श्लाघा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ श्लाघ्या (श्लाघ्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ श्लाघ्यिता (श्लाघिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ श्लाघ्यिष्य (श्लाघिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अश्लाघ्यिष्य (अश्लाघिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

लिखितो डकारो येन स लिखितइ, तमिच्छतीति

लिखितइति।

६८ लिखितइ-धातोरूपाणि॥

१ लिखितइ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ लिखितइये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ लिखितइ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अलिखितइ-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अलिखितइ (अलिखितइ)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ लिखितइया (लिखितडा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ लिखितइय्या (लिखितइया)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ लिखितइयिता (लिखितडिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ लिखितइयिष्य (लिखितडिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अलिखितइयिष्य (अलिखितडिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

वाचमिच्छतीति वाच्यति।

६९ वाच्य-धातोरूपाणि॥

१ वाच्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ वाच्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ वाच्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अवाच्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अवाच्य- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ वाच्या (वाचा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ वाच्या (वाच्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ वाच्यिता (वाचिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ वाच्यिष्य (वाचिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अवाच्यिष्य (अवाचिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सहास्रति गच्छतीति सघ्रयड , तमिच्छतीति सघ्रयच्यति।

७० सघ्रयच्य-धातोरूपाणि॥

१ सघ्रयच्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ सघ्रयच्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ सघ्रयच्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ असध्रयच्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ असध्रयच्य (असध्रयच्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ सध्रयच्या (सध्रयच्या)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ सध्रयच्या (सध्रयच्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सध्रयच्यिता (सध्रयच्यिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सध्रयच्यिष्य (सध्रयच्यिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० असध्रयच्यिष्य (असध्रयच्यिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 सहाञ्जति पूजयतीति सध्रयङ्, तमिच्छतीति सध्रयज्यति।

७१ सध्रयज्य-धातोरूपाणि॥

- १ सध्रयज्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सध्रयज्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सध्रयज्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ असध्रयज्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ असध्रयज्य (असध्रयज्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ सध्रयज्या (सध्रयज्या)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ सध्रयज्या (सध्रयज्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सध्रयज्यिता (सध्रयज्यिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सध्रयज्यिष्य (सध्रयज्यिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० असध्रयज्यिष्य (असध्रयज्यिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 देवसञ्जति, पूजयतीति देवद्यङ्, तमिच्छतीति देवद्यज्यति॥

७२ देवद्रव्य-धातोरूपाणि॥

- १ देवद्रव्यज्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ देवद्रव्यज्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ देवद्रव्यज्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अदेवद्रव्यज्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अदेवद्रव्यज्य (अदेवद्रव्यज्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ देवद्रव्यज्या (देवद्रव्यज्या)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ देवद्रव्यज्या (देवद्रव्यज्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ देवद्रव्यज्यिता (देवद्रव्यज्यिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ देवद्रव्यज्यिष्य (देवद्रव्यज्यिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अदेवद्रव्यज्यिष्य (अदेवद्रव्यज्यिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 देवमञ्जति गच्छतीति देवद्यङ्, तमिच्छतीति देवद्यज्यति॥

७२ देवद्रव्य-धातोरूपाणि॥

- १ देवद्रव्यज्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ देवद्रव्यज्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ देवद्रव्यज्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अदेवद्रव्यज्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अदेवद्रव्यज्य (अदेवद्रव्यज्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ देवद्रव्यज्या (देवद्रव्यज्या)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ देवद्रव्यज्या (देवद्रव्यज्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ देवद्रव्यज्यिता (देवद्रव्यज्यिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ देवद्व्यचिष्य (देवद्व्यचिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः। आमः॥

१० अदेवद्व्यचिष्य (अदेवद्व्यचिष्य)- तु, ताम्, नु। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

चित्रितच्छकारो येन तमिच्छतीति चित्रितच्छयति।

७३ चित्रितच्छ-धातोरूपाणि॥

१ चित्रितच्छय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ चित्रितच्छये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ चित्रितच्छय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अचित्रितच्छय-तु, ताम्, नु। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अचित्रितच्छय (अचित्रितच्छ)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ चित्रितच्छया (चित्रितच्छा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ चित्रितच्छया (चित्रितच्छया)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ चित्रितच्छयता (चित्रितच्छिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चित्रितच्छयष्य (चित्रितच्छिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः। आमः॥

१० अचित्रितच्छयष्य (अचित्रितच्छिष्य)- तु, ताम्, नु। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

राजते इति राट् तमिच्छतीति राज्यति।

७४ राज्य-धातोरूपाणि॥

१ राज्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ राज्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ राज्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अराज्य-तु, ताम्, नु। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अराज्य (अराज)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ राज्या (राजा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ राज्या (राज्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ राज्यिता (राजिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ राज्यिष्य (राजिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः। आमः॥

१० अराज्यिष्य (अराजिष्य)- तु, ताम्, नु। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

विषयान् उज्झति त्यजतीति विषयोत्, तमिच्छतीति विषयोज्जयति।

७५ विषयोज्ज-धातोरूपाणि॥

१ विषयोज्जय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ विषयोज्जये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ विषयोज्जय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अविषयोज्जय-तु, ताम्, नु। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अविषयोज्जय (अविषयोज्ज)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ विषयोज्जया (विषयोज्जा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ विषयोज्जया (विषयोज्जया)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ विषयोज्जयता (विषयोज्जिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ विषयोज्जयष्य (विषयोज्जिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः। आमः॥

१० अविषयोज्जयष्य (अविषयोज्जिष्य)- तु, ताम्, नु। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

उपदिष्टो अकारो येन स उपदिष्टञ्, तमिच्छतीति उपदिष्टयति।

७६ उप-दिष्ट-धातोरूपाणि॥

१ उपदिष्टय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ उपदिष्टये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ उपदिष्टय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ उपादिष्टव्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ उपादिष्टव्य (उपादिष्टव्य)- ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ उपादिष्टव्या (उपादिष्टव्या)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ उपादिष्टव्या (उपादिष्टव्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ उपादिष्टव्यिता (उपादिष्टव्यिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ उपादिष्टव्यिष्य (उपादिष्टव्यिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० उपादिष्टव्यिष्य (उपादिष्टव्यिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सरटं मेघमिच्छतीति सरट्यति।

७७ सरट्य-धातोरूपाणि॥

- १ सरट्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सरट्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सरट्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ असरट्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ असरट्य (असरट्)- ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ सरट्या (सरटा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ सरट्या (सरट्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सरट्यिता (सरटिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सरट्यिष्य (सरटिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० असरट्यिष्य (असरटिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

लघटं वायुमिच्छतीति लघट्यति।

७८ लघट्य-धातोरूपाणि॥

- १ लघट्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ लघट्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ लघट्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अलघट्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अलघट्य (अलघट्)- ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ लघट्या (लघटा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ लघट्या (लघट्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ लघट्यिता (लघटिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ लघट्यिष्य (लघटिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अलघट्यिष्य (अलघटिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सुष्ठु पठतीति सुपट्, तमिच्छतीति सुपट्यति।

७९ सु-पट्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुपट्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सुपट्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सुपट्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ स्वपट्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ स्वपट्य (स्वपट्)- ईत्, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ सुपट्या (सुपटा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ सुपट्या (सुपट्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सुपट्यिता (सुपटिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सुपट्यिष्य (सुपटिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० स्वपट्यिष्य (स्वपटिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

वाडते स्नातीति वाट्, तमिच्छतीति वाड्यति।

८० वाड्य-धातोरूपाणि॥

- १ वाड्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वाड्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वाड्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवाड्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवाड्य् (अवाड्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वाड्या (वाडा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वाड्या (वाड्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वाड्यिता (वाडिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वाड्यिष्य (वाडिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अवाड्यिष्य (अवाडिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

लुप्तश्चासौ ढकारश्च लुप्त, तमिच्छतीति लुप्त्यति।

८१ लुप्त्य-धातोरूपाणि॥

- १ लुप्त्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ लुप्त्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ लुप्त्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अलुप्त्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अलुप्त्य् (अलुप्त)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ लुप्त्या (लुप्ता)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ लुप्त्या (लुप्त्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लुप्त्यिता (लुप्तिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लुप्त्यिष्य (लुप्तिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अलुप्त्यिष्य (अलुप्तिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सुष्टु गणयतीति सुगण्, तमिच्छतीति सुगण्यति।

८२ सु-गण्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुगण्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सुगण्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ सुगण्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ स्वगण्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ स्वगण्य् (स्वगण्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सुगण्या (सुगणा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सुगण्या (सुगण्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सुगण्यिता (सुगणिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सुगण्यिष्य (सुगणिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० स्वगण्यिष्य (स्वगणिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

जगन्ते जगतं वा वायुमिच्छतीति जगत्यति।

८३ जगत्य-धातोरूपाणि॥

- १ जगत्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ जगत्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ जगत्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अजगत्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अजगत्य् (अजगत्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जगत्या (जगता)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जगत्या (जगत्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जगत्थिता (जगतिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जगत्थिष्य (जगतिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अजगत्थिष्य (अजगतिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सुष्ठि नमतीति सुनत्, तमिच्छतीति सुनत्यति।

८४ सु-नत्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुनत्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सुनत्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ सुनत्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ स्वनत्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ स्वनत्य् (स्वनत्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सुनत्या (सुनता)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सुनत्या (सुनत्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सुनत्यिता (सुनतिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सुनत्यिष्य (सुनतिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० स्वनत्यिष्य (स्वनतिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

दधि मथ्नातीति दधिमत्, तमिच्छतीति दधिमथ्यति।

८५ दधिमथ्य-धातोरूपाणि॥

- १ दधिमथ्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दधिमथ्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ दधिमथ्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदधिमथ्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदधिमथ्य् (अदधिमथ्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ दधिमथ्या (दधिमथा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ दधिमथ्या (दधिमथ्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दधिमथ्यिता (दधिमथिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दधिमथ्यिष्य (दधिमथिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अदधिमथ्यिष्य (अदधिमथिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अग्निं मथ्नाति काष्ठसंघर्षणेनोत्पादयतीति अग्निमत्, तमिच्छतीति अग्निमथ्यति।

८६ अग्निमथ्य-धातोरूपाणि॥

- १ अग्निमथ्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अग्निमथ्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अग्निमथ्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आग्निमथ्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आग्निमथ्य् (आग्निमथ्य)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ अग्निमथ्या (अग्निमथा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ अग्निमथ्या (अग्निमथ्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अग्निमथ्यिता (अग्निमथिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अग्निमथ्यिष्य (अग्निमथिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आग्निमथ्यिष्य (आग्निमथिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

शरदमिच्छतीति शरदति।

८७ शरद-धातोरूपाणि॥

- १ शरद-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ शरदे- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ शरद- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अशरद-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अशरद- (अशरद)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ शरदा (शरदा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शरद- (शरद)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

- ८ शरद्यिता (शरदिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शरद्यिष्य (शरदिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अशरद्यिष्य (अशरदिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

व्याघ्रपादमिच्छतीति व्याघ्रपाद्यति।

८८ व्याघ्रपाद्य-धातोरूपाणि॥

- १ व्याघ्रपाद्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ व्याघ्रपाद्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ व्याघ्रपाद्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अव्याघ्रपाद्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अव्याघ्रपाद्य (अव्याघ्रपाद)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ व्याघ्रपाद्या (व्याघ्रपादा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ व्याघ्रपादय्या (व्याघ्रपाद्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ व्याघ्रपाद्यिता (व्याघ्रपादिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ व्याघ्रपाद्यिष्य (व्याघ्रपादिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अव्याघ्रपाद्यिष्य (अव्याघ्रपादिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

त्वामिच्छतीति त्वद्यति।

८९ त्वद्य-धातोरूपाणि॥

- १ त्वद्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ त्वद्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ त्वद्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अत्वद्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अत्वद्य् (अत्वद्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ त्वद्या (त्वदा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ त्वद्य्या (त्वद्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ त्वद्यिता (त्वदिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ त्वद्यिष्य (त्वदिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अत्वद्यिष्य (अत्वदिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

युवां युष्मान् वेच्छतीति युष्मद्यति।

९० युष्मद्य-धातोरूपाणि॥

- १ युष्मद्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ युष्मद्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ युष्मद्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अयुष्मद्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अयुष्मद्य् (अयुष्मद्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ युष्मद्या (युष्मदा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ युष्मद्य्या (युष्मद्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ युष्मद्यिता (युष्मदिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ युष्मद्यिष्य (युष्मदिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अयुष्मद्यिष्य (अयुष्मदिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मामिच्छतीति मद्यति।

९१ मद्य-धातोरूपाणि॥

- १ मद्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ मद्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ मद्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अमद्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ अमद्य् (अमद्)- ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ मद्या (मदा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ मद्य्या (मद्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मद्यिता (मदिता)- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ मद्यिष्य (मदिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अमद्यिष्य (अमदिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आवाम्, अस्मान् वेच्छतीति अस्मद्यति।

९२ अस्मद्य-धातोरूपाणि॥

- १ अस्मद्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अस्मद्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ अस्मद्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आस्मद्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आस्मद्य् (आस्मद्)- ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ अस्मद्या (अस्मदा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ अस्मद्य्या (अस्मद्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अस्मद्यिता (अस्मदिता)- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अस्मद्यिष्य (अस्मदिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आस्मद्यिष्य (आस्मदिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

समिधमिच्छतीति समिध्यति।

९३ सम्-इध्य-धातोरूपाणि॥

- १ समिध्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ समिध्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ समिध्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ समैध्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ समैध्य् (समैध्)- ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ समिध्या (समिधा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ समिध्या (समिध्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ समिध्यिता (समिधिता)- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ समिध्यिष्य (समिधिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० समैध्यिष्य (समैधिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

बोधतीति भुत्, तमिच्छतीति बुध्यति।

९४ बुध्य-धातोरूपाणि॥

- १ बुध्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ बुध्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ बुध्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अबुध्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अबुध्य् (अबुध्)- ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ बुध्या (बुधा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ बुध्या (बुध्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बुध्यिता (बुधिता)- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बुध्यिष्य (बुधिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अबुध्यिष्य (अबुधिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

राजनमिच्छतीति राजीयति।

९५ राजीय-धातोरूपाणि॥

- १ राजीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ राजीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ राजीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अराजीय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अराजीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ राजीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ राजीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ राजीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ राजीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अराजीयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 अहरिच्छतीति अहर्यति।

१६ अहर्य-धातोरूपाणि॥

- १ अहर्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अहर्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ अहर्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आहर्य-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आहर्य (आहर)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ अहर्या (अहरा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ अहर्या (अहर्या)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
 ८ अहर्यिता (अहरिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अहर्यिष्य (अहरिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आहर्यिष्य (आहरिष्य)- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अप इच्छतीति अप्यति।

१७ अप्य-धातोरूपाणि॥

- १ अप्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अप्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ अप्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आप्य-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आप्य (आप्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ अप्या (अपा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ अप्या (अप्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अप्यिता (अपिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अप्यिष्य (अपिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आप्यिष्य (आपिष्य)- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मालां गुम्फतीति मालागुप् तमिच्छतीति मालागुप्स्यति।

१८ मालागुप्स्य-धातोरूपाणि॥

- १ मालागुप्स्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ मालागुप्स्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ मालागुप्स्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अमालागुप्स्य-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अमालागुप्स्य (अमालागुप्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ मालागुप्स्या (मालागुप्सा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ मालागुप्स्या (मालागुप्सा)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मालागुप्स्यिता (मालागुप्स्यिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ मालागुप्स्यिष्य (मालागुप्स्यिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अमालागुप्स्यिष्य (अमालागुप्स्यिष्य)- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

सुकवते इति सुकप्, तमिच्छतीति सुकव्यति।

१९ सु-कव्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुकव्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सुकव्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सुकव्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ स्वकव्य-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ स्वकव्य (स्वकव)- ईत, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,।
इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ सुकव्या (सुकवा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सुकव्या (सुकव्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्,
स्व, स्म॥
- ८ सुकव्यिता (सुकविता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि,
स्वः, स्मः॥
- ९ सुकव्यिष्य (सुकविष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ।
आमि, आवः आमः॥
- १० स्वकव्यिष्य (स्वकविष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्,
आव, आमः॥

कुक्कभमिच्छतीति ककुभ्यति।

१०० ककुभ्य-धातोरूपाणि॥

- १ ककुभ्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ककुभ्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ककुभ्य- तु/तात्, ताम्, न्। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अककुभ्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अककुभ्य (अककुभ)- ईत, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,।
इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ककुभ्या (ककुभा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास
इ०॥
- ७ ककुभ्या (ककुभ्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,।
सम्, स्व, स्म॥
- ८ ककुभ्यिता (ककुभिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि,
स्वः, स्मः॥
- ९ ककुभ्यिष्य (ककुभिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ।
आमि, आवः आमः॥
- १० अककुभ्यिष्य (अककुभिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्,
आव, आमः॥

मकारान्तात् क्यन् न भवतीति मान्तं नाम नोदाहृतम्॥

जयमाचक्षाणमिच्छतीति जय्यति।

१०१ जय्य-धातोरूपाणि॥

- १ जय्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ जय्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ जय्य- तु/तात्, ताम्, न्। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अजय्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अजय्य (अजय)- ईत, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,।
इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ जय्या (जया)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जय्या (जय्या)- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्,
स्व, स्म॥
- ८ जय्यिता (जयिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, म्बः,
स्मः॥
- ९ जय्यिष्य (जयिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि,
आवः आमः॥
- १० अजय्यिष्य (अजयिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्,
आव, आमः॥

गिरमिच्छतीति गीर्यति।

१०२ गीर्य-धातोरूपाणि॥

- १ गीर्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गीर्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ गीर्य- तु/तात्, ताम्, न्। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अगीर्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अगीर्य (अगीर)- ईत, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,।
इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ गीर्या (गिरा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ गीर्या (गीर्या)- त्, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व,
स्म॥
- ८ गीर्यिता (गिरिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
स्मः॥
- ९ गीर्यिष्य (गिरिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि,
आवः आमः॥
- १० अगीर्यिष्य (अगिरिष्य)- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्,
आव, आमः॥

पुर्मिच्छतीति पूर्यति।

१०३ पूर्य-धातोरूपाणि॥

- १ पूर्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पूर्ये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ पूर्ण- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अपूर्ण-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अपूर्ण (अपुर्ण)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ पूर्ण (पुर्ण)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ पूर्ण (पुर्ण)- तु, स्ताम्, सुः, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥
 ८ पूर्णता (पुर्णता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पूर्ण्य (पुर्ण्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अपूर्ण्य (अपुर्ण्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 पुर्यतीति केचित्॥
 कमलं कमलां वाचक्षाणः कमल्, तमिच्छतीति कमल्यति।

१०४ कमल्य-धातोरूपाणि॥

- १ कमल्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ कमल्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ कमल्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अकमल्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अकमल्य (अकमल्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ कमल्या (कमला)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ कमल्या (कमला)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ कमल्यता (कमलिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ कमल्यिष्य (कमलिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अकमल्यिष्य (अकमलिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

दिवमिच्छतीति दिव्यति।

१०५ दिव्य-धातोरूपाणि॥

- १ दिव्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ दिव्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ दिव्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अदिव्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अदिव्य (अदिव्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ दिव्या (दिव्या)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ दिव्या (दिव्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दिव्यता (दिविता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दिव्यिष्य (दिविष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अदिव्यिष्य (अदिविष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 भ्वादित्वाभावान्न दीर्घः॥

दृशमिच्छतीति दृश्यति।

१०६ दृश्य-धातोरूपाणि॥

- १ दृश्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ दृश्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ दृश्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अदृश्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अदृश्य (अदृश्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ दृश्या (दृशा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ दृश्या (दृश्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दृश्यता (दृशिता)-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दृश्यिष्य (दृशिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अदृश्यिष्य (अदृशिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

त्विषमिच्छतीति त्विष्यति।

१०७ त्विष्य-धातोरूपाणि॥

- १ त्विष्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ त्विष्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ त्विष्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अत्विष्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अत्विष्य (अत्विष्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ त्विष्या (त्विषा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ त्विष्या (त्विष्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ त्विष्यिता (त्विषिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ त्विष्यिष्य (त्विषिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अत्विष्यिष्य (अत्विषिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

पय इच्छतीति पयस्यति।

१०८ पयस्य-धातोरूपाणि॥

- १ पयस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पयस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पयस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपयस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपयस्य (अपयस्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पयस्या (पयसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पयस्या (पयस्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पयस्यिता (पयसिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पयस्यिष्य (पयसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अपयस्यिष्य (अपयसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अमुमिच्छतीति अदस्यति।

१०९ अदस्य-धातोरूपाणि॥

- १ अदस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अदस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अदस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आदस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आदस्य (आदस्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ अदस्या (अदसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ अदस्या (अदस्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अदस्यिता (अदसिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अदस्यिष्य (अदसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आदस्यिष्य (आदसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

विद्वांसमिच्छतीति विद्वस्यति।

११० विद्वस्य-धातोरूपाणि॥

- १ विद्वस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ विद्वस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ विद्वस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अविद्वस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अविद्वस्य (अविद्वस्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ विद्वस्या (विद्वसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ विद्वस्या (विद्वस्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ विद्वस्यिता (विद्वसिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ विद्वस्यिष्य (विद्वसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अविद्वस्यिष्य (अविद्वसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अनडुहमिच्छतीति अनुडुहति।

१११ अनडुह-धातोरूपाणि॥

- १ अनडुह-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अनडुहो- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अनडुह- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आनडुह-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आनडुह (आनडुह)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ अनडुहा (अनडुहा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ अनडुहा (अनडुह्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अनडुहिता (अनडुहिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अनडुहिष्य (अनडुहिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आनडुहिष्य (आनडुहिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

गां रक्षतीति गोरट्, तमिच्छतीति गोरक्ष्यति।

११२ गोरक्ष-धातोरूपाणि॥

- १ गोरक्ष-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गोरक्ष्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ गोरक्ष- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अगोरक्ष-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अगोरक्ष्य (अगोरक्ष)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ गोरक्ष्या (गोरक्षा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ गोरक्ष्या (गोरक्ष्या) - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ गोरक्ष्यता (गोरक्षिता)-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ गोरक्ष्यिष्य (गोरक्षिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अगोरक्ष्यिष्य (अगोरक्षिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

इति व्यञ्जनान्तप्रकृतिकाः क्यन्नता धातवः। अवसिता हीच्छाक्यन्नता धातवः॥

अथाचारक्यन्नता धातवो निरूपणीयाः। यद्यप्य-मीषामिच्छाक्यन्नतसदृशान्येव रूपाणि भवन्ति, तथापि विग्रहवाक्यादिवैलक्षण्यात्स्थानशून्यत्वाभावात्तत्वाच्च कतिपय-धातूनां रूपाणि प्रदर्शयन्ते॥ पुत्रमिवाचरति व्यवहरतीति पुत्रीयति छात्रम्॥

११३ पुत्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ पुत्रीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पुत्रीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पुत्रीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपुत्रीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपुत्रीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पुत्रीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पुत्रीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पुत्रीयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पुत्रीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अपुत्रीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

वस्त्रमिवाचरतीति वस्त्रीयति कम्बलम्।

११४ वस्त्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ वस्त्रीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वस्त्रीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वस्त्रीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवस्त्रीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवस्त्रीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ वस्त्रीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ वस्त्रीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वस्त्रीयिता-', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ वस्त्रीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अवस्त्रीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

प्रासाद इवाचरतीति प्रासादीयति कुट्याम्।

११५ प्रा-सादीय-धातोरूपाणि॥

१ प्रासादीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
आमः॥

२ प्रासादीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ प्रासादीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ प्रासादीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ प्रासादीय- ईत, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥

६ प्रासादीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ प्रासादीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ प्रासादीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ प्रासादीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० प्रासादीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

कुट्यामिवाचरतीति कुटीयते प्रासादे।

११६ कुटीय-धातोरूपाणि॥

१ कुटीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ कुटीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ कुटीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अकुटीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अकुटीय- ईत, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥

६ कुटीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ कुटीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ कुटीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ कुटीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अकुटीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

पर्यङ्क इवाचरतीति पर्यङ्कीयति मञ्जुके।

११७ परि-अङ्कीय-धातोरूपाणि॥

१ पर्यङ्कीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
आमः॥

२ पर्यङ्कीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ पर्यङ्कीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ पर्यङ्कीय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ पर्यङ्कीय- ईत, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥

६ पर्यङ्कीया- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ पर्यङ्कीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ पर्यङ्कीयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ पर्यङ्कीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० पर्यङ्कीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अथ करोत्यर्थकव्यन्नता धातवः। ते च वक्ष्यमाणाश्चत्वार
एव। तपः करोतीति तपस्यति।

११८ तपस्य-धातोरूपाणि॥

१ तपस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ तपस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ तपस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अतपस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अतपस्य (अतपस)- ईत, इष्टम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥

६ तपस्या (तपसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ तपस्य्या (तपस्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ तपस्यिता (तपसिता)- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ तपस्यिष्य (तपसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अतपस्यिष्य (अतपसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आवः, आमः॥

अर्चायाम्, नमः करोतीति नमस्यति।

११९ नमस्य-धातोरूपाणि॥

१ नमस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ नमस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ नमस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आवः, आमः॥

४ अनमस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आवः, आमः॥

५ अनमस्य् (अनमस्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ नमस्या (नमसा)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ नमस्या (नमस्या)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ नमस्यिता (नमसिता)- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ नमस्यिष्य (नमसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अनमस्यिष्य (अनमसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आवः, आमः॥

सेवायाम्, वरिवः करोतीति वरिवस्यति।

१२० वरिवस्य-धातोरूपाणि॥

१ वरिवस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ वरिवस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ वरिवस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आवः, आमः॥

४ अवरिवस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आवः, आमः॥

५ अवरिवस्य् (अवरिवस्)- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ वरिवस्या (वरिवस्या)- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ वरिवस्या (वरिवसा)- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ वरिवस्यिता (वरिवसिता)- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ वरिवस्यिष्य (वरिवसिष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अवरिवस्यिष्य (अवरिवसिष्य)- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आवः, आमः॥

आश्चर्ये, चित्रं करोतीति चित्रीयते।

१२१ चित्रीय-धातोरूपाणि॥

१ चित्री-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

२ चित्रीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ चित्री-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥

४ अचित्री-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अचित्रीयि-ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, दवम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥

६ चित्रीया-झक्रे, म्बभूव, मास॥

७ चित्रीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, दवम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ चित्रीयिता- ' , रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ चित्रीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अचित्रीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

इति व्यन्प्रत्ययान्त नामधातवः॥

अथ क्तिप्प्रत्ययान्तप्रकरणम्॥

निरूपिताः क्यत्रन्ता नामधातवः। अथ क्तिबन्ता नामधातवो
निरूपणीयाः। कीदृशान्नामः कस्मिन्नर्थे क्तिप् प्रत्ययो
भवतीति चेद् गृहाणेदं सूत्रम्-

कर्तुः क्तिप्, गल्भक्कीबहोडात्तु डित् ॥३॥४२५॥
कर्तुरुपमानान्नाम आचारेऽर्थे क्तिप् प्रत्ययो वा भवति,
गल्भक्कीबहोडेभ्यः पुनः स एव डित्। अश्च इवाचरति अश्वति।
एवं गर्दभति। दधयति। गवा। नावा। अः प्रत्ययः। राजेवाचरति
राजनति। मधुलिङ्गिवाचरति मधुलेहति। गोधुगिवाचरति
गोदोहति। गल्भक्कीबहोडात्तु डित्। गल्भते। अपगल्भते। क्लीबते।
विक्रीबते। होडते। विहोडते। गल्भांचक्रे। अवगल्भांचक्रे।
ङित्वादात्तने पदं भवति। एके कर्तुः संबन्धिन उपमानाद्
द्वितीयान्तात् क्तिप्क्यडाविच्छन्ति। अश्वमिवात्मानमाचरति
गर्दभः अश्वति। श्येनमिवाचरति काकः श्येनायते। तन्मतसंग्रहार्थं
कर्तुरिति षष्ठी व्याख्येया, द्वितीयाया इति चानुवर्तनीयम्। क्तिबिति
पूर्वप्रसिद्ध्यनुवादः॥

अथ पूर्वं केवलस्वरप्रकृतिकानां तदनु
व्यञ्जनसम्पृक्तस्वरान्तप्रकृतिकानां तदनु च व्यञ्जनान्तप्रकृतिकानां
च क्रमाश्रित्य क्तिबन्ता धातवो निरूप्यन्ते॥

अ इव विष्णुरिवाचरतीति अति।

१ अ- धातोरूपाणि॥

- १ अ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ए- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ अ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ आ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, व, म॥
- ५ ए-त्, णाम्, षुः, : , णम्, ण, षम्, ष्व, ष्म॥
मता० ए- तु, णाम्, षुः, : , णम्, ण, षम्, ष्व, ष्म॥
- ६ औ- अतुः, उः इथ, अथुः, अ, औ, इव, इम॥
- ७ या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ इता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ इष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० एष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
एकाज्भ्योऽनभिधानादाचारक्तिबनुत्पत्तिरिति केचित्।

आ इव आकार इवाचरतीति अति।

२ आ- धातोरूपाणि॥

- १ आ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ आ- यात्, याताम्, युः, याः, यातम्, यात, याम्, याव,
याम॥
- ३ आ- तु/तात्, ताम्, न्तु। हि तात्, तम्, त नि, व, म॥
- ४ आ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, व, म॥
- ५ आस्-ईत्, ईष्टाम्, इषुः, ईः, ईष्टम्, ईष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ औ- अतुः, उः इथ, अथुः, अ, औ, इव, इम॥
- ७ आया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ इता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ इष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० एष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

इरिव काम इवाचरतीति अयति।

३ इ- धातोरूपाणि॥

- १ अय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ अय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ आय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आय-ईत्, ईष्टाम्, इषुः, ईः, ईष्टम्, ईष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ इ- याय, यतुः, युः, ययिथ, यथः, य, याय, यय, यिव
यिम॥
- ७ ईया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

ई लक्ष्मीः, सा इवाचरतीति अयति।

४ ई- धातोरूपाणि॥

- १ अय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ अय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

- ४ आय-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ अया-ञ्ङकार इ०॥ म्बभूव० इ०॥ मास इ०॥
 ७ ईया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आयिष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

उः शिवः स इवाचरतीति अवति।

५ उ-धातोरूपाणि॥

- १ अव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आव-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ उवाव, ऊवतुः ऊवुः, उवविथ, ऊवथुः, ऊव, उवाव, उवव, ऊविव, ऊविव॥
 ७ ऊया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आविष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

ऊः महादेवश्चन्द्रः पालको वा, स इवाचरतीति अवति।

६ ऊ-धातोरूपाणि॥

- १ अव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आव-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ अवा-ञ्ङकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ ऊया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आविष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आ इव ऋकार इवाचरतीति अरति।

७ ऋ-धातोरूपाणि॥

- १ अर-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अरे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अर- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आर-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ आर, अरतुः, अरुः, आरिथ, अरथुः अर, आर, अरिव, अरिम॥
 ७ रिया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अरिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आरिष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

ऋरिव ऋकार इवाचरतीति अरति।

८ ॠ-धातोरूपाणि॥

- १ अर-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अरे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अर- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आर-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ अर-ञ्ङकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ ईर्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अरिता (अरीता)-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अरिष्य (अरीष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आरिष्य (आरीष्य)-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आ इव लृकार इवाचरतीति अलति।

९ लृ-धातोरूपाणि॥

- १ अल-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अले-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अल- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ आल्-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ आल्, अलत्तुः, अलुः, आलिथ, अलथुः अल, आल, अलिव, अलिम॥
 ७ रिया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अलिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० आलिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 लृवणस्य ऋवर्णसवर्णतामाश्रित्य लृवर्णस्थाने 'अर्' इति गुणे ऋफिडादिपाठाभ्युपगमाच्च लृत्वे अलतीति॥ एवं वृद्धिस्थलेऽपि। एवं मतान्तरविरोधोऽपि परिहृतो भवति॥

लृरिव लृकार इवाचरतीति अलति।

१० लृ-धातोरूपाणि॥

- १ अल्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अले-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अल्- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आल्-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ अला-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ लृया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अलिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अलिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आलिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मता० ७ इत्यात्, ८ अलीता इत्यपि।

एः विष्णुः स इवाचरतीति अयति।

११ ए-धातोरूपाणि॥

- १ अय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

- ६ अया-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ एया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ऐरिव ऐकार, इवाचरतीति, आयति।

१२ ऐ-धातोरूपाणि॥

- १ आय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ आये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ आय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ अया-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ ऐया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ आयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ आयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 औरिव ओकार इवाचरतीति अवति।

१३ ओ-धातोरूपाणि॥

- १ अव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आव-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ अवा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ अव्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० आविष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 औरिव औकार इवाचरतीति आवति।

१४ औ-धातोरूपाणि॥

- १ आव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ आवे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, ता। यम्, व, म।
- ३ आव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ता। आनि, आव, आम।।
- ४ आव-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।
- ५ आव-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म।।
- ६ आवा-ञ्कार इ०।। म्बभूव इ०।। मास इ०।।
- ७ आव्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।
- ८ आविता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ आविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।
- १० आविष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।
इति केवलस्वरप्रकृतिकाः क्लिबन्ता धातवः।।

क इवाचरतीति कति।

१५ क-धातोरूपाणि।।

- १ क-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः।।
- २ के-त्, ताम्, युः।ः, तम्, ता। यम्, व, म।
- ३ क- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ता। आनि, आव, आम।।
- ४ अक-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।
- ५ अक्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म।।
- ६ चक्-अ, अतु, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम।।
मतान्तरे चक्-औ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, औ, इव, इम।।
- ७ क्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।
- ८ क्तिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ क्थि- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।
- १० अक्थि-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।
एकस्वरसत्प्रत्ययान्तादाम्भवतीति नागेशमतानुयायिनः,
तन्मते ६ का-ञ्कार, म्बभूव, मास।। एवं सर्वत्र।।

पुत्र इवाचरति पुत्रति।

१६ पुत्र-धातोरूपाणि।।

- १ पुत्र-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः।।
- २ पुत्रे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, ता। यम्, व, म।
- ३ पुत्र- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ता। आनि, आव, आम।।

- ४ अपुत्र-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।
- ५ अपुत्र-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म।।
- ६ पुत्रा-ञ्कार इ०।। म्बभूव इ०।। मास इ०।।
- ७ पुत्र्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।
- ८ पुत्रिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ पुत्रिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।
- १० अपुत्रिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।
अश्च इवाचरतीति अश्चति।

१७ अश्च-धातोरूपाणि।।

- १ अश्च-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः।।
- २ अश्चे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, ता। यम्, व, म।
- ३ अश्च- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ता। आनि, आव, आम।।
- ४ आश्च-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।
- ५ आश्च-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म।।
- ६ अश्चा-ञ्कार इ०।। म्बभूव इ०।। मास इ०।।
- ७ अश्च्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।
- ८ अश्चिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ अश्चिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।
- १० आश्चिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।
क्ष्मा पृथ्वी, सा इवाचरतीति क्ष्माति।

१८ क्ष्मा-धातोरूपाणि।।

- १ क्ष्मा-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। मि, वः, मः।।
- २ क्ष्मा-यात्, याताम्, यायुः, याः, यातम्, यात, यायम्, याव, याम।
- ३ क्ष्मा- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ता। णि, व, म।।
- ४ अक्ष्मा-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, व, म।।
- ५ अक्ष्मास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म।।
- ६ क्ष्म-औ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, औ, इव, इम।।
- ७ क्ष्माया (क्ष्मेया)- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।
- ८ क्ष्मिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ क्ष्मिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।
- १० अक्ष्मिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, ता। म्, आव, आम।।

माला इवाचरतीति मालाति।

१९ माला-धातोरूपाणि॥

- १ माला-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। मि, वः, मः॥
- २ माला-यात्, याताम्, यायुः, याः, यातम्, यात, यायम्, याव, याम।
- ३ माला- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। नि, व, म॥
- ४ अमाला-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, व, म॥
- ५ अमालास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ माला-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मालाया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मालिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मालिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अमालिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

प्रमदा उत्तमस्त्री, सा इवाचरतीति प्रमदाति।

२० प्र-मदा-धातोरूपाणि॥

- १ प्रमदा-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। मि, वः, मः॥
- २ प्रमदा-यात्, याताम्, यायुः, याः, यातम्, यात, यायम्, याव, याम।
- ३ प्रमदा- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। नि, व, म॥
- ४ प्रामदा-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ प्रामदास्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ प्रमदा-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ प्रमदाया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ प्रमदिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ प्रमदिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० प्रामदिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

न प्रादिरप्रत्ययः॥३॥३४॥ इति प्ररहितस्य धातुसंज्ञा॥

विः पक्षी, स इवाचरतीति वयति।

२१ वि-धातोरूपाणि॥

- १ वय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ वये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ वय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अवय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अवाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ वि-वाय, व्यतुः, व्युः, वयिथ, व्यथुः, व्य, वाय, वय, व्यिव, व्यिम॥
  - ७ वीया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ वयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ वयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अवयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- माधवमते नामधातूनामद्यतन्यां न वृद्धिस्तेन ५ अवयीत् इत्यादि, एवं सर्वत्र।

कविस्त्वाचरतीति कवयति।

२२ कवि-धातोरूपाणि॥

- १ कवय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ कवये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ कवय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकवय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अकवाय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ कवया-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ कवीया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कवयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ कवयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अकवयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

धीस्त्वाचरतीति धयति।

२३ धी-धातोरूपाणि॥

- १ धय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ धये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ धय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अधय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अधाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ दि-धाय, ध्यतुः, ध्युः, धयिथ, ध्यथुः, ध्य, धाय, धय, ध्रिय, ध्रियम्॥

७ धीया- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥

८ धयिता- ", रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥

९ दयिष्य- ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः आमः॥

१० अधयिष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

श्रीरिवाचरतीति श्रयति।

२४ श्री-धातोरूपाणि॥

१ श्रय-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः, आमः॥

२ श्रये-तु, ताम्, युः।ः, तम्, त।यम्, व, म।

३ श्रय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त।आनि, आव, आम॥

४ अश्रय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

५ अश्राय-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ शि-श्राय, श्रियतुः, श्रियुः, श्रयिथ, श्रियथुः, श्रिय, श्राय, श्रय, श्रियि, श्रियिम्॥

७ श्रीया- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥

८ श्रयिता- ", रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥

९ श्रयिष्य- ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः आमः॥

१० अश्रयिष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

प्रियधीभिवाचरतीति प्रियधयति।

२५ प्रियधी-धातोरूपाणि॥

१ प्रियधय-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः, आमः॥

२ प्रियधये-तु, ताम्, युः।ः, तम्, त।यम्, व, म।

३ प्रियधय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त।आनि, आव, आम॥

४ अप्रियधय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

५ अप्रियधाय-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ अप्रियधया-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ प्रियधीया- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥

८ प्रियधयिता- ", रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥

९ प्रियधयिष्य- ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः आमः॥

१० अप्रियधयिष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

विधुरिवाचरतीति विधवति।

२६ विधु-धातोरूपाणि॥

१ विधव-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः, आमः॥

२ विधवे-तु, ताम्, युः।ः, तम्, त।यम्, व, म।

३ विधव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त।आनि, आव, आम॥

४ अविधव-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

५ अविधाव-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ विधवा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ विधूया- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥

८ विधयिता- ", रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥

९ विधविष्य- ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः आमः॥

१० अविधविष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

विभुरिवाचरतीति विभवति।

२७ वि-भु-धातोरूपाणि॥

१ विभव-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः, आमः॥

२ विभवे-तु, ताम्, युः।ः, तम्, त।यम्, व, म।

३ विभव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त।आनि, आव, आम॥

४ व्यभव-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

५ व्यभाव-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ विभु-भाव, भुवतुः, भुवुः, भविथ, भुवथुः, भुव, भाव, भव, भुवि, भुविम्॥

७ विभूया- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥

८ विभविता- ", रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥

९ विभवविष्य- ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः आमः॥

१० व्यभवविष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त।म्, आव, आम॥

न प्रादिरप्रत्ययः ॥३॥४॥ इति विरहितस्य धातुसंज्ञा॥

दुरिव तरुविवाचरतीति द्रवति।

२८ दु-धातोरूपाणि॥

- १ द्रव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ द्रवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ द्रव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अद्रव-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अद्राव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दु-द्राव, द्रुवतुः, द्रुवुः, द्रविथ, द्रुवथुः, द्रुव, द्राव, द्रव, द्रुविव, द्रुविम॥
- ७ द्रूया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ द्रविता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ द्रविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अद्रविष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

भूरिव पृथ्वीवाचरतीति भवति।

२९ भू-धातोरूपाणि॥

- १ भव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ भवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ भव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अभव-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अभ्राव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बु-भाव, भुवतुः, भुवुः, भविथ, भुवथुः, भुव, भाव, भव, भुविव, भुविम॥
- ७ भूया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ भविता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ भविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अभविष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

जम्बूरिव स्वनामख्यातवृक्षविशेष इवाचरतीति जम्बवति।

३० जम्बू-धातोरूपाणि॥

- १ जम्बव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ जम्बवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।

- ३ जम्बव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अजम्बव-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अजम्बाव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ जम्बवा-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
  - ७ जम्बूया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ जम्बविता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ जम्बविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अजम्बविष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ना इवाचरतीति नरति।

३१ नृ-धातोरूपाणि॥

- १ नर-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ नरे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ नर- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अनर-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अनार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ न-नार, न्रतुः, न्रुः, न्रविथ, न्रवथुः, न्र, नार, नर, न्रिव, न्रिम॥
- ७ न्रिया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ न्रिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ न्रिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अन्रिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

पिता इवाचरतीति पितरति।

३२ पितृ-धातोरूपाणि॥

- १ पितर-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पितरे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ पितर- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपितर-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपितार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पितरा-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पित्रिया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

- ८ पितरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पितरिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

१० अपितरिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

स्वसा इवाचरतीति स्वसरति।

३३ स्वसृ-धातोरूपाणि॥

- १ स्वसर-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ स्वसरे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ स्वसर- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ अस्वसर-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अस्वसार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ स्वसरा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ स्वस्त्रिया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ स्वसरिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ स्वसरिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

१० अस्वसरिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 सुष्ठु अस्यते स्वसा "सोरसेः॥" उण १०८५३। इति ऋः॥
 अस्योणादिनिष्पन्नत्वादव्युत्पन्नत्वम्। व्युत्पत्तिपक्षाश्रयणे तु—

- ४ स्वसर-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ स्वसार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 १० स्वसरिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

पितृरिव पितृशब्दऋकार इवाचरतीति पितरति।

३४ पितृ-धातोरूपाणि॥

- १ पितर-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ पितरे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ पितर- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ अपितर-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अपितार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ पितरा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

- ७ पित्रिया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पितरिता (पितरीता)-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ पितरिष्य (पितरीष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि,
 आवः आमः॥

१० अपितरिष्य (अपितरीष्य)-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्,
 आव, आम॥

नृरिव नृशब्दऋकार इवाचरतीति नरति।

३५ नृ-धातोरूपाणि॥

- १ नर-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ नरे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ नर- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ अनर-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अनार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ न-नार, नरतु, नरुः, नरिथ, नरथु, नर, नार, नर, नरिव,
 नरिम॥
 ७ नीर्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ नरिता (नरीता)-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
 स्मः॥
 ९ नरिष्य (नरीष्य)- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अनरिष्य (अनरीष्य)-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव,
 आम॥

का इव क्लृशब्द इवाचरतीति कलति।

३६ क्लृ-धातोरूपाणि॥

- १ कल-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ कलेत्-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ कल- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अकलत्-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अकाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व,
 इष्म॥
 ६ च-काल, क्लतुः, क्लुः, कलिथ, क्लथुः, क्ल, काल,
 कल, क्लिव, क्लिम॥

- ७ क्रिया- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ कलिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ कलिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ॥

१० अकलिष्य-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥

गमा इव गम्लृशब्द इवाचरतीति गमलति।

३७ गम्लृ-धातोरूपाणि॥

- १ गमल-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ॥
 २ गमले-त्, ताम्, युः । : , तम्, त । यम्, व, म ।
 ३ गमल- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ॥
 ४ अगमल-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥
 ५ अगमाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ गलमा-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ गम्रिया- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ गमलिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ गमलिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ॥
 १० अगमलिष्य-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥

क्लृरिव क्लृशब्दलृकार इवाचरतीति कलति।

३८ क्लृ-धातोरूपाणि॥

- १ कल-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ॥
 २ कले-त्, ताम्, युः । : , तम्, त । यम्, व, म ।
 ३ कल- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ॥
 ४ अकल-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥
 ५ अकाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ च-काल, कलतुः, कलुः, कलिथ, कलेथुः, कल, काल,
 कल, कलिव, कलिम ॥
 ७ क्लृया- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ कलिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ कलिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ॥
 १० अकलिष्य-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥

मतान्तरे-७ किल्यात् । ८ कलीता इत्यपि ॥

गम्लृरिव गम्लृशब्दलृकार इवाचरतीति।

३९ गमलृ-धातोरूपाणि॥

- १ गमल-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ॥
 २ गमले-त्, ताम्, युः । : , तम्, त । यम्, व, म ।
 ३ गमल- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ॥
 ४ अगमल-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥
 ५ अगमाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व,
 इष्म ॥
 ६ गमला-ञ्कार इ० ॥ म्बभूव इ० ॥ मास इ० ॥
 ७ गम्लृया- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ गमलिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ गमलिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ॥
 १० अगमलिष्य-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥

मतान्तरे- ७ गमिल्यात्, ८ गमलीता इत्यपि ॥

हेरिवाचरतीति हयति।

४० हे-धातोरूपाणि॥

- १ हय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ॥
 २ हये-त्, ताम्, युः । : , तम्, त । यम्, व, म ।
 ३ हय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ॥
 ४ अहय-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥
 ५ अहय्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म ॥
 ६ जि- हाय, हयतुः, हयुः, हयिथ, हयथुः, हय, हाय, हय,
 हयिव, हयिम ॥
 ७ हेया- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ हयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ हयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः आमः ॥
 १० अहयिष्य-त्, ताम्, न् । : , तम्, त । म्, आव, आम ॥
 हे शब्दः सम्बोधने, आह्वाने, असूयादौ च वर्तते। यद्वा हिं
 गतिवृद्धयोः । हिनोतीति विचि गुणे हेः ॥

प्रियहेरिवाचरतीति प्रियहयति।

४१ प्रियहे-धातोरूपाणि॥

- १ प्रियहय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ प्रियहये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ प्रियहय- तु/तात्, ताम्, न्तु। ' , तात्, तम्, त आनि, आव, आम॥
- ४ अप्रियहय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अप्रियहय-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ प्रियहया-ञ्चकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास इ०॥
- ७ प्रियहेया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ प्रियहयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ प्रियहयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अप्रियहयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

रा इवाचरतीति रायति।

४२ रै-धातोरूपाणि॥

- १ राय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ राये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ राय- तु/तात्, ताम्, न्तु। ' , तात्, तम्, त आनि, आव, आम॥
  - ४ अराय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अराय-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
  - ६ रिराय-अ, अतुः, उः, इख, अथुः, अ, अ, इव, इम॥
  - ७ रैया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ रायिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ रायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अरायिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- रैशब्दो धने स्वर्णे च वर्तते॥

लब्धरा इवाचरतीति लब्धरायति।

४३ लब्धरै-धातोरूपाणि॥

- १ लब्धराय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ लब्धराये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।

३ लब्धराय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अलब्धराय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अलब्धराय-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ लब्धराया-ञ्चकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास इ०॥

७ लब्धरैया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ लब्धरायिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ लब्धरायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अलब्धरायिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

गौरिवाचरतीति गवति।

४४ गो-धातोरूपाणि॥

- १ गव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ गवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ गव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अगव-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अगाव् (अगव)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
  - ६ जु- गाव, गवतुः, गवुः, गव्रिथ, गवथुः, गव, गाव, गव, गविव, गविम॥
  - ७ गव्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ गविता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ गविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अगविष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे ७ गोयात्॥

प्रियद्यौरिवाचरतीति प्रियद्यवति।

४५ प्रियद्यो-धातोरूपाणि॥

- १ प्रियद्यव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ प्रियद्यवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ प्रियद्यव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अप्रियद्यव-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अप्रियद्याव् (अप्रियद्यव)-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इष्टम्, इष्ट्व, इष्ट्म॥
 ६ प्रियद्यवा-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ प्रियद्यव्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ प्रियद्यविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ प्रियद्यविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अप्रियद्यविष्य-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 मतान्तरे ७ प्रियद्योयात्। द्योशब्दः स्वर्गे आकाश च वर्तते॥
 नौरिवाचरतीति नावति।

४६ नौ-धातोरूपाणि॥

- १ नाव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ नावे-तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ नाव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अनाव-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अनाव् -ईत्, इष्टाम्, इष्टुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इष्टम्, इष्ट्व, इष्ट्म॥
 ६ नुना-व, वतुः, वुः, विथ, वथुः, व, त्व, व, विव, विम॥
 ७ नाव्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ नाविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ नाविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अनाविष्य-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 मतान्तरे ७ नौयात्॥

प्रियलौरिवाचरतीति प्रियग्लावति।

४७ प्रियग्लौ-धातोरूपाणि॥

- १ प्रियग्लाव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ प्रियग्लावे-तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ प्रियग्लाव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अप्रियग्लाव-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अप्रियग्लाव् -ईत्, इष्टाम्, इष्टुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इष्टम्, इष्ट्व, इष्ट्म॥

- ६ प्रियग्लावा-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ प्रियग्लाव्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ प्रियग्लाविता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ प्रियग्लाविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अप्रियग्लाविष्य-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 मतान्तरे ७ प्रियग्लौयात्। ग्लौशब्दश्चन्द्रे , कपूर हृदयनाभ्यां च वर्तते। इति स्वरान्तप्रकृतिकाः क्तिबन्ता धातवः॥
 अथ व्यञ्जनान्तप्रकृतिकाः क्तिबन्ता धातवो निरूप्यन्ते। चकि तुप्ति प्रतीधातयोः। सुचकते इति सुचक्, स इवाचरतीति सुचकति।

४८ सु-चक्-धातोरूपाणि॥

- १ सुचक्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सुचके-तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ सुचक- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ स्वचक-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ स्वचाक् (स्वचक्)-ईत्, इष्टाम्, इष्टुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इष्टम्, इष्ट्व, इष्ट्म॥
 ६ सु- चचाक्, चेकतुः, चेकुः, चेकिथ, चेकथुः, चेक, चेक, चेक, चेकिव, चेकिम॥
 ७ सुचक्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सुचकिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सुचकिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० स्वचकिष्य-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 तत्त्वं लोके इति तत्त्वलोक्, स इवाचरतीति तत्त्वलोकति।

४९ तत्त्वलोक्-धातोरूपाणि॥

- १ तत्त्वलोक-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ तत्त्वलोके-तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ तत्त्वलोक- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अतत्त्वलोक-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अतत्त्वलोक् -ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ तत्त्वलोका- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ तत्त्वलोक्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तत्त्वलोकिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तत्त्वलोकिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अतत्त्वलोकिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 राख् गतौ, राखतीति राक्, स इवाचरतीति राखति॥

५० राख्-धातोरूपाणि॥

- १ राख-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ राखे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ राख- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अराख-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अराख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ ररा- ख, खतुः, खुः, खिथ, खथुः, ख, ख, खिव, खिम॥
 ७ राख्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ राखिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ राखिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अराखिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 चित्रं लिखतीति चित्रलिक्, स इवाचरतीति चित्रलेखति॥

५१ चित्रलिख्-धातोरूपाणि॥

- १ चित्रलेख-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ चित्रलेखे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ चित्रलेख- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अचित्रलेख-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अचित्रलेख्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

- ६ चित्रलेखा-झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ चित्रलिख्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चित्रलेखिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चित्रलेखिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचित्रलेखिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 'वग्ल गतौ' सुवल्गतीति सुवल्, स इवाचरतीति सुवल्गति॥

५२ सु-वल्-धातोरूपाणि॥

- १ सुवल्ग-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सुवल्गे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ सुवल्ग- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ स्ववल्ग-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ स्ववल्ग्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ सुववल्ग्- अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥
 ७ सुग्ल्या - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सुवल्गिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सुवल्गिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० स्ववल्गिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 प्रियवल् इवाचरतीति प्रियवल्गति॥

५३ प्रियवल्-धातोरूपाणि॥

- १ प्रियवल्ग-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ प्रियवल्गे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ प्रियवल्ग- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अप्रियवल्ग-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अप्रियवल्ग्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
 ६ प्रियवल्ग्या- झकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ प्रियग्ल्या - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ प्रियवल्गिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ प्रियवल्गिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अप्रियवल्गिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
श्लाघे कथने। कथनमुत्कर्षाख्यानम्। श्लाघते इति श्लाक्,
स इवाचरतीति श्लाघति।

५४ श्लाघ्-धातोरूपाणि॥

- १ श्लाघ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ श्लाघे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ श्लाघ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अश्लाघ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अश्लाघ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शश्लाघ्- अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥
- ७ श्लाघ्या - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ श्लाघिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ श्लाघिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अश्लाघिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

देवश्लाघिवाचरतीति देवश्लाघति।

५५ देवश्लाघ्-धातोरूपाणि॥

- १ देवश्लाघ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ देवश्लाघे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ देवश्लाघ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदेवश्लाघ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदेवश्लाघ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ देवश्लाघा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ देवश्लाघ्या - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देवश्लाघिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ देवश्लाघिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदेवश्लाघिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आइ इवाचरतीति आडति।

५६ आइ-धातोरूपाणि॥

- १ आइ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ आडे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ आइ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ आइ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ आइ-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ आइ- अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥
  - ७ आइया - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ आडिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ आडिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० आडिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ईषदर्थे क्रियायोगे मर्यादाभिविधौ च यः। एतमातं डितं विद्याद् वाक्यस्मरणयोरडित्॥१॥ इत्युक्तास्यानुकरण-रूपोऽयमाङ्शब्दः॥

पठितो ङकारो येन स पठितइ स इवाचरतीति पठितडति।

५७ पठितइ-धातोरूपाणि॥

- १ पठितइ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पठितडे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ पठितइ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपठितइ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपठितइ (अपठिताइ)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ पठितवइ-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पठितडया - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पठितडिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पठितडिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपठितडिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

त्वग्वाचरतीति त्वचति।

५८ त्वच्-धातोरूपाणि॥

- १ त्वच-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ त्वचे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ त्वच- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अत्वच-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अत्वच् (अत्वाच्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ त-त्वाच्, त्वचतुः, त्वचुः, त्वचिथ, त्वचथुः, त्वच, त्वाच्, त्वच्, त्वचिव, त्वचिम॥
- ७ त्वच्या - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ त्वचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ त्वचिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अत्वचिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

जलमुग्वाचरतीति जलमोचति।

५९ जलमुच्-धातोरूपाणि॥

- १ जलमोच-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ जलमोचे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ जलमोच- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अजलमोच-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अजलमोच्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ जलमोचा-ञ्कार इ०॥ म्बबूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ जलमुच्या - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ जलमोचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ जलमोचिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अजलमोचिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

जलानि मुञ्चतीति जलमुग् मेचः॥

सहाञ्जति गच्छतीति सध्वयङ्, स इवाचरतीति सध्वयचति।

६० सध्वयच्-धातोरूपाणि॥

- १ सध्वयच-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सध्वयचे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ सध्वयच- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ असध्वयच-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ असध्वयाच् (असध्वयच्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सध्वयचा-ञ्कार इ०॥ म्बबूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ सध्वीच्या - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सध्वयचिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सध्वयचिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० असध्वयचिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

छकारेण सह वर्तत इति सच्, स इवाचरतीति सच्छति।

६१ सच्छ-धातोरूपाणि॥

- १ सच्छ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सच्छे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ सच्छ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ असच्छ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ असच्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ ससच्छ- अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥
- ७ सच्छया (सश्या) - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सच्छिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सच्छिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० असच्छिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

पठितश्चकारो येन स पठितच्, स इवाचरतीति पठितच्छति।
६२ पठितच्छ-धातोरूपाणि॥

- १ पठितच्छ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पठितच्छे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ पठितच्छ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपठितच्छ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपठितच्छ-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ पठितच्छा-ञ्चकार इ०॥ म्वभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ पठितच्छ्या (पठितश्या) - त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पठितच्छिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पठितच्छिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपठितच्छिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
सम्यग् राजते इति सम्राट्, स इवाचरतीति सम्राजति।

६३ सम्-राज्-धातोरूपाणि॥

- १ सम्राज-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सम्राजे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ सम्राज- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ समराज-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ समराज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ समराज्- अ, अतुः, उः, इथ, अधुः, अ, अ, इव, इम॥
- ७ सम्राज्या - त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सम्राजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सम्राजिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असमराजिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
देवं यजतीति देवेद् स इवाचरतीति देवेजति।

६४ देवेज्-धातोरूपाणि॥

- १ देवेज-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ देवेजे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ देवेज- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदेवेज-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदेवेज्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ देवेजा-ञ्चकार इ०॥ म्वभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ देवेज्या - त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ देवेजिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ देवेजिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदेवेजिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
झकारेण सह वर्तते इति सज्, स इवाचरतीति सज्जति।

६५ सज्-धातोरूपाणि॥

- १ सज्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सजे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ सज्- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ असज्-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ असाज् (असज्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ ससाज्, सेज्जतुः, सेज्जुः, सेज्जथ, चेकथुः, सेज्ज, ससाज्, ससज्, सेज्जिव, सेज्जिम॥
- ७ सज्या - त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सज्जिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सज्जिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० असज्जिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
'उद्गात् उत्सर्गे' गृहमुज्जतीति गृहोत्, स इवाचरतीति
गृहोज्जति।

६६ गृहोज्ज्-धातोरूपाणि॥

- १ गृहोज्ज्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गृहोज्जे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ गृहोज्ज्- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अगृहोज्ज्-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ अगृहोऽङ्ग-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ गृहोऽङ्गा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ गृहोऽङ्ग्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गृहोऽङ्गिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गृहोऽङ्गिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अगृहोऽङ्गिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

नञ् इवाचरतीति नञति।

६७ नञ्-धातोरूपाणि॥

- १ नञ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ नञे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।
 ३ नञ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अनञ-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अनाञ् (अनञ्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ न- नाञ, नेजतुः, नेजुः, नेजुथ, नेकथुः, नेज, ननाञ, ननञ, नेजिव, नेजिम॥
 ७ नञ्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ नञिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ नञिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अनञिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

अभावाद्यर्थस्य नञ्शब्दस्यानुकरणरूपोऽयं नञ्शब्दः॥

लब्धो ञकारो येन स लब्धञ्, स इवाचरतीति लब्धञति।

६८ लब्धञ्-धातोरूपाणि॥

- १ लब्धञ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ लब्धञे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।
 ३ लब्धञ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अलब्धञ-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अलब्ध्याञ् (अलब्धञ्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ लब्धञा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ लब्धञ्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ लब्धञिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

- ९ लब्धञिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अलब्धञिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

'पट गतौ' पटतीति पट्, स इवाचरतीति पटति।

६९ पट्-धातोरूपाणि॥

- १ पट-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ पटे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।
 ३ पट- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अपट-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अपाट् (अपट्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ पपाप, पेटतुः, पेटुः, पेटिथ, पेपथुः, पेट, पपाट, पपट, पेटिव, पेटिम॥
 ७ पट्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पटिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पटिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अपटिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

सरडिवाचरतीति सरटति।

७० सरट्-धातोरूपाणि॥

- १ सरट-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सरटे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।
 ३ सरट- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ असरट-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ असराट् (असरट्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ सरटा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ सरट्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सरटिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सरटिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० असरटिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 सरट् स्यात् वातमेघयोः॥

शठमाचक्षाणः शङ्, स इवाचरतीति शठति।

७१ शठ्-धातोरूपाणि॥

- १ शठ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ शठे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ शठ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अशठ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अशठ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ श- शठ, शेठुः, शेठुः, शेठिथ, शेकथुः, शेठ, शशाठ, शशठ, शेठिव, शेठिम॥
- ७ शठ्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शठिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शठिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अशठिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अशठीदित्यत्रालुकः स्थानिवद्भावान्न वृद्धिः॥

शास्त्रं पठतीति शास्त्रपठ्, स इवाचरतीति शास्त्रपठति।

७२ शास्त्रपठ्-धातोरूपाणि॥

- १ शास्त्रपठ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ शास्त्रपठे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ शास्त्रपठ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अशास्त्रपठ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अशास्त्रपाद् (अशास्त्रपठ्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शास्त्रपठा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शास्त्रपठ्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शास्त्रपठिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शास्त्रपठिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अशास्त्रपठिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

'अड उद्यमे' अडतीति अट्, स इवाचरतीति अडित।

७३ अड्-धातोरूपाणि॥

- १ अड-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अडे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ अड- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आड-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ आड्-अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥
- ७ अड्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अडिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अडिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आडिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

तत्त्वाडिवाचरतीति तत्त्वाडति

७४ तत्त्वाड्-धातोरूपाणि॥

- १ तत्त्वाड-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ तत्त्वाडे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ तत्त्वाड- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अतत्त्वाड-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अतत्त्वाड्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ तत्त्वाडा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ तत्त्वाड्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तत्त्वाडिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तत्त्वाडिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अतत्त्वाडिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

ढकारेण सह वर्तते इति सङ्, स इवाचरतीति सङति।

७५ सङ्-धातोरूपाणि॥

- १ सङ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सङे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ सङ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ असङ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ असाढ् (असढ्)-ईत्, इष्टम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ ससाढ्, सेढत्तुः, सेढुः, सेढिथ, सेढथुः, सेढ, ससाढ्, ससढ्, सेढिव, सेढिम॥

७ सङ्घा- त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ सढिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ सढिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० असढिष्य-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

दृष्टो ढकारो येन स दृष्ट्, स इवाचरतीति दृष्टढति॥

७६ दृष्ट्-धातोरूपाणि॥

१ दृष्ट्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ दृष्ट्-त्, ताम्, युः।।, तम्, त। यम्, व, म।

३ दृष्ट्- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अदृष्ट्-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अदृष्टाढ् (अदृष्टढ्)-ईत्, इष्टम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ दृष्टढा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ दृष्टढ्या- त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ दृष्टढिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ दृष्टढिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अदृष्टढिष्य-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

'गणन् संख्याने' सुगणयतीति सुगण्, स इवाचरतीति सुगणति॥

७७ सु-गण्-धातोरूपाणि॥

१ सुगण-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ सुगणे-त्, ताम्, युः।।, तम्, त। यम्, व, म।

३ सुगण- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ स्वगण-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ स्वगण्-ईत्, इष्टम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ सुजगण्-अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥

७ सुगण्या- त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ सुगणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ सुगणिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० सुगणिष्य-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

अद्यतन्यां परोक्षयाञ्च स्थानिवद्भावाद् वृद्ध्यभावः॥

गृहगण् इवाचरतीति गृहगणति॥

७८ गृहगण्-धातोरूपाणि॥

१ गृहगण-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ गृहगणे-त्, ताम्, युः।।, तम्, त। यम्, व, म।

३ गृहगण- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अगृहगण-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अगृहगण्-ईत्, इष्टम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ गृहगणा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ गृहगण्या- त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ गृहगणिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ गृहगणिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अगृहगणिष्य-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

'चितै संज्ञाने' कृपि चेतनं चित्। चिदिवाचरतीति चेतति॥

७९ चित्-धातोरूपाणि॥

१ चेत-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ चेतै-त्, ताम्, युः।।, तम्, त। यम्, व, म।

३ चेत- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अचेत-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अचेत-ईत्, इष्टम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ चि- चेत, चित्तुः, चितुः, चेतिथ, चिकथुः, चित, चितिव, चितिम्॥

७ चित्या- त्, स्ताम्, सुः।।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ चेतिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चेतिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अचेतिष्य-त्, ताम्, न्।।, तम्, त। म्, आव, आम॥

भवानिवाचरतीति भवतति।

८० भवत्-धातोरूपाणि॥

- १ भवत्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ भवते-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ भवत- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आवः, आमः॥
- ४ अभवत्-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अभवात् (अभवत्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ भवता-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ भवत्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ भवतिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ भवतिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अभवतिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

रथमाचक्षाणो रत्, स इवाचरतीति रथति।

८१ रथ्-धातोरूपाणि॥

- १ रथ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ रथे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ रथ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आवः, आमः॥
- ४ अरथ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अरथ्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ ररथ्-अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥
- ७ रथ्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रथिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ रथिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अरथिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

दधि पथ्नातीति दधिमत्, स इवाचरतीति दधिमथति।

८२ दधिमथ्-धातोरूपाणि॥

- १ दधिमथ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दधिमथे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ दधिमथ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आवः, आमः॥
- ४ अदधिमथ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अदधिमाथ् (अदधिमथ्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ दधिमथा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ दधिमथ्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ दधिमथिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ दधिमथिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदधिमथिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

प्रकृष्टा मुद् हर्षो यस्य स प्रमुत्, स इवाचरतीति प्रमोदति।

८३ प्र-मुद्-धातोरूपाणि॥

- १ प्रमोद-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ प्रमोदे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ प्रमोद- तु/तात्, ताम्, न्तु। यम्, तात्, तम्, त, आनि, आवः, आमः॥
- ४ अप्रमोद-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अप्रमोद-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ प्रमु- मोद, मुददुः, मुदुः, मोदिथ, मुदथुः, मुद, मुदिव, मुदिम॥
- ७ प्रमुद्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ प्रमोदिदा- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ प्रमोदिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अप्रमोदिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

शरदिवाचरतीति शरदति।

८४ शरद्-धातोरूपाणि॥

- १ शरद्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ शरदे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ शरद्- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आवः, आमः॥
- ४ अशरद्-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अशराद् (अशरद्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ शरदा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ शरद्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शरदिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ शरदिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अशरदिष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
त्वमिवाचरतीति, त्वदति।

८५ त्वद्-धातोरूपाणि॥

- १ त्वद्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ त्वदे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ त्वद्- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अत्वद्-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अत्वाद् (अत्वद्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्ट्व, इष्म॥
- ६ त- त्वाद, त्वददुः, त्वदुः, त्वदिथ, त्वदथुः, त्वद्, त्वाद, त्वद्, त्वदिव, त्वदिम॥
- ७ त्वद्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ त्वदिदा- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ त्वदिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अत्वदिष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
त्वमौ प्रत्ययोत्तरपदे चैकस्मिन् ॥२१॥११॥ इति
मादेशः॥

युवाम् इव, यूयम् इव वाचरतीति युष्मदति।

८६ युष्मद्-धातोरूपाणि॥

- १ युष्मद्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ युष्मदे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ युष्मद्- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अयुष्मद्-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अयुष्माद् (अयुष्मद्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्ट्व, इष्म॥
- ६ युष्मदा-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ युष्मद्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ युष्मदिदा- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ युष्मदिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अयुष्मदिष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अहमिवाचरतीति मदति।

८७ मद-धातोरूपाणि॥

- १ मद-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ मदे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ मद- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अमद-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अमद्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्ट्व, इष्म॥
- ६ त- माद, मेदतुः, मेदुः, मेदिथ, मेदथुः, मेद, ममाद, ममद, मेदिव, मेदिम॥
- ७ मद्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मदिदा- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मदिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अमदिष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
त्वमौ प्रत्ययोत्तरपदे चैकस्मिन् ॥२१॥११॥ इति
मादेशः॥

आवाम् इव, वयम् इवाचरतीति अस्मदति।

८८ अस्मद्-धातोरूपाणि॥

- १ अस्मद्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अस्मदे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ अस्मद्- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आस्मद्-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आस्माद् (आस्मद्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्ट्व, इष्म॥
- ६ अस्मदा-ञ्जकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ अस्मद्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अस्मदिदा- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अस्मदिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आस्मदिष्य-त्, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
बोधतीति भुत्, स इवाचरतीति बोधति।

८९ बुध्-धातोरूपाणि॥

- १ बोध-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ बोधे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।

- ३ बोध- तु/तात्, ताम्, न्तु। यम् तात्, तम्, त, आनि, आव, आम॥
 ४ अबोध-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अबोध्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ बु- बोध, बुधतुः, बुधुः, बोधिथ, बुकधुः, बुध, बुधिव, बुधिम॥
 ७ बुध्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बोधिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ बोधिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अबोधिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

तत्त्वभुदिवाचरतीति तत्त्वबोधति।

१० तत्त्वबुध्-धातोरूपाणि॥

- १ तत्त्वबोध-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ तत्त्वबोधे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ तत्त्वबोध- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अतत्त्वबोध-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अतत्त्वबोध्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ तत्त्वबोधा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ तत्त्वबुध्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तत्त्वबोधिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तत्त्वबोधिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अतत्त्वबोधिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

श्वा इवाचरतीति श्वनति।

११ श्वन्-धातोरूपाणि॥

- १ श्वन-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ श्वने-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ श्वन- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अश्वन-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अश्वान् (अश्वन्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

- ६ श- श्वन, श्वनतुः, श्वनुः, श्वेनिथ, श्वनथुः, श्वन, श्वान्, श्वन, श्वनिव, श्वनिम॥
 ७ श्वन्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ श्वनिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ श्वनिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अश्वनिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 मतान्तरे श्वनतीत्यादि॥

राजेवाचरतीति राजनति

१२ राजन्-धातोरूपाणि॥

- १ राजन-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ राजने-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ राजन- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अराजन-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अराजान् (अराजन्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ राजना-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ राजन्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ राजनिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ राजनिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अराजनिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 मतान्तरे राजनतीत्यादि॥

अहरिवाचरतीति अहनति।

१३ अहन्-धातोरूपाणि॥

- १ अहन-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अहने-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
 ३ अहन- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आहन-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आहान् -ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ अहना-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
 ७ अहन्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अहनिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ अहनिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः।
आमः॥

१० आहनिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मतान्तरे अहानतीत्यादि क्रियारत्नसमुच्चये अहरतीति
यदुदाहृतं तत्र सम्प्रगाभाति पदत्वाभावेन रत्नाप्रवृत्तेः।

‘गुणौ रक्षणे’ गोपयतीति गुप्, स इवाचरतीति गोषति।

१४ गुप्-धातोरूपाणि॥

- १ गोप-ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः, आमः॥
  - २ गोपे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ गोप- तु/तात्, ताम्, न्तु। यम्, तात्, तम्, त, आनि, आव,
आम॥
  - ४ अगोप-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अगोप् -ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ जु- गोप, गुपतुः, गुपुः, गोपिथ, गुपथुः, गुप, गोप्, गुपिव,
गुपिम॥
  - ७ गुप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ गोपिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ गोपिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः आमः॥
  - १० अगोपिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- बहव आपो यस्मिन् स बह्वाप्, स इवाचरतीति बह्वपति।

१५ बह्वप्-धातोरूपाणि॥

- १ बह्वप-ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः, आमः॥
- २ बह्वपे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ बह्वप- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अबह्वप-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अबह्वाप् (अबह्वप्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट,
इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ बह्वपा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ बह्वप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ बह्वपिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ बह्वपिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः
आमः॥
- १० अबह्वपिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

कफमाचक्ष्णः कप्, स इवाचरतीति कफति।

१६ कफ-धातोरूपाणि॥

- १ कफ-ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः, आमः॥
  - २ कफे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ कफ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
  - ४ अकफ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अकफ् -ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ चकफ्-अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥
  - ७ कफ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ कफिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ कफिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः
आमः॥
  - १० अकफिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५,६ अल्लुकः स्थानिवद्वावात्र वृद्धिः॥
- मालां गुम्फति मालागुप्, स इवाचरतीति मालागोफति।

१७ मालागुप्-धातोरूपाणि॥

- १ मालागोफ-ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः,
आमः॥
- २ मालागोफे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ मालागोफ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि,
आव, आम॥
- ४ अमालागोफ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अमालागोफ् -ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्,
इष्, इष्म॥
- ६ मालागोफा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ मालागोफ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व,
स्म॥
- ८ मालागोफिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
स्मः॥
- ९ मालागोफिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, था। आमि, आवः
आमः॥
- १० अमालागोफिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव,
आम॥

‘कवृड्वर्णे’ वर्णो वर्णनं शुक्लादिश्च, कबते इति कप्, स
इवाचरतीति कबति।

१८ कब्-धातोरूपाणि॥

- १ कब-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ कबे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ कब- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकब-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अकाब् (अकब)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ च- काव, कबतुः, कबुः, कबिथ, कबथुः, कब, काव, कब, कबिव, कबिम॥
- ७ कब्था- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कबिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ कबिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अकबिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

‘चुबु वव्रसंयोगे’ आप्रं चुम्बतीति आप्रचुम्, स
इवाचरतीति आप्रचुम्बति।

१९ आप्रचुम्ब-धातोरूपाणि॥

- १ आप्रचुम्ब-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ आप्रचुम्बे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ आप्रचुम्ब- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आप्रचुम्ब-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अप्रचुम्ब-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ आप्रचुम्बा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ आप्रचुम्बा- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ आप्रचुम्बिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ आप्रचुम्बिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आप्रचुम्बिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

भकारेण सह वर्तत इति सप्, स इवाचरतीति सभति।

१०० सभ-धातोरूपाणि॥

- १ सभ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सभे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ सभ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ असभ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ असाभ् (असभ)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ च- साभ, सेभतुः, सेभुः, सेभिथ, सेभथुः, सेभ, ससाभ, ससभ, सभिव, सभिम॥
- ७ सभ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सभिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सभिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० असभिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

ककुबिवाचरतीति ककोभति।

१०१ ककुभ-धातोरूपाणि॥

- १ ककोभ-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ककोभे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।
- ३ ककोभ- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अककोभ-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अककोभ-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ ककोभा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ ककुभ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ककोभिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ककोभिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अककोभिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

कमिवाचरतीति कमति।

१०२ कम्-धातोरूपाणि॥

- १ कम्-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ कमे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, मा।

गौरिवाचरतीति गेरति।

१०६ गिर्-धातोरूपाणि॥

- १ गेर-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ गेरे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ गेर- तु/तात्, ताम्, न्तु। : , तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अगेर-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अगेर्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ जि- गेर, गिरुः, गिरुः, गेरिथ, गिरिथुः, गिर, गेरु, गिरिव, गिरिम॥
  - ७ गीर्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ गेरिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ गेरिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अगेरिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- रुद्धं द्वार्येन स रुद्धद्वाः, स इवाचरतीति रुद्धद्वारति।

१०७ रुद्धद्वार्-धातोरूपाणि॥

- १ रुद्धद्वार-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ रुद्धद्वारे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ रुद्धद्वार- तु/तात्, ताम्, न्तु। : /तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अरुद्धद्वार-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अरुद्धद्वार्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ रुद्धद्वारा-ञ्चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
  - ७ रुद्धद्वार्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ रुद्धद्वारिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ रुद्धद्वारिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अरुद्धद्वारिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- लकारेण सह वर्तते इति सल्, स इवाचरतीति सलति।

१०८ सल्-धातोरूपाणि॥

- १ सल-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सले-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।

- ३ सल- तु/तात्, ताम्, न्तु। : /तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ असल-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ असाल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ ससाल, सेलतुः, सेलुः, सेलिथ, सेलथुः, सेल, ससाल, ससल, सेलिव, सेलिम॥
  - ७ सल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ सलिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ सलिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० असलिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ॥ वदव्रजलः ॥ ४।३।४८॥ इति नित्यं वृद्धिः॥

कमलं कमलां वाचक्षणः कमल्, स इवाचरतीति कमलति।

१०९ कमल्-धातोरूपाणि॥

- १ कमल-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ कमले-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
  - ३ कमल- तु/तात्, ताम्, न्तु। : /तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अकमल-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अकमल्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
  - ६ कमला-ञ्चकार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
  - ७ कमल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ कमलिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ कमलिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अकमलिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५, अत्र अवर्णलुकः स्थानिवत्त्वात् वृद्धिः॥

द्यौरिवाचरतीति देवति

११० दिव्-धातोरूपाणि

- १ देव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ देवे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ देव- तु/तात्, ताम्, न्तु। : /तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदेव-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदेव्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ दि- देव, दिवतुः, दिवुः, देविथ, दिवथुः, दिव, देव, दिविव, दिविम॥

७ दिव्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ देविता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ देविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अदेविष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

दिव्शब्दः स्वर्गे आकाशे च वर्तते॥

परमद्यौरिवाचरतीति परमदेवति।

१११ परमदिव्-धातोरूपाणि॥

१ परमदेव-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ परमदेवे-तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।

३ परमदेव- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अपरमदेव-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अपरमदेव-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ परमदेवा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ परमदीव्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ परमदेविता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ परमदेविष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अपरमदेविष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

विडिवाचरतीति वेशति।

११२ विश्-धातोरूपाणि॥

१ वेश-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ वेशे-तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।

३ वेश- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अवेश-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अवश्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ वि- वेश, विशतुः, विशुः, वेशिथ, विशथुः, विश, वेश, विशिव, विशिम॥

७ विश्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ वेशिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ वेशिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अवेशिष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

विश्वशब्दो मनुजे वैश्ये च वर्तते।

घृतं स्पृशतीति घृतस्पृक्, स इवाचरतीति घृतस्पर्शति।

११३ घृतस्पृश्-धातोरूपाणि॥

१ घृतस्पर्श-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ घृतस्पर्शे-तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।

३ घृतस्पर्श- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अघृतस्पर्श-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अघृतस्पर्श-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ घृतस्पर्शा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ घृतस्पृश्या - तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ घृतस्पर्शिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ घृतस्पर्शिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अघृतस्पर्शिष्य-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

त्विडिवाचरतीति त्वेषति।

११४ त्विष्-धातोरूपाणि॥

१ त्वेष-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ त्वेषे-तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।

३ त्वेष- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अत्वेष-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अत्वेष-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥

६ ति- त्वेष, त्विषतुः, त्विषुः, त्वेषिथ, त्विषथुः, त्विष, त्वेष, त्विषिव, त्विषिम॥

७ त्विष्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ त्वेषिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ त्वेषिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अत्वेषिष्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

‘मुषश् स्तेये’ रत्नानि मुष्णातीति रत्नमुट्, रत्नमुडिवाचरतीति
रत्नमोषति।

११५ रत्नमुष्-धातोरूपाणि॥

१ रत्नमोष-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ रत्नमोषे-तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।

३ रत्नमोष- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अरत्नमोष-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अरत्नमोष्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ रत्नमोषा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ रत्नमुष्ठा - तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ रत्नमोषिता-’, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ रत्नमोषिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अरत्नमोषिष्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मा इव चन्द्र इवाचरतीति मासति।

११६ मास्-धातोरूपाणि॥

१ मास-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ मासे-तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।

३ मास- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अमास-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अमास् -ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ ममास्-अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम॥

७ मास्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ मासिता-’, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ मासिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० आमासिष्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

चन्द्रमा इवाचरतीति चन्द्रमसति।

११७ चन्द्रमस्-धातोरूपाणि॥

१ चन्द्रमस-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ चन्द्रमसे-तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।

३ चन्द्रमस- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अचन्द्रमस-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अचन्द्रमास् (अचन्द्रमस्)-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ चन्द्रमसा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ चन्द्रमस्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ चन्द्रमसिता-’, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ चन्द्रमसिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अचन्द्रमसिष्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

असाविवाचरतीति अदसति।

११८ अदस्-धातोरूपाणि॥

१ अदस-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ अदसे-तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।

३ अदस- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ आदस-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ आदस्-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ अदसा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥

७ अदस्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ अदसिता-’, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ अदसिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० आदसिष्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

उपानदिव चर्मपादुका इवाचरतीति उपानहति।

११९ उपा-नह्-धातोरूपाणि॥

१ उपानह-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ उपानहे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।
- ३ उपानह- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम।।
- ४ उपानह-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम।।
- ५ उपानह-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म।।
- ६ उपान- ननाह, नेहतुः, नेहुः, नेहित्, नेहतुः, नेह, ननाह, ननह, नेहिव, नेहिम।।
- ७ उपानह्या- त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।
- ८ उपानहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ उपानहिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।

- १० उपानहिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम।।

गां दोग्धोति गोधुक्, स इवाचरतीति गोदोहति।

१२० गोदुह-धातोरूपाणि।।

- १ गोदोह-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः।।
- २ गोदोहे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।
- ३ गोदोह- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम।।
- ४ अगोदोह-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम।।
- ५ अगोदोह-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म।।
- ६ गोदोहा-ञ्कार इ०।। म्बभूव इ०।। मास इ०।।
- ७ गोदुह्या- त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।
- ८ गोदोहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ गोदोहिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।
- १० आगोदोहिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम।।

अनड्वानिवाचरतीति अनडोहति।

१२१ अनडुह-धातोरूपाणि।।

- १ अनडोह-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः।।
- २ अनडोहे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।
- ३ अनडोह- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम।।
- ४ आनडोह-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम।।

- ५ आनडोह-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म।।

- ६ अनडोहा-ञ्कार इ०।। म्बभूव इ०।। मास इ०।।

- ७ अनुडुह्या- त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।

- ८ अनडोहिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।

- ९ अनडोहिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।

- १० आनडोहिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम।।

नाम्नो धातुत्वेऽप्युपान्तधातुनिष्पन्नत्वाभावाद् गुणाभावे, अनडुहति, गिरति, पुरति, इति क्रियारत्नसमुच्चये यदुक्तं तत्र समीचीनमाभाति, उपान्त्यं धातुनिष्पन्नमेव ग्राह्यमिति वचनस्य हैमशब्दानुशासनेऽनुपलब्धेः। नामिनो गुण इत्यत्रेव लघोरुपान्त्यस्येत्यत्र धातुपदश्रवणेन तस्यैव लघोरुपान्त्येत्यस्यापि नामधातुसम्बन्धिनोऽपि नामिनो गुणकरणे बाधकाभावाच्च।। किञ्च लघुन्यासे नामिनो गुण इत्यनेनान्त्यविधानसामर्थ्याद् लघोरुपान्त्यस्येत्यनेनोपान्त्यस्यैव भविष्यति इत्युपान्त्यस्येत्यस्य फलान्तरमुक्तम्, यदि लघोरित्यत्र उपान्त्यस्येति करणाच्छुद्धधातुसंबन्ध्युपान्त्यनामिनो गुणो विधीयेत तर्हि फलान्तरकथनमसङ्गतं स्यात्।।

क्रियारत्नसमुच्चयकृन्मते दिवित्यव्युत्पन्ननाम्नः क्विपि देवतीत्युदाहरता माधवेन पथेनतीत्युदाहरता नागेशेन च विरोधोऽपीति तन्मतानुसारेण रूपाणि न प्रदर्शितानि।।

तक्ष्णोतीति तड् वर्धकिः, स इवाचरतीति तक्षति।

१२२ तक्ष-धातोरूपाणि।।

- १ तक्ष-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः।।
- २ तक्षे-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म।
- ३ तक्ष- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम।।
- ४ अतक्ष-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम।।
- ५ अतक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म।।
- ६ ततक्ष-अ, अतुः, उः, इथ, अथुः, अ, अ, इव, इम।।
- ७ तक्ष्या- त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म।।
- ८ तक्षिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः।।
- ९ तक्षिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः।।
- १० अतक्षिष्य-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम।।

॥ इति क्तिबन्ताः परस्मैपदिनः ॥

गां रक्षतीति गोरट्, स इवाचरतीति गोरक्षति।

१२३ गोरक्ष-धातोरूपाणि॥

- १ गोरक्ष-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गोरक्षे-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म।
- ३ गोरक्ष- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अगोरक्ष-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अगोरक्ष-ईत्, इष्टाम्, इषुः, ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ गोरक्षा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ गोरक्ष्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ गोरक्षिता- ', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ गोरक्षिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अगोरक्षिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अथात्मनेपदिनस्त्रयः क्तिबन्ता धातवः। गल्भ इव

प्रत्युत्पन्नमतिरिवाचरतीति गल्भते।

१२४ गल्भ-धातोरूपाणि॥

- १ गल्भ-अते, एते, अन्ते, एथे, अध्वे, ए, आवहे, आमहे॥
- २ गल्भे-त, याताम्, रन्, था, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ गल्भ- अताम्, एताम्, अन्ताम्, अस्व, एथाम्, अध्वम्, ऐ, आवहै, आमहै॥
- ४ अगल्भ-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥
- ५ अगल्भि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, षमहि
- ६ गल्भा-ञ्कार इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ गल्भिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ गल्भिता- ', रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
- ९ गल्भिष्य- अते, एते, अन्ते, असे, एथे, अध्वे, ए, आवहे, आमहे॥
- १० अगल्भिष्य-अत, एताम्, अन्त, अथाः ऐथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥

अवगल्भते, अवगल्भेत, अवगल्भताम्, अवागल्भत्, अवागल्भिष्ट, अवगल्भाञ्कारे, अवगल्भाम्बभूव, अवगल्भामास, अवगल्भिषीष्ट, अवगल्भिता, अवगल्भिष्यते अवागल्भिष्यत। मतान्तरे केवलस्य अवेतरपूर्वस्य, चाचारक्तिबन्तस्य गल्भधातोरात्मनेपदघटितानि रूपाणि न भवन्ति। केषाञ्चिन्मते- एकस्वरेभ्यः कादिभ्यः, व्यञ्जनान्तेभ्यो लिङादिभ्यश्चाचारक्तिबेव न भवति। आबान्तेभ्य आचारक्तिब् भवतीत्य त्रापि मतभेदोऽस्ति।

क्लीब इव नपुंसक इवाचरतीति क्लीबते।

१२५ क्लीब-धातोरूपाणि॥

- १ क्लीब्-अते, एते, अन्ते, एथे, अध्वे, ए, आवहे, आमहे॥
- २ क्लीबे-त, याताम्, रन्, था, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ क्लीब्- अताम्, एताम्, अन्ताम्, अस्व, एथाम्, अध्वम्, ऐ, आवहै, आमहै॥
- ४ अक्लीब्-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥
- ५ अक्लीबि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, षमहि
- ६ क्लीबा-ञ्कारे इ०॥ म्बभूव इ०॥ मास इ०॥
- ७ क्लीबिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ क्लीबिता- ', रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
- ९ क्लीबिष्य- अते, एते, अन्ते, असे, एथे, अध्वे, ए, आवहे, आमहे॥
- १० अक्लीबिष्य-अत, एताम्, अन्त, अथाः एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥

होडो बालो मूर्खो वा स इवाचरतीति होडते।

१२६ होड-धातोरूपाणि॥

- १ होड्-अते, एते, अन्ते, एथे, अध्वे, ए, आवहे, आमहे॥
- २ होडे-त, याताम्, रन्, था, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ होड्- अताम्, एताम्, अन्ताम्, अस्व, एथाम्, अध्वम्, ऐ, आवहै, आमहै॥
- ४ अहोड्-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥
- ५ अहोडि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, षमहि

६ होडा-ञ्चक्र ३०॥ म्बभूव ३०॥ मास ३०॥

७ होडिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छा: यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ होडिता-'' , रौ, रः, से, साधे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ होडिष्-अते, एते, अन्ते, असे, एथे, अध्वे, ए, आवहे, आमहे॥

१० अहोडिष्-अत, एताम्, अन्त, अथा: एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥

॥ इति क्तिप्रत्ययान्ता नामधातवः ॥

॥ अथ क्यङ्प्रत्ययान्तप्रकरणम् ॥

निरूपिताः क्तिबन्ता नामधातवः। अथ क्यङ्प्रत्ययान्ता नामधातवो निरूपणीयाः। ननु कीदृशात्राम्नः कस्मिन् कस्मिन्नर्थे क्यङ् प्रत्ययो भवतीति चेदधीष्तेमानि सूत्राणि—

क्यङ् ॥३॥४॥२६॥

कर्तुरूपमानादाचारेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति। श्येन इवाचरति श्येनायते। हंसायते। अश्वायते। गर्दभायते। गल्भायते। क्रीबायते। होडायाते। क्तिपक्यङोस्तुल्यविषयत्वादसत्पुत्सर्गा-पवादत्वे पर्यायेण प्रयोगः। ककारः सामान्तग्रहणार्थः। डकार आत्मनेपदार्थः॥२६॥

सो वा लुक् च ॥३॥४॥२७॥

स इति आवृत्त्या पञ्चम्यन्तं षष्ठ्यन्तं चाभिसम्बध्यते। सकारान्तात्कर्तुरूपमानादाचारेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति, अन्त्यसकारस्य च लुगवा भवति। पय इवाचरतीति पयायते। पयस्यते। सरायते। सरस्यते। अन्ये त्वप्सरस एव सलोपो नान्यस्य, अप्सरायते, अन्यत्र पयस्यते इत्याद्येवेत्याहुः। क्यङ् सिद्धो लुगर्थं वचनम्। चकारो लुक्: क्यङ् सन्नियोगार्थः॥२७॥

ओजोऽप्सरसः॥३॥४॥२८॥

ओजः शब्दो वृत्तिविषये स्वभावात्तद्वृत्तिं वर्तते। ओजसूशब्दादप्सरसूशब्दाच्च कर्तुरूपमानभूतादाचारेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति स लोपश्च। ओजस्वीवाचरतीति ओजायते। अप्सरायते। अन्ये त्वोजः शब्दे सलोपविकल्पमिच्छन्ति। ओजायते, ओजस्यते॥२८॥

च्यर्थे भृशादेः स्तोः ॥३॥४॥२९॥

भृशादिभ्यः कर्तृभ्यश्च्यर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति, सकारतकारयोर्यथासम्भवं लुक् च। च्यर्थे इत्यनेन लक्षणया भवत्यर्थविशिष्टं प्रागतत्त्वमुच्यते, करोतिस्तु कर्तुरित्यनेन व्युदस्तः, भवत्यर्थे च विधानात् क्यङ्ङन्तस्य क्रियार्थत्वं भवत्यर्थशब्दाप्रयोगश्च। अभृशो भृशो भवति भृशायते। उन्मनायते। वेहायते। अनोजस्वी ओजस्वी भवति ओजायते। अत्र तद्वद्वृत्तेरेव च्यर्थ इति धर्ममात्रवृत्तेर्न भवति। अनोज ओजो भवति। कर्तुरित्येव अभृशं भृशं करोति। च्यर्थ इति किम्? भृशो भवति। प्रागतत्त्वमात्रे च्येर्विधानात् कर्त्ता च्येर्न बाध्यते। भृशोभवति। भृश उत्सुक शीघ्र चपल पण्डित आण्डर कण्डर फेन शुचि नील हरित मन्द मद्र भद्र संश्रुत् तृप्त रेफत् रेहत् वेहत् वर्चस् उन्नमन् सुमनस् दुर्मनस् अभिमनस् (ओजस्) इति भृशादयः॥२९॥

कष्टकक्षकृच्छ्रसत्रगहनाय पापे क्रमणे॥३॥४॥३१॥

कष्टादिभ्यो निर्देशादेव चतुर्थ्यन्तेभ्यः पापे वर्तमानेभ्यः क्रमणेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो भवति। कष्टाय कर्मणे क्रामति कष्टायते। एवं कक्षायते। कृच्छ्रायते। सत्रायते। गहनायते। कष्टादिभ्य इति किम्? कुटिलाय कर्मणे क्रामति। चतुर्थीनिर्देशः किम्? रिपुः कष्टं क्रामति। पाप इति किम्? कष्टाय तपसे क्रामति। क्रमणमत्र न पादविक्षेपः किन्तु प्रवृत्तिमात्रम्। द्वितीयान्तेभ्यः पापचिकीर्षायामित्यन्ये। कष्टं चिकीर्षति कष्टायते इत्यादि॥३१॥

रोमन्थाद् व्याप्यादुर्ध्वणे॥३॥४॥३२॥

रोमन्थात् कर्मणः परे उर्ध्वणेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति। अभ्यवहन्तं द्रव्यं रोमन्थः। उदीर्य चर्वणमुर्ध्वणम्। रोमन्थमुर्ध्वयति रोमन्थायते गौः, उदीर्य चर्वयतीत्यर्थः। उर्ध्वण इति किम्? कीदो रोमन्थं वर्तयति, उदीर्य बहिष्पत्यक्तं पृष्ठात्तेन निर्गतं वा द्रव्यं गुटिकां करोतीत्यर्थः॥३२॥

फेनोष्मवाष्पसूमादुद्गमने॥३॥४॥३३॥

फेनादिभ्यः कर्मभ्य उद्गमनेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति। फेनमुद्गमति फेनायते। एवमूष्मायते। बाष्पायते। धूमायते॥३३॥

सुखादेरनुभवे॥३॥४॥३४॥

साक्षात्कारोऽनुभवस्तस्मिन्नर्थे सुखादिभ्यः कर्मभ्यः क्यङ् प्रत्ययो वा भवति। सुखमनुभवति सुखायते। दुःखायते। अनुभव इति किम्? सुखं वेदयते प्रसाधको देवदत्तस्य, सुखादिविकारेणानुमानतो निश्चिनीतीत्यर्थः। (सुख दुःख तृप् कृच्छ्र आस अलीक करण कृपण सोढ प्रतीप)॥३४॥

शब्दादेः कृतौ वा॥ ३।४।३५॥

शब्दादिभ्यः कर्मभ्यः करोत्यर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति ।
णिजपवादः । शब्दं करोति शब्दायते । वैरायते । कलहायते ।
वाशब्दो व्यवस्थितविभाषार्थः, तेन यथादर्शनं णिजपि भवति ।
शब्दायति । वैरयति । वाधिकारस्तु वाक्यार्थः । (शब्दं वैर कलह
ओम् वेग युद्ध अथ कण्व मम मेघ अटा अट्टा अटाट्टा शीका
सोटा कोटा पोटा पुष्वा सुदिन दुर्दिन नीहार) ॥३५॥

इदमुक्तं भवति । क्यङ् उत्पादने किल सप्त प्रकारा भवन्ति ।
तद्यथा—

१. कर्तुरूपमानादाचारेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति । यथा
श्येन इवाचरति श्येनायते ।

२. भृशादिभ्यः कर्तृभ्यश्च्यर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति ।
यथा—अभृशो भृशो भवति भृशायते ।

३. पापे वर्तमानेभ्यश्चतुर्थ्यन्तेभ्यः कष्टकक्षकृच्छ्रसत्रगहनेभ्यः
क्रमणेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा भवति । यथा—कष्टाय कर्मणे
क्रामति ।

४. रोमन्थात्कर्मणः पर उच्चवर्णेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा
भवति । यथा—रोमन्थमुच्चयति रोमन्थायते ।

५. फेनाष्मबाष्पधूमेभ्यः कर्मभ्य उद्धमनेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो
वा भवति । यथा फेनमुद्धमति फेनायते ।

६. सुखादिभ्यः कर्मभ्योऽनुभवेऽर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा
भवति । यथा—सुखमनुभवति सुखायते ।

७. शब्दादिभ्यः कर्मभ्यः करोत्यर्थे क्यङ् प्रत्ययो वा
भवति । यथा शब्दं करोति शब्दायते ।

एवं निरुक्तप्रकारभेदेन क्यङन्तनामधातुप्रकरणमपि सप्तधा
भिद्यते । अत्र निर्दिष्ट प्रकारक्रमेण क्यङन्तनामधातूनां निरूपणा
ज्ञेया ।

अथ प्रथमप्रकारापन्नक्यङन्तनामधातुषु पूर्वं तावत्
केवलस्वप्रकृतिका धातव उदाहियन्ते—

अ इव विष्णुरिवाचरतीति आयते ।

आ इव आकार इवाचरतीति आयते ।

१-२ आय-धातोरूपाणि॥

१ आ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ।

२ आये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ।

३ आ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै,
यावहै, यामहै॥

४ आ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि,
यामहि॥

५ आयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्,
ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥

६ आया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ आयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्,
य, वहि, महि॥

८ आयिता-'' ,रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ आयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे,
ष्यामहे॥

१० आयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये,
ष्यावहि, ष्यामहि॥

इः कामः, स इवाचरतीति ईयते॥

त्र लक्ष्मीः, सा इवाचरतीति ईयते॥

३-४ ईय-धातोरूपाणि॥

१ ई-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ।

२ ईये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ।

३ ई-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै,
यावहै, यामहै॥

४ ऐ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि,
यामहि॥

५ ऐयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्,
षि, ष्वहि, ष्वहि॥

६ ईया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ ईयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य,
वहि, महि॥

८ ईयिता-'' ,रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ ईयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे,
ष्यामहे॥

१० ऐयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये,
ष्यावहि, ष्यामहि॥

उरिव शिव इवाचरतीति ऊयते । ऊः महादेवश्चन्द्रः पालको
वा, स इवाचरतीति ऊयते ।

५-६ ऊय-धातोरूपाणि॥

१ ऊ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ।

- २ ऊये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ऊ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ औ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ औयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ ऊया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ऊयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ऊयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ऊयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० औयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

आ इव ऋकार इवाचरतीति रीयते।

७ रीय-धातोरूपाणि॥

- १ री-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ रीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ री-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अरी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अरीयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ रीया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ रीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ रीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ रीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अरीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

ऋतो रीः॥ ४।३।१०९॥ इति रीरादेशः॥

ऋरिव ऋकार इवाचरतीति ऋयते।

८ ऋ-धातोरूपाणि॥

- १ ऋ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ ऋये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ऋ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ आर-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आर्यि (अरि)-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ ऋया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ऋयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ऋयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ऋयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० आर्यि (आरि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

५.१० क्यो वा॥ ४।३। ८९॥ इति विकल्पेन क्यङो

लोपः॥

ला इव लृकार इवाचरतीति रीयते।

ऋफिडादपाठाभ्युपगमे तु लीयते।

९ रीय-धातोरूपाणि॥

- १ री-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ रीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ री-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अरी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अरीयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ रीया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ रीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ रीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ रीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अरीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

१० लीय-धातोरूपाणि॥

- १ ली-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ लीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ली-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अली-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अलीयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ लीया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ लीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ लीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अलीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

लृरिक् लृकार इवाचरतीति लृयते।

११ लृय-धातोरूपाणि॥

- १ लृ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ लृये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ लृ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अलृ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आल्यि (आलि)-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ लृया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लृयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ लृयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ लृयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० आल्यि (आलि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

एः विष्णुः, स इवाचरतीति एयते।

१२ एय-धातोरूपाणि॥

- १ ए-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ एये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ए-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ ऐ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ ऐयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ एया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ एयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ऐयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ऐयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० ऐयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

ऐरिक् ऐकार इवाचरतीति ऐयते।

१३ ऐय-धातोरूपाणि॥

- १ ऐ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ ऐये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ऐ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ ऐ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ ऐयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ ऐया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ऐयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ऐयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ऐयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० ऐयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

औरिव ओकार इवाचरतीति अव्यते।

१४ अव्य-धातोरूपाणि॥

- १ अव्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ अव्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ अव्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ आव्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आव्यि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ अव्या-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अव्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ अव्यिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ अव्यि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० आव्यि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सन्निपातपरिभाषया क्यङो लुग्न भवति॥

औरिव औकार इवाचरतीति आव्यते।

१५ आव्य-धातोरूपाणि॥

- १ आव्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ आव्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ आव्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ आव्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आव्यि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ अव्या-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ आव्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ आव्यिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ आव्यि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० आव्यि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सन्निपातपरिभाषया क्यङो लुग्न भवति॥ इति प्रथमप्रकारपन्नाः केवलस्वरप्रकृतिकाः क्यङन्ता नामधातवः॥

अथ प्रथमप्रकारापन्नाः स्वरान्तप्रकृतिकाः क्यङन्ता नामधातवः॥ को ब्रह्मा, स इवाचरतीति कायते।

१६ काय-धातोरूपाणि॥

- १ का-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ काये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ का-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अका-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ काया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ कायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अकायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

हंस इवचरतीति हंसायते बकः॥

१७ हंसाय-धातोरूपाणि॥

- १ हंसा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ हंसाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ हंसा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अहंसा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

- ५ अहंसायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
 ६ हंसाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ हंसायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ हंसायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ हंसायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अहंसायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

गार्ग्य इवाचरतीति गार्गायते।

१८ गार्गाय-धातोरूपाणि॥

- १ गार्गा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ गार्गाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ गार्गा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अगार्गा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अगार्गायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
 ६ गार्गाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गार्गायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ गार्गायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ गार्गायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अगार्गायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

आपत्यस्य क्यच्च्योः॥ २॥४॥११॥ इति यलोपः। एवं वात्स्य इवाचरतीति वात्सायत इत्यादि॥

माला इवारचीति मालायते।

१९ माला-धातोरूपाणि॥

- १ माला-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

- २ मालाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ माला-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अमाला-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अमालायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
 ६ मालाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ मालायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ मालायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ मालायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अमालायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

प्रमदा इवाचरतीति प्रमदायते।

२० प्र-मदाय-धातोरूपाणि॥

- १ प्रमदा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ प्रमदाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ प्रमदा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ प्रमदा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ प्रमदायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
 ६ प्रमदाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ प्रमदायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ प्रमदायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ प्रमदायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० प्रमदायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

“न प्रादिरप्रत्ययः” ॥ ३।३।४॥ इति प्ररहितस्य धातुसंज्ञया तस्यैवाडादिः ॥

मद्रिका इवाचरतीति मद्रिकायते।

२१ मद्रिकाय-धातोरूपाणि॥

- १ मद्रिका-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ मद्रिकाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ मद्रिका-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अमद्रिका-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अमद्रिकायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ मद्रिकाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मद्रिकायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ मद्रिकायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ मद्रिकायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अमद्रिकायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

क्यङ्प्रत्ययान्तिनिषेधे ॥३।३।५०॥ इति प्राप्तस्य पुंवद्भावस्य “तद्धिताककोपान्त्यपुरण्याख्याः” ॥३।३।५४॥ इति निषेधः ॥

पाचिका इवाचरतीति पाचिकायते।

२२ पाचिकाय-धातोरूपाणि॥

- १ पाचिका-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ पाचिकाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ पाचिका-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अपाचिका-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अपाचिकायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ पाचिकाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ पाचिकायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ पाचिकायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ पाचिकायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अपाचिकायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

तद्धिताककोपान्त्यपुरण्याख्याः ॥३।३।५४॥ इति पुंवद्भावप्रतिषेधः ॥

चिन्तामणिर्वाचरतीति चिन्तामणीयते।

२३ चिन्तामणीय-धातोरूपाणि॥

- १ चिन्तामणी -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ चिन्तामणी ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ चिन्तामणी -यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अचिन्तामणी -यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अचिन्तामणी यि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ चिन्तामणी या-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ चिन्तामणी यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ चिन्तामणी यिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ चिन्तामणी यि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अचिन्तामणी यि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

युवतिरिवाचरतीति युवायते।

२४ युवाय-धातोरूपाणि॥

- १ युवा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ युवाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ युवा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अयुवा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अयुवायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ युवाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ युवायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ युवायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ युवायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अयुवायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

क्यङ्मानिपित्तद्धिते॥ ३।२।५०॥ इति पुंवद्भावः।
वयोवाचिकुमारादिशब्दे जातिकार्यस्य वैकल्पित्वेन पक्षे
स्वाङ्गान्डीजातिश्रामानिनि॥ ३।२।५६॥ इति निषेधेन
पुंवद्भावाभावाद् 'युवतीयते' इत्याद्यपि॥

एनी कर्बुरवर्णयुक्ता स्त्री, सा इवाचरतीति एतायते।

२५ एताय-धातोरूपाणि॥

- १ एता-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ एताये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ एता-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ एता-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ ऐतायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ एताया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ एतायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ एतायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ एतायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० ऐतायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

क्यङ्मानिपित्तद्धिते॥ ३।२।५०॥ इति पुंवद्भावः। एवम्,
श्येनी शुक्लवर्णयुक्ता स्त्री सेवाचरतीति श्येतायते। अत्रापि
पुंवद्भावः॥

कुमारीवाचरतीति कुमारायते।

२६ कुमाराय-धातोरूपाणि॥

- १ कुमारा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कुमाराये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ कुमारा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अकुमारा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकुमारायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ कुमाराया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कुमारायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कुमारायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ कुमारायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अकुमारायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अत्र पुंवद्भावः। जातिपक्षे पुंवद्भावाभावेन कुमारीयते
इत्यादि। एवं तरुणीवाचरतीति तरुणायते, तरुणीयते इत्यादि॥

पुत्रीवाचरतीति पुत्रायते।

२७ पुत्राय-धातोरूपाणि॥

- १ पुत्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

- २ पुत्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ पुत्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अपुत्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अपुत्रायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
- ६ पुत्राया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पुत्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ पुत्रायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ पुत्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अपुत्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

व्यङ्ग्यानिपित्तिद्विते ॥३॥२५०॥ इति पुंवद्भावः। एवम् उपाध्यायीवाचरतीति, उपाध्यायते। इन्द्राणीवाचरतीति इन्द्रायते॥

सपत्नीवाचरतीति सपत्नायते।

२८ सपत्नाय-धातोरूपाणि॥

- १ सपत्ना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ सपत्नाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ सपत्ना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ असपत्ना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असपत्नायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
- ६ सपत्नाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सपत्नायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सपत्नायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सपत्नायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

- १० असपत्नायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अत्र शत्रुपर्यायः सपत्नीशब्द इति पुंवद्भावः॥

सपत्नीवाचरतीति सपत्नीयते।

२९ सपत्नीय-धातोरूपाणि॥

- १ सपत्नी-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ सपत्नीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ सपत्नी-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ असपत्नी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असपत्नीयि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
- ६ सपत्नीया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सपत्नीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सपत्नीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सपत्नीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० असपत्नीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सपत्नीवाचरतीति सपत्नीयते।

३० सपत्नीय-धातोरूपाणि॥

- १ सपत्नी-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ सपत्नीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ सपत्नी-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ असपत्नी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असपत्नीयि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥

- ६ सपतीया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ सपतीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ सपतीयिता-'' ,रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ सपतीयि-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यावहे, ज्यामहे ॥
 १० असपतीयि-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यावहि, ज्यामहि ॥

सपत्नीवाचरतीति विग्रहे, उक्तरूपत्रयं मतान्तराभिप्रायेणा-
 वगन्तव्यम्। मतान्तरे हि शत्रुपर्यायसपत्नीशब्दस्य पुंवद्भावो
 भवतीति 'सपत्नायते' इति, विवाहजन्यसंस्कारविशेषे रूढं
 पतिशब्दमाश्रित्य साधितस्य सपत्नीशब्दस्य नित्यस्त्रीत्वात्
 पुंवद्भावाभावे 'सपत्नीयते' इति स्वामिपर्यायपतिशब्दमाश्रित्य
 साधितस्य सपत्नीशब्दस्य नित्यस्त्रीत्वाभावेन पुंवद्भावात्,
 'सपतीयते' इति भवति।

स्वमते तु सपत्नीवाचरतीति विग्रहे 'सपत्नीयते' इत्येव
 भवति, सपत्नीतिसमुदायनिपातनात् पुंवद्भावाभावात्। सपत्ना इव
 सपत्न इव वाचरतीति विग्रहे 'सपत्नायते' इति रूपम्। सपत्नस्तु
 सपत्न्यास्तुल्य इति विग्रहे साधितः शत्रुपर्यायः ॥

ब्राह्मणीवाचरतीति ब्राह्मणीयते।

३१ ब्राह्मणीय-धातेरूपाणि॥

- १ ब्राह्मणी-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ ब्राह्मणीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ ब्राह्मणी-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥
 ४ अब्राह्मणी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ अब्राह्मणीयि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्वहि ॥
 ६ ब्राह्मणीया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ ब्राह्मणीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ ब्राह्मणीयिता-'' ,रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥

- ९ ब्राह्मणीयि-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यावहे, ज्यामहे ॥

- १० अब्राह्मणीयि-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यावहि, ज्यामहि ॥

अत्र ब्राह्मणीशब्दस्य ब्राह्मणत्वजातिविशिष्टार्थकत्वात्, "स्वाङ्गान्डीर्जातिश्चामानिनि ॥३॥२॥५६॥ इति पुंवद्भावाभावः ॥

यदा ब्राह्मणस्य भार्या ब्राह्मणी, सेवाचरतीति विग्रहस्तदा
 'ब्राह्मणायते' इति पुंवद्भावः।

३२ ब्राह्मणाय-धातेरूपाणि॥

- १ ब्राह्मणा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ ब्राह्मणाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ ब्राह्मणा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥
 ४ अब्राह्मणा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ अब्राह्मणायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्वहि ॥
 ६ ब्राह्मणाय-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ ब्राह्मणायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ ब्राह्मणायिता-'' ,रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ ब्राह्मणायि-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यावहे, ज्यामहे ॥
 १० अब्राह्मणायि-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यावहि, ज्यामहि ॥

पञ्चमीवाचरतीति पञ्चमीयते।

३३ पञ्चमीय-धातेरूपाणि॥

- १ पञ्चमी-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ पञ्चमीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ पञ्चमी-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥

- ४ अपञ्चमी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अपञ्चमीयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ पञ्चमीया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पञ्चमीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ पञ्चमीयिता-''रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ पञ्चमीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अपञ्चमीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अत्र "नाप्रियादौ ॥३॥ १२ ॥ १५३॥ इति पुंवद्भावाभावः। एवं माहेश्वरोवाचरतीति माहेश्वरीयते' अत्र " तद्धितः स्वरवृद्धिहेतुरक्तविकारे ॥ ३॥ १२ ॥ १५५॥ इति पुंवद्भावाभावः। एवं चारुकेशीवाचरतीति चारुकेशीयते। वानरीवाचरतीति वानरीयते। इत्यत्र स "स्वाङ्गान्डीर्जातिश्चामानिनि ॥ ३॥ १२ ॥ १५६॥ इति पुंवद्भावाभावः॥

ग्रामणीरिवाचरतीति ग्रामणीयते।

३४ ग्रामणीय-धातोरूपाणि॥

- १ ग्रामणी-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ ग्रामणीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ ग्रामणी-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अग्रामणी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अग्रामणीयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ ग्रामणीया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ग्रामणीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ग्रामणीयिता-''रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ग्रामणीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

- १० अग्रामणीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

मृद्वीवाचरतीति मृदूयते।

३५ मृदूय-धातोरूपाणि॥

- १ मृदू-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ मृदूये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ मृदू-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अमृदू-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अमृदूयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ मृदूया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मृदूयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ मृदूयिता-''रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ मृदूयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अमृदूयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

क्यङ्प्रानिषित्तद्धिते ॥३॥ १२ ॥ १५०॥ इति पुंवद्भावः॥

पट्वीमृद्वीवाचरतीति पट्वीमृदूयते।

३६ पट्वीमृदूय-धातोरूपाणि॥

- १ पट्वीमृदू-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ पट्वीमृदूये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ पट्वीमृदू-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अपट्वीमृदू-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अपट्वीमृदूयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ पट्वीमृदूया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ पट्वीमृदूयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ पट्वीमृदूयिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ पट्वीमृदूयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अपट्वीमृदूयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
 नागेशमते तु पट्वीमृद्वीयते इत्याद्येव॥

भानुरिवाचरतीति भानूयते।

३७ भानूय-धातोरूपाणि॥

- १ भानू-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ भानूये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ भानू-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अभानू-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अभानूयि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ भानूया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ भानूयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ भानूयिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ भानूयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अभानूयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

पङ्गुरिवाचरतीति पङ्गूयते।

३८ पङ्गूय-धातोरूपाणि॥

- १ पङ्गू-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ पङ्गूये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ पङ्गू-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

- ४ अपङ्गू-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अपङ्गूयि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ पङ्गूया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ पङ्गूयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ पङ्गूयिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ पङ्गूयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

- १० अपङ्गूयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

शशुरस्य भार्या शशूः, सा इवाचरतीति शशुरायते।

३९ शशुराय-धातोरूपाणि॥

- १ शशुरा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ शशुराये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ शशुरा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अशशुरा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अशशुरायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ शशुराया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ शशुरायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ शशुरायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ शशुरायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अशशुरायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
 क्यङ्मानिपित्तिद्विते ॥३॥ १२॥ १५०॥ इति पुनर्द्वावः॥

श्वश्रुत्वजातिविशिष्टा स्त्री श्वश्रुः सा इवाचरतीति श्वश्रूयते॥

४० श्वश्रूय-धातोरूपाणि॥

- १ श्वश्रू-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ श्वश्रूये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ श्वश्रू-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अश्वश्रू-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अश्वश्रूयि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ङ्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ श्वश्रूया-ञ्जके, इ०॥ म्वभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ श्वश्रूयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ श्वश्रूयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ श्वश्रूयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अश्वश्रूयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

स्वाङ्गान्दोर्जातिश्चामानिनि ॥३॥२५६॥

इति पुंवद्भावाभावः॥

पितरेवाचरतीति पित्रीयते॥

४१ पित्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ पित्री-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ पित्रीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ पित्री-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अपित्री-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अपित्रीयि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ङ्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ पित्रीया-ञ्जके, इ०॥ म्वभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पित्रीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ पित्रीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ पित्रीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अपित्रीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

ऋतो रोः ॥४॥३१०९॥ इति रोः॥

स्वसेवाचरतीति स्वस्त्रीयते॥

४२ स्वस्त्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ स्वस्त्री-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
  - २ स्वस्त्रीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
  - ३ स्वस्त्री-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
  - ४ अस्वस्त्री-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
  - ५ अस्वस्त्रीयि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ङ्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
  - ६ स्वस्त्रीया-ञ्जके, इ०॥ म्वभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ स्वस्त्रीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
  - ८ स्वस्त्रीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
  - ९ स्वस्त्रीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
  - १० अस्वस्त्रीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
- व्युत्पत्तिक्षाश्रयणे तु, ४ स्वास्त्री- ५ स्वास्त्रीयि- १० स्वास्त्रीयि-

पितृरिव पितृशब्दस्य ऋकार इवाचरतीति पितृयते॥

४३ पितृय-धातोरूपाणि॥

- १ पितृ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ पितृये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ पितृ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥

- ४ अपितृ-यत्, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अपितृयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ पितृया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ पितृयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ पितृयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ पितृयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अपितृयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

गमा इव गम्लृशब्द इवाचरतीति गम्रीयते।

४४ गम्रीय-धातोरूपाणि॥

- १ गम्री-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ गम्रीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ गम्री-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अगम्री-यत्, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अगम्रीयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ गम्रीया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गम्रीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ गम्रीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ गम्रीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अगम्रीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

ऋत्कार्यस्य लृकारेऽतिदेशात् ऋतो रीः ॥४॥१०९॥ इति रीः।

ऋफिडादिपाठाभ्युपगमे तु गम्लीयते।

४५ गम्लीय-धातोरूपाणि॥

- १ गम्ली-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

- २ गम्लीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ गम्ली-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अगम्ली-यत्, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अगम्लीयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ गम्लीया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गम्लीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ गम्लीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ गम्लीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अगम्लीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

गम्लृशब्दस्तु लृकारानुबन्धविशिष्टगमधातोरनुकरणरूपः॥

गम्लृरिव गम्लृशब्दस्य लृकार इवाचरतीति गम्लृयते।

४६ गम्लृयते-धातोरूपाणि॥

- १ गम्लृ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ गम्लृये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ गम्लृ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अगम्लृ-यत्, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अगम्लृयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ गम्लृया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गम्लृयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ गम्लृयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ गम्लृयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अगम्लृयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

हिधातोर्विचि हेः, स इवाचरतीति हेयते।

४७ हेय-धातोरूपाणि॥

- १ हे-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ हेये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ हे-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अहे-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अहेयि-ष्ट, षाताम्, षत, षाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ हेया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ हेयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ हेयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ हेयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अहेयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

हिट् गतिवृद्धयोः॥

रा इवाचरतीति रैयते।

४८ रैय-धातोरूपाणि॥

- १ रै-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ रैये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ रै-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अरै-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अरैयि-ष्ट, षाताम्, षत, षाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ रैया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ रैयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ रैयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ रैयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अरैयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

केचित्तु "रायि छान्दस" इति भाष्याद् रैयते इत्यादि लोके नेच्छन्ति॥

गौरिवाचरतीति गव्यति।

४९ गव्य-धातोरूपाणि॥

- १ गव्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ गव्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ गव्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अगव्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अगव्यि-ष्ट, षाताम्, षत, षाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ गव्या-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ गव्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ गव्यिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ गव्यि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अगव्यि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सन्निपातपरिभाषया व्यङ्ग्ये लुग्न भवति।

नौरिवाचरतीति नाव्यति।

५० नाव्य-धातोरूपाणि॥

- १ नाव्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ नाव्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ नाव्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अनाव्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अनाव्यि-ष्ट, षाताम्, षत, षाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ नाव्या-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ नाव्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- ८ नाव्यिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ नाव्यि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अनाव्यि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, 'ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सन्निपातपरिभाषया क्यङो लुग्न भवति॥ इति प्रथमप्रकारापन्नाः स्वरान्तप्रकृतिक्यङङन्ता नामधातवः॥

अथ प्रथमप्रकारापन्नाः व्यञ्जनान्तप्रकृतिकाः क्यङन्ता नामधातवः॥

सर्वं लोकते इति सर्वलोक्। स इवाचरतीति सर्वलोक्यते॥

५१ सर्वलोक्य-धातोरूपाणि॥

- १ सर्वलोक्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ सर्वलोक्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ सर्वलोक्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ असर्वलोक्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ असर्वलोक्यि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
 असर्वलोक्यि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
 ६ सर्वलोक्या (सर्वलोका)-ञ्जरे, इ०॥ म्वभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ सर्वलोक्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 सर्वलोक्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ सर्वलोक्यिता (सर्वलोकिता)-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ सर्वलोक्यि (सर्वलोकि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० असर्वलोक्यि (असर्वलोकि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

चित्रं लिखतीति चित्रलिख्, स इवाचरतीति चित्रलिख्यते॥

५२ चित्रलिख्य-धातोरूपाणि॥

- १ चित्रलिख्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ चित्रलिख्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ चित्रलिख्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अचित्रलिख्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अचित्रलिख्यि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
 अचित्रलिख्यि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
 ६ चित्रलिख्या (चित्रलिखा)-ञ्जरे, इ०॥ म्वभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ चित्रलिख्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 चित्रलिख्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ चित्रलिख्यिता (चित्रलिखिता)-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ चित्रलिख्यि (चित्रलिखि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अचित्रलिख्यि (अचित्रलिखि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
 'वल्गू गतौ'। सुवल्गतीति सुवल्, स इवाचरतीति सुवल्ग्यते॥

५३ सु-वल्ग्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुवल्ग-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ सुवल्ग्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ सुवल्ग-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

- ४ स्ववल्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ स्ववल्गि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- स्ववल्गि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ सुवल्ग्या (सुवल्गा)-ञ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सुवल्गिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- सुवल्गिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सुवल्गिता (सुवल्गिता)-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सुवल्गि (सुवल्गि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० स्ववल्गि (स्ववल्गि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
- देव श्लाघते इति देवश्लाक्, स इवाचरतीति देवश्लाघ्यते।

५४ देवश्लाघ्य-धातोरूपाणि॥

- १ देवश्लाघ्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ देवश्लाघ्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ देवश्लाघ्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अदेवश्लाघ्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अदेवश्लाघ्यि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- अदेवश्लाघि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ देवश्लाघ्या (देवश्लाघा)-ञ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ देवश्लाघ्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

देवश्लाघिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ देवश्लाघ्यिता (देवश्लाघिता)-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ देवश्लाघ्यि (देवश्लाघि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अदेवश्लाघ्यि (अदेवश्लाघि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

उपदिष्टो डकारो येन स उपदिष्टश्च स इवाचरतीति
उपदिष्टइत्यते।

५५ उप-दिष्टइय-धातोरूपाणि॥

- १ उपदिष्टइ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ उपदिष्टइये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ उपदिष्टइ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ उपदिष्टइ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ उपदिष्टइयि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- उपदिष्टइ-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ उपदिष्टइया (उपदिष्टइडा)-ञ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ उपदिष्टइयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- उपदिष्टइयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ उपदिष्टइयिता (उपदिष्टइडिता)-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ उपदिष्टइयि (उपदिष्टइडि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० उपदिष्टइयि (उपदिष्टइडि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

त्वग्वाचरतीति त्वच्यते।

५६ त्वच्य-धातोरूपाणि॥

- १ त्वच् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ त्वच्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ त्वच्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अत्वच्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अत्वच्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
अत्वचि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ त्वच्या (त्वचा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ त्वच्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
त्वचिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ त्वच्यिता (त्वचिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ त्वच्यि (त्वचि)- प्यते, प्येते, प्यन्ते, प्यसे, प्येथे, प्यध्वे, प्ये, प्यावहे, प्यामहे॥
- १० अत्वच्यि (अत्वचि)-प्यत, प्येताम्, प्यन्त, प्यथाः, प्येथाम्, प्यध्वम्, प्ये, प्यावहि, प्यामहि॥

सहाञ्जति गच्छतीति सञ्चयङ्, स इवाचरतीति सञ्चयच्यते।

५७ सञ्चयच्य-धातोरूपाणि॥

- १ सञ्चयच् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ सञ्चयच्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ सञ्चयच्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ असञ्चयच्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असञ्चयच्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥

असञ्चयचि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥

- ६ सञ्चयच्या (सञ्चयचा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सञ्चयच्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
सञ्चयचिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सञ्चयच्यिता (सञ्चयचिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सञ्चयच्यि (सञ्चयचि)- प्यते, प्येते, प्यन्ते, प्यसे, प्येथे, प्यध्वे, प्ये, प्यावहे, प्यामहे॥
- १० असञ्चयच्यि (असञ्चयचि)-प्यत, प्येताम्, प्यन्त, प्यथाः, प्येथाम्, प्यध्वम्, प्ये, प्यावहि, प्यामहि॥

चित्रितश्चकारो येन स चित्रितच् स इवाचरतीति
चित्रितच्छयते।

५८ चित्रितच्छ-धातोरूपाणि॥

- १ चित्रितच्छ -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ चित्रितच्छये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ चित्रितच्छ- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अचित्रितच्छ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अचित्रितच्छि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
अचित्रितच्छि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ चित्रितच्छ्या (चित्रितच्छा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ चित्रितच्छिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
चित्रितच्छिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- ८ चित्रितच्छिद्यता (चित्रितच्छिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ चित्रितच्छिद्य (चित्रितच्छि)- प्यते, प्येते, प्यन्ते, प्यसे, प्येथे, प्यध्वे, प्ये, प्यावहे, प्यामहे॥
- १० अचित्रितच्छिद्य (अचित्रितच्छि)-प्यत, प्येताम्, प्यन्त, प्यथाः, प्येथाम्, प्यध्वम्, प्ये, प्यावहि, प्यामहि॥
- सम्यग् राजते इति सम्राट्, स इवाचरतीति सम्राज्यते।

५९ सम्-राज्य-धातोरूपाणि॥

- १ सम्राज् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ सम्राज्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ सम्राज्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ असम्राज्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असम्राज्यि- ष्ट, पाताम्, षत, षाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- असम्राजि-ष्ट, पाताम्, षत, षाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ सम्राज्या (सम्राजा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सम्राज्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- सम्राजिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सम्राज्यिता (सम्राजिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सम्राज्यि (सम्राजि)- प्यते, प्येते, प्यन्ते, प्यसे, प्येथे, प्यध्वे, प्ये, प्यावहे, प्यामहे॥
- १० असम्राज्यि (असम्राजि)-प्यत, प्येताम्, प्यन्त, प्यथाः, प्येथाम्, प्यध्वम्, प्ये, प्यावहि, प्यामहि॥

उज्झत् उत्सर्गे, उत्सर्गस्यागः। उज्झतीति उत, स इवाचरतीति उज्झयते।

६० उज्झ-धातोरूपाणि॥

- १ उज्झ -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

- २ उज्झये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ उज्झ- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ औज्झ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ औज्झ्यि- ष्ट, पाताम्, षत, षाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- औज्झि-ष्ट, पाताम्, षत, षाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ उज्झया (उज्झा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ उज्झयिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- उज्झिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ उज्झयिता (उज्झिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ उज्झयि (उज्झि)- प्यते, प्येते, प्यन्ते, प्यसे, प्येथे, प्यध्वे, प्ये, प्यावहे, प्यामहे॥
- १० औज्झयि (औज्झि)-प्यत, प्येताम्, प्यन्त, प्यथाः, प्येथाम्, प्यध्वम्, प्ये, प्यावहि, प्यामहि॥

उदितः कथितो जकारो येन स उदितञ्, स इवाचरतीति उदितव्यते।

६१ उदितव्य-धातोरूपाणि॥

- १ उदितञ् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ उदितव्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ उदितञ्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ औदितञ्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ औदितव्यि- ष्ट, पाताम्, षत, षाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- औदितजि-ष्ट, पाताम्, षत, षाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ उदितव्या (उदितजा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ उदितञ्जिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 उदितञ्जिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ उदितञ्जिता (उदितञ्जिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ उदितञ्जि (उदितञ्जि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० औदितञ्जि (औदितञ्जि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सरडिवाचरतीति सरट्यते।

६२ सरट्य-धातोरूपाणि॥

- १ सरट्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ सरट्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ सरट्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
 ४ असरट्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ असरट्यि- ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 असरटि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ सरट्या (सरट्या)- ङ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ सरट्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 सरट्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ सरट्यिता (सरटिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ सरट्यि (सरटि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० असरट्यि (असरटि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सरट् स्यात् वातमेघयोः॥

शास्त्रं पठतीति शास्त्रपठ्, स इवाचरतीति शास्त्रपठ्यते।

६३ शास्त्रपठ्य-धातोरूपाणि॥

- १ शास्त्रपठ्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ शास्त्रपठ्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ शास्त्रपठ्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
 ४ अशास्त्रपठ्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अशास्त्रपठ्यि- ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 अशास्त्रपठि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ शास्त्रपठ्या (शास्त्रपठा)- ङ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ शास्त्रपठ्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 शास्त्रपठ्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ शास्त्रपठ्यिता (शास्त्रपठिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ शास्त्रपठ्यि (शास्त्रपठि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अशास्त्रपठ्यि (अशास्त्रपठि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
 अद्द अभियोगे, अडुतीति, अत्, स इवाचरतीति अडुयते।

६४ अडुच-धातोरूपाणि॥

- १ अडु-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ अडुचे- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ अडु-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
 ४ आडु-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ आडुचि- ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 आडुचि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ अडुचा (अडुचा)- ङ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ अङ्गिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 अङ्गिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ अङ्गिता (अङ्गिता)- 'रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ अङ्गि (अङ्गि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० आङ्गि (आङ्गि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
 उक्तो ढकारो येन स उक्तद्, स इवाचरतीति उक्तढ्यते।

६५ उक्तढ्य-धातोरूपाणि॥

- १ उक्तद् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ उक्तढ्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ उक्तद्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ औक्तद्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ औक्तढ्यि- ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
 औक्तढि-ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
 ६ उक्तढ्या (उक्तढा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ उक्तङ्गिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 उक्तङ्गिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ उक्तङ्गिता (उक्तङ्गिता)- 'रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ उक्तङ्गि (उक्तङ्गि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० औक्तङ्गि (औक्तङ्गि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सुगणयतीति सुगण् स इवाचरतीति सुगण्यते।

६६ सु-गण्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुगण् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ सुगण्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ सुगण्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ स्वगण्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ स्वगण्यि- ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
 स्वगणि-ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
 ६ सुगण्या (सुगणा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ सुगण्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 सुगण्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ सुगण्यिता (सुगण्यिता)- 'रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ सुगण्यि (सुगणि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० स्वगण्यि (स्वगणि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

मरुदिवाचरतीति मरुत्यति।

६७ मरुत्य-धातोरूपाणि॥

- १ मरुत् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 २ मरुत्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ मरुत्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अमरुत्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अमरुत्यि- ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

अमरुति-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

६ मरुत्या (मरुता)- ङक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ मरुत्विषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

मरुत्विषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ मरुत्विता (मरुतिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ मरुत्वि (मरुति)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अमरुत्वि (अमरुति)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

दधि मध्नातीति दधिमत्, स इवाचरतीति दधिमथ्यते॥

६८ दधिमथ्य-धातोरूपाणि॥

१ दधिमथ् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ दधिमथ्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ दधिमथ्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहे, यामहे॥

४ अदधिमथ्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अदधिमथ्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

अदधिमथि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

६ दधिमथ्या (दधिमथा)- ङक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ दधिमथ्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

दधिमथ्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ दधिमथ्यिता (दधिमथिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ दधिमथ्यि (दधिमथि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अदधिमथ्यि (अदधिमथि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

स इवाचरतीति तद्यते॥

६९ तद्य-धातोरूपाणि॥

१ तद् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ तद्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ तद्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहे, यामहे॥

४ अतद्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अतद्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

अतदि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

६ तद्या (तदा)- ङक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ तद्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

तदिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ तद्यिता (तदिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ तद्यि (तदि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अतद्यि (अतदि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सुपादिवाचरतीति सुपाद्यते॥

७० सु-पाद्य-धातोरूपाणि॥

१ सुपाद् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ सुपाद्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ सुपाद्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहे, यामहे॥

४ असुपाद्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ असुपाधि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

असुपादि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ सुपाद्या (सुपादा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ सुपादिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

सुपादिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ सुपादिता (सुपादिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ सुपाधि (सुपादि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० असुपाधि (असुपादि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

त्वमिवाचरतीति त्वद्यते॥

७१ तवद्य-धातोरूपाणि॥

१ त्वद् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ त्वद्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ त्वद्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अत्वद्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अत्वद्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

अत्वदि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ त्वद्या (त्वदा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ त्वदिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

त्वदिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ त्वदिता (त्वदिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ त्वद्यि (त्वदि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अत्वद्यि (अत्वदि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

युवामिव, यूयमिव, वाचरतीति युष्मद्यते॥

७२ युष्मद्य-धातोरूपाणि॥

१ युष्मद् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ युष्मद्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ युष्मद्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अयुष्मद्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अयुष्मद्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

अयुष्मदि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ युष्मद्या (युष्मदा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ युष्मदिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

युष्मदिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ युष्मदिता (युष्मदिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ युष्मद्यि (युष्मदि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अयुष्मद्यि (अयुष्मदि)- ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अत्र युष्मच्छब्दस्यैकत्वविशिष्टार्थवृत्तित्वात् त्वाऽऽदेशः॥

अहमिवाचरतीति मद्यते॥

७३ मद्य-धातोरूपाणि॥

१ मद् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ मद्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ मद्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

- ४ अस्मद्-यत्, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अस्मि-ष्ट, पाताम्, षत्, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
अस्मि-ष्ट, पाताम्, षत्, छाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ मद्या (मदा)-ञ्जक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मद्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
मद्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ मद्यिता (मदिता)-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ मद्यि (मदि)-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० अस्मि (अस्मि)-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥
त्वमौ प्रत्ययोत्तरपदे चैकस्मिन् ॥२॥११॥ इति॥
मपर्यन्तस्य अस्मच्छब्दस्य माऽऽदेशः॥

आवामिवः, वयमिव, वाचरतीति अस्मद्यते।

७४ अस्मद्य-धातोरूपाणि॥

- १ अस्मद्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ अस्मद्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ अस्मद्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ आस्मद्-यत्, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आस्मद्यि षी-ष्ट, पाताम्, षत्, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
आस्मदि-ष्ट, पाताम्, षत्, छाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ अस्मद्या (अस्मदा)-ञ्जक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अस्मद्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- अस्मदिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ अस्मद्यिता (अस्मदिता)-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ अस्मद्यि (अस्मदि)-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० आस्मद्यि (आस्मदि)-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥

समिदिवाचरतीति समिध्यते।

७५ सम्-इध्य-धातोरूपाणि॥

- १ समिध्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ समिध्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ समिध्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ समिध्-यत्, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ समिध्यि-ष्ट, पाताम्, षत्, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
समिधि-ष्ट, पाताम्, षत्, छाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ समिध्या (समिधा)-ञ्जक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ समिध्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
समिधिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ समिध्यिता (समिधिता)-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ समिध्यि (समिधि)-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० समिध्यि (समिधि)-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥

न प्रादिरप्रत्ययः॥ ३॥३॥४॥ इति सम्-रहितस्य धातुसंज्ञा॥

राजेवाचरतीति राजायते।

७६ राजाय-धातोरूपाणि॥

- १ राजा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

- २ राजाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
  - ३ राजा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
  - ४ अराजा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
  - ५ अराजायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
  - ६ राजाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ राजायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
  - ८ राजायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
  - ९ राजायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
  - १० अराजायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
- नं क्ये ॥ १।१।२२। इति पदसंज्ञा। नाम्नो नोऽनहः ॥ २।२।११॥ इति न लोपं। दीर्घश्चिवयङ्यक्क्येषु च ॥ ४।३।१०८॥ इति दीर्घः॥

ऋभुधा इवाचरतीति ऋभुक्षीयते।

७७ ऋभुक्षीय-धातोरूपाणि॥

- १ ऋभुक्षी-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ ऋभुक्षीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ऋभुक्षी-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ आर्भुक्षी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आर्भुक्षीयि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ ऋभुक्षीया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ऋभुक्षीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ऋभुक्षीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ ऋभुक्षीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० आर्भुक्षीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

नं क्ये ॥ १।१।२२। इति पदसंज्ञा। नाम्नो नोऽनहः ॥ २।२।११॥ इति न लोपं। दीर्घश्चिवयङ्यक्क्येषु च ॥ ४।३।१०८॥ इति दीर्घः॥

अहरिवाचरतीति अहर्यते।

७८ अहर्य-धातोरूपाणि॥

- १ अहर-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
  - २ अहर्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
  - ३ अहर-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
  - ४ आहर-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
  - ५ आहर्यि (आहरि)-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
  - ६ अहर्या (अहरा)-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ अहर्यिषी (अहरिषी)-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
  - ८ अहर्यिता (अहरिता)-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
  - ९ अहर्यि (अहरि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
  - १० आहर्यि (आहरि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
- नं क्ये ॥ १।१।२२१॥ इति पदसंज्ञा रेलुप्यरि॥ २।१।७५॥

इति नस्य रः॥

शोभना आपो यस्मिन् सः स्वाप्, स इवाचरतीति स्वप्यते।

७९ सु-अप्य-धातोरूपाणि॥

- १ स्वप्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ स्वप्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- ३ स्वप्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ स्वाप्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ स्वायि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
स्वापि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ स्वप्या (स्वपा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ स्वयिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
स्वयिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ स्वयिता (स्वपिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ स्वयि (स्वपि)- ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० स्वायि (स्वापि)-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥

मालां गुम्फतीति, स इवाचरतीति मालागुप्स्यते।

८० मालागुप्स्य-धातोरूपाणि॥

- १ मालागुप् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ मालागुप्स्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ मालागुप्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अमालागुप्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अमालागुप्स्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
अमालागुफि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ मालागुप्स्या (मालागुफा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मालागुप्स्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
मालागुफिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- ८ मालागुप्स्यिता (मालागुफिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ मालागुप्स्यि (मालागुफि)- ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० अमालागुप्स्यि (अमालागुफि)-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥
- ‘कबड् वर्णे’ वर्णो वर्णनं शुक्लादिश्च, सुकवते इति सुकप्, स इवाचरतीति सुकव्यते।

*८१ सु-कव्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुकव् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ सुकव्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ सुकव्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ स्वकव्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ स्वकव्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
स्वकवि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ सुकव्या (सुकवा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सुकव्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
सुकविषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सुकव्यिता (सुकविता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सुकव्यि (सुकवि)- ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० स्वकव्यि (स्वकवि)-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥

ककुबिवाचरतीति ककुभ्यति।

८२ ककुभ्य-धातोरूपाणि॥

- १ ककुभ् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ ककुभ्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ ककुभ्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अककुभ्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अककुभ्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
अककुभि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ ककुभ्या (ककुभा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ककुभ्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
ककुभिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ककुभ्यिता (ककुभिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ककुभ्यि (ककुभि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अककुभ्यि (अककुभि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अयमिवाचरतीति इदम्यते।

८३ इदभ्य-धातोरूपाणि॥

- १ इदम् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ इदम्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ इदम्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ ऐदम्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

- ५ ऐदम्यि- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
ऐदमि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ इदम्या (इदमा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ इदम्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
इदमिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ इदम्यिता (इदमिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ इदम्यि (इदमि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० ऐदम्यि (ऐदमि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

जयमाचक्ष्णो जय्, स इवाचरतीति जय्यते।

८४ जय्य-धातोरूपाणि॥

- १ जय् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ जय्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ जय्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अजय्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अजय्यि (अजयि)- ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ जय्या (जय्य)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ जय्यिषी (जयिषी)- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ जय्यिता (जयिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ जय्यि (जयि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अजय्यि (अजयि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

गीरिवाचरतीति गीर्येते।

८५ गीर्य-धातोरूपाणि॥

- १ गीर् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ गीर्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ गीर्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
- ४ अगीर्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अगीर्ये (अगिरि)- ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ गीर्या (गिरा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ गीर्यिषी (गीरिषी)- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ गीर्यिता (गीरिता)- 'र', रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ गीर्यि (गिरि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अगीर्यि (अगिरि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

'कुल्ल विकसने' सुफुल्लतीति सुफुल्, स इवाचरतीति सुफुल्येत।

८६ सु-फुल्ल्य-धातोरूपाणि॥

- १ सुफुल्ल् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ सुफुल्ल्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ सुफुल्ल्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
- ४ स्वफुल्ल्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ स्वफुल्ल्य (स्वफुल्लि)- ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ सुफुल्ल्या (सुफुल्ला)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ सुफुल्ल्यिषी (सुफुल्लिषी)- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सुफुल्ल्यिता (सुफुल्लिता)- 'र', रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सुफुल्ल्य (सुफुल्लि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० स्वफुल्ल्य (स्वफुल्लि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

द्वौरिवाचरतीति दिव्यते।

८७ दिव्य-धातोरूपाणि॥

- १ दिव् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
  - २ दिव्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
  - ३ दिव्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
  - ४ अदिव्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
  - ५ अदिव्यि (अदिवि)- ष्ट, पाताम्, पत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
  - ६ दिव्या (दिवा)- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ दिव्यिषी (दिविषी)- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
  - ८ दिव्यिता (दिविता)- 'र', रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
  - ९ दिव्यि (दिवि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
  - १० अदिव्यि (अदिवि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
- दिवेर्दिविति डिवि दिव्-शब्दनिष्पत्तिः अत्र नाम्यादे-
भ्वादिसमबन्धित्वाभावात्, भ्वादेशित्यादिना न दीर्घत्वम्।
- पृच्छतीति प्राट्, स इवाचरतीति प्राश्यते।

८८ प्राश्य-धातोरूपाणि॥

- १ प्राश् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ प्राश्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- ३ प्राश्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अप्राश्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अप्राश्चि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, षद्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
अप्राश्चि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, षद्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ प्राश्चा (प्राशा)-ञ्क्रे, इ०॥ म्वभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ प्राश्चिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
प्राश्चिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ प्राश्चिता (प्राशिता)-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ प्राश्चि (प्राशि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अप्राश्चि (अप्राशि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

दिद्युदिति क्रिपि निपातनात् प्रश्नशीलः प्राट् अनुनासिके चेति च्छस्य शः॥

सह जुषते इति सजूः, स इवाचरतीति सजुष्यते।

८९ सजुष्य-धातोरूपाणि॥

- १ सजुष्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ सजुष्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ सजुष्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ असजुष्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असजुष्यि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, षद्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
असजुषि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, षद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ सजुष्या (सजुषा)-ञ्क्रे, इ०॥ म्वभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सजुष्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- सजुषिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सजुष्यिता (सजुषिता)-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सजुष्यि (सजुषि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० असजुष्यि (असजुषि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

ओज इव ओजस्वीव आचरतीति ओजायते।

९० ओजाय-धातोरूपाणि॥

- १ ओजा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ ओजाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ ओजा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ औजा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ औजायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, षद्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ ओजाया-ञ्क्रे, इ०॥ म्वभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ओजायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ओजायिता-',रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ओजायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० औजायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

ओजोऽप्सरसः ॥ ३४१२८॥ इति सलुक्॥

अप्सरा इवाचरतीति अप्सरायते।

९१ अप्सराय-धातोरूपाणि॥

- १ अप्सरा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ अप्सराये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ अप्सरा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ आप्सरा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ आप्सरायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

६ अप्सराया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ अप्सरायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ अप्सरायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ अप्सरायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० आप्सरायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

आजोऽप्सरसः ॥ ३४।२८॥ इति सलुक्॥

पय इवाचरतीति पयासते, पयस्यते।

१२ पयस्य-धातोरूपाणि॥

१ पयस्-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ पयस्ये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ पयस्-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अपयस्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अपयस्यि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

अपयसि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

६ पयस्या (पयसा)-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ पयस्यिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

पयसिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ पयस्यिता (पयसिता)-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ पयस्यि (पयसि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अपयस्यि (अपयसि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सो वा लुक् च ॥ ३४।२७॥ इति सलुगभावपक्षे निरुक्तरूपाणि-सलुकिविमानि॥

१३ पयाय-धातोरूपाणि॥

१ पया-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ पयाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ पया-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अपया-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अपयायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥

६ पयाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ पयायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ पयायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ पयायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अपयायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

मतान्तरेऽप्सरस एव सलोप इति अन्यत्र सकारविशिष्टान्येव 'पयस्ते' इत्यादिनिरूपाणि भवन्ति। केषाश्चिन्मतं आजःशब्दे वैकल्पिकसलोप इति 'ओजस्यते' इत्याद्यपि॥

'लीहीक् आस्वादने' लेढीति लिट्, स इवाचरतीति लिङ्गते।

१४ लिह-धातोरूपाणि॥

१ लिह-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ लिहो-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ लिह-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अलिह-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

- ५ अलिह्ति (अलिहि)-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ लिह्या (लिहि)-ञ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लिह्यिषी (लिहिषी)-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ लिह्यिता (लिहिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ लिह्यि (लिहि)-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अलिह्यि (अलिहि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

गां रक्षतीति गोरष्ट, स इवाचरतीति गोरक्ष्यते।

९५ गोरक्ष्य-धातोरूपाणि॥

- १ गोरक्ष् -यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ गोरक्ष्ये- त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ गोरक्ष्- यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अगोरक्ष्-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अगोरक्ष्य- ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
अगोरक्षि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ गोरक्ष्या (गोरक्षा)-ञ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ गोरक्ष्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
गोरक्ष्यिषी- ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ गोरक्ष्यिता (गोरक्षिता)- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ गोरक्ष्यि (गोरक्षि)- ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अगोरक्ष्यि (अगोरक्षि)-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

केचित्तु कर्तुः सम्बन्धिन उपमानाद् द्वितीयान्तात् क्रिपूक्यडाविच्छन्ति। सापि सूत्रव्याख्या सूरिसम्मतंति अश्वतीत्यादौ अश्वमिवात्मानमाचरतीत्यादिविषहः। हंसायते इत्यादौ च हंसमिवात्मानमाचरतीत्यादि विग्रहो बोधव्यः।

इति प्रथमप्रकारापन्ना व्यञ्जनान्तप्रकृतिकाः क्यङन्ता

नामधातवः समाप्ताः॥

अथ द्वितीयप्रकारापन्नाः क्यङन्ता नामधातवः॥ अभृशो भृशो भवतीति भृशायते।

९६ भृशाय-धातोरूपाणि॥

- १ भृशा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ भृशाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ भृशा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अभृशा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अभृशायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ भृशाया-ञ्क्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ भृशायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ भृशायिता- 'रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ भृशायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अभृशायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

भृशशब्दोऽतिशये तद्वति च वर्तते॥

अनुत्सुक उत्सुको भवतीति उत्सुकायते।

९७ उत्सुकाय-धातोरूपाणि॥

- १ उत्सुका-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ उत्सुकाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ उत्सुका-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥

४ औत्सुका-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ औत्सुकायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ उत्सुकाया-ञ्जक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ उत्सुकायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ उत्सुकायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ उत्सुकायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० औत्सुकायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

न- प्रादिरप्रत्ययः ॥३॥३४॥ इत्यत्राप्रत्यय इति वचनान्नान्नोदो धातोरवयवत्वप्रतिषेधः। उत्सुकशब्द इष्टार्थसम्पादनाय उद्युक्ते, अभीष्टो गमिष्यतीत्युत्कण्ठान्विते च वर्तते॥

अशीघ्रः शीघ्रो भवतीति शीघ्रायते।

९८ शीघ्राय-धातोरूपाणि॥

१ शीघ्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ शीघ्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ शीघ्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अशीघ्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अशीघ्रायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ शीघ्राया-ञ्जक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ शीघ्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ शीघ्रायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ शीघ्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अशीघ्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

शीघ्रशब्दो विलम्बाभावे, त्वरिते तद्वृत्ति च वर्तते॥

अचपलश्चपलो भवतीति चपलायते।

९९ चपलाय-धातोरूपाणि॥

१ चपला-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ चपलाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ चपला-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अचपला-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अचपलायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ चपलाया-ञ्जक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ चपलायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ चपलायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ चपलायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अचपलायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

चपलाशब्दश्चपलादिषु वर्तते॥

अपण्डितः पण्डितो भवतीति पण्डितायते।

१०० पण्डिताय-धातोरूपाणि॥

१ पण्डिता-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ पण्डिताये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ पण्डिता-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अपण्डिता-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अपण्डितायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ पण्डिताया-ञ्जक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ पण्डितायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ पण्डितायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ पण्डितायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अपण्डितायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

आण्डरो मूर्खो मुष्करश्च। अनाण्डर आण्डरो भवतीति

आण्डरायते।

१०१ आण्डराय-धातोरूपाणि॥

१ आण्डरा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

२ आण्डराये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।

३ आण्डरा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ आण्डरा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ आण्डरायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ आण्डराया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ आण्डरायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ आण्डरायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ आण्डरायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० आण्डरायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अकण्डरः कण्डरो भवतीति कण्डरायते।

१०२ कण्डराय-धातोरूपाणि॥

१ कण्डरा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

२ कण्डराये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।

३ कण्डरा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अकण्डरा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अकण्डरायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ कण्डराया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ कण्डरायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ कण्डरायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ कण्डरायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अकण्डरायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

जठरेति बहुचनान् 'कडुङ् गतौ' इत्यस्य अरे कण्डरः।

कण्डराशब्दः स्नायुसंघाते वर्तते॥

अफेनः फेनो भवतीति फेनायते।

१०३ फेनाय-धातोरूपाणि॥

१ फेना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

२ फेनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।

३ फेना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अफेना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अफेनायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

६ फेनाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ फेनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ फेनायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ फेनायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अफेनायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

फेनशब्दो दुग्धजलादेरुपर्युपरिस्थे बुद्बुदाकारे पदार्थे हिमाद्रौ च वर्तते॥

अशुचिः शुचिर्भवतीति शुचीयते।

१०४ शुचीय-धातोरूपाणि॥

- १ शुची-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ शुचीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ शुची-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अशुची-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अशुचीयि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ शुचीया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ शुचीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ शुचीयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ शुचीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अशुचीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

शुचिशब्दो वह्नौ, चित्रकवृक्षे, ज्येष्ठमासे, आषाढमासे, शुद्धाचरणे, शृङ्गाररसे, ग्रीष्मे, शुद्धमन्त्रिणि, अग्निभेदे, श्वेतवर्णे तद्वति च, वर्तते॥

अनीलो नीलो भवतीति नीलायते।

१०५ नीलाय-धातोरूपाणि॥

- १ नीला-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ नीलाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ नीला-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अनीला-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अनीलायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ नीलाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ नीलायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ नीलायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ नीलायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अनीलायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

नीलशब्दः स्वनामख्यातवर्णादौ वर्तते॥

अहरितो हरितो भवतीति हरितायते॥

१०६ हरिताय-धातोरूपाणि॥

- १ हरिता-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ हरिताये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ हरिता-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अहरिता-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अहरितायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ हरिताया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ हरितायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ हरितायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ हरितायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अहरितायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

हरितशब्दो हरिद्वर्णादौ वर्तते॥

अमन्दो मन्दो भवतीति मन्दायते।

१०६ मन्दाय-धातोरूपाणि॥

- १ मन्दा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ मन्दाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।

- ३ मन्दा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अमन्दा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अमन्दायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ मन्दाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मन्दायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ मन्दायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ मन्दायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अमन्दायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

मन्दशब्दो मूर्खे, मृदौ, अभाग्ये, रोगिणि, अल्पे, स्वतन्त्रे, खले, मदरते, शनिग्रहे, हस्तभेदे, यमे, प्रलये च, वर्तते॥

अमद्रो मद्रो भवतीति मद्रायते॥

१०८ मद्राय-धातोरूपाणि॥

- १ मद्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ मद्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ मद्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अमद्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अमद्रायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ मद्राया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मद्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ मद्रायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ मद्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अमद्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अभद्रो भद्रो भवतीति भद्रायते॥

१०९ भद्राय-धातोरूपाणि॥

- १ भद्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
  - २ भद्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
  - ३ भद्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
  - ४ अभद्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
  - ५ अभद्रायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
  - ६ भद्राया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ भद्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
  - ८ भद्रायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
  - ९ भद्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
  - १० अभद्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
- भद्रशब्दो मङ्गलादिषु वर्तते॥
- सम्पूर्वाचिनोतेर्दित् कत् समो मकारस्यानुस्वारपूर्वः शकारश्च।
संश्चद् अध्वर्युः कुहकश्च। असंश्चत् संश्चद् भवतीति संश्चायते।
विस्मायकीभवतीत्यर्थ इति तु क्रियारत्नसमुच्चयः॥

११० संश्चाय-धातोरूपाणि॥

- १ संश्चा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ संश्चाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ संश्चा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ असंश्चा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असंश्चायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ संश्चाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ संश्चायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- ८ संश्रायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ संश्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० असंश्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

उणादिनिष्पन्नानामपि पाक्षिके व्युत्पत्तिपक्षाङ्गीकारे तु ४ संश्रायि- ५ संश्रायि- १० संश्रायि॥

तृपद्यन्तः। अतृपत् तृपद् भवतीति तृपायते।

१११ तृपाय-धातोरूपाणि॥

- १ तृपा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ तृपाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ तृपा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अतृपा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अतृपायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ तृपाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ तृपायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्ध्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ तृपायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ तृपायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अतृपायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अरेफत् रेफद् भवतीति रेफायते।

११२ रेफाय-धातोरूपाणि॥

- १ रेफा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ रेफाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ रेफा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अरेफा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अरेफायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥

- ६ रेफाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ रेफायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्ध्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ रेफायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ रेफायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अरेफायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

'तृफत् तृसौ' इत्यस्य 'रफित् कथनयुद्धिंसादानेषु' इत्यस्य च क्रमात् "संश्रद्धेहत्साक्षादयः" ॥ उणा० ८८२॥ इति निपातनात्, रफित् रेहत्॥

अरेहद् रेहद् भवतीति रेहायते।

११३ रेहाय-धातोरूपाणि॥

- १ रेहा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ रेहाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ रेहा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अरेहा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अरेहायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ रेहाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ रेहायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्ध्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ रेहायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ रेहायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अरेहायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

विहन्ति गर्भमिति वेहत्, गर्भघातियप्रजा स्त्री अनड्वांश्च।

अवेहद् वेहद् भवतीति वेहायते।

११४ वेहाय-धातोरूपाणि॥

- १ वेहा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ वेहाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।

३ वेहा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अवेहा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अवेहायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥

६ वेहाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ वेहायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ वेहायिता-'' ,रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ वेहायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अवेहायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

उणादिनिष्पन्नानामपि पाक्षिके व्युत्पत्तिपक्षाङ्गीकारे तु ४ वेऽहा- , ५ वेऽहायि- , १० वेऽहायि-॥

अवर्चो वर्चो भवतीति वर्चायते। अत्र वर्चःशब्दस्तद्वति वर्तते।

११५ वर्चाय-धातोरूपाणि॥

१ वर्चा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

२ वर्चाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ वर्चा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अवर्चा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अवर्चायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥

६ वर्चाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ वर्चायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ वर्चायिता-'' ,रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ वर्चायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अवर्चायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

वर्चस् शब्दो रूपे, शुक्रे, तेजसि, विष्ठायां, चन्द्रपुत्रे च वर्तते॥

अनुम्नना उन्मना भवतीति उन्मनायते।

११६ उद्-मनाय-धातोरूपाणि॥

१ उन्मना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

२ उन्मनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ उन्मना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ उद्मना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ उद्मनायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, ष्द्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥

६ उन्मनाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ उन्मनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ उन्मनायिता-'' ,रै, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ उन्मनायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० उद्मनायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

उन्मनस्-शब्द उत्कण्ठायुक्ते अन्यमनस्के च वर्तते॥

असुमनाः सुमना भवतीति सुमनायते। अथवा अमनस्वी

मनस्वी सुभवतीति सुमनायते।

११७ सु-मनाय-धातोरूपाणि॥

१ सुमना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

२ सुमनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ सुमना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ स्वमना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ स्वमनायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्वहि॥

६ सुमनाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ सुमनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ सुमनायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ सुमनायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० स्वमनायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सुमनस्-शब्दः पुष्पे, मालत्यां, प्रशस्तचित्तयुक्ते, प्रशान्ते मनसि, देवे, पण्डिते, पूतिकरञ्जे, निम्बे, गोधूमे, शतपत्र्यां च वर्तते॥

अदुर्मना दुर्मना भवतीति दुर्मनायते। अथवा अमनस्वी मनस्वी दुर्भवतीति दुर्मनायते।

११८ दुर-मनाय-धातोरूपाणि॥

१ दुर्मना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ दुर्मनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ दुर्मना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ दुरमना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अदुर्मनायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्वहि॥

६ दुर्मनाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ दुर्मनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ दुर्मनायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ दुर्मनायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० दुरमनायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

दुर्मनस्-शब्दो विमनस्के, शतावर्यां च वर्तते॥

अनभिमना अभिमना भवतीति अभिमनायते। अथवा अमनस्वी मनस्वी अभिभवतीति अभिमनायते।

११९ अभि-मनाय-धातोरूपाणि॥

१ अभिमना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ अभिमनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ अभिमना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अभिमना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अभिमनायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्वहि॥

६ अभिमनाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ अभिमनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ अभिमनायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ अभिमनायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अभिमनायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अनोजस्वी ओजस्वी भवतीति ओजायते। (अत्र तद्वदनेरेव च्छ्वर्थ इति धर्ममात्रवृत्तेर्न भवतीति, वाक्यमेव अनोज ओजो भवति।)

१२० ओजाय-धातोरूपाणि॥

१ ओजा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ ओजाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ ओजा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ ओजा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

- ५ औजायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ ओजाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ओजायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ओजायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ओजायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० औजायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

ओजस्-शब्दः सामर्थ्यादौ वर्तते।

इति द्वितीयप्रकारापन्ना भृशादिप्रकृतिकाः क्यङन्ता नामधातवः॥

अथ तृतीयप्रकारापन्नाः क्यङन्ता नामधातवः॥ चतुर्थ्यन्तेभ्यः पापे वर्तमानेभ्यः कष्टादिभ्यः क्रमणे प्रवर्तनेऽर्थे क्यङ् भवतीति कष्टाय कर्मणे क्रामति प्रवर्तत इति कष्टायते।

१२१ कष्टाय-धातोरूपाणि॥

- १ कष्टा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कष्टाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ कष्टा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
- ४ अकष्टा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकष्टायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ कष्टाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कष्टायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कष्टायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ कष्टायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अकष्टायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

कष्टाय क्रामतीति कष्टायते।

१२२ कक्षाय-धातोरूपाणि॥

- १ कक्षा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कक्षाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ कक्षा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
- ४ अकक्षा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकक्षायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ कक्षाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कक्षायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कक्षायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ कक्षायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अकक्षायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

कृच्छ्राय क्रामतीति कृच्छ्रायते।

१२३ कृच्छ्राय-धातोरूपाणि॥

- १ कृच्छ्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कृच्छ्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ कृच्छ्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहे, यामहे॥
- ४ अकृच्छ्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकृच्छ्रायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ कृच्छ्राया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कृच्छ्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कृच्छ्रायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ कृच्छ्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अकृच्छायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सत्राय क्रामतीति सत्रायते।

१२४ सत्राय-धातोरूपाणि॥

- १ सत्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ सत्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ सत्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ असत्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असत्रायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ सत्राया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सत्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सत्रायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सत्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० असत्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

गहनाय क्रामतीति गहनायते।

१२५ गहनाय-धातोरूपाणि॥

- १ गहना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ गहनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ गहना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अगहना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अगहनायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ गहनाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ गहनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ गहनायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ गहनायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अगहनायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

कष्टाय तपसे क्रामतीति विग्रहे क्यङ् न भवति पापवृत्तित्वाभावात्। द्वितीयान्तेभ्यः पापचिकीर्षायामित्यन्ये। तेन कष्टं चिकीर्षतीति कष्टायते इत्यादि। केषाञ्चिन्मते कक्षादयो वृत्तिविषये पापार्थाः, तेभ्यो द्वितीयान्तेभ्यश्चिकीर्षायां क्यङ् भवति तेन कक्षायते इत्यादीनां पापं चिकीर्षतीत्यस्वपदविग्रहः। पापं कर्तुमुत्सहत इत्यभिप्रायार्थः॥

इति तृतीयप्रकारापन्नाः क्यङन्ता नामधातवः॥

अथ चतुर्थप्रकारापन्नः क्यङन्तो नामधातुः। रोमस्थमभ्यवहन्तं द्रव्यमुच्चर्वयति उद्गीर्य चर्वयतीति रोमस्थायते।

१२६ रोमस्थाय-धातोरूपाणि॥

- १ रोमस्था-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ रोमस्थाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ रोमस्था-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अरोमस्था-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अरोमस्थायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ रोमस्थायी-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ रोमस्थायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ रोमस्थायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ रोमस्थायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अरोमस्थायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

इति चतुर्थप्रकारापन्नः क्यङन्त नामधातुः॥

अथ पञ्चमप्रकारापन्ना क्यङन्ता नामधातवः। फेनमुद्रमतीति
फेनायते।

१२७ फेनाय-धातोरूपाणि॥

- १ फेना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ फेनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ फेना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अफेना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अफेनायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ फेनाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ फेनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ फेनायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ फेनायि-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० अफेनायि-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥

ऊष्माणमुद्रमतीति ऊष्मायते।

१२८ ऊष्माय-धातोरूपाणि॥

- १ ऊष्मा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ ऊष्माये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ऊष्मा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ औष्मा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ औष्मायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ ऊष्माया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ऊष्मायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- ८ ऊष्मायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ऊष्मायि-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० औष्मायि-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥

बाष्पमुद्रमतीति बाष्पायते।

१२९ बाष्पाय-धातोरूपाणि॥

- १ बाष्पा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ बाष्पाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ बाष्पा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अबाष्पा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अबाष्पायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ बाष्पाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ बाष्पायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ बाष्पायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ बाष्पायि-ज्यते, ज्येते, ज्यन्ते, ज्यसे, ज्येथे, ज्यध्वे, ज्ये, ज्यवहे, ज्यामहे॥
- १० अबाष्पायि-ज्यत, ज्येताम्, ज्यन्त, ज्यथाः, ज्येथाम्, ज्यध्वम्, ज्ये, ज्यवहि, ज्यामहि॥

धूममुद्रमतीति धूमायते।

१३० धूमाय-धातोरूपाणि॥

- १ धूमा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ धूमाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ धूमा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अधूमा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अधूमायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥

- ६ धूमाया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ धूमायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ढ्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ धूमायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ धूमायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० अधूमायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येशाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

मतान्तरे उद्धमनेऽर्थे धूमशब्दात् क्यङ् न भवति ।

इति पञ्चमप्रकारापन्नाः क्यङन्ता नामधातवः ॥

अथ षष्ठप्रकारापन्नाः सुखादिप्रकृतिकाः क्यङन्ता

नामधातवः । सुखमनुभवतीति सुखायते । साक्षात्कारोऽनुभवः ।

१३१ सुखाय-धातोरूपाणि ॥

- १ सुखा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ।
 २ सुखाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ।
 ३ सुखा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै ॥
 ४ असुखा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ असुखायि-ष्ट, पाताम्, पत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि ॥
 ६ सुखाया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ सुखायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ढ्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ सुखायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ सुखायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० असुखायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येशाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

दुःखमनुभवतीति दुःखायते ।

१३२ दुःखाय-धातोरूपाणि ॥

- १ दुःखा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ।

- २ दुःखाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ।
 ३ दुःखा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै ॥
 ४ अदुःखा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ अदुःखायि-ष्ट, पाताम्, पत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि ॥

६ दुःखाया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ दुःखायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ढ्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥

८ दुःखायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥

९ दुःखायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥

१० अदुःखायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येशाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

तृप्रं दुःखमनुभवतीति तृप्रायते ।

१३३ तृप्राय-धातोरूपाणि ॥

- १ तृप्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ।
 २ तृप्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ।
 ३ तृप्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै ॥
 ४ अतृप्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ अतृप्रायि-ष्ट, पाताम्, पत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि ॥
 ६ तृप्राया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ तृप्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ढ्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ तृप्रायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ तृप्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० अतृप्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येशाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

कृच्छं दुःखमनुभवतीति कृच्छायते।

१३४ कृच्छाय-धातोरूपाणि॥

- १ कृच्छा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कृच्छाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ कृच्छा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अकृच्छा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकृच्छायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ कृच्छाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कृच्छायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कृच्छायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ कृच्छायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अकृच्छायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अस्त्रमश्रु, प्रज्ञाद्यपि आस्त्रः। आस्त्रमनुभवतीति आस्त्रायते।

१३५ आस्त्राय-धातोरूपाणि॥

- १ आस्त्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ आस्त्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ आस्त्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ आस्त्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आस्त्रायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ आस्त्राया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ आस्त्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ आस्त्रायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ आस्त्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० आस्त्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अलीकप्रियमनुभवति अलीकायते।

१३६ अलीकाय-धातोरूपाणि॥

- १ अलीका-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ अलीकाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ अलीका-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ आलीका-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आलीकायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्टाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ अलीकाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अलीकायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ अलीकायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ अलीकायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० आलीकायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

करणमनुभवतीति करणायते।

१३७ करणाय-धातोरूपाणि॥

- १ करणा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ करणाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ करणा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अकरण-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

- ५ अकरणायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
 ६ करणाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ करणायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ करणायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ करणायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अकरणायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

कृपणमनुभवतीति कृपणायते।

१३८ कृपणाय-धातोरूपाणि॥

- १ कृपणा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ कृपणाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ कृपणा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अकृपणा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अकृपणायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
 ६ कृपणाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ कृपणायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ कृपणायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ कृपणायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अकृपणायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सोढमनुभवतीति सोढायते।

१३९ सोढाय-धातोरूपाणि॥

- १ सोढा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ सोढाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।

- ३ सोढा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ असोढा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ असोढायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
 ६ सोढाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ सोढायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ सोढायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ सोढायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० असोढायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

प्रतीपं प्रतिकूलमनुभवतीति प्रतीपायते।

१४० प्रतीपाय-धातोरूपाणि॥

- १ प्रतीपा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ प्रतीपाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ प्रतीपा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ प्रत्यपा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ प्रत्यपायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्टाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
 ६ प्रतीपाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ प्रतीपायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्टाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ प्रतीपायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ प्रतीपायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० प्रत्यपायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥
 मतान्तरे ४ अप्रतीपा- ५ अप्रतीपायि- १० अप्रतीपायि।

मतान्तरे करणशब्दस्थाने करुणशब्दः पठ्यते।
अन्त्रशब्दश्चाधिकः ॥

अथ सप्तमप्रकारापन्नाः शब्दादिप्रकृतिकाः क्यङन्ता
नामधातवः ॥ शब्दादिभ्यः कर्मभ्यः करोत्यर्थे क्यङ् वा
भवति। शब्दं करोति शब्दायते।

१४१ शब्दाय-धातोरूपाणि ॥

- १ शब्दा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ शब्दाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ शब्दा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥
- ४ अशब्दा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
- ५ अशब्दायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि ॥
- ६ शब्दाया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
- ७ शब्दायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
- ८ शब्दायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
- ९ शब्दायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
- १० अशब्दायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

वैरं करोतीति वैरायते।

१४२ वैराय-धातोरूपाणि ॥

- १ वैरा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ वैराये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ वैरा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥
- ४ अवैरा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
- ५ अवैरायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि ॥
- ६ वैराया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ वैरायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥

८ वैरायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥

९ वैरायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्त, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥

१० अवैरायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

कलहं करोतीति कलहायते।

१४३ कलहाय-धातोरूपाणि ॥

- १ कलहा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कलहाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ कलहा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥
- ४ अकलहा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
- ५ अकलहायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि ॥
- ६ कलहाया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
- ७ कलहायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
- ८ कलहायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
- ९ कलहायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
- १० अकलहायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

ओघः समूहे जलवेगे परम्परायं द्रुतनृत्ये च। ओघं करोतीति ओघायते।

१४४ ओघाय-धातोरूपाणि ॥

- १ ओघा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ ओघाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ओघा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥

- ४ औघा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ औघायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ ओघाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ ओघायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ ओघायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ ओघायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० औघायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

वेगः प्रवाहे जवे रेतसि च।

वेगं करोतीति वेगायते।

१४५ वेगाय-धातोरूपाणि॥

- १ वेगा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ वेगाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ वेगा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
 ४ अवेगा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अवेगायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ वेगाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ वेगायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ वेगायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ वेगायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अवेगायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

युद्धं करोतीति युद्धायते।

१४६ युद्धाय-धातोरूपाणि॥

- १ युद्धा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।

- २ युद्धाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ युद्धा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
 ४ अयुद्धा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अयुद्धायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ युद्धाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ युद्धायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ युद्धायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ युद्धायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अयुद्धायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अभ्रं करोतीति अभ्रायते।

१४७ अभ्राय-धातोरूपाणि॥

- १ अभ्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ अभ्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ३ अभ्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
 ४ आभ्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ आभ्रायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ अभ्राया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अभ्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ आभ्रायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ अभ्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० आभ्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

कण्वं पापं करोतीति कण्वायते।

१४८ कण्वाय-धातोरूपाणि॥

- १ कण्वा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कण्वाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ कण्वा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अकण्वा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकण्वायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ कण्वाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कण्वायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कण्वायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ कण्वायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अकण्वायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

मम करोतीति ममायते।

१४९ ममाय-धातोरूपाणि॥

- १ ममा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ ममाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ममा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अममा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अममायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ ममाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ममायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ममायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ ममायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अममायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

मतान्तरे ओषवेगयुद्धममशब्देभ्यः करोत्यर्थे क्यङ् नास्ति॥

मेघं करोतीति मेघायते।

१५० मेघाय-धातोरूपाणि॥

- १ मेघा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ मेघाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ मेघा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अमेघा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अमेघायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ मेघाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मेघायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ मेघायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ मेघायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अमेघायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अटा पर्यटनं। अटां करोतीति अटायते।

१५१ अटाय-धातोरूपाणि॥

- १ अटा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ अटाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ अटा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ आटा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ आटायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ अटाय-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ अटायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ अटायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ अटायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० आटायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अट्टा हिंसायामनादरेऽतिक्रमे च।

अट्टां करोतीति अट्टायते।

१५२ अट्टाय-धातोरूपाणि॥

- १ अट्टा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ अट्टाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ अट्टा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ आट्टा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ आट्टायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ अट्टाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अट्टायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ अट्टायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ अट्टायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० आट्टायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अट्टायां परिभ्रमणं करोतीति अट्टायाते।

१५३ अट्टायाय-धातोरूपाणि॥

- १ अट्टाया-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ अट्टायाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।

- ३ अट्टाया-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ आट्टाया-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ आट्टायायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ अट्टायाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अट्टायायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ अट्टायायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ अट्टायायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० आट्टायायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

शीकां सेचनं करोतीति शीकायते।

१५४ शीकाय-धातोरूपाणि॥

- १ शीका-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ शीकाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ शीका-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अशीका-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अशीकायि-ष्ट, पाताम्, षत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ शीकाया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ शीकायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ शीकायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ शीकायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
 १० अशीकायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

सोटां करोतीति सोटायते।

१५५ सोटाय-धातोरूपाणि।

- १ सोटा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ सोटाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ सोटा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ असोटा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असोटायि-ष्ट, षाताम्, षत, छाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
- ६ सोटाय-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सोटायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सोटायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सोटायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० असोटायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

कोटां दुर्गसदृशाचरणं करोतीति कोटायते।

१५६ कोटाय-धातोरूपाणि।

- १ कोटा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कोटाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ कोटा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अकोटा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकोटायि-ष्ट, षाताम्, षत, छाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
- ६ कोटाय-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कोटायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कोटायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ कोटायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अकोटायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

पोटा पुरुषवेपथारिणी स्त्री उभयव्यञ्जना भुजिष्यदासी च।

पोटां करोतीति पोटायते।

१५७ पोटा-धातोरूपाणि।

- १ पोटा-यते, येते, यन्ते, यमे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ पोटाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ पोटा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अपोटा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अपोटायि-ष्ट, षाताम्, षत, छाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥
- ६ पोटाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पोटायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ पोटायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ पोटायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अपोटायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

पुष्वा निवृत्तिर्जलत्वश्च। पुष्वां करोतीति पुष्वायते।

१५८ पुष्वाय-धातोरूपाणि।

- १ पुष्वा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ पुष्वाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ पुष्वा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अपुष्वा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अपुष्वायि-ष्ट, षाताम्, षत, छाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, षमहि॥

- ६ पुष्पाया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ पुष्पायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ पुष्पायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ पुष्पायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० अपुष्पायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

सुदिनं करोतीति सुदिनायते।

१५९ सु-दिनाय-धातोरूपाणि॥

- १ सुदिना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ॥
 २ सुदिनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ३ सुदिना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥
 ४ स्वदिना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ स्वदिनायि-ष्ट, पाताम्, पत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्महि ॥
 ६ सुदिनाया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ सुदिनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ सुदिनायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ सुदिनायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० स्वदिनायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

मतान्तरे तु ४ असुदिना- ५ असुदिनायि- १० असुदिनायि-इत्यपि स्यात्।

दुर्दिनं करोतीति दुर्दिनायते।

१६० दुर्-दिनाय-धातोरूपाणि॥

- १ दुर्दिना-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ॥
 २ दुर्दिनाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥

- ३ दुर्दिना-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥
 ४ दुर्दिना-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ दुर्दिनायि-ष्ट, पाताम्, पत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्महि ॥
 ६ दुर्दिनाया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ दुर्दिनायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ दुर्दिनायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ दुर्दिनायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० दुर्दिनायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

मतान्तरे दुर्दिनात्पूर्वमपि अटा भाव्यम् ॥

नीहारं हिमं करोतीति नीहारायते।

१६१ नी-हाराय-धातोरूपाणि॥

- १ नीहारा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ॥
 २ नीहाराये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ३ नीहारा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥
 ४ न्यहारा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ न्यहारायि-ष्ट, पाताम्, पत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्महि ॥
 ६ नीहाराया-ञ्जके, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ नीहारायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ नीहारायिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ नीहारायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० न्यहारायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

मतान्तरे नीहारापूर्वमटि ४ अनीहारा—, ५ अनीहारायि,
१०—अनीहारायि—, इति बाध्यम्॥

“शब्दादेः कृतौ वा” इत्यत्र वाशब्दो
व्यवस्थितविभाषार्थः। व्यवस्थितं प्रयोगारूढं
विधिप्रतिषेधादिकार्यं विशेषेण भाषत इति व्यवस्थितविभाषा
तदर्थ इत्यर्थः। तेन यथादर्शनं णिजपि भवति। शब्दयति।
वैरयति। सूत्रे वाधिकाराद्वाक्यमपि भवति। इति सप्तमप्रकारापन्ना
शब्दादिप्रकृतिकाः क्यङन्ता नामधातवः।

॥इति क्यङ्प्रत्ययान्ता नामधातवः॥

॥ अथ क्यङ्प्रत्ययान्तप्रकरणम् ॥

निरूपिताः क्यङ्प्रत्ययान्ता नामधातवः। इदानीं
क्यङ्प्रत्ययान्ता नामधातवो निरूपणीयाः। ननु कीदृशाग्रामः
कस्मिन्नर्थे क्यङ् प्रत्ययो भवति। को वा क्यङ्क्यङ्बोर्विशेष
इति चेत्लक्ष्यतामियं लक्षणद्वयी॥

डाच्लोहितादिभ्यः षित् ॥३॥४॥३०॥

डाचप्रत्ययान्तेभ्यो लोहितादिभ्यश्च कर्तुभ्यश्च्यर्थे
क्यङ्प्रत्ययः षिद्भवति। डाचअपटत् षट्भवति, पटपटायति
पटपटायते। एवं दमदमायति, दमदमायते। डाजन्तात्
क्यङ्प्रविधानात् कृभ्वस्तिभिरिव क्यङ्ऽपि योगे डाज् भवति।
अलोहितो लोहितो भवति लोहितायति, लोहितायते। कर्तुरित्येव,
अपटपटा पटपटा करोति। अलोहितं लोहितं करोति। च्यर्थ
इत्येव, लोहितो भवति। लोहित जिह्वा श्याम धूम चर्मन् हर्ष गर्व
सुख दुःख मूर्छा निद्रा कृपा करुणा। बहुवचनमाकृतिगणार्थम्।
लोहितादिषु लोहितशब्दादेवेच्छन्त्यन्ये। षकारः “क्यङ्बो नवा”
॥३॥४॥३॥ इति विशेषणार्थः। धूमादीनां स्वतन्त्रार्थवृत्तीनां
प्रकृतिविकारभावाप्रतीतेऽर्थो नास्तीति तद्वृत्तिभ्यः प्रत्ययो
भवति। अधूमवान् धूमवान् भवति धूमायति धूमायते॥३०॥

क्यङ्बो नवा ॥३॥३॥४॥३॥

डाच्लोहितादिभ्यः क्यङ् षिद् वक्ष्यते। तदन्ताद्वातोः
कर्तर्यात्मनेपदं वा भवति। पटपटायति। पटपटायते।
लोहितायति। लोहितायते। निद्रायति। निद्रायते॥४३॥

अपटत् षट्भवतीति पटपटायति। पटपटायते।

१ पटपटाय-धातोरूपाणि॥

१ पटपटाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
आमः॥

- २ पटपटाय- त्, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पटपटाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :तात्, तम्, त। आनि,
आव, आम॥
- ४ अपटपटाय-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपटपटाय- ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्,
इष्व, इष्म॥
- ६ पटपटाय- झक्ते, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पटपटाय- त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त, सम्, स्व,
स्म॥
- ८ पटपटायिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पटपटायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥
- १० अपटपटायिष्य- त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ पटपटा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे,
यामहे।
- २ पटपटाय-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि,
महि।
- ३ पटपटा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै,
यावहै, यामहै॥
- ४ अपटपटा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये,
यावहि, यामहि॥
- ५ अपटपटायि-ष्ट, षताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्,
षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ पटपटाय- झक्ते, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पटपटायिषो-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, ष्वम्,
ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ पटपटायिता-”, रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ पटपटायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये,
ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अपटपटायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्,
ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

एवं दमदमायति, दमदमायते। मतान्तरे डाजन्तानामभूतत-
द्भावविषयत्वं नास्तीति षट्भवतीत्येव विग्रहः॥

अलोहिति लोहितो भवतीति लोहितायते लोहितायति।

२ लोहिताय-धातोरूपाणि॥

- १ लोहिताय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ लोहिताये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ लोहिताय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अलोहिताय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अलोहिताय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ लोहिताया- झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लोहिताय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोहितायिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्त्रः, स्मः॥
- ९ लोहितायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोहितायिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ लोहिता-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ लोहिताये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ लोहिता-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अलोहिता-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अलोहितायि-ष्ट, षाताम्, षत, षाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ लोहिताया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लोहितायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, ष्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ लोहितायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ लोहितायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अलोहितायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अलोहिनी लोहिनी भवतीति लोहिनीयते, लोहिनीयति।

३ लोहिनीय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ लोहिनीय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ लोहिनीये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ लोहिनीय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अलोहिनीय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अलोहिनीय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ लोहिनीया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लोहिनीय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लोहिनीयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्त्रः, स्मः॥
- ९ लोहिनीयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलोहिनीयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ लोहिनी-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ लोहिनीये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ लोहिनी-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अलोहिनी-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अलोहिनीयि-ष्ट, षाताम्, षत, षाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ लोहिनीया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लोहिनीयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, ष्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ लोहिनीयिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महै॥

९ लोहिनीयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अलोहिनीयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

नामग्रहणे लिङ्गविशिष्टस्यापि ग्रहणमिति लोहतिशब्देनास्यापि ग्रहणम्।

जिह्वः कुटिलो मन्दश्च। अजिह्वो जिह्वो भवतीति जिह्वायते, जिह्वायति॥

४ जिह्वाय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

१ जिह्वाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ जिह्वाये- तु, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥

३ जिह्वाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अजिह्वाय-तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अजिह्वाय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ जिह्वाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ जिह्वाय्या- तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ जिह्वायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ जिह्वायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अजिह्वायिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

१ जिह्वा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ जिह्वाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ जिह्वा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अजिह्वा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अजिह्वायि-ष्ट, याताम्, षत, ष्ठाः, याथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्महि॥

६ जिह्वाया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ जिह्वायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ जिह्वायिता- ", रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ जिह्वायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अजिह्वायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अश्यामः श्यामो भवतीति श्यामायते श्यामायति॥

५ श्यामाय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे।

१ श्यामाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ श्यामाये- तु, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥

३ श्यामाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अश्यामाय-तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अश्यामाय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥

६ श्यामाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ श्यामाय्या- तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त, सम्, स्व, स्म॥

८ श्यामायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ श्यामायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अश्यामायिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

१ श्यामा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

२ श्यामाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

३ श्यामा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥

४ अश्यामा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

५ अश्यामायि-ष्ट, याताम्, षत, ष्ठाः, याथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, प्वहि, ष्महि॥

६ श्यामाया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ श्यामायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

- ८ श्यामायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
 ९ श्यामायि-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
 १० अश्यामायि-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

अधूमवान् धूमवान् भवतीति धूमायते, धूमायति।

६ धूमाय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ धूमाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ धूमाये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ धूमाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अधूमाय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अधूमाय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ धूमाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ धूमाय्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ धूमायिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ धूमायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अधूमायिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ धूमा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ धूमाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
 ३ धूमा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अधूमा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अधूमायि-ष्ट, याताम्, षत, षाः, याथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ धूमाया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ धूमायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ धूमायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

- ९ धूमायि-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥

- १० अधूमायि-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥

धूमादीनां स्वतन्त्रावृत्तीनां प्रकृतिविकारभावाप्रतीतेश्च व्यर्थं नास्तीति तद्वृत्तिभ्यः प्रत्ययो भवति॥

अचर्मवान् चर्मवान् भवतीति चर्मायते, चर्मायति।

७ चर्माय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ चर्माय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ चर्माये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ चर्माय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अचर्माय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अचर्माय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
 ६ चर्माया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ चर्माय्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ चर्मायिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ चर्मायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 १० अचर्मायिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ चर्मा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
 २ चर्माये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि, महि।
 ३ चर्मा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
 ४ अचर्मा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
 ५ अचर्मायि-ष्ट, याताम्, षत, षाः, याथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
 ६ चर्माया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ चर्मायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
 ८ चर्मायिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

१ चर्मायि-प्यते, प्येते, प्यन्ते, प्यसे, प्येथे, प्यध्वे, प्ये, प्यावहे, प्यामहे॥

१० अचर्मायि-प्यत, प्येताम्, प्यन्त, प्यथाः, प्येथाम्, प्यध्वम्, प्ये, प्यावहि, प्यामहि॥

अहर्षवान् हर्षवान् भवतीति हर्षायते, हर्षायति॥

८ हर्षाय-धातेरूपाणि॥

- १ हर्षाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ हर्षाये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ हर्षाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अहर्षाय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अहर्षाय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ हर्षाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ हर्षाय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ हर्षायिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ हर्षायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अहर्षायिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ हर्षा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ हर्षाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ हर्षा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अहर्षा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अहर्षायि-ष्ट, पाताम्, पत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ हर्षाया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ हर्षायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ हर्षायिता- ' , रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ हर्षायि-प्यते, प्येते, प्यन्ते, प्यसे, प्येथे, प्यध्वे, प्ये, प्यावहे, प्यामहे॥

१० अहर्षायि-प्यत, प्येताम्, प्यन्त, प्यथाः, प्येथाम्, प्यध्वम्, प्ये, प्यावहि, प्यामहि॥

अगर्ववान् गर्ववान् भवतीति गर्वायते, गर्वायति॥

९ गर्वाय-धातेरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ गर्वाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गर्वाये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ गर्वाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
- ४ अगर्वाय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अगर्वाय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ गर्वाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ गर्वाय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ गर्वायिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ गर्वायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अगर्वायिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ गर्वा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे॥
- २ गर्वाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ३ गर्वा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अगर्वा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अगर्वायि-ष्ट, पाताम्, पत, छाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, पि, प्वहि, प्वहि॥
- ६ गर्वाया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ गर्वायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ गर्वायिता- ' , रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ गर्वायि-प्यते, प्येते, प्यन्ते, प्यसे, प्येथे, प्यध्वे, प्ये, प्यावहे, प्यामहे॥
- १० अगर्वायि-प्यत, प्येताम्, प्यन्त, प्यथाः, प्येथाम्, प्यध्वम्, प्ये, प्यावहि, प्यामहि॥

असुखी सुखी भवतीति सुखायते, सुखायति।

१० सुखाय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ सुखाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सुखाये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ सुखाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ असुखाय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ असुखाय- ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ सुखाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सुखाय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सुखायिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सुखायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० असुखायिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ सुखा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ सुखाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ सुखा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ असुखा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ असुखायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, ध्वम्, वि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ सुखाया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सुखायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, ष्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ सुखायिता- ' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ सुखायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० असुखायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अदुःखी दुखी भवतीति दुःखायते दुःखायति।

११ दुःखाय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ दुःखाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दुःखाये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ दुःखाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदुःखाय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदुःखाय- ईत्, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ दुःखाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ दुःखाय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दुःखायिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दुःखायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अदुःखायिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ दुःखा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ दुःखाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ दुःखा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अदुःखा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अदुःखायि-ष्ट, षाताम्, षत, ष्ठाः, षाथाम्, ष्द्वम्, ष्वम्, ध्वम्, वि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ दुःखाया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ दुःखायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, ष्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ दुःखायिता- ' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ दुःखायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अदुःखायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अमूर्छावान् मूर्छावान् भवतीति मूर्छायते, मूर्छायति।

१२ मूर्छाय-धातोरूपाणि। परस्मैपदे

- १ मूर्छाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ मूर्छाये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ मूर्छाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अमूर्छाय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अमूर्छाय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ मूर्छाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मूर्छाय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मूर्छायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मूर्छायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अमूर्छायिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ मूर्छा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ मूर्छाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ मूर्छा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अमूर्छा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अमूर्छायि-ष्ट, षाताम्, षत, षाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ मूर्छाया-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मूर्छायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ मूर्छायिता- ",रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ मूर्छायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अमूर्छायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अनिद्रावान् निद्रावान् भवतीति निद्रायते। निद्रायति।

१३ निद्राय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ निद्राय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ निद्राये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ निद्राय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अनिद्राय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अनिद्राय्- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ निद्राया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ निद्राय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ निद्रायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ निद्रायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अनिद्रायिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ निद्रा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ निद्राये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ निद्रा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अनिद्रा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अनिद्रायि-ष्ट, षाताम्, षत, षाः, षाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्वहि॥
- ६ निद्रा-झक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ निद्रायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, षाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ निद्रायिता- ",रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ निद्रायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अनिद्रायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अकृपावान् कृपावान् भवतीति कृपायते, कृपायति।

१४ कृपाय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ कृपाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ कृपाये-त्, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ कृपाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकृपाय-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अकृपाय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ कृपाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कृपाय्या- त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कृपायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ कृपायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अकृपायिष्य- त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ कृपा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ कृपाये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ कृपा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अकृपा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकृपायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ कृपाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कृपायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ कृपायिता- ", रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ कृपायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अकृपायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

अकरुणावान् करुणावान् भवतीति करुणायते, करुणायति।

१५ करुणाय-धातोरूपाणि॥ परस्मैपदे

- १ करुणाय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ करुणाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ३ करुणाय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकरुणाय-त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अकरुणाय- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट, इषम्, इष्, इष्म॥
- ६ करुणाया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ करुणाय्या- त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ करुणायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ करुणायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अकरुणायिष्य- त्, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

आत्मनेपदे

- १ करुणा-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ करुणाय-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ करुणा-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै॥
- ४ अकरुणा-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अकरुणायि-ष्ट, पाताम्, षत, ष्ठाः, पाथाम्, इद्वम्, द्वम्, ध्वम्, षि, ष्वहि, ष्महि॥
- ६ करुणाया-ञ्चक्रे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ करुणायिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, ष्ठाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ करुणायिता- ", रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ करुणायि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अकरुणायि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

मतान्तरे लोहितादिषु लोहितशब्दादेव क्यङ् प्रत्ययो लिङ्गादिभ्यासतु क्यङ् एवेत तेषामात्मनेपद घटितान्येव रूपाणि भवन्ति ॥

॥ इति क्यङ्प्रत्ययान्ता नामधातवः ॥

॥ अथ णिङ्प्रत्ययान्तप्रकरणम् ॥

निरूपिताः क्यङ्प्रत्ययान्ता नामधातवः । अथ णिङ्प्रत्ययान्ता नामधातवो निरूपणीयाः । ननु कीदृशात्राम्नः कस्मिन्नर्थे णिङ् प्रत्ययो वा भवतीति चेल्लक्ष्यतामिदं लक्षणचतुष्टयम् ॥

अङ्गात्रिरसने णिङ् ॥३॥४॥३८॥

अङ्गवाचिनः शब्दात् कर्मणो निरसनेऽर्थे णिङ् प्रत्ययो वा भवति । हस्तौ निरस्यति हस्तयते । पादयते । ग्रीवयते । निरसन इति किम् ? हस्तं करोति हस्तयति । कर्मण इति किम् ? हस्तेन निरस्यति । उकार आत्मनेपदार्थः ॥ २८ ॥

पुच्छादुत्परिव्यसने ॥३॥४॥३९॥

पुच्छशब्दात् कर्मण उदसने पर्यसने व्यसने असने चार्थे णिङ् प्रत्ययो वा भवति । पुच्छमुदस्यति उत्पुच्छयते । पर्यस्यते परिपुच्छयते । व्यस्यति विपुच्छयते अस्यति पुच्छयते ॥३९॥

भाण्डात् समाचितौ ॥३॥४॥४०॥

भाण्डशब्दात् कर्मणः समाचयनेऽर्थे णिङ् प्रत्ययो वा भवति । समाचयनं च समापरिणा च द्योत्यते । भाण्डानि समाचिनोति संभाण्डयते परिभाण्डयते ॥४०॥

चीवरात् परिधानार्जने ॥३॥४॥४१॥

चीवरशब्दात् कर्मणः परिधानेऽर्जने चार्थे णिङ् प्रत्ययो वा भवति । चीवरं परिधत्ते परिचीवरयते । समाच्छादनमपि परिधानम् । चीवरं समाच्छादयति संचीवरयते । चीवरमर्जयति चीवरयते । संमार्जनेऽप्यन्ये । चीवरं संमार्जयति संचीवरयते ॥४१॥

हस्तौ निरस्यतीति हस्तयते ।

१ हस्ति-धातोरूपाणि ॥

- १ हस्त-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ।
- २ हस्तये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ।

३ हस्त-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥

४ अहस्त-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥

५ अजहस्- अत, एताम्, अन्त, अथाः एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आहमि ।

६ हस्तया-ञ्चक्रे, इ० ॥ म्वभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ हस्तयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥

८ हस्तयिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥

९ हस्तयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥

१० अहस्तयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

क्रियारत्नसमुच्चयकृतामभिप्रायेण तु डे परे अन्यस्य ॥४१॥४८॥ इति अहतस्त-इत्यपि भवति । अस्माभिस्तु अस्मिन् सूत्रे तादृशोदाहणादर्शनादेकमेवाददर्शि । एवमन्यत्र ॥

पादौ निरस्यतीति पादयते ।

२ पादि-धातोरूपाणि ॥

१ पाद-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ।

२ पादये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ।

३ पाद-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै ॥

४ अपाद-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥

५ अपपाद- अत, एताम्, अन्त, अथाः एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आहमि ।

६ पादया-ञ्चक्रे, इ० ॥ म्वभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ पादयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥

८ पादयिता-'' ,रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥

९ पादयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥

१० अपादयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

ग्रीवां निरस्यतीति ग्रीवयते।

३ ग्रीवि-धातोरूपाणि॥

- १ ग्रीव-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ ग्रीवये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ ग्रीव-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अग्रीव-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अजिग्रीव्-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥
- ६ ग्रीवया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ग्रीवयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्ध्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ ग्रीवयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ ग्रीवयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० अग्रीवयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

पुच्छं पर्यस्यतीति परिपुच्छयते।

४ परि-पुच्छि-धातोरूपाणि॥

- १ परिपुच्छ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ परिपुच्छये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ परिपुच्छ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अपरिपुच्छ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ पर्यपुपुच्छ-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥
- ६ परिपुच्छया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ परिपुच्छयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्ध्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ परिपुच्छयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

- ९ परिपुच्छयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

- १० अर्यपुच्छयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

पुच्छं व्यस्यतीति विपुच्छयते।

५ वि-पुच्छि-धातोरूपाणि॥

- १ विपुच्छ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ विपुच्छये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ विपुच्छ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ व्यपुच्छ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ व्यपुपुच्छ-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥
- ६ विपुच्छया-ञ्जके, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ विपुच्छयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्ध्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ विपुच्छयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ विपुच्छयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० व्यपुच्छयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

पुच्छं मस्यतीति पुच्छयते।

६ पुच्छि-धातोरूपाणि॥

- १ पुच्छ-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ पुच्छये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ पुच्छ-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अपुच्छ-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अपुपुच्छ-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥

- ६ पुच्छया-ञ्ङक्रे, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ पुच्छयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ढ्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ पुच्छयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ पुच्छयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० अपुच्छयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

भाण्डानि समाचिनोतीति संभाण्डयते। राशीकरोतीत्यर्थः।

७ सम्-भाण्डि-धातोरूपाणि॥

- १ संभाण्ड-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ॥
 २ संभाण्डये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ३ संभाण्ड-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै ॥
 ४ सम्भाण्ड-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ सम्भाण्ड-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि ॥
 ६ संभाण्डया-ञ्ङक्रे, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ संभाण्डयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ढ्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ संभाण्डयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ संभाण्डयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० सम्भाण्डयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

भाण्डानि समाचिनोतीति परिभाण्डयते। राशीकरोतीत्यर्थः।

८ परि-भाण्डि-धातोरूपाणि॥

- १ परिभाण्ड-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ॥
 २ परिभाण्डये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥

- ३ परिभाण्ड-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै ॥
 ४ पर्यभाण्ड-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ पर्यभाण्ड-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि ॥
 ६ परिभाण्डया-ञ्ङक्रे, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ परिभाण्डयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ढ्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ परिभाण्डयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ परिभाण्डयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० पर्यभाण्डयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

चीवरं परिधत्ते, इति परिचीवरयते।

९ परि-चीवरि-धातोरूपाणि॥

- १ परिचीवर-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे ॥
 २ परिचीवरये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ३ परिचीवर-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहै, यामहै ॥
 ४ पर्यचीवर-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि ॥
 ५ पर्यचीवरि-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि ॥
 ६ परिचीवरया-ञ्ङक्रे, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ परिचीवरयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, ढ्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि ॥
 ८ परिचीवरयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे ॥
 ९ परिचीवरयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे ॥
 १० पर्यचीवरयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि ॥

चीवरं सभाच्छादयतीति संचीवरयते॥

१० सम-चीवरि-धातोरूपाणि॥

- १ संचीवर-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ संचीवरये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ संचीवर-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ समंचीवर-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ समचिचीवर-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥
- ६ संचीवरया-ञ्जरे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ संचीवरयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥
- ८ संचीवरयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥
- ९ संचीवरयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥
- १० समचीवरयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

चीवरमर्जयतीति चीवरयते।

११ चीवरि-धातोरूपाणि॥

- १ चीवर-यते, येते, यन्ते, यसे, येथे, यध्वे, ये, यावहे, यामहे।
- २ चीवरये-त, याताम्, रन्, थाः, याथाम्, ध्वम्, य, वहि, महि।
- ३ चीवर-यताम्, येताम्, यन्ताम्, यस्व, येथाम्, यध्वम्, यै, यावहै, यामहै॥
- ४ अचीवर-यत, येताम्, यन्त, यथाः, येथाम्, यध्वम्, ये, यावहि, यामहि॥
- ५ अचिचीवर-अत, एताम्, अन्त, अथाः, एथाम्, अध्वम्, ए, आवहि, आमहि॥
- ६ चीवरया-ञ्जरे, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ चीवरयिषी-ष्ट, यास्ताम्, रन्, छाः, यास्थाम्, द्वम्, ध्वम्, य, वहि, महि॥

८ चीवरयिता-''रौ, रः, से, साथे, ध्वे, हे, स्वहे, स्महे॥

९ चीवरयि-ष्यते, ष्येते, ष्यन्ते, ष्यसे, ष्येथे, ष्यध्वे, ष्ये, ष्यावहे, ष्यामहे॥

१० अचीवरयि-ष्यत, ष्येताम्, ष्यन्त, ष्यथाः, ष्येथाम्, ष्यध्वम्, ष्ये, ष्यावहि, ष्यामहि॥

॥इति णिङ्प्रत्ययान्ता नामधातवः॥

॥ अथ णिच्प्रत्ययान्तप्रकरणम् ॥

निरूपिता णिङ्प्रत्ययान्ता नामधातवः। अथ णिच्प्रत्ययान्ता नामधातवो निरूपणीयाः। ननु कीदृशान्नाम्नः कस्मिन्नर्थे णिच् प्रत्ययो भवतीति चेद् गृहाणामि सूत्राणि—

णिज् बहुलं नाम्नं कृगादिषु॥३॥४॥४२॥

कृगादीनां धातूनामर्थे नाम्नो णिच् प्रत्ययो भवति बहुलम्। बहुलग्रहणं प्रयोगानुसरणार्थम्, तेन यस्मान्नाम्नो यद्विभक्तयन्ताद् यस्मिन् धात्वर्थे दृश्यते। एवं मिश्रयत्योदनम्। श्लक्ष्णयति वस्त्रम्। लवणयति सूपम्। एभ्यश्च्यर्थे एवेति कश्चित्। अमुण्डं मुण्डं करोति मुण्डयतीत्यादि। लघुं करोति लघयति। एवं छिद्रयति। कर्णयि। दण्डयति। अन्धयति। अङ्कयति। व्याकरणस्य सूत्रं करोति व्याकरणं सूत्रयति। द्वारस्योद्घाटनं करोति द्वारमुद्घाटयति। ननु व्याकरणशब्दाद् वाक्ये षष्ठी दृश्यते, उत्पन्ने च प्रत्यये कथं द्वितीया। उच्यते। योऽसौ सूत्रव्याकरणयोः सम्बन्धः स उत्पन्ने च प्रत्यये कथं द्वितीया। उच्यते। योऽसौ सूत्रव्याकरणयोः सम्बन्धः स उत्पन्ने प्रत्यये निवर्तते, सूत्रयतिक्रियासम्बन्धाच्च द्वितीयैव। एवंद्वारमुद्घाटयति। पाप्मिन् उल्लाघयति। त्रिलोकीं तिलकयतीत्याद्यपि द्रष्टव्यम्। अथ तपः करोति तपस्यतीत्यादिवत् कर्मणो वृत्तावन्तर्भूतत्वान्मुण्डिकर्मकः प्राप्नोति। नैवम्। सामान्यकर्मन्तर्भूत विशेषकर्मणा तु सकर्मक एव, मुण्डयति कं छात्रमिति। यद्येवं पुत्रीयतिरपि विशेषकर्मणा सकर्मकः प्राप्नोति, पुत्रीयति कं छात्रमिति। सत्यम्। आचारक्यना तु बुद्धेरपहतत्वात् इच्छाक्यन्नस्य विद्यमानमपि विशेषकर्म न प्रयुज्यते। तथाहि। पुत्रीयति छात्रमित्युक्ते पुत्रमिवाचरति छात्रमिति प्रतीतिर्भवति न तु पुत्रमिच्छतीति। तदुक्तम् सपदीच्छाक्यनः कर्म तदाचारक्यना हतम्। कौटिल्येनैव गत्यर्थाभ्यासो वृत्तौ न गम्यते॥१॥ मुण्डं बलीवर्दं करोतीत्युभयधर्मविधाने मुण्डं शुक्लं करोतीत्यनुवादे वाऽनभिधानात् भवति। षट्पृष्ठाद्ये करोति वा षटयति। एवं

स्थूलं स्वथयति। दवयति। युवानं यवयति। क्षिप्रं क्षेपयति। क्षुद्रं श्रोदयति। प्रियं दूरं प्रापयति। स्थिरं स्थापयति। स्फिरं स्फापयति। पुच्छं पुच्छयति। वृक्षमाचष्टे रोपयति वा वृक्षयति। कृतं गृह्णाति कृतयति। एवं वर्णयति। त्वचयति। त्वचशब्दोऽकारान्तस्त्वक्पर्यायः। रूपं दर्शयति रूपयति। रूपं निध्यायति निरूपयति। लोमान्यनुमष्टिं अनुलोमयति। तूस्तानि विहन्ति उद्ग्रहति वा वितूस्तयति उत्तूस्तयति, केशान् विजटीकरोतीत्यर्थः। वस्त्रं वस्त्रेण वा समाच्छादयति संवस्त्रयति। वस्त्रं परिदधाति परिवस्त्रयति। तृणान्युत्प्लुत्य शातयति। उत्तृणयति। हस्तिनातिक्रामति अतिहस्तयति। एवमत्यश्चयति। वर्मणा संनहति संवर्मयति। वीणया उपगायति उपवीणयति। सेनया अभियाति अभिषेणयति। चूर्णैरवध्वंसयति अवकिरति वा अवचूर्णयति। तूलैरनुकुष्णाति अवकुष्णाति अनुगृह्णाति वा अनुतूलयति। वास्या छिनत्ति वासयति। एवं परशुना परशयति। असिना असयति। वास्या परिछिनत्ति परिवासयति। वाससा उन्मोचयति उद्वासयति। श्लोकैरुपस्तौति उपश्लोकयति। हस्तेनातिक्षिपति अपहस्तयति। अश्वेन संयुनक्ति समश्चयति। गन्धेनार्चयति गन्धयति। एवं पुष्पयति। बलेन सहते बलयति। शीलेनाचरति शीलयति। एवं सामयति। सान्त्वयति। छन्दसोपचरति उपमन्त्रयते वा उपच्छन्दयति। पाशेन संयच्छति संपाशयति। पाशं पाशाद्वा विमोचयति विपाशयति। शूरो भवति शूरयति। वीर उत्सहते वीरयति। कूलमुल्लङ्घयति उत्कूलयति। कूलं प्रतीपं गच्छति प्रतिकूलयति। कूलमनुगच्छति अनुकूलयति। लोष्ठान् अवमर्दयति अवलोष्ठयति। पुत्रं सूते पुत्रयति, इत्यादि। आख्यानं नलोपाख्यानं कंसवधं सीताहरणं रामप्रव्रजनं राजागमनं मृगरमणमारात्रिविवासमाचष्टे इत्यादिषु इन्द्रियाणां जयं शौरस्य पानं देवानां यागं धान्यस्य ऋयं धनस्य त्यागमोदनस्य पाकं करोतीत्यादिषु च बहुलवचनात् भवति। अथ हस्तौ निरस्यति हस्तयते पादयते इत्यादिबद् उत्पुच्छयते इत्यादावप्युपसर्गस्याप्रयोगः प्राप्नोति। नैवम्। यत्रानेकविशेषण-विशिष्टा क्रिया प्रत्यायार्थस्तत्र क्रियाविशेषाभिव्यक्तये युक्त उपसर्गप्रयोगः, यथा विपाशयति संपाशयतीति, यत्र त्वेकविशेषणविशिष्टा क्रिया प्रत्यायार्थस्तत्र संदेहाभावादुपसर्गो न युज्यते, यथा श्येन इवाचरति श्येनायति। बाष्पमुद्धमति बाष्पायते। हस्तौ निरस्यति हस्ययते। पुत्रमिवाचरति पुत्रायति। यद्येवमतिहस्तयति उपवीणयतीत्यादावेकैकविशेषण-विशिष्टत्वादुपसर्गो न प्राप्नोति। मैवम्। अत्र णिच्प्रत्ययस्य

करोत्याचष्टेऽतिक्रामतीत्याद्यनेकार्थत्वात् संदेहे तदभिव्यक्त्यर्थ-मुपसर्गप्रयोगः। यत्र पुनरनेकोपसर्गविशिष्टा क्रिया प्रत्यायार्थस्तत्र शब्दशक्ति-स्वाभाव्यादेक एवोपसर्गार्थः प्रत्ययोर्थेऽन्तर्भवति द्वितीयस्तूपसर्गेणैव प्रत्याख्यते। यथा भाण्डं समाचिनोति संभाण्डयते। वस्त्रं वस्त्रेण वा समाच्छादयति संवस्त्रयति॥४२॥

व्रताद्भुजितत्रिवृत्योः॥३॥४॥४३॥

व्रतं शास्त्रविहितो नियमः। व्रतशब्दाद् भोजने तत्रिवृत्तौ च वर्तमानात् कृगादिष्वर्थेषु णिच् प्रत्ययो भवति बहुलम्। पय एव मया भोक्तव्यमिति व्रतं करोति गृह्णाति वा पयो व्रतयति। सावद्यान्नं व्रतयति। सावद्यान्नं मया न भोक्तव्यमिति व्रतं करोति गृह्णाति वा सावद्यान्नं व्रतयति। अथनियमार्थ आरम्भः॥४३॥

सत्यार्थवेदस्याः॥३॥४॥४४॥

सत्य अर्थ वेद इत्येषां णिच् सन्नियोगे आकारोऽन्तादशो भवति। सत्यमाचष्टे करोति वा सत्यापयति। एवमर्थापयति। वेदापयति। त्र्यन्त्यस्वरादेः (७-४-४३) इत्याकारस्य लुग् न भवति विधानसामर्थ्यात्॥४४॥

श्वेताश्वश्चतर्गालोडिताह्वरकस्या

श्वतरेतकुलक॥३॥४॥४५॥

श्वेताश्व अश्वतर गालोडित आह्वरकः इत्येषां णिच्सन्नियोगे यथासंख्यमश्व तर इत क इत्येषां लुग्भवति। श्वेताश्वमाचष्टे करोति वा श्वेताश्वेनातिक्रामतीति वा श्वेतयति। एवमश्वयति। गालोडितमाचष्टे करोति वा गालोडयति। एवमाह्वरयति। लुगर्थ वचनं णिच् तु सर्वत्र पूर्वेण सिद्ध एव॥४५॥

अङ्कं करोतीति अङ्कयति।

१ अङ्क-धातोरूपाणि॥

- १ अङ्कय-ति, तः, न्ति। सि, धः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अङ्कये- त्, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अङ्कय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आङ्कय-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आङ्कक- त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अङ्कया- ङ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अङ्क्या- त्, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

- ८ अङ्कयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अङ्कयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० आङ्कयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 "त्र्यन्त्यस्वरादे" (७,४,४३) इत्यन्त्यस्वरस्य लुग्भवति।
 अङ्कशब्दो दृश्यकाव्यविशेषे, अङ्क इति प्रसिद्धे नाटकपरिच्छेदे,
 पर्वते, चिह्ने, रेखायां, युद्धभूषणे, समीपे च वर्तते। क्रोडे तु
 अस्त्री॥ अद्यतन्याम् अलोपस्य स्थानिवद्भावे कशब्दस्य द्वित्वे
 आञ्चकत्-स्थानिवद्भावाभावे तु किशब्दस्य द्वित्वे आञ्चिकत्॥

अन्तिकमाष्ट्रे नेदयति।

२ नेदि-धातोरूपाणि॥

- १ नेदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ नेदये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ नेदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अनेदय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अनिनेद- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ नेदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ नेद्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ नेदयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ नेदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अनेदयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"बाहान्तिकयो साधनेदौ" (७,४,३७) इत्यन्तिकशब्दस्य
 नेद इत्यदन्तादेशः, समानलोपित्वाच्च अनिनेदत् इत्यत्र
 सन्वदादिकार्याभावः। अन्तिकशब्दः सामीप्ये सामिप्यवति च
 वर्तते॥

आह्वरकं कुटिलवाक्यमाचष्टे करोति वा इति आह्वरयति।

३ आह्वरि-धातोरूपाणि॥

- १ आह्वरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
 आमः॥
 २ आह्वरये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ आह्वरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ आह्वरय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ आजह्वर- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ आह्वरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ आह्वरया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ आह्वरयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ आह्वरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० आह्वरयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 "श्वेताश्च०" (३,४,४५) इत्याह्वरकशब्दस्य कस्य
 लुग्भवति। आशिषि-णिरूपनिमित्तापायेनिमित्तापाय इतिन्यायेन
 पुनरागतस्याकारस्य दीर्घे आह्वरायात्-न च अङ्क्यादित्यादावपि
 उक्तापत्तिरितिवाच्यम्, वैषम्यात्, तथाहि-अकेलापमकृत्वा
 कमात्रस्य लोपविधानेन पृथगकारलोपकरणरूपप्रक्रियागौर-
 वेणात्रैवेदम्, एतदनादरपक्षे आह्वर्यात्॥

श्लोकैरुपस्तौतीति उपश्लोकयति।

४ उप-श्लोकि-धातोरूपाणि॥

- १ उपश्लोकय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
 आमः॥
 २ उपश्लोकये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ उपश्लोकय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि,
 आव, आम॥
 ४ उपाश्लोकय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ उपाश्लोक- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ उपश्लोकया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ उपश्लोक्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व,
 स्म॥
 ८ उपश्लोकयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
 स्मः॥
 ९ उपश्लोकयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० उपाश्लोकयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव,
 आम॥

"न प्रादिरप्रत्ययः" ३-३-४ इति उपस्य धात्ववयत्वाभात्
 श्लोकि इत्यस्यादावङ्विधिः॥

त्रिलोक्यास्तिलकं करोतीति त्रिलोकीं तिलकयति।

५ तिलकि-धातोरूपाणि॥

- १ तिलकय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ तिलकये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ तिलकय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अतिलकय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अतिलक- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ तिलकया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ तिलक्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तिलकयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तिलकयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतिलकयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः॥

वृन्दारकमाचष्टे करोति वा इति वृन्दयति।

६ वृन्दि-धातोरूपाणि॥

- १ वृन्दय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वृन्दये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वृन्दय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवृन्दय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवृन्द- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ वृन्दया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ वृन्दा- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वृन्दयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वृन्दयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवृन्दयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
“प्रियस्थिर” (७,४,३८) इति वृन्दारकस्य वृन्दादशः।
कश्चित् करोत्यर्थे णौ वृन्दादेशं नेच्छति तन्मते,
वृन्दारकयतीत्यादि। वृन्दारकशब्दो देवे, मुखे, मनोहरे, यूथपतौ
च वर्तते॥

बन्धूनां संवर्गं करोतीति संवर्गयति बन्धून्।

७ सम्-वर्गि-धातोरूपाणि॥

- १ संवर्गय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ संवर्गये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ संवर्गय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
- ४ समवर्गय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ समवर्ग- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ संवर्गया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ संवर्ग्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ संवर्गयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ संवर्गयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० समवर्गयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
“न प्रादिरप्रत्ययः” ३-३-४ इति समो
धात्ववयवत्वाभावात् वर्गि इत्यस्यादौ अङ्विधिः॥

पाप्मिनामुल्लाघं करोतीति पाप्मिन् उल्लाघयति।

८ उद्-लाघि-धातोरूपाणि॥

- १ उल्लाघय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ उल्लाघये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ उल्लाघय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
- ४ उदलाघय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ उदललाघ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ उल्लाघया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ उल्लाघ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ उल्लाघयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ उल्लाघयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० उदलाघयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
उल्लाघशब्दो रोगनिर्मुक्तो, दक्षे शुचौ, मरिचे च वर्तते।
“न प्रादिरप्रत्ययः” ३-३-४ इति उदो धात्ववयवत्वाभावात्
लाघि-इत्यस्यादौ अङ् विधिः अद्यतन्यां समानलोपित्वात्
उपान्त्यहस्वसन्वत्कार्याभावः॥

दीर्घमाचष्टे करोति वा इति द्राघयति।

९ द्राघि-धातोरूपाणि॥

- १ द्राघय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ द्राघये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ द्राघय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
  - ४ अद्राघय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अदिद्रघ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ द्राघया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ द्राघ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ द्राघयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ द्राघयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अद्राघयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे ५ अदद्राघत्। "प्रियस्थिर०" (७,४,३८) इति दीर्घशब्दस्य द्राघ् आदेशः। अदिद्रघदित्यत्र संयोगपरत्वात् लघुत्वाभावात् दीर्घाभावः॥

त्वचं गृह्णातीति त्वचयति।

१० त्वचि-धातोरूपाणि॥

- १ त्वचय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ त्वचये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ त्वचय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
- ४ अत्वचय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अतत्वच- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ त्वचया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ त्वच्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ त्वचयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ त्वचयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अत्वचयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अत्र त्वचशब्दोऽदन्तस्त्वक्पर्यायः।

व्यञ्जनान्तस्य तु "ञिति" ॥४॥३॥५०॥ इति वृद्धौ त्वाचयतीति रूपं स्यात्, तद्वानिष्टमिति न कृतम्। अत्र व्यञ्जनान्तं त्वक्शब्दं परित्यज्य स्वरान्तपाठेन ज्ञाप्यतेनाम्नोऽप्यतोऽन्त्य-

स्योपान्त्यस्य च अतः "ञिति" ॥४॥३॥५०॥ इति सूत्रेण वृद्धिर्भवतीत्युत्पलमतं स्वस्यापि क्वचित् सम्मतमस्तीति। यथा त्वां मां वाचष्टे, अत्र परत्वात् पूर्वमन्त्यस्वरादिलोपे त्वमादेशे-ऽन्त्यस्वराकारस्य वृद्धौ प्वागमे, त्वापयति, मापयति। ननु कथं कारापयति वन्दापयति, कथापयति, लेखापयतीत्यादि। उच्यते। महाकविप्रत्युक्ता एते प्रयोगाः क्वापि न दृश्यन्ते, यदि च क्वचन सन्ति तदैवं समर्थनीयाः। करणं कारस्तमनुयङ्क्ते त्वं कुरुष्वेतिः प्रेरयतत्यर्थः। उत्पलमतेन अतो "ञिति" ॥४॥३॥५०॥ इति वृद्धौ प्वागमे, भृत्येन कारापयति। एवं वन्दापयतीत्यादिष्वपि॥

लोष्ठानवमर्दयतीति अवलोष्ठयति।

११ अव-लोष्टि-धातोरूपाणि॥

- १ अवलोष्ठय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अवलोष्ठये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अवलोष्ठय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवलोष्ठय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवलोष्ठय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अवलोष्ठया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अवलोष्ठ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अवलोष्ठयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अवलोष्ठयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अवलोष्ठयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

लोष्ठशब्दो मृत्पिण्डे वर्तते। न प्रादिरप्रत्यय' ३-३-४ इति अवस्य धात्ववयवत्वाभावात् लोष्टि इत्यस्यादौ अङ्विधिः।

द्वारस्योद्घाटं करोतीति द्वारमुद्घाटयति।

१२ उद्-घाटि-धातोरूपाणि॥

- १ उद्घाटय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ उद्घाटये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ उद्घाटय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ उद्घाटय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ उदजघाट- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ उद्घाटया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ उद्घाट्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ उद्घाटयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ उद्घाटयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० उद्घाटयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 न प्रादिरप्रत्ययः" ३-३-४ इति उदो धात्ववयवत्वाभावात्
 घाटि-इत्यस्यादौ अङ्गविधिः। अद्यतन्यां समानलोपित्वात्
 उपाऽन्त्यहस्वसन्वत्कार्याभावः॥

सम्प्रोत्रेः संकीर्णप्रकाशाधिकसमीपे ॥७।२।१२५॥ इति
 प्रात् प्रकाशेऽर्थे कटप्रत्यये प्रकटः। तं करोतीति प्रकटयति
 स्वाभिप्रायम्।

१३ प्रकटि-धातोरूपाणि॥

- १ प्रकटय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ प्रकटये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ प्रकटय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अप्रकटय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अप्रकट- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ प्रकटया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ प्रकट्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ प्रकटयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ प्रकटयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अप्रकटयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 "न प्रादिरप्रत्ययः" ३-३-४ इत्यत्राप्रत्ययनिषेधे-न
 धात्ववयवत्वात् प्रसहितस्य कटस्यादावेवाङ् भवति॥
 "अनेकस्वरस्य" (४,१,८) इति यथेच्छं द्वित्वे-५-
 अप्रकटत्, अप्रकटत्, अप्रकटित् इति क्रियारत्नसमुच्चयः॥

दण्डं करोतीति दण्डयति।

१४ दण्डि-धातोरूपाणि॥

- १ दण्डय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ दण्डये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ दण्डय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अदण्डय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अदण्ड- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ दण्डया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ दण्ड्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दण्डयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दण्डयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अदण्डयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मुण्डं करोतीति मुण्डयति छात्रम्।

१५ मुण्डि-धातोरूपाणि॥

- १ मुण्डय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ मुण्डये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ मुण्डय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अमुण्डय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अमुण्ड- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ मुण्डया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ मुण्ड्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मुण्डयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ मुण्डयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अमुण्डयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अमुण्डं मुण्डं करोतीति मुण्डयतीत्यादि च्छर्थ एवेति कश्चित्। ननु तपस्यतीत्यादिवत् कर्मणो वृत्तावन्तर्भावान्मुण्डिना-
 ऽकर्मकेण भाव्यमिति चेन्न सामान्यकर्मणोऽन्तर्भावेऽपि विशेषकर्मणा सकर्मकत्वात्, मुण्डयति, कम्? छात्रमिति। यद्येवं
 पुत्रीयतिरपि विशेषकर्मणा सकर्मकः प्राप्नोति 'पुत्रीयति कम्?'
 छात्रमिति, सत्यम्, आचारक्यना तु बुद्धेरपहतत्वादित्च्छा-
 क्यन्नन्तस्य विद्यमानमपि कर्म न प्रयुज्यते। तथाहि पुत्रीयति
 छात्रमित्युक्ते पुत्रमिवाचरति छात्रमिति प्रतीतिर्भवति न तु
 पुत्रमिच्छतीति। मुण्डं बलिवर्दं करोतीति उभयधर्मविधाने मुण्डं
 शुक्लं करोतीत्यनुवादे वाऽनभिधानात् भवति।

ऊढमाचष्टे इति ऊढयति।

१६ ऊढि-धातोरूपाणि॥

- १ ऊढय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ऊढये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ऊढय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ औढय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ औजढ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ ऊढया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ऊढ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ऊढयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ऊढयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० औढयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

औढढत् इत्यपरे। वहेः क्ते ऊढः तमाख्यदिति औजढत्। अत्र परे द्वित्वे "हो धुट्पदान्ते" (२,१,८२) इत्यस्यासत्त्वे तदाश्रितत्वात् "अधश्चतुथा०" (२,१,७९) इत्यस्याप्यसत्त्वे ढत्वधत्वयोरसत्त्वात् अन्त्यस्वरादिलोपस्य च द्वित्वे स्थानित्वादकारेण सह "नाम्नो द्वितीय०" (४,१,७) इत्यनेन हेति द्विर्वचनम्। केचित्तु अन्त्यस्वरादिलोपस्य स्थानित्वमिच्छन्तो हि इति द्वित्वे-औजढत्॥

दृढमाचष्टे करोति वा इति द्रढयति।

१७ द्रढि-धातोरूपाणि॥

- १ द्रढय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ द्रढये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ द्रढय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अद्रढय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अद्रढ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ द्रढया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ द्रढ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ द्रढयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ द्रढयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अद्रढयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"पृथुमुदुभृश०" (७,४,३९) इति ऋकारस्य रः। समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः, दृढः, स्थूलः बलवान् कठिनश्च।

परिवृढं प्रभुमाचष्टे करोति वा इति परिव्रढयति।

१८ परि-व्रढि-धातोरूपाणि॥

- १ परिव्रढय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ परिव्रढये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ परिव्रढय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ पर्यव्रढय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ पर्यव्रढ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ परिव्रढया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ परिव्रढ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ परिव्रढयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ परिव्रढयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० पर्यव्रढयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

पृथुमुदुभृशकृशदृढपरिवृढशब्दानां "पृथुमुदु०" (७,४,३९) इति ऋकारस्य रः। समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः। न प्रादिरिति परेर्न धात्ववयत्वम्। णिचि रेफः। केचित्तु वृढशब्दस्यापीच्छन्ति। वृढमाचष्टे व्रढयति।

वाढमाचष्टे इति साधयति।

१९ साधि-धातोरूपाणि॥

- १ साधय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ साधये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ साधय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ असाधय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अससाध- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ साधया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ साध्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ साधयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

१ साधयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० असाधयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
अद्यतन्यां समानलोपित्वेन उपान्त्यहस्वाभावः
सन्वत्कार्याभावश्च। “बाढान्तिकयो साधनेदौ” (७,४,३७)
इति बाढशब्दस्य साध इत्यदन्त आदेशः, समानलोपित्वाद्य
अससाधत् इत्यत्र सन्वदादिकार्याभावः। बाढशब्दोऽतिशये,
अतिशयवति च वर्तते।

चूर्णैरवध्वंसयति अवकिरति वा अवचूर्णयति।

२० अव-चूर्ण-धातोरूपाणि॥

- १ अवचूर्णय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
आमः ॥
- २ अवचूर्णये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अवचूर्णय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अवाचूर्णय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवाचुर्णय- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अवचूर्णया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अवचूर्ण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्ताम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अवचूर्णयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
स्मः ॥
- ९ अवचूर्णयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥
- १० अवाचूर्णयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
न प्रादिरिति तु न धात्ववयवत्वम्, अवस्य।

तृणान्युत्प्लुत्य शातयतीति उत्तृणयति।

२१ उद्-तृण-धातोरूपाणि॥

- १ उत्तृणय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
- २ उत्तृणये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ उत्तृणय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ उदत्तृणय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ उदत्तृण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ उत्तृणया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ उत्तृण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्ताम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ उत्तृणयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ उत्तृणयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० उदत्तृणयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
न प्रादिरिति तु उदो न धात्ववयवत्वम्। समानलोपित्वेन
सन्वत्कार्याभावः ॥

कर्णं करोति आचष्टे वा कर्णयति।

२२ कर्ण-धातोरूपाणि॥

- १ कर्णय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
- २ कर्णये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ कर्णय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अकर्णय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचकर्ण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ कर्ण्या- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कर्ण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्ताम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कर्णयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ कर्णयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥
- १० अकर्णयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
पूर्वस्य लघुपरकत्वाभावेन सन्वत्कार्याभावः।

कृष्णमाचष्टे इति कृष्णयति।

२३ कृष्ण-धातोरूपाणि॥

- १ कृष्णय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
- २ कृष्णये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ कृष्णय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥
- ४ अकृष्णय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचकृष्ण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ कृष्ण्या- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कृष्ण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्ताम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कृष्णयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ कृष्णयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अकृष्णयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
कृष्णशब्दो वासुदेवे, वेदव्यासे अर्जुने, काके, कोकिले,
नीले करमर्दके वृक्षे, नीलवति च वर्तते॥

प्रमाणं करोतीति प्रमाणयति साक्षिणम्।

२४ प्र-माणि-धातोरूपाणि॥

- १ प्रमाणय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ प्रमाणये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ प्रमाणय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ प्रमाणय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ प्रामाण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ प्रमाणया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ प्रमाण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ प्रमाणयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ प्रमाणयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० प्रामाणयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
न प्रादिरिति प्रशब्दस्य न धात्ववयत्वम्,। समानलोपित्वात्
उपाऽन्त्यहस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च॥

लवणं लवणरसयुक्तं करोतीति लवणयति सूषम्।

२५ लवणि-धातोरूपाणि॥

- १ लवणय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ लवणये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ लवणय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अलवणय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अललवण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ लवणया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लवण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लवणयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लवणयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अलवणयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अलवणं लवणं करोतीति लवणयतीत्यादि च्यर्थे एवेति
कश्चित्। समानलोपित्वात् उपाऽन्त्यहस्वाभावः
सन्वत्कार्याभावश्च॥

श्लक्ष्णं चिक्कणं करोतीति श्लक्ष्णयति वस्त्रम्।

२६ श्लक्षिण-धातोरूपाणि॥

- १ श्लक्ष्णय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ श्लक्ष्णये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ श्लक्ष्णय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अश्लक्ष्णय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अश्लक्ष्ण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ श्लक्ष्णया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ श्लक्ष्ण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ श्लक्ष्णयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ श्लक्ष्णयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अश्लक्ष्णयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
अश्लक्ष्णं श्लक्ष्णं करोतीति श्लक्ष्णयतीत्यादि च्यर्थे एवेति
कश्चित्॥

वर्णं गृह्णातीति वर्णयति।

२७ वर्णि-धातोरूपाणि॥

- १ वर्णय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वर्णये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वर्णय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवर्णय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अववर्ण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ वर्णया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ वर्ण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वर्णयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वर्णयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवर्णयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

वर्णशब्दः कुङ्कुम, ब्राह्मणादिजातौ, शुक्लादिरूपे वर्णे, अकाराद्यक्षरे यशसि, अङ्गरागे, गुणे, स्वर्णे, विलेपनद्रव्ये, विलेपने, स्तुतौ, गीतक्रमे, तालभेदे, चित्रे च वर्तते॥

हस्तेनापक्षिपतीति अपहस्यति।

२८ अप-हस्ति-धातोरूपाणि॥

- १ अपहस्तय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अपहस्तये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अपहस्तय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपाहस्तय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपाजहस्त- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अपहस्तया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अपहस्त्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अपहस्तयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अपहस्तयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अगाहस्तयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

न प्रादिरिति अपस्य न धात्ववयवत्वम्॥

तूस्तानि उद्वहतीति उत्तूस्तयति केशान्, विजटी करोतीत्यर्थः।

२९ उद्-तूस्ति-धातोरूपाणि॥

- १ उत्तूस्तय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ उत्तूस्तये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ उत्तूस्तय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ उदतूस्तय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ उदतुतूस्त- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ उत्तूस्तया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ उत्तूस्त्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ उत्तूस्तयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ उत्तूस्तयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० उदतूस्तयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

न प्रादिरिति उदोन धात्ववयवत्वम्॥

कृतं गृह्णातीति कृतयति उपकारं स्वीकरोतीत्यर्थः।

३० कृति-धातोरूपाणि॥

- १ कृतय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ कृतये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ कृतय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकृतय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचकृत- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ कृतया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कृत्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कृतयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ कृतयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अकृतयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

समानलोपित्वेन सन्वत्कार्याभावः॥

गालोडितमाचष्टे करोति वा गालोडयति।

३१ गालोडि-धातोरूपाणि॥

- १ गालोडय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गालोडये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ गालोडय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अगालोडय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अजगालोड- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ गालोडया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ गालोड्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ गालोडयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ गालोडयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अगालोडयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

गालोडितशब्दो गोदोहने, विलोडने, वाग्विवेचने च वर्तते।
श्वेताश्वअश्वतर " ३-४-४५-इत्यादिना इतस्यलुक्। न च

पुनरपि कथन्नोन्त्यस्वरलोप इति वाच्यम्, येन नाप्राप्ति न्यायेन तस्य पूर्वमेव बाधितत्वात्।

तूस्तानि विहन्तीति वितूस्तयति केशान्, विजटीकरोतीत्यर्थः।

३२ वि-तूस्ति-धातोरूपाणि॥

- १ वितूस्तय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वितूस्तये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वितूस्तय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ व्यतूस्तय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ व्यतुतूस्त- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ वितूस्तया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ वितूस्त्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वितूस्तयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वितूस्तयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० व्यतूस्तयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
तूस्तशब्दो जटायां, संहतकेशेषु धूलौ, सूक्ष्मे च वर्तते॥
कृत्यस्य पर्यन्तं करोतीति पर्यन्तयति कृत्यम्।

३३ परि-अन्ति-धातोरूपाणि॥

- १ पर्यन्तय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पर्यन्तये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पर्यन्तय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ पर्यान्तय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ पर्यान्तत- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ पर्यन्तया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पर्यन्त्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पर्यन्तयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पर्यन्तयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अपर्यन्तयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

न प्रादिरिति परेर्न धात्ववयवत्वम्, अद्यतन्याम् अलोपस्य स्थानिवद्भावेन तशब्दस्य द्वित्वे पर्यान्ततत्, स्थानिवद्भावाभावे न्तिशब्दस्य द्वित्वे पर्यान्तितत्॥

वार्त नीरोगं करोतीति वार्ययति।

३४ वार्ति-धातोरूपाणि॥

- १ वार्तय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वार्तये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वार्तय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवार्तय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अववार्त- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ वार्तया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ वार्त्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वार्तयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वार्तयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवार्तयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
पय एव मया भोक्तव्यमिति व्रतं करोति गृह्णाति वा इति पयो व्रतयति।

३५ व्रति-धातोरूपाणि॥

- १ व्रतय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ व्रतये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ व्रतय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अव्रतय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवव्रत- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ व्रतया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ व्रत्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ व्रतयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ व्रतयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अव्रतयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः। सावद्यान्नं मया न भोक्तव्यमिति व्रतं करोति गृह्णाति वा सावद्यान्नं व्रतयति॥

अर्धमाचष्टे करोति वा इति अर्थापयति।

३६ अर्थापि-धातोरूपाणि॥

- १ अर्थापय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अर्थापये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अर्थापय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आर्थापय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आर्तिथप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अर्थापया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अर्थाप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अर्थापयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अर्थापयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अर्थापयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"सत्यार्थवेदस्याः" (३,४,४४) इत्याकारे पुंसि च अर्थापयति। मतान्तरे ५-आर्तिथप-तु। "अत्तिरीक्लीहोक्-विश्रमाय्यातां पुः॥ ४-२-२१- इत्यत्र बहुवचनस्य व्याप्यर्थव्यवेन नाम्नोऽपि पुर्विधानम्। आर्तिथपदित्येके।

कृतार्थं करोतीति कृतार्थयति।

३७ कृतार्थि-धातोरूपाणि॥

- १ कृतार्थय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ कृतार्थये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ कृतार्थय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकृतार्थय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचकृतार्थ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ कृतार्थया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कृतार्था- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कृतार्थयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ कृतार्थयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अकृतार्थयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

वेदमाचष्टे इति वेदापयति।

३८ वेदापि-धातोरूपाणि॥

- १ वेदापय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ वेदापये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ वेदापय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अवेदापय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अविवेदप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ वेदापया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ वेदाप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ वेदापयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ वेदापयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अवेदापयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- "सत्यार्थवेदस्याः" (३-४-४४) इत्याकारे पुंसि च वेदापयति।

अन्यं करोतीति अन्ययति।

३९ अन्यि-धातोरूपाणि॥

- १ अन्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ अन्यये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ अन्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ आन्यय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ आदन्थ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ अन्यया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ अन्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ अन्ययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ अन्ययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० आन्ययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे ५-आन्दिध-तु। अलोपस्य स्थानिवद्भावेन धशब्दस्य द्वित्वे आन्दिधत्-। स्थानिवद्भावाभावे धिशब्दस्य द्वित्वे आन्दिधत्॥

गन्धेनार्चयति गन्धयति।

४० गन्धि-धातोरूपाणि॥

- १ गन्धय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ गन्धये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ गन्धय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अगन्धय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अजगन्ध- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ गन्धया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ गन्ध्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ गन्धयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ गन्धयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अगन्धयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- वृद्धमाचष्टे करोति वा इति वर्धयति, ज्ययति।

४१ वर्षि-धातोरूपाणि॥

- १ वर्षय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वर्षये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वर्षय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवर्षय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवर्ष- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ वर्षया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ वर्ष्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वर्षयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वर्षयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अवर्षयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

वृद्धशब्दस्य "प्रियस्थिर०" (७,४,३८) इति वर्ष इत्यादेशः। "वृद्धस्य च ज्यः" (७,४,३५) इति ज्य आदेशश्च॥

४१ ज्यि-धातोरूपाणि॥

- १ ज्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ज्यये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ ज्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥

- ४ अज्यय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अजज्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ ज्यया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ज्याया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ज्ययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ज्ययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अज्ययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मतान्तरे अजिज्यत्। परोक्षायाम्—ज्य णि णव इति स्थिते णेरयादेशे अनेस्वरत्वात् परोक्षाया आम् इत्यादेशे परोक्षान्तः कृभ्वस्त्यनुयोगः। पूर्वम् अकारलोपेऽपि स्थानिवद्भावेन अनेकस्वरत्वमवाधितमेव॥ आशिषि णिरूपनिमित्तापाये अकारलोपस्याप्यभावात् अकारसद्भावे दीर्घे ज्यायात्—अलोपानिवृत्तौ तु ज्यायात्॥

दृष्टचरस्य चिह्नं करोतीति चिह्नयति दृष्टचरम्।

४२ चिह्नि-धातोरूपाणि॥

- १ चिह्नय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ चिह्नये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ चिह्नय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अचिह्नय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचिह्न- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ चिह्नया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ चिह्न्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चिह्नयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चिह्नयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अचिह्नयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अल्पमाचष्टे इति अल्पयति, कनयति।

४३ अल्पि-धातोरूपाणि॥

- १ अल्पय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अल्पये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ अल्पय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आल्पय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आलल्प- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अल्पया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अल्प्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अल्पयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अल्पयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आल्पयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अद्यतन्याम् अलोपस्य स्थानिवद्भावेन ल्पशब्दस्य द्वित्वे आलल्पत्, स्थानिवद्भावाभावे तु लिपशब्दस्य द्वित्वे आलिल्पत्॥

४३ कनि-धातोरूपाणि॥

- १ कनय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ कनये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ कनय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अकनय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अचीकन- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ कनया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ कन्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ कनयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ कनयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अकनयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- “अल्पयूनोः कन्वा” (७,४,३३) इति अल्पशब्दस्य वा कन् इत्यादेशः।

रूपं निधायतीति निरूपयति।

४४ नि-रूपि-धातोरूपाणि॥

- १ निरूपय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ निरूपये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ निरूपय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ न्यरूपय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ न्यरूप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ निरूपया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ गख्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ निरूपयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ निरूपयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० न्यरूपयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- न प्रादिरिति नेर्धात्वन्वयवत्वात् रूपि इत्यस्यादौ अङ्विविधः॥ अद्यतन्याम् समानलोपित्वात् उपाऽन्त्यहस्वाभावः सन्वत्कार्यभावश्च॥

पुष्परचयतीति पुष्पयति।

४५ पुष्पि-धातोरूपाणि॥

- १ पुष्पय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ पुष्पये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ पुष्पय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अपुष्पय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अपुष्प- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ पुष्पया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ पुष्प्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ पुष्पयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ पुष्पयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अपुष्पयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- रूपं दर्शयति, मतान्तरे पश्यतीति रूपयति।

४६ रूपि-धातोरूपाणि॥

- १ रूपय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ रूपये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ रूपय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अरूपय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अरूप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ रूपया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ रूप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ रूपयिता- ' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ रूपयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अरूपयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

रूपशब्दः स्वभावे, सौन्दर्ये शुक्लादिवर्णे, तद्वति च वर्तते।
अद्यतन्याम्, समानलोपित्वात् उपाऽन्त्यह्रस्वाभावः
सन्वत्कार्यभावश्च॥

अर्यमाचष्टे इति अर्ययति।

४७ अर्यि-धातोरूपाणि॥

१ अर्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ अर्यये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ अर्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥

४ आर्यय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ आर्यय- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ अर्यया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ अर्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ अर्ययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ अर्ययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० आर्ययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अर्यः स्वामी वैश्यो वा आर्ययत् अत्र "स्वरादेः०"
(४,१,४) इति यद्वित्वे कार्ये स्थानि-निमित्तापेक्षयापि
प्राग्विधिरिष्यते॥

प्रियमाचष्टे करोति वा इति प्रापयति।

४८ प्रापि-धातोरूपाणि॥

१ प्रापय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ प्रापये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ प्रापय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥

४ अप्रापय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अपिप्राप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ प्रापया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ प्राप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ प्रापयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ प्रापयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अप्रापयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"प्रियस्थिर०" (७,४,३८) इति प्रियशब्दस्य प्रा
इत्यादेशः॥

प्रशस्यमाचष्टे करोति वा इति श्रयति, ज्ययति।

४९ श्रि-धातोरूपाणि॥

१ श्रय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ श्रये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ श्रय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥

४ अश्रय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अशिश्र- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ श्रया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ श्राया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ श्रयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ श्रयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अश्रयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अशश्रत् इत्यपरे। आशिषि णिरूपनिमित्तापाये अकार
लोपस्याप्यपायात् अकारसद्भावे दीर्घे च श्रायात्
अकारलोपनिवृत्तौ तु श्रयात्॥

४९ ज्यि-धातोरूपाणि॥

१ ज्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ ज्यये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ ज्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम॥

४ अज्यय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अजिज्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ ज्यया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ ज्याया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ ज्ययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ ज्ययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अज्ययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अजज्यत् इत्यपरे। "प्रशस्थस्य श्रः" (७,४,३४) इति
"वृद्धश्चस्य च ज्य" (७,४,३५) इति च क्रमेण इति ज्य श्र
इति चादेशौ भवतः॥

४९ प्र-शस्यि-धातोरूपाणि॥

- १ प्रशस्य-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ प्रशस्ये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ प्रशस्य- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ प्राशस्य-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ प्राशस्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ प्रशस्य- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ प्रशस्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ प्रशस्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ प्रशस्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० प्राशस्यिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे प्रशस्यशब्दस्य णावादेशो न भवतीति प्रशस्यति॥

सत्यं करोति आचष्टे वा इति सत्यापयति॥

५० सत्यापि-धातोरूपाणि॥

- १ सत्याप-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ सत्यापे- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ सत्याप- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ असत्याप-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ असत्याप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ सत्याप- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ सत्याप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ सत्यापिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ सत्यापिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० असत्यापिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- "सत्यार्थवेदस्याः" (३,४,४४) इत्याकारे पुंसि च सत्यापयति॥

५- अससत्यपत्, असतित्यपत् ओणेरुदित्करणज्ञापकात्, पूर्वमुपान्त्यहस्वे पश्चाद्विद्धे, असत्यपिपत्॥

अश्वतरपाचष्टे तेनतिक्रामति वा इति अश्वयति॥

५१ अश्वि-धातोरूपाणि॥

- १ अश्व-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अश्वे- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अश्व- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आश्व-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आश्व- ईत, इष्टाम्, इषुः। ईः, इष्टम्, इष्ट,। इषम्, इष्व, इष्म॥
- ६ अश्व- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अश्व्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अश्वयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अश्वयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० आश्वयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अद्यतन्याम् अलोपस्य स्थानिवद्भावेन श्वशब्दस्य द्वित्वे आश्वत्—

स्थानिवद्भावाभावे तु श्विशब्दस्य द्वित्वे—आशिवत्॥

क्षिप्रमाचष्टे करोति वा इति क्षेपयति॥

५२ क्षेपि-धातोरूपाणि॥

- १ क्षेप-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ क्षेपे- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ क्षेप- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। णि, आव, आम॥
- ४ अक्षेप-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचिक्षेप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ क्षेप- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ क्षेप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ क्षेपयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ क्षेपयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अक्षेपयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

समानलोपित्वात् ह्रस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च "स्थूलदूर" (७,४,४२) इत्यन्तस्थादेरंशस्य रशब्दस्य लुग् नामिनो गुणश्च॥

क्षुद्रमाचष्टे करोति वा इति क्षोदयति।

५३ क्षोदि-धातोरूपाणि॥

- १ क्षोदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ क्षोदये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ क्षोदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अक्षोदय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचुक्षोद- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ क्षोदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ क्षोद्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ क्षोदयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ क्षोदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अक्षोदयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

“स्थूलदूर०” (७,४,४२) इत्यस्थादेरंशस्य लुग्नमिनो गुणश्च। समानलोपित्वात् उपान्त्यह्रस्वः सन्वत्कार्यं च न भवति॥

चिरमाचष्टे विलम्बते वा इति चिरयति।

५४ चिरि-धातोरूपाणि॥

- १ चिरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ चिरये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ चिरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अचिरय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचिचिर- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ चिरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ चिर्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ चिरयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ चिरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अचिरयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

समानलोपित्वात् सन्वत्कार्यभावाः॥

छिद्रं करोतीति छिद्रयति।

५५ छिद्रि-धातोरूपाणि॥

- १ छिद्रय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ छिद्रये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ छिद्रय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अछिद्रय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचिछिद्र- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ छिद्रया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ छिद्र्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ छिद्रयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ छिद्रयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अछिद्रयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

तृप्रमाचष्टे करोति वा इति त्रपयति।

५६ त्रपि-धातोरूपाणि॥

- १ त्रपय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ त्रपये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ त्रपय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अत्रपय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अतित्रप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ त्रपया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ त्रप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
- ८ त्रपयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ त्रपयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अत्रपयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

“त्रियस्थिर०” (७,४,३८) इति त्रप् आदेशः। असमानलोपित्वात् सन्वद्भावे अतित्रपत्, लघुत्वाभावात् दीर्घत्वम्। मतान्तरे त्रपयतीत्यादि। तृप्रशब्दो मेधान्तधर्मे, आज्ये, काष्ठे, पापे, दुःखे च वर्तते।

दूरमाचष्टे करोति वा इति दवयति।

५७ दवि-धातोरूपाणि॥

- १ दवय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दवये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ दवय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अदवय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अदुदव-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ दवया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ दव्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दवयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दवयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

१० अदवयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 “स्थूलदूरे०” (७,४,४२) इति अन्तस्थादेर्लुकि नामिनो
 गुणे च दवयति। णौ यत्कृतं कार्यं तत्सर्वं स्थानिवद्भवतीति
 न्यायेन दूशब्दस्य द्वित्वे अदुदवत्। केचित्तु स्थूलदूरयूनां
 करोत्यर्थे णावन्तस्थादेर्लुकि नामिनो गुणं च नेच्छन्ति स्थूलं
 करोति स्थूलयति। दूरयति। यूवयति।

वस्त्रं परिदद्यातीति परिवस्त्रयति।

५८ परि-वस्त्रि-धातोरूपाणि॥

- १ परिवस्त्रय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
 आमः॥
 २ परिवस्त्रये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ परिवस्त्रय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ पर्यवस्त्रय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ पर्यवस्त्र-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ परिवस्त्रया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ परिवस्त्र्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ परिवस्त्रयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ परिवस्त्रयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० पर्यवस्त्रयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥

“न प्रादिः” इति परेन धात्ववयवत्वम्॥

पुत्रं सूते इति पुत्रयति।

५९ पुत्रि-धातोरूपाणि॥

- १ पुत्रय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ पुत्रये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ पुत्रय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥

- ४ अपुत्रय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अपुपुत्र-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ पुत्रया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ पुत्र्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पुत्रयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पुत्रयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अपुत्रयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥

मिश्रं करोतीति मिश्रयत्योदनम्।

६० मिश्र-धातोरूपाणि॥

- १ मिश्रय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ मिश्रये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ मिश्रय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ अमिश्रय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अमिमिश्र-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ मिश्रया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ मिश्र्या-त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मिश्रयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ मिश्रयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अमिश्रयिष्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥

अमिश्रं मिश्रं करोतीति मिश्रयतीत्यादि च्यर्थे एवेति
 कञ्चित्॥

वीर उत्सहते वीरयति।

६१ वीरि-धातोरूपाणि॥

- १ वीरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ वीरये-त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ वीरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ अवीरय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अविवीर-त्, ताम्, न्। : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ वीरया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ वीर्या- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ वीरयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ वीरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः ॥

१० अवीरयिष्य- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

शूरो भवतीति शूरयति।

६२ शूरि-धातोरूपाणि॥

- १ शूरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
 २ शूरये- त्, ताम्, युः । : , तम्, त। यम्, व, म ॥
 ३ शूरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम ॥
 ४ अशूरय-त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
 ५ अशुशूर- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
 ६ शूरया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ शूर्या- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ शूरयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ शूरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः ॥

१० अशूरयिष्य- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ अशुशूरत् अत्र समानलोपित्वात्र सन्वद्धावः।

वस्त्रं वस्त्रेण वा समाच्छादयतीति संवस्त्रयि।

६३ सम्-वस्त्रि-धातोरूपाणि॥

- १ संवस्त्रय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
 आमः ॥
 २ संवस्त्रये- त्, ताम्, युः । : , तम्, त। यम्, व, म ॥
 ३ संवस्त्रय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि,
 आव, आम ॥
 ४ समवस्त्रय-त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
 ५ समववस्त्र- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
 ६ संवस्त्रया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ संवस्त्र्या- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ संवस्त्रयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ संवस्त्रयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः ॥
 १० समवस्त्रयिष्य- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

"न प्रादिः०" इति समो न धात्ववयवत्वम् ॥

व्याकरणस्य सूत्रं करोतीति व्याकरणं सूत्रयति

६४ सूत्रि-धातोरूपाणि॥

- १ सूत्रय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
 २ सूत्रये- त्, ताम्, युः । : , तम्, त। यम्, व, म ॥
 ३ सूत्रय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम ॥
 ४ असूत्रय-त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
 ५ असुसूत्र- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
 ६ सूत्रया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ सूत्र्या- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ सूत्रयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ सूत्रयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः ॥

१० असूत्रयिष्य- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

सूत्रव्याकरणयोः सम्बन्धस्य उत्पन्ने प्रत्यये निवर्तनात्
 सूत्रयतिक्रियासम्बन्धाच्च व्याकरणशब्दाद् द्वितीयैव,
 एवमन्यत्रापि ॥

स्थिरमाचष्टे करोती वा इति स्थापयति।

६५ स्थापि-धातोरूपाणि॥

- १ स्थापय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
 २ स्थापये- त्, ताम्, युः । : , तम्, त। यम्, व, म ॥
 ३ स्थापय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम ॥
 ४ अस्थापय-त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
 ५ अतिष्ठप- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
 ६ स्थापया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
 ७ स्थाप्या- त्, स्ताम्, सुः । : , स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ॥
 ८ स्थापयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
 ९ स्थापयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः ॥

१० अस्थापयिष्य- त्, ताम्, न् । : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

मतान्तरे अतिस्थप-त्, "प्रियस्थिर०" (७,४,३८) इति
 स्थिरशब्दस्य स्था इत्यादेशः। पुंसि सन्वद्धावे च 'अतिष्ठपत्'
 लघुत्वाभावात् दीर्घत्वम् ॥

स्फिरमाचष्टे करोति वा इति स्फापयति।

६६ स्फापि-धातोरूपाणि॥

- १ स्फापय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ स्फापये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ स्फापय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अस्फापय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अपिस्फाप- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ स्फापया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ स्फाप्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ स्फापयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ स्फापयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अस्फापयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे "प्रियस्थिर०" (७,४,३८) इति स्फा आदेशे पुसि च स्फापयति, पुसि सन्वद्धावे च 'अपिस्फपत्' लघुत्वाभावात् दीर्घत्वम्, अपिस्फपत्। स्फिरशब्दः प्रचुरे, वृद्धे, वृद्धौ च वर्तते॥

६७ अनु-तूलि-धातोरूपाणि॥

- १ अनुतूलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ अनुतूलये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ अनुतूलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अन्वतूलय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अन्वतुतूल- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ अनुतूलया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ अनुतुल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ अनुतूलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ अनुतूलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अन्वतूलयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- "न प्रादिः०" इति अनोर्न धात्ववयवत्वम्। समानलोपित्वाद् हस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च। तूलैरनुकुष्णाति

अवकुष्णाति, अनुगृह्णातीत्यनुतूलयति। अवतूलयति।
अनुकुष्णात्यवकुष्णात्योः साधारणोऽर्थोऽनुगृह्णातीति
अनुतूलयतीत्यस्य तूलैः कृत्वा अनुकूलं यथा भवति
एवमन्तरवयवान् बहिर्निः सारयतीत्यर्थः॥

कूलमुल्लङ्घयतीति उत्कूलयति।

६८ उद्-कूलि-धातोरूपाणि॥

- १ उत्कूलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ उत्कूलये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ उत्कूलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ उद्कूलय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ उद्घुकूल- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ उत्कूलया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ उत्कुल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ उत्कूलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ उत्कूलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० उद्कूलयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- "न प्रादिः०" इति उदो न धात्ववयवत्वम्, समानलोपित्वात् हस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च। कूलं प्रतीपं गच्छतीति प्रतिकूलयति कूलमनुगच्छतीति अनुकूलयति॥

कुशलं करोतीति कुशलयति।

६९ कुशलि-धातोरूपाणि॥

- १ कुशलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ कुशलये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ कुशलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकुशलय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचुकुशल- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ कुशलया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कुशल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कुशलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ कुशलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अकुशलयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः ॥

बलेन सहते इति बलयति।

७० बलि-धातोरूपाणि॥

१ बलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
२ बलये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
३ बलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥
४ अबलय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
५ अबबल- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
६ बलया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
७ बल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥
८ बलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
९ बलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अबलयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः ॥

बहुलमाचष्टे करोति वा इति वंहयति।

७१ वंहि-धातोरूपाणि॥

१ वंहय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
२ वंहये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
३ वंहय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥
४ अवंहय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
५ अववंह- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
६ वंह्या- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
७ वंह्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥
८ वंहयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
९ वंहयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अवंहयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

“प्रियस्थिर०” (७,४,३८) इति वंह आदेशः ॥

शीलेनाचरतीति शीलयति।

७२ शील-धातोरूपाणि॥

१ शीलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
२ शीलये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
३ शीलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥
४ अशीलय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
५ अशिशील- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
६ शीलया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
७ शील्य- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥
८ शीलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
९ शीलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥
१० अशीलयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
समानलोपित्वात् उपान्त्यहस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च ॥
स्थूलमाचष्टे करोति वा इति स्थवयति।

७३ स्थवि-धातोरूपाणि॥

१ स्थवय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
२ स्थवये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
३ स्थवय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥
४ अस्थवय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
५ अतुस्थव- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
६ स्थवया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
७ स्थव्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥
८ स्थवयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
९ स्थवयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥
१० अस्थवयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
“स्थूलदूर०” (७,४,३८) इति अन्तस्थादेरं शस्य लुग्
नामिनश्च गुणः। णौ यत्कृतमिति न्यायेन स्थूलशब्दस्य
द्वित्वादिके अतुस्थवत् ॥

अश्वेनातिक्रामतीति अत्यश्वयति।

७४ अति-अश्वि-धातोरूपाणि॥

- १ अत्यश्वय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ अत्यश्वये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ अत्यश्वय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अत्यश्वय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अत्याशश्व- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ अत्यश्वया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ अत्यश्व्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ अत्यश्वयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ अत्यश्वयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अत्याश्वयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- “न प्रादिः०” इति अतेर्न धात्ववयवत्वम्, अद्यतन्याम्-
अलोपस्य स्थानिवद्भावेन शशब्दस्य द्विर्भावादिके अत्याशश्वत्
तदनङ्गीकारे अत्याशिश्वत्।

अश्वेन संयुनक्तोति समश्वयति।

७५ सम्-अश्वि-धातोरूपाणि॥

- १ समश्वय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ समश्वये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ समश्वय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ समाश्वय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ समाशश्व- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ सम्श्वया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ समश्व्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ समश्वयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ समश्वयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० समाश्वयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- “न प्रादिः०” इति समो न धात्ववयवत्वम्। अद्यतन्याम्
अलोपस्य स्थानिवद्भावेन शशब्दस्य द्वित्वादिके समाशश्वत्
तदनङ्गीकारे समाशिश्वत्।

ह्रस्वमाचष्टे करोति वा इति ह्रसयति।

७६ ह्रसि-धातोरूपाणि॥

- १ ह्रसय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ ह्रसये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ ह्रसय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अह्रसय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अजह्रस- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ ह्रसया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ ह्रस्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ ह्रसयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ ह्रसयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अह्रसयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- “स्थूलदूर०” (७,४,४२) इत्यन्तस्थादेरंशस्य लुगु।
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्यभावात्॥
- कृशं तनुमाचष्टे करोति वा इति क्रशयति।

७७ क्रशि-धातोरूपाणि॥

- १ क्रशय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ क्रशये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ क्रशय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अक्रशय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अचक्रश- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ क्रशया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ क्रश्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ क्रशयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ क्रशयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अक्रशयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- “पृथुमृदु०” (७,४,३९) इति ऋकारस्य रः।
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्यभावात्॥
- भृशमतिशयवन्तमाचष्टे करोति वा इति भ्रशयति।

७८ भ्रशि-धातोरूपाणि॥

- १ भ्रशय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ भ्रशये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ भ्रशय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अभ्रशय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अवभ्रश- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ भ्रशया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ भ्रश्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ भ्रशयिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ भ्रशयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अभ्रशयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 "पृथुमृदु०" (७,४,३९) इति ऋकारस्य रः।
 समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः॥

पाशं पाशाद्वा विमोचयतीति विपाशयति।

७९ वि-पाशि-धातोरूपाणि॥

- १ विपाशय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ विपाशये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ विपाशय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ व्यपाशय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ व्यपपाश- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ विपाशया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ विपाश्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ विपाशयिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ विपाशयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० व्यपाशयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 "न प्रादिः०" इति वेर्न न धात्ववयवत्वम्,
 समानलोपित्वात् ह्रस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च।

पाशेन संयच्छतीति संपाशयति।

८० सम्-पाशि-धातोरूपाणि॥

- १ संपाशय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ संपाशये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ संपाशय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ समपाशय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ समपपाश- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ संपाशया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ संपाश्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ संपाशयिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ संपाशयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० समपाशयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 "न प्रादिः०" इति न समो धात्ववयवत्वम्, समान-
 लोपित्वात् ह्रस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च।

वृक्षमाच्छे रोपयति वा इति वृक्षयति।

८१ वृक्षि-धातोरूपाणि॥

- १ वृक्षय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ वृक्षये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ वृक्षय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अवृक्षय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अववृक्ष- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ वृक्षया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ वृक्ष्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वृक्षयिता-''', रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वृक्षयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अवृक्षयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥

सेनया अभियातीति अभिषेणयति।

८२ अभि-षेणि-धातोरूपाणि॥

- १ अभिषेणय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अभिषेणये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ अभिषेणय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अभ्यषेणय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ अभ्यषिषेण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ अभिषेणया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ भ्रश्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अभिषेणयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अभिषेणयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अभ्यषेणयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 "त्र्यन्त्यस्वरादेः" (७,४,३३) इत्यन्त्यस्वरलोपः,
 समानलोपित्वाच्च ह्रस्वाभावः सन्त्वकार्याभावश्च।

वीणाद्योपगायतीति उपवीणयति।

८३ उप-वीणि-धातोरूपाणि॥

- १ उपवीणय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ उपवीणये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ उपवीणय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ उपावीणय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ उपाविवीण- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ उपवीणया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ उपवीण्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ उपवीणयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ उपवीणयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० उपवीणयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 "न प्रादिरप्रत्ययः०" (३,३,४) इति उपसर्गस्य न
 धात्ववयवत्वम्, समानलोपित्वात् उपाऽन्त्य ह्रस्वाभावः सन्त्व-
 कार्याभावश्च।

दारुणः खट्वां करोतीति खट्वयति दारु।

८४ खट्वि-धातोरूपाणि॥

- १ खट्वय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ खट्वये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ खट्वय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अखट्वय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अचखट्व- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ खट्वया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ खट्वया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ खट्वयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ खट्वयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अखट्वयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

तुलां रोपयतीति तुलयति कनकम्।

८५ तुलि-धातोरूपाणि॥

- १ तुलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ तुलये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ तुलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अतुलय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अतुल- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ तुलया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ तुल्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तुलयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तुलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अतुलयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 "त्र्यन्त्यस्वरादेः" (७,४,३३) इत्यन्त्यस्वरालोपः,
 समानलोपित्वाच्च उपान्त्य ह्रस्वाभावः सन्त्वकार्याभावश्च।

असिना छिनत्तीति असयति।

८६ असि-धातोरूपाणि॥

- १ असय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ असये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ असय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ आसय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आसिस- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ असया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अस्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ असयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ असयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० आसयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

इं काममाचष्टे इति। आययति।

८७ आयि-धातोरूपाणि॥

१ आयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ आयये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ आयय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ आयय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ आयिय- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ आयया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ आय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ आययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ आययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० आययिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

मतान्तरे ५ आयय-तु। "नामिनोऽकलिहलेः" इत्यत्र
कलिहलिवर्जनात्राम्नोऽपि वृद्धिः ॥

कलिं गृह्णातीति कलयति।

८८ कलि-धातोरूपाणि॥

१ कलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ कलये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ कलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ अकलय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ अचकल- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ कलया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ कल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ कलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ कलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अकलयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

"नामिनोऽकलि०" (४,३,५१) इत्यत्र कलिवर्जनान्न
वृद्धिः। एवं समानलोपित्वान्न सन्वत्कार्यम्। कलिशब्दो
बिभोतकवृक्षे विवादे युद्धे शूरे अन्त्ययुगे कोरके च वर्तते ॥

वास्य कुठारविशेषेण छिनतीति वासयति।

८९ वासि-धातोरूपाणि॥

१ वासय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ वासये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ वासय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ अवासय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ अवीवस- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ वासया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ वास्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ वासयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ वासयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अवासयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

"नामिनोऽकलि०" (४,३,५१) अत्र ककिहलिवर्ज-
नात्राम्नोऽपि वृद्ध्यां पश्चादलोपे उपान्त्यहस्वे सन्वत्कार्ये सति
अवीवसत्। स्वरस्येति स्थानिवद्भावे न तस्यानित्यत्वात् मतान्तरे
५ अववास-तु।

हलिं महद्धलं गृह्णातीति हलयति।

९० हलि-धातोरूपाणि॥

१ हलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ हलये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ हलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ अहलय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ अजहल- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ हलया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ हल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ हलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ हलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अहलयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

"नामिनोऽकलि०" (४,३,५१) इत्यत्र हलिवर्जनान्न
वृद्धिः, समानलोपित्वान्न सन्वत्कार्याभावः ॥

ई लक्ष्मीमाचष्टे इति आययति।

११ आयि-धातोरूपाणि॥

- १ आयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ आयये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ आयय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आयय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आयिय- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ आयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ हय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ आययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ आययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० आययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मतान्तरे ५० आयय-तु॥

उर्वीमाचष्टे इति वरयति।

१२ वरि-धातोरूपाणि॥

- १ वरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वरये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवरय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवीवर- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ वरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ वर्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अवरयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

“प्रियस्थिर०” (७,४,३८) इति नामग्रहणे लिङ्गविशिष्टस्यापिग्रहणात् ‘वर्’ आदेशः, मतान्तरे वारयतीत्यादि॥

ऋज्वीमाचष्टे।

१३ ऋजि-धातोरूपाणि॥

- १ ऋजय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ ऋजये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ ऋजय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ आर्जय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ आर्जिज- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ ऋजया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ ऋज्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ ऋजयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ ऋजयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० आर्जयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- “जातिश्च णि०” (३,२,५१) इति पुंवत्त्वे अन्त्यस्वरलोपे च ऋजयति।

एनीमाचष्टे इति एतयति।

१४ एति-धातोरूपाणि॥

- १ एतय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ एतये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ एतय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ ऐतय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ ऐतत- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ एतया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ एत्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ एतयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ एतयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० ऐतयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे ५ ऐतित्-तु। “जातिश्च णि०” (३,२,५१) इति पुंवत्त्वे एत इति प्रकृतेरन्त्य स्वरलोपे एतयति॥

गुर्वीमाचष्टे गरयति।

१५ गरी-धातोरूपाणि॥

- १ गरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गरये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ गरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अगर्य-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अजीगर- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ गर्या- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गर्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गरयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अगर्यिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"प्रियस्थिर०" (७,४,३८) इति गर् आदेशः॥

पट्वीमाचष्टे करोति वा पटयति।

९६ पटि-धातोरूपाणि॥

- १ पटय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ पटये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ पटय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अपटय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अपीपट- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ पटया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ पट्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पटयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पटयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अपटयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"जातिश्च णि०" (३,२,५१) इति पुंवत्वे वृद्धौ
 अन्त्यस्वरादिलोपे पटयति॥

पृथ्वीमाचष्टे करोति वा प्रथयति।

९७ प्रथि-धातोरूपाणि॥

- १ प्रथय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ प्रथये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ प्रथय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अप्रथय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अपिप्रथ- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ प्रथया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ प्रथ्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

- ८ प्रथयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

- ९ प्रथयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अप्रथयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"पृथुमृदु०" (७,४,३९) इति ऋकारस्य रः। "जातिश्च
 णि०" (३,२,५१) इति पुंवद्भावः। त्र्यन्त्यस्वरादेरित्यन्त्य-
 स्वरलोपश्च मतान्तरे ५० अप्रथ-त्॥

बह्वीमाचष्टे इति भूययति।

९८ भूयि-धातोरूपाणि॥

- १ भूयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ भूयये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ भूयय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अभूयय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अबुभूय- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ भूयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ भूय्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ भूययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ भूययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अभूययिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"बहोर्णाष्टि भूय्" (७,४,४०) इति भूय् आदेशः। मतान्तरे
 बहयति। अन्ये तु भावयतीत्यादीन्येव रूपाणि मन्यन्ते॥

मृद्वीमाचष्टे करोति वा मृदयति।

९९ मृदि-धातोरूपाणि॥

- १ मृदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ मृदये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ मृदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अमृदय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अमिमृद- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ मृदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ मृद्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ मृदयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ प्रदधिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अप्रदधिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

“पृथुमुदु०” (७,४,३९) इति ऋकारस्य रः। “जातिश्च
णि०” (३,२,५१) इति पुंवद्भावः। वृद्धावन्त्यस्वरलोपे-
ऽसमानलोपित्वात्सन्वद्भावः। मतान्तरे ५ अमप्रद-तु॥

लघ्वीमाचष्टे लघयति।

१०० लधि-धातोरूपाणि॥

१ लघय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ लघये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ लघय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अलघय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अलीलघ- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ लघया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ लघ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ लघयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ लघयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अलघयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

“जातिश्च” (३,२,५१) इति पुंवत्त्वे वृद्धौ
अन्त्यस्वरादिलोपे लघयति। असमानलोपित्वाच्च अलीलघत्।
मतान्तरे ५ अललघत्॥

वास्या कुठारविशेषेण छिनत्तीति वासयति।

१०१ वासि-धातोरूपाणि॥

१ वासय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ वासये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ वासय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अवासय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अवीवस- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ वासया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ वास्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ वासयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ वासयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अवासयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

वृद्धौ सत्यामन्त्यस्वरादिलोपे समानलोपित्वाभावात्
सन्वत्कार्यम्। मतान्तरे ५ अववास-तु॥

स्त्रीमाचष्टे स्त्राययति।

१०२ स्त्रायि-धातोरूपाणि॥

१ स्त्रायय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ स्त्रायये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ स्त्रायय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अस्त्रायय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अतिस्त्रय- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ स्त्रायया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ स्त्राय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ स्त्राययिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ स्त्राययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अस्त्राययिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

“नामिनोऽकलिहलेः” (४,३,५१) इति वृद्धौ आयादेशे
च स्त्रायति॥

उं शिवमाचष्टे इति आवयति।

१०३ आवि-धातोरूपाणि॥

१ आवय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ आवये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ आवय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ आवय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ आविव- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ आवया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ आव्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ आवयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ आवयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० आवयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मतान्तरे ५ आवय-त्॥

उरुमाचष्टे इति वरयति।

१०४ वरि-धातोरूपाणि॥

- १ वरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वरये-त्, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवरय-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवीवर-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ वरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ वर्या- तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वरयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अवरयिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

“प्रियस्थिर०” (७,४,३८) इति वर आदेशः मतान्तरे वारयतीत्यादीनि रूपाणि। उरुः महति विशाले च॥

ऋजुं सरलमाचष्टे करोति वा ऋजयति।

१०५ ऋजि-धातोरूपाणि॥

- १ ऋजय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ऋजये-त्, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ऋजय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आर्जय-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आर्जिज-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ ऋजया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ ऋज्या- तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ऋजयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ऋजयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० आर्जयिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

ओतुं बिडालमाचष्टे इति ओतयति।

१०६ ओति-धातोरूपाणि॥

- १ ओतय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ओतये-त्, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥

३ ओतय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ औतय-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

५ औतुत- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

६ ओतया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ ओत्या- तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ ओतयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ ओतयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० औतयिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

औतुतत्, अत्र स्वरलोपस्य स्थानित्वेन तु, द्वित्वम्। एतदनङ्गीकारे तिशब्दस्य द्वित्वे औतितत्॥

गुरुमाचष्टे करोति वा गरयति।

१०७ गरि-धातोरूपाणि॥

- १ गरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ गरये-त्, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ गरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अगरय-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अजीगर-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ गरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ गर्या- तु, स्ताम्, सुः।, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ गरयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ गरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

१० अगरयिष्य- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

“प्रियस्थिर०” (७,४,३८) इति गर् आदेशः॥

पटुमाचष्टे करोति वा पटयति।

१०८ परि-धातोरूपाणि॥

- १ पटय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पटये-त्, ताम्, युः।, तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पटय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपटय-त्, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपीपट- तु, ताम्, न्।, तम्, त। म्, आव, आम॥

- ६ पटया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ पट्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ पटयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पटयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अपटयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 नामिनोऽकलिहलेः (४,३,५१) इति वृद्धौ
 अन्त्यस्वादिलोपे च पटयति। अपीपटत्, अत्र पूर्वमेवोकारस्य
 वृद्धौ कृतायामन्त्यस्वरादिलोपे समानलोपाभावात्
 "असमानलोपे" (४,१,६३) इति सन्वद्धावः। अन्ये तु नाम्नो
 वृद्धिमनिच्छन्तः समानलोपित्वात् सन्वद्धावाभावे-अपपटत् इति
 मन्यन्ते॥

परशुना छिनत्तीति परशयति।

१०९ परशि-धातोरूपाणि॥

- १ परशय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ परशये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ परशय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अपरशय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अपीपरश- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ परशया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ परश्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ परशयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ परशयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अपरशयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 मतान्तरे ५ अपपरश-तु॥

पृथुमाद्यष्टे करोति वा इति प्रथयति।

११० प्रथि-धातोरूपाणि॥

- १ प्रथय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ प्रथये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ प्रथय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अप्रथय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अपिप्रथ- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

- ६ प्रथया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ प्रथ्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ प्रथयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ प्रथयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अप्रथयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 "पृथुमुदुं" (७,४,३९) इति ऋकारस्य रः। वृद्धौ
 कृतायामन्त्यस्वरादिलोपे समानलोपित्वाभावात् सन्वत्कार्यम्।
 मतान्तरे ५ अप्रथ-तु॥

बहुमाद्यष्टे करोति वा इति भूययति।

१११ भूयि-धातोरूपाणि॥

- १ भूयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ भूयये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ भूयय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अभूयय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अबुभूय- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ भूयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ भूय्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ भूययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ भूययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अभूययिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 "बहोणाष्टे भूय्" (७,४,४०) इति भूय् आदेशः।
 मतान्तरे।

बहि-धातोरूपाणि॥

- १ बहय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ बहये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ बहय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अबहय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अबबह- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ बहया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ बह्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ बहयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ बहयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥

१० अबहयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
अन्ये तु भावयतीत्यादीन्येव रूपाणि मन्यन्ते॥

मृदुमाचष्टे करोति वा प्रदयति।

११२ प्रदि-धातोरूपाणि॥

- १ प्रदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ प्रदये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ प्रदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अप्रदय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अमिप्रद- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ प्रदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ प्रद्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ प्रदयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ प्रदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥

१० अप्रदयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

“पृथुमृदु०” (७,४,३९) इति ऋकारस्य रः। वृद्धौ
कृतायामन्त्यस्वरादिलोपे समानलोपित्वाभावात् सन्वत्कार्यम्।
मतान्तरे ५ अमप्रद-तु॥

लघुमाचष्टे इति लघयति।

११३ लघि-धातोरूपाणि॥

- १ लघय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ लघये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ लघय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अलघय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अलीलघ- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ लघया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ लघ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ लघयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ लघयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥
- १० अलघयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मतान्तरे ५ अललघत्॥ “नामिनोऽकलिहलेः”
(४,३,५१) इति वृद्धौ अन्त्यस्वरादिलोपे च लघयति, वृद्धौ
अन्त्यस्वरादिलोपे सन्वत्कार्यम्।

ऊं शम्भु चन्द्र पालकं वाचष्टे इति आवयति।

११४ आवि-धातोरूपाणि॥

- १ आवय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ आवये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ आवय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आवय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आविव- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ आवया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ आव्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ आवयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ आवयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥
- १० आवयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

भुवमाचष्टे इति भावयति।

११५ भावि-धातोरूपाणि॥

- १ भावय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ भावये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ भावय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अभावय-तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवीभव- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ भावया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ भाव्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ भावयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ भावयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः।
आमः॥
- १० अभावयिष्य- तु, ताम्, नृ। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

“नैकस्वरस्य०” (७,४,४४) इत्यन्त्यस्वरलोपभावात्॥

भुवमाचष्टे इति भावयति।

११६ भ्रावि-धातोरूपाणि॥

- १ भ्रावय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ भ्रावये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ भ्रावय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
- ४ अभ्रावय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अब्रुध्रव- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ भ्रावया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ भ्राव्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ भ्रावयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ भ्रावयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अभ्रावयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
"नैकस्वस्य०" (७,४,४४) इत्यन्त्यस्वरलोपाभावः॥

नृ-नरमाष्टे नारयति।

११७ नारि-धातोरूपाणि॥

- १ नारय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ नारये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ नारय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
- ४ अनारय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अनीनर- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ नारया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ नार्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ नारयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ नारयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अनारयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
"नैकस्वस्य०" (७,४,४४) इत्यन्त्यस्वरलोपाभावः॥

भर्तारमाचष्टे इति भरयति।

११८ भरि-धातोरूपाणि॥

- १ भरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ भरये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ भरय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
- ४ अभरय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अब्रभर- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ भरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ भर्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ भरयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ भरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अभरयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
"त्र्यन्त्य०" (७,४,४३) इति तृप्रत्ययस्य लुक्।
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्यभावः॥

भ्रातरमाचष्टे इति भ्रातयति।

११९ भ्राति-धातोरूपाणि॥

- १ भ्रातय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ भ्रातये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ भ्रातय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अभ्रातय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अब्रभ्रात- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ भ्रातया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ भ्रात्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ भ्रातयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ भ्रातयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अभ्रातयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
अव्युत्पन्नत्वात्तृशब्दस्य लुग्न भवति अपि त्वन्त्यस्वरस्य।
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्यभावः॥

मातरमाचष्टे इति मातयति॥

१२० माति-धातोरूपाणि॥

- १ मातय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ मातये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ मातय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अमातय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अममात- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ मातया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मात्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मातयिता-", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

१ मातयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अमातयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

अव्युत्पन्नत्वात् तृशब्दस्य लुग्नभवति अपि त्वन्त्यस्वरस्य।
समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः ॥

अलम् लृकारमाचष्टे इति आलयति।

१२१ आलि-धातोरूपाणि॥

१ आलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ आलये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ आलय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ आलय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ आलिल- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ आलया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ आल्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ आलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ आलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० आलयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

इना कामेन सह वर्तत इति सेः, सयमाचष्टे इति साययति।

१२२ सायि-धातोरूपाणि॥

१ सायय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ सायये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ सायय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ असायय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ असीसय- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ सायया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ साय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ साययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ साययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० असाययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

हिधातोर्विचि हेः, हयमाचष्टे इति हाययति।

१२३ हायि-धातोरूपाणि॥

१ हायय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ हायये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ हायय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ अहायय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ अजीहय- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ हायया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ हाय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ हाययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ हाययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अहाययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

रायमाचष्टे इति राययति।

१२४ रायि-धातोरूपाणि॥

१ रायय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ रायये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ रायय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ अरायय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ अरीरय- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ रायया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ राय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ राययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ राययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अ राययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

गामाचष्टे इति गावयति।

१२५ गावि-धातोरूपाणि॥

१ गावय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ गावये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ गावय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ अगावय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ अजूगव- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

- ६ गावया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गाव्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गावयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गावयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अगावयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 "नैकस्वस्य०" (७,४,४४) इति नान्त्यस्वरादिलोपः। णौ
 कृतस्य स्थानिबुद्ध्या गोशब्दस्य द्वित्वे ह्रस्वे दार्धे च अजूगावत्।
 गामाचष्टे गवयतीति क्रियारत्नसमुच्चये॥

द्यामाचष्टे इति द्यावयति।

१२६ द्यावि-धातोरूपाणि॥

- १ द्यावय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ द्यावये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ द्यावय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अद्यावय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अदुद्यव- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ द्यावया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ द्याव्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ द्यावयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ द्यावयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अद्यावयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 गौर्नैः गोसहिता नौरि गोर्नैः। गोनावमाचष्टे इति गोवयति।

१२७ गोनि-धातोरूपाणि॥

- १ गोवय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ गोवये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ गोवय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अगोवय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अजुगुन- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ गोवया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गोव्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गोवयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गोवयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अनोनयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 मतान्तरे ५० अजुगोन-तु। औतः स्थानित्वेनोपान्त्य-
 त्वाभावान्ना ह्रस्व इति तदाशयः। स्वमते "स्वरस्य परे०" इति
 स्थानिवद्भावस्यानित्यता आश्रिता॥

- गोसहिता नौरिति गोर्नैः "मयूरव्यंसक०" (३,१,११६)
 इति मध्यमपदलोपी समासः॥

नावमाचष्टे नावयति।

१२८ नावि-धातोरूपाणि॥

- १ नावय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ नावये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ नावय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अनावय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अनूनव- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ नावया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ नाव्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ नावयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ नावयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अनावयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 लोक्ते इति लोक् द्रष्टा, लोकमाचष्टे इति लोकयति।

१२९ लोकि-धातोरूपाणि॥

- १ लोकय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ लोकये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ लोकय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अलोकय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अलूलुक- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ लोकया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ लोक्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ लोकयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ लोकयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अलोकयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥

“नैकस्वरस्य” इति अन्त्यस्वरादिलोपप्रतिषेधः ।
असमानलोपित्वाद्योपान्त्यह्रस्वे सन्वत्कार्ये च अलूलुक्त,
एमन्यत्रापि विज्ञेयम् ॥

‘शाख् शोषणालमर्थयोः’ शाखतीति शाक्, शाखमाचष्टे
इति शाखयति।

१३० शाखि-धातोरूपाणि।

- १ शाखय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
- २ शाखये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
- ३ शाखय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम ॥
- ४ अशाखय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
- ५ अशीशाख- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
- ६ शाख्या- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
- ७ शाख्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ शाखयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ शाखयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः ॥

१० अशाखयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
‘लगे संगे’ लगतीति क्किपि लक् ‘लग्’ इत्यनुकरणशब्दो
वा लगमाचष्टे इति लगयति।

१३१ लगि-धातोरूपाणि ॥

- १ लगय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
- २ लगये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
- ३ लगय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम ॥
- ४ अलगय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
- ५ अलीलग- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
- ६ लग्या- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
- ७ लग्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ लगयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ लगयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः ॥

१० अलगयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
मतान्तरे लागयतीत्यादि ॥

श्लाघते इति श्लाक्, श्लाघमाचष्टे इति श्लाघयति।

१३२ श्लाघि-धातोरूपाणि।

- १ श्लाघय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
- २ श्लाघये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
- ३ श्लाघय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम ॥
- ४ अश्लाघय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
- ५ अशिश्लाघ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
- ६ श्लाघ्या- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
- ७ श्लाघ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ श्लाघयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ श्लाघयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः ॥
- १० अश्लाघयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

माडं माड्यातुमाचष्टे इति माडयति।

१३३ माडि-धातोरूपाणि।

- १ माडय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
- २ माडये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
- ३ माडय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम ॥
- ४ अमाडय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
- ५ अमीमाड- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥
- ६ माड्या- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥
- ७ माड्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥
- ८ माडयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥
- ९ माडयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः ॥
- १० अमाडयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

अमुमञ्जतीति अदद्यद्, अदद्यञ्जमाचष्टे इति अदद्ययति।

१३४ अदद्यि-धातोरूपाणि।

- १ अदद्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥
- २ अदद्यये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥
- ३ अदद्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम ॥
- ४ आदद्यय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

- ५ आददद्य - त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ६ अदद्या- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अदद्दीया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अदद्यायिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अदद्यायिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

१० आदद्यायिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 मतान्तरे अदद्याययतीत्यादि॥

अमुमञ्जतीति अदमुयङ् अदमुयञ्जमाचष्टे इति अदमुययति॥

१३५ अदमुयि-धातोरूपाणि॥

- १ अदमुयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
 आमः॥
 २ अदमुयये- त्, ताम्, युः। : , तम्, ताम्, व, म॥
 ३ अदमुयय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ताम्, आनि,
 आव, आम॥
 ४ आदमुयय-त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ५ आददमुय- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ६ अदमुयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अदमुईया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अदमुययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
 स्मः॥
 ९ अदमुययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

१० आदमुययिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 मतान्तरे अदमुआययतीत्यादि॥

अमुमञ्जतीति अमुयङ्, अमुयञ्जमाचष्टे इति अमुययति॥

१३६ अमुयि-धातोरूपाणि॥

- १ अमुयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अमुयये- त्, ताम्, युः। : , तम्, ताम्, व, म॥
 ३ अमुयय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ताम्, आनि,
 आव, आम॥
 ४ आमुयय-त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ५ आमुयय- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ६ अमुयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अमुदीया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

- ८ अमुययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अमुययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

१० आमुययिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 मतान्तरे अमुयययतीत्यादि॥

अमुमञ्जतीति अमुयङ् अमुयञ्जमाचष्टे इति अमुययति॥

१३६ अमुयि-धातोरूपाणि॥

- १ अमुयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
 आमः॥
 २ अमुयये- त्, ताम्, युः। : , तम्, ताम्, व, म॥
 ३ अमुयय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ताम्, आनि,
 आव, आम॥
 ४ आमुयय-त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ५ आमुयय- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ६ अमुयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अमुईया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अमुययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
 स्मः॥
 ९ अमुययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० आमुययिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 मतान्तरे

- १ अमुआयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
 आमः॥
 २ अमुआयये- त्, ताम्, युः। : , तम्, ताम्, व, म॥
 ३ अमुआयय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, ताम्, आनि,
 आव, आम॥
 ४ आमुआयय-त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ५ आमुआयय- त्, ताम्, न्। : , तम्, ताम्, आव, आम॥
 ६ अमुआयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अमुईया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अमुआययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
 स्मः॥

९ अमुमुआययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अमुमुआययिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

अदस् अश्च क्तिप् इति स्थिते “सर्वादि०” (३, २, १२२)
इति उट्रौ अन्तावयवे “डित्पन्त्य०” (२, १, ११४)
इत्यन्त्यस्वरादरेसो लुकि अद् अद्रि अश्च इति स्थिते सन्धौ
‘अदद्वाश्च’ शब्दनिष्पत्तिः, “वाट्रौ” (२, १, ४६) इति
आद्यदकारस्य विकल्पेन मत्वे ‘मादु०’ (२, १, ४७) इति
दकारोत्तराकारस्य उत्वे ‘अमुद्यश्च’ शब्दनिष्पत्तिः, द्वितीय
दकारस्योक्तसूत्रेण विकल्पेन मत्वे “ मादु०” (२, १, ४७) इति
दकारोत्तररकारस्य उत्वे अद् अमु इ अश्च इति स्थिते
‘अदोमुमी’ (१, २, ३५) इति उकारस्य सन्धिनिषेधे इतरसन्धौ
च ‘अदमुयश्च’ इति शब्द निष्पत्तिः द्वयोर्दकारयोर्मत्वे
तदुत्तरवर्णयोर्त्वे निरुक्तरीत्या ‘अमुमुयश्च’ इति शब्दसिद्धिः,
एभ्यो णिचि अन्त्यस्वरादिलोपे अदद्यि-अमुद्यि-अदमुयि-
अमुमुयि-इति धातवः, आशिषि-

अदद्रि	णि	यात्
अमुद्रि	णि	यात्
अदमुइ	णि	यात्
अमुमुइ	णि	यात्

इति स्थिते णेलुकि दीर्घे च, अदद्रीयात्, अमुद्रीयात्,
अदमुईयात्, अमुमुईयात् इतिरूपाणि ॥

उदञ्चमाचष्टे इति उदयति।

१३८ उदि-धातोरूपाणि ॥

१ उदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ उदये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ उदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम ॥

४ उदाय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ उदैय- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ उदया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ उद्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ उदयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ उदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० उदायिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

णिवर्जनात् “उदच् उदीच्” (२, १, १०३) इति नोदीच्,
कृतेऽन्यस्मिन् धातुप्रत्ययकार्ये पश्चाद्द्विस्तद्बाध्योऽट् च
भवतीति नियमात्पूर्वमिदायदेशे पश्चाद्द्वौ उदैयत् ॥

मतान्तरे।

१ उदीचय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ उदीचये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ उदीचय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि,
आव, आम ॥

४ उदैचाय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ उदैचिच- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ उदीचया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ उदीच्या- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ उदीचयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ उदीचयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० उदैचयिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

तिरोऽञ्जतीति तिर्यङ्, तिर्यञ्जमाचष्टे इति तिर्ययति।

१३९ तिर्यि-धातोरूपाणि ॥

१ तिर्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः ॥

२ तिर्यये- त्, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म ॥

३ तिर्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
आम ॥

४ अतिर्यय-त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

५ अतिरित्यि- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

६ तिर्यया- झकार, इ० ॥ म्बभूव, इ० ॥ मास, इ० ॥

७ तिरीया- त्, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म ॥

८ तिर्ययिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः ॥

९ तिर्ययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः ॥

१० अतिर्ययिष्य- त्, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम ॥

अन्त्यस्वरादिलोपस्य बहिरङ्गत्वेन असिद्धत्वात्
तिरसस्तिरिः ॥

मतान्तरे

- १ तिरायय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ तिरायये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ तिरायय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अतिरायय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अतितिराय- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ तिरायया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ तिराय्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ तिराययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ तिराययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अतिराययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

दधि अञ्जतीति दध्यङ्, दध्यङ्गमाष्टे इति दध्ययति।

१४० दधि-धातोरूपाणि॥

- १ दध्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ दध्यये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ दध्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदध्यय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अददध्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ दध्यया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ दधीया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दध्ययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दध्ययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अदध्ययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

स्वरव्यञ्जनयोरभेदन्यायेन स्वरस्थानिकत्वादन्त्यस्वरादि लुचः स्थानित्वान्न वृद्धिः। यत्वे तु न स्थानिवद्भावः "न सन्धिङो" इति निषेधात्॥

मतान्तरे ७-दधियात्। मतान्तरे दधाययतीत्यादि॥

देवमञ्जतीति देवद्यङ् देवद्यङ्गमाष्टे इति देवद्ययति।

१४१ देवद्रि-ङ- धातोरूपाणि॥

- १ देवद्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ देवद्यये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ देवद्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अदेवद्यय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अदिदेवद्यत् - तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ देवद्यया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ देवद्रीया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ देवद्ययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ देवद्ययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - १० अदेवद्ययिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे देवद्राययतीत्यादि॥

वाचमाचष्ट इति वाचयति।

१४२ वाचि-धातोरूपाणि॥

- १ वाचय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ वाचये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ वाचय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अवाचय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अवीवच- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ वाचया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ वाच्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ वाचयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ वाचयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- १० अवाचयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

विष्वक् अञ्जतीति विष्वद्यङ् विष्वद्यङ्गमाष्टे इति

विष्वद्ययति।

१४३ विष्वद्रि-धातोरूपाणि॥

- १ विष्वद्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ विष्वद्यये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ विष्वद्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अविष्वद्यय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ अविविध्या- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ विष्वद्या- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ विष्वद्दीया- त्, स्ताम्, सु. : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ विष्वद्यिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ विष्वद्यिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० विष्वद्यिष्य- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 मतान्तरे विष्वदाययतीत्यादि॥
 सहाञ्जतीति सध्वयङ्, सध्वयञ्चमाचष्टे इति सध्वययति॥

१४४ सध्वि-इ-धातोरूपाणि॥

- १ सध्वय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सध्वये- त्, ताम्, यु. : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सध्वय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ असध्वय-त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अससध्वय- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ सध्वया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ सध्वीया- त्, स्ताम्, सु. : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सध्वयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सध्वयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० असध्वयिष्य- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 "सहसमः सध्विसमी" (३,२,१२३) इति सहशब्दस्य सध्वि इत्यादेशः मतान्तरे सध्वाययतीत्यादि॥

समञ्जतीति सम्यङ्, सम्यञ्चमाचष्टे इति सम्ययति॥

१४५ समि-धातोरूपाणि॥

- १ सम्यय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सम्यये- त्, ताम्, यु. : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सम्यय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ सम्याय-त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ सम्यैय- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ सम्यया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ समीया- त्, स्ताम्, सु. : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ सम्ययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ सम्ययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० असम्ययिष्य- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 "सहसमः सध्विसमी" (३,२,१२३) इति सम्यशब्दस्य समि इत्यादेशः॥

प्रच्छमाचष्टे इति प्रच्छयति, प्रच्छात्वनुकरणम्॥

१४६ प्रच्छि-धातोरूपाणि॥

- १ प्रच्छय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ प्रच्छये- त्, ताम्, यु. : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ प्रच्छय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अप्रच्छय-त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अप्रप्रच्छ- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ प्रच्छया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ प्रच्छ्या- त्, स्ताम्, सु. : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ प्रच्छयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ प्रच्छयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० अप्रच्छयिष्य- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥

ऊर्जमाचष्टे इति ऊर्जयति॥

१४७ ऊर्जि-धातोरूपाणि॥

- १ ऊर्जय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ ऊर्जये- त्, ताम्, यु. : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ ऊर्जय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ और्जय-त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ और्जिज- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ ऊर्जया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ ऊर्ज्या- त्, स्ताम्, सु. : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ ऊर्जयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ ऊर्जयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
 १० और्जयिष्य- त्, ताम्, नृ. : , तम्, त।म्, आव, आम॥

विश्वसृजमाचष्टे इति विश्वसयति।

१४८ विश्वसि-धातोरूपाणि॥

- १ विश्वसय-ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥
- २ विश्वसये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ विश्वसय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अविश्वसय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अविश्वसवस- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ विश्वसया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ विश्वस्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ विश्वसयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ विश्वसयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥
- १० अविश्वसयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
मतान्तरे विश्वासयतीत्यादि॥

उज्झमाचष्टे इति उज्झयति।

१४९ उज्झि-धातोरूपाणि॥

- १ उज्झय-ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥
- २ उज्झये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ उज्झय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ औज्झय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ औज्झि- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ उज्झया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ उज्झया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ उज्झयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ उज्झयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥
- १० औज्झयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

नञमाचष्टे इति नञयति।

१५० नञि-धातोरूपाणि॥

- १ नञय-ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥
- २ नञये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ नञय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अनञय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अनीनञ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ नञया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ नञ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ नञयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ नञयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥

१० अनञयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
मतान्तरे नाञ्यतीत्यादि॥

अटतीति अट्, तमाचष्टे इति अटयति, मतान्तरे आटयति।

१५१ अटि-धातोरूपाणि॥

- १ अटय-ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥
- २ अटये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अटय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आटय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आटि- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अटया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अट्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अटयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अटयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥

१० आटयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

पठतीति पठ्, तमाचष्टे इति पठयति मतान्तरे पाठयति।

१५२ पठि-धातोरूपाणि॥

- १ पठय-ति, तः, न्ति। सि, थः, ध। आमि, आवः, आमः॥
- २ पठये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पठय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपठय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपीपठ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ पठया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पठ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

- ८ पठयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ पठयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अपठयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अडमुद्यमकृतमाचष्टे इति अडयति।

१५३ अडि-धातोरूपाणि॥

- १ अडय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अडये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ अडय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ आडय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ आडिड- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ अडया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ अड्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ अडयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ अडयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० आडयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मतान्तरे आडयतीत्यादि॥

सुढमाचष्टे इति सुढयति।

१५४ सु-ढि-धातोरूपाणि॥

- १ सुढय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ सुढये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ सुढय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ स्वढय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ स्वडिड- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ सुढया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ सुढ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ सुढयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ सुढयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० स्वढयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

गणयतीति गण्, तमाचष्टे इति गणयति।

१५५ गणि-धातोरूपाणि॥

१ गणय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ गणये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ गणय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अगणय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अजीगण- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ गणया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ गण्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ गणयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ गणयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अगणयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

कर्तुमन्तमाचष्ट इति करयति।

१५६ करि-धातोरूपाणि॥

१ करय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ करये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ करय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

४ अकरय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अचकर- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ करया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ कर्था- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ करयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ करयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अकरयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अत्र 'विन्मते' (७,४,३२) इति विनो लुकि "त्र्यन्य०"
 (७,४,४३) इत्यन्यस्वरान्तेर्लुक्। समान्तोपित्वात्
 सन्वत्कार्यभावः॥

त्वग्वन्तमाचष्ट इति त्वचयति।

१५७ त्वगि-धातोरूपाणि॥

१ त्वचय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ त्वचये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ त्वचय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अत्वचय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अतत्वच-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ त्वचया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ त्वच्या-त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥
 ८ त्वचयिता-”, रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ त्वचयिष्य-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः
 आमः॥

१० अत्वचयिष्य-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥

“विन्मतोर्णीष्ठेयसौ०” (७,४,३२) इति मतोलुक्॥

वसुमन्तमाचष्टे इति वसयति वसवयति।

१५८ वसि-धातोरूपाणि॥

- १ वसय-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः, आमः॥
 २ वसये-त्, ताम्, युः।.; तम्, त।यम्, व, म॥
 ३ वसय-तु/तात्, ताम्, न्तु।:/तात्, तम्, त।आनि, आव,
 आम॥
 ४ अवसय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अववस-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ वसया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ वस्या-त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥
 ८ वसयिता-”, रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वसयिष्य-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः
 आमः॥

१० अवसयिष्य-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥

अत्र “विन्मतो०” (७,४,३२) इति विनो लुकि,
 “त्र्यन्त्य०” (७,४,४३) इत्यन्त्यस्वरादेर्लुक्। मतोलुपि
 अनेकस्वरस्यान्त्यस्वरादेर्लुक् च विकल्पेनेच्छन्त्येके लुगभावपक्षे
 णौ गुणं चेच्छन्ति। तन्मते निम्नदर्शितान्यपि रूपाणि-

१५८ वसवि-धातोरूपाणि॥

- १ वसवय-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः, आमः॥
 २ वसवये-त्, ताम्, युः।.; तम्, त।यम्, व, म॥
 ३ वसवय-तु/तात्, ताम्, न्तु।:/तात्, तम्, त।आनि,
 आव, आम॥
 ४ अवसवय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अववसव-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ वसवया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ वसव्या-त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥
 ८ वसवयिता-”, रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वसवयिष्य-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः
 आमः॥
 १० अवसवयिष्य-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 वृतमाचष्टे इति वृतयति।

१५९ वृति-धातोरूपाणि॥

- १ वृतय-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः, आमः॥
 २ वृतये-त्, ताम्, युः।.; तम्, त।यम्, व, म॥
 ३ वृतय-तु/तात्, ताम्, न्तु।:/तात्, तम्, त।आनि, आव,
 आम॥
 ४ अवृतय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अवीवृत-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ वृतया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ वृत्या-त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥
 ८ वृतयिता-”, रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वृतयिष्य-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः
 आमः॥
 १० अवृतयिष्य-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 संक्रामन्तमाचष्टे करोतीति संक्रामयति।

१६० सम्-क्रामि-धातोरूपाणि॥

- १ संक्रामय-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः,
 आमः॥
 २ संक्रामये-त्, ताम्, युः।.; तम्, त।यम्, व, म॥
 ३ संक्रामय-तु/तात्, ताम्, न्तु।:/तात्, तम्, त।आनि,
 आव, आम॥
 ४ असंक्रामय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ समचक्राम-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ संक्रामया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ संक्राम्या-त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,।सम्, स्व, स्म॥
 ८ संक्रामयिता-”, रौ, रः।सि, स्थः, स्थ।स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ संक्रामयिष्य-ति, तः, न्ति।सि, थः, थ।आमि, आवः
 आमः॥
 १० असंक्रामयिष्य-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥

“त्र्यन्त्य०” (७,४,४३) इत्यन्त्यस्वरादेर्लुक्।

समानलोपित्वात् ह्रस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च “न प्रादि०” (३,३,४) इति समो न धात्वव्ययत्वम्॥

सरित्माचष्टे इति सरयति।

१६१ सरि-धातोरूपाणि॥

- १ सरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सरये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ सरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अससय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अससर- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ सरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सर्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सरयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० असरयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे सारयति॥

मथ्यमाचष्टे इति मथयति, मतान्तरे माथयति।

१६२ मथि-धातोरूपाणि॥

- १ मथय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ मथये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ मथय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अमथय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अमीमथ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ मथया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ मथ्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ मथयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ मथयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अमथयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

मामाचष्टे इति मदयति।

१६३ मदि-धातोरूपाणि॥

- १ मदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ मदये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

- ३ मदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अमदय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ अमीमद- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ६ मदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ मद्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

- ८ मदयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

- ९ मदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अमदयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

अत्र नित्यत्वादन्त्यस्वरादिलोपात् प्रागेव अदं विश्लेष्य च इत्यादेशः, पश्चादपि अन्त्यत्वरदिलोपो न लोपात् स्वरादेश इति न्यायात् “लुगस्य०” (२,१,११३) इत्येव प्रवर्तते। तस्मिन्नापि कृते न “नैकस्वरस्य” (७,४,४४) इति निषेधात् “जिगिति” (४,३,५०) इति वृद्धिरपि न अधातुत्वात्। मतान्तरे-मादयतीत्यादीनि, मापयतीत्यादीनि च भवन्ति।

आवाम् अस्मान् वाचष्टे इति अस्मयति।

१६४ अस्मि-धातोरूपाणि॥

- १ अस्मय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अस्मये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अस्मय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आस्मय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आसिस्म- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अस्मया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ अस्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ अस्मयिता-”, रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ अस्मयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० आस्मयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

तदाचष्टे इति तदयति, मतान्तरे तादयति।

१६५ तदि-धातोरूपाणि॥

- १ तदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ तदये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ तदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥

- ४ अतदय-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अतीतद-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ तदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ तद्या-त्, स्ताम्, सुः।. ; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ तदयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अतदयिष्य-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 दरदमाचष्टे इति दारदयति॥

१६५ दारदि-धातोरूपाणि॥

- १ दारदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ दारदये-त्, ताम्, युः।. ; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ दारदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अदारदय-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अददारद-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ दारदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ दारद्या-त्, स्ताम्, सुः।. ; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ दारदयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दारदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अदारदयिष्य-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 "जातिश्च णितद्धिते" इति पुंवद्भावेन दारदयति॥

दृषदमाचष्टे इति दृषयति॥

१६६ दृषि-धातोरूपाणि॥

- १ दृषय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ दृषये-त्, ताम्, युः।. ; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ दृषय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ अदृषय-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अददृष-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ दृषया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ दृष्या-त्, स्ताम्, सुः।. ; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ दृषयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

- ९ दृषयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अदृषयिष्य-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अददृषत्-अत्र समानलोपित्वात् सन्त्वत्कार्याभावः॥
 त्वामाचष्टे इति त्वंदयति॥

१६७ त्वदि-धातोरूपाणि॥

- १ त्वदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ त्वदये-त्, ताम्, युः।. ; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ त्वदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अत्वदय-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अतित्वद-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ त्वदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ त्वद्या-त्, स्ताम्, सुः।. ; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ त्वदयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ त्वदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अत्वदयिष्य-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 मतान्तरे त्वादयतीत्यादीनि, केषाश्चिन्मते त्वापयतीत्यादीनि।
 अत्र नित्यत्वादन्यस्वरदिलोपात् प्रागेवं अदं विश्लेष्य त्व
 इत्यादेशः, पश्चादपि अन्त्यस्वरदिलोपी न लोपात् स्वरदेश इति
 न्यायात् "लुगस्य०" (२,१,११३) इत्येव प्रवर्तते०, तस्मिन्नपि
 कृते न "नैकस्वरस्य" (७,४,४४) इति निषेधात् "जिति" (४,३,५०)
 इति वृद्धिरपि न अधातुत्वात्॥

युवां युष्मान्वाचष्टे इति युष्मयति॥

१६७ युष्मि-धातोरूपाणि॥

- १ युष्मय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ युष्मये-त्, ताम्, युः।. ; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ युष्मय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आणि, आव,
 आम॥
 ४ अयुष्मय-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अयुयुष्म-त्, ताम्, न्।. ; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ युष्मया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ युष्या-त्, स्ताम्, सुः।. ; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ युष्मयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ वुष्पयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अयुष्पयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

शरदमाचष्टे इति शरयति मतान्तरे शारयति।

१६८ शरि-धातोरूपाणि॥

१ शरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ शरये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ शरय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अशरय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अशशर- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ शरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ शर्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ शरयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ शरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अशरयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

बोधतीति भुत्, बुधमाचष्टे इति बुधयति।

१६९ बुधि-धातोरूपाणि॥

१ बुधय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ बुधये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ बुधय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ अबुधय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अबुबुध- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ बुधया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ बुध्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ बुधयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ बुधयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अबुधयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

लोमानि अनुमाष्टीति अनुलोमयति।

१७० अनु-लोमि-धातोरूपाणि॥

१ अनुलोमय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः,
आमः॥

२ अनुलोमये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ अनुलोमय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि,
आव, आम॥

४ अन्वलोमय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ अन्वलुलोम- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ अनुलोमया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ अनुस्था- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ अनुलोमयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः,
स्मः॥

९ अनुलोमयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० अन्वलोमयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव,
आम॥

"न प्रादि०" इति अनोर्न धात्ववयवत्वम्।

अनुलुलोमत्-अत्र समानलोपित्वात् ह्रस्वाभावः
सन्वत्कार्याभावश्च॥

ओजस्विनमाचष्ट इति ओजयति।

१७१ ओजि-धातोरूपाणि॥

१ ओजय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

२ ओजये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥

३ ओजय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
आम॥

४ औजय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

५ औजिज- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

६ ओजया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

७ ओस्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ ओजयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ ओजयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
आमः॥

१० औजयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

"विन्मतोः" (७,४,३२) इति विनो लुक्। "त्र्यन्त्य०"
(७,४,४२) इत्यन्त्यस्वरादिलुक्॥

दुःखिनमाचष्टे करोति वा दुःखयति।

१७२ दुःखि-धातोरूपाणि॥

१ दुःखय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

- २ दुःखये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ दुःखय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अदुःखय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अदुदुःख- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ दुःखया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ दुःख्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ दुःखयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ दुःखयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदुःखयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥

मतान्तरे दुःखिनो णिचोऽनभिधानम्॥

पयस्विनमाचष्टे इति पययति।

१७३ पयि-धातोरूपाणि॥

- १ पययति-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पयये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पयय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आणि, आव, आम॥
- ४ अपयय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपपय- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ पयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पय्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ पययिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ पययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अपययिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥

विनो लुपि अनकेस्वरस्यान्त्यस्वरादेर्लुचं विकल्पेनेच्छन्त्येके तन्मते—

- १ पयसय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ पयसये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ पयसय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अपयसय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अपपयस- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ पयसया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ पयस्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥

८ पयसयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

९ पयसयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अपयसयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥

इत्यादीन्वपि रूपाणि॥

युवानमाचष्टे करोति वा कनयति यवयति।

१७४ कनि-धातोरूपाणि॥

- १ कनय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ कनये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ कनय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अकनय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचीकन- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ कनया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कन्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ कनयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ कनयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अकनयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥

“अल्पयुनोः कन्वा” (७,४,३३) इति वा कन इत्यादेशः॥

१७४ यवि-धातोरूपाणि॥

- १ यवय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ यवये- तु, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ यवय- तु/तात्, ताम्, न्तु।./तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अयवय-तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अयुयव- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ यवया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ यव्या- तु, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ यवयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ यवयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अयवयिष्य- तु, ताम्, न्।.; तम्, त। म्, आव, आम॥

“स्थूलदूर०” (७,४,३२) इति अन्तरस्थादेरंशस्य लुगं नामिनो गुणश्च॥

राजानमाचष्टे इति राजयति।

१७५ राजि-धातोरूपाणि॥

- १ राजय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ राजये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ राजय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अराजय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ अरराज- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ राजया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ राज्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ राजयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ राजयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अराजयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अरराजत्। समानलोपित्वात्र ह्रस्वः सन्वत्कार्यं च॥

श्वानमाचष्टे इति श्वनयति।

१७६ श्वानि-धातोरूपाणि॥

- १ श्वनय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ श्वनये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ श्वनय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अश्वनय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अशिश्न- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ श्वनया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ श्वन्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ श्वनयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ श्वनयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
- १० अश्वनयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

श्वानयतीत्यादीनीति नाम्नेशानुयायिनः। केषाञ्चिन्मते शावयतीत्यादीनि, अन्येषां मते शुनयतीत्यादीनि॥

सुखिनं करोतीति सुखयति।

१७७ सुखि-धातोरूपाणि॥

- १ सुखय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ सुखये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ सुखय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ असुखय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ असुसुख- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ सुखया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ सुख्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ सुखयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ सुखयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० असुखयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- मतान्तरे सुखिनो णिचोऽनभिधानम्॥

स्वामिनमाचष्ट इति स्वामयति।

१७८ स्वामि-धातोरूपाणि॥

- १ स्वामय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
  - २ स्वामये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
  - ३ स्वामय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
  - ४ अस्वामय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ५ असस्वाम- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
  - ६ स्वामया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
  - ७ स्वास्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
  - ८ स्वामयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
  - ९ स्वामयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥
  - १० अस्वामयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- असस्वामत्, इत्यत्र समानलोपित्वात्र ह्रस्वः सन्वत्कार्यं च।

स्रजिणमाचष्ट इति स्रजयति।

१७९ स्रजि-धातोरूपाणि॥

- १ स्रजय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ स्रजये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ स्रजय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अस्रजय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥

- ५ असस्त्रज- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ स्रजया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ स्वस्या- त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ स्रजयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ स्रजयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अस्त्रजयिष्य- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 "विन्मतोः" (७,४,३२) इति विनो लुक्।

समानलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः॥

अपो जलानि आचष्टे इति अपयति, मतान्तरे आपयति।

१८० अपि-धातोरूपाणि॥

- १ अपय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ अपये- त्, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ अपय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ आपय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ आपिप- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ अपया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ अप्या- त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ अपयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अपयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० आपयिष्य- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥

स्वापं करोतीति स्वापयति।

१८१ स्वापि-धातोरूपाणि॥

- १ स्वापय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ स्वापये- त्, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ स्वापय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अस्वापय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ असिस्वप- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ स्वापया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ स्वास्या- त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ स्वापयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥

- ९ स्वापयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥

- १० अस्वापयिष्य- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 नाम्नोऽपि "स्वपेर्यङ्ङे च" (४,१,८०) इति
 ष्वृत्तमिच्छन्त्यन्ये तन्मते ५ असुषुपत्॥

गुफमाचष्टे इति गुफयति।

१८२ गुफि-धातोरूपाणि॥

- १ गुफय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ गुफये- त्, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ गुफय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अगुफय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अजुगुफ- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ गुफया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गुफ्या- त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ गुफयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गुफयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अगुफयिष्य- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 गुफ्धा तो क्तिपि गुफ्।

क्षीबमाचष्टे इति क्षीबयति।

१८३ क्षीबि-धातोरूपाणि॥

- १ क्षीबय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ क्षीबये- त्, ताम्, युः।.; तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ क्षीबय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अक्षीबय-त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ५ अचिक्क्षीब- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 ६ क्षीबया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ क्षीब्या- त्, स्ताम्, सुः।.; स्तम्, स्त।, सम्, स्व, स्म॥
 ८ क्षीबयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ क्षीबयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अक्षीबयिष्य- त्, ताम्, न्।.; तम्, त।म्, आव, आम॥
 क्षीब्धातोः क्तिपि 'क्षीब्' इति रूपम्।

ककुभमाचष्टे इति ककयति।

१८४ ककि-धातोरूपाणि॥

- १ ककय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ ककये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ ककय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अककय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अचकक- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ ककया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ कक्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ ककयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ ककयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अककयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
समनलोपित्वात् सन्वत्कार्याभावः। मतान्तरे
काकयतीत्यादि॥

स्तम्भमाचष्टे इति स्तम्भयति।

१८५ स्तम्भि-धातोरूपाणि॥

- १ स्तम्भय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ स्तम्भये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ स्तम्भय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अस्तम्भय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अतस्तम्भ- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ स्तम्भया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ स्तम्भया- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ स्तम्भयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ स्तम्भयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अस्तम्भयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
स्तम्भूधातोर्विधि स्तम्भ इति शब्दः॥

इदमाचष्टे इति इदयति।

१८६ इदि-धातोरूपाणि॥

- १ इदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ इदये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ इदय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ ऐदय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ ऐदिद- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ इदया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ इद्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ इदयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ इदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० ऐदयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
शाम्यतीति शान्, शाममाचष्टे इति शामयति।

१८७ शामि-धातोरूपाणि॥

- १ शामय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ शामये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ शामय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ अशामय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ अशीशाम- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ शामया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
- ७ शाम्या- तु, स्ताम्, सुः। : , स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
- ८ शामयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
- ९ शामयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः आमः॥

- १० अशामयिष्य- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
अयम् अयादेशम् आचष्टे इति अययति, मतान्तरे आययति।

१८८ अयि-धातोरूपाणि॥

- १ अयय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
- २ अयये- तु, ताम्, युः। : , तम्, त। यम्, व, म॥
- ३ अयय- तु/तात्, ताम्, न्तु। :/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
- ४ आयय-तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ५ आयिय- तु, ताम्, न्। : , तम्, त। म्, आव, आम॥
- ६ अयया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ अव्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ अययिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ अययिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० आययिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

वारमाचष्टे इति वारयति।

१८९ वारि-धातोरूपाणि॥

- १ वारय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ वारये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ वारय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अवारय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ आवीवर- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ वारया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ वार्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ वारयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ वारयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अवारयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

स्वराचष्टे इति स्वरयति, मतान्तरे स्वारयति।

१९० स्वरि-धातोरूपाणि॥

- १ स्वरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ स्वरये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ स्वरय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अस्वरय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ असिस्वर- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ स्वरया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ स्वर्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ स्वरयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ स्वरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अस्वरयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

शलमाचष्टे शलयति मतान्तरे शालयति।

१९१ शलि-धातोरूपाणि॥

- १ शलय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ शलये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ शलय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अशलय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अशीशल- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ शलया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ शल्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ शलयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ शलयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अशलयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

दिवमाचष्टे इति दिवयति।

१९२ दिवि-धातोरूपाणि॥

- १ दिवय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ दिवये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ दिवय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अदिवय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अदीदिव- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ दिवया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ दिव्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ दिवयिता- ", रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ दिवयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥

१० अदिवयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

तादृशमाचष्टे इति तादयति।

१९३ तादि-धातोरूपाणि॥

- १ तादय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ तादये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ तादय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव, आम॥
 ४ अतादय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अतताद- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ तादया- झकार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥

- ७ ताद्या- त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ।।
 ८ तादयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ।।
 ९ तादयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ।।

१० अतादयिष्य- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।

५ अततादत्-समानलोपित्वान्न ह्रस्वः सन्वत्कार्याञ्च ।।

दिशमाचष्टे इति दिशयति ।

१९४ दिशि-धातोरूपाणि ।।

- १ दिशय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ।।
 २ दिशये- त्, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ।।
 ३ दिशय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ।।
 ४ अदिशय-त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ५ अदीदिश- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ६ दिशया- झकार, इ० ।। म्बभूव, इ० ।। मास, इ० ।।
 ७ दिर्या- त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ।।
 ८ दिशयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ।।
 ९ दिशयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ।।
 १० अदिशयिष्य- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।

चक्षुषा पश्यतीति चक्षयति ।

१९५ चक्षि-धातोरूपाणि ।।

- १ चक्षय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ।।
 २ चक्षये- त्, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ।।
 ३ चक्षय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ।।
 ४ अचक्षय-त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ५ अचक्ष- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ६ चक्षया- झकार, इ० ।। म्बभूव, इ० ।। मास, इ० ।।
 ७ चर्या- त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ।।
 ८ चक्षयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ।।
 ९ चक्षयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ।।
 १० अचक्षयिष्य- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।

त्विषमाचष्टे इति त्विषयति ।

१९६ त्विषि-धातोरूपाणि ।।

- १ त्विषय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ।।
 २ त्विषये- त्, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ।।
 ३ त्विषय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ।।
 ४ अत्विषय-त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ५ अत्तिष्वि- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ६ त्विषया- झकार, इ० ।। म्बभूव, इ० ।। मास, इ० ।।
 ७ त्विष्या- त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ।।
 ८ त्विषयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ।।
 ९ त्विषयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ।।
 १० अत्विषयिष्य- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 पुंमांसमाचष्टे इति पुंसयति ।

१९७ पुंसि-धातोरूपाणि ।।

- १ पुंसय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ।।
 २ पुंसये- त्, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ।।
 ३ पुंसय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ।।
 ४ अपुंसय-त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ५ अपुपुंस- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ६ पुंसया- झकार, इ० ।। म्बभूव, इ० ।। मास, इ० ।।
 ७ पुंस्या- त्, स्ताम्, सुः ।, स्तम्, स्त, । सम्, स्व, स्म ।।
 ८ पुंसयिता- ", रौ, रः । सि, स्थः, स्थ । स्मि, स्वः, स्मः ।।
 ९ पुंसयिष्य- ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः
 आमः ।।
 १० अपुंसयिष्य- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।

विद्वांसमाचष्टे इति विद्वयति ।

१९८ विद्वि-धातोरूपाणि ।।

- १ विद्वय-ति, तः, न्ति । सि, थः, थ । आमि, आवः, आमः ।।
 २ विद्वये- त्, ताम्, युः ।, तम्, त । यम्, व, म ।।
 ३ विद्वय- तु/तात्, ताम्, न्तु । :/तात्, तम्, त । आनि, आव,
 आम ।।
 ४ अविद्वय-त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।
 ५ अविद्वि- त्, ताम्, न् ।, तम्, त । म्, आव, आम ।।

- ६ विद्वया-ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ विद्वया-त्, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ विद्वयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ विद्वयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अविद्वयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 णिवर्जनान्न वस उष्॥

गोदुहमाचष्टे इति गोदयति।

१९९ गोदि-धातोरूपाणि॥

- १ गोदय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ गोदये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ गोदय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अगोदय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अजुगोद- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ गोदया- ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गोद्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गोदयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गोदयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अगोदयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 समानलोपित्वात् ह्रस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च॥

लिहमाचष्टे इति लिहयति।

२०० लिहि-धातोरूपाणि॥

- १ लिहय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ लिहये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ लिहय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अलिहय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अलीलिह- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ लिहया- ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ लिह्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ लिहयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ लिहयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अलिहयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥

गोरक्षमाचष्टे इति गोरयति।

२०१ गोरि-धातोरूपाणि॥

- १ गोरय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ गोरये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ गोरय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अगोरय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अजुगोर- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ गोरया- ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ गोर्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ गोरयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ गोरयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अगोरयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 समानलोपित्वात् ह्रस्वाभावः सन्वत्कार्याभावश्च॥

तक्षमाचष्टे इति तक्षयति।

२०२ तक्षि-धातोरूपाणि॥

- १ तक्षय-ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः, आमः॥
 २ तक्षये- तु, ताम्, युः।ः, तम्, त। यम्, व, म॥
 ३ तक्षय- तु/तात्, ताम्, न्तु।ः/तात्, तम्, त। आनि, आव,
 आम॥
 ४ अतक्षय-तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ५ अतक्ष- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 ६ तक्षया- ञ्कार, इ०॥ म्बभूव, इ०॥ मास, इ०॥
 ७ तक्ष्या- तु, स्ताम्, सुः।ः, स्तम्, स्त,। सम्, स्व, स्म॥
 ८ तक्षयिता-'' , रौ, रः। सि, स्थः, स्थ। स्मि, स्वः, स्मः॥
 ९ तक्षयिष्य- ति, तः, न्ति। सि, थः, थ। आमि, आवः
 आमः॥
 १० अतक्षयिष्य- तु, ताम्, न्।ः, तम्, त। म्, आव, आम॥
 आख्यानं, नलोपाख्यानं कंसवधं, सीताहरणं रामप्रव्रजनं
 राजागमनं, मृगरमणम्, आरात्रिवासमाचष्टे इत्यादिषु,
 इन्द्रियाणां जयं, क्षीरस्य पानं, देवानां यागं, धान्यस्य क्रयं,
 धनस्य त्यागम्, ओदनस्य पाकं करोतीत्यादिषु च बहुलवचनान्न
 भवति। मतान्तरे तु भवति-आचष्ट इत्यर्थे णिच्।
 तथाहि-‘आख्यानात् कृतस्तदाचष्टे कृल्लुक् प्रकृतिप्रत्यापत्तिः

प्रकृतिवद्य कारकम्' इति वार्तिकम्। आख्यानवाचकात् कृदन्तात् तदाचष्टे इत्यर्थे णिच्, णिच्प्रकृत्यवयवकृतो लुक्, तस्यैव कृतो या प्रकृतिर्हन्यादिस्तस्याः प्रत्यापत्तिः विकारपरित्यागेन स्वरूपेणावस्थितिः, प्रकृतिवत् कृत्प्रकृतिकणिजन्तवत्, कारकं च हेतुमणिचः प्रकृतेर्हन्यादेर्हेतुमण्यौ यादृशं कारकं धातावन्तर्भूतं द्वितीयान्तं यादृशं च कार्यं कुत्वतत्वादि तदिहापि इति वार्तिकार्थः। उक्तवार्तिकेन कंसवधमाचष्टे इत्यर्थे कंसवधशब्दाणिचि वधादेशनिवृत्तौ प्रकृतिवत्कारके कुत्वत्वादिकार्ये च कंस घातयति, घातयेत्, घातयतु, अघातयत्, अजीघतत्, घातयांचकार, घात्यात् घातयिता, घातयिष्यति, अघातयिष्यत्, इति। सीताहरणमाचष्टे सीतां हारयति, रामप्रव्रजनमाचष्टे रामं प्रव्राजयति, राजागमनमाचष्टे राजानमगमयति, मृगरमणमाचष्टे मृगं रमयति,

रात्रिविवासमाचष्टे रात्रिविवासयति, चैत्रपाकमाचष्टे चैत्रेण पाचयति, इति। यत्रानेकविशेषणविशिष्टा क्रिया प्रत्ययार्थस्तत्र क्रियाविशेषाभिव्यक्तये उपसर्गप्रयोग आवश्यकः, यथा विपाशयति, संपाशयति। पाशिक्रिया हि विमोचनसंयमनाद्यनेकविशेषणविशिष्टा सती प्रत्ययवाच्या, ततश्चोपसर्गप्रयोगाभावे एकतरेणापि विशेषणेन वैशिष्ट्यं न प्रतीयेत। यत्र त्वेकविशेषणविशिष्टा क्रिया प्रत्ययार्थस्तत्र संदेहाभावादुपसर्गो न प्रयुज्यते। यथा श्येन इवाचरतीति श्येनायते। एवं प्रत्ययस्यानेकार्थत्वेऽपि अर्थविशेषाभिव्यक्त्यर्थमुपसर्गप्रयोगः। यथा हस्तिना अतिक्रामति अतिहस्तयतीति। अनेकोपसर्गविशिष्ट क्रियायाः प्रत्ययार्थत्वे शब्दशक्तिस्वाभाव्यादेक एवोपसर्गार्थः प्रत्ययार्थेऽन्तर्भवति द्वितीयस्तूपसर्गेणैव प्रत्याय्यते, यथा—भाण्डानि समाचिनोति सम्भाण्डयते इति॥

इति श्रीमत्पोगणगगनाङ्गणगगनमणि-सार्वसार्वज्ञशासनसार्वभौम-विद्यापीठादिप्रस्थानपञ्चकसमाराधक
संविमनशास्त्रीय-आचार्यचूडामणि- अखण्डविजयश्रीमदगुरुराजवि-जयनेमिसूरीश्वरचरणेन्द्रिरामन्दिरैन्दिराय-
माणेनान्तेवासिना शास्त्रविशारदेन कविरत्नेन व्याकरणवाचस्पतिना महोपाध्याय-लावण्यविजयगणिना विरचितस्य
धातुरत्नाकरस्य नामधातुप्रक्रिया निरूपणे णिच्प्रत्ययान्तप्रकरणं सम्पूर्णम्।

॥ समर्थितश्च धातुरत्नाकरस्य नामधातुनिरूपणो नाम विभागः ॥

गच्छतः स्वलनं क्वापि भवत्येव प्रमादतः।

हसन्ति दुर्जनास्तत्र समादधति सज्जनाः॥१॥

छद्मस्थेषु सदा स्वलद्रतितया दोषप्रबन्धान्वये

नो हास्यास्पदमत्र दोषघटनायां स्यामहं धीमताम्।

नो प्रार्थ्याः कृतिनो निसर्गगरिमावासा मया शोधने

येषां दोषगणप्रमार्जनविधिः स्वाभाविकोऽयं यतः॥२॥

